แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี [พ.ศ.๒๕๖๘-๒๕๗๐] ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล

ฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัลฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการงานจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล
ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

สัญญาเลขที่ ๑๘/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

จัดทำโดย สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัลฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

จัดทำและเผยแพร่โดย
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
ที่อยู่ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐๒ ๑๒๖ ๕๘๐๐
เว็บไซต์ www.mof.go.th

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร ๑๑
บทที่ ๑ บทนำ ๑๓
๑.๑ หลักการและเหตุผล ๑๓
๑.๒ วัตถุประสงค์ ๑๓
๑.๓ ภาพรวมสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๑๓
บทที่ ๒ กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Methodology) ๑๖
๒.๑ กระบวนการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ๑๖
๒.๒ กระบวนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล ๒๖
๒.๓ กระบวนการดำเนินงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ๓๒
บทที่ ๓ สถานภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และปัจจัยภายในภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ๓๖
๓.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ๓๖
๓.๒ โครงสร้างองค์กร และภารกิจหน้าที่ ๓๘
๓.๒.๑ โครงสร้างองค์กร ๓๘
๓.๒.๒ หน้าที่และอำนาจของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓๘
๓.๓ คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และอำนาจหน้าที่ของคณะทำงาน ๕๘
๓.๓.๑ คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ๕๘
๓.๓.๒ อำนาจหน้าที่ของคณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ๕๙
๓.๓.๓ บทวิเคราะห์อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๗๔
๓.๓.๔ บทวิเคราะห์เชิงโครงสร้างและข้อเสนอแนะการปรับปรุงคณะทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ๗๙
๓.๔ ปัจจัยด้านนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล (Policy Factors) ๘๐
๓.๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ๘๔
๓.๔.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ๘๗
๓.๔.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ๙๒
๓.๔.๔ แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ..... ๙๗
๓.๔.๕ ยุทธศาสตร์กระทรวงการคลังตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ๑๐๑
๓.๔.๖ แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการคลัง ๑๐๙
๓.๔.๗ แผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็น กระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ..... ๑๓๖

๓.๔.๘ ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.).....๑๔๔
๓.๔.๙ สำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน).....๑๗๔
๓.๔.๑๐ กรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital Governance) ๑๘๐
๓.๔.๑๑ นโยบาย/กรอบการพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล (Data Exchange/ Data Governance Policy).....๑๘๑
๓.๔.๑๒ นโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ (Security Policy) และระเบียบต่าง ๆ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง.....๑๘๕
๓.๔.๑๓ นโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง.....๑๘๕
๓.๔.๑๔ กฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และแนวปฏิบัติของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง ๑๘๖
๓.๕ ปัจจัยด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล (Laws Factors).....๑๘๘
๓.๕.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐.....๑๘๘
๓.๕.๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐.....๑๘๙
๓.๕.๓ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ .....๑๙๑
๓.๕.๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ .....๑๙๔
๓.๕.๕ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒.๑๙๖
๓.๕.๖ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ .....๑๙๗
๓.๕.๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔.....๑๙๙
๓.๕.๘ กฎหมายด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐.....๒๐๑
๓.๖ ด้านเศรษฐกิจ (Economic factors) และด้านสังคม (Social factors).....๒๐๔
๓.๖.๑ บริบทของประเทศไทยในยุคดิจิทัล.....๒๐๕
๓.๖.๒ ทิศทางการพัฒนาประเทศ: ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทยในภาพรวม.....๒๐๕
๓.๖.๓ ความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของไทย ๒๒๔
๓.๗ ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors).....๒๒๙
๓.๗.๑ แนวโน้มเทคโนโลยีในอนาคต (Technology Trends).....๒๓๐
๓.๗.๒ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threats).....๒๓๕
๓.๗.๓ กรอบทิศทางการกำกับดูแลด้านการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒๓๕
๓.๘ สถานภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง.....๒๔๑
๓.๘.๑ สถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ..๒๔๑
๓.๘.๒ ระบบโครงข่ายแม่ข่ายของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒๔๔
๓.๘.๓ ระบบรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์.....๒๔๙

๓.๘.๔ มาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัย ๒๔๙
๓.๘.๕ อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ ๒๕๐
๓.๘.๖ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒๖๙
๓.๘.๗ สถานภาพปัจจุบันด้านข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒๙๑
๓.๙ ระบบงานสำคัญที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง ๓๐๕
๓.๙.๑ กรมธนารักษ์ ๓๐๕
๓.๙.๒ กรมบัญชีกลาง ๓๐๖
๓.๙.๓ กรมศุลกากร ๓๐๗
๓.๙.๔ กรมสรรพสามิต ๓๐๙
๓.๙.๕ กรมสรรพากร ๓๑๑
๓.๙.๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ๓๑๑
๓.๙.๗ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) ๓๑๒
๓.๙.๘ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ๓๑๒
๓.๑๐ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๓๑๓
๓.๑๐.๑ ผู้บริหารระดับสูง ๓๑๔
๓.๑๐.๒ ผู้บริหารระดับอำนวยการ ๓๒๐
๓.๑๑ ผลการสำรวจความพึงพอใจระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓๔๖
๓.๑๑.๑ การวิเคราะห์สถานภาพและปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขด้านอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ ๓๔๖
๓.๑๑.๒ การวิเคราะห์สถานภาพและปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขด้านระบบสารสนเทศ ๓๕๒
๓.๑๑.๓ ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้งานระบบ ๓๖๒
๓.๑๑.๔ ความต้องการและข้อเสนอแนะต่อระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการทำงาน ๓๖๔
๓.๑๑.๕ ผลการสำรวจด้านการจัดฝึกอบรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปฏิบัติงาน ๓๖๕
๓.๑๒ การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓๖๗
๓.๑๒.๑ รายงานการศึกษาวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันของระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในปัจจุบัน ๓๖๗
๓.๑๒.๒ รายงานการวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงการคลังในอนาคต (To Be) ๓๖๙
๓.๑๒.๓ รายงานการวิเคราะห์ช่องว่างแสดงแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขระบบ ๓๗๒
บทที่ ๔ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล ๓๗๖
๔.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ๓๗๖
๔.๒ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ๓๗๖
๔.๓ กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและแนวทางการประเมินความสำเร็จในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ๓๘๒
๔.๔ คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และอำนาจหน้าที่ของคณะทำงาน ๓๘๖

๔.๕ แผนที่ดิจิทัลแสดงทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓๘๗
๔.๖ แผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ๓๘๙
บทที่ ๕ แผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัลระยะ ๓ ปี ๓๙๑
ภาคผนวก ก ตัวอย่างรูปภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับอำนวยการหรือผู้แทน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง.....๔๒๓

สารบัญรูปภาพ

รูปที่ ๑ กรอบแนวคิดของโครงการ ๑๖
รูปที่ ๒ การทบทวนนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๑๙
รูปที่ ๓ การจัดประชุมและการสัมภาษณ์ต่าง ๆ ๒๒
รูปที่ ๔ การวิเคราะห์ช่องว่าง ๒๓
รูปที่ ๕ ตัวอย่างการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลฯ ๒๓
รูปที่ ๖ กรอบแนวคิดของการศึกษาและบริหารข้อมูลส่วนบุคคล ๒๖
รูปที่ ๗ กรอบแนวคิดของการศึกษาและดำเนินงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ๓๒
รูปที่ ๘ โครงสร้างองค์กร ๓๘
รูปที่ ๙ ภาพแสดง วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ ..... ๘๖
รูปที่ ๑๐ วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓. ๘๙
รูปที่ ๑๑ ภาพแสดง ภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทยในระยะเวลา ๒๐ ปี ๙๓
รูปที่ ๑๒ ภาพแสดง ๖ ยุทธศาสตร์แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ๙๔
รูปที่ ๑๓ วิสัยทัศน์กระทรวงการคลัง ๑๐๓
รูปที่ ๑๔ ยุทธศาสตร์ ๕ ด้านในการขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล ๑๓๙
รูปที่ ๑๕ แนวคิดระบบราชการ ๔.๐ ..... ๑๔๖
รูปที่ ๑๖ คุณลักษณะสำคัญ ๑๐ ประการ ของการปฏิบัติงานในระบบราชการ ๔.๐ ..... ๑๔๗
รูปที่ ๑๗ ความเชื่อมโยงของเกณฑ์ PMQA กับระบบราชการ ๔.๐ ..... ๑๔๙
รูปที่ ๑๘ การนำองค์การ – ประเด็นในการพิจารณาภาพที่ ๕ หมวด ๑ การนำองค์การ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น ๑๕๖
รูปที่ ๑๙ หมวด ๑ การนำองค์การ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น ๑๕๗
รูปที่ ๒๐ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ – ประเด็นในการพิจารณา ๑๕๘
รูปที่ ๒๑ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น ๑๕๙
รูปที่ ๒๒ หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย – ประเด็นในการพิจารณา ๑๖๐
รูปที่ ๒๓ หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น ๑๖๑
รูปที่ ๒๔ หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ – ประเด็นในการพิจารณา ๑๖๒
รูปที่ ๒๕ หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น ๑๖๓
รูปที่ ๒๖ หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร – ประเด็นในการพิจารณา ๑๖๔
รูปที่ ๒๗ หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น ๑๖๕
รูปที่ ๒๘ หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ – ประเด็นในการพิจารณา ๑๖๖
รูปที่ ๒๙ หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น ๑๖๗
รูปที่ ๓๐ หมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ – ๖ มิติ ๑๖๘

รูปที่ ๓๑ หมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ – ตัววัดผลลัพธ์..... ๑๖๙
รูปที่ ๓๒ กรอบการประเมินความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๗ ..... ๑๗๖
รูปที่ ๓๓ ภาพแสดง ประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูล..... ๒๐๒
รูปที่ ๓๔ ภาพแสดง แนวคิดวงจรชีวิตข้อมูลหน่วยงานของรัฐ ๒๐๓
รูปที่ ๓๕ ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทย ๒๐๖
รูปที่ ๓๖ ความท้าทายจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล ๒๐๘
รูปที่ ๓๗ สถานภาพการพัฒนาด้านดิจิทัลในประเทศไทย..... ๒๐๙
รูปที่ ๓๘ ร้อยละของประชากรที่ใช้อินเตอร์เน็ต ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒)..... ๒๑๐
รูปที่ ๓๙ ร้อยละของประชากรที่มีการใช้โทรศัพท์มือถือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒)..... ๒๑๑
รูปที่ ๔๐ พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลของประชาชนอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒)
..... ๒๑๒
รูปที่ ๔๑ การมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครัวเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒)..... ๒๑๓
รูปที่ ๔๒ การใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชนและภาคสังคม..... ๒๑๕
รูปที่ ๔๓ การใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลของภาคธุรกิจ ๒๑๖
รูปที่ ๔๔ ดัชนี e - Government Development Index (EDGI)..... ๒๑๗
รูปที่ ๔๕ ดัชนี e - Participation Index (EPI)..... ๒๑๘
รูปที่ ๔๖ สถานภาพของบุคลากรไอซีที ๒๒๐
รูปที่ ๔๗ ผลการสำรวจความพร้อมด้าน IT ดิจิทัล และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖. ๒๒๑
รูปที่ ๔๘ สถิติภัยคุกคามประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗..... ๒๒๓
รูปที่ ๔๙ แบบจำลองระดับความพร้อมรัฐบาลของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๗ ..... ๒๒๕
รูปที่ ๕๐ โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย..... ๒๒๖
รูปที่ ๕๑ หน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า ๒๒๗
รูปที่ ๕๒ ผลสำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ..... ๒๒๘
รูปที่ ๕๓ แนวโน้มเทคโนโลยีสำคัญสำหรับรัฐบาลดิจิทัล (๑/๒)..... ๒๓๐
รูปที่ ๕๔ แนวโน้มเทคโนโลยีสำคัญสำหรับรัฐบาลดิจิทัล (๒/๒)..... ๒๓๒
รูปที่ ๕๕ ภาพรวมสถาปัตยกรรมองค์กรปัจจุบันของสำนักปลัดกระทรวงการคลัง..... ๒๔๓
รูปที่ ๕๖ ภาพรวมระบบเครือข่ายของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒๔๖
รูปที่ ๕๗ ไดอะแกรมการเชื่อมโยงข้อมูลสำคัญของสำนักปลัดกระทรวงการคลัง ๒๙๓
รูปที่ ๕๘ ผลการสำรวจความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์ด้านอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์..... ๓๔๗
รูปที่ ๕๙ ผลการสำรวจความจำเป็นของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ ๓๔๘
รูปที่ ๖๐ ผลการสำรวจการใช้งานอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์..... ๓๔๙
รูปที่ ๖๑ ผลสำรวจความพึงพอใจต่อระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๑/๓
..... ๓๕๒

รูปที่ ๖๒ ผลสำรวจความพึงพอใจต่อระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒/๓ ..... ๓๕๓
รูปที่ ๖๓ ผลสำรวจความพึงพอใจต่อระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓/๓ ..... ๓๕๔
รูปที่ ๖๔ ผลสำรวจความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๑/๓ ..... ๓๕๕
รูปที่ ๖๕ ผลสำรวจความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒/๓ ..... ๓๕๖
รูปที่ ๖๖ ผลสำรวจความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓/๓ ..... ๓๕๗
รูปที่ ๖๗ ผลสำรวจความมีประโยชน์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๑/๓ ..... ๓๕๘
รูปที่ ๖๘ ผลสำรวจความมีประโยชน์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒/๓ ..... ๓๕๙
รูปที่ ๖๙ ผลสำรวจความมีประโยชน์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓/๓ ..... ๓๖๐
รูปที่ ๗๐ ผลสำรวจปัญหาและอุปสรรคจากการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง..... ๓๖๓
รูปที่ ๗๑ ผลสำรวจความต้องการในการจัดอบรมทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล..... ๓๖๖
รูปที่ ๗๒ การวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันของระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในปัจจุบัน ๓๖๘
รูปที่ ๗๓ แผนที่ดิจิทัล ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ (DIGITAL MOF ROADMAP ๒๐๒๕ - ๒๐๒๗) ๓๘๗
รูปที่ ๗๔ การเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการดิจิทัล (Strategy House)..... ๓๘๙

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๑ เทคนิค/วิธีการในการศึกษาสถานภาพเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบัน ๒๐
ตารางที่ ๒ เทคนิค/วิธีการในการศึกษาความต้องการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ๒๑
ตารางที่ ๓ เทคนิค/วิธีการในการศึกษาประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓๓
ตารางที่ ๔ เทคนิค/วิธีการในการวิเคราะห์ช่องว่างด้านความมั่นคงปลอดภัยของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓๔
ตารางที่ ๕ รายละเอียดยุทธศาสตร์แผน Digital MOF ๑๔๐
ตารางที่ ๖ มิติของการพัฒนาในแต่ละระดับสู่ระบบราชการ ๔.๐ ..... ๑๕๒
ตารางที่ ๗ หมวด ๑ – ๖ การดำเนินการใน ๓ ระดับ ๑๕๔
ตารางที่ ๘ หมวด ๗ ผลการดำเนินการ ๓ ระดับ ๑๕๕
ตารางที่ ๙ ผลประเมิน PMQA ๔.๐ รอบ KPI ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ..... ๑๗๐
ตารางที่ ๑๐ ผลประเมิน PMQA ๔.๐ รอบ KPI ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ..... ๑๗๐
ตารางที่ ๑๑ ผลประเมิน PMQA ๔.๐ รอบ KPI ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ..... ๑๗๑
ตารางที่ ๑๒ ตัวชี้วัดที่ ๑ แนวนโยบายและหลักปฏิบัติ (Policies & Practices) ๑๗๗
ตารางที่ ๑๓ ตัวชี้วัดที่ ๒ กระบวนการพัฒนาด้วยข้อมูล (Data-driven Practices) ๑๗๗
ตารางที่ ๑๔ ตัวชี้วัดที่ ๓ ศักยภาพเจ้าหน้าที่ภาครัฐด้านดิจิทัล (Digital Capability) ๑๗๗
ตารางที่ ๑๕ ตัวชี้วัดที่ ๔ บริการภาครัฐ (Public Services) ๑๗๘
ตารางที่ ๑๖ ตัวชี้วัดที่ ๕ การบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office) ๑๗๙
ตารางที่ ๑๗ ตัวชี้วัดที่ ๖ โครงสร้างพื้นฐานความมั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ (Secure and Efficient Infrastructure) ๑๗๙
ตารางที่ ๑๘ ตัวชี้วัดที่ ๗ เทคโนโลยีดิจิทัลและการนำไปใช้ (Digital Technology Practices) ๑๗๙
ตารางที่ ๑๙ การเชื่อมโยงเครือข่ายกับส่วนราชการภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง ๒๔๗
ตารางที่ ๒๐ รายการอุปกรณ์สำนักงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒๕๐
ตารางที่ ๒๑ รายการเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ๒๕๔
ตารางที่ ๒๒ สถานภาพด้านเครื่องแม่ข่ายเสมือน ๒๖๒
ตารางที่ ๒๓ สถานภาพระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ๒๖๙
ตารางที่ ๒๔ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลและแอปพลิเคชัน ๒๙๔
ตารางที่ ๒๕ ตารางการเข้าพบผู้บริหารระดับสูงหรือผู้แทน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓๑๔
ตารางที่ ๒๖ สรุปบทสัมภาษณ์ปรึกษากฎหมาย ๓๑๔
ตารางที่ ๒๗ สรุปบทสัมภาษณ์ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๓๑๖
ตารางที่ ๒๘ สรุปบทสัมภาษณ์รองปลัดกระทรวงการคลังด้านบริหาร ๓๑๘

ตารางที่ ๒๙ ตารางการเข้าพบผู้บริหารระดับอำนวยการหรือผู้แทน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓๒๐
ตารางที่ ๓๐ สัมภาษณ์ สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบค.)..... ๓๒๐
ตารางที่ ๓๑ สัมภาษณ์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)..... ๓๒๓
ตารางที่ ๓๒ สัมภาษณ์ กลุ่มกฎหมาย (กกม.)..... ๓๒๕
ตารางที่ ๓๓ สัมภาษณ์ สำนักบริหารกลาง (สบก.)..... ๓๒๗
ตารางที่ ๓๔ สัมภาษณ์ สำนักงานรัฐมนตรี (สร.)..... ๓๒๙
ตารางที่ ๓๕ สัมภาษณ์ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)..... ๓๓๓
ตารางที่ ๓๖ สัมภาษณ์ สำนักตรวจสอบและประเมินผล (สตป.) ๓๓๖
ตารางที่ ๓๗ สัมภาษณ์ กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตน.)..... ๓๓๘
ตารางที่ ๓๘ สัมภาษณ์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)..... ๓๔๐
ตารางที่ ๓๙ สัมภาษณ์ กลุ่มสารนิเทศการคลัง (กสค.)..... ๓๔๒
ตารางที่ ๔๐ สัมภาษณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.)..... ๓๔๔
ตารางที่ ๔๑ ข้อดีและข้อเสียของระบบปัจจุบันเทียบกับระบบในอนาคต ๓๗๓
ตารางที่ ๔๒ กลไกการขับเคลื่อนของยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและตัวชี้วัดความสำเร็จ ๓๘๔
ตารางที่ ๔๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๑: ยกระดับการใช้ประโยชน์จากการบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง (Seamless Integration)..... ๓๙๒
ตารางที่ ๔๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๒: ยกระดับกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Smart Services) ๓๙๕
ตารางที่ ๔๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๓: บูรณาการและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลและความมั่นคงปลอดภัย (Secured Infrastructure)..... ๔๐๒
ตารางที่ ๔๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๔: การบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานสากล (Standardized IT governance)..... ๔๑๒
ตารางที่ ๔๗ ยุทธศาสตร์ที่ ๕: พัฒนาขีดความสามารถด้านดิจิทัลของเจ้าหน้าที่และบุคลากร (Skilled People) ๔๑๙

บทสรุปผู้บริหาร
แผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๘–๒๕๗๐

❖ ภาพรวมและความสำคัญ

ในยุคที่การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของการพัฒนาประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (สป.กค.) ในฐานะหน่วยงานสนับสนุนภารกิจหลักของกระทรวงการคลัง มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้สอดรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อตอบสนองความคาดหวังของประชาชนและภาคเอกชนที่ต้องการเห็นการให้บริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และทันสมัย

แผนปฏิบัติการดิจิทัลฉบับนี้ จึงได้รับการจัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาองค์กรในระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘–๒๕๗๐) ให้สามารถเปลี่ยนผ่านสู่การเป็น "องค์กรดิจิทัล" อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยยึดโยงกับนโยบายระดับชาติ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล แผนแม่บทกระทรวงการคลัง (Digital MOF) และแนวทางบริหารจัดการภาครัฐตามมาตรฐานสากล

❖ กรอบยุทธศาสตร์และเทคโนโลยีหลัก

แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้กำหนดกรอบการดำเนินงานใน ๕ มิติหลัก ได้แก่ การบูรณาการข้อมูล (Data Integration) การบริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Smart Services) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มั่นคง (Secured Infrastructure) การกำกับดูแลที่มีมาตรฐาน (IT Governance) และการพัฒนาทุนมนุษย์ดิจิทัล (Skilled People)

เทคโนโลยีสำคัญที่จะนำมาใช้ในการขับเคลื่อนแผน ประกอบด้วย ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ระบบอัตโนมัติ (IOT/RPA) การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) บริการคลาวด์ (Cloud Computing) การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity) และแนวคิดด้านเทคโนโลยีสีเขียว (Green IT) รวมทั้งการบริหารจัดการข้อมูลตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

❖ โครงการเชิงยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์การบูรณาการข้อมูล (Seamless Integration)

การสร้างระบบนิเวศข้อมูลที่เชื่อมโยงและบูรณาการผ่านโครงการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเพื่อการตัดสินใจด้านเศรษฐกิจและการคลัง (MOF Insight Analytic Platform) ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นศูนย์ข้อมูลกลางของกระทรวงการคลัง เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากทุกกรมภายในกระทรวง และการพัฒนาระบบจัดการเอกสาร MOF e-Document เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานสารบรรณและระบบงานราชการออนไลน์แบบไร้กระดาษ

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบริการอัจฉริยะ (Smart Services)

การยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการผ่านระบบต่าง ๆ ได้แก่ ระบบ MOF Digital Office ระบบบริหารทรัพยากรองค์กร (ERP) สำหรับสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

เพื่อบริหารจัดการการเงิน พัสดุ บุคคล และแผนงานอย่างครบวงจร ระบบ RPA สำหรับการนำหุ่นยนต์ซอฟต์แวร์มาช่วยงานซ้ำซ้อน โครงการอาคารอัจฉริยะ (Smart Building) เพื่อบริหารจัดการอาคารและพลังงานด้วยระบบอัจฉริยะ ระบบแอปพลิเคชันบริการประชาชนและเจ้าหน้าที่แบบรวมศูนย์ และ ระบบ Chatbot และ AI Assistant เพื่อสนับสนุนการสื่อสารและตอบคำถามอัตโนมัติ และโครงการพัฒนาระบบการบริหารงานและติดตามกำกับภารกิจงานของกระทรวงการคลัง (Finance Ministry Management Agenda: FMMA) เพื่อช่วยผู้บริหารในการติดตามภารกิจงาน

๓. ยุทธศาสตร์โครงสร้างพื้นฐานที่มั่นคง (Secured Infrastructure)

การสร้างโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่มั่นคงและมีประสิทธิภาพผ่านการยกระดับศูนย์ข้อมูลสารสนเทศของกระทรวงการคลัง (MOF Intelligent Data Center) เพื่อจัดบริการ Cloud ภายในกระทรวงบนโครงสร้างที่ปลอดภัย ระบบโครงสร้างพื้นฐานศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (MOF-CSIRT) และ SOC (Security Operation Center) เพื่อพัฒนาระบบรับมือเหตุการณ์ไซเบอร์ และ ระบบจัดการทรัพย์สินสารสนเทศ (IT Asset Management) พร้อมระบบเครือข่ายที่กำหนดโดยซอฟต์แวร์ (Software-Defined Network (SDN))

๔. ยุทธศาสตร์การกำกับดูแลที่เป็นมาตรฐาน (Standardized IT Governance)

การสร้างกรอบการกำกับดูแลที่เป็นระบบและมีมาตรฐานผ่านการทบทวนสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) และจัดทำ Blueprint (พิมพ์เขียว) ระบบสารสนเทศ การจัดทำกรอบ Digital Governance ตามมาตรฐาน ISO ๓๘๕๐๐ และ การจัดทำนโยบายด้าน PDPA และจัดจ้างที่ปรึกษามาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรดิจิทัล (Skilled People)

การสร้างขีดความสามารถและวัฒนธรรมดิจิทัลให้กับบุคลากรผ่าน โครงการอบรม MOF Digital Academy เพื่อเพิ่มสมรรถนะดิจิทัลของเจ้าหน้าที่ กิจกรรมสร้างวัฒนธรรมองค์กร (Digital Culture) เช่น กิจกรรม Digital Challenge การอบรมแบบ Microlearning และ ระบบ HRM/HRD สำหรับการพัฒนาบุคลากรและติดตามผลการอบรมแบบออนไลน์

❖ ผลลัพธ์ที่คาดหวังและผลกระทบ

การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดิจิทัลฉบับนี้ จะส่งผลให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังสามารถยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานภายใน เพิ่มคุณภาพการให้บริการต่อประชาชน สร้างความมั่นคงปลอดภัยของระบบงาน และวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างยั่งยืนในระดับกระทรวง

นอกจากนี้ แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ยังช่วยเสริมสร้างความพร้อมของกระทรวงการคลังในการรองรับภารกิจทางเศรษฐกิจ การคลัง และนโยบายสำคัญของประเทศในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ "รัฐบาลดิจิทัล" และยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการพัฒนายุทธศาสตร์และแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ กำกับและควบคุมนโยบายภาพรวมด้านการบริหารและพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงการคลัง เพื่อมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Transformation) ตามทิศทางนโยบายแผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังจำเป็นต้องมีแผนกิจกรรมและระเบียบแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมสอดคล้องกับระเบียบกฎหมาย แนวโน้มเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และครอบคลุมมิติการพัฒนาองค์กรทั้งด้านกระบวนการ (Process) ด้านบุคลากร (People) และด้านเทคโนโลยี (Technology) ซึ่งหมายถึงกระบวนการทำงานและแนวทางปฏิบัติของกระทรวงการคลังที่สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ลดขั้นตอนและสร้างผลลัพธ์ที่ถูกต้องรวดเร็ว โดยคำนึงถึงการปรับเปลี่ยนการพัฒนาองค์กรและบุคลากร รวมถึงวัฒนธรรมองค์กรและระเบียบนโยบายปฏิบัติ และความมั่นคงปลอดภัยด้านไซเบอร์ เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาขับเคลื่อนองค์กรได้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมตามเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์อย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๗๐) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อรองรับการขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่กระทรวงการคลังดิจิทัลตามเป้าหมาย รวมถึงดำเนินการด้านการจัดการและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และพ.ร.บ.ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล (Action Plan) ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ สำหรับกำหนดทิศทางการปรับเปลี่ยนสู่องค์กรดิจิทัล
๒. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานด้านข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. เพื่อศึกษาและกำหนดแนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๓ ภาพรวมสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลักของรัฐบาลที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายทางการเงิน การคลัง และเศรษฐกิจของประเทศ หน้าที่หลักของกระทรวงการคลังคือการบริหารจัดการงบประมาณของภาครัฐ การจัดเก็บรายได้จากภาษี การบริหารหนี้สาธารณะ และการกำกับดูแลระบบเศรษฐกิจให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ด้วยบทบาทที่สำคัญดังกล่าว กระทรวงการคลัง

จึงต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศให้มีความทันสมัยและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา การพัฒนาด้านดิจิทัลของภาครัฐเป็นหนึ่งในวาระสำคัญของรัฐบาล โดยเฉพาะในด้านของการสร้างรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) ซึ่งมีเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐสามารถให้บริการประชาชนและภาคธุรกิจได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงการคลังจะช่วยให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดช่องโหว่ในการรั่วไหลของรายได้ เพิ่มความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณ รวมถึงช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานของภาครัฐโดยรวม ปัจจุบัน โครงสร้างเครือข่ายของกระทรวงการคลังได้รับการออกแบบให้รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และปลอดภัย การใช้โครงข่ายหลักที่รองรับการเชื่อมต่อกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหลายรายช่วยให้ระบบเครือข่ายมีความเสถียรและสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องแม้ในกรณีที่เกิดปัญหาขัดข้องจากผู้ให้บริการรายใดรายหนึ่ง นอกจากนี้ ระบบยังมีการติดตั้งมาตรการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น การใช้ Firewall ระบบตรวจสอบความปลอดภัยแบบหลายชั้น (Multi-layer Security) และการเข้ารหัสข้อมูลเพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลทางการเงินที่มีความสำคัญ เป็นต้น

การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงการคลังยังต้องคำนึงถึงการบูรณาการระบบงานต่าง ๆ ของหน่วยงานในสังกัด เช่น กรมสรรพากร กรมศุลกากร กรมบัญชีกลาง และกรมธนารักษ์ ซึ่งต่างมีบทบาทในการบริหารจัดการงบประมาณ การจัดเก็บภาษี และการกำกับดูแลการใช้จ่ายภาครัฐ การสร้างแพลตฟอร์มที่สามารถเชื่อมโยงระบบข้อมูลของหน่วยงานเหล่านี้เข้าด้วยกันจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ลดปัญหาข้อมูลซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน

อีกหนึ่งแนวโน้มสำคัญของการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลในกระทรวงการคลังคือการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence - AI) และ การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning - ML) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งสามารถช่วยให้ภาครัฐสามารถตรวจจับแนวโน้มที่ผิดปกติของการทำธุรกรรมทางการเงิน ป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงของภาครัฐ นอกจากนี้ เทคโนโลยี Blockchain ที่ได้รับความสนใจในด้านการบริหารการเงินของภาครัฐ เนื่องจากสามารถช่วยเพิ่มความโปร่งใสและความปลอดภัยในการทำธุรกรรมดิจิทัล โดยเฉพาะในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การบริหารจัดการหนี้สาธารณะ และการบริหารกองทุนต่าง ๆ ของรัฐบาล การใช้ Cloud Computing เป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาระบบสารสนเทศของกระทรวงการคลัง ระบบคลาวด์สามารถช่วยให้การบริหารจัดการข้อมูลมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ลดต้นทุนในการดูแลรักษาโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศ และเพิ่มขีดความสามารถในการขยายระบบให้รองรับการทำงานที่ซับซ้อนมากขึ้น นอกจากนี้ การใช้ระบบ Software as a Service (SaaS) และระบบ Platform as a Service (PaaS) ยังช่วยให้กระทรวงการคลังสามารถปรับใช้ซอฟต์แวร์และแพลตฟอร์มใหม่ได้อย่างรวดเร็ว ลดระยะเวลาการพัฒนาระบบและมีเครื่องมือที่ทันสมัยสำหรับการสนับสนุนและบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

อีกหนึ่งประเด็นสำคัญที่กระทรวงการคลังต้องให้ความสำคัญคือ ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) เนื่องจากข้อมูลทางการเงินของภาครัฐเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและอ่อนไหวสูง

การป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์และการบุกรุกระบบข้อมูลจึงเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการดูแลอย่างเข้มงวด การนำแนวคิด Zero Trust Security ซึ่งเป็นแนวทางในการรักษาความปลอดภัยที่ไม่ให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใช้งานหรืออุปกรณ์ใด ๆ โดยอัตโนมัติ แต่ใช้การตรวจสอบสิทธิ์และการควบคุมการเข้าถึงในทุกระดับจะช่วยให้ระบบเครือข่ายของกระทรวงการคลังมีความปลอดภัยมากขึ้น

ในอนาคต กระทรวงการคลังจะต้องเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ทั้งในแง่ของการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ ๆ การบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การบูรณาการระบบงานของหน่วยงานต่าง ๆ และการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้น แนวทางการพัฒนาของกระทรวงการคลังควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ยืดหยุ่น ปลอดภัย และสามารถขยายขีดความสามารถได้ รวมถึงการกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายของรัฐบาลดิจิทัล

การพัฒนาระบบดิจิทัลของกระทรวงการคลังไม่ได้เป็นเพียงการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของภาครัฐเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนและภาคธุรกิจในการเข้าถึงบริการของรัฐบาลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลอย่างเป็นระบบและยั่งยืน จะช่วยให้กระทรวงการคลังสามารถปฏิบัติตามพันธกิจในการกำกับดูแลการเงินการคลังของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล

บทที่ ๒ กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Methodology)

๒.๑ กระบวนการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล

กระบวนการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๗๐ สามารถแบ่งออกเป็น ๕ ขั้นตอนหลักที่สำคัญ ได้แก่

๑. ทบทวนศึกษาและรวบรวมข้อมูล (Data Gathering)
๒. การสำรวจความคิดเห็นและข้อมูล (Survey)
๓. วิเคราะห์ข้อมูล (Diagnostics & Assessment)
๔. กำหนดจุดหมายทิศทาง (Roadmap)
๕. กำหนดกิจกรรมขับเคลื่อน (Action Plan)

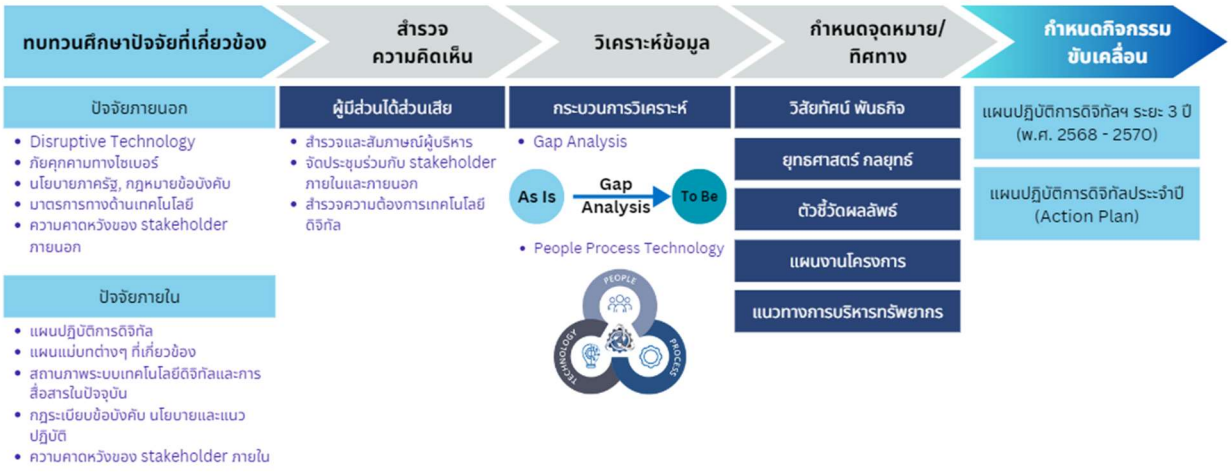

รูปที่ ๑ กรอบแนวคิดของโครงการ

๑) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล (Data Gathering)

เพื่อให้ได้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังอย่างเหมาะสมกับภารกิจงานในด้านการกำกับนโยบายเงินการคลังของประเทศ และสามารถนำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางในการเป็นต้นแบบของกระทรวงในการทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ภารกิจขององค์กร ทำให้มีการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัลไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังจึงจัดทำแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ เพื่อให้เป็นกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อนองค์กรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลนำไปสู่การเป็นหน่วยงานของรัฐในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างเต็มรูปแบบ

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังนั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนแนวโน้มเทคโนโลยีในอนาคต (Technology Trends) เพื่อประเมินสถานภาพหน่วยงานในการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลโดยศึกษาบริบทของสำนักงานปลัด ฯ ณ สภาพปัจจุบัน

รวมถึงการทบทวนนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศในการขับเคลื่อนสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ทั้งแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจ นโยบายการพัฒนาประเทศ ดังนี้

๑. ด้านนโยบาย (Policy factors)

(๑.๑) ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
(๑.๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
(๑.๓) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
(๑.๔) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(๑.๕) ยุทธศาสตร์กระทรวงการคลังตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)
(๑.๖) แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการคลัง
(๑.๗) แผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(๑.๘) ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
(๑.๙) สำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
(๑.๑๐) กรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital Governance) (ถ้ามี)
(๑.๑๑) นโยบาย/กรอบการพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล (Data Exchange/ Data Governance Policy) (ถ้ามี)
(๑.๑๒) นโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ (Security Policy) และระเบียบต่าง ๆ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (ถ้ามี)
(๑.๑๓) นโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (ถ้ามี)
(๑.๑๔) โครงสร้างองค์กร และคณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอำนาจหน้าที่ของคณะทำงาน
(๑.๑๕) กฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และแนวปฏิบัติของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง

๒. ด้านกฎหมาย (Law factors)

(๒.๑) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
(๒.๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐
(๒.๓) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒
(๒.๔) พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒.๕) พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒.๖) พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒.๗) พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๒.๘) กฎหมายด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล

๓. ด้านเศรษฐกิจ (Economic factors) และด้านสังคม (Social factors)

(๓.๑) ระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของประเทศ

(๓.๒) พฤติกรรมการใช้ทางด้านดิจิทัลของประชาชน

๔. ด้านเทคโนโลยี (Technological factors)

(๔.๑) แนวโน้มเทคโนโลยีในอนาคต (Technology Trends)

(๔.๒) ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber threats)

(๔.๓) มาตรฐานทางด้านเทคโนโลยี เช่น ISO/IEC ๒๗๐๐๑, ISO ๒๒๓๐๑, Cobit ๕.๐, ITIL ๔.๐ เป็นต้น

(๔.๔) ศึกษาสถานภาพระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดครอบคลุมดังต่อไปนี้

๑) ศึกษาสถานะการเชื่อมโยงข้อมูลของระบบต่าง ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและมาตรฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๒) ศึกษาสถานภาพโครงข่ายแม่ข่าย และระบบรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์และมาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓) ศึกษาสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๔) ศึกษาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังโดยการศึกษาครอบคลุมระบบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง

รูปที่ ๒ การทบทวนนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ต้องดำเนินการศึกษาแนวโน้มทิศทางของการพัฒนาเทคโนโลยี (Trend Technology) และสถานภาพระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในปัจจุบัน (As Is) โดยการศึกษาต้องครอบคลุมหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการภายใต้กระทรวงการคลัง โดยมีรายละเอียดครอบคลุมดังต่อไปนี้

๑) ศึกษาสถานะการเชื่อมโยงข้อมูลของระบบต่าง ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและมาตรฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
๒) ศึกษาสถานภาพโครงข่ายแม่ข่าย และระบบรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ และมาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
๓) ศึกษาสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
๔) ศึกษาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โดยการศึกษาครอบคลุมระบบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง โดยการศึกษาสถานภาพของระบบเทคโนโลยีดิจิทัลปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและที่เกี่ยวข้องมีเทคนิค/วิธีการ ที่ใช้ในการศึกษา ดังตารางโดยมีวิธีการศึกษาและเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดังนี้

๑.๑) วิธีการศึกษาและเก็บข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งในระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิ โดยรวบรวมและสรุปข้อมูลจากหลายแหล่งที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่กำลังศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ต้องการอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์การศึกษา ซึ่งสามารถแบ่งวิธีการดำเนินการเก็บข้อมูลออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** หมายถึง ข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากผู้ให้ข้อมูลหรือแหล่งต้นทางหรือข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแหล่งกำเนิดโดยตรง (Original) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยสามารถตอบได้ตรงกับวัตถุประสงค์การศึกษา และสามารถควบคุมความเชื่อมั่น

และความเที่ยงตรงได้โดยตรง โดยการทำ เก็บข้อมูลจากการทำ Workshop หรือแบบสอบถาม เพื่อสำรวจ รวบรวม สถานภาพปัจจุบัน

- **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** คือ ข้อมูลที่ได้จากแหล่งซึ่งมีผู้หนึ่งผู้ใดหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมหรือเรียบเรียงไว้เรียบร้อยแล้ว เช่น ข้อมูลทางสถิติต่าง ๆ ที่มีการบันทึกไว้ ข้อมูลจากรายงานการวิจัย แผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งจะมีการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้อ้างอิง โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงให้ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบัน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ภายใต้บริบทของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ตารางที่ ๑ เทคนิค/วิธีการในการศึกษาสถานภาพเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบัน

เทคนิค/วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ผลลัพธ์
รวบรวมข้อมูล ด้านระเบียบกฎหมาย ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง	การศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ	● กรอบแนวทางและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบดิจิทัล ● เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ● เกณฑ์ประเมินผล กพร. ● ข้อกำหนดต่าง ๆ หรือกฎหมายต้องปฏิบัติตาม ● ตัวชี้วัด ● ผลการดำเนินงานในปีก่อน
สำรวจสถานภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบัน	แบบสำรวจและสอบถามด้านระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ระบบสารสนเทศและทักษะบุคลากรในปัจจุบันของหน่วยงาน การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง	● สถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานระดับกลุ่ม/กองในปัจจุบันของหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง ● ระบบงานและฐานข้อมูลต่าง ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ● สถานภาพการเชื่อมโยงข้อมูล ● อุปกรณ์แม่ข่ายและคอมพิวเตอร์ ● กระบวนการทำงาน ● ระบบงานที่เกี่ยวข้องของหน่วยราชการภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง
ทิศทางเทคโนโลยี	ค้นคว้าจากข้อมูลทุติยภูมิอินเตอร์เน็ต	● Trend Technology ในปัจจุบันและอนาคต

ซึ่งผลการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ทำให้ทราบถึงสถานภาพเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบัน ทั้งในภาพรวมพร้อมระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและทิศทางของการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต

๒) การสำรวจความคิดเห็นและข้อมูล (Survey)

เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสถานภาพปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงการคลัง ที่ปรึกษาจะดำเนินการสำรวจ สัมภาษณ์ (Interview) ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้แทนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็นและความต้องการจากผู้บริหารขององค์กรและความต้องการในการพัฒนา ดิจิทัลระดับต่าง ๆ เพื่อประเมินถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารมาใช้สนับสนุนการดำเนินงานของเพื่อการบริหารงานและสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการ ด้านเศรษฐกิจการเงินการคลังของประเทศ รวมทั้งรับนโยบายและความต้องการเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์และทิศทางการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสาร

ตารางที่ ๒ เทคนิค/วิธีการในการศึกษาความต้องการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

เทคนิค/วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ผลลัพธ์
สัมภาษณ์ผู้บริหาร	หัวข้อสัมภาษณ์ผู้บริหาร	● ความต้องการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ข้อมูล ● ปัญหาและอุปสรรคด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ● แนวนโยบายการใช้และพัฒนาระบบดิจิทัล
สำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	แบบสอบถาม สัมภาษณ์ สัมมนาระดมความคิดเห็น	● ความพึงพอใจในการรับบริการด้านเทคโนโลยี ● ความต้องการใช้ข้อมูล และระบบ ● ประเด็นสำคัญ ● จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค
สำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ของหน่วยราชการสังกัดกระทรวงการคลัง	ค้นคว้าจากข้อมูลทุติยภูมิ	● ความต้องการใช้ข้อมูล และระบบ ● ประเด็นสำคัญ ● จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

รูปที่ ๓ การจัดประชุมและการสัมภาษณ์ต่าง ๆ

๓) วิเคราะห์ข้อมูล (Diagnostics & Assessment)

๓.๑) กระบวนการวิเคราะห์ช่องว่างด้านแผนปฏิบัติการดิจิทัล

หลังจากการสำรวจและรวมรวบข้อมูลสภาพปัจจุบัน (As Is) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ทั้งกระบวนการปฏิบัติการ (Process) เครื่องมือ (Hardware and Software) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และความมั่นคงปลอดภัย (Security) แล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ทำความเข้าใจประเด็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และประเมินสภาพความเหมาะสม ปัญหา ข้อจำกัด เงื่อนไขบทบาทโครงสร้างองค์กรและศักยภาพความพร้อมของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ในการนำประโยชน์ ของเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในภารกิจของแต่ละส่วนงาน เพื่อวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) และสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) ซึ่งจะส่งผลให้สามารถกำหนดแนวทาง การดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

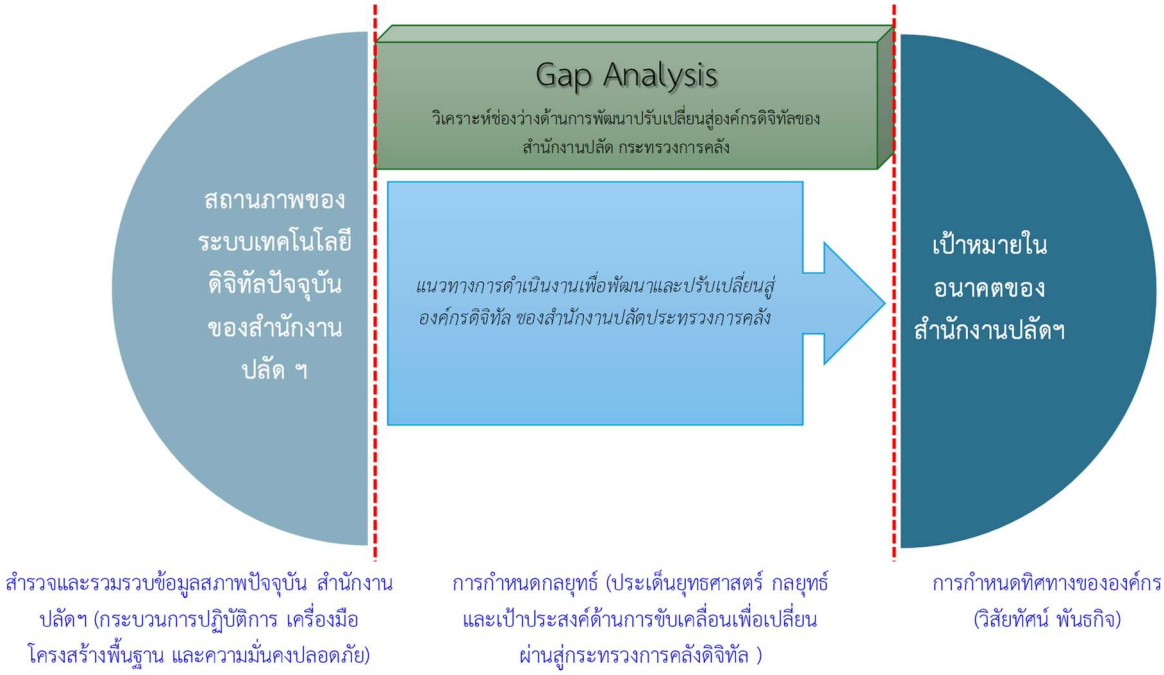

รูปที่ ๔ การวิเคราะห์ช่องว่าง

๔) จัดทำข้อเสนอแนะทิศทาง (Roadmap)

ทั้งนี้เพื่อให้มีกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนพัฒนากระทรวงการคลังสู่องค์ดิจิทัล ต้องนำข้อมูลจากการศึกษาปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นมาจัดทำและปรับปรุงแผนให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ในปัจจุบันและทิศทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา และนำเสนอการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลต่อไป

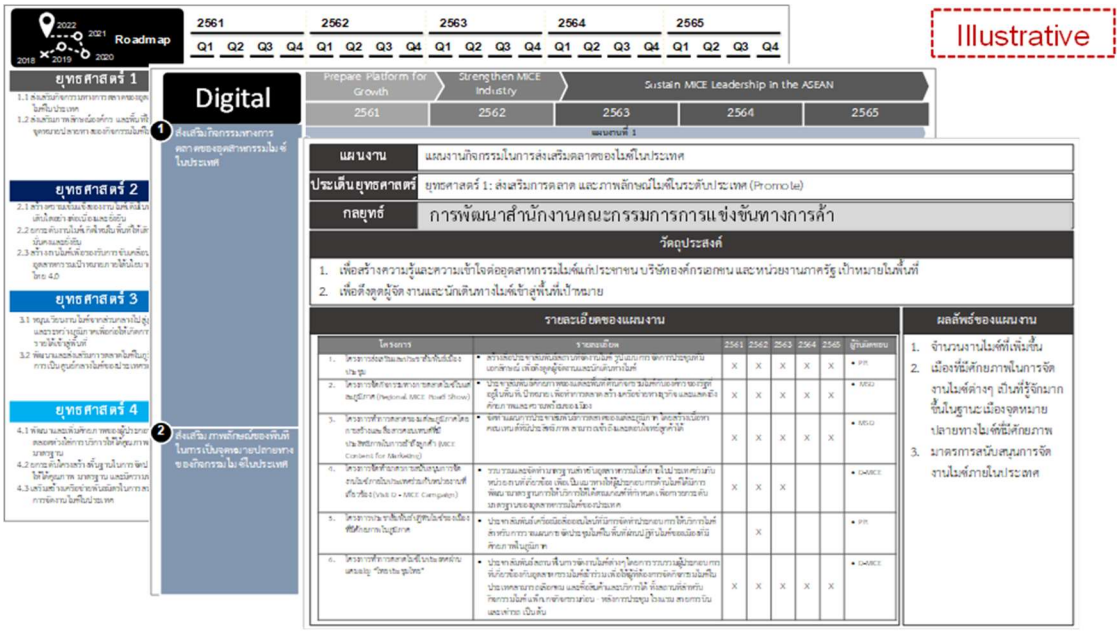

รูปที่ ๕ ตัวอย่างการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลฯ

ซึ่งในการนี้ จะมีการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน (Roadmap) พร้อมเป้าหมายความสำเร็จในยุทธศาสตร์ของแต่ละด้านตามช่วงเวลาเป็นระยะอย่างชัดเจน ตลอดจนขั้นตอนรายละเอียดการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี (๒๕๖๘ – ๒๕๗๐) ของสำนักงานปลัดกรทรวงการคลัง โดยแผนปฏิบัติการดิจิทัลฯ จะประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ สถานการณ์และศักยภาพในการพัฒนาทั้งด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบงาน การเชื่อมโยง การดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัย รวมถึงการพัฒนาบุคลากร ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการ เพื่อให้บรรลุตามแผนที่กำหนดไว้

๔.๑) การจัดทำข้อเสนอแนะ (Recommendation)

๑) จัดทำ Roadmap สำหรับนำมาจัดทำรายละเอียดที่ชัดเจนในส่วนของเป้าหมายการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ (Digital Transformation) ที่แสดงให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนทั้งในส่วนของ กระบวนการ (Process) และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology) ที่เหมาะสม

๒) จัดทำบทสรุปวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และเป้าประสงค์ด้านการขับเคลื่อนเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล รวมทั้งจัดทำ Roadmap พร้อมตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์และเป้าหมายความสำเร็จในการดำเนินงานในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว และกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดิจิทัลไปสู่การปฏิบัติ

๓) วิเคราะห์และจัดทำเกณฑ์จัดลำดับความสำคัญของการกำหนดแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องตามกรอบการดำเนินงานตาม Roadmap ที่กำหนด รวมทั้งกำหนดแผนงาน/โครงการที่สำคัญ (Winning projects) ตามกรอบระยะเวลาแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะกลาง ๓ ปี

๔) วิเคราะห์ความคุ้มค่าโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการดิจิทัล ฯ โดยจะพิจารณาการวิเคราะห์เฉพาะในด้านต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว

๕) จัดทำแนวทางการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีดิจิทัลโดยพิจารณาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังที่ลด ต้นทุน งบประมาณ และภาระค่าใช้จ่ายของการบำรุงรักษาระบบในอนาคต

๖) จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

- ๑) บทสรุปผู้บริหาร
- ๒) บทที่ ๑ บทนำ (หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของโครงการ ภาพรวมของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง)
- ๓) บทที่ ๒ กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
- ๔) บทที่ ๓ สถานภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และปัจจัยภายในภายนอกที่เกี่ยวข้อง
- ๕) บทที่ ๔ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล
  - วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ พร้อมตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์เชิงกลยุทธ์

- กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ และแนวทางการประเมินความสำเร็จในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
- โครงสร้างคณะทำงานและอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- แผนที่ดิจิทัลแสดงทิศทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล (Roadmap) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital Transformation) โดยเป็นการดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อนโยบายที่สำคัญในด้าน (๑) ยกระดับการใช้ประโยชน์จากการบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลังด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Data Exchange/Data Driven) (๒) สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Ensured Security) (๓) ยกระดับกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Operation) (๔) บูรณาการและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล (Advanced Infrastructure) (๕) พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Literacy)

๖) บทที่ ๕ แผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล ระยะ ๓ ปี ประกอบด้วย ตารางสรุปภาพรวมแผนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (รายยุทธศาสตร์) ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ/กิจกรรม ปีงบประมาณที่ดำเนินงาน

๕) จัดทำกิจกรรมการขับเคลื่อน (Action Plan)

ทั้งนี้ กระบวนการสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ภายหลังจากการกำหนดทิศทางการพัฒนาแล้ว คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการที่มีรายละเอียดแนวทางที่ชัดเจนสามารถนำมาเป็นกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อนองค์กรด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนนำไปสู่การเป็นหน่วยงานของรัฐในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างเต็มรูปแบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลประจำปี (Action Plan) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล โดยจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญ โดยมีรายละเอียดแผนงานโครงการ ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

๑) หลักการและเหตุผล
๒) วัตถุประสงค์
๓) เป้าหมาย ผลผลิต และตัวชี้วัด
๔) ขอบเขตการดำเนินงาน
๕) ระยะเวลาของแผนงาน/โครงการ
๖) งบประมาณ
๗) การประเมินความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ
๘) ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาในอนาคต

๒.๒ กระบวนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล

กระบวนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล สามารถแบ่งออกเป็น ๖ ขั้นตอนหลักที่สำคัญ ได้แก่

๑. การเตรียมความพร้อมและจัดทำแผนการดำเนินงาน (Preparation and Project Plan)
๒. การจัดทำบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลและประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น (RoPA and ROP Report)
๓. การจัดทำเอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA Legal Documents)
๔. การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ช่องว่างและข้อบกพร่อง (Gap Analysis Report)
๕. การให้คำปรึกษาในฐานะที่ปรึกษาของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer Advisory) และ
๖. การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Training)

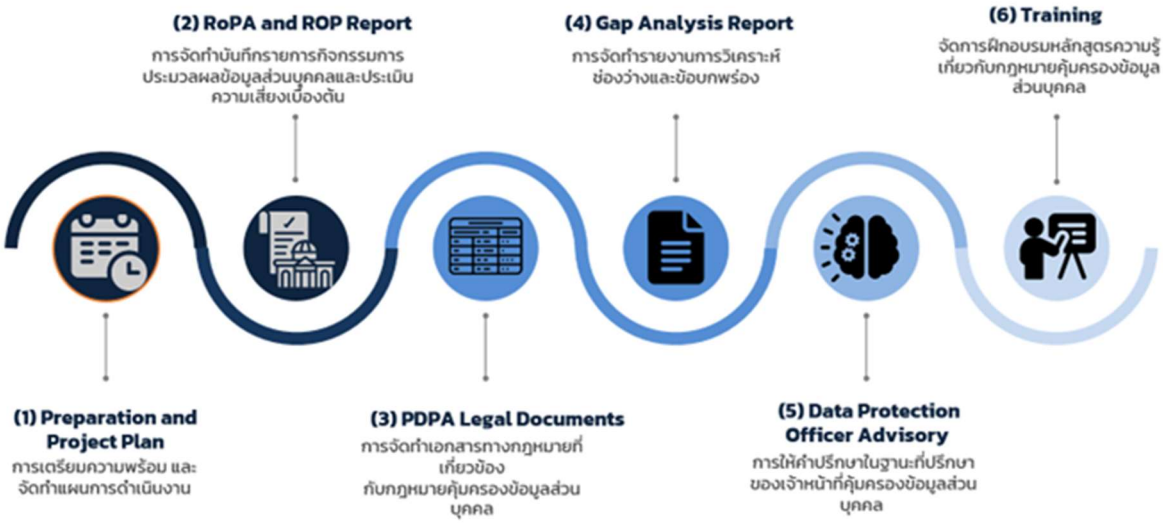

รูปที่ ๖ กรอบแนวคิดของการศึกษาและบริหารข้อมูลส่วนบุคคล

๑) การเตรียมความพร้อมและจัดทำแผนการดำเนินงาน (Preparation and Project Plan)

เป็นกิจกรรมการจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการเป็นกิจกรรมย่อยซึ่งที่ปรึกษาจะดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการอย่างละเอียด โดยแสดงแผนการศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์ดำเนินการด้านการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล พร้อมรายละเอียดขั้นตอนการทำงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน กรรมวิธีการดำเนินงานโครงการ งวดการส่งมอบงาน พร้อมทั้งสิ่งส่งมอบงานในโครงการ

๒) การจัดทำบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลและประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น (RoPA and ROP Report)

ดำเนินการจัดทำบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลและการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น สำหรับสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โดยมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

๑) ดำเนินการจัดทำบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Record of Processing Activities: RoPA) และประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น

๒) ดำเนินการให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกิจกรรม และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขให้บันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Record of Processing Activities: RoPA) สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน

๓) ดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่ออธิบายชุดคำถามและ วิธีการบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Record of Processing Activities: RoPA) และการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น ให้แก่ตัวแทนของหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่บันทึกรายการกิจกรรมของหน่วยงาน

๔) สร้างชุดคำถาม (Questionnaire) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กร พร้อมประเมินความเสี่ยงตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยจัดทำบันทึกข้อมูลผ่านการส่งชุดคำถามให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

๕) สอบถามเจ้าหน้าที่ เพื่อระบุรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว การเก็บรวบรวม ใช้และเปิดเผยต่อบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก รวมถึงบทบาทขององค์กร และฐานทางกฎหมายที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูล

๖) ดำเนินการตรวจสอบ และทบทวนบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Record of Processing Activities: RoPA) เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและสอดคล้องกันของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ส่วนบุคคลซึ่งองค์กรกำลังดำเนินการอยู่ โดยเริ่มตั้งแต่วิธีการเก็บ การจัดเก็บ การส่งหรือโอนข้อมูล การลบ ข้อมูล รวมไปถึงมาตรการด้านนโยบายและด้านเทคนิค เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

๗) ให้คำแนะนำแก่ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกิจกรรม และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขให้บันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (RoPA) สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน

๘) จัดทำรายงานบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (ROP Report) เพื่อสร้างประวัติการจัดทำบันทึกรายการกิจกรรมฉบับปัจจุบัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ๘.๑) สรุปจำนวนกิจกรรมตามส่วนงาน
- ๘.๒) ประเภทของข้อมูลส่วนบุคคลที่องค์กรใช้ประมวลผล และประเภทเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- ๘.๓) สถานที่จัดเก็บข้อมูล
- ๘.๔) ระยะเวลาการจัดเก็บข้อมูล
- ๘.๕) การถ่ายโอนข้อมูล
- ๘.๖) ประเมินภาพรวมความเสี่ยง
- ๘.๗) การดำเนินการให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลใช้สิทธิตามกฎหมาย

๓) การจัดทำเอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA Legal Documents)

เป็นกิจกรรมในการจัดทำเอกสารทางกฎหมายพื้นฐานเพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง สอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานประกอบด้วย ๓ ส่วนย่อย ดังต่อไปนี้

๓.๑) ร่างและจัดทำแบบนโยบายและเอกสารทางกฎหมายที่จำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อแก้ไขและลดช่องว่างตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ดังนี้

๓.๑.๑) นโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Policy) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓.๑.๒) ประกาศความเป็นส่วนตัว (Privacy Notice) สำหรับบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓.๑.๓) ประกาศความเป็นส่วนตัว (Privacy Notice) สำหรับคู่ค้าของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓.๑.๔) ประกาศความเป็นส่วนตัว (Privacy Notice) สำหรับกล้องวงจรปิด (CCTV) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓.๑.๕) เอกสารขอความยินยอมฉบับมาตรฐาน (Consent Form) ที่จำเป็น ตามรูปแบบกิจกรรม

๓.๑.๖) นโยบายคุกกี้ (Cookies Policy)

๓.๑.๗) เอกสารขอความยินยอมในการเก็บข้อมูลคุกกี้ฉบับมาตรฐาน (Cookies Consent)
ที่จำเป็นตามรูปแบบและกิจกรรม

๓.๑.๘) นโยบายการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล

๓.๑.๙) เอกสารเกี่ยวกับการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (DPO) ได้แก่ หนังสือแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (DPO) และ หนังสือแจ้งการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (DPO) ต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.)

๓.๑.๑๐) เอกสารเกี่ยวกับการรองรับการใช้สิทธิเจ้าของข้อมูล

๓.๑.๑๑) ข้อตกลงการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processing Agreement)

๓.๑.๑๒) เอกสารเกี่ยวกับการแจ้งเหตุรั่วไหลข้อมูล ได้แก่ หนังสือแจ้งเหตุต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และ หนังสือแจ้งเหตุรั่วไหลข้อมูล ต่อ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.)

๓.๑.๑๓) ข้อตกลงการแบ่งปันข้อมูลกับหน่วยงานนอกสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓.๑.๑๔) ข้อตกลงการส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปต่างประเทศ (Contractual Clauses for Cross Border Data Transfer)

๓.๑.๑๕) แบบฟอร์มประเมินการควบคุมด้านข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลที่สาม

๓.๒) แก้ไขและปรับปรุงแบบฟอร์มเอกสารทางกฎหมายให้สอดคล้องกับกิจกรรมขององค์กร

๓.๓) ตรวจสอบและให้คำแนะนำเกี่ยวกับเอกสารทางกฎหมายที่จำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๔) ดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ช่องว่างและข้อบกพร่อง (Gap Analysis Report)

เป็นกิจกรรมการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจากกิจกรรมการดำเนินงานก่อนหน้าที่มีการรวบรวมการไหลเวียนของข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ช่องว่างและข้อบกพร่องจากบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผล

ข้อมูลส่วนบุคคล (ROP) ฉบับล่าสุด ซึ่งประเมินจากกิจกรรมการประมวลผล ประเภทและความเสี่ยงของช่องว่าง และจัดทำแนวทางการแก้ไขช่องว่างทางกฎหมาย

โดยที่ปรึกษาฯ จะจัดทำรายงานการการวิเคราะห์ช่องว่างและข้อบกพร่อง (Gap Analysis Report) เพื่ออธิบายช่องว่างและข้อบกพร่องในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลขององค์กร ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่

๑) ความเสี่ยงด้านความเป็นส่วนตัว (Privacy Risk)
๒) ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย (Security Risk)
๓) ความเสี่ยงด้านขั้นตอนการดำเนินงาน (Work Process)

๕) การให้คำปรึกษาในฐานะที่ปรึกษาของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer Advisory)

เป็นการให้คำปรึกษาและจัดทำรายงานการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer Advisory) ประกอบด้วย ๗ กิจกรรมย่อย ได้แก่

๕.๑) ให้คำปรึกษา และคำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานให้การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล

เป็นการให้คำปรึกษา และคำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานให้การประมวลผลข้อมูลทั้งหมดตั้งแต่การเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปตามบทบัญญัติของ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ มาตรา ๔๒ (๑) โดยที่ปรึกษาฯ จะให้คำปรึกษาผ่านทางแพลตฟอร์มเพื่ออำนวยความสะดวกในการประสานงาน ติดต่อ หรือสอบถามระหว่างที่ปรึกษาและผู้ประสานงานที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้งขึ้น โดยที่ปรึกษาฯ มีหน้าที่ออกบันทึกคำอธิบายคำแนะนำ

๕.๒) ให้คำแนะนำ ติดตาม และตรวจสอบบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (ROP)

เป็นการให้คำแนะนำ ติดตาม และตรวจสอบบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (ROP) ให้เป็นปัจจุบัน ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ มาตรา ๔๒ (๒) ตามกำหนดระยะเวลาที่ตกลงกันในสัญญา โดยที่ที่ปรึกษาฯ จะจัดทำรายการการแก้ไขบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล และส่งรายการให้แก่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังผ่านแพลตฟอร์มเพื่อให้นำไปดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำต่อไป

๕.๓) ประสานงาน และให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๔๒ (๓)

เป็นการประสานงานและสนับสนุนในกระบวนการที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังจะต้องให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เมื่อเกิดเหตุละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล หรือเมื่อมีเรื่องร้องเรียนเกิดขึ้น โดยที่ปรึกษาฯ จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประสานงานและสนับสนุนการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ

๕.๔) ให้คำแนะนำ ติดตาม ตรวจสอบ และดำเนินการเพื่อแก้ไขช่องว่างทางกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA Gap)

เป็นการให้คำแนะนำ ติดตาม ตรวจสอบ และดำเนินการเพื่อแก้ไขช่องว่างทางกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA Gap) และจัดทำบันทึกการแก้ไขหรือลดช่องว่างทางกฎหมาย

(Gap Control Record) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังจะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามคำแนะนำของที่ปรึกษาฯ

๕.๕) ในการดำเนินการข้อ ๕.๑) – ๕.๔) ที่ปรึกษาฯ จะออกบันทึกการดำเนินการผ่านระบบแพลตฟอร์มโดยมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

๑) รายละเอียดผู้ขอคำปรึกษา เช่น ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง
๒) วันและเวลาที่ขอคำปรึกษา
๓) ประเภทของเรื่องที่ขอคำปรึกษา ได้แก่ การปฏิบัติงานทั่วไป การแก้ไขปรับปรุงรายการบันทึกกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (ROP) การแก้ไขช่องว่างทางกฎหมาย (Gap Control) และการประสานงานกับบุคคลหรือองค์กรภายนอก
๔) รายละเอียดคำแนะนำ หรือการดำเนินการแก้ไขสำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือผู้ขอคำปรึกษา
๕) ระบุสถานะการดำเนินการของคำขอ ทั้งการตรวจสอบและให้คำแนะนำโดยที่ปรึกษาและการดำเนินงานตามคำแนะนำของผู้รับผิดชอบ
๖) รายละเอียดอื่น ๆ เช่น การขอข้อมูลเพิ่มเติม การนัดประชุม การแก้ไขข้อมูลเพิ่มเติม

๕.๖) ให้คำแนะนำและออกแบบบทบาทหน้าที่ และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

เป็นการศึกษาโครงสร้างองค์กรของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเพื่อให้คำแนะนำและออกแบบบทบาทหน้าที่ และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังให้สามารถดำเนินการสอดคล้องตามที่ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ กำหนด

๕.๗) จัดทำรายงานการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (DPO Overview Report)

เป็นการจัดทำรายงานการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (DPO Overview Report) เพื่อให้เห็นภาพรวมการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานในปัจจุบัน โดยรายงานประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

๑) บันทึกคำแนะนำเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลพร้อมคำอธิบาย
๒) สรุปรายการการแก้ไขบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล
๓) บันทึกการประสานงาน และการให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
๔) บันทึกการแก้ไขหรือลดช่องว่างทางกฎหมาย (Gap Control Record) โดยมีรายละเอียดดังนี้
    ๔.๑) จัดทำบันทึกคำแนะนำเพื่อให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังดำเนินการแก้ไขให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ
    ๔.๒) จัดทำบันทึกการดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ทั้งในกรณีที่หน่วยงานดำเนินการตามคำแนะนำ และในกรณีหน่วยงานตัดสินใจไม่ดำเนินการตามคำแนะนำ โดยบันทึกเหตุผลประกอบการตัดสินใจดังกล่าวของหน่วยงานไว้ด้วย

๕) บันทึกคำแนะนำและการออกแบบบทบาทหน้าที่ และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

นอกจากนี้ที่ปรึกษาจะดำเนินกระบวนการให้คำปรึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลร่วมกันกับหน่วยงานภายนอก (Personal Data Sharing) ซึ่งเป็นกิจกรรมการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจากกิจกรรมการดำเนินงานก่อนหน้าที่มีการรวบรวมการไหลเวียนของข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ที่ปรึกษาฯ จะตรวจสอบลักษณะกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังซึ่งปรากฏในบันทึกรายการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (ROP) และเกี่ยวข้องกับการเปิดเผยหรือใช้ข้อมูลร่วมกันกับบุคคลภายนอก รวมถึงตรวจสอบประเภทของบุคคลภายนอกที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังได้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้ หรือมีการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลร่วมกัน

๒) เมื่อตรวจสอบรายละเอียดตามข้อ ๑) แล้ว ที่ปรึกษาฯ จะศึกษาแนวทางการเปิดเผยหรือใช้ข้อมูลส่วนบุคคลร่วมกับบุคคลภายนอกภายใต้ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยหรือใช้ข้อมูลส่วนบุคคลร่วมกับบุคคลภายนอกต่าง ๆ และจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลร่วมกันกับหน่วยงานภายนอก (Personal Data Sharing) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง สามารถดำเนินงานเกี่ยวกับการเปิดเผยหรือใช้ข้อมูลส่วนบุคคลร่วมกับบุคคลภายนอกได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามกฎหมาย

๖) ดำเนินการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Training)

เป็นการจัดอบรมหลักการการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA Awareness) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ จำนวน ๑ ครั้ง ระยะเวลา ๑ วัน และจัดอบรมด้วยวิธีการจัดสัมมนาภายในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โดยโดยผู้เข้าอบรมประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานระดับกองขึ้นไป จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน

ทั้งนี้ การอบรมประกอบด้วยเนื้อหาความรู้ที่ครอบคลุม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ โดยครอบคลุมหัวข้อการอบรมดังต่อไปนี้

๖.๑) ที่มาและเจตนารมณ์ของกฎหมาย
๖.๒) นิยามเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล/ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล/ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล
๖.๓) หลักการของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
๖.๔) หน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในฐานะผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล
๖.๕) ข้อตกลงการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล
๖.๖) สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
๖.๗) การโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังหน่วยงานอื่น
๖.๘) บทลงโทษของ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ
๖.๙) บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
๖.๑๐) บทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๒.๓ กระบวนการดำเนินงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

กระบวนการดำเนินงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์สามารถแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนหลักที่สำคัญ ๑. ทบทวนศึกษาและรวบรวมข้อมูล (Data Gathering) ๒. การประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Risk Assessment) ๓. วิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis)

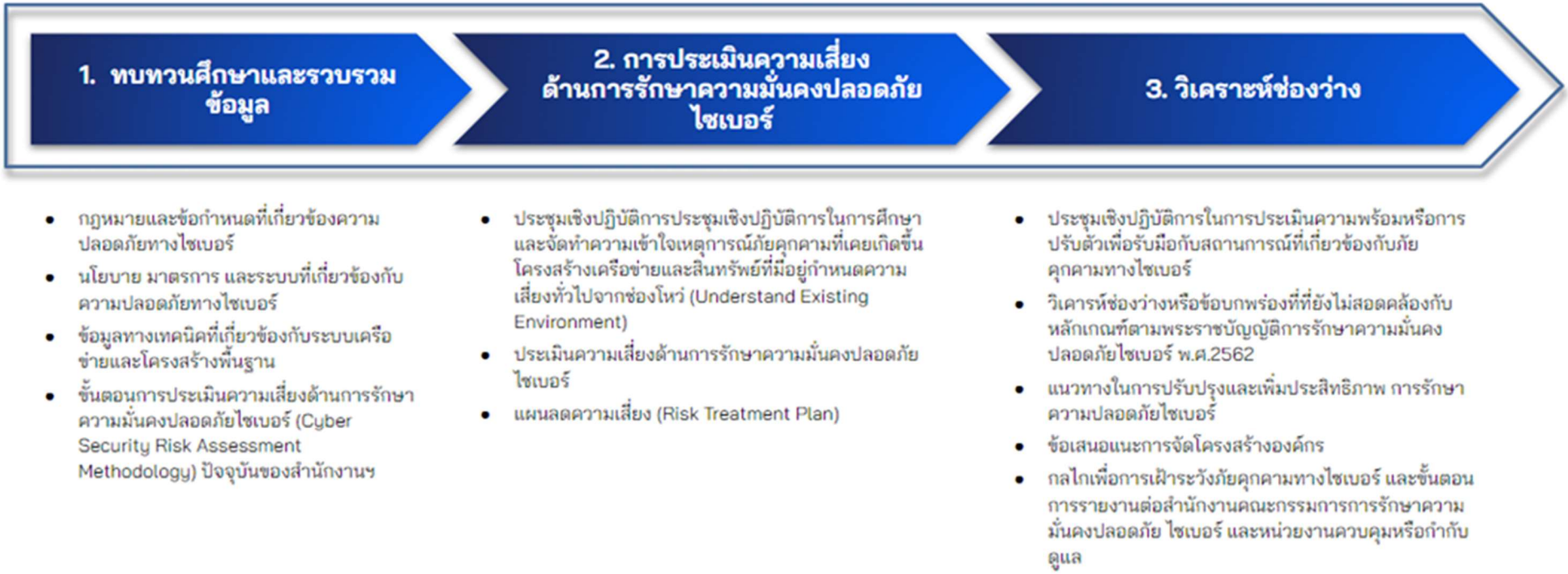

รูปที่ ๗ กรอบแนวคิดของการศึกษาและดำเนินงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

๑) ทบทวนศึกษาและรวบรวมข้อมูล (Data Gathering)

เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยเริ่มจากการศึกษาเอกสารทางกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจะรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เช่น ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย หรือฝ่ายบริหารความเสี่ยง เพื่อทำความเข้าใจมาตรการที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังใช้ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังต้องวิเคราะห์นโยบาย มาตรการ และระบบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างละเอียด รวมถึงการรวบรวมข้อมูลทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับระบบเครือข่ายและโครงสร้างพื้นฐาน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงใดที่ต้องแก้ไข รวมถึงการช่องว่างด้านความปลอดภัยที่เคยเกิดขึ้น เพื่อระบุปัญหาและเตรียมแผนปรับปรุง

๒) กระบวนการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Risk Assessment)

กระบวนการดำเนินโครงการจะครอบคลุมตั้งแต่เริ่มต้นวางแผนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ศึกษาและปรับปรุงขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security Risk Assessment Methodology) ปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
๒) รวบรวมความคิดเห็นและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง
๓) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการศึกษาและจัดทำความเข้าใจเหตุการณ์ภัยคุกคามที่เคยเกิดขึ้น โครงสร้างเครือข่ายและสินทรัพย์ที่มีอยู่กำหนดความเสี่ยงทั่วไปจากช่องโหว่ (Understand Existing Environment)

ตารางที่ ๓ เทคนิค/วิธีการในการศึกษาประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

เทคนิค/วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ผลลัพธ์
ประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	แบบสอบถาม สัมภาษณ์ ประชุมเชิงปฏิบัติการ	● ระบุความเสี่ยงที่ยังระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร (Risk Identification) ● แผนลดความเสี่ยง (Risk Treatment Plan)

๓) กระบวนการวิเคราะห์ช่องว่างด้านความมั่นคงปลอดภัย

กระบวนการดำเนินโครงการจะครอบคลุมตั้งแต่เริ่มต้นวางแผนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินช่องว่างโดยใช้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.๒๕๖๒

๒) รวบรวมความคิดเห็นและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดประทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

๓) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการประเมินความพร้อมหรือการปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามทางไซเบอร์

ตารางที่ ๔ เทคนิค/วิธีการในการวิเคราะห์ช่องว่างด้านความมั่นคงปลอดภัยของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

เทคนิค/วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ผลลัพธ์
วิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis)	แบบสอบถาม สัมภาษณ์ ประชุมเชิงปฏิบัติการ	● ระบุช่องว่างหรือข้อบกพร่องที่ยังไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.๒๕๖๒ ● แนวทางในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์

๔) จัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ให้ครอบคลุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

๕) นำเสนอการจัดโครงสร้างองค์กรและบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ให้มีการถ่วงดุล โดยจัดโครงสร้างองค์กรพร้อมกำหนดอำนาจ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ (Authorities, Roles and Responsibilities)
ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการ บริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้มีการถ่วงดุลตามหลักการควบคุม กำกับ และตรวจสอบ (Three Lines of Defense)

๖) นำเสนอคุณสมบัติของผู้บริหารระดับสูงที่ทำหน้าที่บริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Chief Information Security Officer: CISO) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติการรักษาความ มั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.๒๕๖๒ และประกาศคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เรื่อง นโยบายและแผนปฏิบัติการว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๗๐)

๗) จัดทำขั้นตอนการเฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศของสำนักงานปลัด

กระทรวงการคลัง ตามมาตรฐานซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ไซเบอร์ พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๕๖ และตามประมวลแนวทางปฏิบัติ รวมถึงระบบมาตรการที่ใช้แก้ปัญหาเพื่อรักษา ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ หรือ คณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์กำหนด

๘) จัดทำขั้นตอนการรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และหน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล เมื่อมีเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และปฏิบัติการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามที่กำหนดในส่วนที่ ๔ ของพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

บทที่ ๓ สถานภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และปัจจัยภายในภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล

๓.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์กลางการบริหารงานของกระทรวงการคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

พันธกิจ

๑. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงการคลัง

๒. พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานของกระทรวงการคลัง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ

๓. ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาบุคลากรของกระทรวงการคลัง รวมถึงการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อเพื่อบริหารและพัฒนาบุคลากรของกระทรวงการคลัง

๔. ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง

๖. เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศด้านการคลังแก่สาธารณชนเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

๗. เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศของกระทรวงการคลัง ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับนโยบายและแผนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการใช้ประโยชน์ของข้อมูลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง

๘. บูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในกระทรวงการคลัง

เป้าประสงค์

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

๒. สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีบุคลากรเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณธรรม

๓. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงการคลังมีการเชื่อมโยงเพื่อรองรับการทำงานระหว่างหน่วยงานในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ

อำนาจหน้าที่

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีภารกิจในการพัฒนายุทธศาสตร์และแปลงนโยบายของกระทรวงการคลังให้เป็นแผนปฏิบัติงาน รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรและบริหารงานทั่วไปที่ไม่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดในสังกัดโดยเฉพาะ นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่กำกับ เร่งรัด ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อบรรลุเป้าหมายและสร้างผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวงการคลัง โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. เสนอความเห็นและคำแนะนำในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงการคลัง

๒. พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวงการคลัง รวมทั้งการแปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ

๓. ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาบุคลากรของกระทรวงการคลัง รวมถึงการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อบริหารและพัฒนาบุคลากรของกระทรวงการคลัง

๔. ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลังและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง

๖. เผยเพร่ข้อมูลสารนิเทศด้านการคลังแก่สาธารณชนเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

๗. เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศของกระทรวงการคลัง ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับนโยบายและแผนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการใช้ประโยชน์ของข้อมูลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง

๘. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังหรือตามที่กระทรวงการคลังหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

คำขวัญขององค์กร

“ทำงานด้วยใจ ข้อมูลโปร่งใส พร้อมให้บริการ”

๓.๒ โครงสร้างองค์กร และภารกิจหน้าที่

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติราชการประจำ การประสานงาน การตรวจราชการของกระทรวงการคลัง งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาพรวม นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องวินัยของข้าราชการ และปฏิบัติราชการในเรื่องที่มิได้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใด โดยมีโครงสร้างองค์กร หน้าที่และอำนาจของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ดังนี้

๓.๒.๑ โครงสร้างองค์กร

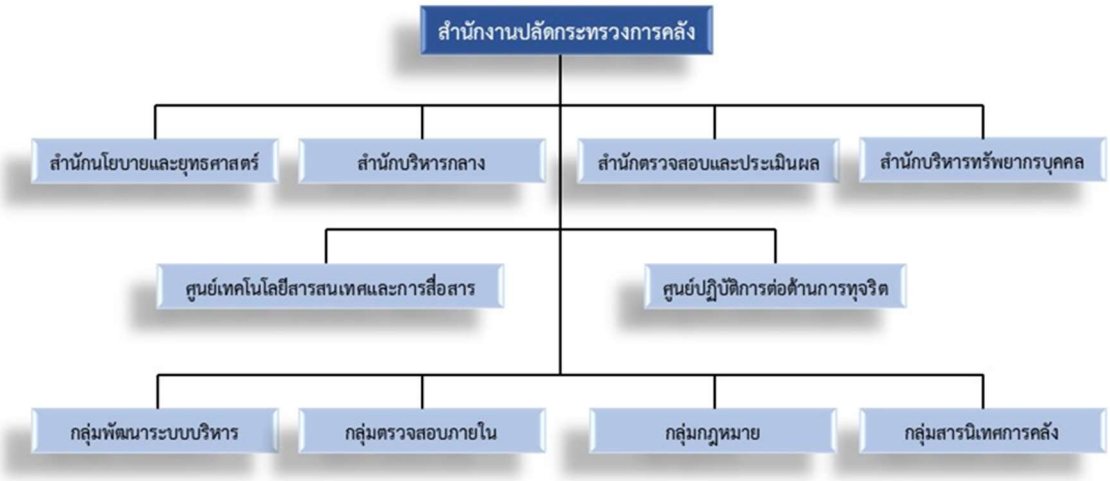

รูปที่ ๘ โครงสร้างองค์กร

๓.๒.๒ หน้าที่และอำนาจของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (สป.กค.) มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติราชการประจำ การประสานงาน การตรวจ ราชการของกระทรวง งานเผยแพร่-ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาพรวม นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องวินัยของข้าราชการ และปฏิบัติราชการในเรื่องที่มิได้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใด ประกอบด้วย

๑) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

๑.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) จัดทำแผนแม่บทและแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงการคลัง ให้สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและระดับกระทรวง

(๒) จัดทำ พัฒนา และประสานแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลัง ให้ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวงการคลัง รวมทั้งเร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ของส่วนราชการในสังกัด

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อการเสนอแนะในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงการคลัง และเพื่อการกำหนดนโยบาย แผนกลยุทธ์ แผนงาน โครงการ รวมทั้งจัดทำและประสานแผนการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลัง

(๔) จัดทำ และพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการงบประมาณของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลังให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนกลยุทธ์ของกระทรวงการคลัง

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์เป็นกรอบในการดำเนินงานของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ในการจัดทำแผนและปฏิบัติราชการให้ตรงตามเป้าหมายและนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงการคลัง ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (กองทุนฯ) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ การจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ (พระราชบัญญัติฯ) โดยกำหนดให้ตั้งไว้ที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในการจัดประชารัฐสวัสดิการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย หรือเพื่อสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่เป็นการช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภท ตามพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้กองทุนฯ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

๑. เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

๒. เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรจากงบประมาณรายจ่าย

๓. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

๔. เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนฯ หรือที่กองทุนฯ ได้รับตามกฎหมายอื่น

๕. ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนฯ โดยเงินและดอกผลของกองทุนฯ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้เงินของกองทุนฯ ให้ใช้จ่ายเพื่อการจัดประชารัฐสวัสดิการและกิจการ ดังต่อไปนี้

๑. การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ

๒. การสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของเอกชน มูลนิธิ หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภท

๓. การดำเนินงานและบริหารกองทุนฯ ตามที่คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมให้ความเห็นชอบ วัตถุประสงค์ ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มศักยภาพให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ตามมาตรา ๔ และมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้มีคณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (คณะกรรมการฯ) โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ

๒. ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ

๓. กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดี กรมบัญชีกลาง และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๔. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความ เชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือด้านอื่น อันจะเป็นประโยชน์แก่การจัดประชารัฐสวัสดิการ

ให้ปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้งรองปลัดกระทรวงการคลังคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

๑. เสนอนโยบาย แผนการดำเนินงาน มาตรการหรือโครงการเกี่ยวกับประชารัฐสวัสดิการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีพและเพิ่มศักยภาพให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนที่จำเป็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒. พิจารณาการสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของเอกชน มูลนิธิ หรือองค์กรสาธารณประโยชน์เพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภทเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การเสนอโครงการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๓. จัดให้มีฐานข้อมูลของประชาชนผู้มีรายได้น้อยซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการจัดประชารัฐสวัสดิการการกำกับดูแล การบริหารจัดการ และการประเมินผลการดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

๔. กำกับดูแลการบริหารจัดการ ตรวจสอบข้อมูล และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดประชารัฐสวัสดิการ

๕. ประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดประชารัฐสวัสดิการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง พร้อมทั้งรายงานผลการประเมินดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๖. ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน

๗. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๘. ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๙. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือการจัดประชารัฐสวัสดิการที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

พระราชบัญญัติการจัดประชารัฐฯ ได้กำหนดให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจ (มาตรา ๑๓) ดังนี้

(๑) ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางในการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

(๒) บริหารจัดการฐานข้อมูลของประชาชนมีรายได้น้อย เพื่อใช้ในการจัดประชารัฐสวัสดิการได้อย่างเหมาะสม

(๓) รับเงิน จ่ายเงิน และเก็บรักษาเงินของกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) จัดทำรายงานการเงินและการบัญชีของกองทุน

(๕) รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

(๖) ดำเนินงานของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และมติของคณะกรรมการ

(๗) ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชารัฐสวัสดิการและการดำเนินงานของกองทุน

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ผู้รักษาการตามกฎหมาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตาม พ.ร.บ. นี้ (มาตรา ๒๙)

การบังคับใช้กฎหมาย

พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มาตรา ๒)

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรให้มีการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายรายได้อย่างเป็นธรรม ตลอดจนยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน โดยมีการดำเนินการร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน อันจะมีผลทำให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยมีปัจจัยที่เพียงพอและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการจัดสวัสดิการเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๒) พระราชบัญญัติการดำรงตำแหน่งในทางการเมืองของข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๒๒

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการดำรงตำแหน่งในทางการเมืองของข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการ ดำรงตำแหน่งในทางการเมืองของข้าราชการกรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ ฝ่ายอัยการ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา และข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยประกาศพระบรมราชโองการโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี สำหรับกรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการและรองประธานกรรมการด้วย

“พนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และหมายความรวมถึงข้าราชการส่วนจังหวัดด้วย

“พนักงานรัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า พนักงานของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๕ ภายในระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๐๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ มิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง ตำแหน่งสมาชิกรัฐสภา ตำแหน่ง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติ หรือดำรงตำแหน่งในทางการเมือง มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง หรือตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาของข้าราชการ กรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาของข้าราชการฝ่ายตุลาการตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖ ในระหว่างระยะเวลาตามมาตรา ๕ มิให้นำมาตรา ๒๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๐๕ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองของข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจ และให้ข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งดำรงตำแหน่ง ข้าราชการการเมืองด้วยในขณะเดียวกันมีสิทธิได้รับเงินเดือนตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ กรรมการ พนักงาน ส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ และเงินเดือนและเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองแต่สำหรับเงินเดือนในตำแหน่งข้าราชการการเมืองให้ได้รับจริงเพียงกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติเป็นบทเฉพาะกาล อนุญาตให้ข้าราชการประจำ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ดำรงตำแหน่งในทางการเมืองในขณะเดียวกันได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถระดมผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการต่าง ๆ มาช่วยเหลือในการบริหารราชการแผ่นดินได้เป็นการชั่วคราว แต่เนื่องจากมีกฎหมายปัจจุบันที่ผ่อนผันให้ข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ดำรงตำแหน่งในทางการเมืองได้นั้นจะสิ้นอายุลงภายหลังการเลือกตั้ง สมควรแก้ไขให้ข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจดำรงตำแหน่งในทางการเมืองได้ต่อไป เพื่อให้สมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเป็นกฎหมายสำคัญในการกำหนดกรอบแนวทางและหลักการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย โดยเน้นความเป็นระเบียบ โปร่งใสมีส่วนร่วมและอยู่บนพื้นฐานของหลักการบริหารราชการแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐในทุกระดับ กฎหมายนี้กำหนดโครงสร้างและการบริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนแม่บท และการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและประสิทธิภาพในการบริหารงาน

<u>สาระสำคัญ</u>

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดโครงสร้างองค์กร กระบวนการบริหาร และหน้าที่ของหน่วยงานราชการของรัฐไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเป็นระเบียบและประสิทธิภาพในการบริหารราชการ การดำเนินงานตามบทบัญญัติของกฎหมายมีบทบาทสำคัญในด้านการจัดโครงสร้างองค์กร การบริหารอำนาจหน้าที่ การแบ่งเขตอำนาจ การวางแผนและนโยบาย รวมทั้งการบูรณาการภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในโครงสร้างราชการ เพื่อให้การดำเนินกิจการของภาครัฐเป็นไปในลักษณะที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มความสามารถ

การบริหารราชการตามกฎหมายนี้ กำหนดให้หน่วยงานราชการต้องดำเนินการภายใต้นโยบายและแผนงานที่มุ่งเน้นความเป็นระเบียบ มีมาตรฐาน และความรับผิดชอบ ในการใช้ทรัพยากรของราชการ รวมถึงการกำหนดอัตรากำลัง การบริหารบุคคล การแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่ง และการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปโดยมีประสิทธิผลสูงสุด และตอบสนองต่อเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐ

ทั้งนี้ เพื่อให้กฎหมายมีความทันสมัยและเหมาะสมกับบริบททางการบริหารราชการในยุคปัจจุบัน พระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๙เพิ่มเติมกรอบแนวทางและหลักการใหม่ ๆ

เช่น การส่งเสริมการบริหารงานแบบบูรณาการและการใช้ข้อมูลข่าวสาร (Data-Driven Decision Making) รวมถึงการเพิ่มบทบาทของหน่วยงานอิสระและกลไกตรวจสอบยืนหยัดในเรื่องความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการบริหาร งานตามกฎหมายฉบับใหม่เน้นให้มีการวางแผน การประเมินผลอย่างเป็นระบบ การจัดการทรัพยากรบุคคลอย่างโปร่งใสและยั่งยืน รวมถึงการเพิ่มบทบาทของคณะกรรมการบริหารระดับชาติและระดับกระทรวงเพื่อให้เกิดการบริหารงานที่เป็นมาตรฐานและตอบสนองต่อเป้าหมายของรัฐบาลอย่างครบถ้วน

โดยภาพรวม สาระสำคัญของกฎหมายฉบับแก้ไขช่วยส่งเสริมการปฏิบัติราชการภายใต้แนวคิดการบริหารราชการแผ่นดินที่เน้นความโปร่งใส ความมีส่วนร่วม การมีระบบการตรวจสอบและการประเมินผล รวมทั้งการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและแนวทางการทำงานให้สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

(๔) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารยุทธศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

สาระสำคัญ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารยุทธศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกรอบแนวทางหลักที่ส่งเสริมการวางแผนผลักดันนโยบายและยุทธศาสตร์ การบูรณาการแผนและโครงการ การติดตามผล และการปรับปรุงแผนอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐาน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถดำเนินนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายและสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและความต้องการของประชาชนในระยะยาว ระเบียบนี้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทาในการจัดทำและพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติ โดยเน้นการบูรณาการแผนงานและโครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติและระดับกระทรวง มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายแห่งชาติ ระเบียบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติและระดับกระทรวง เพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถจัดทำ พัฒนา และประสานแผนยุทธศาสตร์ตามนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดให้มีการเร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารยุทธศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายและแนวทางการบริหารที่กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐระดับชาติและระดับกระทรวงดำเนินการวางแผน ยุทธศาสตร์ และการประเมินผลให้สอดคล้องกันในระดับชาติและระดับหน่วยงาน มีสาระสำคัญและรายละเอียด คือ ระเบียบฉบับนี้มีเป้าหมายเพื่อสร้างแนวทางและมาตรฐานในการบริหารยุทธศาสตร์ของประเทศและหน่วยงานให้เกิดความสอดคล้อง อันเป็นแนวทางพื้นฐานในการพัฒนานโยบายและแผนงาน รวมทั้งการบูรณาการทรัพยากรและการติดตามผลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพในการบริหารยุทธศาสตร์ระดับประเทศและหน่วยงาน

รายละเอียดสำคัญ

๑. การวางแผนยุทธศาสตร์

๑.๑ กำหนดให้หน่วยงานต้องจัดทำและประเมินแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติและระดับหน่วยงานให้สอดคล้องกัน โดยมีการวางแผนล่วงหน้าทั้งในระดับยุทธศาสตร์เชิงกลยุทธ์และเชิงปฏิบัติการ

๑.๒ ให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดผลในระดับต่าง ๆ เพื่อให้สามารถวัดผลและตรวจสอบความก้าวหน้าได้อย่างเป็นระบบ

๒. การบูรณาการและเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์

๒.๑ เน้นให้ทุกหน่วยงานบูรณาการแผนงานและโครงการตามยุทธศาสตร์และนโยบายระดับชาติ พร้อมทั้งทำให้เกิดความสอดคล้องและสนับสนุนกันในภาพรวม

๒.๒ ส่งเสริมให้มีการสร้างกลไกเชื่อมโยงข้อมูลของแผนและผลลัพธ์เพื่อให้สามารถติดตามและรายงานผลความก้าวหน้าได้อย่างชัดเจน

๓. การติดตามและประเมินผล

๓.๑ กำหนดให้มีการติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนเป็นระยะตามกรอบเวลาที่กำหนด เช่น รายปี รายไตรมาส

๓.๒ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและผลกระทบของยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อประกอบการปรับปรุงและเสริมสร้างแนวทางให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การปรับปรุงและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ โดยให้หน่วยงานดำเนินการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ตามแนวโน้มของสภาพแวดล้อมและผลการประเมิน เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายในระยะยาว และความเปลี่ยนแปลงของนโยบาย ทั้งนี้เป็นไปตามกระบวนการและระเบียบวิธีที่เป็นมาตรฐาน

(๕) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการงบประมาณประจำปี

สาระสำคัญ

ประกาศนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการจัดสรรงบประมาณประจำปีของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนกลยุทธ์ของกระทรวง รวมทั้งกำหนดแนวทางในการประสานงานและการรายงานผลการปฏิบัติงาน ประกาศนี้ออกเป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลัง ซึ่งจำเป็นต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทระดับชาติ และต้องมีความชัดเจนในด้านการกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้บรรลุ นอกจากนี้ยังระบุถึงการปรับปรุงและพัฒนาแผนการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการตอบสนองต่อภารกิจและเป้าหมายของกระทรวง

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการงบประมาณประจำปี เป็นระเบียบสำคัญที่กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ในการวางแผนและดำเนินการด้านงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายของกระทรวง โดยสาระสำคัญและรายละเอียดของประกาศสามารถสรุปได้ ดังนี้

รายละเอียดสำคัญ

๑) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ

กำหนดให้หน่วยงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในสังกัดกระทรวงการคลัง ต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในระยะยาว (๓-๕ ปี) และระยะสั้น

(รายปี) ที่สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและนโยบายกระทรวง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การบูรณาการแผนงานและโครงการ

หน่วยงานต้องบูรณาการแผนงานตามยุทธศาสตร์และนโยบายของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานในระดับต่าง ๆ สามารถดำเนินงานได้ตามแนวทางร่วมกัน ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้เกิดความสอดคล้องกันในภาพรวมของกระทรวง

๓) การวางแผนงบประมาณและการเสนอคำของบประมาณ

หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในแบบที่ชัดเจน โดยเสนอขออนุมัติใช้จ่ายตามขั้นตอนและระเบียบราชการ รวมทั้งให้ความสำคัญกับความคุ้มค่าและความสมเหตุสมผลของงบประมาณ

๔) การติดตาม ประเมินผลและรายงานผล

หน่วยงานต้องมีการติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผน พร้อมทั้งประเมินผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาแผนเสนอได้อย่างเหมาะสมและเป็นระบบ

๕) การปรับปรุงแผนต่อเนื่อง

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมหรือผลการปฏิบัติงานไม่เป็นตามเป้าหมาย ต้องมีการปรับปรุงแผนตามความเหมาะสมและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้แผนและงบประมาณเป็นไปในทิศทางเดียวกันและบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์

ประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการงบประมาณประจำปี ถือเป็นแนวทางการดำเนินการด้านงบประมาณและแผนงานของหน่วยงานในสังกัดที่สนับสนุนการบริหารราชการอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องกับนโยบายระดับสูงและเป้าหมายของประเทศ ทั้งยังส่งเสริมการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ตอบสนองความต้องการของประชาชนและความท้าทายทางเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน

(๖) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

<u>สาระสำคัญ</u>

พระราชบัญญัตินี้กำหนดกรอบวิธีการในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐบาล ซึ่งรวมถึงการวางแผนงบประมาณ การจัดทำ การอนุมัติ และการควบคุมการใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของรัฐบาล เพื่อให้การบริหารงบประมาณของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลังสอดคล้องกับนโยบายและแผนกลยุทธ์ของกระทรวงการคลัง

<u>รายละเอียดสำคัญ</u>

๑. หลักการและเป้าหมายของกฎหมาย

๑.๑ เน้นการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ

๑.๒ สนับสนุนการบริหารงบประมาณในรูปแบบบูรณาการและมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถขับเคลื่อนนโยบายและแผนงานของรัฐสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม

๒. กระบวนการจัดทำงบประมาณ

๒.๑ กำหนดขั้นตอนและเวลาที่ชัดเจน ตั้งแต่การวางแผน การจัดทำร่างงบประมาณ การเสนอเพื่ออนุมัติ ไปจนถึงการเบิกจ่ายและรายงานผล

๒.๒ หน่วยงานต้องจัดทำแผนงานและงบประมาณในลักษณะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายรัฐ รวมทั้งต้องมีการบูรณาการข้อมูลและประสานงานระหว่างหน่วยงาน

๓. การบริหารจัดการงบประมาณ

๓.๑ ให้ความสำคัญกับการบริหารงบประมาณในรูปแบบเชิงผลสัมฤทธิ์ (Performance-based Budgeting) เพื่อเน้นการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุเป้าหมายด้านนโยบาย

๓.๒ ส่งเสริมให้หน่วยงานมีการตรวจสอบและควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเข้มแข็ง เพื่อป้องกันการรั่วไหลและผิดพลาด

๔. การติดตาม ประเมินผลและรายงาน

กำหนดให้หน่วยงานต้องมีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการจัดทำรายงานผลตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อรองรับการตรวจสอบภายในและภายนอก

๕. การปรับปรุงและแก้ไขงบประมาณ

เปิดโอกาสให้หน่วยงานสามารถปรับเปลี่ยนงบประมาณตามสถานการณ์และเป้าหมายใหม่ โดยอยู่ภายใต้กรอบและแนวทางที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างยืดหยุ่นและทันต่อสถานการณ์

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะสนับสนุนการบริหารงบประมาณในภาครัฐให้เป็นไปอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใสและสร้างผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบและความเข้มแข็งของโครงสร้างงบประมาณตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบการบริหารราชการของประเทศอย่างยั่งยืน

๒) สำนักบริหารกลาง

๒.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานช่วยอำนวยการและงานเลขานุการของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๒) บริหารแผนการเงิน และดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่และบริเวณโดยรอบกลุ่มอาคารของกระทรวงการคลัง

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และประสานในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงการคลัง

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงาน สำหรับงานในราชการที่มิได้แยกให้เป็นหน้าที่โดยเฉพาะของส่วนราชการ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง รวมทั้งการดำเนินการ

ในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการในคณะทำงาน อนุกรรมการ หรือคณะกรรมการต่าง ๆ ตามภารกิจหรือกิจกรรมพิเศษที่กระทรวงการคลังได้รับมอบหมาย

(๕) ดำเนินการในการทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานการปฏิบัติราชการในภูมิภาคของกระทรวงการคลัง

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๒.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

สาระสำคัญ

บัญญัติหลักเกณฑ์ ครอบคลุมเรื่องหน้าที่และอำนาจของข้าราชการในหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการบริหารงานทั่วไป การจัดการงบประมาณ การบริหารทรัพยากร และการดำเนินงานด้านสารบรรณและเลขานุการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการประสานงานและการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสำนักบริหารกลางในการสนับสนุนการบริหารงานของกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด

(๒) พระราชกำหนดระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการบริหารงานภายในและการจัดการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

สาระสำคัญ

กำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงการคลัง รวมถึงสำนักบริหารกลาง ซึ่งรับผิดชอบงานด้านการบริหารทั่วไป การเงิน การบัญชี การงบประมาณ การบริหารพัสดุและอาคารสถานที่ ตลอดจนการสนับสนุนและประสานงานในส่วนงานต่าง ๆ ของกระทรวงการคลังให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการของกระทรวงอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารกิจการภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ (PIM: Public Integration Management) พ.ศ. ๒๕๖๒ (ถ้ามีการนำไปใช้ในระดับหน่วยงานภายใน)

สาระสำคัญ

มุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและบูรณาการ ซึ่งสนับสนุนบทบาทของสำนักบริหารกลางในด้านการประสานงาน การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในระดับภูมิภาค การบริหารทรัพยากร และการสนับสนุนการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานในกระทรวง

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ให้กรอบแนวทางและข้อกำหนดที่ชัดเจนสำหรับการดำเนินงานและอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารกลาง ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนการบริหารงานภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ตลอดจนสนับสนุนการประสานงานและการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานภายในสังกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมาย และนโยบายของรัฐในด้านการบริหารงานภาครัฐอย่างเป็นระบบและบูรณาการ

๓) สำนักตรวจสอบและประเมินผล

๓.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) จัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีของกระทรวง

(๒) สนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลังในการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง เพื่อให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการและเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และขั้นตอนที่กำหนด

(๓) ประสานและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง

(๔) ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานตามภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง

(๕) รายงานผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง

(๖) รับเรื่องราวร้องทุกข์และข้อร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับงานของกระทรวงการคลัง

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

สาระสำคัญ

กฎหมายนี้เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดขอบเขตและหน้าที่ของข้าราชการในหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานด้านตรวจสอบและประเมินผล ซึ่งสนับสนุนให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะที่เป็นกลาง เป็นธรรม และสอดคล้องกับระเบียบและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นการสนับสนุนการตรวจสอบภายในให้เกิดประสิทธิภาพและความโปร่งใส

(๒) ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังว่าด้วยแนวทางและระเบียบการดำเนินงานของหน่วยงานด้านการตรวจสอบและประเมินผลในสังกัด พ.ศ. ๒๕๖๐

สาระสำคัญ

ระเบียบนี้ให้แนวปฏิบัติในการดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบและประเมินผลในสังกัดของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เน้นให้มีการจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปี การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด การรายงานผล รวมถึงการรับเรื่องราวร้องทุกข์และข้อร้องเรียนของประชาชน เพื่อความโปร่งใสและการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

(๓) พระราชบัญญัติองค์การอิสระ เช่น พระราชบัญญัติองค์การตรวจเงินแผ่นดินหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบตรวจสอบภายในและประเมินผล

สาระสำคัญ

กฎหมายดังกล่าวสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในในระดับประเทศ ซึ่งเน้นมาตรฐานความโปร่งใสในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและการรายงานผล

เพื่อสนับสนุนการบริหารงานภายในให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของรัฐ ตลอดจนสร้างความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องสนับสนุนบทบาทของสำนักตรวจสอบและประเมินผลในด้านการวางแผนการตรวจราชการ การประเมินผล การติดตามความก้าวหน้า รวมถึงการรับเรื่องร้องทุกข์และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ และการพัฒนาการบริหารงานภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพตามหลักการของการบริหารกิจการและการตรวจสอบภายในในหน่วยงานภาครัฐ

๔) สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

๔.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) จัดทำแผนงานและดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยและพัฒนาระบบคุณธรรมของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๔.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และแก้ไขเพิ่มเติม

<u>สาระสำคัญ</u>

กฎหมายนี้เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และแนวทางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการในหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งเน้นเรื่องการวางแผนและพัฒนาทรัพยากรบุคคล การจัดทำแผนงานด้านกำลังคน และการพัฒนาระบบคุณธรรมและวินัยในองค์กร สนับสนุนให้หน่วยงานมีการบริหารบุคคลอย่างเป็นธรรม ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓

<u>สาระสำคัญ</u>

กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลซึ่งครอบคลุมโครงสร้างการบริหารงาน การบริหารอัตรากำลัง การสรรหา เลื่อนตำแหน่ง การพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการวางแผนพัฒนาบุคลากรตามภารกิจและเป้าหมายของหน่วยงาน ตลอดจนการเสริมสร้างวินัยและพัฒนาคุณธรรมในองค์กร ซึ่งเป็นจุดสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

(๓) ระเบียบและประกาศของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล

<u>สาระสำคัญ</u>

กำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารบุคคลในกระทรวงการคลัง เช่น การวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล การเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และการรักษามาตรฐานคุณธรรม ฯลฯ รวมถึงการปฏิบัติตามเพื่อตอบสนองเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของกระทรวง

กฎหมายและระเบียบเหล่านี้เป็นกรอบหลักที่สนับสนุนหน้าที่และอำนาจของสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ในการวางแผนและบริหารการพัฒนาทรัพยากรบุคคล การเสริมสร้างวินัยและคุณธรรม ตลอดจนสนับสนุนการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวงการคลัง อย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน และสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและกระทรวงเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด

๕) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๕.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงการคลังให้สอดคล้องกับมาตรฐานกลางและนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงการคลัง

(๒) กำกับ ดูแล ประสานงาน และพิจารณาอนุมัติโครงการและงบประมาณระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง

(๓) บริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๔) เป็นศูนย์รวมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๕) เป็นศูนย์รวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจการคลัง และศูนย์การเชื่อมโยงระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลของกระทรวงการคลัง

(๖) วางและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

(๗) สนับสนุนและให้คำปรึกษาแนะนำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแก่ส่วนราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและกระทรวงการคลัง รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่ได้รับอนุญาต ตลอดจนฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้แก่ส่วนราชการในสังกัด

(๘) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๕.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

สาระสำคัญ

กำหนดกรอบแนวทางและวิธีดำเนินการจัดทำงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งความรับผิดชอบในการวางแผน การเสนอ งบประมาณ การเบิกจ่าย และการรายงานผลภายใต้แนวทางการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงการคลัง

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

สาระสำคัญ

กำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่และแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานภาครัฐ เช่น การวางแผน เสนอและอนุมัติโครงการเทคโนโลยี

สารสนเทศ การกำกับดูแล การบริหารข้อมูลและเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรและการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและระดับหน่วยงาน

(๓) ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล พ.ศ. ... (ถ้ามี)

สาระสำคัญ

ให้แนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคล การวางแผนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงมาตรฐานและแนวทางในการดำเนินงานด้านการฝึกอบรม การพัฒนาทักษะ และการบริหารผลงานบุคลากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในภารกิจงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

(๔) มาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐ เช่น มาตรฐาน ITIL, ISO/IEC ๒๐๐๐๐, ISO/IEC ๒๗๐๐๑ เป็นต้น

สาระสำคัญ

เป็นแนวทางและแนวปฏิบัติที่หน่วยงานภาครัฐต้องปฏิบัติเพื่อให้การบริหารและบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมถึงการคุ้มครองข้อมูล ตลอดจนความมั่นคงของระบบ เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กร

ระเบียบ กฎหมาย และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องเหล่านี้เป็นกรอบหลักที่สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านการวางแผน การบริหาร การพัฒนาบุคลากร การสนับสนุน และการดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องและสนับสนุนเป้าหมายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายและกฎหมายของรัฐ

๖) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

๖.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) เสนอแนะต่อปลัดกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัด ประเมินความเสี่ยงและกำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงเพื่อลดและปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการดังกล่าวให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติและนโยบายของรัฐบาลเสนอต่อปลัดกระทรวงการคลัง

(๒) เร่งรัดและกำกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการในสังกัด

(๓) ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และการฝ่าฝืนจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการในสังกัด และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานงาน เร่งรัด และติดตามจนได้ข้อยุติ

(๔) ติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์ และจัดทำรายงานการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการในสังกัด เสนอต่อปลัดกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) ประสานความร่วมมือกับรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชนที่อยู่ในกำกับดูแลของรัฐมนตรีเกี่ยวกับข้อมูลการจัดทำและการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรม ตลอดจนการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานดังกล่าว เพื่อเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อปลัดกระทรวงการคลังในการจัดทำรายงานต่อรัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชนดังกล่าวต่อไป

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ปลัดกระทรวงการคลังมอบหมาย

๖.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

สาระสำคัญ

กฎหมายนี้กำหนดหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานราชการในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานแก่ประชาชน เพื่อสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการดำเนินงาน รวมถึงสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของศูนย์ในการสนับสนุนและประสานงานด้านข้อมูลเพื่อการต่อต้านการทุจริต

(๒) พระราชบัญญัติความลับทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สาระสำคัญ

ระบุอำนาจและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐในการรักษาความลับของข้อมูลและเอกสารราชการ ซึ่งเป็นข้อบังคับสำคัญด้านความมั่นคงและการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลที่อาจถูกใช้ในกิจกรรมทุจริต รวมถึงการกำหนดมาตรฐานในด้านความปลอดภัยของข้อมูลในระบบสารสนเทศของหน่วยงาน

(๓) พระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพระราชบัญญัติองค์การต่อต้านการทุจริตแห่งชาติฯ

สาระสำคัญ

เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งสนับสนุนภารกิจของศูนย์ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์และดำเนินการติดตาม สืบสวน และรายงานผลการดำเนินงาน โดยให้ความสำคัญกับความโปร่งใสและความรับผิดชอบ

๗) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

๗.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่ปลัดกระทรวงการคลังเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๒) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๗.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และแก้ไขเพิ่มเติม

สาระสำคัญ

เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานราชการ รวมทั้งแนวทางการวางแผน นโยบาย และการดำเนินการด้านการบริหารราชการให้เป็นไปในลักษณะบูรณาการ มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสนับสนุนให้กลุ่มพัฒนาระบบบริหารสามารถเสนอคำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาระบบราชการของกระทรวงการคลังได้

(๒) พระราชกฤษฎีกากำหนดหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง

สาระสำคัญ

กำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง รวมถึงกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ซึ่งเน้นด้านการติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบราชการ รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานกลางและหน่วยงานในสังกัด ซึ่งเป็นกฎหมายและระเบียบหลักที่สนับสนุนภารกิจของกลุ่ม

(๓) ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดการและพัฒนาระบบบริหารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระสำคัญ

ให้แนวทางและมาตรฐานในด้านการวางแผน พัฒนา และประเมินระบบบริหาร รวมถึงการสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในกลุ่ม รวมถึงแนวทางการประสานงานและการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในองค์กร

(๔) กฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศของภาครัฐ

สาระสำคัญ

เป็นกฎหมายและแนวปฏิบัติที่กำหนดมาตรฐานด้านความมั่นคงของข้อมูล ความปลอดภัย ปรับปรุงและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้สอดคล้องกับสากล เพื่อสนับสนุนการดำเนินภารกิจของกลุ่มพัฒนาระบบบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

ระเบียบและกฎหมายหลักเหล่านี้สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มพัฒนาระบบบริหารในด้านการวางแผน พัฒนา ติดตามประเมินผล และประสานงานด้านระบบราชการและเทคโนโลยีสารสนเทศในสังกัดกระทรวงการคลังอย่างเป็นระบบและเป็นกรอบแนวทางที่ชัดเจน ช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงานในภาพรวมในระดับหน่วยงานภายในราชการ

๘) กลุ่มตรวจสอบภายใน

๘.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๘.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

สาระสำคัญ

เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดกรอบโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานราชการ รวมทั้งการบริหารงานด้านการตรวจสอบและการเงินของหน่วยงานรัฐ ซึ่งสนับสนุนให้กลุ่มตรวจสอบภายในดำเนินการตามภารกิจอย่างเป็นอิสระ เป็นกลาง และโปร่งใส เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือในระบบการบริหารราชการ

(๒) พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

สาระสำคัญ

เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายในเทียบเท่าระดับราชการในด้านการตรวจสอบและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณและทรัพย์สินของหน่วยงานรัฐ เพื่อลดการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

(๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบภายในของหน่วยงานราชการ พ.ศ. ...

สาระสำคัญ

ระเบียบนี้ให้แนวทางและแนวปฏิบัติในการดำเนินการตรวจสอบภายในทั้งด้านการวางแผน การปฏิบัติ การรายงานผล และการติดตามผล ซึ่งสนับสนุนอิสรภาพและประสิทธิภาพของกลุ่มตรวจสอบภายใน ให้สามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายด้านความโปร่งใสและความรับผิดชอบขององค์กร

(๔) ข้อบังคับและแนวทางการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น มาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑ เป็นต้น

สาระสำคัญ

เป็นแนวทางและมาตรฐานด้านความมั่นคงของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน ช่วยให้กลุ่มตรวจสอบภายในมีระบบการเก็บรักษาและแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างปลอดภัย ป้องกันการรั่วไหลหรือถูกโจมตี ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทในกระบวนการตรวจสอบ

กฎหมายและระเบียบทั้ง ๔ ข้อดังกล่าวเป็นกรอบหลักที่สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มตรวจสอบภายในในด้านอิสระภาพ การดำเนินการตามภารกิจ การรายงานผลและการติดตาม รวมทั้งการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยข้อมูล ซึ่งช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามเป้าหมายด้านความโปร่งใสและความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐในระดับสูงต่อไป

๙) กลุ่มกฎหมาย

๙.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและกระทรวงการคลัง

(๒) สนับสนุนการปฏิบัติงานของที่ปรึกษากฎหมายของกระทรวงการคลัง

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๙.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๓๙ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

สาระสำคัญ

กฎหมายนี้กำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐในด้านความรับผิดทางแพ่งและอาญา ในการดำเนินคดีและการแก้ไขความเสียหาย ภายใต้ขอบเขตอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในเรื่องคดีความที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการดำเนินคดีปกครองและงานคดีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งและอาญาของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๑๑

สาระสำคัญ

เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดบทบาทและความรับผิดของเจ้าหน้าที่รัฐในกรณีผิดละเมิดหรือฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งสนับสนุนการดำเนินคดีในด้านความรับผิดทางอาญาและแพ่ง สำหรับงานด้านคดีและการดำเนินคดีที่กลุ่มกฎหมายเป็นผู้ดำเนินการ

(๓) พระราชบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

สาระสำคัญ

กฎหมายนี้กำหนดอำนาจและแนวทางการดำเนินคดีปกครองซึ่งเป็นงานในอำนาจของกลุ่มกฎหมาย เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐในด้านคดีความปกครอง รวมถึงสนับสนุนการดำเนินคดีในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลต่างละเมิดกฎหมายหรือสิทธิของประชาชน

(๔) ระเบียบและประกาศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารงานด้านกฎหมายและคดีความ

สาระสำคัญ

กำหนดแนวทางและนโยบายการดำเนินงานด้านกฎหมาย การให้คำปรึกษาและสนับสนุนด้านกฎหมาย รวมทั้งการรับเรื่องราวร้องทุกข์และข้อร้องเรียนด้านกฎหมายของหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้การดำเนินการสอดคล้องกับกฎหมาย และเป็นไปในแนวทางเดียวกันตามเป้าหมาย

(๕) กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบด้านความปลอดภัยของข้อมูล

สาระสำคัญ

เป็นกรอบแนวทางการบริหารและคุ้มครองข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับคดีและงานด้านกฎหมาย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเอกสาร คดีความข้อมูลทางด้านกฎหมายในระบบสารสนเทศอย่างปลอดภัยและเป็นความลับ

กฎหมายและระเบียบเหล่านี้สนับสนุนหน้าที่และอำนาจของกลุ่มกฎหมายในด้านการดำเนินงานด้านคดีความ การให้คำปรึกษากฎหมาย การดำเนินคดีในกรณีผิดละเมิดหรือฝ่าฝืนกฎหมาย รวมทั้งการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้การบริหารงานด้านกฎหมายในสังกัดมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และเป็นไปตามหลักนิติธรรมและมาตรฐานสากล

๑๐) กลุ่มสารนิเทศการคลัง

๑๐.๑) หน้าที่และอำนาจ

(๑) จัดทำหรือพัฒนารูปแบบหรือวิธีการสร้างภาพลักษณ์และบริหารช่องทางการสื่อสารและการให้บริการสารนิเทศด้านการคลัง

(๒) กำหนดกลยุทธ์ในการให้บริการสารนิเทศด้านการคลังเชิงรุก เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง

(๓) วิเคราะห์และประมวลผลสารนิเทศด้านการคลังเพื่อใช้ในการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการให้ข้อมูลสารนิเทศด้านการคลัง

(๔) กำกับ ดูแล ประสานงาน และให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลสารนิเทศด้านการคลัง

(๕) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรม ตลอดจนผลงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกระทรวงการคลัง

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑๐.๒) กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สาระสำคัญ

กฎหมายนี้เป็นหลักที่กำหนดให้หน่วยงานราชการมีหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณะอย่างโปร่งใส ซึ่งสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลสารนิเทศทางการคลัง เพื่อสร้างความเข้าใจและความรับผิดชอบของหน่วยงานต่อประชาชนและผู้สนใจ

(๒) กฎหมายว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เช่น พระราชบัญญัติสิทธิและเสรีภาพของประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๑

สาระสำคัญ

กำหนดสิทธิของพลเมืองในการเข้าถึงข้อมูลของรัฐและข้อเท็จจริงที่เปิดเผยสอดคล้องกับภารกิจของกลุ่มในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล ซึ่งเน้นความโปร่งใสและเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลของประชาชน

(๓) ข้อบังคับ/ระเบียบเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศของภาครัฐ

สาระสำคัญ

เป็นการกำหนดมาตรฐานในการบริหารความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารทั้งด้านการเข้ารหัส การควบคุมการเข้าถึงข้อมูล และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อรองรับภารกิจในการเผยแพร่ข้อมูลอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

กฎหมายและระเบียบดังกล่าวให้แนวทางและหลักการในการดำเนินงานของกลุ่มสารนิเทศการคลังในการสร้างภาพลักษณ์ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบและโปร่งใส ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการสนับสนุนการบริหารราชการแบบเปิดเผยและเสริมสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการบริหารงานด้านการคลังของประเทศ

๓.๓ คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และอำนาจหน้าที่ของคณะทำงาน

๓.๓.๑ คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปัจจุบันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงการคลังและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการยกระดับระบบการบริหารงานภายในให้สอดคล้องกับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จึงได้มีคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ

และคณะทำงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินการในด้านต่าง ๆ โดยสรุปได้ ดังนี้

๑) คณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (คคค.)

๑.๑) คณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ

๑.๒) คณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของอุปกรณ์และราคา

๒) คณะกรรมการด้านคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Personal Data Protection Committee)

๓) คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

๔) คณะทำงานบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย

๔.๑) คณะทำงานย่อยด้านข้อมูล

๔.๒) คณะทำงานย่อยด้านกฎหมาย

๔.๓) คณะทำงานย่อยด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

๕) คณะทำงานจัดทำแนวทางการจัดสรรสวัสดิการด้วยระบบ Negative Income Tax: NIT

๖) คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๖.๑) คณะอนุกรรมการดำเนินงานบริหารศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๗) คณะกรรมการศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (MOF-CSIRT)

๘) คณะทำงานความปลอดภัยด้านข้อมูลที่มีความลับ

๓.๓.๒ อำนาจหน้าที่ของคณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในบริบทของการบริหารจัดการภาครัฐยุคใหม่ เทคโนโลยีสารสนเทศได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสของการดำเนินงานสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้มีคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบายและกรอบการดำเนินงาน การบริหารจัดการข้อมูลและระบบสารสนเทศ การวางแผนและขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนการประเมินผลและการพัฒนาเชิงกลยุทธ์ที่สามารถสนับสนุนพันธกิจของกระทรวงการคลัง โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรวดเร็ว ความถูกต้อง และความปลอดภัยของข้อมูลอันเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมโลกในปัจจุบัน โดยมีอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง สรุปได้ ดังนี้

๓.๓.๒.๑ คณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (คคค.) แต่งตั้งตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารงานคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวนโยบายและทิศทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑) องค์ประกอบ

๑.๑) ปลัดกระทรวงการคลังหรือผู้ที่ปลัดกระทรวงการคลังมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

๑.๒) ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงประจำกระทรวงการคลัง เป็นรองประธาน

๑.๓) ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการ

๑.๔) รองอธิบดีหรือรองผู้อำนวยการสำนักงาน ซึ่งเทียบเท่ารองอธิบดี และเป็นผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงของทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการ

๑.๕) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑.๖) ผู้อำนวยการกลุ่มการวิเคราะห์นโยบายและแผน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒) อำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

๒.๑) กำหนดนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควบคุม ติดตาม ประสานงาน และให้คำปรึกษาแนะนำการมีการใช้ การบริหารจัดการ และการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงการคลัง รวมทั้งพัฒนาข้าราชการของส่วนราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลังให้มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้การปฏิบัติงานและการบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒) บริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน/โครงการระบบคอมพิวเตอร์ ตลอดจนได้มาซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง

๒.๓) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔) แต่งตั้งที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจากส่วนงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง หรือหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงการคลังได้ตามความเหมาะสม

๒.๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการงานใด ๆ ได้ตามความเหมาะสม

๒.๖) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ หรือระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และมาตรฐานงานที่กำหมดขึ้นโดยอาศัยระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยและชี้ขาด

๓.๓.๒.๒ คณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ แต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง ที่ ๑/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ เพื่อพิจารณาโครงการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) องค์ประกอบ

๑.๑) ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานอนุกรรมการ

๑.๒) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานอนุกรรมการ

๑.๓) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมธนารักษ์ เป็นอนุกรรมการ

๑.๔) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมบัญชีกลาง เป็นอนุกรรมการ

๑.๕) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสรรพสามิต เป็นอนุกรรมการ

๑.๖) ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร เป็นอนุกรรมการ

๑.๗) ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสรรพากร เป็นอนุกรรมการ

๑.๘) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นอนุกรรมการ

๑.๙) ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นอนุกรรมการ

๑.๑๐) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นอนุกรรมการ

๑.๑๑) ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๑.๑๒) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒) อำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

เพื่อทำการวิเคราะห์ความเหมาะสมโครงการของทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง เพื่อให้ทุกโครงการมีความเหมาะสมในทุกด้าน ทั้งด้านความจำเป็นและเหตุผลความเหมาะสมของระบบงานคอมพิวเตอร์ ความเหมาะสมด้านเทคนิคทั้งด้าน Hardware/Software/Network/ - การพัฒนาระบบ การติดตั้ง การฝึกอบรม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ค่าใช้จ่ายในโครงการและประโยชน์ที่ได้รับ ประสานงานและเชิญเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจง เสนอข้อมูล และ/หรือเอกสารประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลังมอบหมาย

๓.๓.๒.๓ คณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของอุปกรณ์และราคา แต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง ที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของอุปกรณ์และราคา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของอุปกรณ์และราคาของอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามโครงการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑) องค์ประกอบ

๑.๑) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานอนุกรรมการ

๑.๒) ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นรองประธานอนุกรรมการ

๑.๓) ผู้อำนวยการส่วนเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารข้อมูล ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมธนารักษ์ เป็นอนุกรรมการ

๑.๔) ผู้อำนวยการส่วนเครือข่ายและการสื่อสาร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมบัญชีกลาง เป็นอนุกรรมการ

๑.๕) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสรรพสามิต เป็นอนุกรรมการ

๑.๖) หัวหน้าฝ่ายบริหารความมั่นคงปลอดภัยระบบ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร เป็นอนุกรรมการ

๑.๗) หัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการ ส่วนปฏิบัติการประมวลผล สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสรรพากร เป็นอนุกรรมการ

๑.๘) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นอนุกรรมการ

๑.๙) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผนสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นอนุกรรมการ

๑.๑๐) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายสารสนเทศและพัฒนาฐานข้อมูล ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นอนุกรรมการ

๑.๑๑) ผู้อำนวยการส่วนบริการระบบเครือข่าย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๑.๑๒) ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาระบบเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๑๓) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ/ชำนาญการ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒) อำนาจหน้าที่

เพื่อพิจารณารายละเอียดของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์การประมวลผล อุปกรณ์สื่อสารข้อมูล ตลอดจนอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์อื่นใด ที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบงานคอมพิวเตอร์ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต รวมทั้งพิจารณาราคาของอุปกรณ์ฯ ดังกล่าวให้เหมาะสมกับราคาตลาดและเป็นตามราคามาตรฐานของกระทรวงการคลังหรือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่กำหนดไว้ ประสานงานและเชิญเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจง เสนอข้อมูล และ/หรือเอกสารประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลังมอบหมาย

๓.๓.๒.๔ คณะกรรมการด้านคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Personal Data Protection Committee) ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ที่ ๕๙๒/๒๕๖๕ เรื่อง คณะกรรมการด้านคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Personal Data Protection Committee) เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เกี่ยวกับการจัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แต่งตั้งคณะกรรมการด้านคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Personal Data Protection Committee) โดยมีองค์ประกอบ อำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑) องค์ประกอบ

๑.๑) ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นประธานกรรมการ

๑.๒) ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง หรือผู้แทน เป็นกรรมการ

๑.๓) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
๑.๔) ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบและประเมินผล หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
๑.๕) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
๑.๖) ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
๑.๗) ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
๑.๘) ผู้อำนวยการกลุ่มสารนิเทศการคลัง หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
๑.๙) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต หรือผู้แทน
๑.๑๐) ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๑) ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒) อำนาจและหน้าที่

๒.๑) สนับสนุนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer: DPO) ในการให้คำแนะนำแก่ศูนย์/สำนัก/กลุ่มต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือผู้รับจ้างของ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

๒.๒) ร่วมพิจารณา กลั่นกรอง และตรวจสอบกับเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer: DPO) ในการดำเนินงานของศูนย์/สำนัก/กลุ่มต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือผู้รับจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

๒.๓) สนับสนุนเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer : DPO) ในการประสานงานและให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

๒.๔) รักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลที่ตนล่วงรู้หรือได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

๒.๕) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขต่อผู้บริหารสูงสุดได้โดยตรง

๒.๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน หรือบุคคล เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการด้านคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมอบหมาย

๒.๗) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๒.๕ คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑) องค์ประกอบ

๑.๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ

๑.๒) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ

๑.๓) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

๑.๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือด้านอื่น อันจะเป็นประโยชน์แก่การจัดประชารัฐสวัสดิการ

๑.๕) ให้ปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้งรองปลัดกระทรวงการคลังคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และแต่งตั้งข้าราชการในสานักงานจานวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒) องค์ประกอบ

๒.๑) เสนอนโยบาย แผนการดำเนินงาน มาตรการหรือโครงการเกี่ยวกับประชารัฐสวัสดิการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีพและเพิ่มศักยภาพให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการ ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนที่จำเป็น ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒.๒) พิจารณาการสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคมที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของเอกชน มูลนิธิ หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภท เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การเสนอโครงการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๒.๓) จัดให้มีฐานข้อมูลของประชาชนผู้มีรายได้น้อยซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติในโครงการ ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการจัดประชารัฐสวัสดิการ การกำกับดูแล การบริหารจัดการ และการประเมินผลการดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

๒.๔) กำกับดูแลการบริหารจัดการ ตรวจสอบข้อมูล และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดประชารัฐสวัสดิการ

๒.๕) ประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดประชารัฐสวัสดิการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง พร้อมทั้งรายงานผลการประเมินดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินให้เป็นไป ตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๒.๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน

๒.๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๘) ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๙) การปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือการจัดประชารัฐสวัสดิการที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๓.๓.๒.๖ คณะทำงานบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย คำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๒๔๐๖/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนคณะบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะทำงานบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบายจึงแต่งตั้งคณะทำงานย่อยสนับสนุนการบูรณาการข้อมูเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) คณะทำงานย่อยด้านข้อมูล

๑.๑) องค์ประกอบคณะทำงานย่อยด้านข้อมูล ประกอบด้วย

๑.๑.๑) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานคณะทำงานย่อย

๑.๑.๒) ผู้แทนกรมธนารักษ์ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนกรมสรรพสามิต ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และผู้อำนวยการส่วนพัฒนาระบบประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นคณะทำงานย่อย

๑.๑.๓) ผู้อำนวยการส่วนนวัตกรรมข้อมูลเศรษฐกิจและการวิจัย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นคณะทำงานย่อยและเลขานุการร่วม

๑.๑.๔) เศรษฐกรปฏิบัติการ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นคณะทำงานย่อยและผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒) อำนาจหน้าที่

คณะทำงานย่อยด้านข้อมูลมีหน้าที่กำหนดรูปแบบของข้อมูล โครงสร้างของฐานข้อมูล และธรรมาภิบาลข้อมูลกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการจัดเก็บข้อมูล ตรวจสอบและกำกับดูแลข้อมูลให้เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้อมูลของกระทรวงการคลัง พัฒนารูปแบบและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) และการนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) ให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เป็นประโยชน์ในการติดตามและวิเคราะห์ข้อมูล และใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหาร รายงานผลการดำเนินการงานต่อคณะทำงานบูรณการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

๑.๒.๑) กำหนดรูปแบบของข้อมูล โครงสร้างของฐานข้อมูล และธรรมาภิบาลข้อมูล

๑.๒.๒) กำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการจัดเก็บข้อมูล

๑.๒.๓) ตรวจสอบและกำกับดูแลข้อมูลให้เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้อมูลของกระทรวงการคลัง

๑.๒.๔) พัฒนารูปแบบและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) และการนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) ให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจและใช้งานได้ง่าย เป็นประโยชน์ในการติดตามและวิเคราะห์ข้อมูล และใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหาร

๑.๒.๕) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะทำงานบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย

๑.๒.๖) ดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๒) คณะทำงานย่อยด้านกฎหมาย

๒.๑) องค์ประกอบคณะทำงานย่อยด้านกฎหมาย ประกอบด้วย

๒.๑.๑) ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการกำกับและตรวจสอบภาษีรักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนาฐานภาษี กรมสรรพากร เป็นประธานคณะทำงานย่อย

๒.๑.๒) ผู้แทนกองกฎหมาย กรมธนารักษ์ ผู้แทนกองกฎหมาย กรมบัญชีกลาง ผู้แทนกองกฎหมาย กรมศุลกากร ผู้แทนสำนักกฎหมาย กรมสรรพสามิต ผู้แทนกองเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสรรพากร ผู้แทนกองกฎหมาย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้แทนสำนักกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนกลุ่มกฎหมาย สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และผู้แทนกลุ่มกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นคณะทำงานย่อย

๒.๑.๓) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และผู้แทนกองมาตรฐานการกำกับและตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร เป็นคณะทำงานย่อยและเลขานุการร่วม

๒.๒ อำนาจหน้าที่

คณะทำงานย่อยด้านกฎหมายมีหน้าที่พิจารณากฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติ และประกาศที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วงงานเพื่อให้สามารถดำเนินการบูรณาการ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้ ให้เสนอแนะ เพื่อปรับปรุงหรือแก้ไข กฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้รองรับการดำเนินการบูรณาข้อมูลร่วมกัน กำหนดมาตราการ แนวทางการปฏิบัติสำหรับการทำธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) เพื่อการควบคุมคุณภาพและการบริการจัดการอย่างมีระบบ ให้คำปรึกษาแนะนำ และการดำเนินการภายใต้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

๒.๒.๑) พิจารณากฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติ และประกาศที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้สามารถดำเนินการบูรณาการ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้

๒.๒.๒) ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงหรือแก้ไข กฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้รองรับการดำเนินการบูรณาข้อมูลร่วมกัน

๒.๒.๓) กำหนดมาตรการ แนวทางการปฏิบัติสำหรับการทำธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) เพื่อการควบคุมคุณภาพและบริหารจัดการอย่างมีระบบ

๒.๒.๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ และการดำเนินการภายใต้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๒.๒.๕) ดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๓) คณะทำงานย่อยด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

๓.๑) องค์ประกอบคณะทำงานย่อยด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ประกอบด้วย

๓.๑.๑) ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์และเครือข่าย สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานคณะทำงานย่อย

๓.๑.๒) ผู้อำนวยการส่วนบริหารระบบเครือข่ายและความมั่นคงปลอดภัย สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการส่วนบริหารและพัฒนาระบบเครื่องคอมพิวเตอร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมธนารักษ์ ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมบัญชีกลาง ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลากร ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสรรพสามิต ผู้แทนกองเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสรรพากร ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนศูนย์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นคณะทำงานย่อย

๓.๑.๓) ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาระบบสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นคณะทำงานย่อยและเลขานุการ

๓.๑.๔) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ และนักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นคณะทำงานย่อยและเลขานุการร่วม

๓.๒) อำนาจหน้าที่

คณะทำงานย่อยด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) มีหน้าที่พัฒนาระบบปฏิบัติการหรือแพลตฟอร์มในระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้การรับและส่งข้อมูล การบูรณาการข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลมีความปลอดภัยและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้เทคโนโลยีการคำนวณแบบบคลาวด์ (Cloud Computing Technology) ขับเคลื่อนนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลักและใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลสนับบสนุนการปฏิบัติงาน กำหนดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ให้ข้อเสนอแนะ ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน สนับสนุนการตัดสินใจ เลือกแนวทาง และติดตามผลการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาด้านสถาปัตยกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน และดำเนินการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

๓.๒.๑) พัฒนาระบบปฏิบัติการหรือแพลตฟอร์มในระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้การรับและส่งข้อมูล การบูรณาการข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลมีความปลอดภัยและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้เทคโนโลยีการคำนวณแบบคลาวด์ (Cloud Computing Technology)

๓.๒.๒) ขับเคลื่อนนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก และใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลสนับสนุนการปฏิบัติงาน

๓.๒.๓) กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการใช้แพลตฟอร์มสนับสนุนการบูรณาการข้อมูลของกระทรวงการคลัง

๓.๒.๔) กำหนดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

๓.๒.๕) ให้ข้อเสนอแนะ ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน

๓.๒.๖) สนับสนุนการตัดสินใจ เลือกแนวทาง และติดตามผลการดำเนินงานและการแก้ไขปัญกาด้านสถาปัตยกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน

๓.๒.๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๓.๓.๒.๗ คณะทำงานขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) แต่งตั้งตามคำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๑๔๘๑/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (MOF) ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ด้วยแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ได้กล่าวถึงการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยมุ่งเน้นให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐ ซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา กระทรวงการคลังซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นหน่วยงานหลักหน่วยงานหนึ่งในการให้บริการประชาชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน การบริหารจัดการ และการให้บริการประชาชนไปสู่ระบบดิจิทัล

เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัลอาศัยอำนาจตามนัยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยมีองค์ประกอบของคณะทำงานและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) องค์ประกอบ

๑.๑) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานคณะทำงาน

๑.๒) รองปลัดกระทรวงการคลังด้านบริหาร เป็นคณะทำงาน

๑.๓) รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านทรัพย์สิน เป็นคณะทำงาน

๑.๔) รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้ เป็นคณะทำงาน

๑.๕) รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน เป็นคณะทำงาน

๑.๖) ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง เป็นคณะทำงาน

๑.๗) ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นคณะทำงาน

๑.๘) ที่ปรึกษาด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ เป็นคณะทำงาน

๑.๙) อธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๑๐) อธิบดีกรมบัญชีกลาง หรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๑๑) อธิบดีกรมศุลกากร หรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๑๒) อธิบดีกรมสรรพสามิต หรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๑๓) อธิบดีกรมสรรพากร หรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๑๔) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ หรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๑๕) ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ หรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๑๖) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง หรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๑๗) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นเลขานุการ

๑.๑๘) ผู้แทนสำนักงานเศรษบกิจการคลัง เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๑๙) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒) อำนาจหน้าที่

๒.๑) จัดทำแผนงานเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF)

๒.๒) ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงฯ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒.๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงฯ ให้ผู้บริหารกระทรวงการคลังทราบ

๒.๔) ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานดังกล่าว

๒.๕) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมอบหมาย

๓.๓.๒.๘ คณะทำงานจัดทำแนวทางการจัดสรรสวัสดิการด้วยระบบ Negative Income Tax: NIT

ตามคำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๙๘/๒๕๖๘ เรื่อง คณะทำงานจัดทำแนวทางการจัดสรรสวัสดิการด้วยระบบ Negative Income Tax: NIT เพื่อให้การพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านระบบภาษีเป็นกลไกสนับสนุนการจัดสรรสวัสดิการและสามารถระบุกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่ดำเนินการในต่างประเทศ อันจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาระบบภาษีและทำให้การใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบ และหน้าที่และอำนาจ ต่อไปนี้

๑) องค์ประกอบ

๑.๑) ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการคลัง เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน

๑.๒) รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้ เป็นประธานคณะทำงาน

๑.๓) อธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๔) อธิบดีกรมบัญชีกลางหรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๕) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังหรือผู้แทน เป็นคณะทำงาน

๑.๖) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นคณะทำงาน

๑.๗) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นคณะทำงาน

๑.๘) ผู้อำนวยการกองวิชาการแผนภาษี กรมสรรพากร เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

๑.๙) ผู้อำนวยการกองนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

๑.๑๐) ข้าราชการกรมสรรพากรที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒) อำนาจและหน้าที่

๒.๑) ศึกษาและจัดทำแนวทางการจัดสรรสวัสดิการด้วยระบบ Negative Income Tax: NIT เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนให้การจัดสรรสวัสดิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนการพัฒนาระบบภาษีของประเทศ

๒.๒) เชิญหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม และให้ข้อมูลหรือจัดส่งเอกสาร เพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ

๒.๓) แต่งตั้งคณะทำงานย่อยเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

๒.๔) รายงานผลการดำเนินการต่อกระทรวงการคลัง

๒.๕) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กระทรวงการคลังมอบหมาย

๓.๓.๒.๙ คณะทำงานขับเคลื่อนข้อมูลข่าวสาร

มีหน้าที่ในการจัดการและประสานงานข้อมูลข่าวสาร ให้พร้อมใช้งานและเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

สอดส่องดูแล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐตามที่ได้รับคำขอ เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวง หรือระเบียบของคณะรัฐมนตรี พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๓.๓.๒.๑๐ คณะกรรมการศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (MOF-CSIRT)

รับผิดชอบในการวิเคราะห์และตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยไซเบอร์ภายในกระทรวงการคลัง การจัดทำมาตรการป้องกันและการดำเนินงานด้านความปลอดภัยไซเบอร์ วางแผนและดำเนินการมาตรการป้องกันต่างๆ เช่น การอบรมเจ้าหน้าที่ การจัดการความเสี่ยงและการติดตามสถานการณ์ความปลอดภัยไซเบอร์ ให้คำปรึกษาและสนับสนุนหน่วยงานภายในกระทรวงในการจัดการกับปัญหาด้านความมั่นคงปลอดภัย ทำการประเมินและตรวจสอบระบบความปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศในแต่ละหน่วยงาน เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามและแนวทางการป้องกันให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานและสถานการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไปยังฝ่ายบริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงการคลัง โดยการดูแลเรื่องความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้น มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑) การดำเนินมาตรการเชิงรุกเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังความเสี่ยงในการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑.๑) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายใต้การดูแลเพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม และเตรียมความพร้อมในการรับมือเมื่อได้รับการแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์

๑.๒) เป็นศูนย์กลางเครือข่ายข้อมูลและส่งเสริมความร่วมมือด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยอาจประสานงานหรือร่วมมือกับเครือข่ายหรือภาคีทั้งในและต่างประเทศเพื่อรับ ส่งต่อ หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ และเตรียมความพร้อมในการรับมือเมื่อได้รับการแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์

๑.๓) จัดทำข้อมูลทางสถิติด้านการตอบสนองและรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ตลอดจนข้อมูลการแจ้งเตือนที่สำคัญ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ

๑.๔) วิเคราะห์และตรวจสอบข่าวกรองเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้น ดำเนินการเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลที่มีความจำเป็นเพื่อให้หน่วยงานภายใต้การดูแลสามารถดำเนินมาตรการป้องกันหรือจัดการกับสถานการณ์ด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้น เช่น การให้คำแนะนำแก่หน่วยงานดังกล่าวในการตรวจจับการบุกรุก และการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น

๑.๕) ให้การแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้น หรือให้คำเตือนเกี่ยวกับช่องโหว่ที่อาจถูกใช้เป็นช่องทางในการก่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้หน่วยงานภายใต้การดูแลดำเนินการเพื่อให้มีการป้องกันโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ หรือระบบงานที่มีความสำคัญอื่น ๆ ได้อย่างทันท่วงที

๑.๖) ติดตามความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์หรือแนวปฏิบัติพื้นฐาน (baseline) ในการป้องกันหรือเตรียมความพร้อมในการรับมือเมื่อได้รับการแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์

๑.๗) เมื่อได้รับการร้องขอจากหน่วยงานภายใต้การดูแล หรือเมื่อได้รับการประสานงานในกรณีที่คาดว่าจะเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ขึ้นกับหน่วยงานดังกล่าว ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ฯ อาจพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

- รวบรวมข้อมูล ติดตาม วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลเพื่อทำวิจัยเชิงรุกเกี่ยวกับรูปแบบของการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อประเมินผลกระทบและแนวโน้มของการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ในรูปแบบต่าง ๆ
- ให้การช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนในการดำเนินมาตรการป้องกันตามแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best practice) เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือเมื่อได้รับการแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์
- ประเมินความเสี่ยงและช่องโหว่ที่อาจถูกใช้ในการก่อภัยคุกคามทางไซเบอร์เพื่อนำไปสู่การจัดการช่องโหว่ การดำเนินมาตรการป้องกัน หรือกระทำการอื่นใดเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

- ตรวจจับเหตุการณ์ที่อาจนำมาสู่การบุกรุก วิเคราะห์สิ่งบอกเหตุการณ์หรือดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบโปรแกรม หรือค้นหาสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ (Malicious code) ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ หรือระบบงานที่มีความสำคัญอื่น ๆ

๒) การดำเนินมาตรการเชิงรับเมื่อมีภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๒.๑) เป็นศูนย์กลางในการรับและแจ้งเหตุเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นและประสานงานกับหน่วยงานภายใต้การดูแล เพื่อตอบสนองและรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างเหมาะสมและทันท่วงที ตลอดจนให้การสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่หน่วยงานดังกล่าว เพื่อดำเนินการแก้ไขเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยจัดให้มีช่องทางในการรับและแจ้งเหตุผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดขึ้นโดยเฉพาะหรือช่องทางอื่นใดตามที่ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติกำหนด

๒.๒) พิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดระดับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นตามที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานภายใต้การดูแล โดยอาจพิจารณากำหนดความเร่งด่วนตามที่ได้รับแจ้งหรือกำหนดความเร่งด่วนขึ้นใหม่จากลักษณะหรือผลกระทบจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ และให้คำแนะนำในการกำหนดแผนการรับมือและแก้ไขภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เหมาะสมเพื่อจำกัดขอบเขตความเสียหาย

๒.๓) ติดตามการตอบสนองและรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ผลกระทบเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ และผลการตอบสนองและรับมือเมื่อมีภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้น

๒.๔) เมื่อได้รับการร้องขอจากหน่วยงานภายใต้การดูแล หรือเมื่อได้รับการประสานงานในกรณีที่คาดว่าจะเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ขึ้นกับหน่วยงานดังกล่าว ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ฯ อาจพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

- ให้การช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนในการตอบสนองและรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้น เช่น การช่วยวิเคราะห์ต้นเหตุของภัยคุกคาม โปรไฟล์ของผู้โจมตี วิธีการระงับเหตุการณ์ตอบโต้ผู้บุกรุกและการกำจัดช่องโหว่ โดยอาจเข้าไปในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ หรือดำเนินการผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารจากสถานที่ปฏิบัติงานของศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ฯ

- ให้การช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนในการฟื้นฟูเพื่อให้สามารถกลับมาดำเนินภารกิจหรือให้บริการได้ต่อไปภายหลังการระงับเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์เสร็จสิ้น

- ให้การช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนในการดำเนินกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ การตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางดิจิทัล การเชื่อมโยงข้อมูลภัยคุกคามทางไซเบอร์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนการสืบสวนหรือสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการก่อภัยคุกคามทางไซเบอร์

๒.๕) จัดทำรายงานข้อมูลผลการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นทั้งในกรณีที่ได้รับทราบจากการแจ้งเหตุของผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงกรณีที่พบเห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

๓) การดำเนินมาตรการด้านการบริหารจัดการคุณภาพเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๓.๑) ผลักดันและสนับสนุนให้เกิดการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อนำไปสู่การดำเนินมาตรการในการป้องกันและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

๓.๒) ยกระดับความรู้ความสามารถของหน่วยงานภายใต้การดูแล เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และสามารถยกระดับการป้องกันโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ และระบบงานที่มีความสำคัญอื่น ๆ

๓.๓) เมื่อได้รับการร้องขอจากหน่วยงานภายใต้การดูแล ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ฯ อาจพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

- ให้การช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนในการประเมินความเสี่ยงของการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับจากการดำเนินมาตรการเชิงรุกเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังความเสี่ยงในการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการดำเนินมาตรการเชิงรับเมื่อมีภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้น เพื่อช่วยให้หน่วยงานดังกล่าวสามารถวางแผนการรับมือในกรณีที่ต้องเผชิญเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์

- ให้การช่วยเหลือ แนะนำและสนับสนุนในการจัดทำแผนความต่อเนื่องของการดำเนินงาน (Business continuity plan) เพื่อรับมือในกรณีที่เกิดเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ แผนการป้องกันโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Critical information infrastructure protection plan) และแผนฟื้นฟู (Disaster recovery plan) ภายหลังเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์

๓.๔) เพื่อให้การบริหารจัดการคุณภาพเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ให้ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ฯ ดำเนินการ ดังนี้

- ระบุตัวชี้วัดและติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อประเมินคุณภาพของการดำเนินการ เช่น ระยะเวลาที่ใช้ตอบสนองต่อการร้องขอ ระยะเวลาที่ใช้ต่อการดำเนินงานในสถานการณ์ต่าง ๆ และจำนวนรายงานหรือคู่มือที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ เป็นต้น

- กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านนโยบายและการปฏิบัติเป็นระดับ (Phase) โดยอาจใช้โมเดลการวัดระดับขีดความสามารถขององค์กร (Capability Maturity Model หรือ “CMM”) เป็นเครื่องมือในการกำหนด

- จัดให้มีระบบบริหารจัดการคุณภาพ (Service management quality system) เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามผลการดำเนินงานที่ตั้งเป้าหมาย

- กำหนดกระบวนการและขั้นตอน รวมถึงเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อใช้สนับสนุนการให้บริการแก่หน่วยงานภายใต้การดูแล เช่น ระบบบันทึกภัยคุกคามและการติดตามการดำเนินงาน (Ticketing system) และระบบบริหารจัดการงานต่าง ๆ (Workflow management system) เป็นต้น

๓.๕) ดำเนินกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน องค์การ หรือหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการคุณภาพเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติมอบหมายเพิ่มเติม

๓.๓.๒.๑๑ คณะทำงานความปลอดภัยด้านข้อมูลที่มีความลับ

รับผิดชอบในการออกนโยบายและมาตรการรักษาความลับของข้อมูลที่มีความสำคัญ มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

การกำหนดนโยบายความปลอดภัย จัดทำนโยบายและมาตรการด้านความปลอดภัยสำหรับข้อมูลที่มีความลับภายในกระทรวง ควบคุมและตรวจสอบการเข้าถึงและการจัดการข้อมูลที่มีความลับเพื่อป้องกันการรั่วไหลหรือการเข้าถึงที่ไม่ได้รับอนุญาต ดำเนินการจัดการฝึกอบรมให้กับบุคลากรในกระทรวงเกี่ยวกับวิธีการจัดการข้อมูลที่มีความลับและการป้องกันความเสี่ยง รับผิดชอบต่อการตอบสนองเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่มีความลับ รวมถึงการวิเคราะห์และรายงานผล ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูลที่มีความลับและเสนอแนวทางการป้องกัน และรายงานสถานการณ์และผลการดำเนินการด้านความปลอดภัยข้อมูลที่มีความลับไปยังผู้บริหารระดับสูง

๓.๓.๓ บทวิเคราะห์อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (สป.กค.) มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์ประกอบ หน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อรับผิดชอบและดำเนินการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการบริหารจัดการระบบข้อมูลและการสื่อสารของกระทรวงการคลัง ทั้งในระดับหน่วยงานและระดับประเทศ ซึ่งในภาพรวมคณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (คคค.) มีบทบาทในการบริหารจัดการและบูรณาการระบบข้อมูลและการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยความรับผิดชอบหลักในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกระทรวง โดยเฉพาะในเรื่องการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการดิจิทัล ให้มีความต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินการในขณะเดียวกัน คณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการและอุปกรณ์ เป็นกลไกสำคัญในการคัดเลือกและประเมินความเหมาะสมของโครงการและอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ที่จะนำมาปรับใช้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและนโยบายที่กำหนดไว้ รวมถึงคณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของอุปกรณ์และราคาที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ความคุ้มค่าของการลงทุน การจัดหา และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และยังให้คำปรึกษาในการจัดหางบประมาณประจำปีเพื่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง

สำหรับคณะทำงานด้านคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดนโยบายและมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน โดยพิจารณาและดำเนินการตามหลักกฎหมายและมาตรฐานที่เป็นสากล เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดเก็บและใช้ข้อมูลเป็นไปอย่างปลอดภัยและเหมาะสม นอกจากนี้ คณะทำงานต่าง ๆ ด้านการบูรณาการข้อมูล การขับเคลื่อนสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล และการพัฒนาระบบสวัสดิการดิจิทัลมีความสำคัญในการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกระทรวงการคลังเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Transformation) ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและบริการของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ การดำเนินงานทั้งหมดต้องอยู่ภายใต้กรอบและนโยบายที่สร้างสรรค์และยั่งยืน เพื่อรองรับการเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนา

อย่างรวดเร็วในปัจจุบัน คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานที่ได้รับมอบหมายจึงต้องมีความพร้อมและความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องในทุกมิติของเทคโนโลยีสารสนเทศ

อย่างไรก็ดี ในบริบทของกระทรวงการคลัง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ รวมถึงคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและดำเนินการในหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านนโยบาย การบริหารจัดการทรัพยากรและการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นหลัก และมีภารกิจหน้าที่เฉพาะงาน เช่น การบริหารและบูรณาการระบบเครือข่ายข้อมูลทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของกระทรวง ตลอดจนการประสานงานและการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง ขอบเขตอำนาจหน้าที่ยังครอบคลุมถึงการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดทำคลังข้อมูลด้านเศรษฐกิจที่มีบทบาทในการสนับสนุนการบริหารจัดการของกระทรวง และการประสานเชื่อมโยงข้อมูลแก่ผู้บริหารระดับประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมีการบริหารจัดการเพื่อพัฒนางานสำนักงานให้มีลักษณะเป็นสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งให้บริการระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารแก่ข้าราชการและสาธารณชนในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานยังมีภารกิจในการสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานอื่น ๆ หรือภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย โดยสรุปอำนาจหน้าที่สามารถจำแนกได้ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑) ด้านนโยบายและการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบในหลายมิติสำคัญที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

๑.๑) การศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะเพื่อจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่จะเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบของกระทรวงการคลังให้มีความทันสมัยและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

๑.๒) การให้คำปรึกษาและแนะนำในเรื่องการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณประจำปี พร้อมการบริหารจัดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในทุกหน่วยงานที่อยู่ภายใต้สังกัดของกระทรวง

๑.๓) การศึกษาวิเคราะห์และเสนอแนะโครงการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้แต่ละหน่วยงานในสังกัดสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๑.๔) การค้นคว้าวิจัยด้านวิชาการและนวัตกรรมในเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เพื่อรักษาความทันสมัยและเพิ่มขีดความสามารถของกระทรวง

๑.๕) การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านการปรับปรุงโครงสร้างและการใช้งานที่เหมาะสม

๑.๖) การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในกระทรวง ด้วยการให้ความรู้และฝึกอบรมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มพูนทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงาน

๑.๗) การพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ซึ่งดำเนินการผ่านระบบเครือข่าย Intranet ของกระทรวง เพื่อกระจายความรู้และการเรียนรู้ต่อเนื่องแก่บุคลากรภายใน

๑.๘) การให้คำปรึกษาและแนะนำด้านวิชาการในเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงการต่าง ๆ

๑.๙) การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีในการพัฒนาประเทศ

๑.๑๐ การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการประสานงานและการสนับสนุนที่เข้มแข็งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒) ด้านนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๒.๑) การศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะ และดำเนินการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงการคลัง

๒.๒) ให้คำปรึกษา แนะนำการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การขอตั้งและจัดสรรงบประมาณประจำปี บริหารจัดการ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง

๒.๓) ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะสรุปรายละเอียดโครงการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง

๒.๔) ศึกษา ค้นคว้า วิชาการและนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและติดตามความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๒.๕) พัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๖) พัฒนาบุคลากรของกระทรวงการคลังให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๗) พัฒนาการเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ผ่านระบบเครือข่าย Intranet ของกระทรวงการคลัง

๒.๘) ให้คำปรึกษา แนะนำวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๙) เผยแพร่ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๑๐) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓) ด้านพัฒนาระบบสารสนเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๓.๑) กำกับ ดูแล แลบริหารจัดการ พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ ระบบข้อมูลสารสนเทศหรือเครือข่ายข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเงินการคลัง และที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสู่ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ตของกระทรวงการคลัง

๓.๒) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนา ตลอดจนการออกแบบ พัฒนา จัดทำสื่อมัลติมีเดียกราฟฟิกดีไซด์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานของกระทรวงการคลัง

๓.๓) ออกแบบ พัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยการใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพถูกต้อง ครบถ้วน รวมทั้งป้องกัน การสำรอง และระบบการกู้คืน

๓.๔) ศึกษาและประยุกต์ใช้ระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนใช้งานบนเครือข่ายของกระทรวงการคลัง

๓.๕) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระบบงาน ระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ

๓.๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๔) ด้านบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๔.๑) บริหารจัดการ ติดตาม รวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจการคลัง ข้อมูลภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศ

๔.๒) สร้างศูนย์รวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจการคลังของกระทรวงการคลัง

๔.๓) บริหารจัดการ วางแผน และกำหนดแนวทางของการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเศรษฐกิจการคลังให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง และหน่วยงานนอกที่เกี่ยวข้อง

๔.๔) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศของกระทรวงการคลัง

๔.๕) จัดทำฐานข้อมูล ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง

๔.๖) จัดทำคลังข้อมูลด้านเศรษฐกิจการคลังและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดูแลระบบความปลอดภัยของระบบคลังข้อมูล

๔.๗) จัดทำระบบสารสนเทศให้บริการเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้บริหาร นักวิเคราะห์ เศรษฐกรของกระทรวงการคลัง ตลอดจนสาธารณชน

๔.๘) ให้คำปรึกษา แนะนำวางระบบงานให้แก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทั้งในและนอกสังกัด และร่วมเป็นกรรมการในงานที่เกี่ยวกับระบบข้อมูลและระบบสารสนเทศ

๔.๙) ดำเนินงานศูนย์รวมข้อมูลของกระทรวงการคลัง

๔.๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๕) ด้านพัฒนาระบบเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่าย มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๕.๑) กำกับ ดูแล และบริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์ (Data Center) และระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลกลาง (Network Center) ของกระทรวงการคลังทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เครื่องคอมพิวเตอร์ (Personal Computer) พร้อมอุปกรณ์ ระบบโทรศัพท์ เครือข่ายสื่อสารข้อมูลทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๕.๒) จัดทำระบบรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการสำรองข้อมูล การบำรุงรักษา

๕.๓) ให้บริการด้านเครื่องคอมพิวเตอร์เครือข่ายสื่อสารข้อมูล และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงการคลัง

๕.๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ และร่วมเป็นกรรมการในงานที่เกี่ยวกับระบบเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่ายของกระทรวงการคลัง

๕.๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๖) ด้านพัฒนาระบบงานประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๖.๑) กำกับ ดูแล วางแผนระบบสำนักงานอัตโนมัติ โดยมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการแจกแจงกิจกรรมหรือขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการออกมาจากระบบงานทั้งหมด การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนดังกล่าวว่ามีลำดับการดำเนินก่อนหลังอย่างไร พร้อมทั้งการกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ของขั้นตอนเหล่านั้น การกำหนดบุคลากรที่จะรับผิดชอบดำเนินการในขั้นตอนนั้น ๆ การกำหนดหรือประมาณการระยะเวลาและทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนการจัดเตรียมหาข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการดำเนินงานของขั้นตอนดังกล่าวได้

๖.๒) ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาระบบงานระบบสำนักงานอัตโนมัติ เพื่อสร้างระบบงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้ปฏิบัติงาน

๖.๓) กำหนดแนวทางการจัดหาระบบงาน และจัดหา Development Tools เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์

๖.๔) ควบคุม กำกับ บริหารจัดการระบบงานสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ทั้งรูปแบบ Back Office และ Front Office ตามนโยบายของกระทรวงการคลัง

๖.๕) บริหารจัดการมาตรฐานระบบงานสำนักอิเล็กทรอนิกส์ของกระทรวงการคลังตามนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government)

๖.๖) บำรุงรักษาและให้บริการดูแลระบบงานที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดไป

๖.๗) ให้คำปรึกษา แนะนำ และวางระบบงานให้แก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทั้งในและนอกสังกัด และร่วมเป็นกรรมการในงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัด

๖.๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๗) ด้านบริการระบบเครือข่าย มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๗.๑) กำกับ ดูแลและบริหารระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลกลางของกระทรวงการคลังทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ผ่านทางระบบเครือข่ายให้แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวง

๗.๒) เป็นหน่วยงานกลางในการจัดทำระบบ เครือข่ายสื่อสารข้อมูลกลางให้สามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเดียวกันทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงและส่วนภูมิภาค

๗.๓) ดูแล ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์เครือข่ายให้พร้อมใช้งานได้อย่างต่อเนื่องและแก้ไขเหตุขัดข้องของอุปกรณ์เครือข่าย รวมทั้งตรวจสอบการทำงานของระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลกลาง เฝ้าระวังการบุกรุกระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลกระทรวงการคลังทั้งจากภายในและภายนอก

๗.๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๘) ด้านบริการระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๘.๑) กำกับ ดูแลและบริหารจัดการระบบเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และระบบงานเกี่ยวกับการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ (GFMIS)

๘.๒) ให้บริการข้อมูลและระบบงานในลักษณะ Data Center และศูนย์ข้อมูลคอมพิวเตอร์สำรอง (Disaster Recovery Center: DRC) ในด้านการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ

๘.๓) ดูแล ตรวจสอบ การทำงานของระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายให้พร้อมใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

๘.๔) ตรวจสอบและแก้ไขเมื่อเกิดเหตุขัดข้องของระบบ ดำเนินการตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานของระบบฐานข้อมูล ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย รวมทั้งบริหารจัดการ การกำหนดสิทธิการผู้ใช้งานระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

๘.๕) ดูแลจัดการพื้นที่สำหรับเก็บข้อมูลหลักและข้อมูลสำรอง

๘.๖) บริหารจัดการด้านทะเบียนประวัติเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย และแก้ไข บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ติดตั้งใช้งานให้พร้อมใช้งานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๘.๗) บริหารจัดการระบบสัญญาณเชื่อมโยงระบบเครือข่ายกับระบบคอมพิวเตอร์

๘.๘) ให้คำปรึกษา แนะนำการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และระบบงานแก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงการคลัง

๘.๙) บริหารจัดการระบบงาน GFMIS ที่ใช้งานกับหน่วยงานเบิกจ่ายทั่วประเทศ

๘.๑๐) ดำเนินการดูแล ปรับปรุงและพัฒนาระบบให้สมบรูณ์ รวมทั้งดูแลเกี่ยวกับระบบ Security License ให้กับหน่วยงานเบิกจ่ายทั่วประเทศ

๘.๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๙) ด้านบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๙.๑) รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานธุรการทั่วไป งานงบประมาณ งานบุคลากร บริหารงานการใช้รถยนต์ งานเอกสารโครงการต่าง ๆ บริหารงานวัสดุครุภัณฑ์ งานเลขานุการ

๙.๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๓.๔ บทวิเคราะห์เชิงโครงสร้างและข้อเสนอแนะการปรับปรุงคณะทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการศึกษารายละเอียดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง พบว่ามีคณะทำงานที่จัดตั้งขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ เพื่อรองรับพันธกิจเฉพาะกิจและภารกิจเฉพาะด้านในช่วงเวลานั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาภายใต้บริบทการขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่ “Digital MOF” ซึ่งต้องอาศัยโครงสร้างการบริหารจัดการที่คล่องตัว บูรณาการ และมีประสิทธิภาพสูง การมีคณะทำงานจำนวนมากที่มีขอบเขตหน้าที่ทับซ้อนกันอาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานดิจิทัลอย่างบูรณาการได้ในระยะยาว

๑) ประเด็นเรื่องความทับซ้อนของภารกิจ คณะทำงานหลายคณะมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและแนวทางด้านข้อมูล ระบบโครงสร้างพื้นฐาน และความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ดังนี้

๑.๑) คณะทำงานย่อยด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และคณะกรรมการศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (MOF-CSIRT) ต่างดูแลระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี รวมถึงการรักษาความปลอดภัยของระบบ โดยมีขอบเขตการทำงานที่ใกล้เคียงกัน การควบรวมจะช่วยให้เกิดจุดรวมศูนย์การบริหารความเสี่ยงโครงสร้างพื้นฐานอย่างเป็นระบบ

๑.๒) คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และ คณะทำงานด้านกฎหมาย ต่างมีบทบาทในการดูแลการใช้ข้อมูลให้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งหากไม่มีแนวทางบูรณาการ อาจทำให้เกิดการตีความและกำหนดมาตรการที่ไม่สอดคล้องกัน

เพื่อให้โครงสร้างการบริหารงานดิจิทัลของกระทรวงการคลังมีความกระชับ ชัดเจน และพร้อมรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลที่มีธรรมาภิบาล ควรพิจารณาปรับปรุงโดยการจัดกลุ่มคณะทำงานในเชิงฟังก์ชันการทำงาน ดังนี้

๑) กลุ่มคณะทำงานด้านนโยบายและธรรมาภิบาลดิจิทัล (Digital Governance & Compliance) ประกอบด้วยคณะทำงานด้านคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คณะทำงานย่อยด้านกฎหมาย

และคณะทำงานขับเคลื่อนข้อมูลข่าวสาร โดยมีภารกิจร่วมกันในการกำหนดนโยบาย กฎหมาย และธรรมาภิบาลข้อมูลของกระทรวงการคลังให้เป็นไปตามมาตรฐานดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้น

๒) กลุ่มคณะทำงานด้านโครงสร้างพื้นฐานและความมั่นคงปลอดภัย (Infrastructure & Cybersecurity) ควบรวมบทบาทของคณะกรรมการศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (MOF-CSIRT) กับคณะทำงานย่อยด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลให้มีเสถียรภาพ และปลอดภัยจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ พร้อมทั้งสนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลร่วมกันของทั้งกระทรวง

๓) กลุ่มคณะทำงานด้านการบริหารโครงการดิจิทัล (Digital Transformation Steering Committee) ควบรวมบทบาทของคณะกรรมการคอมพิวเตอร์ คณะทำงานขับเคลื่อน Digital MOF และคณะอนุกรรมการทั้งสองชุดที่เกี่ยวกับการอนุมัติโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นกลไกกลางในการกำกับ แนะนำ และกลั่นกรองโครงการด้านดิจิทัลให้เกิดความคุ้มค่า โปร่งใส และสอดคล้องกับกลยุทธ์ระดับกระทรวง

๔) กลุ่มคณะทำงานด้านข้อมูลและนวัตกรรม (Data Integration & Innovation) ผนวกคณะทำงานเทคนิคด้านการบูรณาการข้อมูล (รวมคณะย่อยที่มีในปัจจุบัน) เข้ากับคณะทำงานด้านเทคนิคของคณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ซึ่งมีฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก เพื่อส่งเสริมการใช้ข้อมูลแบบบูรณาการ วิเคราะห์ และพัฒนาบริการสาธารณะเชิงนวัตกรรม

ทั้งนี้ ควรกำหนดให้มีฝ่ายเลขานุการกลางที่รับผิดชอบประสานงานด้านดิจิทัลในทุกระดับของคณะทำงาน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องในการดำเนินงาน รวมถึงการทบทวนคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับโครงสร้างปัจจุบัน และยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พร้อมกับการกำหนดแนวทางการประเมินผลการทำงานของแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอ และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงสร้างอย่างต่อเนื่อง

๓.๔ ปัจจัยด้านนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล (Policy Factors)

การพัฒนาประเทศในยุคดิจิทัลต้องการการวางแผนที่ชัดเจนและครบถ้วนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มโลกในปัจจุบัน ซึ่งการกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพจะต้องผสานรวมกับแนวทางการพัฒนาที่เน้นการสร้างความยั่งยืนในทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาดิจิทัลและการบริหารงานของกระทรวงการคลัง ซึ่งจากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในภายนอกด้านเทคโนโลยีของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง บูรณาการร่วมกับแนวทางและผลการทบทวนปัจจัยด้านนโยบายของประเทศไทย สามารถแสดงให้เห็นถึงการมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนในยุคดิจิทัล การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารข้อมูลและให้บริการของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการประสานงานของนโยบายและปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งจะสร้างโอกาสให้กับการเติบโตทางเศรษฐกิจและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

<u>ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)</u>

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ถือเป็นกรอบแนวทางหลักในการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งเน้นในหลายด้าน ได้แก่ การพัฒนาเศรษฐกิจ การป้องกันประเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างสังคมที่มี

คุณภาพ โดยที่นโยบายเหล่านี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้น้ำหนักในการสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์หลัก

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างครอบคลุม มีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ **“สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** โดยการสร้างโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการของประชาชน ซึ่งจะส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจในระยะยาว นอกจากนี้ยังมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาอย่างยั่งยืนจากการช่วยเสริมสร้างศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น โดยมีหมุดหมายการพัฒนา ๑๓ ประการ แบ่งออกเป็น ๔ มิติ ได้แก่

มิติภาคการผลิตและบริการ เช่น ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค เป็นต้น

มิติความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ประเทศไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ มีความยากจนข้ามรุ่นที่ลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ประเทศไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ประเทศไทยสามารถลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ

มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ เช่น ประเทศไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง และมีภาครัฐที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพตอบโจทย์ประชาชน

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

เป็นแผนแม่บทระยะยาว ๒๐ ปี ที่กำหนดทิศทางการพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน มีวิสัยทัศน์หลัก **"ปฏิรูปประเทศไทยสู่ดิจิทัลไทยแลนด์"** โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมียุทธศาสตร์หลัก ๖ ด้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ: การสร้างโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูงและครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อรองรับการใช้งานดิจิทัลของประชาชนและภาคธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล: การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในภาคธุรกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล: การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น การเข้าถึงบริการสาธารณสุข การศึกษา และสวัสดิการสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล: การพัฒนาระบบราชการให้มีความโปร่งใส คล่องตัว และสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านช่องทางดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล: การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของประชาชน เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงานในยุคดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล: การสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

<u>แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</u>

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบริการราชการให้ทันสมัยและเข้าถึงประชาชนได้ง่ายขึ้น ผ่านการจัดการข้อมูลและระบบเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพที่สุด เช่น การพัฒนาระบบ e-Government ที่จะทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของรัฐบาลได้ ๒๔ ชั่วโมง นอกจากนี้ยังช่วยป้องกันการทุจริตและเผยแพร่ข้อมูลในแบบที่โปร่งใส

<u>แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการคลัง (ฉบับปรับปรุง)</u>

แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖–๒๕๗๐) ของกระทรวงการคลัง เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของกระทรวงการคลังในช่วงเวลา ๕ ปี เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการคลังของประเทศให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยมีเนื้อหาสำคัญของแผนฯ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้น **"ระบบการคลังที่มั่นคง ยั่งยืน และมีธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตประชาชน"** และพันธกิจหลัก คือ การบริหารรายได้ของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้จ่ายภาครัฐอย่างคุ้มค่า การบริหารหนี้สาธารณะอย่างเหมาะสม และการส่งเสริมความรู้ทางการเงินให้ประชาชน โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การส่งเสริมนวัตกรรมทางการคลัง และการพัฒนาองค์กรให้ทันสมัย แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงการคลังที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การสนับสนุนศักยภาพและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นและเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ การใช้มาตรการภาษีที่ราชพัสดุ และด่านศุลกากร เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการค้า การลงทุน ในพื้นที่เป้าหมาย การใช้มาตรการการคลังการเงินเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการในทุกระดับ การผลักดันการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ การปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมาย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

๒. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

เพื่อสนับสนุนมาตรการของรัฐบาลในการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่ผู้มีรายได้น้อยอย่างทั่วถึง สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในมิติต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพ มีที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินเป็นของตนเอง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ การส่งเสริมให้เกิดการถือครองทรัพย์สินที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชนให้เกิดความเข้มแข็ง

๓. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การรักษาความยั่งยืนทางการคลัง

เพื่อส่งเสริมให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน อำนวยความสะดวกและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส มีกฎหมายและระเบียบที่เหมาะสม รวมถึงมีการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมี แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ การปรับปรุงพัฒนากฎระเบียบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง ให้ทันสมัย ปรับปรุงและพัฒนากระบวนงานด้านการให้บริการและการตรวจสอบด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการบริหารจัดการ ฐานข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีความทันสมัย และรักษาวินัยทางการคลังในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

<u>แผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐</u>

แผนนี้มีจุดประสงค์ในการปรับระบบการให้บริการและการบริหารงานของกระทรวงการคลังให้เป็นดิจิทัล โดยผ่านการเปลี่ยนผ่านกระทรวงการคลังสู่องค์กรดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีความทันสมัยในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านการบูรณาการข้อมูล ด้านการให้บริการประชาชนรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการยกระดับด้านความมั่นคงปลอดภัย การพัฒนาทักษะและมีประสิทธิภาพแล้ว ยังช่วยให้การบริหารการเงินภาครัฐมีความโปร่งใสยิ่งขึ้น โดยมียุทธศาสตร์หลัก ๕ ด้าน (DATA DEAL) ซึ่งประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑: ยกระดับการใช้ประโยชน์จากการบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลังด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Data **-** Data Exchange)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒: ยกระดับกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (**D -** Digital Operation)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓: สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (**E -** Ensured Security)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔: บูรณาการและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล (**A -** Advanced Infrastructure)

ยุทธศาสตร์ที่ ๕: พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (**L –** Literacy)

<u>ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ</u>

PMQA ๔.๐ เป็นมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินองค์กรภาครัฐซึ่งมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานและคุณภาพการให้บริการ โดยเป็นการกระตุ้นเพิ่มเติมให้สำนักงานของภาครัฐปรับปรุงและพัฒนาระบบและกระบวนการทำงานให้มีความเหมาะสมและมีคุณภาพ แนวทางนี้ช่วยให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นนโยบายและแผนงานสำคัญระดับชาติและระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงการคลัง โดยสามารถอธิบายสาระสำคัญของแต่ละนโยบายหรือปัจจัยได้ ดังนี้

๓.๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นแผนระดับที่ ๑ ทำหน้าที่เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในภาพรวมที่ครอบคลุมการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาประเทศด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ

“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวมการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ“ประชารัฐ”โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนา คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ

ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ

(๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกร นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธ

ไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

รูปที่ ๙ ภาพแสดง วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐

การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และภารกิจของกระทรวงการคลัง

๕.๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

กระทรวงการคลังมีหน้าที่ในการจัดทำและบริหารงบประมาณเพื่อสนับสนุนหน่วยงานด้านความมั่นคง เช่น กองทัพ ตำรวจ และหน่วยงานรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ เป็นต้น

๕.๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ กระทรวงการคลังมีหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการเงิน การคลัง และภาษี เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมธุรกิจนวัตกรรม และการปรับปรุงระบบภาษีเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการแข่งขัน ส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศผ่านมาตรการด้านภาษีและแรงจูงใจทางการเงิน

๕.๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

สนับสนุนการลงทุนในมนุษย์สามารถจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการพัฒนาการศึกษา และการฝึกทักษะแรงงานให้ทันสมัย

๕.๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม

ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ จัดการระบบภาษีที่เป็นธรรม สร้างกลไกการกระจายรายได้ และออกมาตรการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง เช่น เงินอุดหนุนผู้สูงอายุและบัตรสวัสดิการ

แห่งรัฐ บริหารจัดการเงินเพื่อสร้างหลักประกันสังคม และสนับสนุนการบริการพื้นฐาน เช่น สาธารณสุข การศึกษา เป็นต้น

๕.๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมการลงทุนในโครงการพลังงานสะอาดและโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผ่านการจัดสรรงบประมาณและมาตรการจูงใจทางการเงิน เช่น สิทธิประโยชน์ทางภาษี เพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๕.๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ปฏิรูประบบการคลังของรัฐ ยกระดับการจัดการงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ การลดหนี้สาธารณะ และการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการกระบวนการภายในให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบดิจิทัลที่ให้บริการประชาชนในการเข้าถึงบริการภาครัฐที่สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เปิดเผยแลกเปลี่ยนข้อมูลสามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส และบูรณาการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น จัดเก็บภาษี และบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส

๓.๔.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๓.๔.๒.๑ สาระสำคัญ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาฯ ที่ภาคีทุกภาคส่วนในสังคมไทยทุกระดับได้มีส่วนร่วมดำเนินการ เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๒ ที่แปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติและกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปีข้างหน้า ตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ -๒๕๗๐ ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาบนพื้นฐานของหลักการแนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิด Resilience เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) และโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) เพื่อมุ่งสู่วัตถุประสงค์หลักของแผนพัฒนาฯ คือ การ "พลิกโฉม" ประเทศไทย สู่ "สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน"

๓.๔.๒.๒ วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

การพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิม และเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจากการเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการ

รายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้า การลงทุนและนวัตกรรม

๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเชิงรายได้พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง และผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ และจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๙๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง ภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

รูปที่ ๑๐ วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

ที่มา : แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ หมุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจ สร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมุดหมายทั้ง ๑๓ ประการ แบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ ดังนี้

๑. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ และความยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หมุดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ และสุขภาพมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

๒. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้

หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๓. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

บทวิเคราะห์

๑) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เช่น การสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมในภาคเกษตร การส่งเสริมการลงทุนและจัดทำมาตรการภาษีเพื่อพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ และความยั่งยืน เช่น การสนับสนุนแหล่งทุนมาตรการจูงใจสำหรับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว การบริหารงบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว

หมุดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก เช่น การสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าผ่านมาตรการจูงใจทางการเงิน ลดภาษีนำเข้าอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

หมุดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ และสุขภาพมูลค่าสูง เช่น จัดสรรงบประมาณพัฒนาศูนย์กลางบริการสุขภาพ และสนับสนุนการลงทุนในนวัตกรรมการแพทย์

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค เช่น การบริหารจัดการงบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ การออกมาตรการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ

หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน เช่น การเสนอสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย สนับสนุนเงินกู้และแหล่งทุนสำหรับผู้ประกอบการด้านดิจิทัล

๒) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้ เช่น การอำนวยความสะดวกในการขอสินเชื่อและจัดทำโครงการสนับสนุนด้านการเงิน ลดภาระทางภาษีสำหรับ SMEs

หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน เช่น การสนับสนุนการลงทุนในโครงการเมืองอัจฉริยะ จัดสรรงบประมาณพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค

หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม เช่น ออกโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อช่วยเหลือประชาชน การสนับสนุนโครงการลดความเหลื่อมล้ำด้านการเงิน

๓) มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ เช่น การบริหารงบประมาณเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียน เสนอสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับโครงการลดการปล่อยคาร์บอน

หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต เช่น จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการทุนการศึกษาและพัฒนาทักษะ ส่งเสริมเงินกู้เพื่อการพัฒนาทักษะและการศึกษา

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน เช่น การปรับปรุงระบบการบริหารงบประมาณให้โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บภาษีและบริการภาครัฐ

๓.๔.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ปัจจุบันโลกเริ่มเข้าสู่ยุคระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีดิจิทัลจะไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนการทำงานเฉกเช่นที่ผ่านมาอีกต่อไป หากแต่จะหลอมรวมเข้ากับชีวิตคนอย่างแท้จริง และจะเปลี่ยนโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กระบวนการผลิต การค้า การบริการ และกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปอย่างสิ้นเชิง ประเทศไทยจึงต้องเร่งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยในบริบทของประเทศไทยเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถตอบปัญหาความท้าทายที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่หรือเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระยะยาวอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แต่เพื่อให้นโยบายและแผนระดับชาติฯ สามารถรองรับพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาหรือภูมิทัศน์ ดิจิทัลออกเป็น ๔ ระยะ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ ตามที่กำหนดวิสัยทัศน์ คือ

ปฏิรูปประเทศไทยสู่ดิจิทัลไทยแลนด์

ดิจิทัลไทยแลนด์ (Digital Thailand) หมายถึง ยุคที่ประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์ และทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

เป้าหมาย

เป้าหมายที่ ๑ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ก้าวทันเวทีโลก ด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นเครื่องมือหลักในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการผลิต การบริการ

เป้าหมายที่ ๒ สร้างโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียม ด้วยข้อมูลข่าวสารและบริการผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

เป้าหมายที่ ๓ พัฒนาทุนมนุษย์สู่ยุคดิจิทัล ด้วยการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่มมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล

เป้าหมายที่ ๔ ปฏิรูปกระบวนทัศน์การทำงานและการให้บริการของภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติงานโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศไทย มุ่งเน้นการพัฒนาระยะยาวอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แต่เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วดังนั้น ในการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงกำหนดภูมิทัศน์ดิจิทัลหรือทิศทางการพัฒนาและเป้าหมายออกเป็น ๔ ระยะ ดังนี้

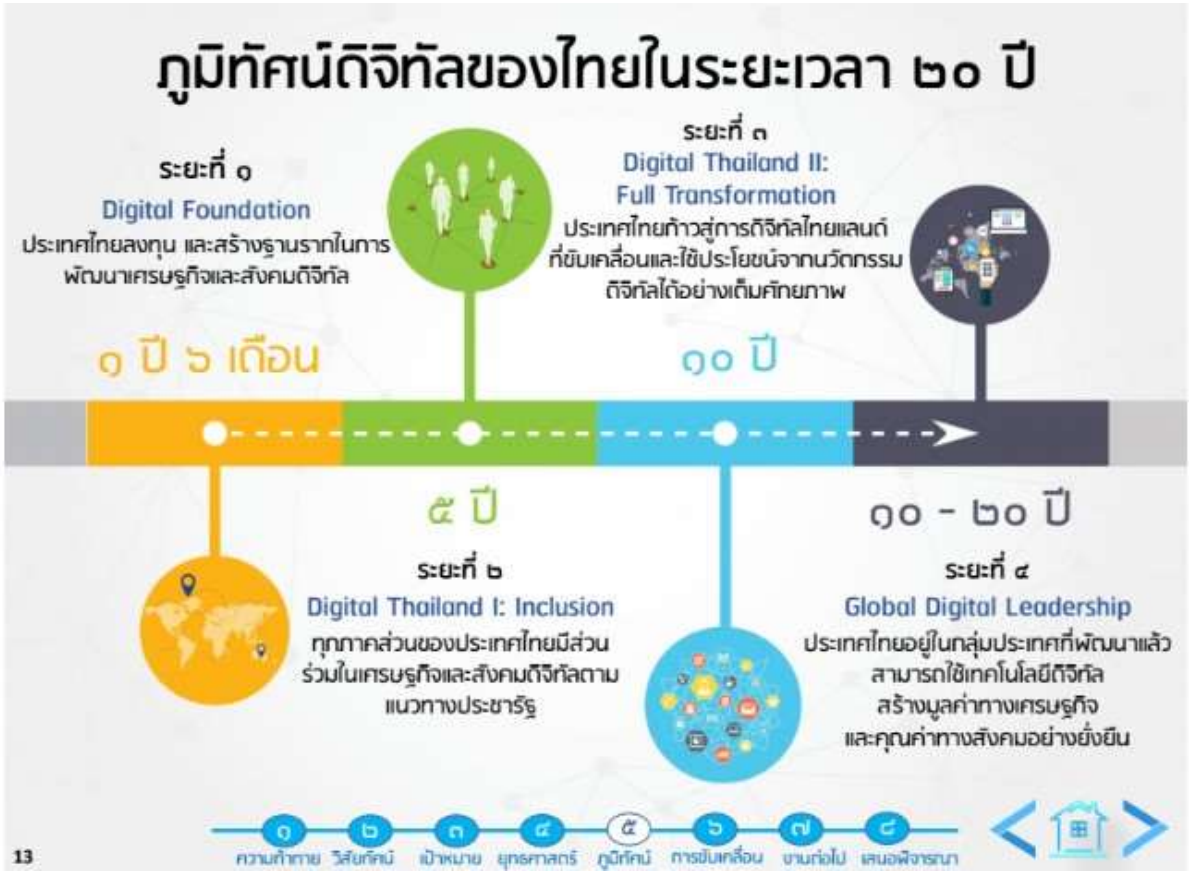

รูปที่ ๑๑ ภาพแสดง ภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทยในระยะเวลา ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลของประเทศไทยตามวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาตามภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย ๔ ระยะ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ๖ ยุทธศาสตร์ ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันมีการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินความก้าวหน้าได้อย่างชัดเจน และมีแผนงานเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

รูปที่ ๑๒ ภาพแสดง ๖ ยุทธศาสตร์แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ เพื่อรองรับการเป็น ดิจิทัลไทยแลนด์เป็นการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญ ประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียงที่มีความทันสมัย มีคุณภาพ ขนาดเพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการติดต่อสื่อสาร การเชื่อมต่อ การแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ การค้าและพาณิชย์ การบริการภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการใช้งานรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงทางสังคมของประเทศ รวมทั้งเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลในอนาคต

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ ๑

- โครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึงทุกหมู่บ้าน
- ค่าบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไม่เกินร้อยละ ๒ ของรายได้มวลรวมประชาชาติต่อหัว
- ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ
- โครงข่ายแพร่สัญญาณภาพโทรทัศน์และกระจายเสียงวิทยุระบบดิจิทัลครอบคลุมทั่วประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ภาคธุรกิจสามารถลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการ พร้อมกับเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนวางรากฐานการแข่งขันเชิงธุรกิจรูปแบบใหม่ในระยะยาว ภายใต้การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจำเป็นต้องเร่งสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ ที่จะส่งผลต่อการขยายฐานเศรษฐกิจและอัตราการจ้างงานของประเทศไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ ๒

- ขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยเพิ่มขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- สัดส่วนของธุรกิจ SMEs ไทย ทั้งในภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถแข่งขันได้ทั้งในเวทีภูมิภาคและเวทีโลก
- ธุรกิจ SMEs สามารถใช้นวัตกรรมและมีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น
- สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลต่อ GDP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๕
- ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้นำอุตสาหกรรมดิจิทัลของภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

การสร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาประเทศไทยที่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่อยู่ในชุมชนห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการต่าง ๆ ของภาครัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล มีการรวบรวมและแปลงข้อมูลองค์ความรู้ ของประเทศทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยง่ายและสะดวก โดยประชาชนมีความรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ ๓

- ประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มผู้อาศัยในพื้นที่ห่างไกล ผู้สูงอายุ และคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล
- ประชาชนทุกคนมีความตระหนักความรู้ความเข้าใจ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ (Digital Literacy)
- ประชาชนสามารถเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุข และบริการสาธารณะผ่านระบบดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างมีแบบแผน และเป็นระบบจนพัฒนาสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลโดยสมบูรณ์โดยลักษณะของบริการภาครัฐหรือบริการสาธารณะ จะอยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ ซึ่งประชาชนทุกคนสามารถ เข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา และในระยะต่อไปรัฐบาลสามารถหลอมรวม การทำงานของภาครัฐเสมือนเป็นองค์กรเดียว ภาครัฐจะแปรเปลี่ยนไปเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการสร้าง บริการสาธารณะโดยเอกชนและประชาชน เรียกว่า บริการระหว่างกัน

(Peer to Peer) ตามหลักการออกแบบ ที่เป็นสากล (Universal Design) ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การปกครอง/การบริหารบ้านเมืองและเสนอความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสมบูรณ์

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ ๔

- บริการภาครัฐตอบสนองประชาชน ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และแม่นยำ
- ประชาชนเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้สะดวกและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน
- มีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐ การจัดเก็บและบริหารฐานข้อมูลที่บูรณาการไม่ซ้ำซ้อน สามารถรองรับการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงาน และให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

การพัฒนากำลังคนดิจิทัล หมายถึง การสร้างและพัฒนาบุคลากรผู้ทำงานให้มีความสามารถ ในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ รวมถึงการพัฒนาทักษะ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่ประกอบอาชีพในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรง และทุกสาขาอาชีพให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญตามระดับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างให้เกิดการจ้างงานที่มีคุณค่าสูงรองรับการพัฒนาประเทศในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ ๕

- บุคลากรในวิชาชีพด้านดิจิทัลมีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาที่ขาดแคลน หรือมีความสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรมดิจิทัล
- เกิดการจ้างงานแบบใหม่ อาชีพใหม่ ธุรกิจใหม่จากการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน ๒๐,๐๐๐ งาน
- บุคลากรผู้ทำงานทุกสาขามีความรู้และทักษะด้านดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

การสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง มาตรฐาน กฎหมาย กฎระเบียบ และกติกาที่มีประสิทธิภาพทันสมัยและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากลที่เป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมดิจิทัลของประเทศ ตลอดจนการสร้างความมั่นคงปลอดภัย การสร้างความเชื่อมั่น และการคุ้มครองสิทธิให้แก่ผู้ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกภาคส่วน เพื่อก่อให้เกิดการอำนวยความสะดวก ลดอุปสรรค เพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พร้อมกับสร้างแนวทางขับเคลื่อนอย่างบูรณาการ เพื่อรองรับการเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ ๖

- ประชาชนและภาคธุรกิจมีความเชื่อมั่น ในการทำธุรกรรมออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ โดยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ทำธุรกรรมเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องและมูลค่า e-Commerce เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปี
- มีชุดกฎหมาย กฎระเบียบที่ทันสมัย เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยผลักดัน Data Protection Law และปรับแก้ไข Computer Crime Law ให้บังคับใช้ได้
- มีมาตรฐานข้อมูลที่เป็นสากล เพื่อรองรับการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ในการทำธุรกรรม

บทวิเคราะห์การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมต่อภารกิจของกระทรวงการคลัง

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จัดสรรงบประมาณสำหรับโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วประเทศ เสนอสิทธิประโยชน์ทางภาษีและการสนับสนุนการลงทุนในโครงการพัฒนาดิจิทัล

๒. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การออกมาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อส่งเสริมธุรกิจดิจิทัล สนับสนุนการเงินดิจิทัลพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน เช่น e-Payment โครงการคนละครึ่ง เป็นต้น

๓. สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การสนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีสำหรับกลุ่มด้อยโอกาสผ่านโครงการเงินช่วยเหลือ จัดทำโครงการลดความเหลื่อมล้ำด้วยเทคโนโลยี

๔. ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล พัฒนาระบบการคลังดิจิทัล ปรับปรุงระบบการจัดเก็บรายได้และงบประมาณผ่านดิจิทัล ใช้เทคโนโลยีเพิ่มความโปร่งใสในการใช้งบประมาณ

๕. พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล สนับสนุนเงินกู้เพื่อการศึกษาทางเทคโนโลยีและการพัฒนาทักษะ สร้างแรงจูงใจทางการเงิน ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล

๖. สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาความปลอดภัยทางข้อมูล ส่งเสริมการลงทุนในเทคโนโลยีปลอดภัย

๓.๔.๔ แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานของรัฐให้ตอบสนองต่อความต้องการของภาคประชาชนและภาคธุรกิจที่เปลี่ยนไป โดยรัฐบาล ตระหนักถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนหน่วยงานภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติ การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลพ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการบริหารงาน ของภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัลและสามารถยกระดับการให้บริการประชาชนให้มีความสะดวกและเปิดเผยมากขึ้น แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อให้สอดรับกับวิสัยทัศน์ข้างต้นไว้ ๔ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับการเปลี่ยนผ่านดิจิทัลภาครัฐ เพื่อการบริหารงานที่ยืดหยุ่น คล่องตัว และขยายสู่หน่วยงานภาครัฐระดับท้องถิ่น

๑) กำหนดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพื่อเป็นหลักการและแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันทั้งระหว่างหน่วยงานรัฐต่อรัฐ และรัฐต่อเอกชน และสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกันระหว่างระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศ

๒) พัฒนาข้อมูลตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูล การบูรณาการข้อมูลและส่งเสริมการใช้งานข้อมูล Big Data เพื่อจัดทำนโยบาย เร่งพัฒนาข้อมูลภาครัฐให้พร้อมต่อการใช้ประโยชน์อันจะช่วยสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย การดำเนินงาน การกำกับ ติดตาม การบริหารจัดการและการบริการภาครัฐให้เป็นไปบนพื้นฐานข้อมูลที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศ

๓) จัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลระหว่างหน่วยงานของรัฐผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง เพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลภาครัฐ ลดการขอข้อมูลซ้ำซ้อนและไม่ต้องใช้เอกสารรูปแบบกระดาษ

๔) พัฒนาแพลตฟอร์มกลางและโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลสำหรับหน่วยงานภาครัฐให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีแพลตฟอร์มการจัดการบริการแบบบูรณาการและบริการดิจิทัลภาครัฐที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานสากล มีความมั่นคง ปลอดภัยและน่าเชื่อถือ

๕) การสร้างชุดบริการด้านดิจิทัลทั่วไปสำหรับหน่วยงานภาครัฐ เร่งพัฒนาชุดบริการหรือแอปพลิเคชันสนับสนุนกลางในรูปแบบ Microservice เพื่อหน่วยงานต่างๆ สามารถนำไปปรับใช้ต่อได้โดยง่าย เช่น ระบบพิสูจน์ยืนยันตัวตนด้านดิจิทัล ระบบลงทะเบียนอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อรับสิทธิสวัสดิการต่างๆ

๖) ปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน ลด ละ เลิกการขอสำเนาเอกสารจากประชาชน ใช้การปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานของรัฐบาลที่ให้หน่วยงานรัฐสำรวจกระบวนการทำงานและให้บริการในปัจจุบัน เพื่อระบุปัญหาหรือกระบวนงานที่ไม่จำเป็น จากนั้นจึงพิจารณาลดทอนขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับกระบวนงานที่ทำซ้ำ

๗) ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการที่เอื้อต่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยการทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานในอนาคต พัฒนากฎระเบียบให้ให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป รวบรวม ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในปัจจุบัน เพื่อพิจารณาความจำเป็นทางกฎหมายและความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ รวมถึงศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่ใช้ในต่างประเทศ

๘) การยกระดับทักษะด้านดิจิทัล และวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐ โดยจัดให้มีหลักสูตรและแนวทางกลาง สำหรับการพัฒนาและยกระดับทักษะดิจิทัลข้าราชการและบุคลากรภาครัฐของทุกหน่วยงาน และหลักสูตรสำหรับพัฒนาทักษะดิจิทัลใหม่ๆ

๙) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล จัดให้มีต้นแบบการพัฒนา Digital Government Testbed Framework เพื่อให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งปันแนวคิดและพัฒนานวัตกรรมการบริการภาครัฐบาลดิจิทัล ให้ภาครัฐตามความเหมาะสมของโครงการที่เอกชนเสนอ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาบริการที่สะดวกและเข้าถึงง่าย

๑) พัฒนาและปรับปรุงบริการภาครัฐให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ โดยยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลางที่ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงและใช้ได้ง่าย เน้นการพัฒนาบริการ/แพลตฟอร์มภาครัฐที่ให้ความสำคัญกับประชาชนทุกกลุ่มให้ได้รับบริการหรือสิทธิที่พึงได้อย่างเท่าเทียมและยุติธรรม โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมข้อมูลและความต้องการของผู้ใช้บริการให้ครบถ้วน จัดลำดับความสำคัญของบริการ และพัฒนา/ปรับปรุงที่ประชาชนสามารถใช้งานได้ง่าย สะดวก และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้บริการว่าจะได้รับคุณภาพการบริการที่เท่ากันในทุกช่องทางที่รับบริการ

๒) พัฒนาการให้บริการดิจิทัลครบวงจรแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว หน่วยงานภาครัฐพัฒนา/ปรับปรุงหรือยกระดับบริการออนไลน์ให้สามารถให้บริการได้ตลอดทั้งกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการที่ประชาชนสามารถใช้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ไม่มีข้อจำกัด ทางกายภาพ เวลา พื้นที่ และสามารถตรวจสอบติดตามสถานการณ์ดำเนินงานในแต่ละกระบวนการได้

๓) สร้างแพลตฟอร์มการจัดบริการแบบบูรณาการและบริการดิจิทัลภาครัฐ จัดให้มีแพลตฟอร์มบริการดิจิทัลภาครัฐที่ตรงความต้องการของผู้ใช้ และมีคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับบริการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้ตลอดเวลา

๔) พัฒนาบริการที่เฉพาะเจาะจงรายบุคคลโดยไม่ต้องร้องขอ ภาครัฐยกระดับการพัฒนาบริการที่ให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้ใช้บริการ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาบริการที่ตอบสนองต่อผู้ใช้งานอย่างแม่นยำ

๕) วิจัยและพัฒนานวัตกรรมบริการดิจิทัลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการดิจิทัล พัฒนาการให้บริการภาครัฐโดยการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ ทำให้เกิดการให้บริการดิจิทัลที่มีมาตรฐาน รวดเร็ว โปร่งใส ปลอดภัย มีธรรมาภิบาล และเกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการสนับสนุนให้มีการวิจัยเฉพาะทางหรือพัฒนานวัตกรรม ที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบางและผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มและอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจ

๑) สนับสนุนให้พัฒนาบริการออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัลภาครัฐและภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ครอบคลุมตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการตลอดห่วงโซ่มูลค่า

๒) ทบทวน ปรับปรุง กระบวนการที่เป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจจากเป้าหมายสำคัญของแผน ปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายที่ระบุให้มีกลไกยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการ ดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

๓) มีเครื่องมือดิจิทัลหรือระบบงานให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน เพื่อพัฒนาระบบนิเวศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีผู้ประกอบการที่สามารถแข่งขันได้ในระยะยาว ภาครัฐควรพิจารณาจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ ด้าน SMEs โดยให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) และภาคเอกชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

๑) พัฒนากลไกการตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐเพื่อให้เกิดความโปร่งใส พัฒนา/ปรับปรุงระบบสนับสนุน การดำเนินงานภาครัฐด้านการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณ การบริหารการเงินการคลังทุกขั้นตอนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล และกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้างให้คล่องตัวขึ้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเชื่อมโยงฐานข้อมูล การจัดซื้อจัดจ้างเข้ากับหน่วยงานตรวจสอบและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) จัดให้มีช่องทางรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ และส่งเสริมการนำความเห็นประชาชนไปสู่การพัฒนาบริการจริงรายพื้นที่ พัฒนาระบบแพลตฟอร์มกลางในการรับฟังความคิดเห็นด้านนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบของหน่วยงานรัฐทั้งที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และการดำเนินธุรกิจ

๓) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐ โดยประชาชนทั่วไปสามารถ เข้าถึงได้อย่างเสรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และสามารถนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาบริการและนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้

บทวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ต่อภารกิจกระทรวงการคลัง

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับการเปลี่ยนผ่านดิจิทัลภาครัฐ เพื่อการบริหารงานที่ยืดหยุ่นคล่องตัว และขยายสู่หน่วยงานภาครัฐระดับท้องถิ่น

กระทรวงการคลังมีส่วนในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พัฒนาระบบการคลังดิจิทัล เช่น e-Budgeting และ e-Procurement เพื่อปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณและลดความซับซ้อนในกระบวนการทำงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาบริการที่สะดวกและเข้าถึงง่าย

กระทรวงการคลังจัดทำระบบชำระเงินทางดิจิทัล เช่น e-Payment และระบบคืนภาษีอัตโนมัติ เพื่อเพิ่มความสะดวกแก่ประชาชน สนับสนุนมาตรการลดหย่อนภาษีสำหรับโครงการหรือบริการดิจิทัลที่ช่วยประชาชนในพื้นที่ห่างไกล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มและอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจ

กระทรวงการคลังออกมาตรการสนับสนุนภาษีและการเงินสำหรับธุรกิจดิจิทัลและสตาร์ทอัพ ส่งเสริมการลงทุนผ่านการลดอุปสรรคทางการเงินและสนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูลด้านการเงินระหว่างหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

กระทรวงการคลังสนับสนุนการเปิดเผยข้อมูลด้านการเงินและงบประมาณอย่างโปร่งใสในรูปแบบดิจิทัล สร้างระบบข้อมูลกลางเพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถตรวจสอบข้อมูลด้านการคลังได้สะดวก

๓.๔.๕ ยุทธศาสตร์กระทรวงการคลังตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

กระทรวงการคลังในฐานะหน่วยงานหลักของประเทศในการนำเสนอนโยบายและมาตรการ เพื่อตอบสนอง ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศ ภายใต้วิสัยทัศน์ **"เสาหลักทางการคลังและเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน"** และมีพันธกิจ ๔ ประการ ประกอบด้วย

๑) เสนอแนะนโยบายการคลังและเศรษฐกิจ

๒) บริหารการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ

๓) บริหารการเงินแผ่นดิน

๔) บริหารจัดการทรัพย์สินภาครัฐ

ภายใต้บริบททางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงทั้งในระดับประเทศ และระดับโลกนำมาซึ่งโอกาสและความท้าทายต่อประเทศไทยอย่างมิอาจหลีกเลี่ยงได้ กระทรวงการคลัง จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ดังกล่าว

๑) บริบทที่เปลี่ยนแปลงกับความท้าทายของประเทศไทย

ภายในอนาคต ๒๐ ปีนี้ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยประเทศไทยจะเผชิญหน้ากับความท้าทายต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ ความท้าทายภายในประเทศ

๑.๑.๑ ปัญหาการติดกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) ประเทศไทย อยู่ในประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และขยับมาอยู่กลุ่มบนของกลุ่มประเทศรายได้ปานกลาง (Upper Middle Income Country) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจยังไม่สูงพอที่จะยกระดับให้เป็นประเทศที่มีรายได้สูงได้ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศผ่านการใช้นวัตกรรมและสร้างมูลค่าของการผลิตและการบริการ โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้เงินตราต่างประเทศที่สำคัญ อาทิ อุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และการบริการด้านสุขภาพ รวมถึงการส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากการลงทุนภาคเอกชนมีสัดส่วนที่สูง เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นประเทศรายได้สูง

๑.๑.๒ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุ ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี ๒๕๖๔ โดยจะมีสัดส่วนประชากรอายุมากกว่า ๖๐ ปี ถึงร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีภาระทางการคลังเพิ่มขึ้นจากการดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายบำเหน็จบำนาญค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและการดูแลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในขณะที่กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง ก่อให้เกิดภาวะขาดแคลนแรงงาน ส่งผลต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจ เช่น ผลผลิตรวมและผลิตภาพการผลิตของประเทศลดลง การเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวเพิ่มมากขึ้น การออมของประเทศลดลง การจัดเก็บรายได้ลดลง เป็นต้น

๑.๑.๓ ปัญหาความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ ประเทศไทยยังมีความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดในสัดส่วนที่สูงมาก โดยในปี ๒๕๕๖ มีความแตกต่างของรายได้ถึง ๓๔.๙ เท่า โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ของประชากรถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้

เพียงร้อยละ ๑.๑ ของรายได้ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคที่พึ่งพาเกษตรกรรม ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ จะมีความยากจนและความเหลื่อมล้ำมากกว่าภาคอื่น นอกจากนี้ การถือครองที่ดินยังกระจุกตัวอยู่เพียงกับคนกลุ่มน้อย โดยกลุ่มคนที่รวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ของประชากร ถือครองที่ดินสูงถึงร้อยละ ๖๑ ของที่ดินทั้งหมด ในขณะที่คนที่มีรายได้ต่ำที่สุดร้อยละ ๖๐ ของประชากร ถือครองที่ดินไม่ถึงร้อยละ ๕ ของที่ดินทั้งหมด

๑.๑.๔ ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาพื้นที่ป่าไม้ลดลง ปัญหาทรัพยากรน้ำที่ยังจัดสรรไม่เพียงพอแก่ความต้องการใช้น้ำของประเทศ ปัญหาขยะมูลฝอย มลพิษทางอากาศและทางน้ำ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมไปถึงปัญหาภัยธรรมชาติต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ขณะที่อุปสงค์หรือความต้องการใช้ทรัพยากรมีมากขึ้นเรื่อย ๆ

๑.๑.๕ การพัฒนาเทคโนโลยีที่ส่งผลให้รูปแบบการประกอบธุรกิจและพฤติกรรมการดำรงชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ประเทศต้องมีปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องและยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถตอบรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยการส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับรูปแบบและความต้องการของภาคธุรกิจและประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป

๑.๒ ความท้าทายภายนอกประเทศ

๑.๒.๑ ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ซึ่งเผชิญหน้ากับภาวะ New Normal โดยคาดว่าเศรษฐกิจโลกจะขยายตัวได้ในระดับต่ำกว่าช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจปี ๒๕๕๑ และความผันผวนที่เกิดจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินของประเทศสำคัญ ๆ อาทิ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และยูโรโซน

๑.๒.๒ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว จะส่งผลกระทบต่อความต้องการสินค้าและบริการ อัตราการออม ปริมาณเงินทุน และการเคลื่อนย้ายเงินทุนของโลก

๑.๒.๓ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จะส่งผลกระทบต่อระดับผลผลิตและราคาสินค้า โภคภัณฑ์ในตลาดโลก

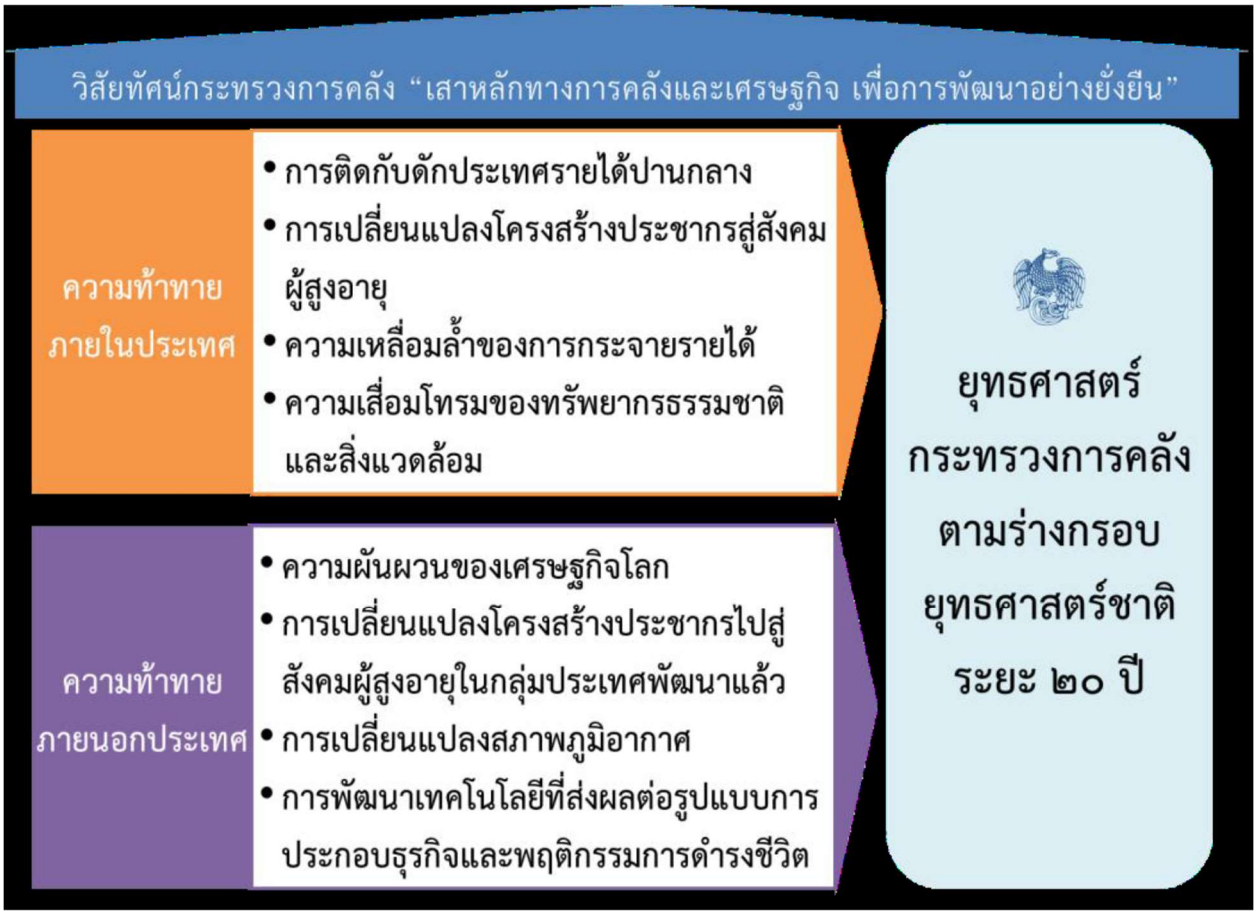

รูปที่ ๑๓ วิสัยทัศน์กระทรวงการคลัง

๒. สถานการณ์การคลังของประเทศไทยและร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

๒.๑ สถานการณ์การคลังของประเทศไทย

ในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า กระทรวงการคลังจะต้องเผชิญกับสถานการณ์การคลังที่มีความเสี่ยงรุนแรง อันเนื่องมาจากรายได้ที่จัดเก็บของรัฐบาลมีการขยายตัวต่ำกว่าการขยายตัวของรายจ่าย ประกอบกับรัฐบาลจะมีภาระทางการคลังที่เกิดจากหนี้รัฐบาล ภาระค้างจ่ายกองทุนประกันสังคม ภาระการคลังจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs) ภาระการคลังจากการกระตุ้นเศรษฐกิจ และภาระการคลังจากข้อพิพาทต่าง ๆ อาทิ กรณีคลองด่านโฮปเวลล์ และโทลล์เวย์ ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลยังไม่สามารถจัดทำงบประมาณสมดุลได้ในระยะเวลาอันใกล้ กระทรวงการคลังจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ ระยะ ๒๐ ปี เพื่อเตรียมการรองรับสถานการณ์ความท้าทายดังกล่าว

๒.๒ ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

ปัจจุบันรัฐบาลได้มีการจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ที่มุ่งหวังให้ **"ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว**

ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะยาว ๖ ด้าน ประกอบด้วย

๑) ความมั่นคง
๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
๔) การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๓. การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT) ของกระทรวงการคลัง

๓.๑ จุดแข็ง

๓.๑.๑ ด้านนโยบาย

(๑) รัฐบาลใช้มาตรการการเงินการคลังเพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายอย่างต่อเนื่อง

(๒) ระดับหนี้สาธารณะอยู่ในกรอบความยั่งยืนทางการคลัง

(๓) ฐานข้อมูลทางการคลังของรัฐบาลมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๒ ด้านองค์กร

(๑) การบริหารจัดการมีความเป็นมืออาชีพ

(๒) วัฒนธรรมองค์กรของกระทรวงการคลังยึดความถูกต้องและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

(๓) บุคลากรมีประสิทธิภาพ มีความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์

(๔) หน่วยงานจัดเก็บภาษีมีความเข้มแข็ง

๓.๒ จุดอ่อน

๓.๒.๑ ด้านนโยบาย

(๑) ด้านรายได้

(๑.๑) รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย เนื่องจากรายจ่ายสวัสดิการเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่ไม่มีการหารายได้ใหม่ ๆ เพิ่ม

(๑.๒) ฐานภาษีแคบหรือมีรายได้ไม่ครอบคลุมทุกฐานภาษี โดยรายได้ภาษีจากฐานทรัพย์สินยังมีจำนวนน้อย

(๑.๓) การจัดสรรรายได้ภาษีเข้ากองทุนต่าง ๆ เป็นการเฉพาะ (Earmarked Tax) มากเกินไป

(๑.๔) รายจ่ายภาษี (Tax Expenditure) จากการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ และการดำเนินนโยบายของรัฐเพื่อบรรเทาภาระผู้เสียภาษีหรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันมีผลทำให้การจัดเก็บรายได้ลดลง

(๑.๕) กฎหมายกฎระเบียบที่ล้าสมัย อาทิ กฎหมายภาษีมีการบังคับใช้มาเป็นเวลานาน ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

(๑.๖) การขาดฐานข้อมูลรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ด้านรายจ่าย

(๒.๑) สัดส่วนรายจ่ายประจำสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากค่าใช้จ่ายบุคลากร ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๒.๒) ภาระการคลังที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องส่งผลต่อการทำงบประมาณขาดดุลทั้งจากการดำเนินงานของรัฐบาล การดำเนินการผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และกองทุนนอกงบประมาณ

(๒.๓) รายจ่ายลงทุนไม่เป็นไปตามกรอบความยั่งยืนทางการคลัง

(๒.๔) การเบิกจ่ายงบลงทุนล่าช้า

(๒.๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บรายได้เองได้น้อย ทำให้ภาครัฐต้องจัดสรรเงินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒.๖) การขาดฐานข้อมูลรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) ด้านหนี้สิน

(๓.๑) หนี้สาธารณะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการขาดดุลการคลังที่ต่อเนื่อง

(๓.๒) ภาระในการปรับโครงสร้างหนี้จำนวนมาก (Roll-over)

(๓.๓) การประเมินและติดตามความคุ้มค่าของการใช้เงินกู้ในการดำเนินโครงการภาครัฐมีไม่เพียงพอ

(๔) ด้านทรัพย์สิน

(๔.๑) การหารายได้จากทรัพย์สินของรัฐยังไม่เต็มศักยภาพ

(๔.๒) รัฐวิสาหกิจบางแห่งขาดทุนต่อเนื่อง มีหนี้อยู่ในระดับสูงและเป็นภาระต่องบประมาณ

(๔.๓) การดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจยังไม่มีประสิทธิภาพ

๓.๒.๒ ด้านองค์กร

(๑) ปัญหาการบูรณาการเครื่องมือทางการคลังและการประสานงานระหว่างหน่วยงาน

(๒) งบประมาณและบุคลากรมีจำกัด

๓.๓ โอกาส

๓.๓.๑ ภาครัฐยังมีช่องทางในการเพิ่มรายได้ ทั้งในด้านการปฏิรูประบบภาษี โครงสร้างภาษีและการบริหารการจัดเก็บ รวมถึงการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

๓.๓.๒ ภาครัฐสามารถส่งเสริมภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมกับภาครัฐในการดำเนินโครงการลงทุนขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและความมีประสิทธิผล

๓.๓.๓ การเปิดเสรีทางการค้า การลงทุน และความร่วมมือในภูมิภาค ทำให้เกิดการขยายโอกาส ทางธุรกิจ การค้า และการลงทุน

๓.๔ ภัยคุกคาม

๓.๔.๑ ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ตลอดจนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ช้าลงที่อาจส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย

๓.๔.๒ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี ๒๕๖๔

๓.๔.๓ ความเชื่อมั่นของภาคเอกชนในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีจำกัด

๓.๔.๔ ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๔.๕ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับผลผลิตและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลก

๓.๔.๖ การแทรกแซงทางการเมือง

๔. ยุทธศาสตร์กระทรวงการคลังตามร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์กระทรวงการคลังเป็นเครื่องกำหนดทิศทางเพื่อรับมือกับความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า เพื่อส่งเสริมจุดแข็ง แก้ไขจุดอ่อน และรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้น โดยรวบรวมเครื่องมือทางการคลังผ่านการจัดหารายได้เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล การบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ การบริหารทรัพย์สินต่าง ๆ ของรัฐเพื่อหารายได้เพิ่มเติมให้แก่รัฐบาล และการบริหารจัดการหนี้สินของรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการใช้เครื่องมือกึ่งการคลังผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐเพื่อดำเนินนโยบายต่าง ๆ

นอกจากนี้ กระทรวงการคลังจะต้องทำงานในรูปแบบของหน่วยงานกลางที่เป็นผู้เชื่อมโยงให้เกิดการบูรณาการ การทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาลและเป็นมืออาชีพ เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศไทยสามารถเติบโตได้อย่าง **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”**

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงทางการคลัง

กลยุทธ์

๑.๑ การผลักดันร่างพระราชบัญญัติการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้แล้วเสร็จและมีผลบังคับใช้โดยเร็ว ซึ่งปัจจุบันพระราชบัญญัติการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้แล้ว

๑.๒ การพัฒนากรอบการจัดทำงบประมาณ รวมถึงระบบการเบิกจ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณ ทั้งระดับรัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน องค์กรมหาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๓ การปฏิรูปโครงสร้างรายได้ ประกอบด้วย รายได้ภาษีและรายได้ที่ไม่ใช่ภาษี โดยการปรับอัตราภาษี และขยายฐานภาษีที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันให้ครอบคลุมทุกฐานภาษี รวมถึงการเพิ่มแหล่งรายได้ใหม่

๑.๔ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดเก็บภาษีให้สะดวก ประหยัด รวดเร็ว เข้าถึงได้ง่าย (Easy Access) และการลดต้นทุนการบริหารการจัดเก็บ

๑.๕ การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐ เพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

๑.๖ การแก้ไขกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ และกฎหมายเงินคงคลัง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารหนี้สาธารณะของประเทศในภาพรวม

๑.๗ การปรับปรุงมาตรการกำกับดูแลหนี้สาธารณะ และหนี้เงินกู้ที่เป็นความเสี่ยงทางการคลัง

๑.๘ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหนี้สาธารณะ

๑.๙ การพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการใช้เงินกู้ในการดำเนินโครงการ/นโยบายของภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสนับสนุนศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน

กลยุทธ์

๒.๑ การใช้มาตรการภาษี ที่ราชพัสดุ และด่านศุลกากร เพื่อสนับสนุนนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและคลัสเตอร์ รวมถึงส่งเสริมการค้าการลงทุนในพื้นที่

๒.๒ การใช้มาตรการด้านการคลังการเงินเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจรวมถึงการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาคอาเซียน

๒.๓ การปรับปรุง/พัฒนากฎระเบียบเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของภาคธุรกิจและการลงทุนของประเทศ รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบด้านการเงินการคลังต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้ทันสมัย เป็นธรรม และเป็นสากล

๒.๔ การผลักดันการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพเพื่อลดต้นทุนการประกอบการของภาคเอกชน

๒.๕ การผลักดันมาตรการทางการเงินการคลังเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve)

๒.๖ การผลักดันมาตรการทางการเงินการคลังเพื่อส่งเสริมให้บริษัทเอกชนขนาดใหญ่ช่วยเหลือบริษัทเอกชนขนาดเล็ก

๒.๗ การผลักดันระบบ National e-Payment

๒.๘ การเชื่อมโยงระบบ National e-Payment กับภูมิภาคเพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลาง การชำระเงินในภูมิภาค

๒.๙ การพัฒนาระบบสถาบันการเงินไทยให้แข่งขันได้ สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลาย ขึ้นด้วยราคาที่เป็นธรรมและไม่บิดเบือน และสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนในภูมิภาค โดยดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

๒.๑๐ การปรับปรุงการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจการเงินและการประกันภัยให้เป็นมาตรฐานสากลและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมการประกันภัยภัย

๒.๑๑ การปฏิรูปสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาระบบการกำกับดูแลความมั่นคงและพันธกิจของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการติดตามการดำเนินการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ประสบปัญหา

๒.๑๒ การพัฒนาตลาดทุนไทยให้เป็นกลไกหลักในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการเพิ่มจำนวนนักลงทุนสถาบันและนักลงทุนรายย่อย เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ลดต้นทุนการทำธุรกรรมทางการเงิน และเร่งพัฒนาตลาดทุนไทยให้เติบโตทันประเทศอื่นในภูมิภาค รวมถึงการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ อันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล รวมทั้งเป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนและการลงทุนอย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรกระทรวงการคลัง

กลยุทธ์

๓.๑ การพัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

กลยุทธ์

๔.๑ การผลักดันมาตรการการเงินการคลังเพื่อปฏิรูปการกระจายรายได้

๔.๒ การผลักดันมาตรการการเงินการคลังเพื่อการถือครองทรัพย์สินที่เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

๔.๓ การส่งเสริมและพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรการเงินชุมชน

๔.๔ การพัฒนาระบบการประกันภัยพืชผล

๔.๕ การยกระดับบริการทางการเงินฐานรากด้วยเทคโนโลยีทางการเงินสมัยใหม่

๔.๖ การเสริมสร้างความรู้ความสามารถทางการเงิน (Financial Literacy) โดยเฉพาะการใช้ผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยีทางการเงิน

๔.๗ การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงการยกระดับความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ

๔.๘ การจัดสวัสดิการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

๔.๙ การเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาการบริหารจัดการค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของภาครัฐเพื่อผู้สูงอายุ

๔.๑๐ การพัฒนาช่องทางและผลิตภัณฑ์การออมระยะยาวเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การคลังการเงินเพื่อสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

๕.๑ การส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) โดยการใช้มาตรการการเงินการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเป็นองค์กรต้นแบบในการบริหารงานอย่างมีธรรมาภิบาลและเป็นมืออาชีพ

กลยุทธ์

๖.๑ การป้องกัน ขจัดคอร์รัปชัน และเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงานของกระทรวงการคลัง

๖.๒ การปรับโครงสร้างการดำเนินการของหน่วยงานในกระทรวงการคลัง เพื่อประสิทธิภาพ ความคล่องตัว และลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

๓.๔.๖ แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการคลัง

๑) สาระสำคัญ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะห้าปีและรายปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการจัดเป็นแผนระดับที่ ๓ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของหน่วยงานของรัฐเพื่อใช้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ

กระทรวงการคลังได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการคลัง (ฉบับปรับปรุง) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง ให้เกิดความสอดคล้องและสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาระดับชาติต่าง ๆ นอกจากนี้ กระทรวงการคลังยังได้คำนึงถึงบริบททางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง ทั้งภายในประเทศและระดับโลก ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายต่อการบริหารเศรษฐกิจการคลังของประเทศ

กระทรวงการคลังได้มุ่งเน้นยุทธศาสตร์การสนับสนุนศักยภาพและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่คำนึงถึงความรับผิดชอบ ๓ ด้านหลัก คือ สิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลที่ดี (Environment, Social, Governance ESG) รวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy BCG Model) โดยใช้กลไกและเครื่องมือทางการคลังการเงินเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการสร้างโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อย และยุทธศาสตร์การรักษาความยั่งยืนทางการคลัง โดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการคลังผ่านการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการกำหนดนโยบายและการให้บริการแก่ประชาชน สร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งการดำเนินการของกระทรวงการคลังเป็นไปตามกรอบการรักษาวินัยทางการคลังภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สถานะทางการคลังของประเทศมีความเข้มแข็งและยั่งยืน

กระทรวงการคลังได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนปฏิบัติราชการด้านต่าง ๆ ดังนี้

วิสัยทัศน์ “เสาหลักทางการคลังและเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ ประกอบด้วย

๑. เสนอแนะนโยบายการคลังและเศรษฐกิจ
๒. บริหารการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ
๓. บริหารการเงินแผ่นดิน
๔. บริหารจัดการทรัพย์สินภาครัฐ

แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงการคลังที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การสนับสนุนศักยภาพและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ การใช้มาตรการภาษี ที่ราชพัสดุ และด่านศุลกากร เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการค้า การลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย การใช้มาตรการการคลังการเงินเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการในทุกระดับ การผลักดันการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ การปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมาย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

๒. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

เพื่อสนับสนุนมาตรการของรัฐบาลในการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่ผู้มีรายได้น้อยอย่างทั่วถึง สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในมิติต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพ มีที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินเป็นของตนเอง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ การส่งเสริมให้เกิดการถือครองทรัพย์สินที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชนให้เกิดความเข้มแข็ง

๓. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การรักษาความยั่งยืนทางการคลัง

เพื่อส่งเสริมให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน อำนวยความสะดวกและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส มีกฎหมายและระเบียบที่เหมาะสม รวมถึงมีการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ การปรับปรุงพัฒนากฎระเบียบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลังให้ทันสมัย ปรับปรุงและพัฒนากระบวนงานด้านการให้บริการและการตรวจสอบด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการบริหารจัดการฐานข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีความทันสมัย และรักษาวินัยทางการคลังในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒) ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

๒.๑.๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (หลัก) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(๑) เป้าหมาย

(๑.๑) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

(๑.๒) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

(๒.๑) การเกษตรสร้างมูลค่า ได้แก่ เกษตรอัจฉริยะ

(๒.๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

- อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์
- อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์

(๒.๓) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

- เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ

- สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่
- รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

(๒.๔) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

(๒.๕) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

๑) สนับสนุนให้เกิดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุนในประเทศและในภูมิภาค โดยใช้มาตรการภาษีและที่ราชพัสดุ

๒) จัดเก็บภาษีได้ตามเป้าหมายเพื่อนำไปบริหารประเทศและสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

๓) บริหารจัดการเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพย์สินของรัฐ

๔) บริหารจัดการหนี้สาธารณะของประเทศให้สอดคล้องกับสถานะการเงินการคลังของประเทศ นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ความสามารถในการชำระหนี้ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลัง รวมถึงประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการที่ใช้เงินกู้เพื่อเป็นแนวทางการคัดเลือกโครงการที่จะใช้เงินกู้ในอนาคต

๕) รัฐวิสาหกิจดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจซึ่งกำหนดทิศทางหลักในการพัฒนารัฐวิสาหกิจที่มีความหลากหลายในบทบาทภารกิจ เพื่อให้การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจตอบสนองต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ และแผนพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖) สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ดำเนินการตามแผนธุรกิจสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการไทย และดำเนินบทบาทการเป็นแหล่งเงินทุนให้ผู้ประกอบการไทยได้อย่างเหมาะสม

๗) สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้เข้าถึงตลาดใหม่ในต่างประเทศ ลดอุปสรรคทางภาษี รวมถึงผลักดันการให้บริการทางการเงินรูปแบบใหม่ (New Financial Services) ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศภาคี

๘) พัฒนาเครื่องชี้และแบบจำลองเพื่อการวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจได้อย่างแม่นยำและทันเหตุการณ์ เพื่อเสนอแนะนโยบายด้านเศรษฐกิจการคลังให้แก่รัฐบาลได้อย่างเหมาะสม เข้าใจสถานะทางเศรษฐกิจของไทยอันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของประเทศและความสามารถในการบริหารเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศได้อย่างมีเสถียรภาพ สร้างความมั่นคงและสมดุลให้กับเศรษฐกิจไทย เพื่อรองรับกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจได้อย่างทันท่วงที

๙) สนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ ประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนสำคัญของยานยนต์ไฟฟ้าของประเทศ ก่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงานและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตในประเทศ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านจากอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์เครื่องยนต์สันดาปภายใน (ICE) เป็นยานยนต์ไฟฟ้า

๑๐) ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ/แนวปฏิบัติในความรับผิดชอบของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน

๑๑) สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงการปรับตัวและการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีในอุตสาหกรรมพลาสติกชีวภาพ เพื่อนำเอทานอลมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตเม็ดพลาสติก ทดแทนการใช้วัตถุดิบจากปิโตรเคมี ซึ่งจะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ในปริมาณมาก

๑๒) แผนการจัดทำโครงการร่วมลงทุน ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบแนวนโยบายของรัฐที่ชัดเจนในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ

๒.๒.๒) ยุทธศาสตร์ชาติ (รอง) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(๑) เป้าหมาย

๒.๑ สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

๔.๑.๑ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก

๔.๑.๒ ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค

๔.๑.๓ กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร

๔.๑.๕ สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะ และทุกกลุ่ม

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

๑) แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในสิทธิทำกินและอยู่อาศัยในที่ดินราชพัสดุ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง นำไปสู่การกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน การบริหารจัดการที่ดินราชพัสดุแปลงใหญ่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การกระจายสิทธิการถือครองที่ดินให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ และแก้ไขปัญหาที่ดินทับซ้อนเพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

๒) ยกระดับองค์กรการเงินชุมชนที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งเงินทุนให้กับคนในชุมชนขึ้นเป็นสถาบันการเงินประชาชนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินธุรกรรมทางการเงินขององค์กรการเงินชุมชนมีความมั่นคง เข้มแข็ง โปร่งใส และตรวจสอบได้มากขึ้น

๓) เพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบให้กับประชาชนรายย่อย

๔) พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้สมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีรายได้หลังเกษียณที่มั่นคง เพียงพอในการดำรงชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒.๒.๓) ยุทธศาสตร์ชาติ (รอง) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) เป้าหมาย

๒.๑ ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๒.๒ ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๒.๓ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๔.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

๔.๑.๒ ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

๔.๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

๔.๒.๒ ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๒.๓ ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

๔.๓ ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

๔.๓.๒ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

๔.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย

๔.๔.๒ พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

๔.๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

๔.๕.๑ ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

๔.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔.๖.๑ ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔.๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

๔.๗.๑ ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

๑) จัดทำแผนการคลังระยะปานกลางเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักในการวางแผนการดำเนินการทำการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ รวมทั้งใช้ประกอบการวางแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแผนการบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อให้การบริหารการคลัง

ภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการวางแผนพัฒนาประเทศในระยะปานกลาง และเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

๒) บริหารจัดการให้มีเหรียญกษาปณ์หมุนเวียนเพียงพอในระบบเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายและขับเคลื่อนธุรกิจได้อย่างคล่องตัว

๓) พัฒนาและใช้งานระบบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นขอขึ้นทะเบียนและตรวจสอบสถานการณ์ดำเนินการผ่านระบบ e-GP ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ได้มาตรฐานสากล

๔) ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ/แนวปฏิบัติในความรับผิดชอบของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน

๕) ส่งเสริมและพัฒนาองค์กรคุณธรรม พัฒนาบุคลากรให้มีจริยธรรม จรรยาบรรณ ความรับผิดชอบ ทำงานอย่างมืออาชีพ ให้เกียรติและสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งพัฒนาและคิดค้นสิ่งใหม่ และมีความผูกพันกับองค์กร สนับสนุนให้องค์กรเป็นองค์กรนวัตกรรม สามารถปรับเปลี่ยนการทำงานได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๖) จัดหาผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านยา เพื่อจัดทำโครงสร้างและพัฒนาปรับปรุงรหัสตามมาตรฐานของไทย (TMT) ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ทำให้สถานพยาบาลสามารถนำรหัสมาตรฐานบัญชีข้อมูลและรหัสยามาตรฐานไทย (TMT) ไปจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๗) ระบบงานดิจิทัลของกรมสรรพากรช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้เสียภาษี ส่งผลต่อการเสริมสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีของผู้เสียภาษีให้มากขึ้น รัฐบาลมีรายได้จากภาษีอากรเพิ่มขึ้น ตลอดจนภาษีที่จัดเก็บได้จะถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนแม่บทฯ)

(๑) ประเด็น (หลัก) (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

(๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๑. บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

๒. ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

๑) จัดทำแผนการคลังระยะปานกลางเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักในการวางแผนการดำเนินการทำการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ รวมทั้งใช้ประกอบการวางแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแผนการบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อให้การบริหารการคลังภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการวางแผนพัฒนาประเทศในระยะปานกลางและเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

๒) พัฒนาเครื่องชี้และแบบจำลองเพื่อการวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจได้อย่างแม่นยำและทันเหตุการณ์ เพื่อเสนอแนะนโยบายด้านเศรษฐกิจการคลังแก่รัฐบาลได้อย่างเหมาะสม เข้าใจสถานะทางเศรษฐกิจของไทย อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของประเทศ

และความสามารถในการบริหารเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศได้อย่างมีเสถียรภาพ สร้างความมั่นคงและสมดุลให้กับเศรษฐกิจไทย เพื่อรองรับกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจได้อย่างทันท่วงที

๓) จัดเก็บภาษีอากรให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม แนวโน้มการเติบโตของภาคธุรกิจ และเป็นไปตามประมาณการ

๔) ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๕) บริหารหลักทรัพย์ของรัฐในกิจการที่รัฐถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของทุนทั้งหมด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพย์สินของรัฐ และนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ

๖) บริหารจัดการหนี้สาธารณะของประเทศให้สอดคล้องกับสถานะการเงินการคลังของประเทศ นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ความสามารถในการชำระหนี้ เสถียรภาพ และความยั่งยืนทางการคลัง

๗) พัฒนาเครื่องมือระดมทุนที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกในการระดมทุนของรัฐบาล และเพื่อสร้างอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงให้กับการกู้เงินของภาคเอกชน

๘) ประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการที่ใช้เงินกู้เพื่อเป็นแนวทางการคัดเลือกโครงการที่จะใช้เงินกู้ในอนาคต

๙) ให้บริการจ่ายแลกเหรียญกษาปณ์ได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอกับความต้องการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างทั่วถึง และรองรับการขยายตัวของธุรกิจต่าง ๆ ด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑๐) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและให้บริการภาครัฐ เพื่อให้การบริหารจัดการภาครัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น การบริการประชาชนและผู้ประกอบการมีความสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใสมากขึ้น

๑๑) พัฒนาระบบบริหารจัดการและกระบวนการทำงานของหน่วยงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนให้เกิดองค์กรนวัตกรรม สามารถให้บริการประชาชนและผู้ประกอบการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส

๑๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลราคาอ้างอิงยา โดยว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ข้อมูลจัดซื้อและข้อมูลเบิกจ่ายยา ซึ่งจะเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลราคาอ้างอิงยา เพื่อใช้เป็นข้อมูลให้หน่วยงานของรัฐใช้ประกอบการตัดสินใจในการจัดซื้อยา ส่งผลให้จัดซื้อยาได้ในราคาที่เหมาะสม

๑๓) ระบบงานดิจิทัลของกรมสรรพากรช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้เสียภาษี ส่งผลต่อการเสริมสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีของผู้เสียภาษีให้มากขึ้น รัฐบาลมีรายได้จากภาษีอากรเพิ่มขึ้น

(๑.๒) แผนย่อย การพัฒนาบริการประชาชน

• แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจ อาทิ การบูรณาการขั้นตอนการออก

ใบอนุญาตต่าง ๆ การให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสะดวกรวดเร็ว และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๒) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล และเกิดประโยชน์สูงสุด

- **เป้าหมายของแผนย่อย** งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

๑) ให้บริการจ่ายแลกเหรียญกษาปณ์ได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอกับความต้องการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างทั่วถึงและรองรับการขยายตัวของธุรกิจต่าง ๆ ด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

๒) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการภาครัฐเพื่อให้บริการประชาชนและผู้ประกอบการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส

๓) พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) อย่างต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนาให้มีการนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ เพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะของระบบให้เป็นมาตรฐานสากล

(๑.๓) แผนย่อย การบริหารจัดการการเงินการคลัง

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค โดยรักษาวินัยการเงินการคลังภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง พัฒนาระบบการคลังล่วงหน้าระยะปานกลางและระยะยาว ดำเนินกรอบนโยบายการเงินและการคลังที่โปร่งใส ยืดหยุ่น รักษาเสถียรภาพระบบการเงินและพัฒนาเครื่องมือทางนโยบายใหม่ ๆ เพื่อรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจจากปัจจัยภายในและภายนอก รวมทั้งสอดรับกับบริบทและโครงสร้างเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง พัฒนาประสิทธิภาพของระบบการเงินทั้งตลาดเงิน ตลาดทุน และการประกันภัย ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการทางการเงิน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลางทางการเงินให้เป็นมาตรฐานสากลและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมทางธุรกิจและดูแลความมั่นคงและความปลอดภัยของระบบการชำระเงินหลักของประเทศ

๒) ทบทวน ศึกษา ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้าง ระบบและมาตรการทางภาษี ให้มีโครงสร้างด้านการจัดเก็บที่มีความเสมอภาคและเป็นธรรมทั้งในแนวตั้งและแนวนอน มีระบบจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม เท่าทันบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป หน่วยงานมีวิธีการที่ทำให้ประชาชนสามารถเข้าใจและตระหนักถึงระบบภาษีได้อย่างง่าย ให้มาตรการภาษีเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ ลดการสะสมความมั่งคั่งที่กระจุกตัว อาทิ การปรับปรุงมาตรการลดหย่อนภาษีและการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่มีผลประโยชน์ต่อสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจน

การใช้มาตรการทางภาษีเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ และให้ส่งเสริมและไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

๑) หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

๒) ภาษีที่จัดเก็บถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

๑) จัดทำแผนการคลังระยะปานกลางเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักในการวางแผนการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ รวมทั้งใช้ประกอบการวางแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแผนการบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อให้การบริหารการคลังภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการวางแผนพัฒนาประเทศในระยะปานกลางและเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

๒) ติดตาม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ทางเศรษฐกิจได้อย่างแม่นยำและทันต่อเหตุการณ์ เพื่อเสนอแนะนโยบายด้านเศรษฐกิจการคลังแก่รัฐบาลได้อย่างเหมาะสม

๓) จัดเก็บภาษีอากรให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม แนวโน้มการเติบโตของภาคธุรกิจ และเป็นไปตามประมาณการ

๔) ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และสอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๕) ใช้ข้อมูลผลการตรวจสอบภาษีในการขยายฐานภาษี ยกระดับการให้บริการ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี

๖) บริหารหลักทรัพย์ของรัฐในกิจการที่รัฐถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของทุนทั้งหมด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพย์สินของรัฐ และนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ

๗) บริหารจัดการหนี้สาธารณะของประเทศให้สอดคล้องกับสถานะการเงินการคลังของประเทศ นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ความสามารถในการชำระหนี้ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลัง

๘) ออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อสร้างเส้นอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล หรือ Government Bond Yield Curve ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยที่องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนใช้อ้างอิงในการระดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้

๙) ประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการที่ใช้เงินกู้เพื่อเป็นแนวทางการคัดเลือกโครงการที่จะใช้เงินกู้ในอนาคต

๑๐) ระบบงานดิจิทัลของกรมสรรพากรช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้เสียภาษี ส่งผลต่อการเสริมสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีของผู้เสียภาษีให้มากขึ้น รัฐบาลมีรายได้จากภาษีอากรเพิ่มขึ้น ตลอดจนภาษีที่จัดเก็บได้จะถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑) มีเป้าหมายให้รัฐวิสาหกิจสาขาเกษตรและสาขาทรัพยากรธรรมชาติ (นำร่อง ๔ แห่ง) ให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) องค์การคลังสินค้า (อคส.) องค์การสะพานปลา (อสป.) และองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (อสส.) มีแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้มี

ประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาระบบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี การมีระบบฐานข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้องในการจัดทำงบการเงิน และการออกรายงานทางการเงินที่สะท้อนสถานะทางการเงินของรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งการปรับปรุงผลการดำเนินงานเพื่อลดภาวะขาดทุน ลดภาระงบประมาณของรัฐในอนาคต และมีการบริหารจัดการทำงการเงินได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

(๑.๔) แผนย่อย การปรับสมดุลภาครัฐ

• แนวทางการพัฒนา

๑) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม กำหนดความสัมพันธ์และการพัฒนาบทบาทในฐานะของหุ้นส่วนการพัฒนาในการดำเนินภารกิจที่สำคัญระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และสนับสนุนให้ภาคีการพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชน เอกชน ในรูปแบบโมเดลประชารัฐมาร่วมดำเนินการในบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ โดยจัดให้มีการตรวจสอบความซ้ำซ้อน การวิเคราะห์และทบทวนภารกิจของภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อกำหนดภารกิจหลักที่ให้ภาครัฐดำเนินการ อาทิ การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการกำหนดแนวทางการพัฒนาภาครัฐที่สำคัญ สามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้อย่างเหมาะสม การกำกับดูแลการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ การกำกับการให้บริการสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีการคำนึงถึงความมั่นคงของมนุษย์และรัฐ และจัดให้มีการยุบเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น รวมทั้งเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาบริการสาธารณะที่สร้างคุณค่าร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน การถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการ เช่น การจ้างเหมา บริการ และการทำงานแบบจัดบริการร่วม เป็นต้น พร้อมทั้งจัดให้มีการเตรียมความพร้อมหรือการสนับสนุนภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมดำเนินภารกิจของภาครัฐ ปรับปรุงบทบาทและกลไกภาครัฐให้เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประกอบการ รวมทั้งการกำหนดกฎระเบียบที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจภาคเอกชนทุกขนาดและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว

• เป้าหมายของแผนย่อย เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กำหนดแผนงานเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการการยื่นแบบทาง API เป็นแรงจูงใจให้ภาคเอกชนร่วมมือกับกรมสรรพากรเพื่อพัฒนาการบริการทางภาษีให้ผู้เสียภาษีได้อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น และพัฒนาบริการตอบโจทย์ความต้องการของผู้เสียภาษี (Taxpayer Centric) โดยซอฟต์แวร์เฮาส์พัฒนาซอฟต์แวร์ทางบัญชีที่ใช้ Tax Dimension และทำ Open API กับกรมสรรพากร

(๑.๕) แผนย่อย การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

• แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น "ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง" สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กร ทั้งภายในและภายนอกภาครัฐ

แบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกันและข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๒) กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ มีการพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง แบ่งปัน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสะดวก รวมทั้งนำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเสริมสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการและการบริหารจัดการภาครัฐอย่างเต็มศักยภาพ

๓) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์กรและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย สามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์กรแบบราชการและวางกฎเกณฑ์มาตรฐานกลางอย่างตายตัว มีขนาดที่เหมาะสมกับภารกิจ ปราศจากความซ้ำซ้อนของการดำเนินภารกิจ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ โครงสร้างองค์กร ระบบการบริหารงาน รวมทั้งวางกฎระเบียบได้เองอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นทำงานแบบบูรณาการไร้รอยต่อและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานและมีผลสัมฤทธิ์เทียบได้กับมาตรฐานระดับสากล นอกจากนี้ ยังมีความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อวิเคราะห์คาดการณ์ล่วงหน้าและทำงานในเชิงรุก สามารถนำเทคโนโลยีอันทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าในการทำงาน

• **เป้าหมายของแผนย่อย** ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

• **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

๑) พัฒนาระบบบริหารจัดการและกระบวนการทำงานของหน่วยงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนให้เกิดองค์กรนวัตกรรม สามารถให้บริการประชาชนและผู้ประกอบการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส

๒) ระบบการเชื่อมโยงระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai) กับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) สนับสนุนให้ภาครัฐมีระบบงานที่มีมาตรฐานสากล สนับสนุนให้ปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ลดค่าใช้จ่าย และข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา และพื้นที่

๓) โครงการจัดทำระบบศูนย์สั่งการและปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือการประเมินราคาทรัพย์สินทั้งประเทศให้อยู่มาตรฐานเดียวกันผ่านระบบคอมพิวเตอร์ (War Room Center) ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ฐานข้อมูล รายงานผลการดำเนินงานด้านการประเมินราคาทรัพย์สิน

และการประเมินราคาทรัพย์สินสอดคล้องกับราคาตลาด เป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔) การแบ่งกลุ่มผู้ประกอบการด้วยวิธีการถ่วงน้ำหนักตามความเสี่ยงของผู้ประกอบการ ช่วยให้ผู้ประกอบการนำเข้าที่มีความเสี่ยงต่ำได้รับการอำนวยความสะดวกทางการค้ามากขึ้น เนื่องจากขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินพิธีการทางศุลกากรลดลง

(๑.๖) แผนย่อย การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

• แนวทางการพัฒนา

๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลในภาครัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง โดยการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกสาธารณะ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งทำงานในภาครัฐ โดยมีการประเมินผลและเลื่อนระดับตำแหน่งของบุคลากรภาครัฐตามผลสัมฤทธิ์ของงานและพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยมีกลไกการป้องกันการแทรกแซงและการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ การสร้างความก้าวหน้าให้กับบุคลากรภาครัฐตามความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงาน และการสร้างกลไกให้บุคลากรภาครัฐสามารถโยกย้ายและหมุนเวียนได้อย่างคล่องตัวเพื่อประโยชน์ของภาครัฐ รวมถึงการพัฒนาระบบการจ้างงานบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับภารกิจในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การจ้างงานที่มีลักษณะชั่วคราวให้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานในภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐาน เหมาะสมสอดคล้องกับภาระงาน โดยปรับปรุงวิธีการกำหนดและพิจารณาค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของบุคลากรภาครัฐให้มีมาตรฐาน เหมาะสมกับลักษณะงานและภารกิจ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับตลาดการจ้างงานได้อย่างสมเหตุสมผล โดยไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำของค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรของรัฐ

๓) พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ทักษะด้านดิจิทัล มีทัศนคติและกรอบความคิดในการทำงานเพื่อให้บริการประชาชนและอำนวยความสะดวกภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อประโยชน์ของการพัฒนาประเทศ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงบริบทการพัฒนา มีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและความสุจริต ปฏิบัติงานตามหลักการและหลักวิชาชีพด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาค กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้อง คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของส่วนตน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการคุ้มครองและปกป้องบุคลากรภาครัฐที่กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้องและมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

• เป้าหมายของแผนย่อย บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

พัฒนาบุคลากรให้มีจริยธรรม จรรยาบรรณ ความรับผิดชอบอย่างมืออาชีพ ให้เกียรติและสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งพัฒนาและคิดค้นสิ่งใหม่ และมีความผูกพันกับองค์กร สนับสนุนให้องค์กรเป็นองค์กรนวัตกรรม สามารถปรับเปลี่ยนการทำงานได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

(๒) ประเด็น (รอง) (๐๒) การต่างประเทศ

(๒.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

๑) พัฒนาระบบการให้บริการต่าง ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน ตามเป้าหมายของ AEC Blueprint ๒๐๒๕

๒) ร่วมการเจรจาเปิดเสรีการค้าสินค้าและการค้าบริการด้านการเงินภายใต้ความตกลงการค้าเสรีต่าง ๆ เพื่อมุ่งให้เกิดการเข้าสู่ตลาดด้วยการลดอุปสรรคทางการค้าและบริการระหว่างกัน ซึ่งนำไปสู่การขับเคลื่อนและสนับสนุนความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างสมาชิกในภูมิภาค

(๒.๒) แผนย่อย ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

• แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่มุ่งกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยอย่างทั่วถึงมากขึ้น รวมทั้งมีบทบาทที่แข็งขันในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคต่าง ๆ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะได้รับ

• เป้าหมายของแผนย่อย ๑. ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย โดยมีระบบเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรมดีขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๑) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการเงินการคลังระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเชื่อมโยงความร่วมมือดังกล่าวกับประเทศสมาชิกอาเซียนและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต

๒) ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาค โดยการจัดทำท่าทีของประเทศไทยในการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน และจัดทำรูปแบบการลดภาษีและข้อเสนอแนะการเปิดตลาดสินค้าสำหรับการเจรจาเปิดเสรีการค้าสินค้า ภายใต้ความตกลงการค้าเสรี

(๓) ประเด็น (รอง) (๐๓) การเกษตร

(๓.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ส่งเสริมการประกันความเสี่ยงทางรายได้ของเกษตรกร

(๓.๒) แผนย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

• แนวทางการพัฒนา

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าที่เกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรมและข้อมูลมูลค่าของสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัวระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพวิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

• เป้าหมายของแผนย่อย

๑. ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

• บรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท

ส่งเสริมการประกันความเสี่ยงทางรายได้ของเกษตรกร

(๔) ประเด็น (รอง) (๐๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

(๔.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๑. การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ

๒. ผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

๑. ดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจซึ่งกำหนดทิศทางหลักในการพัฒนารัฐวิสาหกิจที่มีความหลากหลายในบทบาทภารกิจ เพื่อให้การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจตอบสนองต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวข้อง

๒. สนับสนุนการสร้างอุปสงค์ของยานยนต์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ เพื่อใช้ในประเทศและส่งออก โดยสร้างความต้องการของตลาดภายในประเทศ และการส่งออกของรถยนต์ไฟฟ้าตามประเภทของยานยนต์ ส่งเสริมผู้ประกอบการเดิมให้สามารถปรับตัวไปสู่การผลิตยานยนต์ไฟฟ้า และสนับสนุนการลงทุนเทคโนโลยีที่สำคัญของยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ เพื่อที่จะปรับอุตสาหกรรมให้สอดรับกับความต้องการที่จะเกิดขึ้น และบรรเทาผลกระทบให้ผู้ผลิตรถยนต์สันดาปภายในเดิม รวมทั้งผู้ประกอบชิ้นส่วนยานยนต์สามารถปรับเปลี่ยนธุรกิจไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า และสร้างความพร้อมของปัจจัยสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

(๔.๒) แผนย่อย อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม

• แนวทางการพัฒนา

๑) ผลักดันการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมยานยนต์ทั้งระบบไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าอัจฉริยะ โดยจัดทำแนวทางการพัฒนาต่อยอดจากฐานอุตสาหกรรมยาน

ยนต์ที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งในฐานการผลิตที่สำคัญ และเพื่อเตรียมความพร้อมและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

๔) สนับสนุนให้มีกลไกการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมระบบรางและอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศ และยกระดับคุณภาพการให้บริการและเตรียมความพร้อมรองรับระบบคมนาคมในอนาคต

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

๑. ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการซ่อมบำรุงอากาศยานในภูมิภาค โดยเฉพาะอากาศยานรุ่นใหม่

๒. ประเทศไทยเป็นหนึ่งในฐานการผลิตยานยนต์สมัยใหม่ที่สำคัญของโลก

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

๑. ดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจซึ่งกำหนดทิศทางหลักในการพัฒนารัฐวิสาหกิจที่มีความหลากหลายในบทบาทภารกิจ เพื่อให้การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจตอบสนองต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ส่งเสริมอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการต่อยอดจากอุตสาหกรรมเดิมไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง พร้อมทั้งกำหนดมาตรการสนับสนุนการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทยที่สำคัญ โดยมุ่งเน้นการพัฒนายานยนต์ที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ (Zero Emission Vehicle ZEV) ประกอบด้วยยานยนต์ไฟฟ้าพลังงานแบตเตอรี่ (Battery Electric VehicleBEV) โดยมีเป้าหมายการผลิตรถยนต์นั่ง/รถกระบะ ในปี ๒๕๗๓ คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ของกำลังการผลิตรถยนต์ในประเทศ หรือประมาณ ๗๒๕,๐๐๐ คันต่อปี

(๕) ประเด็น (รอง) (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล

(๕.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

๑) สนับสนุนให้เกิดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุนในประเทศและในภูมิภาค

๒) มาตรการสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ของคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ จะช่วยส่งเสริมปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยลดปริมาณการใช้พลังงานเชื้อเพลิงประเภทฟอสซิล โดยการสนับสนุน ปัจจัยแวดล้อมและสร้างแรงจูงใจ เพื่อสนับสนุนการใช้พลังงานไฟฟ้ามากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ประเทศไทยก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

(๕.๒) แผนย่อย โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) การขนส่งทางราง

๒) การขนส่งทางน้ำ

๓) การขนส่งทางอากาศ

๔) การขนส่งทางถนน

๕) ระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง

๖) พัฒนาและบูรณาการการเดินทางและขนส่งทุกรูปแบบและฐานข้อมูลเพื่อนำไปสู่การควบคุมสั่งการและบริหารจัดการจราจรอัจฉริยะทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ

๗) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและศูนย์บริการโลจิสติกส์ในรูปแบบต่าง ๆ

๘) สนับสนุนให้เกิดการวิจัยพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ที่ทันสมัยภายในประเทศ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

๑. ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดลง

๒. ประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น

๓. การขนส่งสินค้าทางรางเพิ่มขึ้น

๔. การเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

สนับสนุนให้เกิดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุนในประเทศและในภูมิภาค

(๕.๓) แผนย่อย โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) จัดหาพลังงานและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานทั้งระบบ

๒) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยี ปัจจัยแวดล้อม และสร้างแรงจูงใจ

๓) สนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน

- **เป้าหมายย่อย** การใช้พลังงานทดแทนที่ผลิตภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น
- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

มาตรการสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ จะช่วยส่งเสริมปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยลดปริมาณการใช้พลังงานเชื้อเพลิงประเภทฟอสซิล โดยการสนับสนุน ปัจจัยแวดล้อม และสร้างแรงจูงใจเพื่อสนับสนุนการใช้พลังงานไฟฟ้ามากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ประเทศไทยก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

(๕.๓) แผนย่อยที่เกี่ยวข้อง โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลทั้งในส่วนของโครงข่ายสื่อสารหลักภายในประเทศ และโครงข่ายบรอดแบรนด์ความเร็วสูง

๒) ส่งเสริมให้มีการลงทุนและร่วมใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

- **เป้าหมายย่อย** ประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น

- **ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย**

พ.ร.บ. การร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๖๒ ได้กำหนดนโยบายของรัฐที่ชัดเจนและแน่นอนในการจัดทำโครงสร้าง

พื้นฐานและบริการสาธารณะ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมใน ๑๑ กิจการ และการใช้ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและนวัตกรรมของเอกชนในการให้บริการสาธารณะ รวมทั้งกำหนดให้มีการถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวไปยังหน่วยงานและบุคลากรของภาครัฐซึ่งช่วยทำให้เกิดโครงการโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ ศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น

(๖) ประเด็น (รอง) (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

(๖.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ดำเนินการตามแผนธุรกิจสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการไทยและดำเนินบทบาทการเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่ผู้ประกอบการไทยได้อย่างเหมาะสม

(๖.๒) แผนย่อย การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

• แนวทางการพัฒนา

๑) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษาและสถาบันวิชาการ ทั้งในและระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกัน โดยพัฒนาระบบและศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการยุคใหม่แบบครบวงจรและมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจอย่างเกื้อหนุนกันระหว่างผู้ประกอบการที่มีขนาดและศักยภาพต่างกัน โดยมีระบบจูงใจให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการพัฒนาร่วมกัน การเรียนรู้และให้คำปรึกษาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคการผลิตและบริการทั้งในระดับส่วนกลางและชุมชน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีชั้นสูงให้มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

• เป้าหมายของแผนย่อย อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ดำเนินการตามแผนธุรกิจสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการไทยได้และสามารถดำเนินบทบาทการเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่ผู้ประกอบการไทยได้อย่างเหมาะสม

(๗) ประเด็น (รอง) (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ

(๗.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๑. การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น

๒. การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับ

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

สนับสนุนให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุนในประเทศและในภูมิภาค

(๗.๒) แผนย่อย การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

• แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ รวมทั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงให้สามารถสร้างเทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง และเกิดการสะสมทุนทางเทคโนโลยีในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม

• เป้าหมายของแผนย่อย

๑. การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น

๒.การลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

โครงการ/การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

(๗.๓) แผนย่อย การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

• แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนตามศักยภาพ โดยพัฒนาต่อยอดจากฐานทรัพยากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีอยู่เดิม รวมทั้งยกระดับความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่ให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว และเป็นพื้นที่หลักในการขับเคลื่อนการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในส่วนภูมิภาค ตลอดจนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศในภาพรวม

• เป้าหมายของแผนย่อย การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

โครงการ/การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุน

(๘) ประเด็น (รอง) (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก

(๘.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

๑) แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในสิทธิทำกินและอยู่อาศัยในที่ดินราชพัสดุเพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยให้มีที่อยู่อาศัยและที่ทำกินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง และสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๒) ยกระดับองค์กรการเงินชุมชนขึ้นเป็นสถาบันการเงินประชาชน เพื่อคุ้มครองและดูแลประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ให้สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้อย่างสะดวก ทั่วถึง โปร่งใส และได้มาตรฐาน

๓) เพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบให้กับประชาชนรายย่อย เพื่อทดแทนการกู้หนี้นอกระบบ

(๘.๒) แผนย่อย การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

• แนวทางการพัฒนา

๑) บริหารจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน โดยการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้กับประชากรที่มีรายได้น้อยผ่านการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมความรู้และวินัยทางการเงิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน นำไปสู่การออมเพื่อเป็นทุนและหลักประกันในการลงทุน พัฒนามาตรการแก้ปัญหาหนี้นอกระบบอย่างยั่งยืน และปรับโครงสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับศักยภาพในการชำระหนี้เพื่อป้องกันหนี้เสียที่อาจส่งผลต่อความน่าเชื่อถือในการขอสนับสนุนแหล่งทุน

• เป้าหมายของแผนย่อย ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๑) แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในสิทธิทำกินและอยู่อาศัยในที่ดินราชพัสดุ เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิในที่ดินทำกินและอยู่อาศัย สามารถนำสิทธิครอบครองไปค้ำประกันเงินกู้เพื่อเป็นทุนในการประกอบกิจการสร้างอาชีพ และรายได้ครัวเรือน เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก

๒) สถาบันการเงินประชาชนช่วยให้คนในชุมชนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้สะดวกยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับประชาชนในกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากได้เพิ่มขึ้น

(๘.๓) แผนย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

• แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมให้มีนวัตกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนแหล่งทุนให้กับเศรษฐกิจชุมชน อาทิ ตลาดทุนในการทำหน้าที่เป็นกลไกในการจัดสรรทรัพยากรด้านเงินทุนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ระดมเงินทุนและผู้ลงทุน ผ่านเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลายที่สามารถพัฒนาขึ้นให้มีความเหมาะสมกับความต้องการระดมทุนในจำนวน เงื่อนไขเวลา และต้นทุนที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้ระดมเงินทุนและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้มีกลไกการเปิดเผยข้อมูลและกลไกราคา ที่สามารถช่วยให้ชุมชนสามารถระดมเงินทุนที่เหมาะสมกับความต้องการ พัฒนาระบบกำกับ/ระบบมาตรฐานบัญชี การใช้รูปแบบสินเชื่อรูปแบบใหม่ ๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมให้ธนาคารเฉพาะกิจที่มีอยู่ในปัจจุบันสามารถยกระดับเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนด้านเงินทุนและบริหารสภาพคล่อง

• เป้าหมายของแผนย่อย ๒. กลุ่มประชากรรายได้ต่ำสุดร้อยละ ๔๐ มีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สินได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

เพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบให้กับประชาชนรายย่อย เพื่อทดแทนการกู้หนี้นอกระบบ

(๙) ประเด็น (รอง) (๑๗) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

(๙.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้สมาชิกมีรายได้หลังเกษียณที่มั่นคง เพียงพอในการดำรงชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๙.๒) แผนย่อย การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจสังคม และสุขภาพ

• แนวทางการพัฒนา

๒) สร้างหลักประกันสวัสดิการสำหรับแรงงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความตระหนักของการทำงานที่มีคุณค่า ที่สามารถตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับชีวิตการทำงานของมนุษย์ได้ โดยส่งเสริมให้แรงงานมีโอกาสและรายได้ มีสิทธิในด้านต่าง ๆ การได้แสดงออก การได้รับการยอมรับความมั่นคงของครอบครัว การได้พัฒนาตนเอง การได้รับความยุติธรรม และการมีความเท่าเทียมทางเพศและส่งเสริมให้มีกลไกพิทักษ์และคุ้มครองแรงงาน ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างชาติ การพัฒนาทักษะให้สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้ตามศักยภาพ รวมทั้งการสร้างหลักประกันสวัสดิการสำหรับแรงงาน ทั้งแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ เพื่อให้กำลังแรงงานทุกกลุ่มได้เข้าสู่ระบบประกันสังคมอย่างทั่วถึง รวมถึงการส่งเสริมให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุเพื่อยืดช่วงเวลาที่ผู้สูงอายุจะสามารถทำประโยชน์สร้างสรรค์ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม และช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งตนเองด้านรายได้ รวมทั้งยังเป็นทางเลือกที่สำคัญ ที่จะช่วยบรรเทาปัญหาจากการลดลงของประชากรวัยแรงงานอีกด้วย

• เป้าหมายของแผนย่อย คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้สมาชิกมีรายได้หลังเกษียณที่มั่นคง เพียงพอในการดำรงชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๑๐) ประเด็น (รอง) (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน

(๑๐.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

มีส่วนช่วยส่งเสริมการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืนของประเทศ โดยการพิจารณาปลดล็อกการนำเอทานอลแปลงสภาพหรือบริสุทธิ์ไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมอื่นที่นอกเหนือจากการเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพและการผลิตสุรา โดยกิจการที่นำไปใช้ต้องเป็นประเภทกิจการที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ให้การส่งเสริม รวมถึงพิจารณายกเว้นภาษีสำหรับเอทานอลนำเข้า และยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับเอทานอลทั้งที่นำเข้าและที่ผลิตในประเทศ โดยให้ใช้เอทานอลที่ผลิต

ในประเทศและตรงตามมาตรฐานที่ต้องการ (มาตรฐานผลิตภัณฑ์ และมาตรฐานการบริหารจัดการที่ยั่งยืน)

(๑๐.๒) แผนย่อย การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

• แนวทางการพัฒนา

๓) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยพัฒนา และส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรม และเมืองอุตสาหกรรม ตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่ช่วยสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และประมงตลอดห่วงโซ่คุณค่า และกำหนดให้ผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดฉลากสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีมาตรการเพื่อจำกัดการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องจักรที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีมาตรฐานตามแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยส่งเสริมทั้งอุปสงค์และอุปทาน และนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งการขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในระดับประเทศ ทั้งด้านการพัฒนาเครือข่ายที่ประกอบด้วยสมาชิกจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านฐานข้อมูลตลอดวัฏจักรชีวิต เครื่องมือ วิธีการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม และการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน

• เป้าหมายของแผนย่อย การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

เพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศตามแนวทางเศรษฐกิจ BCG Model ในการผลิตผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถทดแทนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากปิโตรเลียมได้รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสีเขียวอย่างยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคและการผลิต การใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการทางสังคมจูงใจผู้บริโภคและผู้ผลิต

(๑๑) ประเด็น (รอง) (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๑๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ส่งเสริมและพัฒนาองค์กรคุณธรรมเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้องค์กรสามารถสร้างคนดีเพื่อสังคมที่ดี ส่งเสริมให้คนในองค์กรมีทัศนคติ วิธีคิด และการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี เหมาะกับสังคมไทยมากขึ้น และเป็นองค์กรที่มีคุณค่าและประสิทธิภาพ

(๑๑.๒) แผนย่อย การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

• แนวทางการพัฒนา

๑) ปลูกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการ “ปลูก” และ “ปลุก” จิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตน สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม มีความละอายต่อการกระทำ

ความผิด ไม่เพิกเฉยอดทนต่อการทุจริต และเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริตในระดับชุมชนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่านิยมที่ยึดประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบโดยเฉพาะการส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อปฏิรูป “พลเมืองไทยในอนาคต” ให้มีความเป็นพลเมืองเต็มขั้น สามารถทำหน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสำนึกยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

- **เป้าหมายของแผนย่อย** ๒. คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง
- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและมีคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมพึงประสงค์ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ขององค์กร

(๑๒) ประเด็น (รอง) (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

(๑๒.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๑. กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ/แนวปฏิบัติในความรับผิดชอบของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน

(๑๒.๒) แผนย่อย การพัฒนากฎหมาย

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ ทบทวนความจำเป็นและความเหมาะสมของกฎหมายที่มีอยู่ทุกลำดับชั้นของกฎหมาย แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย ยกเลิกกฎหมายที่มีเนื้อหาไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้กฎหมายช่วยสร้างสรรค์ความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม ให้เอื้อต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาภูมิภาคและจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมทั้งในภาครัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เอื้อต่อการประกอบธุรกิจทั้งในและต่างประเทศทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการกำหนดวงรอบในการทบทวนปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

๑. กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง

๒. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมาย

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ/แนวปฏิบัติในความรับผิดชอบของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน

(๑๓) ประเด็น (รอง) (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

(๑๓.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ ๑. ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าของสินค้า ด้วยผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่มีรูปแบบหลากหลาย

(๑๓.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเศรษฐกิจ

• แนวทางการพัฒนา

๒) พัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมความมั่นคง อุตสาหกรรมพลังงาน อุตสาหกรรมดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ และอุตสาหกรรมอาหาร ยาและเครื่องสำอาง โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ชีววัตถุและวัคซีน สมุนไพร วิทยาการหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ความปลอดภัยไซเบอร์ พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก โครงข่ายพลังงานอัจฉริยะ การกักเก็บพลังงาน การบินและอวกาศการขนส่งระบบราง การเชื่อมต่อของสรรพสิ่ง และข้อมูลขนาดใหญ่

• เป้าหมายของแผนย่อย ๑. ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ใช้ความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มรายได้จากการทำของสั่งจ้าง จำหน่ายเหรียญและผลิตภัณฑ์เหรียญ

๒.๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

๑) เป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

๑.๑) เป้าหมายหลัก ๑.. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่

๑.๒) เป้าหมายรอง

๑. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
๒. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
๔. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน

๒) หมุดหมายที่เกี่ยวข้อง

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน (หลัก)
- เป้าหมายระดับหมุดหมาย ๑. การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้
๒. ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

หมุดหมาย ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

- เป้าหมายระดับหมุดหมาย ๓. เพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่ อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

- เป้าหมายระดับหมุดหมาย ๑. ไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุนในภูมิภาค

หมุดหมาย ๑๐ เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

- เป้าหมายระดับหมุดหมาย ๑. การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียน และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง (หากมี)

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๗) และแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง

ส่วนที่ ๓ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ (หากมี)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals – SDGs

(๑) เป้าหมายที่ (Goal)

(๒) เป้าหมายย่อย (Target)

ส่วนที่ ๔ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการคลัง

๔.๑ ภาพรวม

๔.๑.๑ วิสัยทัศน์ของส่วนราชการ

เสาหลักทางการคลังและเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔.๑.๒ พันธกิจของส่วนราชการ

๑) เสนอแนะนโยบายการคลังและเศรษฐกิจ

๒) บริหารการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ

๓) บริหารการเงินแผ่นดิน

๔) บริหารจัดการทรัพย์สินภาครัฐ

๔.๑.๓ วัตถุประสงค์

เสนอมาตรการการคลังและเศรษฐกิจ จัดเก็บรายได้ภาครัฐ บริหารการเงินแผ่นดิน และบริหารจัดการทรัพย์สินภาครัฐ เพื่อสนับสนุนศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม และรักษาความยั่งยืนทางการคลัง

๔.๑.๔ ยุทธศาสตร์กระทรวงการคลัง

๑) การสนับสนุนศักยภาพและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

<u>กลยุทธ์/แนวทาง</u>

๑.๑) สนับสนุนการจัดตั้งธุรกิจและพัฒนาผู้ประกอบการ

๑.๒) เชื่อมโยงธุรกิจเพื่อก้าวสู่เศรษฐกิจระดับภูมิภาคและระดับโลก

๑.๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

๒) การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

กลยุทธ์/แนวทาง

๒.๑) เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่กลุ่มคนฐานราก

๒.๒) กระจายรายได้และการถือครองทรัพย์สินอย่างเป็นธรรม

๒.๓) เตรียมความพร้อมสำหรับสังคมผู้สูงอายุ

๓)การรักษาความยั่งยืนทางการคลัง

กลยุทธ์/แนวทาง

๓.๑) เสริมสร้างความมั่นคงทางการคลัง

๓.๒) ส่งเสริมความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในการดำเนินงานของภาครัฐ

๓.๓) เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกระทรวงการคลัง

๔.๑.๕ เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม *

๑) เป้าหมาย หน่วยงานดำเนินการได้ตามแผน

๒) ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐

๓) ตัวชี้วัด ร้อยละความสำเร็จของแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการคลัง (ฉบับปรับปรุง)

*เป้าหมาย ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัดรวมของแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี

๔.๒ แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการคลัง (ฉบับปรับปรุง)

๔.๒.๑ แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การสนับสนุนศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน

๑) เป้าหมาย หน่วยงานดำเนินการได้ตามแผน

๒) ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐

๓) ตัวชี้วัด ร้อยละความสำเร็จของแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติราชการ เรื่องการสนับสนุนศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน ที่สามารถดำเนินการได้ตามแผน

๔) แนวทางการพัฒนา

๔.๑) สนับสนุนการจัดตั้งธุรกิจและพัฒนาผู้ประกอบการ โดยการเพิ่มขีดความสามารถของภาคธุรกิจ ผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และ Microenterprises

๔.๒) เชื่อมโยงธุรกิจเพื่อก้าวสู่เศรษฐกิจระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยสนับสนุนการพัฒนาห่วงโซ่อุปทาน ส่งเสริมการค้าการลงทุนของผู้ประกอบการ ใช้มาตรการทางการเงินการคลังเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนของผู้ประกอบการไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

๔.๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โดยการปรับปรุงพัฒนาแก้ไขกฎหมาย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการ สนับสนุนให้เกิดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ และการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

๕) โครงการ/การดำเนินงาน

๕.๑) แผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ (National Strategic Action Plan NSAP) ด้านการเงินการคลังในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ (ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint ๒๐๒๕) (สศค.)

๕.๒) การเตรียมความพร้อมในการเปิดเสรีการค้าสินค้าและการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินของประเทศไทย (สศค.)

๕.๓) โครงการประกันภัยข้าวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (สศค.)

๕.๔) มาตรการสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ (EV๓) ของคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ (กรมสรรพสามิต)

๕.๕) การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และจัดทำแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ (สคร.)

๕.๖) โครงการการจัดหาเครื่องชั่งน้ำหนักและอุปกรณ์ด้านการจราจร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการค้าและการบริการระหว่างประเทศ ด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ (กรมศุลกากร)

๕.๗) โครงการการเชื่อมโยงข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชภายในประเทศและระหว่างประเทศ (กรมศุลกากร)

๕.๘) โครงการติดตามและปรับปรุงแผนการจัดทำโครงการร่วมลงทุน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ (สคร.)

๕.๙) โครงการการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนจากความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐาน (สคร.)

๕.๑๐) โครงการการจัดทำ พัฒนา/ปรับปรุง กฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (สคร.)

๕.๑๑) ศึกษาแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจสาขาเกษตรและสาขาทรัพยากรธรรมชาติ (นำร่อง ๔ แห่ง) ให้มีประสิทธิภาพ (สคร.)

๕.๑๒) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (สคร.)

๕.๑๓) โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาและจัดทำแนวทางการส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green PPP) (สคร.)

๕.๑๔) โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาและจัดทำรายการมาตรการสนับสนุนทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินอื่น ตามมาตรา ๒๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (สคร.)

๕.๑๕) การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนธุรกิจสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (สศค.)

๕.๑๖) โครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กรมธนารักษ์)

๕.๑๗) แผนการศึกษาแนวทางการกำหนดมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กรมสรรพากร)

๕.๑๘) จัดเก็บภาษีเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้น ESG/BCG (กรมสรรพสามิต)

๕.๑๙) โครงการพัฒนาและจัดทำผลิตภัณฑ์ใหม่ (กรมธนารักษ์)

๔.๒.๒ แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

๑) เป้าหมาย หน่วยงานดำเนินการได้ตามแผน

๒) ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐

๓) ตัวชี้วัด ร้อยละความสำเร็จของแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติราชการเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ที่สามารถดำเนินการได้ตามแผน

๔) แนวทางการพัฒนา

๔.๑) เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่กลุ่มคนฐานราก ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง สร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ลดรายจ่ายของผู้มีรายได้น้อยรวมถึงส่งเสริมการประกันความเสี่ยงทางรายได้ของเกษตรกร

๔.๒) กระจายรายได้และกระจายการถือครองทรัพย์สินอย่างเป็นธรรม โดยการสร้างโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยและที่ทำกินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

๔.๓) เตรียมความพร้อมสำหรับสังคมผู้สูงอายุ โดยการเตรียมความพร้อมทั้งมิติทางเศรษฐกิจและสังคม

๕) โครงการ/การดำเนินงาน

๕.๑) โครงการการจัดการและการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในสิทธิทำกินและอยู่อาศัยในที่ดินราชพัสดุ (กรมธนารักษ์)

๕.๒) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (สศค.)

๕.๓) การพิจารณาคำขออนุญาตนิติบุคคลเพื่อประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) (สศค.)

๕.๔) การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (สศค.)

๕.๕) การออกพันธบัตรออมทรัพย์เพื่อจำหน่ายให้แก่นักลงทุนรายย่อยและประชาชน (สบน.)

๔.๒.๓ แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การรักษาความยั่งยืนทางการคลัง

๑) เป้าหมาย หน่วยงานดำเนินการได้ตามแผน

๒) ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐

๓) ตัวชี้วัด ร้อยละความสำเร็จของแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติราชการเรื่องการรักษาความยั่งยืนทางการคลัง ที่สามารถดำเนินการได้ตามแผน

๔) แนวทางการพัฒนา

๔.๑) เสริมสร้างความมั่นคงทางการคลัง โดยการบริหารการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ บริหารจัดการรายจ่าย หนี้สิน และความเสี่ยงทางการคลัง บริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐและรัฐวิสาหกิจอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๔.๒) ส่งเสริมความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในการดำเนินงานของภาครัฐ โดยการป้องกันและขจัดโอกาสทุจริต รวมถึงส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส

๔.๓) เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกระทรวงการคลัง โดยการปรับปรุงพัฒนา เชื่อมโยงระบบการเงินการคลังภาครัฐ ระบบฐานข้อมูล และใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ พัฒนาระบบบริหารจัดการและกระบวนการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ในมิติที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบันและอนาคต

๓.๔.๗ แผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็น กระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

กระทรวงการคลัง โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (MOF Go Digital) ได้ดำเนินการจัดทำแผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ เพื่อใช้เป็นกรอบในการผลักดันการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นกลไกสำคัญในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลังให้มีความพร้อมต่อเศรษฐกิจดิจิทัลและการเข้าสู่ยุคประเทศไทย ๔.๐

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (แผนฯ) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับสถานการณ์การดำเนินงานด้านดิจิทัลในปัจจุบัน กระทรวงการคลังเห็นควรให้มีการทบทวนโครงการภายใต้แผนฯ โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติราชการขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล เป็นประจำทุกปี โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. สาระสำคัญของแผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์

เสาหลักทางการคลังและเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย ปลอดภัย

<u>ยุทธศาสตร์</u>

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับการใช้ประโยชน์จากการบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลังด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Data Exchanged)

พัฒนาและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล กำหนดและสร้างมาตรฐานข้อมูลกลาง ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ การวางแผน และแก้ไขปัญหาเพื่อความถูกต้อง รวดเร็วและทันต่อสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจ

<u>เป้าหมาย</u>

๑. มีระบบมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สอดคล้องกับการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government)

๒. มีมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) และความปลอดภัยของข้อมูล

๓. เพิ่มมูลค่าของข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่

๔. เผยแพร่ข้อมูลอย่างทั่วถึง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

๕. บูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลังระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒: ยกระดับกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Operation)

พัฒนากระบวนการทำงาน การบริหารจัดการ ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างสร้างสรรค์ และเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้การดำเนินการตามภารกิจและการเข้าถึงบริการเป็นไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรมและโปร่งใส

เป้าหมาย

๑. พัฒนากระบวนการทำงานและการบริหารจัดการให้อยู่ในระบบดิจิทัล เพื่อมุ่งไปสู่ Thailand GOV-TECH

๒. ปรับปรุงรูปแบบการให้บริการสู่ e-Service

๓. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน

๔. เพิ่มช่องทางการเข้าถึงการบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง อย่างเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Ensured Security)

สร้างกลไกการกำกับดูแลการบริหารดิจิทัล ให้มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ให้เหมาะสม มีความทันสมัย และง่ายต่อการปฏิบัติจริง รวมทั้งพัฒนากลไกในการมีส่วนร่วมของผู้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

เป้าหมาย

๑. พัฒนาระบบเฝ้าระวังภัยคุกคามจากไซเบอร์

๒. ปรับปรุงกฎระเบียบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เหมาะสม มีความทันสมัย และง่ายต่อการปฏิบัติจริง

๓. มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความมั่นคงปลอดภัย รองรับการปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤต

๔. สร้างกลไกการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

๕. สร้างสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) ของหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บูรณาการและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล (Advanced Infrastructure)

พัฒนาเชื่อมโยงและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ตามภารกิจ บูรณาการโครงข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต และโครงข่ายสื่อสารไร้สายเข้าด้วยกัน นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

เป้าหมาย

๑. พัฒนาและส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร

๒. บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้วยระบบดิจิทัลของกระทรวงการคลัง เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

๓. บูรณาการโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลขององค์กรให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ตามภารกิจและพร้อมรองรับการปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤต

๔. เพิ่มช่องทางในการเข้าถึงโครงข่ายสื่อสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีความมั่นคงปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Literacy)

พัฒนาบุคลากรของกระทรวงการคลังให้มีความรู้ ความสามารถ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ ทักษะ ความชำนาญ เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สามารถก้าวทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

<u>เป้าหมาย</u>

๑. บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ และทักษะพื้นฐานด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

๒. ยกระดับคุณภาพบุคลากรในสายอาชีพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีทักษะ ความชำนาญเชี่ยวชาญ

๓. พัฒนาทักษะ ทัศนคติของบุคลากรให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งไปสู่ Thailand GOV-TECH

๔. บุคลากรสามารถเพิ่มพูนความรู้ได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดเวลา สถานที่ และอุปกรณ์

๕. บูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลังระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

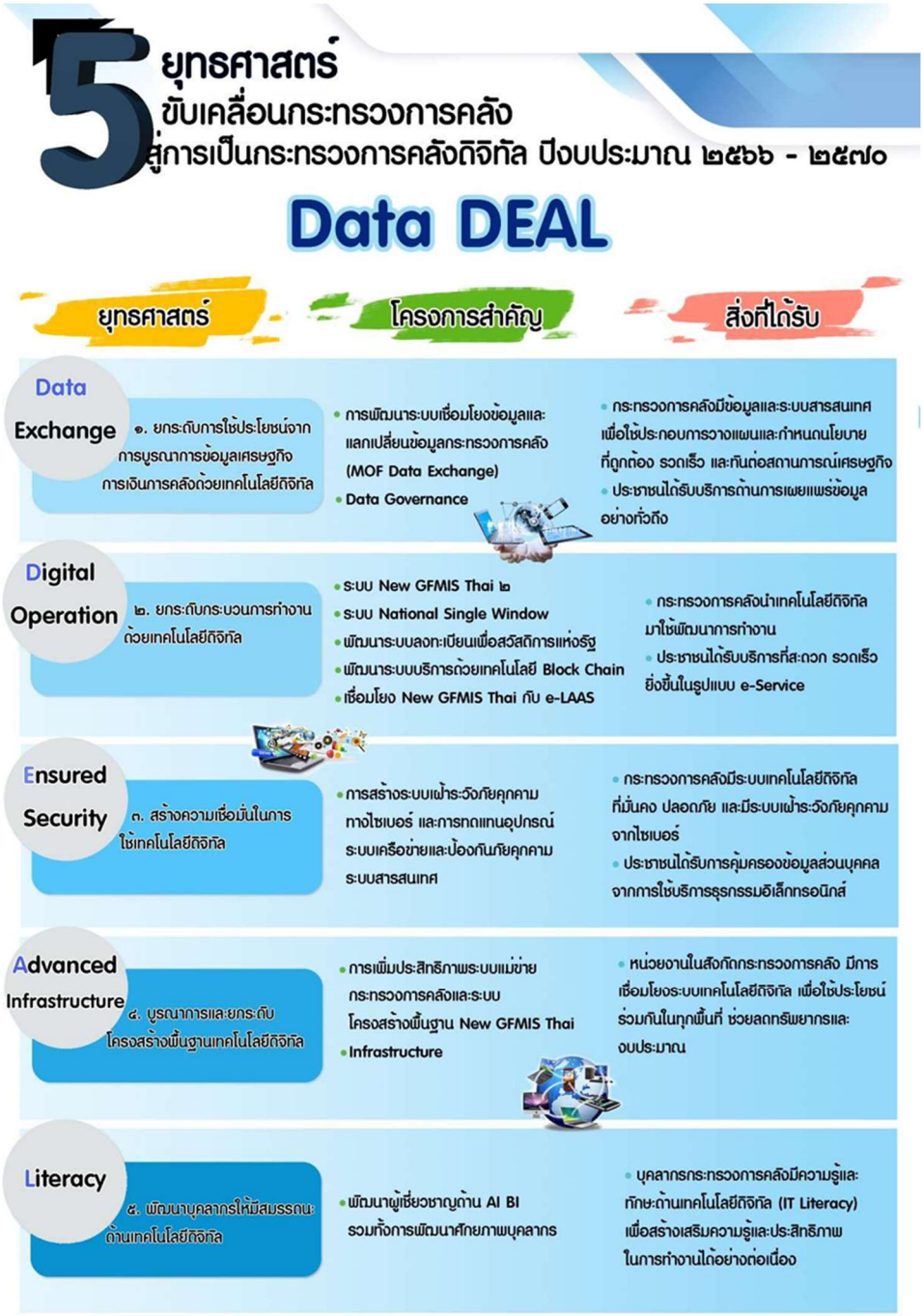

รูปที่ ๑๔ ยุทธศาสตร์ ๕ ด้านในการขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล

๒. แผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ตารางที่ ๕ รายละเอียดยุทธศาสตร์แผน Digital MOF

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑: ยกระดับการใช้ประโยชน์จากการบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลังด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล		
Software		
๑.๑	โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลกระทรวงการคลัง (MOF Data Exchange)	สป.กค./ หน่วยงานในสังกัด
๑.๒	โครงการพัฒนาระบบเผยแพร่และบริการข้อมูลเพื่อผู้ประกอบการและประชาชน (Open Data)	กรมสรรพสามิต
๑.๓	โครงการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) กรมสรรพสามิต	กรมสรรพสามิต
๑.๔	แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)	กรมสรรพากร
๑.๕	โครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารหนี้สาธารณะ (Public Debt Management: PDM) ระยะที่ ๒	สบน.
ยุทธศาสตร์ที่ ๒: ยกระดับกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล		
Software		
๒.๑	โครงการบริหารการสื่อสาร การเข้าถึงการบริการ และข้อมูลข่าวสาร ผ่านสื่อ social media ในความดูแลของกลุ่มสารนิเทศการคลัง	สป.กค.
๒.๒	ขั้นตอนการเปลี่ยนแนวทางชำระค่าธรรมเนียมและค่าปรับเป็นช่องทาง electronicแทนการส่งเช็คของธนาคารแห่งประเทศไทย	สป.กค.
๒.๓	โครงการจ้างเหมาบริการระบบลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	สป.กค.
๒.๔	โครงการจัดทำระบบการเชื่อมโยงระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai) กับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)	สป.กค./ กรมบัญชีกลาง, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒.๕	โครงการดิจิทัลทรานส์ฟอร์ม กระทรวงการคลัง ด้วย e-form และ e-service	สป.กค.
๒.๖	โครงการปรับเปลี่ยนระบบบริหารจัดการเว็บไซต์กระทรวงการคลัง	สป.กค.
๒.๗	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ ระยะที่ ๒ (New GFMIS Thai Phase ๒)	สป.กค./ กรมบัญชีกลาง
๒.๘	โครงการพัฒนาระบบสำรองสำหรับระบบฐานข้อมูลการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล (Medical Benefit Database)	กรมบัญชีกลาง
๒.๙	โครงการปรับปรุงระบบสำนักงานอัตโนมัติเพื่อรองรับการปฏิบัติราชการรูปแบบใหม่ (New Normal)	กรมบัญชีกลาง
๒.๑๐	การเชื่อมโยงข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชภายในประเทศและระหว่างประเทศ	กรมศุลกากร

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๒.๑๑	โครงการพัฒนาระบบธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการออกใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไพ่	กรมสรรพสามิต
๒.๑๒	โครงการพัฒนาระบบควบคุมและบริหารการจัดเก็บภาษีสุราสามทับ	กรมสรรพสามิต
๒.๑๓	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลการนำเข้าและการส่งออกสินค้าสรรพสามิตผ่านระบบ National Single Window (NSW) ระยะที่ ๒	กรมสรรพสามิต/ กรมศุลกากร
๒.๑๔	โครงการปรับเปลี่ยนระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ กรมสรรพสามิต	กรมสรรพสามิต
๒.๑๕	โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลความเสี่ยงเพื่อการตรวจสอบภายใน	สบน.
๒.๑๖	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของ สบน. ระยะที่ ๒	สบน.
๒.๑๗	โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำแผนการบริหารหนี้สาธารณะและแผนความต้องการเงินกู้ระยะปานกลาง ๕ ปีระยะที่ ๒ (DDPLAN-๒)	สบน.
๒.๑๘	โครงการพัฒนาระบบเว็บไซต์ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	สบน.
Hardware		
๒.๑๙	โครงการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อทดแทนพร้อมเครื่องสำรองไฟฟ้า	กรมบัญชีกลาง
Software and Hardware		
๒.๑๐	โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงระบบงานสารสนเทศหลักของกรมสรรพสามิตกับศูนย์บริการข้อมูลภาครัฐ (Excise Data Integration)	กรมสรรพสามิต
๒.๑๑	โครงการจัดหาอุปกรณ์สำหรับศูนย์ปฏิบัติการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (BOT-EFS)	สบน.
ยุทธศาสตร์ที่ ๓: สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล		
Software		
๓.๑	โครงการการป้องกันและแก้ไขการสื่อสารข่าวปลอม (Fake news) ที่เกี่ยวข้องกับการคลัง	สป.กค.
๓.๒	โครงการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์คอมพิวเตอร์กระทรวงการคลังตามมาตรฐานสากลISO-๒๗๐๐๑	สป.กค.
๓.๓	โครงการศึกษาและประเมินผล New GFMIS Thai	สป.กค./ กรมบัญชีกลาง
๓.๔	โครงการพัฒนานโยบายการกำกับดูแลระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศและแผนบริหารความต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล (ISO/IEC ๒๗๐๐๑)	กรมบัญชีกลาง
๓.๕	โครงการจัดหาระบบป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์เพิ่มเติม	กรมสรรพสามิต

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๓.๖	ระบบสำรองข้อมูลสำหรับระบบจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและแสตมป์ภาษีสุรา ยาสูบ และระบบรักษาความปลอดภัยการใช้งานผ่านระบบ VPN	กรมสรรพสามิต
๓.๗	โครงการทบทวนสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) ของกรมสรรพสามิต	กรมสรรพสามิต
๓.๘	การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบเฝ้าระวังการรักษาความปลอดภัยสารสนเทศ	กรมสรรพากร
๓.๙	โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยระบบสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์	สคร.
๓.๑๐	โครงการจัดซื้อระบบบริหารจัดการป้องกันการเข้าถึงและการดูแลข้อมูลส่วนบุคคล	สศค.
๓.๑๑	โครงการจัดหาระบบจัดเก็บข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ภัยคุกคามบนเครือข่ายแบบรวมศูนย์ (Security Incident Event Management: SIEM)	สศค.
๓.๑๒	โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบป้องกันและกำจัดไวรัสคอมพิวเตอร์ (Antivirus) สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายแบบเสมือน	สคร.
๓.๑๓	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานภายใน	สคร.
๓.๑๔	โครงการจ้างที่ปรึกษาจัดทำระบบบริหารด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศตามมาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑:๒๐๒๒ สำหรับระบบการบริหารการเงินการคลังแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS–SOE)	สคร.
Hardware		
๓.๑๕	โครงการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและอุปกรณ์สำหรับศูนย์สำรองระบบบาทเนต (BAHTNET)	กรมบัญชีกลาง
๓.๑๖	โครงการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ Thin Client ทดแทน	สคร.
๓.๑๗	โครงการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กพร้อมชุดโปรแกรมทดแทนและเพิ่มเติม จำนวน ๑๖๔ ชุด	สคร.
๓.๑๘	โครงการทดแทนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายระบบบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายแบบเสมือนปี ๒๕๖๒	สคร.
๓.๑๙	โครงการทดแทนอุปกรณ์ป้องกันเครือข่ายชั้นภายในของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ	สคร.
๓.๒๐	โครงการทดแทนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายระบบการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) และระบบการบริหารจัดการดิจิทัล (Digital Transformation) เพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพรัฐวิสาหกิจ ปี ๒๕๖๓	สคร.
ยุทธศาสตร์ที่ ๔: บูรณาการและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล		
Software		
๔.๑	โครงการบูรณาการการตรวจสอบและเฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์	สป.กค./หน่วยงานในสังกัด

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๔.๒	โครงการบูรณาการทะเบียนทรัพย์สิน (กรมธนารักษ์)	กรมธนารักษ์
๔.๓	โครงการพัฒนาระบบสำนักงานอัจฉริยะ (Green-Smart Office)	สบน.
Hardware		
๔.๔	โครงการทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงเครือข่ายกลางกระทรวงการคลัง	สป.กค./ หน่วยงานในสังกัด
๔.๕	โครงการจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับอาคารที่ทำการกระทรวงการคลังแห่งใหม่	สป.กค.
๔.๖	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบโครงสร้างพื้นฐานสำหรับระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ แบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai Infrastructure Improvement)	สป.กค./ กรมบัญชีกลาง
๔.๗	โครงการจัดหาคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊คทดแทน	สบน.
๔.๘	โครงการจัดหาคอมพิวเตอร์ทดแทนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	สบน.
๔.๙	โครงการจัดหาระบบเครื่องสแกนหน้าพร้อมระบบบำรุงรักษา	สบน.
๔.๑๐	โครงการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดรักษาความปลอดภัย สบน. ณ อาคารที่ทำการกระทรวงการคลังแห่งใหม่	สบน.
Software and Hardware		
๔.๑๑	โครงการติดตั้งระบบเครือข่ายสื่อสารภายในอาคารที่ทำการใหม่กระทรวงการคลัง	สป.กค./ สบน., สคร.
๔.๑๒	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายกระทรวงการคลัง (MOF Cloud)	สป.กค./ หน่วยงานในสังกัด
๔.๑๓	โครงการจัดซื้อทดแทนและเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายศูนย์ข้อมูลสารสนเทศหลัก (Data Center) กรมสรรพสามิต	กรมสรรพสามิต
๔.๑๔	โครงการจัดซื้อทดแทนและเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Application Server)	กรมสรรพสามิต
๔.๑๕	โครงการทดแทนอุปกรณ์ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หลักและเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายสื่อสาร	สคร.
ยุทธศาสตร์ที่ ๕: พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล		
Personnel		
๕.๑	เผยแพร่ข้อมูลสื่อดิจิทัลที่เป็นประโยชน์สู่บุคลากรของหน่วยงานในสังกัด	สป.กค.
๕.๒	โครงการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	สป.กค./ หน่วยงานในสังกัด
๕.๓	โครงการพัฒนาศักยภาพนักวิชาการคอมพิวเตอร์	กรมสรรพากร
๕.๔	หลักสูตรฝึกอบรมและสอบ Certification	กรมสรรพากร
๕.๕	โรงเรียนสรรพากร	กรมสรรพากร

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๕.๖	โครงการส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘	สคร.
Hardware		
๕.๗	โครงการจัดหาอุปกรณ์สำหรับห้องปฏิบัติการดิจิทัลของ สบน.	สบน.

๓.๔.๘ ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

ตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทยที่มุ่งหวังให้ **"ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยยึดถือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง"** รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการใช้โมเดลขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไปสู่การเป็นประเทศไทย ๔.๐ ในกระบวนการนี้ภาครัฐหรือระบบราชการต้องยึดถือหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน โดยมุ่งหวังประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ (Better Governance, Happier Citizens) เพื่อเสริมสร้างความไว้วางใจและทำให้ประชาชนสามารถพึ่งพาภาครัฐได้อย่างแท้จริง การยกระดับประสิทธิภาพของภาครัฐไปสู่สังคมดิจิทัลนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและการอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่สามารถคาดเดาได้ ดังนั้น การมุ่งเน้นความคล่องตัวในการขับเคลื่อนภารกิจพิเศษ (Agenda-based) และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการเปลี่ยนโฉมหน่วยงานภาครัฐไปสู่ระบบราชการ ๔.๐ (Government ๔.๐ หรือ Gov. ๔.๐) จึงถือเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการตามวิสัยทัศน์และนโยบายดังกล่าว โดยเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสร้างและนำแผนปฏิบัติการดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ซึ่งมุ่งเน้นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างระบบนิเวศดิจิทัล รวมถึงการส่งเสริมการใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการดังกล่าวจะไม่เพียงแต่ช่วยให้ระบบราชการสามารถปรับตัวตอบสนองต่อความท้าทายใหม่ ๆ ได้ แต่ยังเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในระดับนานาชาติ และยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างแท้จริง

๑. เป้าหมายหลักในการพัฒนาสู่ระบบราชการ ๔.๐

เพื่อให้ภาครัฐสามารถเป็นที่พึ่ง ที่เชื่อถือ และไว้วางใจได้ของประชาชน โดยได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาระบบราชการไว้ ดังนี้

๑) ระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงถึงกัน (Open & Connected Government)

๒) ระบบราชการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government)

๓) หน่วยงานของรัฐมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High-Performance Government)

ดังนั้น ความสำเร็จของการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ ๔.๐ ดังกล่าวต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ ๆ อย่างน้อย ๓ ประการ ได้แก่

๑) การสานพลังทุกภาคส่วน ระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม (Collaboration)

๒) การสร้างนวัตกรรม (Innovation)

๓) การปรับเข้าสู่การเป็นดิจิทัล (Digitization/Digitalization)

รูปที่ ๑๕ แนวคิดระบบราชการ ๔.๐

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

๒. คุณลักษณะสำคัญ ๑๐ ประการ ของการปฏิบัติงานในระบบราชการ ๔.๐ ประกอบด้วย

๑) ทำงานอย่างเปิดเผย โปร่งใส เอื้อให้บุคคลภายนอกและประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้

๒) ทำงานเชิงรุก แก้ไขปัญหา ตอบสนองความต้องการของประชาชน และสร้างคุณค่า

๓) แบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เชื่อมโยงการทำงานซึ่งกันและกันอย่างเป็นเอกภาพเบ็ดเสร็จในจุดเดียว

๔) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ มีฐานข้อมูลที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์และการตัดสินใจในการทำงาน

๕) ปรับรูปแบบการทำงานให้คล่องตัว รองรับการประสานงานแนวระนาบและในลักษณะเครือข่าย

๖) ทำงานอย่างเตรียมการไว้ล่วงหน้า ตอบสนองต่อสถานการณ์ทันเวลา มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงทั้งในระดับองค์กรและในระดับปฏิบัติการ

๗) เปิดกว้างให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมถ่ายโอนภารกิจไปดำเนินการแทนได้

๘) ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม ความคิดริเริ่มและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการทำงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๙) บุคลากรทุกระดับพร้อมปรับเปลี่ยนตัวเองสู่องค์กรที่มีความทันสมัย และมุ่งเน้นผลงานที่ดี

๑๐) ให้ความสำคัญกับบุคลากร ดึงดูดบุคลากรที่มีศักยภาพสูง ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ สร้างความผูกพัน สร้างแรงจูงใจ มีแผนเชิงรุกรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากร

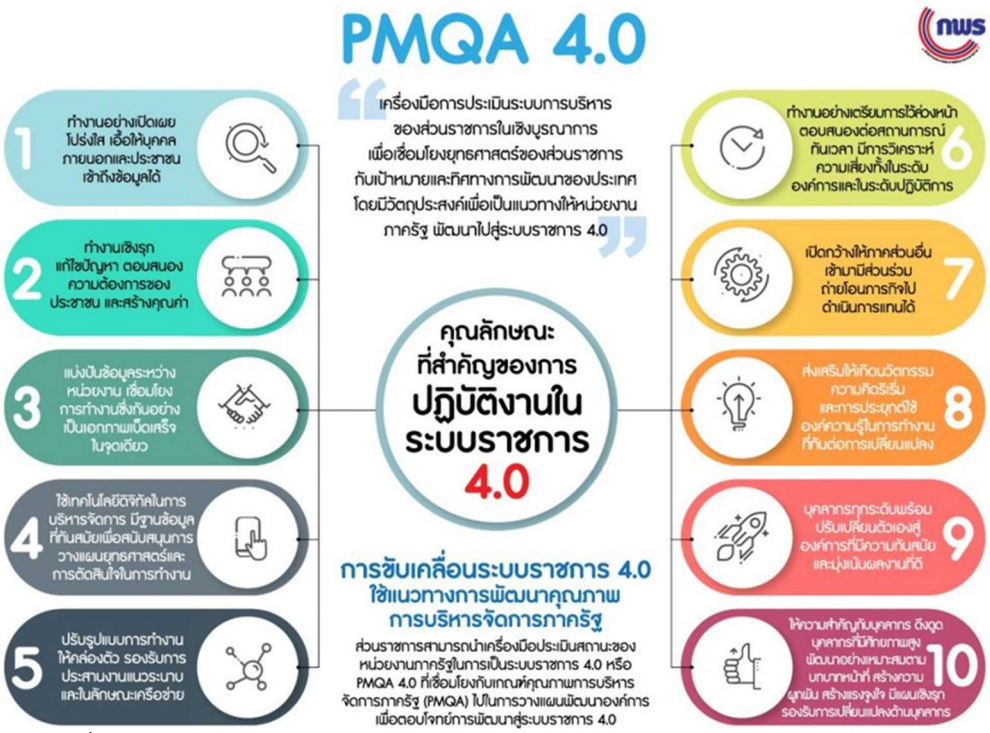

รูปที่ ๑๖ คุณลักษณะสำคัญ ๑๐ ประการ ของการปฏิบัติงานในระบบราชการ ๔.๐

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

๓. PMQA ๔.๐

PMQA ๔.๐ คือ เครื่องมือการประเมินระบบการบริหารของส่วนราชการในเชิงบูรณาการ เพื่อเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐพัฒนาไปสู่ระบบราชการ ๔.๐ ซึ่งกรอบการประเมิน PMQA ๔.๐ มีทั้งหมด ๗ หมวด (อ้างอิงตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘) โดยหมวด ๑ – ๖ เป็นหมวดกระบวนการ และหมวด ๗ เป็นหมวดผลลัพธ์การดำเนินการ ดังนี้

หมวด ๑ การนำองค์การ เป็นการตรวจประเมินว่าผู้บริหารของส่วนราชการสั่งการหรือชี้นำให้ส่วนราขการมีความยั่งยืนอย่างไร นอกจากนี้ ยังตรวจประเมินระบบการกำกับดูแลองค์การ วิธีการที่ส่วนราชการใช้เพื่อบรรลุผลด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย มีจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ

หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการตรวจประเมินวิธีการในการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการของส่วนราชการ การนำไปปฏิบัติ การปรับเปลี่ยนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป ตลอดจนวิธีการวัดผลความก้าวหน้า

หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการตรวจประเมินว่าส่วนราชการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อความสำเร็จของส่วนราชการในระยะยาวอย่างไร รวมทั้งวิธีการในการค้นหาของสารสนเทศผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสร้างความสัมพันธ์ และการใช้สารสนเทศผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

หมวด ๔ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นการตรวจประเมินว่าส่วนราชการมีวิธีการอย่างไรในการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและสินทรัพย์ทางความรู้ ส่วนราชการมีการเรียนรู้และบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไร รวมทั้งตรวจประเมินว่าส่วนราชการใช้ผลการวิเคราะห์และทบทวนเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินการอย่างไร

หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร เป็นการตรวจประเมินว่าส่วนราชการมีวิธีการอย่างไรในการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังด้านบุคลากร และในการสร้างสภาพแวดล้อมด้านบุคลากรที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดี รวมทั้งตรวจประเมินถึงวิธีการสร้างความผูกพัน บริหารจัดการและพัฒนาบุคลากร เพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่เพื่อสนับสนุนพันธกิจ ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการของส่วนราชการ

หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ เป็นการตรวจประเมินว่าส่วนราชการมีวิธีการอย่างไรในการ ออกแบบ จัดการและปรับปรุงผลผลิตและการบริการ กระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิผลของระบบการปฏิบัติการ เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้ส่วนราชการประสบความสำเร็จและยั่งยืน

หมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ เป็นการตรวจประเมินว่าส่วนราชการมีวิธีการอย่างไรในการประเมินผลการดำเนินการและการปรับปรุงในด้านที่สำคัญทุกด้านของส่วนราชการ ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลและการบรรลุพันธกิจ ผลลัพธ์ด้านการให้ความสำคัญผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแลส่วนราชการ ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการเติบโต และผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการและการจัดการ

ห่วงโซ่อุปทาน นอกจากนี้ยังตรวจประเมินระดับผลการดำเนินการของส่วนราชการเปรียบเทียบกับคู่เทียบ และส่วนราชการอื่นที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน ให้ส่วนราชการนำเสนอระดับปัจจุบันและแนวโน้มของตัวชี้วัดหรือตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านต่าง ๆ รวมทั้งให้แสดงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบที่เหมาะสม

๔. การขับเคลื่อนระบบราชการ ๔.๐ โดยใช้แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

การขับเคลื่อนระบบราชการ ๔.๐ สามารถนำเครื่องมือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ หรือ PMQA ๔.๐ ที่เชื่อมโยงกับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาองค์การ โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำแนวคิดของระบบราชการ ๔.๐ มาพัฒนาเครื่องมือเพื่อส่งเสริมให้ส่วนราชการนำไปใช้ ซึ่งมีข้อกำหนดที่พัฒนาบนแนวคิดของการบริหารจัดการเชิงบูรณาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศและสามารถนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับคุณลักษณะทั้ง ๓ มิติของระบบราชการ ๔.๐ ได้ ดังนี้

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำแนวคิดของระบบราชการ ๔.๐ มาพัฒนาเครื่องมือเพื่อส่งเสริมให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาองค์การ โดยเชื่อมโยงกับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ซึ่งมีข้อกำหนดที่พัฒนาบนแนวคิดของการบริหารจัดการเชิงบูรณาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ สามารถนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับคุณลักษณะทั้ง ๓ มิติของระบบราชการ ๔.๐ ได้ ดังนี้

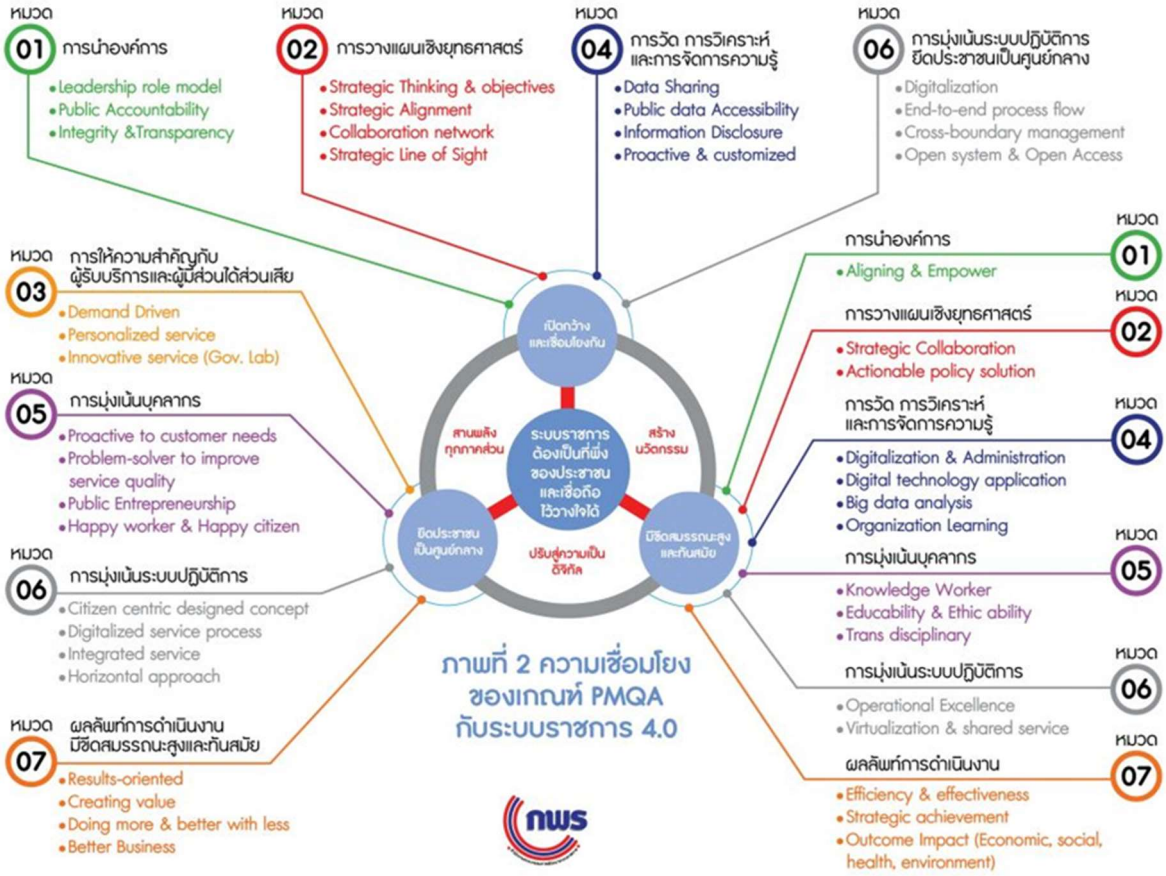

รูปที่ ๑๗ ความเชื่อมโยงของเกณฑ์ PMQA กับระบบราชการ ๔.๐

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

มิติที่ ๑ ภาครัฐที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open and Connected Government)

มีความสัมพันธ์กับ PMQA ในหมวดที่สำคัญ ได้แก่

หมวด ๑ การนำองค์การ

ผู้บริหารของส่วนราชการจะต้องมีวิสัยทัศน์ในเชิงยุทธศาสตร์ มีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูล มีความโปร่งใสมุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชน

หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

ส่วนราชการต้องมีแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) โดยกำหนดเป้าประสงค์ ที่ตอบโจทย์ภาระหน้าที่และบริบทของส่วนราชการ และบูรณาการกับยุทธศาสตร์ของประเทศ มีการแก้ปัญหาในเชิงรุก ที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้

การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การแบ่งปันข้อมูลระหว่างส่วนราชการ เอื้อให้สาธารณชนเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ตอบสนองในเชิงรุก และสอดรับกับความต้องการของประชาชน (Proactive and Customize)

หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ

การทำให้ทุกกระบวนงานมีความเชื่อมโยงจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และลดต้นทุน มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาทดแทนการทำงานในรูปแบบเก่า โดยคำนึงถึงประสิทธิผลของกระบวนการทำงานทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกัน

มิติที่ ๒ การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Centric) มีความสัมพันธ์กับ PMQA ในหมวดที่สำคัญ ได้แก่

หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ส่วนราชการต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลงความต้องการของประชาชน (Demand Driven) ที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว มีความหลากหลายตามพื้นที่ ตามยุคสมัย และสภาพแวดล้อมเฉพาะถิ่น การให้บริการบางเรื่องต้องคิดก่อนล่วงหน้า (Proactive) อาจเป็นการคิดร่วมกันระหว่างประชาชนและรัฐในการแก้ไขปัญหา(Government Lab) ตลอดจนสร้างนวัตกรรมการให้บริการ (Service Innovation)

หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร

ส่วนราชการจะต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรเป็นเชิงรุกที่ตอบสนองความต้องการและเข้าใจความคาดหวังของประชาชน (Proactive to Customer Needs) เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง ทันท่วงที และเกิดประสิทธิผล ด้วยจิตสำนึกที่มีในการปรับปรุง ใส่ใจคุณภาพและการให้บริการในแง่มุมของการเป็นเจ้าของธุรกิจ (Public Entrepreneurship) ทำงานร่วมกับประชาชนเพื่อนำสู่สัมฤทธิ์ผลของความยั่งยืนและความสุขทั้งผู้ปฏิบัติงานและประชาชน (Happy Worker and Happy Citizen)

หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ

ส่วนราชการต้องออกแบบระบบการบริการที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงการบริการได้อย่างสะดวก (Citizen-centric Design Concept) กระบวนการทำงานต้องคำนึงถึง

การบูรณาการของการบริการและความเชื่อมโยงกันจากหลาย ๆ หน่วยงาน (Integrated Service, Horizontal Approach) หรือมุ่งเน้นความต้องการของผู้รับบริการเป็นที่ตั้ง การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Digitalized Service Process) โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดแก่ประชาชนและภาคสังคมด้วยต้นทุนที่ลดลงและคุ้มค่า

มิติที่ ๓ มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart and High Performance) มีความสัมพันธ์กับ PMQA ในหมวดที่สำคัญ ได้แก่

หมวด ๑ การนำองค์การ

ผู้นำต้องเชื่อมโยงและสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดนวัตกรรมการปรับปรุง (Align and Empower)

หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

ส่วนราชการจะต้องมีมุมมองในการปรับรูปแบบการทำงานและการนำเทคโนโลยีมาใช้เชื่อมโยงให้เกิดนวัตกรรมโดยเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Strategic Collaboration) และการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและภาคท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ผ่านการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย (Actionable Policy Solution)

หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้

ระบบสนับสนุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลต้องมีความเหมาะสม ทันสมัย ใช้งานได้ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟแวร์ (Digitalization & Administration) และสร้างขีดความสามารถในการรองรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analysis) เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาขององค์การได้อย่างมีประสิทธิผล (Organizational Learning)

หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร

การวางแผนพัฒนาบุคลากรต้องสอดรับกับทิศทางการปรับเปลี่ยนเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย มีความเป็น Trans-disciplinary กล่าวคือ กลุ่มบุคลากรที่มีความรู้ที่หลากหลายสาขาเข้ามาร่วมทำงานเพื่อแก้ปัญหาและโจทย์ที่มีความซับซ้อนร่วมกัน มีแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรอบรู้ ใช้ข้อมูลเป็น เปิดสู่การเรียนรู้ (Knowledge Worker) ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของความพร้อมเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรมที่พัฒนาควบคู่กัน (Educability & Ethic Ability)

หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ

กระบวนการทำงานต้องคำนึงถึงการแบ่งปันทรัพยากร เพื่อให้ต้นทุนลดลง ขณะเดียวกันคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยให้ทุกกระบวนการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด (Virtualization and Shared Service) มีการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมในทุกกระบวนงานเพื่อให้องค์การมุ่งสู่ระบบการทำงานที่มีขีดสมรรถนะสูงและมีความเป็นเลิศในระบบปฏิบัติงาน (Operational Excellence)

หมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ

บูรณาการไปสู่ผลลัพธ์ขององค์การในทุกด้าน และเกิดผลกระทบที่นำไปสู่การบรรลุยุทธศาสตร์ชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข

๔. กรอบการประเมินส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๔.๑ ระดับในการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ ๔.๐

เครื่องมือการประเมินสถานะองค์การในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินเพื่อตอบสนองพันธกิจตามหน้าที่ส่วนราชการ และการเชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์และผลลัพธ์ด้านการพัฒนาของประเทศ โดยเข้าใจความท้าทายทั้งของส่วนราชการ และทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อตั้งเป้ายุทธศาสตร์ที่ท้าทาย โดยมีระดับการพัฒนา ๓ ระดับ ได้แก่

๑) ระดับพื้นฐาน (Basic)

เป็นการดำเนินงานในเชิงตั้งรับ (Reactive) คือ ปฏิบัติงานตามหน้าที่และระเบียบปฏิบัติ มีผลประเมินเทียบเท่า ๓๐๐ – ๓๙๙ คะแนน

๒) ระดับก้าวหน้า (Advance)

เป็นการดำเนินงานในเชิงรุก (Proactive) คือ คิดและวิเคราะห์ก่อนที่จะปฏิบัติงานและมีการคาดเดาเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นล่วงหน้า มีผลประเมินเทียบเท่า ๔๐๐ – ๔๖๙ คะแนน

๓) ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)

เป็นการดำเนินการที่มีประสิทธิผลและมีนวัตกรรม (Effective & Innovative) คือ คิดเป็น คิดเก่ง คิดเชื่อมโยงและบูรณาการให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิผลและเกิดนวัตกรรม มีผลประเมินเทียบเท่า ๔๗๐ – ๕๐๐ คะแนน โดยระดับการพัฒนาทั้ง ๓ ระดับ สามารถอธิบายเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ของระบบราชการ ๔.๐ ได้ ดังนี้

ตารางที่ ๖ มิติของการพัฒนาในแต่ละระดับสู่ระบบราชการ ๔.๐

มิติ (Overall Concept)	ระดับพื้นฐาน (Basic) (Reactive)	ระดับก้าวหน้า (Advance) (Proactive)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) (Effective & Innovative)
Collaboration	Cooperation	Integration	Collective Solution
Innovation	Internal Process	Service/Output	Policy/outcome
Digitalization	Usage/data base, Collection of data & communication	Citizen experience, End to end process	Integrated and connectedness
Customer	Service quality and customer satisfaction	Proactive services, CRM	Personalized services, Government lab
Process	Standardization	Data-driven improvement	Integrated process improvement, Operational excellence
People	Rule-base, Responsive, Top-down	Integrity, Professional, Tran-disciplinary	Problem solves, Initiative, Entrepreneurship

มิติ (Overall Concept)	ระดับพื้นฐาน (Basic) (Reactive)	ระดับก้าวหน้า (Advance) (Proactive)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) (Effective & Innovative)
Leadership	Effective leadership	Actively engaged, Pay attention to details	๒๑st century leadership
Result	Organization	Sector/Area	National/Impact

- **การทำงานร่วมกัน (Collaboration)**

มีการพัฒนาจากพื้นฐานการทำงานในเชิงให้ความร่วมมือ (Cooperation) ไปสู่การบูรณาการวางแผนการทำงานร่วมกัน (Integration) และต่อยอดไปสู่การทำงานในเชิงร่วมกันคิดร่วมกันทำงานให้ได้คำตอบที่ดี (Collective Solution)

- **นวัตกรรม (Innovation)**

จากนวัตกรรมของกระบวนการภายในหน่วยงาน (Internal Process Innovation) คือ การลดขั้นตอนการบริการให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ไปสู่นวัตกรรมของผลผลิตและการบริการ (Service Innovation) คือ นวัตกรรมที่นำมาใช้ พัฒนา และสร้างคุณค่าในงานบริการภาครัฐ การปรับปรุงบริการหรือสร้างบริการใหม่ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ไปสู่นวัตกรรมเชิงนโยบาย (Policy/Outcome) เป็นการคิดริเริ่มนโยบาย กฎหมายและกฎระเบียบใหม่ๆ ให้ทันสมัย เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์

- **ความเป็นดิจิทัล (Digitalization)**

จากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลและสามารถสื่อสารได้ฉับไว รวดเร็วขึ้น (Usage/data base, Collection of data and communication) ไปสู่ระบบดิจิทัลที่ใช้ในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ หรือ ประชาชน เกิดประสบการณ์ของผู้รับบริการที่เหนือความคาดหมาย ทำให้ประชาชนประทับใจ หรือสามารถติดตามกระบวนการตั้งแต่ต้นจนถึงปลายได้รวดเร็ว (Citizen experience, End to end process) เช่น ระบบเตือนไปยังผู้รับบริการล่วงหน้า โดยไม่ต้องใช้ระบบบัตรคิวหรือการนั่งรอ ไปสู่ระบบดิจิทัลที่บูรณาการทุกภาคส่วนและสามารถแบ่งปันข้อมูลกันได้ (Integrated and connectedness) เช่น การมีข้อมูลที่เชื่อมโยงถึงกันและสามารถดูได้ทุกที่ ทุกเวลา มีความสะดวกประชาชนและผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้โดยไม่ต้องร้องขอ

- **ผู้รับบริการ (Customer)**

ระดับตั้งรับ คือ การให้บริการที่มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ (Service quality and customer satisfaction) ไปสู่การให้บริการในเชิงรุกและการแก้ไขข้อร้องเรียนอย่างมีประสิทธิผล (Proactive services, Compliant Resolution Management (CRM)) คือ มีการวางแผนรองรับการบริการที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง มองเห็นปัญหา และมีกระบวนการในการแก้ไขข้องร้องเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก และพัฒนามาสู่การให้บริการที่สามารถออกแบบตรงกับความต้องการของประชาชน (Personalized services) หรือคิดร่วมกันเพื่อสร้างกลไกขึ้นมาใหม่ (Government lab)

- **กระบวนการ (Process)**

ระดับตั้งรับในการจัดการกระบวนการ คือ การทำงานอย่างเป็นระบบ ได้มาตรฐาน มีการจัดทำคู่มือมาตรฐานในการทำงาน และการบริการ (Standardization) มีการปรับปรุงงานตามวงจร P-D-C-A ไปสู่เชิงรุกในการปรับปรุงกระบวนการโดยวิเคราะห์จากข้อมูลทั้งภายในและภายนอก (Data-driven improvement) เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงว่าปัญหาอยู่ตรงไหน และปรับปรุงอย่างเป็นระบบ การกระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรม จนสามารถเทียบเคียง (Benchmark) กับกระบวนการทำงานขององค์การอื่น เพื่อใช้ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เป็นเลิศ (Integrated process improvement, Operational excellence)

- **บุคลากร (People)**

ระดับตั้งรับ คือบุคลากรที่ปฏิบัติตามระเบียบ ตอบสนองและทำงานตามการสั่งการที่มาจากระดับบนสู่ระดับล่าง (Rule-base, Responsive, Top-down) การพัฒนาไปสู่เชิงรุก คือ เป็นบุคลากรที่มีจิตสำนึก มีความเชี่ยวชาญ มีความคล่องตัว มีความสามารถหลากหลาย (Integrity, Professional, Tran-disciplinary) และเมื่อพัฒนาไปสู่ระดับเกิดผลคือ เป็นบุคลากรที่แก้ปัญหาเป็น คิดริเริ่ม และมีความเป็นเจ้าของธุรกิจ (Problem solvers, Initiative, Entrepreneurship)

- **ผู้นำ (Leadership)**

ระดับตั้งรับหรือพื้นฐานเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ นำเป็น คิดเป็น (Effective Leadership) พัฒนาก้าวหน้าเป็นผู้นำที่ทำงานแข็งขัน จริงจัง ใส่ใจในรายละเอียด (Actively engaged, Pay attention to details) และพัฒนาไปสู่ผู้นำสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ (๒๑st Century leadership)

- **ผลลัพธ์ (Result)**

จากการบรรลุผลตามยุทธศาสตร์องค์การ (Organization) ไปสู่การบรรลุผลตามยุทธศาสตร์พื้นที่ (Sector) จนไปสู่การบรรลุผลตามยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy)

ในการประเมินโดยใช้เกณฑ์ PMQA ๔.๐ มีแนวทางในการประเมินหมวดกระบวนการ (หมวด ๑ – ๖) และหมวดผลลัพธ์ (หมวด ๗) ดังนี้

- **หมวด ๑ – ๖** มีการดำเนินการใน ๓ ระดับ คือ

ตารางที่ ๗ หมวด ๑ – ๖ การดำเนินการใน ๓ ระดับ

ระดับ	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
คะแนน	**๓๐๐ - ๓๙๙**	**๔๐๐ - ๔๖๙**	**๔๗๐ – ๕๐๐**
คำอธิบาย	มีแนวทางของการดำเนินการ ที่เป็นระบบและถ่ายทอดอย่างมีประสิทธิผล (Approach and Deployment หรือ A&D)	แนวทางในการดำเนินการมีความสอดคล้องกับเป้าประสงค์ขององค์การและของระดับประเทศ (Alignment)	แนวทางการดำเนินการมีการบูรณาการกับส่วนงานภายในและสนับสนุนการเกิดผลสู่ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ (Integration)

- **หมวด ๗** มีผลการดำเนินการ ๓ ระดับ คือ

ตารางที่ ๘ หมวด ๗ ผลการดำเนินการ ๓ ระดับ

ระดับ	ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับก้าวหน้า (Advance)	ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)
คะแนน	**๓๐๐ - ๓๙๙**	**๔๐๐ - ๔๖๙**	**๔๗๐ – ๕๐๐**
คำอธิบาย	มีการระบุตัววัดที่หัวข้อที่ระบุไว้และมีการตั้งเป้าหมายที่มีความท้าทาย ตัววัดมีความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลกับกระบวนการเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยมีการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หลายตัว (Level and Early Trend)	ตัววัดได้รับการปรับปรุงและมีผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายหลายตัว (Focus Improvement)	ตัววัดได้รับการปรับปรุงจนมีผลลัพธ์ดีกว่าค่าเป้าหมายเกือบทุกตัวอันเป็นผลมาจากความพยายามในการปรับปรุงทุกส่วนงาน (Integration)

๕. เกณฑ์ในการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ ๔.๐

กรอบการประเมิน PMQA ๔.๐ มีทั้งหมด ๗ หมวด (อิงตามเกณฑ์ PMQA ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๘) โดยหมวด ๑ – ๖ ซึ่งเป็นหมวดกระบวนการจะมีประเด็นในการพิจารณาหมวดละ ๔ ประเด็น หมวด ๗ ซึ่งเป็นหมวดผลลัพธ์การดำเนินการมีประเด็นในการพิจารณา ๖ ประเด็น รวมทั้งหมด ๓๐ ประเด็น แต่ละประเด็นจะมีระดับการประเมิน ๓ ระดับ ได้แก่ พื้นฐาน ก้าวหน้า และพัฒนาจนเกิดผล ดังนี้

๕.๑ หมวด ๑ การนำองค์การ

ส่วนราชการต้องมุ่งเน้นการนำองค์การที่เน้นผลสัมฤทธิ์และความยั่งยืน โดยกำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับพันธกิจและยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงนโยบายการกำกับดูแลที่มีประสิทธิผลต่อการป้องกันทุจริตและการสร้างความโปร่งใส สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ นวัตกรรม และการแก้ไขปัญหาร่วมกับเครือข่าย นอกจากนี้ ต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงผลกระทบทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อสังคม เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศตามทิศทางยุทธศาสตร์ หมวด ๑ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพิจารณา โดยแต่ละประเด็นมีระดับการประเมิน ๓ ระดับ รายละเอียดปรากฏในภาพ

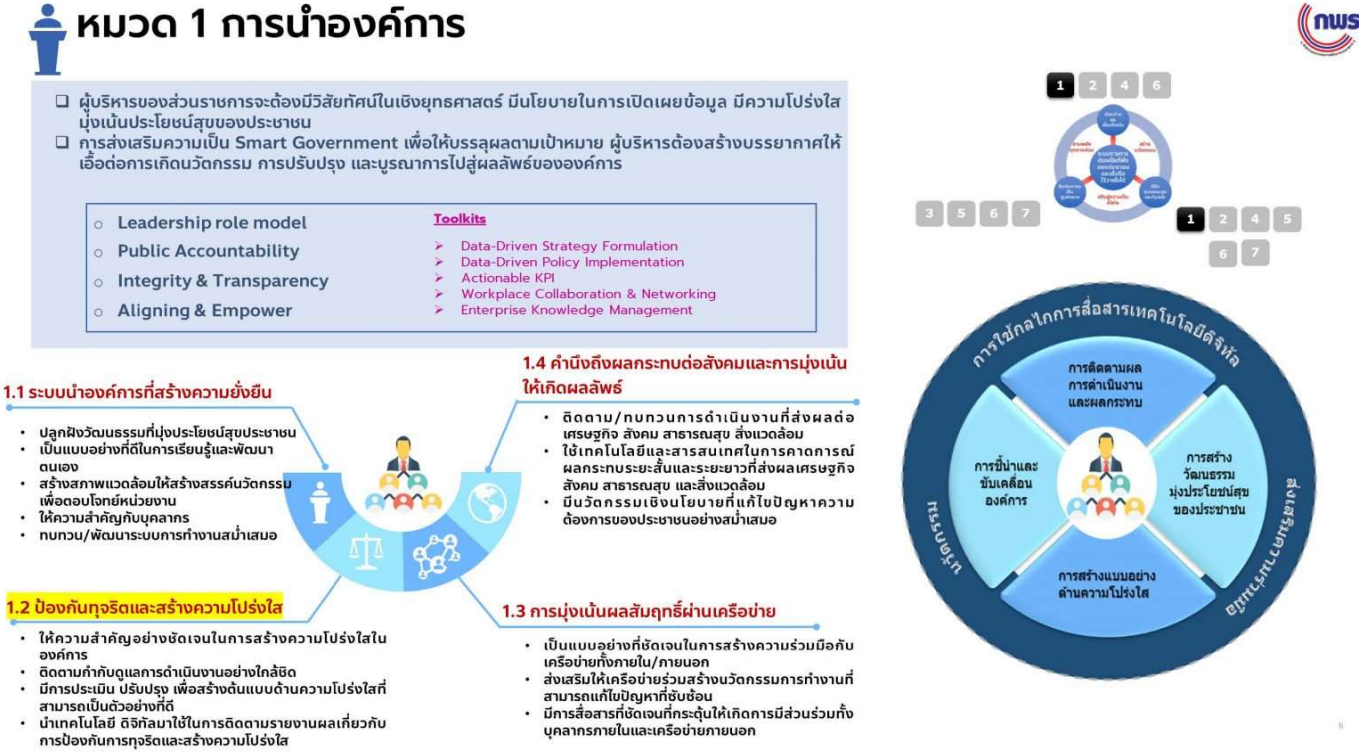

รูปที่ ๑๘ การนำองค์การ – ประเด็นในการพิจารณาภาพที่ ๕ หมวด ๑ การนำองค์การ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น

รูปที่ ๑๙ หมวด ๑ การนำองค์การ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

๕.๒ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

ส่วนราชการต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิผล เพื่อขับเคลื่อนสู่องค์การดิจิทัลและเพิ่มขีดความสามารถ รองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่สอดคล้องกับพันธกิจและยุทธศาสตร์ชาติ พร้อมทั้งมีแผนงานที่ครอบคลุมทุกภาคส่วน มีการติดตามผลการบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา หมวด ๒ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพิจารณา โดยแต่ละประเด็นมีระดับการประเมิน ๓ ระดับ รายละเอียดปรากฏในภาพด้านล่าง

รูปที่ ๒๐ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ – ประเด็นในการพิจารณา

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร

รูปที่ ๒๑ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

๕.๓ หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ส่วนราชการต้องพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านบริการประชาชนให้รวดเร็ว ทันสมัย และเข้าถึงทุกระดับ เพื่อสร้างนวัตกรรมการบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการเฉพาะกลุ่มและเฉพาะบุคคล (Personalized Service) โดยใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ปัญหา สร้างความพึงพอใจ และความผูกพันกับหน่วยงาน ทั้งนี้ ต้องมีการวางแผนเชิงรุกเพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ ควรมีกระบวนการแก้ไขข้อร้องเรียนอย่างรวดเร็ว และสร้างสรรค์ที่อิงข้อมูลความต้องการของประชาชน ซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจและความร่วมมือของกลุ่มผู้รับบริการ โดยหมวด ๓ มี ๔ ประเด็นการพิจารณา แต่ละประเด็นมีระดับการประเมิน ๓ ระดับ รายละเอียดปรากฏในภาพด้านล่าง

รูปที่ ๒๒ หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย – ประเด็นในการพิจารณา

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

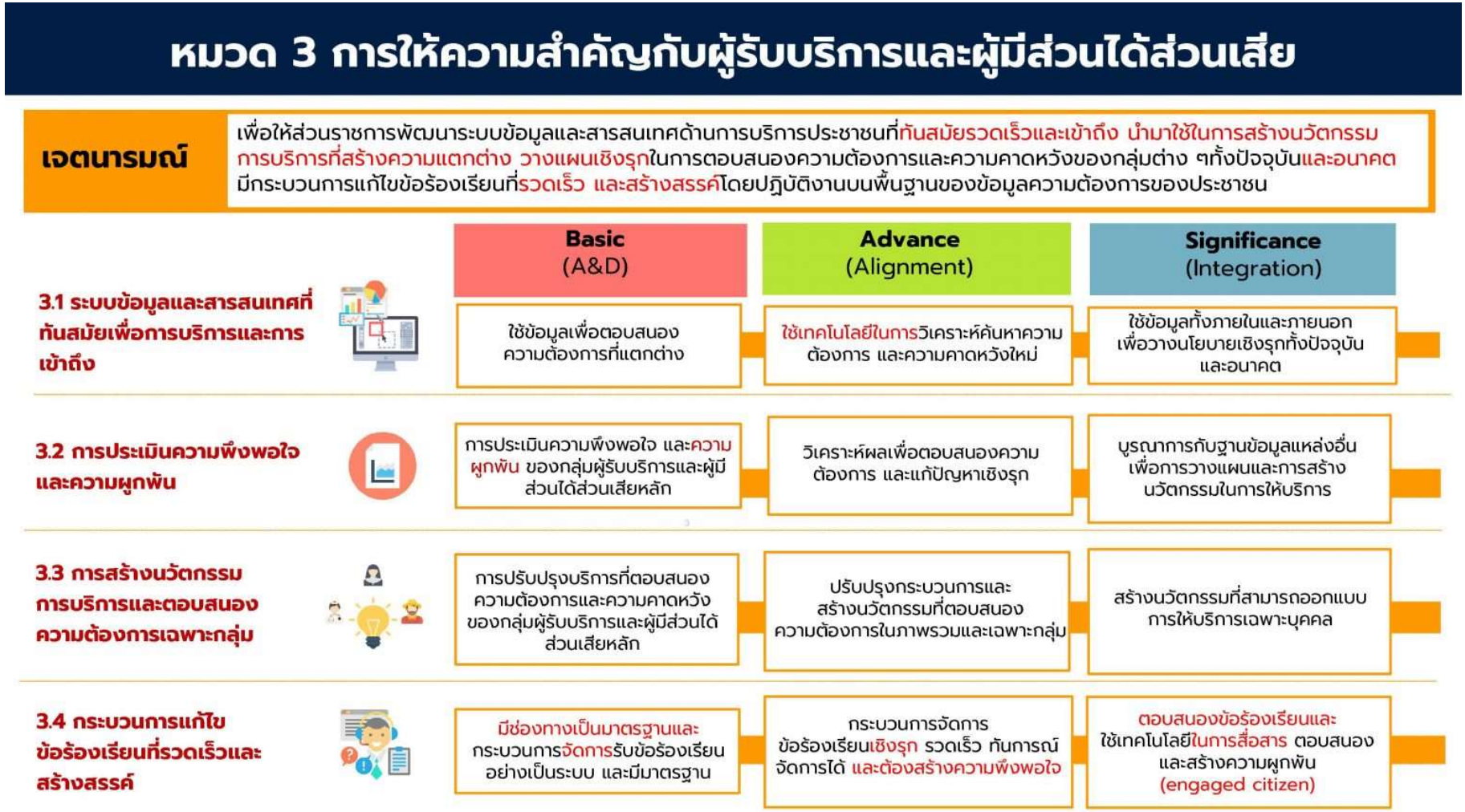

รูปที่ ๒๓ หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

๕.๔ หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้

ส่วนราชการต้องมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการกำหนดตัววัดที่สามารถติดตามงานทั้งในระดับปฏิบัติการและยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิผล โดยต้องสื่อสารและเปิดเผยข้อมูลสู่ผู้ใช้งานทั้งภายในและภายนอก วิเคราะห์ผลจากข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา มีการใช้ความรู้และสติปัญญาในการแก้ปัญหา พร้อมเรียนรู้ในเชิงจริยธรรม นอกจากนี้ ควรบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศ และระบบการทำงานให้ปรับเป็นดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบและมีประสิทธิภาพ หมวด ๔ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพิจารณา โดยแต่ละประเด็นมีระดับการประเมิน ๓ ระดับ รายละเอียดปรากฏในภาพด้านล่าง

รูปที่ ๒๔ หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ – ประเด็นในการพิจารณา

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

รูปที่ ๒๕ หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

๕.๕ หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร

ส่วนราชการต้องมีนโยบายและระบบการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์และสร้างแรงจูงใจ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ดีเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และพัฒนาบุคลากรให้ก้าวทันเทคโนโลยี มีทักษะในการแก้ไขปัญหา ความรอบรู้และจริยธรรม รองรับการเปลี่ยนแปลงในหน้าที่และลักษณะงาน มีความคิดริเริ่มในสร้างนวัตกรรมและผู้นำในงานบริการเพื่อประชาชนเป็นศูนย์กลาง หมวด ๕ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพิจารณา โดยแต่ละประเด็นมีระดับการประเมิน ๓ ระดับ รายละเอียดปรากฏในภาพด้านล่าง

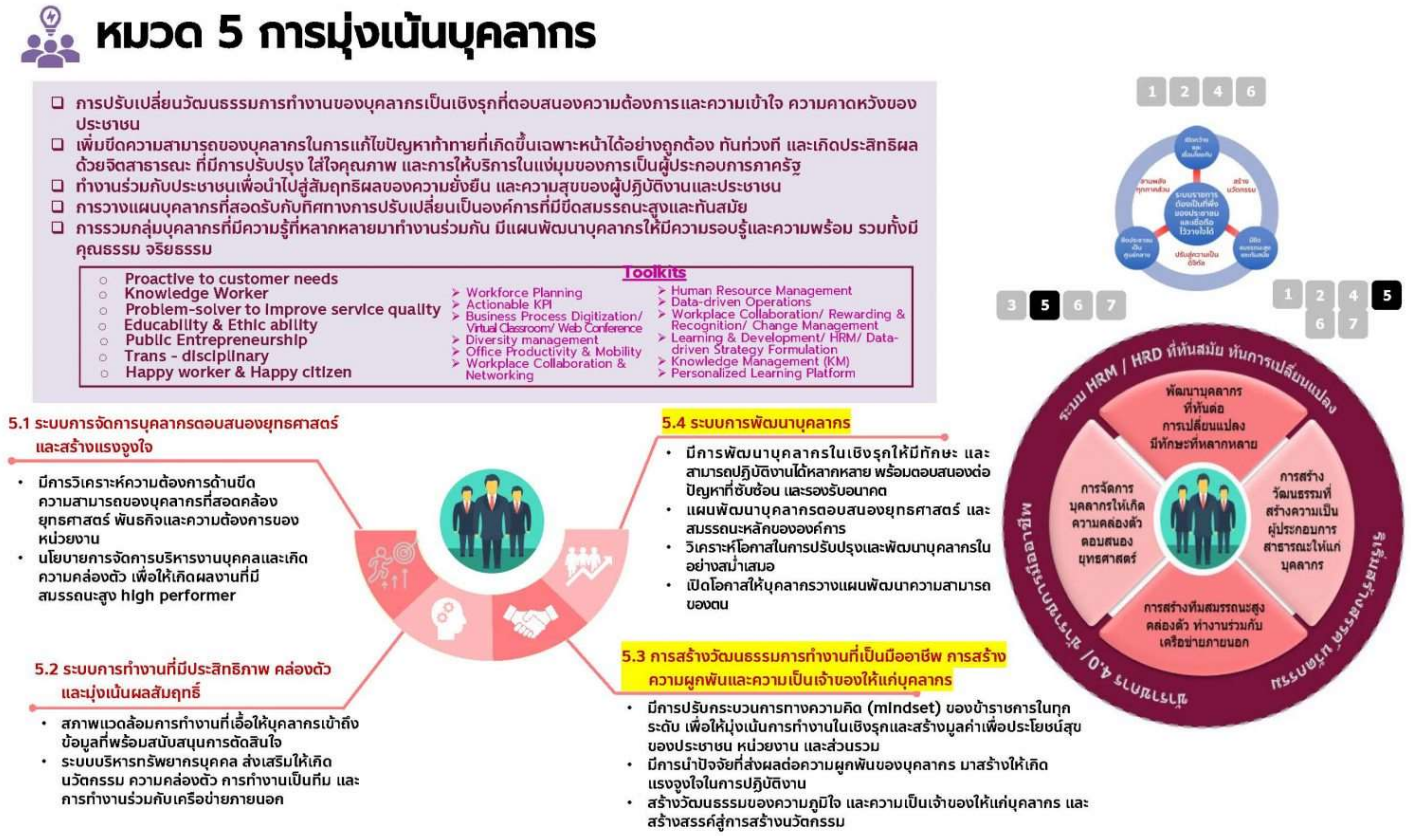

รูปที่ ๒๖ หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร – ประเด็นในการพิจารณา

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

รูปที่ ๒๗ หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

๕.๖ หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ

ส่วนราชการต้องบริหารจัดการกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ นอกจากนี้ต้องสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุงผลผลิต กระบวนการ และบริการ ลดต้นทุนและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะบูรณาการกระบวนการเพื่อสร้างคุณค่าในการให้บริการแก่ประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน หมวด ๖ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพิจารณา โดยแต่ละประเด็นมีระดับการประเมิน ๓ ระดับ รายละเอียดปรากฏในภาพด้านล่าง

รูปที่ ๒๘ หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ – ประเด็นในการพิจารณา
ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

รูปที่ ๒๙ หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ – ระดับการประเมินในแต่ละประเด็น

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

๕.๗ หมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ

หน่วยงานต้องกำหนดตัววัดที่สำคัญซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานใน ๖ หมวดกระบวนการ เพื่อสะท้อนความสามารถในการปรับสู่ระบบราชการ ๔.๐ และตอบสนองยุทธศาสตร์ รวมถึงสามารถบริหารจัดการกระบวนการ แก้ไขปัญหา และพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับกระบวนการ เพื่อหาทางสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงองค์การทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับองค์การ เพื่อเพิ่มโอกาสในการบรรลุผลลัพธ์ที่ดีขึ้น ส่วนราชการควรมีผลลัพธ์การดำเนินการที่แสดงถึงการพัฒนาสู่การเป็นราชการ ๔.๐ ใน ๖ มิติ รายละเอียดปรากฏในภาพด้านล่าง

รูปที่ ๓๐ หมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ – ๖ มิติ

ที่มา: สำนักงาน ก.พ.ร.

รูปที่ ๓๑ หมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ – ตัววัดผลลัพธ์

ที่มา : สำนักงาน ก.พ.ร.

๖. ผลประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๖.๑ ผลประเมิน PMQA ๔.๐ รอบ KPI ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

- **คะแนน PMQA ๔.๐ (*๑๐๐)**

ตารางที่ ๙ ผลประเมิน PMQA ๔.๐ รอบ KPI ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

หมวด	ผลการประเมินตนเองจากหน่วยงาน	ผลการประเมินจากผู้ตรวจ	ค่าเฉลี่ยของหน่วยงานที่ประเมินทั้งประเทศ
หมวด ๑ การนำองค์การ	๕๐๐	๔๖๓.๕๔	๔๒๙.๖๙
หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	๕๐๐	๔๓๒.๒๙	๔๑๖.๗๒
หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๕๐๐	๔๕๓.๑๓	๔๐๘.๑๒
หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้	๕๐๐	๔๖๓.๕๔	๔๒๑.๒๗
หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร	๕๐๐	๔๓๒.๒๙	๔๐๓.๒๕
หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ	๕๐๐	๔๗๓.๙๖	๔๑๙.๙๗
หมวด ๗ การบรรลุผลลัพธ์การดำเนินการ	๓๒๐	๓๐๓.๓๓	๓๔๖.๓๔
คะแนนรวม (๕๐๐) คะแนน	๔๗๔.๒๙	๔๓๑.๗๓	๔๐๖.๔๘
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นระบบราชการ ๔.๐	๓.๗๙	๓.๔๕	๓.๒๕

๖.๒ ผลประเมิน PMQA ๔.๐ รอบ KPI ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

- **คะแนน PMQA ๔.๐ (*๑๐๐)**

ตารางที่ ๑๐ ผลประเมิน PMQA ๔.๐ รอบ KPI ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

หมวด	ผลการประเมินตนเองจากหน่วยงาน	ผลการประเมินจากผู้ตรวจ	ค่าเฉลี่ยของหน่วยงานที่ประเมินทั้งประเทศ
หมวด ๑ การนำองค์การ	๕๐๐	๔๕๓.๑๓	๔๑๐.๐๒
หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	๕๐๐	๔๔๗.๙๒	๔๐๔.๙๕
หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๕๐๐	๔๕๘.๓๓	๔๐๘.๐๑
หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้	๕๐๐	๔๕๘.๓๓	๔๒๒.๓๖
หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร	๕๐๐	๔๕๓.๑๓	๔๑๓.๑๑
หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ	๕๐๐	๔๗๓.๙๖	๔๒๐.๗๐

หมวด	ผลการประเมินตนเองจากหน่วยงาน	ผลการประเมินจากผู้ตรวจ	ค่าเฉลี่ยของหน่วยงานที่ประเมินทั้งประเทศ
หมวด ๗ การบรรลุผลลัพธ์การดำเนินการ	๓๕๐	๓๕๐.๐๐	๓๙๑.๗๒
คะแนนรวม (๕๐๐) คะแนน	๔๗๘.๕๗	๔๔๒.๑๑	๔๑๐.๑๕
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นระบบราชการ ๔.๐	๓.๘๓	๓.๕๔	๓.๒๘

๖.๓ ผลประเมิน PMQA ๔.๐ รอบ KPI ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

- **คะแนน PMQA ๔.๐ (*๑๐๐)**

ตารางที่ ๑๑ ผลประเมิน PMQA ๔.๐ รอบ KPI ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

หมวด	ผลการประเมินตนเองจากหน่วยงาน	ผลการประเมินจากผู้ตรวจ	ค่าเฉลี่ยของหน่วยงานที่ประเมินทั้งประเทศ	ผลการประเมินจากรอบ Award
หมวด ๑ การนำองค์การ	๕๐๐	๔๔๒.๐๐	๔๑๙.๐๐	ไม่ได้รับรางวัลในรอบ Application Report
หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	๕๐๐	๕๐๐.๐๐	๔๖๗.๐๐	ไม่ได้รับรางวัลในรอบ Application Report
หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๕๐๐	๕๐๐.๐๐	๔๒๖.๐๐	ไม่ได้รับรางวัลในรอบ Application Report
หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้	๕๐๐	๕๐๐.๐๐	๔๒๖.๐๐	ไม่ได้รับรางวัลในรอบ Application Report
หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร	๕๐๐	๔๘๑.๐๐	๔๕๓.๐๐	ไม่ได้รับรางวัลในรอบ Application Report
หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ	๕๐๐	๔๘๐.๐๐	๔๔๒.๐๐	ไม่ได้รับรางวัลในรอบ Application Report

หมวด	ผลการประเมินตนเองจากหน่วยงาน	ผลการประเมินจากผู้ตรวจ	ค่าเฉลี่ยของหน่วยงานที่ประเมินทั้งประเทศ	ผลการประเมินจากกรอบ Award
หมวด ๗ การบรรลุผลลัพธ์การดำเนินการ	๓๕๓.๓๓	๓๐๓.๓๓	๓๘๐.๖๕	ไม่ได้รับรางวัลในรอบ Application Report
คะแนนรวม (๕๐๐) คะแนน	๔๗๙.๐๕	๔๕๘.๐๕	๔๓๐.๕๒	
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นระบบราชการ ๔.๐	๓.๘๓	๓.๖๖	๓.๔๔	KPI: ไม่ได้รับรางวัลในรอบ Application Report

๗. บทวิเคราะห์ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๗.๑ บทวิเคราะห์ภาพรวม

การประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (สป.กค.) ในปีงบประมาณต่าง ๆ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๗ แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าและการพัฒนาของสำนักงานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบรรลุเป้าหมายที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการเป็นประเทศไทย ๔.๐ ที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในการดำเนินงานภาครัฐ ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการนำแนวทางเชิงบูรณาการมาปรับใช้ในการบริหารราชการ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการในกรอบการทำงานที่ชัดเจน เช่น การสร้างระบบที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน (Open & Connected Government) และการที่ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government) โดยการจัดการให้มีการสื่อสารที่เปิดเผยและโปร่งใส รวมถึงการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทันท่วงที และการประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕, ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๗ ที่ผ่านมาจึงเป็นการชี้ให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่สำคัญในกระบวนการพัฒนาระบบราชการ ๔.๐ ที่รัฐบาลไทยมุ่งหวัง โดยในการประเมินแต่ละครั้ง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้แสดงถึงความก้าวหน้าในด้านการดำเนินงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทยในการเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังชี้ให้เห็นว่าสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้พยายามดำเนินการตามแนวทาง PMQA ๔.๐ ที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด และประสบความสำเร็จในหลายด้าน เช่น การสร้างระบบที่โปร่งใสและเปิดกว้าง รวมถึงการตอบสนองต่อประชาชนที่มีผลในเชิงบวก นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังยังสามารถประเมินและนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปปรับปรุงการดำเนินงานที่นับว่าเป็นการดำเนินตามเป้าหมายในการพัฒนาระบบราชการ ๔.๐ แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีสิ่งที่ต้องดำเนินการ ปรับปรุง และแก้ไขอันเป็นความท้าทายของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังอยู่พอสมควร โดยเฉพาะในหมวด ๗ การบรรลุ

ผลลัพธ์การดำเนินการที่มีคะแนนค่อนข้างน้อย ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังจะต้องพัฒนานโยบาย การปรับกระบวนงาน และการสร้างผลลัพธ์ที่จับต้องเป็นรูปธรรมได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาและปรับปรุงในด้านการประเมินผลนี้ สามารถทำได้โดยการทบทวนปรับปรุง และพัฒนาตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ให้มีความชัดเจน นอกจากนี้ การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการแบ่งปันข้อมูลและทรัพยากรจะเป็นแนวทางการดำเนินงานที่ดีในการขับเคลื่อนให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังไปสู่ความสำเร็จทางการบริหารจัดการที่ดีเยี่ยมตามแนวทางการประเมิน PMQA ๔.๐ ดังนั้น การประเมิน PMQA ๔.๐ จึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ให้มีรูปแบบการดำเนินงานที่มีความทันสมัยและปรับตัวได้ดีในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ถือเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ ๔.๐ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๒ ผลการประเมิน PMQA ๔.๐

ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในแต่ละหมวดสามารถสรุปได้ ดังนี้

๗.๒.๑ หมวด ๑ การนำองค์การ ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ๔๕๐ คะแนน แสดงให้เห็นถึงการสั่งการที่มีวิสัยทัศน์และความโปร่งใสในบริหารงาน รวมทั้งการมีนโยบายที่ตอบสนองต่อการป้องกันการทุจริต และการสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

๗.๒.๒ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงอย่างต่อเนื่อง แสดงถึงความสามารถในการวางแผนที่มีประสิทธิผลและการบูรณาการยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับรัฐบาล

๗.๒.๓ หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ คะแนนเฉลี่ยสะท้อนให้เห็นถึงการสร้างนวัตกรรมในการบริการประชาชน ที่มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของผู้ให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๒.๔ หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีการบริหารข้อมูลและการวิเคราะห์ที่เป็นระบบ มีการเรียนรู้ และดึงข้อมูลมาใช้เพื่อนำไปปรับปรุงนโยบายสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ

๗.๒.๕ หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร สร้างแรงจูงใจและสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่นำไปสู่ความร่วมมือกันในการแก้ปัญหาของผู้ปฏิบัติงาน

๗.๒.๖ หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ คะแนนที่สูงในหมวดนี้แสดงให้เห็นว่าสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน และใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม

๗.๕.๗ หมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ แม้ว่าสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังจะมีคะแนนในหมวดนี้ค่อนข้างที่น้อยกว่าหมวดอื่น ๆ แต่ยังคงแสดงให้เห็นว่า ยังมีการติดตามและประเมินผลลัพธ์ที่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระดับหนึ่ง แต่ควรปรับปรุงการดำเนินงานในหมวด ๗ นี้ ให้ดียิ่งขึ้น

๗.๓ ข้อเสนอแนะจากผลการประเมิน PMQA ๔.๐

จากผลการประเมินในหมวดต่าง ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง พบว่า ได้รับคะแนนที่สูงในหมวด ๑ การนำองค์การ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และหมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม คะแนนที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังได้รับค่อนข้างน้อยต่ำในหมวด ๗ ผลลัพธ์การดำเนินการ ซึ่งจากผลและข้อบ่งชี้ดังกล่าวพบว่าสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังควรต้องดำเนินการในหมวด ๗ ให้สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ชัดเจนและจับต้องได้มากขึ้น โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังอาจพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะและแนวทาง ดังนี้

๗.๓.๑ เพิ่มความโปร่งใสในการรายงานผลลัพธ์ โดยควรมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเชิงสถิติและผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานต่อประชาชน ตั้งแต่การดำเนินงานจนถึงผลลัพธ์ เพื่อสร้างความไว้วางใจแก่ประชาชนในการบริหารงานของรัฐ

๗.๓.๒ การพัฒนานวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี โดยควรส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในระบบการบริการประชาชน โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกและทำให้กระบวนการบริการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งควรนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุงบริการให้ตรงตามความต้องการของประชาชน

๗.๓.๓ การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน โดยควรมีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง และสร้างกลไกที่ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ดีต่อประชาชน

๗.๓.๔ การพัฒนาบุคลากร โดยควรจัดให้มีรูปแบบการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินงาน โดยเฉพาะในเรื่องของการรับรู้ปัญหาและการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๓.๕ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยควรกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ที่ชัดเจน และติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงกระบวนการและหาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

๓.๔.๙ สำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

ตามมาตรา ๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. สำรวจเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และวิจัย เพื่อจัดทำตัวชี้วัด ดัชนีสนับสนุนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับโครงการสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ ที่ทำการสำรวจมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ สพร. ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๓๗๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐระดับกรมหรือเทียบเท่า จำนวน ๓๐๒ หน่วยงาน ซึ่งในจำนวนนี้รวมถึงหน่วยงานระดับกรมที่มีหน่วยงานใต้สังกัดตั้งอยู่ในจังหวัด รวมทั้งราชการส่วนภูมิภาค

๒๑ หน่วยงาน และคณะกรรมการผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงระดับจังหวัด (Provincial Chief Information Officer Committee: PCIO) จำนวน ๗๖ จังหวัด

ซึ่งผลการสำรวจดังกล่าวจะสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบายและแผนการขับเคลื่อนภาครัฐไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) ให้มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เพื่อเป็นการให้เกียรติและเชิดชูหน่วยงานที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล สพร. จะนำผลการสำรวจดังกล่าว มาพิจารณามอบรางวัลรัฐบาลดิจิทัลประจำปี ๒๕๖๗ (Digital Government Awards ๒๐๒๔) ให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่มีการปรับเปลี่ยนองค์กรสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลในระดับสูง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐต่อไป

ในการนี้ ในการตอบแบบสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ต้องดำเนินการผ่านระบบแบบสำรวจออนไลน์ ที่ https://dgsurvey๒๐๒๔.tris.co.th ดังนี้

๑. หน่วยงานภาครัฐระดับกรมหรือเทียบเท่า จำนวน ๓๐๒ หน่วยงาน สามารถเริ่มทำแบบสำรวจในระบบแบบสำรวจออนไลน์ได้ ตั้งแต่วันพุธที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และขอความอนุเคราะห์ผู้มีอำนาจของหน่วยงานเป็นผู้อนุมัติ เพื่อยืนยันความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลผ่านระบบแบบสำรวจภายในวันศุกร์ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๒. คณะกรรมการผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงระดับจังหวัด (Provincial Chief Information Officer Committee: PCIO) สามารถเริ่มทำแบบสำรวจในระบบแบบสำรวจออนไลน์ได้ ตั้งแต่วันพุธที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และขอความอนุเคราะห์ผู้มีอำนาจของหน่วยงานเป็นผู้อนุมัติ เพื่อยืนยันความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลผ่านระบบแบบสำรวจ ภายในวันศุกร์ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

กรอบการประเมินความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๗

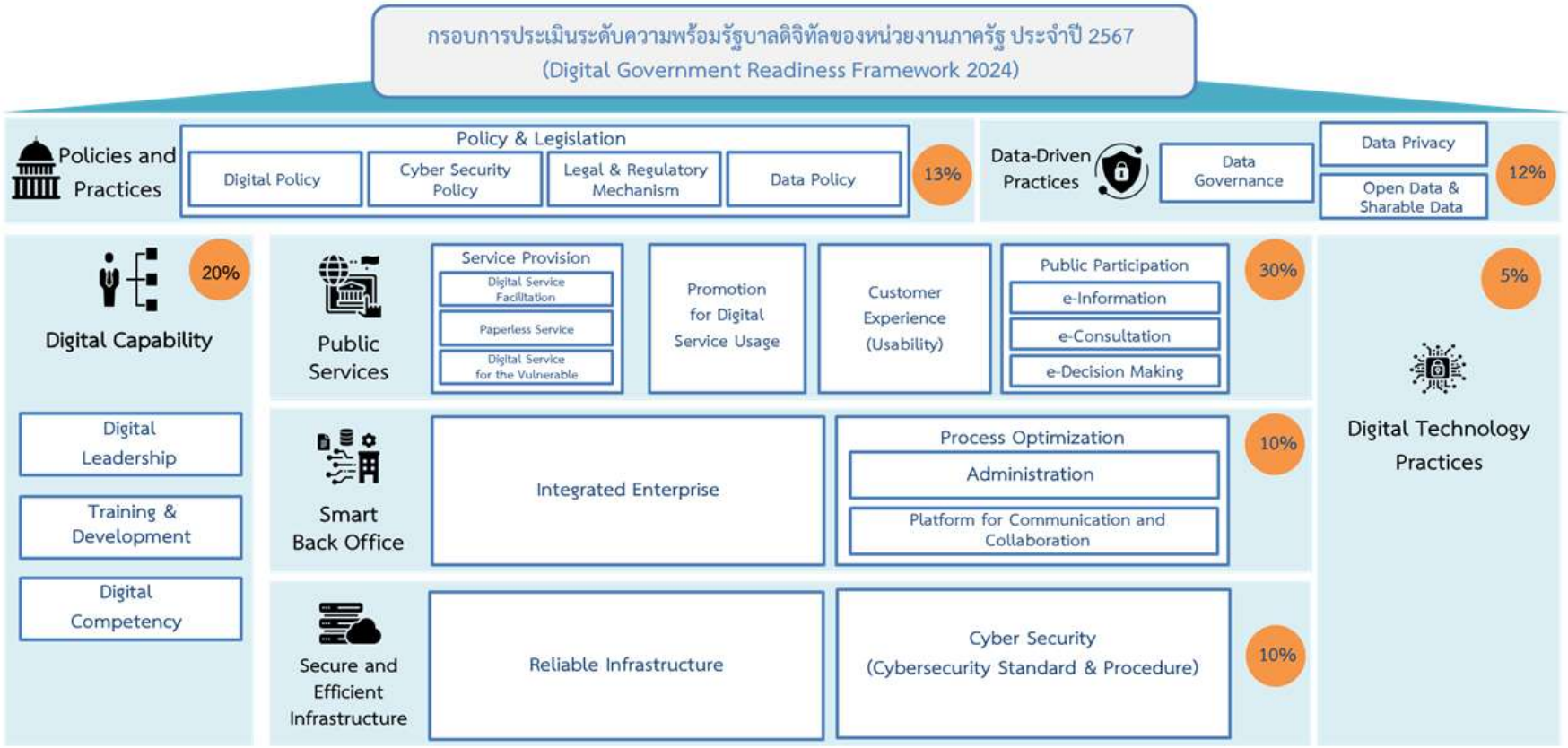

รูปที่ ๓๒ กรอบการประเมินความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๗

แบบสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย ระดับกรมหรือหน่วยงานเทียบเท่าประจำปี ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๒ ตัวชี้วัดที่ ๑ แนวนโยบายและหลักปฏิบัติ (Policies & Practices)

ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์
๑. แนวนโยบายและหลักปฏิบัติ (Policies & Practices) จำนวนร้อยละ ๑๓	
๑.๑ Digital Policy	สำรวจความสอดคล้องของการจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนงานของหน่วยงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑.๒ Cyber Security Policy	สำรวจการดำเนินการที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง
๑.๓ Legal & Regulatory Mechanism	สำรวจการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕
๑.๔ Data Policy	สำรวจการจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนงานสำหรับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) การเปิดเผยข้อมูล (Open Data) และ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

ตารางที่ ๑๓ ตัวชี้วัดที่ ๒ กระบวนการพัฒนาด้วยข้อมูล (Data-driven Practices)

ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์
๒. กระบวนการพัฒนาด้วยข้อมูล (Data-driven Practices) จำนวนร้อยละ ๑๒	
๒.๑ Data Governance	สำรวจการดำเนินการและปฏิบัติการด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
๒.๒ Open Data & Sharable Data	สำรวจการดำเนินการและปฏิบัติการด้านข้อมูลเปิดภาครัฐและด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล
๒.๓ Data Privacy	สำรวจการดำเนินการและปฏิบัติการด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ ๑๔ ตัวชี้วัดที่ ๓ ศักยภาพเจ้าหน้าที่ภาครัฐด้านดิจิทัล (Digital Capability)

ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์
๓. ศักยภาพเจ้าหน้าที่ภาครัฐด้านดิจิทัล (Digital Capability) จำนวนร้อยละ ๒๐	
๓.๑ Digital Leadership	สำรวจบทบาทความเป็นผู้นำในการริเริ่มปรับเปลี่ยนหน่วยงานสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลของ DCIO

ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์
๓.๒ Training and Development	สำรวจการส่งเสริมให้ความรู้ การอบรมและพัฒนาบุคลากร และการวัดผลด้านทักษะดิจิทัล
๓.๓ Digital Competency	สำรวจผลการประเมินระดับทักษะ ความสามารถและความเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในหน่วยงาน

ตารางที่ ๑๕ ตัวชี้วัดที่ ๔ บริการภาครัฐ (Public Services)

ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์
๔. บริการภาครัฐ (Public Services) จำนวนร้อยละ ๓๐	
๔.๑ Service Provision	
๔.๑.๑ Digital Service Facilitation	สำรวจการอำนวยความสะดวกของการให้บริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล
๔.๑.๒ Paperless Service	สำรวจการให้บริการภาครัฐโดยไม่จำเป็นต้องเรียกสำเนาเอกสาร
๔.๑.๓ Digital Service for the Vulnerable	สำรวจการให้บริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแก่ผู้รับบริการกลุ่มเปราะบาง
๔.๒ Promotion for Digital Service Usage	สำรวจการส่งเสริมให้ใช้บริการของหน่วยงานภาครัฐผ่านช่องทางดิจิทัล
๔.๓ Customer Experience (Usability)	สำรวจประสบการณ์ของผู้เข้าใช้งานเว็บไซต์ของหน่วยงาน
๔.๔ Public Participation	สำรวจการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการให้ข้อมูลข่าวสาร การปรึกษาหารือ รับฟังความคิดเห็น การเสนอทางเลือกและร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและการบริการจากภาครัฐ
๔.๔.๑ e-Information	สำรวจการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการรับข้อมูลข่าวสารและมีช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
๔.๔.๒ e-Consultation	สำรวจการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการเข้ามามีส่วนร่วมโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายหรือการบริการจากภาครัฐ
๔.๔.๓ e-Decision Making	สำรวจการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการเข้ามามีส่วนร่วมโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเสนอทางเลือกและร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายหรือการบริการจากภาครัฐ

ตารางที่ ๑๖ ตัวชี้วัดที่ ๕ การบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office)

ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์
๕. การบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office) จำนวนร้อยละ ๑๐	
๕.๑ Integrated Enterprise	สำรวจการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาบริหารงานในหน่วยงาน และการเชื่อมโยงกับระบบอื่น
๕.๒ Process Optimization	สำรวจประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มมาประยุกต์ใช้
๕.๒.๑ Administration	สำรวจการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายในองค์กร
๕.๒.๒ Platform for Communication and Collaboration	สำรวจกระบวนการติดต่อสื่อสาร การทำงานระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรและข้ามองค์กร

ตารางที่ ๑๗ ตัวชี้วัดที่ ๖ โครงสร้างพื้นฐานความมั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ (Secure and Efficient Infrastructure)

ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์
๖. โครงสร้างพื้นฐานความมั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ (Secure and Efficient Infrastructure) จำนวนร้อยละ ๑๐	
๖.๑ Reliable Infrastructure	สำรวจการนำโครงสร้างพื้นฐานกลางภาครัฐที่มีเสถียรภาพและมีประสิทธิภาพมาปรับใช้ในหน่วยงาน
๖.๒ Cybersecurity (Cybersecurity Standard and Procedure)	สำรวจการมีมาตรฐานและแนวทางในการดำเนินการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

ตารางที่ ๑๘ ตัวชี้วัดที่ ๗ เทคโนโลยีดิจิทัลและการนำไปใช้ (Digital Technology Practices)

ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์
๗. เทคโนโลยีดิจิทัลและการนำไปใช้ (Digital Technology Practices) จำนวนร้อยละ ๕	
๗.๑ Digital Technology Practices	สำรวจการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่

๓.๔.๑๐ กรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital Governance)

ปัจจุบันสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีการการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital Governance) เพื่อกำหนดกรอบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร ได้แก่

๑) แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ปี ๒๕๕๙

๒) การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓) นโยบายและแนวปฏิบัติตามกรอบกำกับดูแลข้อมูลกลางกระทรวงการคลัง (MOF Data Governance Framework)

๔) นโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Privacy Policy) สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้การใช้เทคโนโลยีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และสอดคล้องกับกลยุทธ์องค์กร นโยบายภาครัฐ และมาตรฐานสากล Digital Governance ยังช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน ลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ และเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียในการใช้งานระบบดิจิทัลขององค์กร

ทั้งนี้เพื่อให้การกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง กรอบนโยบาย Digital Governance เพื่อช่วยลดความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นดิจิทัลอย่างยั่งยืน ควรมีการดำเนินการด้านการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital Governance) เพิ่มเติม ดังนี้

- **การกำหนดกลยุทธ์ด้านดิจิทัล (Digital Strategy Alignment)** เพื่อพัฒนาและกำหนดแผนกลยุทธ์ด้านดิจิทัลให้สอดคล้องกับเป้าหมายองค์กรและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าให้แก่องค์กร
- **การบริหารความเสี่ยงและความมั่นคงปลอดภัย (Risk & Cybersecurity Management)** โดยนำมาตรฐานความปลอดภัยสารสนเทศ เช่น ISO/IEC ๒๗๐๐๑ หรือ NIST Cybersecurity Framework มาใช้ในการกำกับดูแล และจัดให้มีการกำหนด นโยบาย มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงทางไซเบอร์ รวมถึงการป้องกันข้อมูลรั่วไหลและภัยคุกคามทางเทคโนโลยี
- **การบริหารโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Infrastructure & Cloud Governance)** การวางนโยบายการใช้ Cloud และการจัดการโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม และพัฒนาแนวปฏิบัติที่ช่วยให้การใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า
- **การบริหารจัดการโครงการและการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล (IT Project & Change Management)** การกำหนดกระบวนการบริหารโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นไปตามมาตรฐาน และจัดทำแผนการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บุคลากรสามารถปรับตัวต่อเทคโนโลยีใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- **การติดตามและประเมินผล (Monitoring & Performance Measurement)** โดยกำหนดตัวชี้วัด (KPIs) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร และใช้ระบบการตรวจสอบและรายงานผลเพื่อปรับปรุงการกำกับดูแลด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานด้านกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital Governance) มีความชัดเจน ต่อเนื่องและมีการขับเคลื่อนในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังควรพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักเพื่อบริหารจัดการและดำเนินงานด้านการกำกับดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีในองค์กรและมีการพัฒนาปรับปรุงต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๓.๔.๑๑ นโยบาย/กรอบการพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล (Data Exchange/ Data Governance Policy)

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีการจัดทำนโยบายกำกับดูแลข้อมูลกลางกระทรวงการคลังที่เป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติของการใช้ระบบเชื่อมโยงและและแลกเปลี่ยนข้อมูลกระทรวงการคลังโดยส่วนงานภายในกระทรวงการคลังเป็นแนวทางนำไปใช้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะครอบคลุมไปถึงการกำกับดูแลข้อมูล การกำหนดสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ โดยมีการดำเนินตามมาตรฐานเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขอบเขตนโยบายกำกับดูแลข้อมูลจำนวน ๘ หมวด ดังนี้

๑) นโยบายหมวดที่ ๑ การกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบ (Roles and Responsibilities)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดสิทธิ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงาน กำหนดนโยบายข้อมูลหรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับผู้มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่าง ๆ วางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ และการรายงานผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง วัดผลการบริหารจัดการข้อมูล โดยอย่างน้อยประกอบด้วย การประเมินความพร้อมของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของกระทรวงการคลัง

นโยบายหลัก ได้แก่ การกำหนดบทบาท และความรับผิดชอบที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ โดยต้องได้รับการมอบอำนาจ และการอนุมัติจากผู้บริหาร การกำหนดกลุ่มบุคคล หรือบุคคลภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นเจ้าของข้อมูลในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงาน เพราะหน่วยงานถือเป็นเจ้าของข้อมูลทุกประเภทที่เกิดจากการดำเนินงานภายในหน่วยงานนั้น ๆ การกำหนดขอบเขตข้อมูลตามที่นโยบายข้อมูลครอบคลุม เช่น ข้อมูลที่มีโครงสร้าง ข้อมูลกึ่งโครงสร้าง และข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้าง การกำหนดนโยบายมาตรการการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล เพื่อป้องกันการเข้าถึง การสูญหาย การทำลาย หรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยไม่ได้รับการอนุญาต การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบอัตโนมัติมาใช้ในการจัดทำการบริหารจัดการข้อมูล (Data Management) การตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างนโยบายข้อมูลกับการดำเนินการใด ๆ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับข้อมูล อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยมีการทบทวนนโยบายข้อมูล อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และให้ดำเนินการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหากพบว่านโยบายข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เพื่อสื่อสาร และเผยแพร่นโยบายข้อมูลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในหน่วยงาน และภายนอก

หน่วยงาน รวมถึงการสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมเพื่อสร้างความตระหนักถึงธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และการบริหารจัดการข้อมูล โดยให้ครอบคลุมทุกกระบวนการของการบริหารจัดการข้อมูล

๒) นโยบายหมวดที่ ๒ การสร้าง การจัดเก็บรักษาข้อมูล และการควบคุมคุณภาพข้อมูล (Data Creating Storage and Quality Control Domain)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การสร้าง การจัดเก็บรักษา และการควบคุมคุณภาพข้อมูล มีรายละเอียดข้อมูล Metadata และ Data Dictionary ที่ครบถ้วน และเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานและการให้บริการ โดยให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของกระทรวงการคลังตามที่กฎหมายกำหนด โดยข้อมูลที่ได้ทำการสร้างและจัดเก็บนั้นจะคำนึงถึงการควบคุมคุณภาพข้อมูล

นโยบายหลัก ได้แก่ การกำหนดสภาพแวดล้อมของการจัดเก็บข้อมูลที่เอื้อต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และคุณภาพของข้อมูล การกำหนดชั้นความลับของข้อมูล และจัดเก็บให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานการจัดชั้นความลับของข้อมูล (Data Classification Guideline/Standard) ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ข้อมูลมีความมั่นคงปลอดภัย และรักษาคุณภาพของข้อมูล การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ใช้ในการเข้าถึงข้อมูล การกำหนดการจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับความต้องการและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน โดยข้อมูลนั้นจะต้องมีความถูกต้องสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ทั้งนี้ควรจัดทำเมทาดาตาสำหรับชุดข้อมูลที่มีการจัดเก็บ ในกรณีที่มีการร้องขอให้ทำลายข้อมูลส่วนบุคคลจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุม ข้อมูลส่วนบุคคล หรือหน่วยงานที่จัดเก็บดังดำเนินการทำลายให้เร็วที่สุด ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับข้อตกลงระหว่างเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือไม่ขัดต่อข้อกฎหมายใด ๆ การกำหนดแนวทางในการทำลายข้อมูล เมื่อไม่มีการใช้การเก็บกว่าระยะเวลาที่กำหนด แต่ควรมีการเก็บรักษาเมทาดาตาของข้อมูลที่ทำลายไว้ เพื่อใช้สำหรับการตรวจสอบภายหลัง และการสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บ และทำลายข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน

๓) นโยบายหมวดที่ ๓ การประมวลผลและการใช้ข้อมูล (Data Processing and Use Domain)

โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้การประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์ รวมถึงวิธีการและแนวทางในการขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก และเพื่อนำข้อมูลมาใช้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามที่แจ้ง ให้เป็นไปตามขอบเขตที่กำหนดในพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

นโยบายหลัก ได้แก่ การกำหนดแนวปฏิบัติ และมาตรฐานของการประมวลผลข้อมูลและสื่อสารให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ การดำเนินการประมวลผลข้อมูลที่เป็นความลับ เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ให้เป็นไปตามขอบเขตเงื่อนไข หรือวัตถุประสงค์ในการยินยอมให้ดำเนินการกับข้อมูลส่วนบุคคลนั้น การจัดทำเมทาดาตาสำหรับข้อมูลที่จัดเก็บอยู่ในคลังข้อมูล (Data Warehouse) และการบันทึกประวัติการประมวลผล และการใช้ข้อมูล (Log File) เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

๔) นโยบายหมวดที่ ๔ การร้องขอ การเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Request Exchange and Integration Domain)

โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานมีความมั่นคงปลอดภัย และข้อมูลมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำข้อมูล

ไปเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานภายนอกให้สอดคล้องกับระเบียบหลักเกณฑ์ และกฎหมายที่กำหนดบนพื้นพื้นฐานของประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

นโยบายหลัก ได้แก่ การกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดการเรื่องความมั่นคงปลอดภัย คุณภาพข้อมูล และผู้ประสานงานหรือศูนย์ติดต่อ (Contact Center) กำหนดกระบวนการในการแลกเปลี่ยนข้อมูลให้ชัดเจนเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมการ ขั้นตอนเริ่มดำเนินการ ขั้นตอนระหว่างดำเนินการ และขั้นตอนสิ้นสุดการดำเนินการ การกำหนดเมทาดาตาของชุดข้อมูลที่ต้องการแลกเปลี่ยนที่จำเป็นให้ครบถ้วน การทำสัญญาอนุญาตหรือข้อตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ การกำหนดเทคโนโลยี และมาตรฐานทางเทคนิคที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การบันทึกรายละเอียดและจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Log Fle) ระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ และการตรวจสอบได้ว่าการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติกระบวนการแลกเปลี่ยน และมาตรฐานตามตามที่กำหนด

๕) นโยบายหมวดที่ ๕ การเปิดเผยและการรักษาความลับข้อมูล (Data Disclosure and Confidentiality Domain)

โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกำหนดนโยบายในการเปิดเผยข้อมูล ให้สามารถเปิดเผยข้อมูลได้อย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการให้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ และเพื่อกำหนดวิธีการและแนวทางการเปิดเผยข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ขอข้อมูล

นโยบายหลัก ได้แก่ การห้ามเปิดเผยข้อมูลที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง นโยบาย แนวปฏิบัติ ไม่ว่าข้อมูลจะอยู่ในรูปแบบใด หรือสถานที่ใดก็ตามต้องได้รับการอนุญาตจากตัวแทนหน่วยงาน หรือเจ้าของข้อมูลก่อนการเปิดเผยข้อมูล การระบุช่องทางการเปิดเผยข้อมูลที่เข้าถึง และนำไปใช้ใช้ได้ง่าย การเปิดเผยเมทาดาตาควบคู่ไปกับข้อมูลที่เปิดเผยได้ การตรวจสอบได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลได้ถูกดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือเป็นไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ และเป็นการรักษาคุณภาพของข้อมูล

๖) นโยบายหมวดที่ ๖ ระยะเวลาการจัดเก็บและการทำงานข้อมูล (Data Archive and Destruction Domain)

โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกำหนดนโยบายเรื่องระยะเวลาการจัดเก็บและทำลายข้อมูล และเพื่อการกำหนดวิธีการจัดเก็บตลอดจนวิธีการหรือระยะเวลาในการลบหรือการทำลายข้อมูล โดยแบ่งตามประเภทและระดับชั้นความลับของข้อมูล

นโยบายหลัก ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสมกับกับข้อมูลแต่ละประเภท การกำหนดเครื่องมือและกระบวนการที่จะใช้ในการจัดเก็บข้อมูล ระหว่างระยะเวลาในการจัดเก็บ การกำหนดขั้นตอนและวิธีการทำลายข้อมูล การกำหนดอำนาจอนุมัติ สิทธิ์ และยืนยันตัวบุคคลในการทำลายข้อมูล การกำหนดวิธีการและแนวทางในการทำลายข้อมูล เมื่อข้อมูลนั้นไม่มีการใช้งานหรือมีการเก็บข้อมูลไว้นานเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนด และการสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บและทำลายข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน

๗) นโยบายหมวดที่ ๗ การจัดการด้านความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security Assessment)

โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกำหนดกรอบกฎเกณฑ์ ในการรักษาความปลอดภัยต่อข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์สร้างความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งาน และเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งาน มีความพร้อมในการให้บริการ แสดงถึงความน่าเชื่อถือของระบบและการเก็บรักษาข้อมูลโดยเป็นไปตามกฎ ระเบียบ อย่างถูกต้อง

นโยบายหลัก ได้แก่ การกำหนดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยให้ครอบคลุมถึงการระบุความเสี่ยง การประเมิน ความเสี่ยง และการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ รวมถึงจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศถูกจัดการอย่างเหมาะสม การกำหนดให้มีการบริหารทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ โดยให้ครอบคลุมถึงการบริหารทรัพยากรบุคคลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอต่อการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงจัดให้มีการจัดการความเสี่ยงสำคัญในกรณีที่ไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้เพียงพอต่อการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการควบคุมเข้าถึงและการใช้งานระบบสารสนเทศให้เหมาะสมกับประเภทของข้อมูล ลำดับความสำคัญ หรือลำดับชั้นความลับของข้อมูล รวมทั้งระดับชั้นการเข้าถึง เวลาที่ได้เข้าถึงและช่องทางการเข้าถึง และจัดให้มีการป้องกันการบุกรุกผ่านระบบเครือข่ายจากผู้บุกรุก รวมถึงจากโปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์ที่จะสร้างความเสียหายให้แก่ข้อมูล การกำหนดให้มีมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานที่สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้ประกาศใช้งานและดำเนินการประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดทราบ เพื่อให้สามารถเข้าถึง เข้าใจ และปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ และต้องกำหนดผู้รับผิดชอบตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวให้ชัดเจน และการกำหนดให้มีการทบทวนนโยบายการรักษาความปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ ทั้งนี้ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปรับปรุงขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายที่มีการเปลี่ยนแปลง

๘) นโยบายหมวดที่ ๘ การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพของข้อมูล (Inspections and Data Quality Assessment)

โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อได้ทราบถึงสิ่งที่ได้ดำเนินการแล้วและสิ่งใดบ้างที่ควรจะดำเนินการต่อไป ทำให้สามารถวางแผนและจัดทำนโยบายได้อย่างเหมาะสม โดยใช้ผลจากการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล รวมถึงการให้บริการต่างๆ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาปรับปรุง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

นโยบายหลัก ได้แก่ การกำหนดหลักเกณฑ์ที่จำเป็น เพื่อใช้ประเมินคุณคุณภาพข้อมูล การตรวจสอบประเมินผลคุณภาพข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ การปรับปรุงคุณภาพข้อมูลให้มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน การควบคุมกระบวนการและติดตามให้ข้อมูลมีคุณภาพ และการตรวจสอบความปลอดภัยของข้อมูล และประเมินความเสี่ยงด้านข้อมูลอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๓.๔.๑๒ นโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ (Security Policy) และระเบียบต่าง ๆ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีเป้าหมายเพื่อให้มั่นใจว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กรเป็นไปอย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล นโยบายดังกล่าวกำหนดให้การจัดทำนโยบายได้รับการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ใช้งาน โดยต้องมีการประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก ทั้งนี้ การกำหนดแนวทางปฏิบัติครอบคลุมหลายด้าน ตั้งแต่การควบคุมการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ การจัดการสิทธิผู้ใช้งาน ระบบสำรองข้อมูล ไปจนถึงมาตรการบริหารความเสี่ยงทางไซเบอร์

ด้านการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ นโยบายได้กำหนดให้มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงระบบสารสนเทศ และการตรวจสอบสิทธิ์เป็นระยะ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการรหัสผ่าน และมาตรการป้องกันข้อมูลรั่วไหล รวมถึงการใช้เทคโนโลยีการเข้ารหัสข้อมูลเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการใช้งาน นโยบายยังส่งเสริมให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ใช้งานในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศผ่านการฝึกอบรมและจัดทำคู่มือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้งานที่ปลอดภัย

ด้านโครงสร้างพื้นฐานและความต่อเนื่องทางธุรกิจ มีการกำหนดให้มีระบบสำรองข้อมูลและการกู้คืนข้อมูลในกรณีฉุกเฉิน รวมถึงแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลและเครือข่ายสารสนเทศเพื่อให้มั่นใจว่าระบบสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง โดยต้องมีแผนฉุกเฉินและมาตรการรองรับการดำเนินงานในกรณีเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์

อีกหนึ่งประเด็นสำคัญคือการควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายและการบริหารความเสี่ยงด้านสารสนเทศ ซึ่งกำหนดให้มีการควบคุมการเชื่อมต่อเครือข่าย การแบ่งแยกเครือข่าย และมาตรการป้องกันภัยคุกคามไซเบอร์ เช่น การใช้ Firewall อุปกรณ์ Intrusion Detection System (IDS) และการเข้ารหัสข้อมูล เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศเป็นประจำทุกปี โดยอาจใช้ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้ตรวจสอบอิสระภายนอกเพื่อให้มั่นใจว่าการรักษาความปลอดภัยสารสนเทศเป็นไปตามมาตรฐาน

๓.๔.๑๓ นโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

นโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังกำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลข้อมูลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ บุคลากร และผู้มีส่วนได้เสียในระบบสารสนเทศขององค์กร ซึ่งสอดรับกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (PDPA) และแนวปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลตามมาตรฐานสากล นโยบายกำหนดให้มีการควบคุมและกำกับดูแลการจัดเก็บ ประมวลผล ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐ โดยต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อนการดำเนินการ พร้อมกำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลเพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยมิชอบและการรั่วไหลของข้อมูล

นโยบายมีการกำหนดขอบเขตและหลักการในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเป็นระบบ โดยให้ความสำคัญกับหลักการโปร่งใส ความถูกต้อง และการเก็บรักษาข้อมูลตามระยะเวลาที่เหมาะสม

รวมถึงการให้สิทธิ์แก่เจ้าของข้อมูลในการเข้าถึง แก้ไข และเพิกถอนข้อมูลของตนได้ตามสิทธิ์ที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ยังมีมาตรการกำกับดูแลการใช้ข้อมูล เช่น การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลเฉพาะผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ การใช้ระบบตรวจสอบและบันทึกการเข้าถึงข้อมูล และการจำกัดการถ่ายโอนข้อมูลไปยังหน่วยงานภายนอกเว้นแต่จะมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูล

สำนักปลัดกระทรวงการคลังมีจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด โดยมีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงให้คำปรึกษาและแนวทางปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องภายในหน่วยงาน พร้อมทั้งกำหนดให้มีการฝึกอบรมและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่บุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ นโยบายยังส่งเสริมให้มีการนำแนวทาง Data Privacy Impact Assessment (DPIA) มาใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบจากการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการละเมิดข้อมูล

การกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ กำหนดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยด้านเทคนิค เช่น การเข้ารหัสข้อมูล การใช้ระบบยืนยันตัวตนหลายปัจจัย (Multi-Factor Authentication) และการจัดทำระบบสำรองข้อมูลเพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งยังมีมาตรการจัดการเหตุการณ์ข้อมูลรั่วไหล โดยกำหนดให้มีช่องทางแจ้งเตือนและแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุการณ์ละเมิดข้อมูล รวมถึงการรายงานไปยังหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

อนึ่ง ควรมีการปรับปรุงและทบทวนนโยบายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันกับภัยคุกคามทางไซเบอร์และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในอนาคต

๓.๔.๑๔ กฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และแนวปฏิบัติของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๑๔.๑ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงานและการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดเพื่อให้เป็นไปตามในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับหน่วยงานของรัฐฉบับนี้ขึ้นโดยประยุกต์ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสากล และมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของระบบการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตามประเมินผล

<u>มาตรฐาน</u>

๑) หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้เสียของหน่วยงานว่าหน่วยงานได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

๒) ฝ่ายบริหารของหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรอย่างน้อยประกอบด้วย การมอบหมายผู้รับผิดชอบ

เรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงการกำหนดวัฒนธรรมของหน่วยงานของรัฐที่ส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยงรวมถึงการบริหารทรัพยากรบุคคล

๓) การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการในทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ

๔) การบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง

๕) หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้ง และต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๖) หน่วยงานของรัฐต้องมีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

๗) หน่วยงานของรัฐต้องมีการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

๘) หน่วยงานของรัฐสามารถพิจารณานำเครื่องมือการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๓.๔.๑๔.๒ แนวปฏิบัติของกระทรวงการคลัง

๑. บทบาทในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ปลัดกระทรวงการคลังเป็นหนึ่งในกรรมการตามมาตรา ๒๗ โดยหน้าที่ของคณะกรรมการนี้รวมถึงการกำกับดูแล ให้คำแนะนำ และประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง

๒. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ในมาตรา ๙ ระบุว่าหน่วยงานรัฐต้องเผยแพร่ข้อมูล เช่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนการใช้จ่ายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมการดำเนินการที่เกี่ยวกับกระทรวงการคลังในฐานะผู้จัดการงบประมาณของประเทศ

๓. ความโปร่งใสและข้อมูลที่ต้องเปิดเผย ข้อมูลที่กระทรวงการคลังต้องเผยแพร่ครอบคลุมการดำเนินการด้านงบประมาณ การจัดทำแผนทางการเงิน หรือการจัดการรายได้ของรัฐ ซึ่งต้องปฏิบัติตามกรอบแนวทางการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ และมาตรา ๙

๔. ข้อมูลสัญญาหรือการร่วมทุนที่เกี่ยวข้องกับเอกชน มาตรา ๙ (๖) ระบุให้ต้องเปิดเผยสัญญาสัมปทาน หรือสัญญาที่กระทรวงการคลังทำร่วมกับเอกชนในการจัดบริการสาธารณะ เช่น การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งมีผลกระทบต่อภาษีหรือการเงินของประเทศ

๕. ข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ (มาตรา ๑๕) เช่น รายงานหรือข้อมูลทางการเงินที่ละเอียดอ่อนของกระทรวงการคลัง อาจได้รับการยกเว้นจากการเปิดเผยเพื่อรักษาความมั่นคงของเศรษฐกิจ

๖. การให้คำแนะนำแก่หน่วยงานและประชาชน กระทรวงการคลังในฐานะหนึ่งในหน่วยงานหลักของรัฐ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือชี้แจงข้อมูลทางการเงินแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามหลักการในมาตรา ๒๘ (๒)
๗. การจัดการข้อมูลส่วนบุคคล กระทรวงการคลังมีบทบาทสำคัญในการจัดการข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ข้อมูลการเงิน การจัดเก็บภาษี โดยต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๑-๒๕ ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและป้องกันการนำไปใช้โดยมิชอบ
๘. แนวปฏิบัติในกรณีการร้องเรียน หากมีประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับความล่าช้าหรือการปฏิเสธข้อมูล กระทรวงการคลังต้องอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาตามมาตรา ๑๓
๙. บทลงโทษ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทรวงการคลังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขการเปิดเผยข้อมูล อาจมีโทษทางกฎหมายตามมาตรา ๔๐-๔๑ เช่น การปรับหรือจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๕ ปัจจัยด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล (Laws Factors)

การจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๗๐ จะต้องพิจารณาถึงกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินงานและการพัฒนาระบบดิจิทัล เพื่อให้กระบวนการต่างๆ เป็นไปตามกรอบกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๓.๕.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจำเป็นจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลของประชาชน หรือข้อมูลของเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ก็ตาม เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ จำเป็นจะต้องคำนึงถึงหลักการจัดเก็บและได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ๆ ด้วยตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ เช่น พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล การแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบถึงวัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลไปใช้ การจัดทำบัญชีการเปิดเผยข้อมูล หรือจัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับประเภทและวิธีการจัดเก็บข้อมูล เป็นต้น นอกจากนี้พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับการแจ้งข่าวสารทางราชการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล หน่วยงานของรัฐจะต้องระมัดระวังว่าข้อมูลส่วนใดที่สามารถเปิดเผยได้ตามกฎหมายและตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยสรุปสาระจากมาตราสำคัญได้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๗ วางหลักไว้ว่า หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น โครงสร้างองค์กร อำนาจหน้าที่ และงบประมาณ โดยพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ วางหลักว่า กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เช่น รายงานผลการดำเนินงาน และสถิติต่าง ๆ

มาตรา ๑๑ วางหลักว่า ประชาชนมีสิทธิขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่ยังไม่เปิดเผย เว้นแต่เป็นข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้เป็นความลับ

๓.๕.๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมจากฉบับเดิมเพื่อให้เป็นไปตามสภาพแวดล้อมและความเสี่ยงทางไซเบอร์ที่เปลี่ยนแปลงไป เป้าหมายหลักของพระราชบัญญัตินี้คือการสร้างกรอบกฎหมายที่ทันสมัยในการป้องกันและจัดการกับการกระทำผิดบนคอมพิวเตอร์ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

การเอาผิดกับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ไม่เหมาะสม มีการกำหนดบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการเผยแพร่และการแชร์ข้อมูลที่เป็นเท็จหรือบิดเบือนรวมถึงเนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจผิดทางสังคมหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ โดยผู้กระทำผิดจะได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พระราชบัญญัตินี้ย้ำถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลบนโลกออนไลน์ โดยเน้นการจัดการข้อมูลที่ถูกต้องและกฎหมายการอนุญาตการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อป้องกันการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย มาตรการทางกฎหมายต่อการโจมตีไซเบอร์ที่กำหนดบทลงโทษที่เข้มงวดขึ้นสำหรับการโจมตีหรือเจาะระบบคอมพิวเตอร์ รวมถึงการแสร้งทำเป็นข้อมูลเข้าสู่ระบบอย่างไม่ถูกต้อง มีการเพิ่มบทบังคับเพื่อให้สามารถป้องกันเหตุการณ์ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และไซเบอร์ การกำกับดูแลและบทบาทของศาล การให้ศาลมีบทบาทสำคัญในการพิจารณาคดีเกี่ยวกับความผิดทางคอมพิวเตอร์ โดยมีการระบุขั้นตอนปฏิบัติต่างๆ อย่างชัดเจน เช่น การสั่งลบบางเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตในการดำเนินคดี และการปรับปรุงบทลงโทษให้เหมาะสมและมีความเข้มงวดยิ่งขึ้นสำหรับการกระทำความผิดที่มีการพัฒนาและซับซ้อนมากขึ้น พร้อมทั้งเน้นการกำหนดบทลงโทษที่สอดคล้องกับกฎหมายต่างประเทศเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของภัยคุกคาม

สาระสำคัญเหล่านี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้พยายามเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในโลกไซเบอร์และให้การคุ้มครองแก่ผู้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลังกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ สามารถมองในแง่มุมของการใช้เทคโนโลยีและความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ได้ ดังนี้

๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือระบบการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล รวมถึงการลงทุนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของข้อมูลซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลตามพระราชบัญญัติฯ ที่มุ่งเน้นการป้องกันความเสี่ยงจากการโจมตีทางไซเบอร์

๒) การให้บริการที่มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการประชาชนเป็นสำคัญ จากการนำเสนอข้อมูลและบริการออนไลน์จำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน ซึ่งพระราชบัญญัติฯ ระบุให้มีการป้องกันและจัดการข้อมูลที่ปลอดภัยเพื่อคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้บริการ

๓) บูรณาการข้อมูลเพื่อเพิ่มศักยภาพการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลสนับสนุนการกำกับนโยบาย ตามพระราชบัญญัติฯ การรักษาความปลอดภัยข้อมูลร่วมกับหน่วยงานในสังกัดเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงระบบและข้อมูลข้ามหน่วยงาน ซึ่งจะต้องมีมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ที่เข้มงวด

๕) ปรับกระบวนการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม กระทรวงการคลังต้องปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่คำนึงถึงความปลอดภัยทางไซเบอร์ เช่น การเข้ารหัสข้อมูลและการตรวจสอบการเข้าถึง ซึ่งเป็นข้อกำหนดในพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

๖) การแสวงหาโอกาสในการใช้สินทรัพย์ ในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและสร้างรายได้จากสินทรัพย์ต้องมีการกำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากการโจมตีไซเบอร์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของพระราชบัญญัติฯ

๗) ทบทวนและปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ให้สอดรับกับบริบทการดำเนินงานและการบริหารงานตามภารกิจ พระราชบัญญัติฯ เรียกร้องให้สามารถปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและระเบียบการเพื่อปกป้องระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งการกระทรวงการคลังสามารถนำมาปรับใช้เพื่อให้สอดรับกับมาตรฐานความปลอดภัยล่าสุด

๘) สร้างโครงสร้างองค์กรและทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน ในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้ตระหนักถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์และการป้องกันข้อมูลตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติฯ จะช่วยให้กระทรวงการคลังมีบุคลากรที่พร้อมรับมือกับการโจมตีไซเบอร์

๙) การพัฒนาการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน มีความสอดคล้องในการมีส่วนร่วมภายในองค์กรเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยี

<u>แนวปฏิบัติของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง</u>

๑) การรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศและข้อมูลการเงิน กระทรวงการคลังต้องปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลทางการเงินของรัฐโดยมิชอบตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ ของ พ.ร.บ.

๒) การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ตามมาตรา ๒๖ ของ พ.ร.บ. กระทรวงการคลังและหน่วยงานในกำกับต้องจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน และอาจถูกเรียกตรวจสอบโดยพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อจำเป็น

๓) การเปิดเผยข้อมูลและความรับผิดชอบของผู้ให้บริการ หน่วยงานในกระทรวงการคลังที่ให้บริการด้านข้อมูลการเงินออนไลน์ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ ของ พ.ร.บ. ซึ่งกำหนดว่าผู้ให้บริการต้องควบคุมไม่ให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับข้อมูลคอมพิวเตอร์ในระบบของตน

๔) การป้องกันและรับมือกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่กระทบเศรษฐกิจของประเทศ มาตรา ๑๒ และ ๑๔ ของ พ.ร.บ. กำหนดโทษสำหรับการปลอมแปลงหรือบิดเบือนข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจส่งผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ซึ่งกระทรวงการคลังต้องมีมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนภัยไซเบอร์

๕) การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย กระทรวงการคลังต้องให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ และ ๑๙ ในการให้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการสืบสวนสอบสวนกรณีที่มีการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ส่งผลกระทบต่อรัฐ

๓.๕.๓ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๓ มาตรา มีมาตราที่สำคัญ อาทิ มาตรา ๕๖ วางหลักไว้ว่า หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศต้องกำหนดกลไกหรือขั้นตอนเพื่อการเฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์ และต้องเข้าร่วมการทดสอบสถานะความพร้อมตามที่คณะกรรมการกำหนด

โดยพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๓ มาตรา สามารถสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์” “ภัยคุกคามทางไซเบอร์” “ไซเบอร์” “หน่วยงานของรัฐ” “ประมวลแนวทางปฏิบัติ” “เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์” “มาตรการที่ใช้แก้ปัญหาเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์” “โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ” “หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ” “หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล” “คณะกรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “เลขาธิการ” “สำนักงาน” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กมช.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “National Cyber Security Committee” โดยเรียกย่อว่า “NCSC” (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอนโยบายและแผน กำหนดนโยบายการบริหารจัดการ จัดทำแผนปฏิบัติการ กำหนดมาตรฐานและแนวทางส่งเสริมพัฒนาระบบการให้บริการ กำหนดมาตรการและแนวทางในการยกระดับทักษะความรู้และความเชี่ยวชาญ ประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานอื่น ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙)

๕. กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เรียกโดยย่อว่า “กกม.” ในการกำกับดูแลการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

๖. กำหนดให้ กกม. มีหน้าที่และอำนาจ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๓)

๗. กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น (มาตรา ๒๐)

๘. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติรับผิดชอบงานธุรการ งานวิชาการ งานการประชุมและงานเลขานุการของคณะกรรมการ และ กกม. และให้มีหน้าที่ และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ และมีหน้าที่และอำนาจทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๒, มาตรา ๒๓)

๙. กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เรียกโดยย่อว่า “กบส.” เพื่อดูแลงานด้านกิจการบริหารงานทั่วไปของสำนักงาน (มาตรา ๒๕)

๑๐. กำหนดให้ กบส. มีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๗)

๑๑. กำหนดให้การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต้องคำนึงถึงความเป็นเอกภาพและบูรณาการในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานเอกชน และต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และนโยบายและแผนแม่บทที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของสภาความมั่นคงแห่งชาติ การดำเนินการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ต้องมุ่งหมายเพื่อสร้างศักยภาพในการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศของประเทศ (มาตรา ๔๑)

๑๒. กำหนดนโยบายและแผนว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต้องมีเป้าหมายและแนวทางอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๒)

๑๓. กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำนโยบายและแผนว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ขึ้นตามแนวทางในมาตรา ๔๒ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเมื่อได้ประกาศแล้วให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูและหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐาน สำคัญทางสารสนเทศตามที่กำหนดไว้ในแผนว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนดังกล่าว (มาตรา ๔๓)

๑๔. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล และหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศจัดทำประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ไซเบอร์ของแต่ละหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์โดยเร็ว ซึ่งประมวลแนวทางปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต้องประกอบไปด้วยรายละเอียด ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๔)

๑๕. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล และหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ มีหน้าที่ป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามประมวล แนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของแต่ละหน่วยงาน และจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๔) (มาตรา ๔๕)

๑๖. กำหนดให้สำนักงานให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในการป้องกันรับมือและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยเฉพาะภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่กระทบหรือเกิดแก่โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศที่มีความมั่นคงของรัฐ ความมั่นคงทางทหาร ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความสงบ เรียบร้อยภายในประเทศ (มาตรา ๔๘)

๑๗. กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดลักษณะหน่วยงานที่มีภารกิจหรือให้บริการในด้านความมั่นคงของรัฐ ด้านบริการภาครัฐที่สำคัญ ด้านการเงินการธนาคาร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ โทรคมนาคม ด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านพลังงานและสาธารณูปโภค ด้านสาธารณสุข และด้านอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพิ่มเติม เป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (มาตรา ๔๙)

๑๘. กำหนดให้หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศต้องจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์โดยมีผู้ตรวจประเมินทั้งโดยผู้ตรวจภายในและผู้ตรวจสอบอิสระ ภายนอกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (มาตรา ๕๔)

๑๙. กำหนดให้ในกรณีที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ต่อระบบสารสนเทศ ซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศใด ให้หน่วยงานนั้นตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินว่ามีภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้นหรือไม่ และ ให้ดำเนินการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการป้องกันความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงานนั้น (มาตรา ๕๘)

๒๐. กำหนดให้การพิจารณาเพื่อใช้อำนาจในการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ คณะกรรมการจะกำหนดลักษณะของภัยคุกคามทางไซเบอร์โดยแบ่งออกเป็นสามระดับ ได้แก่ (๑) ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับไม่ร้ายแรง (๒) ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรง (๓) ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติ ตามที่กำหนดรายละเอียดไว้ในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๐)

๒๑. กำหนดให้เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรงให้ กกม. ออกคำสั่งให้สำนักงานดำเนินการรวบรวมข้อมูล สนับสนุนให้ความช่วยเหลือในการป้องกัน รับมือในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๑)

๒๒. กำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้ กกม. มีคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐให้ข้อมูล สนับสนุนบุคลากรในสังกัดหรือใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่ในความครอบครองเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (มาตรา ๖๓)

๒๓. กำหนดให้ในการรับมือและบรรเทาความเสียหายจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรงให้ กกม. มีอำนาจออกคำสั่งเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง ผู้ใช้คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ หรือผู้ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีเหตุอันเชื่อได้ว่าเป็นผู้เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ หรือได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยการดำเนินการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๕)

๒๔. กำหนดให้ในการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรง กกม. มีอำนาจปฏิบัติการหรือสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ในการเข้าตรวจสอบสถานที่ การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ การทำสอบการทำงานของคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ การยัดหรืออายัดคอมพิวเตอร์ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๖)

๒๕. กำหนดให้ในกรณีที่เกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสภาความมั่นคงแห่งชาติในการดำเนินการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ตามกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๖๗)

๒๖. กำหนดให้ในกรณีที่เป็นเหตุจำเป็นเร่งด่วน และเป็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้เลขาธิการมีอำนาจดำเนินการได้ทันทีเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันและเยียวยาความเสียหายก่อนล่วงหน้าได้โดยไม่ต้องยื่นคำร้องต่อศาล (มาตรา ๖๘)

๒๗. ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เปิดเผยหรือส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่บุคคลใด ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๐)

๒๘. กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หากผู้ใดกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๑)

๒๙. ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้ และเปิดเผยข้อมูลนั้นต่อผู้หนึ่งผู้ใดโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๒)

๓๐. หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศใดไม่รายงานเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามมาตรา ๕๗ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท (มาตรา ๗๓)

๓๑. ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กกม. ตามมาตรา ๖๕ (๑) และ (๒) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาที่ กกม. ออกคำสั่งให้ปฏิบัติจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง และผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตามมาตรา ๖๕ (๓) และ (๔) หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลตามมาตรา ๖๕ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๕)

๓๒. ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กกม. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามคำสั่ง ของ กกม. ตามมาตรา ๖๖ (๑) หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลตามมาตรา ๖๖ (๒) (๓) หรือ (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๖)

๓๓. กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการหรือผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิดผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (มาตรา ๗๗)

๓.๕.๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (Personal Data Protection Act: PDPA) คือ กฎหมายใหม่ที่ออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาการถูกล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลได้เริ่มบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ รูปถ่าย บัญชีธนาคาร อีเมล ไอดีไลน์ บัญชีผู้ใช้ของเว็บไซต์ ลายนิ้วมือ ประวัติสุขภาพ

เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถระบุถึงตัวเจ้าของข้อมูลนั้นได้ อาจเป็นได้ทั้งข้อมูลในรูปแบบเอกสาร กระดาษ หนังสือ หรือจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

บุคคลที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ ประกอบด้วย เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเปรียบเสมือนผู้ดูแลระบบเป็นฝ่ายปฏิบัติงาน มีหน้าที่เก็บรวบรวม และนำข้อมูลส่วนบุคคลที่ขอความยินยอม (Consent) จากเจ้าของข้อมูลไปใช้ ยกตัวอย่างเช่น เว็บไซต์ขายของออนไลน์ ตัวผู้จัดทำเว็บไซต์ก็จะต้องขอข้อมูลทั้งชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ข้อมูลการจ่ายเงิน เพื่อนำไปดำเนินการสั่งซื้อและจัดส่งสินค้าไปยังที่อยู่ของเจ้าของข้อมูล ซึ่งเมื่อได้ข้อมูลมาแล้วก็ต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยข้อมูลด้วย

<u>หลักการสำคัญตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒</u>

๑) ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data)

ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เช่น ชื่อ-สกุล ที่อยู่เลขบัตรประชาชน ข้อมูลสุขภาพ หมายเลขโทรศัพท์ e-mail ประวัติอาชญากรรม เป็นต้น

๒) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล

๒.๑) เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject)

ตามกฎหมายไม่ได้ให้คำนิยามไว้ แต่โดยหลักการทั่วไปแล้วหมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงถึงบุคคลที่มีชีวิตที่สามารถระบุตัวตนได้ บุคคลดังกล่าวเรียกว่า เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

๒.๒) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller)

(๑) บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เช่น บริการ cloud service เป็นต้น

(๒) ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่หลัก คือ ดำเนินการตามคำสั่งที่ได้รับจากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น เว้นแต่คำสั่งนั้นขัดต่อกฎหมายหรือบทบัญญัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๓) การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

การเก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวจะชอบด้วยกฎหมาย หากดำเนินการตามหลักการใดหลักการหนึ่ง ดังนี้

๓.๑) Consent

(๑) เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลให้ความยินยอมในการเก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

(๒) ต้องแจ้งวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

(๓) มีแบบหรือข้อความที่อ่านแล้วเข้าใจได้โดยง่าย และต้องไม่เป็นการหลอกลวง

(๔) เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะถอนความยินยอมเมื่อใดก็ได้ ถ้าไม่มีข้อจำกัดสิทธิ เช่น มีกฎหมายที่กำหนดให้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไว้ก่อน

๓.๒) Scientific or Historical Research ได้แก่ จัดทำเอกสารประวัติศาสตร์ จดหมายเหตุ การศึกษาวิจัย สถิติ

๓.๓) Vital Interest เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล เช่น การเข้ารับบริการทางการแพทย์ ณ โรงพยาบาล

๓.๔) Contract เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามสัญญา เช่น เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทำสัญญากู้ยืมเงินจากธนาคาร ธนาคารสามารถเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นได้ตามวัตถุประสงค์ของสัญญา

๓.๕) Public Task เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินภารกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ เช่น หน่วยงานของรัฐจัดทำ Big Data เพื่อแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกร

๓.๖) Legitimate Interest เป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือของบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น เช่น บริษัทเอกชนติดตั้งกล้องวงจรปิดภายในอาคารเพื่อรักษาความปลอดภัย ซึ่งบริษัทสามารถเก็บรวบรวมภาพถ่ายซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวได้

๓.๗) Legal Obligations เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย

๔) การส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศ ประเทศปลายทางที่รับข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เพียงพอ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศ

๕) สิทธิของเข้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject Right) เช่น

๕.๑) สิทธิขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล (Right of access)

๕.๒) สิทธิขอให้ลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคล (Right to erasure also known as right to be forgotten)

๖) การร้องเรียน เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลสามารถร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้ได้

๗) ความรับผิดและบทลงโทษ ความผิดและบทลงโทษสำหรับกฎหมายฉบับ ประกอบความรับผิดทางแพ่ง ความรับทางอาญา และโทษทางปกครอง

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (PDPA) มีมาตราสำคัญที่สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรา ๑๙ วางหลักไว้ว่า ห้ามผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล เว้นแต่มีข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๓ วางหลักไว้ว่า กำหนดให้ผู้ควบคุมข้อมูลต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่เจ้าของข้อมูล เช่น วัตถุประสงค์ ระยะเวลา และสิทธิของเจ้าของข้อมูล

มาตรา ๓๐–๓๕ วางหลักไว้ว่า ระบุสิทธิของเจ้าของข้อมูล เช่น สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ขอให้แก้ไข ลบ หรือระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๓๗ วางหลักไว้ว่า กำหนดหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

๓.๕.๕ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการจัดทำหรือปรับปรุงแผนปฏิบัติการ หรือแผนงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล นอกจากนี้ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และประกาศคณะกรรมการ

พัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่องการกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกตามพระราชบัญญัติการบริหารงานและให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐให้สอดคล้องและเป็นไปตามข้อปฏิบัติในธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) และกำหนดแนวปฏิบัติให้แก่หน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปภายใต้มาตรฐานเดียวกันตามลำดับ

๓.๕.๖ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ คือ กฎหมายกลางในการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อต้องการส่งเสริมให้รูปแบบการทำงานและการให้บริการของภาครัฐปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบดิจิทัล โดยสอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน เป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนในการติดต่อราชการ การขออนุมัติ การอนุญาต ขึ้นทะเบียน จดทะเบียน การแจ้งเพื่อประกอบกิจการของประชาชน การรับเงิน และการออกใบเสร็จรับเงินของหน่วยงาน รวมทั้งลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพแก่การปฏิบัติราชการของภาครัฐในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว และลดปัญหาการทุจริต ดังนั้น จึงทำให้พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นความสำคัญของรัฐบาลไทยที่จะก้าวไปสู่ยุครัฐบาลดิจิทัลอย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน

<u>ประโยชน์ของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕</u>

๑) เพิ่มขีดความสามารถในด้านดิจิทัลของประเทศ โดยการนำเครื่องมือเทคโนโลยีในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการผลิตและการให้บริการ เพื่อลดปัญหาด้านการจัดเก็บการสูญหายของเอกสาร และการสืบค้นข้อมูลเอกสาร

๒) ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และลดภาระในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน

๓) พัฒนาทักษะอาชีพด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรภาครัฐ เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ในด้านของการทำงานและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔) สร้างความปลอดภัยในข้อมูลเอกสาร เนื่องจากเอกสารเป็นความสำคัญขององค์กร ระบบการจัดการกับเอกสารจึงมีรูปแบบการกำหนดสิทธิในการเข้าใช้ ควบคุมความปลอดภัย เพื่อป้องกันการใช้งานจากผู้ไม่ประสงค์ดีในการเข้าถึงระบบฐานข้อมูล

๕) ลดปริมาณการใช้กระดาษและแฟ้มเอกสาร โดยการเปลี่ยนจากห้องเก็บเอกสารแบบออฟไลน์ให้มาอยู่ในระบบออนไลน์ ซึ่งนำไปสู่กระบวนการการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยลดปัญหาการสิ้นเปลืองของทรัพยากรได้ในอนาคต

<u>สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕</u>

๑) กฎหมายได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

๒) มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ที่มิใช่หน่วยงานของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓) มาตรา ๕ ได้นิยามคำ ดังนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ ที่เป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด

“ขออนุญาต” หมายความรวมถึง ขอรับใบอนุญาต ขออนุมัติ ขอจดทะเบียน ขอขึ้นทะเบียน ขอแจ้ง ขอจดแจ้ง ขออาชญาบัตร ขอการรับรอง ขอความเห็นชอบ ขอความเห็น ขอให้พิจารณา ขออุทธรณ์ ร้องทุกข์ หรือร้องเรียน ขอให้ดำเนินการ ขอรับเงิน ขอรับสวัสดิการ และขอรับบริการอื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ

“อนุญาต” หมายความรวมถึง ออกใบอนุญาต อนุมัติ จดทะเบียน ขึ้นทะเบียน รับแจ้ง รับจดแจ้ง ออกอาชญาบัตร รับรอง เห็นชอบ ให้ความเห็น แจ้งผลการพิจารณา แจ้งผลการดำเนินการ จ่ายเงินให้ได้รับสวัสดิการ และให้บริการอื่นใดแก่ประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ

๔) มาตรา ๗ บรรดาการใด ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องขออนุญาตต่อผู้อนุญาต ผู้ขออนุญาต จะเลือกยื่นคำขออนุญาตดังกล่าวรวมถึงนำส่งเอกสารหลักฐานหรือสำเนาเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และให้ถือว่าการยื่นคำขออนุญาตนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายนั้น ๆ แล้ว และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องจะปฏิเสธไม่รับการขออนุญาตนั้นเพียงเพราะเหตุที่ผู้ขออนุญาตได้ยื่นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มิได้

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่การจดทะเบียนที่ผู้ขอจดทะเบียนต้องดำเนินการเองเฉพาะตัว ไม่ว่าจะเป็นการสมรส การหย่า การรับบุตรบุญธรรม การขอมีบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง หรือการอื่นใดที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เว้นแต่กฎหมายในเรื่องนั้นจะกำหนดให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายนั้น

๕) มาตรา ๘ ในการดำเนินการตามมาตรา ๗ ผู้อนุญาตจะกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้ขออนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมด้วยก็ได้

๖) มาตรา ๑๐ บรรดาคำขออนุญาตหรือการติดต่อใด ๆ ที่ประชาชนส่งหรือมีถึงหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนด ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นได้รับตามวันและเวลาที่คำขออนุญาตหรือการติดต่อนั้น ได้เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เว้นแต่วันและเวลานั้นเป็นวันหรือเวลานอกทำการของหน่วยงานของรัฐ ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับในวันและเวลาทำการถัดไป

๗) มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๗ ในการดำเนินการพิจารณาอนุญาต หากมีความจำเป็นที่ผู้อนุญาตหรือหน่วยงานของรัฐต้องมีสำเนาเอกสารหลักฐานที่หน่วยงานของรัฐใด ๆ เป็นผู้ออกให้แก่ผู้ขออนุญาต เมื่อผู้ขออนุญาตได้นำเอกสารหลักฐานต้นฉบับมาแสดงแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนั้น มีหน้าที่จัดทำสำเนาและรับรองความถูกต้องของสำเนานั้นเองโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือ ค่าใช้จ่ายใด ๆ และจะอาศัยเหตุที่ต้องจัดทำสำเนามาเป็นข้ออ้างในความล่าช้ามิได้

๘) มาตรา ๑๕ ในการติดต่อหรือส่งเรื่องถึงกันในระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับหน่วยงานของรัฐ หรือระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ถ้าได้กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ให้ถือว่าเป็นการชอบด้วยกฎหมายและใช้เป็นหลักฐานได้ตามกฎหมาย

๙) มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ มติ หรือคำสั่งกำหนดให้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นหนังสือ หรือเป็นเอกสาร ปฏิบัติหน้าที่ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้จัดทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามระบบที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดแล้ว ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย กฎ มติ หรือคำสั่งนั้นแล้ว

๑๐) มาตรา ๒๐ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการตามมาตรา ๑๐ รวมทั้งกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๖ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดตามมาตรา ๑๐

๑๑) มาตรา ๒๑ ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์และออกประกาศกำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ในระหว่างที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีหน้าที่จัดส่งข้อมูลการอนุญาตให้แก่ประชาชนที่ขอข้อมูลภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่าย

ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตจะแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างใดก็ได้ และให้ถือว่าการแสดงเช่นว่านั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว

๓.๕.๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔

การทำธุรกรรมในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการในการติดต่อสื่อสารที่อาศัยการพัฒนาการเทคโนโลยีทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวมีความแตกต่างจากวิธีการทำธุรกรรม ซึ่งมีกฎหมายรองรับอยู่ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก อันส่งผลให้ต้องมีการรองรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เสมอกับการทำเป็นหนังสือ หรือหลักฐานเป็นหนังสือ การรับรองวิธีการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการส่งเสริมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้น่าเชื่อถือ และมีผลในทางกฎหมายเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมโดยวิธีการทั่วไปที่เคยปฏิบัติอยู่เดิม ควรกำหนดให้มีคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทำหน้าที่วางนโยบายกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อส่งเสริมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ติดตามดูแลการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งมีหน้าที่ในการส่งเสริมการพัฒนาการทางเทคโนโลยีเพื่อติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาศักยภาพตลอดเวลาให้มีมาตรฐานน่าเชื่อถือ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นการส่งเสริมการใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศด้วยการมีกฎหมายรองรับในลักษณะที่เป็นเอกรูป และสอดคล้องกับมาตรฐานที่นานาประเทศยอมรับ

“ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ธุรกรรมที่กระทำขึ้นโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือบางส่วน

“ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ข้อความที่ได้สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

“เจ้าของลายมือชื่อ” หมายความว่า ผู้ซึ่งถือข้อมูลสำหรับใช้สร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์และสร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นในนามตนเองหรือแทนบุคคลอื่น

“ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า อักษร อักขระ ตัวเลข เสียงหรือสัญลักษณ์อื่นใดที่สร้างขึ้นให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น และเพื่อแสดงว่าบุคคลดังกล่าวยอมรับข้อความในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ประกอบไปด้วย ๖ หมวด คือ

หมวด ๑ (มาตรา ๗ - มาตรา ๒๕) ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การรองรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้เท่าเทียมกับกระดาษ เพื่อให้การดำเนินการใด ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติ สามารถทำได้ในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และมีผลผูกพันทางกฎหมาย

หมวด ๒ (มาตรา ๒๖ - มาตรา ๓๑) ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ รองรับลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ อักษร อักขระ ตัวเลข เสียงหรือสัญลักษณ์อื่นใด ที่สร้างขึ้นให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งนำมาใช้ประกอบกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

หมวด ๓ (มาตรา ๓๒ - มาตรา ๓๔) ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รองรับการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและการพาณิชย์เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความเชื่อถือและยอมรับในระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

หมวด ๔ (มาตรา ๓๕) ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ รองรับการให้บริการภาครัฐด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

หมวด ๕ (มาตรา ๓๖ - มาตรา ๔๓) คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (คธอ.) รองรับการมีคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ

หมวด ๖ (มาตรา ๔๔ - มาตรา ๔๖) บทกำหนดโทษ กำหนดไว้สำหรับหมวดที่ ๓ และหมวดที่ ๓/๑ ในส่วนธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเท่านั้น

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นกฎหมายที่วางกรอบและมาตรฐานสำหรับการดำเนินธุรกรรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ซึ่งได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย

การรับรองความถูกต้องของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายกำหนดให้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์มีสถานะทางกฎหมายเทียบเท่ากับเอกสารที่เป็นกระดาษเมื่อมีลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature) ที่สามารถตรวจสอบได้ และมีความน่าเชื่อถือ และส่งเสริมให้หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ยอมรับการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินการและธุรกรรม

ลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ ระบุหลักเกณฑ์การใช้และรับรองลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มั่นใจได้ถึงความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ และพิจารณาว่าลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน สามารถใช้แทนลายเซ็นตัวจริงในการทำธุรกรรมได้

ความสมบูรณ์และความปลอดภัยของข้อมูล กำหนดให้หน่วยงานและบุคคลที่ใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต้องปฏิบัติตามมาตรการในการรักษาความปลอดภัย เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยมิชอบ การแก้ไข หรือการทำลายข้อมูล และส่งเสริมมาตรฐานในการป้องกัน และทบทวนความเสี่ยงในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

หน้าที่ของผู้ให้บริการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายนี้กำหนดให้ผู้ให้บริการต้องรับผิดชอบในการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต และแจ้งผู้ใช้บริการเมื่อมีการละเมิดความปลอดภัย และผู้ให้บริการมีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูลและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด

การส่งเสริมการใช้ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในภาครัฐและธุรกิจ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการติดต่อสื่อสารและทำธุรกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน และสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เกี่ยวข้อง

การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้มุ่งเน้นให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและข้อกำหนดทางเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจและการทำธุรกรรมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ มีตัวอย่างมาตราสำคัญที่สามารถสรุปสาระได้ ดังนี้

มาตรา ๑๕–๒๕: กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่ง และเวลาที่ถือว่าการส่งหรือรับข้อมูลมีผล

มาตรา ๒๖: ระบุคุณสมบัติของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้

มาตรา ๓๒: บุคคลมีสิทธิประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

๓.๕.๘ กฎหมายด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๓.๕.๘.๑ มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ

ข้อมูลเปิดภาครัฐ คือ “ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงและใช้ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์ม ไม่เสียค่าใช้จ่าย เผยแพร่ ทำซ้ำ หรือใช้ประโยชน์ได้โดยไม่จำกัดวัตถุประสงค์” หรือสรุปได้ว่าคือ ข้อมูลภาครัฐที่ผ่านกระบวนการจัดลำดับชั้นความลับของข้อมูลแล้วว่าเป็น “ข้อมูลสาธารณะ” ผู้ใช้งานสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้งาน วิเคราะห์ หรือดัดแปลงได้ตามความต้องการ การดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน ข้อมูลถือเป็นกุญแจสำคัญที่นำมาใช้สนับสนุนการดำเนินการกิจการต่าง ๆ รวมไปถึงการพัฒนาประเทศในทิศทางต่าง ๆ เช่น นำมาใช้ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลให้กับทุกภาคส่วน รวมถึงการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบริการหรือต่อยอดนวัตกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลภาครัฐ ซึ่งมีข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำมาพัฒนาประเทศได้อย่างมหาศาล ดังนั้น ข้อมูลภาครัฐจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม และการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนประเทศ

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้กำหนดแนวทางการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการเปิดเผยให้สอดคล้องกับกฎหมาย สร้างความรู้ความเข้าใจในการเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วยการกำหนดขั้นตอน รูปแบบ และกลไกต่าง ๆ เช่น การคัดเลือกชุดข้อมูลในการเปิดเผย การควบคุมคุณภาพของข้อมูล วิธีการและช่องทางในการเปิดเผยข้อมูล ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ในการสร้างประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล

ประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูล

เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับบทนิยามที่แสดงถึงความหมายของข้อมูลประเภทต่าง ๆ รวมถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละประเภทให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ส่งผลให้สามารถนำข้อมูลไปเปิดเผย อ้างอิง และใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง ดังแสดงในรูป

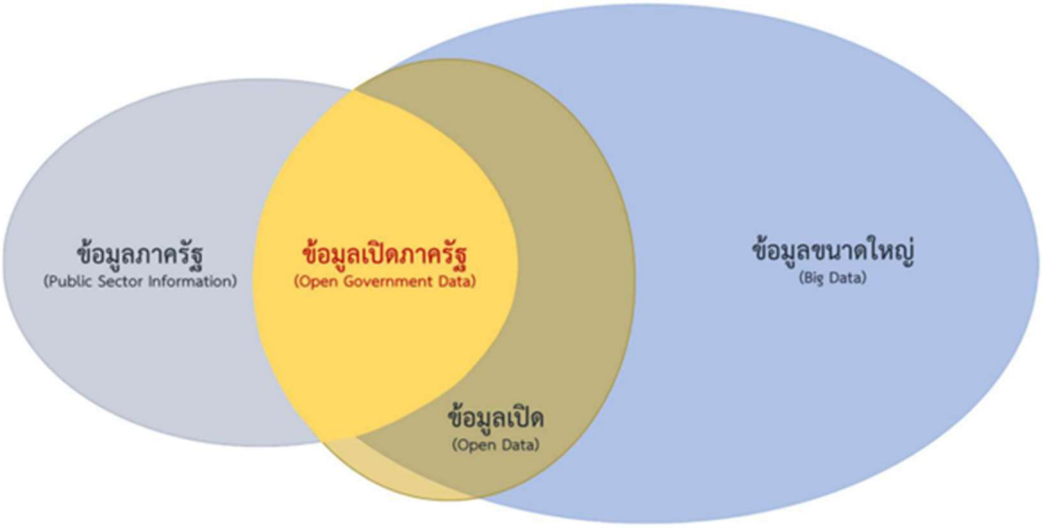

รูปที่ ๓๓ ภาพแสดง ประเภทและความสัมพันธ์ของข้อมูล

จากรูปแสดงให้เห็นว่า

- ข้อมูลเปิดเป็นข้อมูลที่เปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี และเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลขนาดใหญ่
- ข้อมูลภาครัฐเป็นข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลขนาดใหญ่
- ข้อมูลเปิดภาครัฐเป็นข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ

ดังนั้น ข้อมูลเปิดภาครัฐสามารถนิยามได้ว่าเป็นข้อมูลภาครัฐที่มีคุณสมบัติสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้ และอาจมีคุณสมบัติเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ด้วย

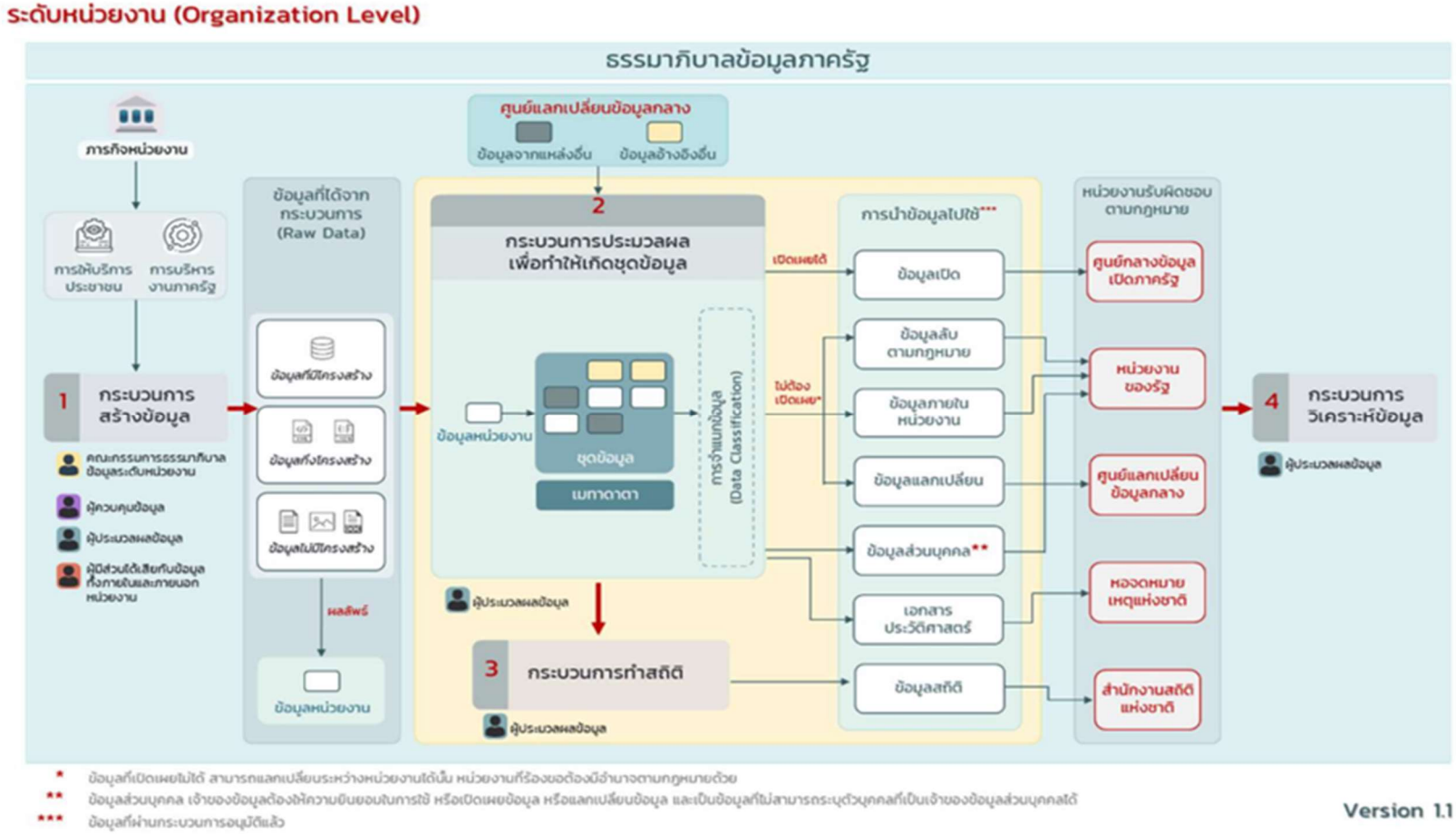

รูปที่ ๓๔ ภาพแสดง แนวคิดวงจรชีวิตข้อมูลหน่วยงานของรัฐ

จากรูป แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมีวงจรชีวิตข้อมูลเกี่ยวข้องกับกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

๑) กระบวนการสร้างข้อมูล เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ แบ่งได้ หลัก ๆ คือ การให้บริการประชาชน และการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งในการดำเนินงานดังกล่าว หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และกำหนดผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภายในหน่วยงาน ผู้ควบคุมข้อมูล ผู้ประมวลผลข้อมูล และผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนบุคคล และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย โดยข้อมูลที่ได้จากกระบวนการสร้างข้อมูล ทั้งข้อมูลที่มีโครงสร้าง เช่น ฐานข้อมูล ข้อมูล กึ่งโครงสร้าง เช่น Extensible Markup Language - XML และข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้าง เช่น เสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว ผลลัพธ์ที่ได้คือ “ข้อมูลหน่วยงาน”

๒) กระบวนการประมวลผลเพื่อทำให้เกิดชุดข้อมูล คือ การนำข้อมูลหน่วยงานมาประกอบกับข้อมูลจากแหล่งอื่นหรือข้อมูลอ้างอิงอื่น โดยรวบรวมและจัดเป็นชุดใหญ่ถูกต้องตามลักษณะโครงสร้างของข้อมูล รวมถึงจำแนกหมวดหมู่ กำหนดและจัดประเภทชั้นความลับของชุดข้อมูลตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ แบ่งออกได้เป็น ข้อมูลที่เปิดเผยได้ซึ่งหมายถึงข้อมูลเปิดภาครัฐ ข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้ เช่น ข้อมูลลับตามกฎหมาย ข้อมูลภายในหน่วยงาน ข้อมูลแลกเปลี่ยน ซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้นี้สามารถแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานได้นั้น หน่วยงานที่ร้องขอต้องมีอำนาจตามกฎหมายด้วย และข้อมูลส่วนบุคคลโดยเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลต้องให้ความยินยอมในการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนส่วนบุคคลเท่านั้น เว้นแต่กฎหมายระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลอย่างหนึ่งอย่างใดไว้เป็นการเฉพาะให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หลังจากนั้นให้จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัล หรือเมทาดาตาประกอบด้วย

๓) กระบวนการทำสถิติ คือ การนำชุดข้อมูลมาผ่านกระบวนการทำสถิติเพื่อให้ได้ข้อมูลสถิติเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถิติ กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การนำข้อมูลขนาดใหญ่มาประมวลผลเพื่อวิเคราะห์และนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ

๓.๖ ด้านเศรษฐกิจ (Economic factors) และด้านสังคม (Social factors)

การวางแผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๘-๒๕๗๐ จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นภาพรวมด้านเศรษฐกิจและสังคม โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และพฤติกรรมการใช้งานด้านดิจิทัล จากการศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีและแนวโน้มของเทคโนโลยี พบว่า ปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technologies, ICT) มาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุน (Enabling Technology) การพัฒนาประเทศมาโดยตลอด โดยมุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีที โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband) กระจายอย่างทั่วถึงเสมือนบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานทั่วไป ประชาชนมีความรอบรู้ เข้าถึง สามารถพัฒนาและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้อย่างเท่าทัน

๓.๖.๑ บริบทของประเทศไทยในยุคดิจิทัล

สำหรับปัจจุบัน รัฐบาลได้ตระหนักถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของประเทศไทยที่จะปรับปรุงทิศทางการดำเนินงานของประเทศด้วยการใช้ประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีดิจิทัล โดยความท้าทายและโอกาสของประเทศไทยด้านเศรษฐกิจและสังคม ความท้าทายจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล และสถานภาพการพัฒนาด้านดิจิทัลในประเทศไทยในปัจจุบัน สามารถสรุปโดยสังเขปได้ดังต่อไปนี้

๓.๖.๒ ทิศทางการพัฒนาประเทศ: ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทยในภาพรวม

กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศและการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก ทำให้สภาพแวดล้อมของการพัฒนาประเทศไทยในปัจจุบันและที่จะเกิดในอนาคต ๒๐ ปี เปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยสภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นทั้งเงื่อนไขปัญหา และความท้าทาย

ที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญ ซึ่งหากประเทศไทยสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้สามารถใช้ประโยชน์จากการมีแนวทางรองรับหรือแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ จะเป็นโอกาสสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป โดยบริบทที่เป็นความท้าทายและโอกาสของประเทศไทย มีตัวอย่าง ได้แก่

๑) การก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) ซึ่งประเทศไทยตกอยู่ในภาวะดังกล่าวอย่างยาวนาน การก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับสูงเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาประเทศเร่งด่วนของรัฐบาล ด้วยการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้วในประเทศ และอุตสาหกรรมกระแสใหม่ที่รวมถึงอุตสาหกรรมดิจิทัล

๒) พัฒนาขีดความสามารถของภาคเกษตรและอุตสาหกรรม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้ก้าวไปอยู่ในกลุ่มประเทศที่แข่งขันได้ด้วยนวัตกรรม และขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ SMEs ให้สามารถเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้ในระดับสูงขึ้น

๓) ปรับตัวและฉกฉวยโอกาสจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมถึงการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทย และการปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลาง จะเป็นประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ กอปรกับการใช้โอกาสจากการที่ประเทศไทยมีจุดเด่นที่มีความหลากหลายทางชีวภาพอันเป็นรากฐานมั่นคงของการผลิตในภาคเกษตรกรรม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายที่สุดประเทศหนึ่ง คุณภาพฝีมือแรงงานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๔) การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งมีหลากหลายมิติ ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพคน ด้านการศึกษา ด้านรายได้ ด้านโอกาสทางสังคมและการได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ และยังรวมถึงความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) หรือช่องว่างระหว่างผู้ที่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลกับผู้ที่เข้าไม่ถึง ไม่เข้าใจ และไม่สามารถใช้ประโยชน์จากไอซีที

๕) บริหารจัดการสังคมผู้สูงอายุ การเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรจะมีนัยต่อผลิตภาพ (Productivity) และการมีส่วนร่วมในภาคแรงงานในอนาคต รวมถึงความต้องการ

ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเทคโนโลยีดิจิทัลในการดูแลผู้สูงอายุ จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการกับการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

๖) พัฒนาศักยภาพของคนในประเทศ เทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นเครื่องมือในการสร้างศักยภาพของทุกคน ยกระดับคนไปสู่สังคมฐานความรู้ ให้มีความสามารถ ขยับไปสู่การผลิตที่ใช้เทคโนโลยีหรือรู้จักใช้เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารในการประกอบอาชีพมากขึ้น สำหรับคนทั่วไปเทคโนโลยีดิจิทัลจะช่วยให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สามารถพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันโลก

๗) แก้ไขปัญหาคอร์รัปชั่น ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศ ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างและการพัฒนาประเทศในทุกมิติ เนื่องจากคอร์รัปชั่นเป็นอุปสรรคอันดับหนึ่งในทรรศนะของนักลงทุนต่างชาติที่จะตัดสินใจลงทุนและทำธุรกิจในประเทศไทย โดยกรณีคอร์รัปชั่นที่สำคัญ คือ การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและการใช้งบประมาณประจำปี ดังนั้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องสร้างความโปร่งใสด้วยการเปิดเผยข้อมูลให้ภาคประชาสังคมสามารถตรวจสอบการทำงานได้

๘) ภัยคุกคามไซเบอร์ มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงรูปแบบอย่างต่อเนื่อง จึงต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือ เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และการพัฒนาทักษะความรู้ เพื่อป้องกันตนเองและหน่วยงาน ลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีหรือภัยคุกคาม และลดความเสียหายจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

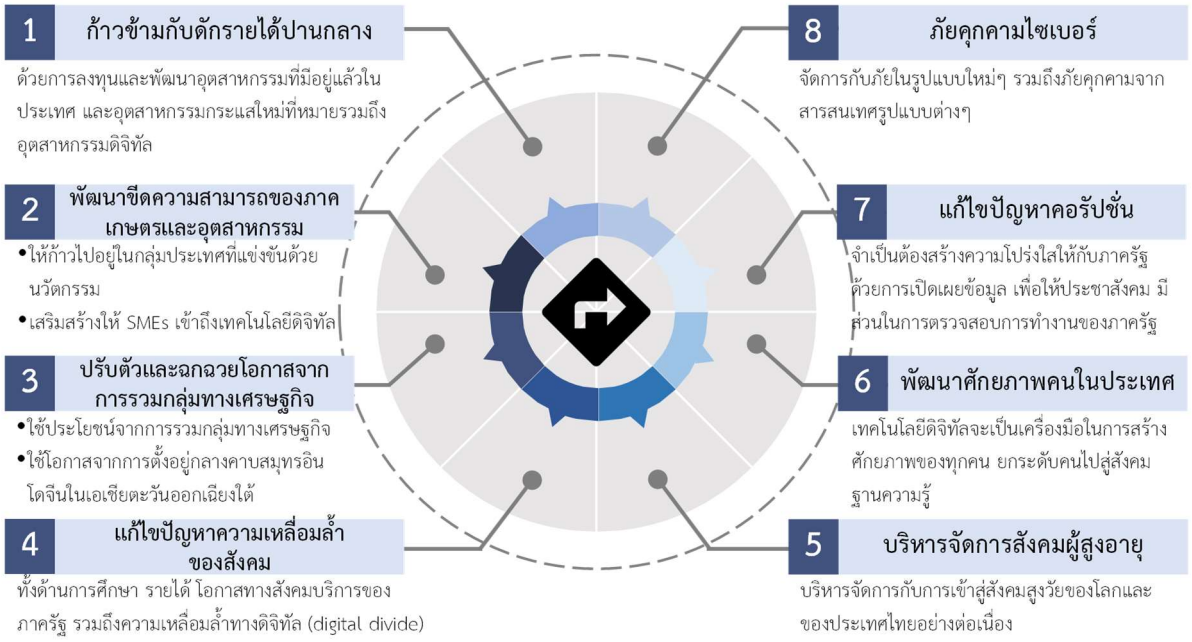

รูปที่ ๓๕ ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทย

ที่มา: แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๓.๖.๒.๑ ความท้าทายจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล

เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการใช้ชีวิตของประชาชนทุกคน การดำเนินงานของภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาสังคมทุก ๆ องค์กร แต่เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลาและยากต่อการคาดเดาในระยะยาว ดังนั้น การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงต้องตระหนักและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้น

ในอนาคตและนัยจากการเปลี่ยนแปลงนั้น โดยมีตัวอย่างผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนี้

๑) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี แบบก้าวกระโดด โดยมีตัวอย่างเทคโนโลยีดิจิทัลที่จะมีบทบาทสำคัญในอนาคต เช่น เทคโนโลยีสื่อสารที่มีความเร็วและคุณภาพสูง (New Communications Technology) เทคโนโลยีอุปกรณ์เคลื่อนที่เพื่อการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบทุกที่ทุกเวลา (Mobile/ Wearable Computing) เทคโนโลยีการประมวลผลแบบคลาวด์ (Cloud Computing) เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent) เทคโนโลยีการเชื่อมต่อของสรรพสิ่ง (Internet of Things) เทคโนโลยีการพิมพ์สามมิติ (๓D Printing) และเทคโนโลยีความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security) รวมถึงเทคโนโลยี Robotics หรือ Autonomous

๒) การหลอมรวมของกิจกรรม เกิดการหลอมรวมระหว่างกิจกรรมทางเศรษฐกิจสังคมของโลกออนไลน์และออฟไลน์ (Convergence of Online and Offline Activities) โดยเทคโนโลยีใหม่หรือการใช้เทคโนโลยีเดิมในรูปแบบใหม่ ทำให้กิจกรรมของประชาชน ธุรกิจ หรือรัฐ ถูกย้ายมาอยู่บนระบบออนไลน์มากขึ้น เช่น การสื่อสาร การซื้อขายสินค้า การบริการของภาครัฐ เป็นต้น

๓) ผู้บริโภคกลายเป็นผู้ผลิต เกิดแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้เกิดการผลิตมากขึ้น (Consumption to Production) โดยเปลี่ยนลักษณะการใช้เทคโนโลยีในระดับประชาชนเพื่อการสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือกิจกรรมสาระบันเทิง มาเป็นผู้ผลิตโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อทำให้เกิดผลผลิตและรายได้มากขึ้น

๔) การแข่งขันบนฐานนวัตกรรม สินค้าและบริการ (Innovation Economy) ธุรกิจที่ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทางธุรกิจ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการเดิมของตน หรือสร้างสินค้าและบริการใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดจะไม่สามารถแข่งขันได้อีกต่อไป

๕) ยุคของระบบอัจฉริยะ เกิดการใช้ระบบอัจฉริยะ (Smart Everything) ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้น ตั้งแต่ระดับประชาชน เช่น การเดินทาง ไปถึงระดับอุตสาหกรรม เช่น การเกษตร การผลิตสินค้าในโรงงาน หรือแม้กระทั่งเรื่องการเฝ้าระวังภัยพิบัติ การดูแลสิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ อีกมากมายในอนาคต

๖) การแข่งขันด้วยข้อมูล เกิดข้อมูลทั้งจากผู้ใช้งานและจากอุปกรณ์เซ็นเซอร์ต่าง ๆ จำนวนมหาศาล ซึ่งศักยภาพในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่จะเป็นเรื่องจำเป็นและเป็นพื้นฐานสำหรับทุกหน่วยงานและองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน

๗) การแพร่ระบาดของภัยไซเบอร์ เกิดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยไซเบอร์หลายรูปแบบ เช่น การก่อกวนสร้างความเสียหายแก่ผู้ใช้ระบบ การเข้าถึงข้อมูลและระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต การยับยั้งข้อมูลและระบบ การสร้างความเสียหายแก่ระบบ การจารกรรมข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์ หรือแม้แต่การโจมตีโครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดที่สามารถทำให้ระบบเศรษฐกิจหยุดชะงัก โดยภัยไซเบอร์เหล่านี้ล้วนแล้วแต่พัฒนาอย่างรวดเร็วตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และบ่อยครั้งที่มาจากนอกประเทศ ทำให้การป้องกันหรือติดตามจับกุมการกระทำผิดเป็นเรื่องที่ยากและสลับซับซ้อน

๘) การเปลี่ยนโครงสร้างกำลังคน ทั้งในเชิงลบและเชิงบวก งานหลายประเภทโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการจะเริ่มถูกทดแทนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถทำ

ได้ดีกว่าและมีประสิทธิภาพมากกว่า ขณะเดียวกันก็จะมีงานรูปแบบใหม่ที่ต้องใช้ความรู้และทักษะสูงเกิดขึ้น เช่น นักวิทยาศาสตร์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านโซเชียลเน็ตเวิร์ค นักธุรกิจดิจิทัล ฯลฯ

จะเห็นได้ว่า พลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และไม่หยุดยั้ง ส่งผลกระทบอย่างมากต่อรูปแบบกิจกรรมของปัจเจกชนและองค์กร รวมถึงระบบเศรษฐกิจและสังคม ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศเพื่อนำไปสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่หมายถึงระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม การปฏิรูปกระบวนการทางธุรกิจซึ่งรวมถึงการผลิต การค้า การบริการ และการบริหารราชการแผ่นดิน

รูปที่ ๓๖ ความท้าทายจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล

ที่มา: แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๓.๖.๒.๒ สถานภาพการพัฒนาด้านดิจิทัลในประเทศไทย

ประเทศไทยจะสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศได้มากน้อยเพียงใดนั้น เงื่อนไขที่สำคัญ คือ ความพร้อมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน และความสามารถในการพัฒนา เสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านดิจิทัลของประเทศในอนาคต ดังนั้น จึงควรต้องมีการประเมินสถานภาพปัจจุบันของการพัฒนาด้านดิจิทัลของประเทศไทย ๖ ด้าน ได้แก่

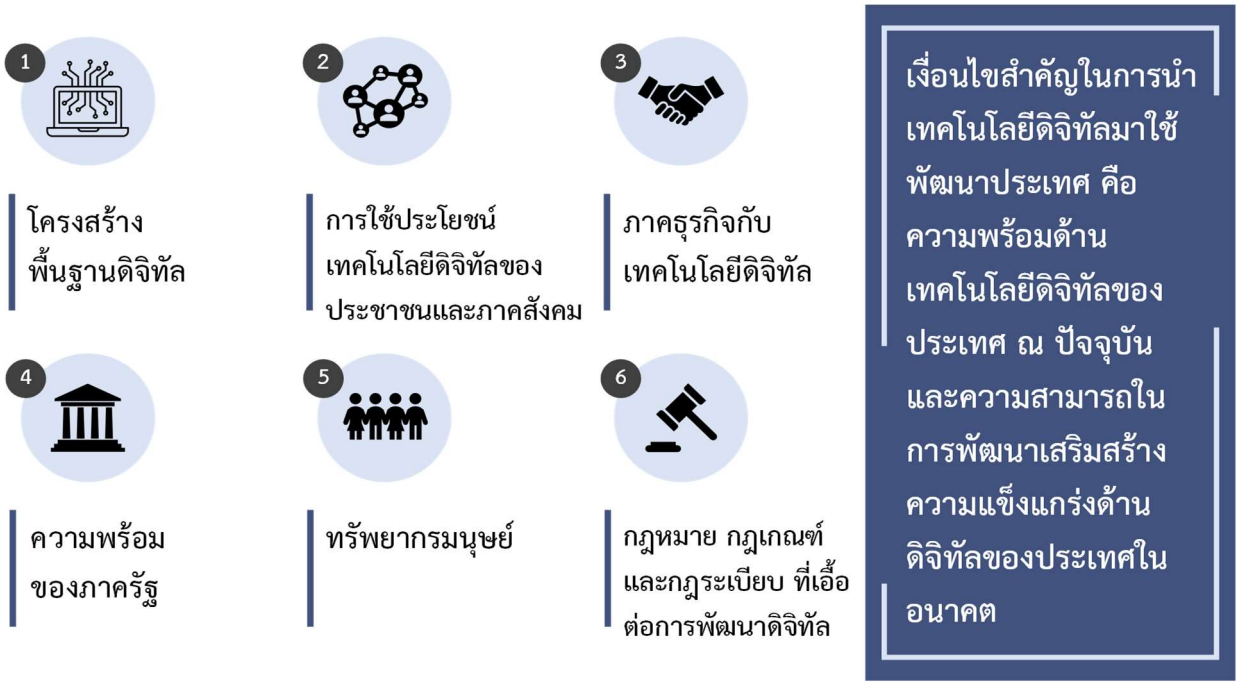

รูปที่ ๓๗ สถานภาพการพัฒนาด้านดิจิทัลในประเทศไทย

ที่มา: แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑) โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

<u>การใช้อินเตอร์เน็ตของประชาชน ในประเทศไทย</u>

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีการสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๗ ไตรมาสที่ ๒ พบว่า ประเทศไทย มีประชาชนประมาณ ๗๐.๒ ล้านคน โดยมีจำนวนประชากรอายุ ๖ ปีขึ้นไป ทั้งสิ้นประมาณ ๖๖.๐ ล้านคน ในจำนวนนี้มีผู้ใช้งานอินเตอร์เน็ต๕๘.๔ ล้านคน (ร้อยละ ๘๘.๕) และจำแนกตามเพศพบว่า ผู้ชาย ใช้อินเทอร์เน็ตสูงกว่าผู้หญิง โดยผู้ชายใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๘๙.๙ ส่วนผู้หญิงใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๘๗.๓ เมื่อพิจารณาการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละกลุ่มอายุ พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี ใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด ร้อยละ ๙๘.๙ รองลงมาคือ ประชาชนกลุ่มอายุ ๒๕ - ๓๙ ปี ร้อยละ ๙๘.๖ ส่วนประชาชนกลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีการใช้อินเทอร์เน็ตต่ำที่สุด ร้อยละ ๕๘.๖ เมื่อพิจารณาประชาชนที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไปตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด ร้อยละ ๙๙.๒ รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๙๘.๔ ส่วนผู้ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตต่ำที่สุด ร้อยละ ๖๖.๑ จากผลการสำรวจผู้มีงานทำอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพการทำงาน พบว่าลูกจ้างรัฐบาลใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด ร้อยละ ๙๙.๖ ในขณะที่กลุ่มที่มีสถานภาพทำงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำที่สุด ร้อยละ ๘๘.๔

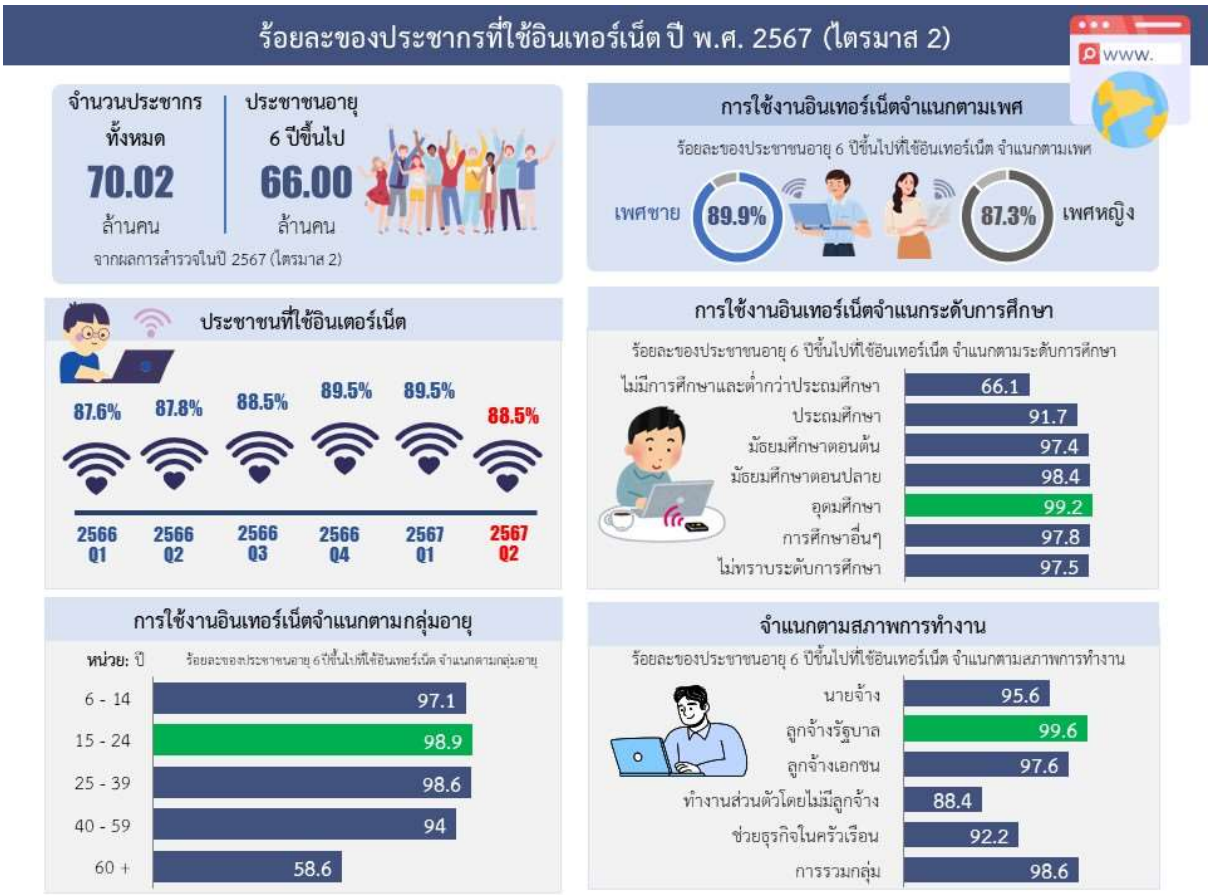

รูปที่ ๓๘ ร้อยละของประชากรที่ใช้อินเตอร์เน็ต ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒)

<u>การใช้โทรศัพท์มือถือของประชาชน ในประเทศไทย</u>

การใช้โทรศัพท์มือถือ จากผลการสำรวจในปี ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒) พบว่า มีผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ ๖๒.๖ ล้านคน (ร้อยละ ๙๔.๙) จากผลการสำรวจเกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์มือถือจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ชายใช้โทรศัพท์มือถือสูงกว่าผู้หญิง โดยผู้ชายใช้โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ ๙๕.๕ ส่วนผู้หญิงใช้โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ ๙๔.๔ เมื่อพิจารณาการใช้โทรศัพท์มือถือแต่ละกลุ่มอายุ พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี ใช้โทรศัพท์มือถือสูงที่สุด ร้อยละ ๙๙.๑ รองลงมาคือ ประชาชนกลุ่มอายุ ๒๕ - ๓๙ ปีร้อยละ ๙๙.๐ ส่วนประชาชนกลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีการใช้โทรศัพท์มือถือต่ำที่สุด ร้อยละ ๘๒.๘ เมื่อพิจารณาประชาชนที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไปตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้มีการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาเป็นกลุ่มที่ใช้โทรศัพท์มือถือสูงที่สุด ร้อยละ ๙๙.๖ รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ ๙๙.๓ และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใช้โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ ๙๘.๘ เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มอายุที่ใช้โทรศัพท์มือถือแบบ Smart Phone สูงที่สุดคือ กลุ่มอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี ร้อยละ ๑๐๐.๐ รองลงมาคือ กลุ่มอายุ ๖ - ๑๔ ปี ร้อยละ ๙๙.๙ และกลุ่มอายุ ๒๕ - ๓๙ ปี ร้อยละ ๙๙.๘ ส่วนกลุ่มอายุที่ใช้โทรศัพท์มือถือแบบ Feature Phone สูงที่สุดคือ กลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๑๘.๓ รองลงมาคือ กลุ่มอายุ ๔๐ - ๕๙ ปี ร้อยละ ๑.๘ ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือแบบ Smart Phone ร้อยละ ๙๖.๐ และใช้โทรศัพท์มือถือแบบ Feature Phone ร้อยละ ๔.๐ จากผลการสำรวจประชาชนอายุ๖ ปีขึ้นไป มีผู้ที่ไม่ใช้โทรศัพท์มือถือร้อยละ ๕.๑ ซึ่งผู้ที่ ไม่ใช้โทรศัพท์มือถือส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ไม่มีความจำเป็น/ไม่สนใจ

สูงที่สุด ร้อยละ ๓.๑ รองลงมาคือ ใช้ไม่เป็น ร้อยละ ๑.๘ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโทรศัพท์มือถือสูงเกินไป เช่น ค่าบริการ ค่าเครื่อง เป็นต้น ร้อยละ ๐.๒

รูปที่ ๓๙ ร้อยละของประชากรที่มีการใช้โทรศัพท์มือถือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒)
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

<u>พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลของประชาชนอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป</u>

โครงสร้างของประชากรอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ผลการสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พบว่า ในปี ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒) มีประชาชนอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปประมาณ ๒๔.๗ ล้านคน ในจำนวนนี้มีผู้ใช้อุปกรณ์ดิจิทัล ๑๙.๖ ล้านคน (ร้อยละ ๗๙.๒) ส่วนใหญ่ มีการใช้โซเชียลมีเดียอยู่ที่ร้อยละ ๘๖.๙ และไม่ใช้โซเชียลมีเดีย ร้อยละ ๑๓.๑ และส่วนใหญ่ เคยทำธุรกรรมทางการเงินออนไลน์ ร้อยละ ๔๔.๖ และไม่เคยทำธุรกรรมทางการเงินออนไลน์ร้อยละ ๕๕.๔ ซึ่งประชาชนที่เคยทำธุรกรรมทางการเงินออนไลน์จะใช้สแกนคิวอาร์โค้ดจ่ายหรือรับเงิน ร้อยละ ๔๒.๒ โอนเงินออนไลน์ ร้อยละ ๔๑.๘ ชำระค่าบริการหรือค่าสินค้าออนไลน์ ร้อยละ ๓๔.๔ ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ร้อยละ ๑๔.๕ ทำประกันภัยออนไลน์ ร้อยละ ๒.๔ และลงทุนออนไลน์ ร้อยละ ๑.๐

รูปที่ ๔๐ พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลของประชาชนอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒)
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

<u>การมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครัวเรือน</u>

โครงสร้างของครัวเรือน เมื่อพิจารณาการมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครัวเรือน พบว่ามีครัวเรือนประมาณ ๒๔.๐ ล้านครัวเรือน ในจำนวนนี้มีครัวเรือนที่มีคอมพิวเตอร์ ๕.๒ ล้านครัวเรือน สำหรับประเภทคอมพิวเตอร์ที่มีในครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนมีคอมพิวเตอร์แบบ คอมพิวเตอร์พกพา (Notebook/Laptop, Netbook) สูงที่สุด ร้อยละ ๗๓.๒ รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์พกพา ขนาดกลาง (Tablet) ร้อยละ ๓๙.๑ และคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (PC/Desktop) ร้อยละ ๓๓.๕ จากผลการสำรวจ พบว่า มีครัวเรือนที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ๒๑.๗ ล้านครัวเรือน (ร้อยละ ๙๐.๓) สำหรับรูปแบบการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์แบบเคลื่อนที่สูงที่สุด ร้อยละ ๙๗.๘ รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์แบบประจำที่ ร้อยละ ๓๖.๔ โดยครัวเรือนที่ใช้อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์แบบเคลื่อนที่และแบบประจำที่ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๙๙.๔ และร้อยละ ๔๓.๑ ตามลำดับ สำหรับความเร็วดาวน์โหลดของอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์แบบประจำที่ที่ใช้ในครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่ใช้ความเร็วดาวน์โหลดตั้งแต่ ๑๐๐ Mbps แต่น้อยกว่า ๑Gbps ร้อยละ ๓๖.๐ รองลงมา คือ ตั้งแต่ ๑ Gbps ขึ้นไป ร้อยละ ๒๗.๗ สำหรับครัวเรือนที่ไม่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๙.๗ ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ไม่มีความจำเป็น/ไม่สนใจ ร้อยละ ๙.๐ รองลงมาคือ สามารถใช้จากที่อื่นได้ ร้อยละ ๐.๒

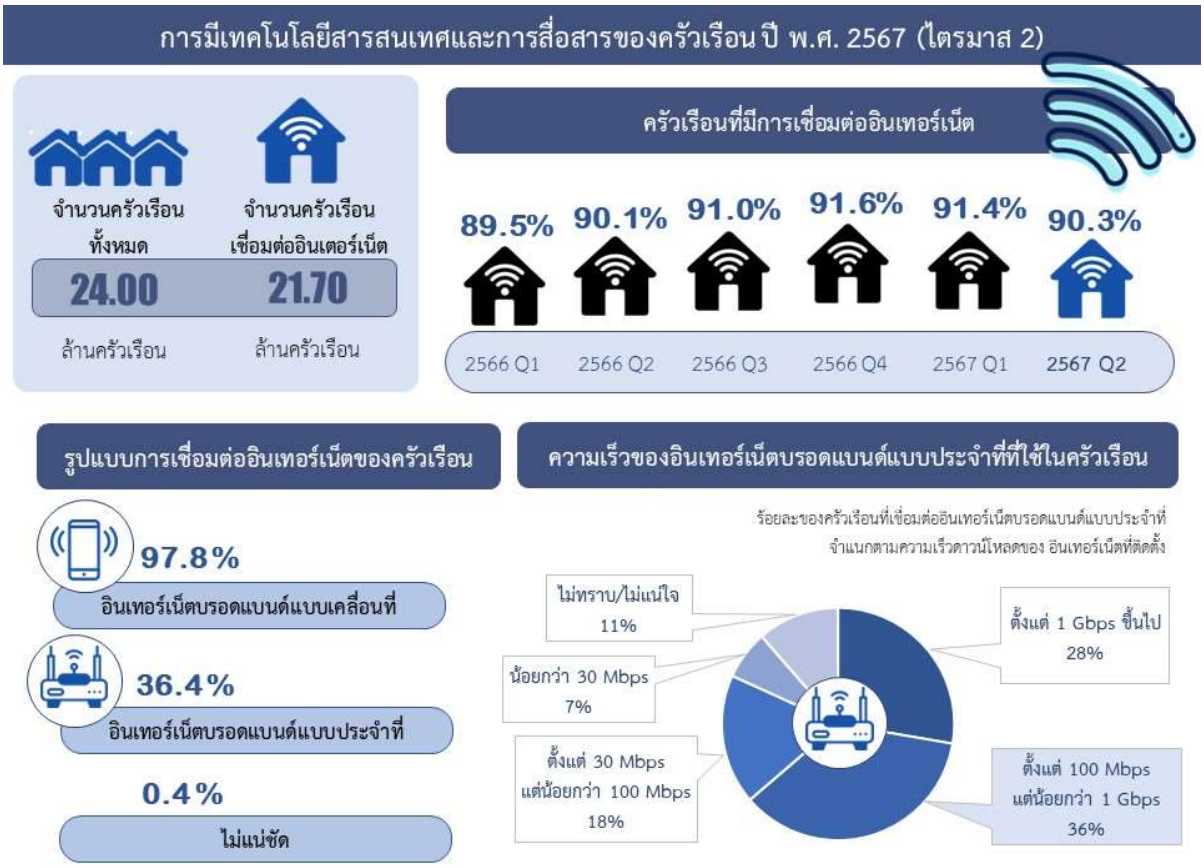

รูปที่ ๔๑ การมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครัวเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ไตรมาส ๒)
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อินเทอร์เน็ตแบนด์วิดท์ระหว่างประเทศ (International Internet Bandwidth) และการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างประเทศ เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ซึ่งในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาอินเทอร์เน็ตแบนด์วิดท์ระหว่างประเทศในภูมิภาคและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมาก เพื่อรองรับการประยุกต์ใช้งานและบริการที่มีการรับส่งข้อมูลปริมาณมาก ผ่านเครือข่ายความเร็วสูง ปริมาณอินเทอร์เน็ตแบนด์วิดท์ระหว่างประเทศของไทยมากกว่าร้อยละ ๕๐ มีการติดต่อสื่อสารไปยังประเทศที่เป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ต มีแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่เป็นที่ต้องการของผู้ใช้งาน ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกา โดยประเทศไทยมีโครงข่ายสื่อสารระหว่างประเทศเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านสายใยแก้วนำแสงทางภาคพื้นดิน และเชื่อมโยงกับประเทศอื่น ๆ ผ่านเคเบิลใต้น้ำ แต่โครงข่ายสื่อสารระหว่างประเทศของไทย โดยเฉพาะโครงข่ายสื่อสารผ่านเคเบิลใต้น้ำยังน้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้าน

๒) การใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชนและภาคสังคม เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ในหลากหลายมิติ เช่น การเพิ่มรายได้ การเข้าถึงบริการของภาครัฐ ทั้งนี้ การใช้เทคโนโลยีไอซีทีโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสถานการณ์ COVID-๑๙ ในปี ๒๕๖๓ ส่งผลให้การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

จากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) ในปี ๒๕๖๒ มีจำนวนประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต ๕๐.๑ ล้านคน จากประชากรทั้งหมด ๖๖.๕ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ของประชากรทั้งหมด ในปี ๒๕๖๓ คนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละ ๑๑ ชั่วโมง ๒๕ นาที เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ถึง ๑ ชั่วโมง ๓ นาที โดยปีแรกที่ ETDA เริ่มทำผลสำรวจ คือปี ๒๕๕๖ คนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยเพียงวันละ ๔ ชั่วโมง ๓๖ นาทีเท่านั้น คิดเป็นอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นถึง ๓ เท่าตัว และเมื่อแบ่งตามเจเนอเรชั่น พบว่า กลุ่ม Gen Y (อายุ ๒๐-๓๙ ปี) มีการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดอยู่ที่ ๑๒ ชั่วโมง ๒๖ นาที รองลงมา คือ Gen Z (อายุน้อยกว่า ๒๐ ปี) จำนวน ๑๒ ชั่วโมง ๘ นาที ขณะที่กลุ่ม Gen X (อายุ ๔๐-๕๕ ปี) จำนวน ๑๐ ชั่วโมง ๒๐ นาที ส่วน Baby Boomer (อายุ ๕๖-๗๔ ปี) มีการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ที่๘ ชั่วโมง ๔๑ นาที ตามลำดับ นอกจากนี้หากจำแนก ตามอาชีพ พบว่า ในกลุ่มนักเรียน/ นักศึกษา มีจำนวนชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวันสูงที่สุด อยู่ที่ ๑๒ ชั่วโมง ๔๓ นาที รองลงมาได้แก่ อาชีพอิสระ อยู่ที่ ๑๑ ชั่วโมง ๒๘ นาที พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน อยู่ที่ ๑๑ ชั่วโมง ๑๐ นาที เจ้าของกิจการ/ประกอบธุรกิจส่วนตัว อยู่ที่ ๑๐ ชั่วโมง ๒๑ นาที และผู้ว่างงาน/ไม่มีงานทำ อยู่ที่ ๑๐ ชั่วโมง ๑๐ นาที

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีเนื้อหาในรูปแบบสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของคนในประเทศไม่เพียงพอ กล่าวคือ ยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านเนื้อหา (Content Divide) ซึ่งเป็นมิติหนึ่งของความเหลื่อมล้ำดิจิทัล (Digital Divide) เนื้อหาที่สำคัญที่ยังขาดไป อาทิ สื่อการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพ และสื่อที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในระดับท้องถิ่นทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรมที่ต่างกัน ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจว่าในขณะที่ประชาชนเริ่มมีการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอุปกรณ์พกพา เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่และแท็บเล็ต แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความบันเทิง โดยไม่ได้นำเทคโนโลยีไปก่อให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร

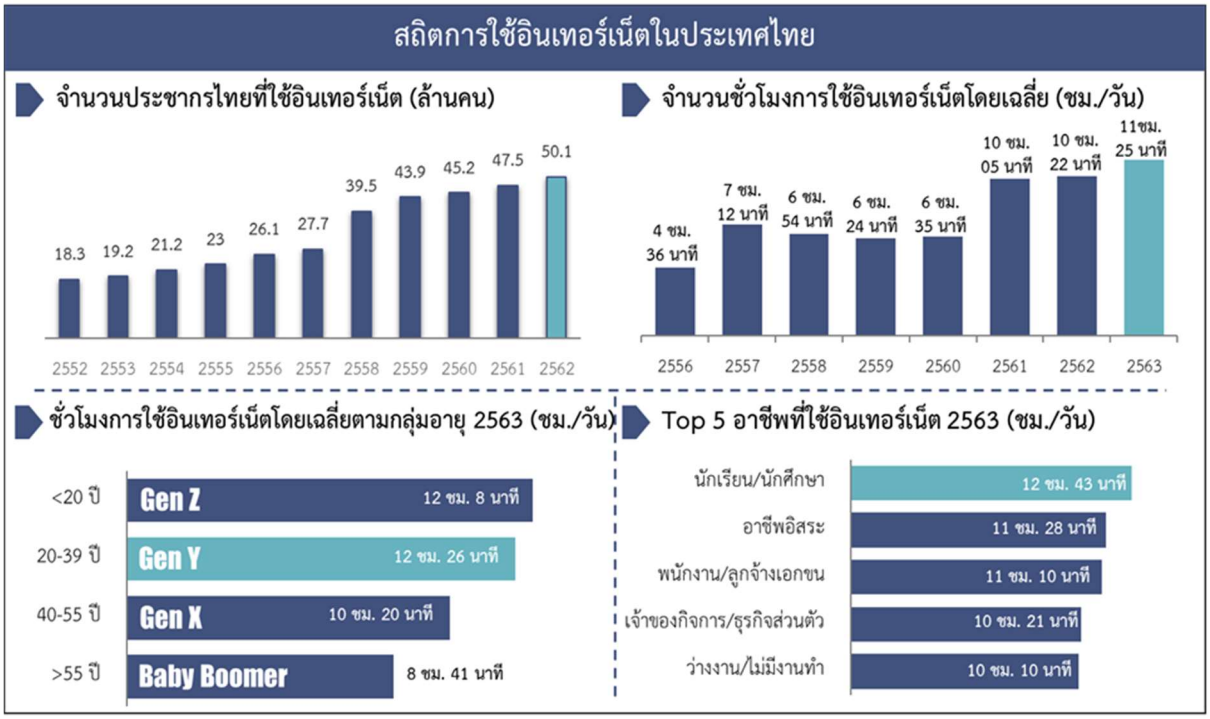

รูปที่ ๔๒ การใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชนและภาคสังคม

ที่มา: สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, เมษายน ๒๕๖๔

๓) ภาคธุรกิจกับเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้งานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในภาคธุรกิจยังไม่สูงมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธุรกิจ SMEs ที่มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับค่อนข้างต่ำ จากการสำรวจการมีการใช้ไอซีทีในสถานประกอบการ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ธุรกิจ SMEs (ขนาดการจ้างงาน ๑-๑๐ คน) มีการใช้คอมพิวเตอร์เพียงร้อยละ ๒๖.๒ และมีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ ๒๗.๖ ขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากถึงร้อยละ ๙๙.๗ และร้อยละ ๙๙.๔ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาการขายสินค้าและบริการทางอินเทอร์เน็ต พบว่า ธุรกิจ SMEs มีการขายสินค้าออนไลน์เพียงร้อยละ ๕.๔ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการส่งเสริมและกระตุ้นให้ธุรกิจ SMEs ตลอดจนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศให้เข้าสู่ระบบการค้าดิจิทัล เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของไทยให้เข้มแข็ง

ในส่วนของอุตสาหกรรมดิจิทัล (หรืออุตสาหกรรมไอซีที) ของไทยในปัจจุบันเผชิญกับสถานการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะเรื่องค่าแรงขั้นต่ำที่เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเวียดนามและอินโดนีเซีย ส่งผลให้ได้รับผลกระทบจากการย้ายฐานการผลิต แต่ในขณะเดียวกันธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology Startup) ซึ่งเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ในการพัฒนาประเทศเริ่มเป็นที่สนใจเพราะเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพ ปัญหาที่สำคัญของธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัลในประเทศ คือ ส่วนใหญ่ยังเป็นธุรกิจขนาดเล็กมาก (Micro SMEs) และมีมูลค่าไม่สูงพอที่จะดึงดูดเงินลงทุนจากนักลงทุน (Venture Capital) ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

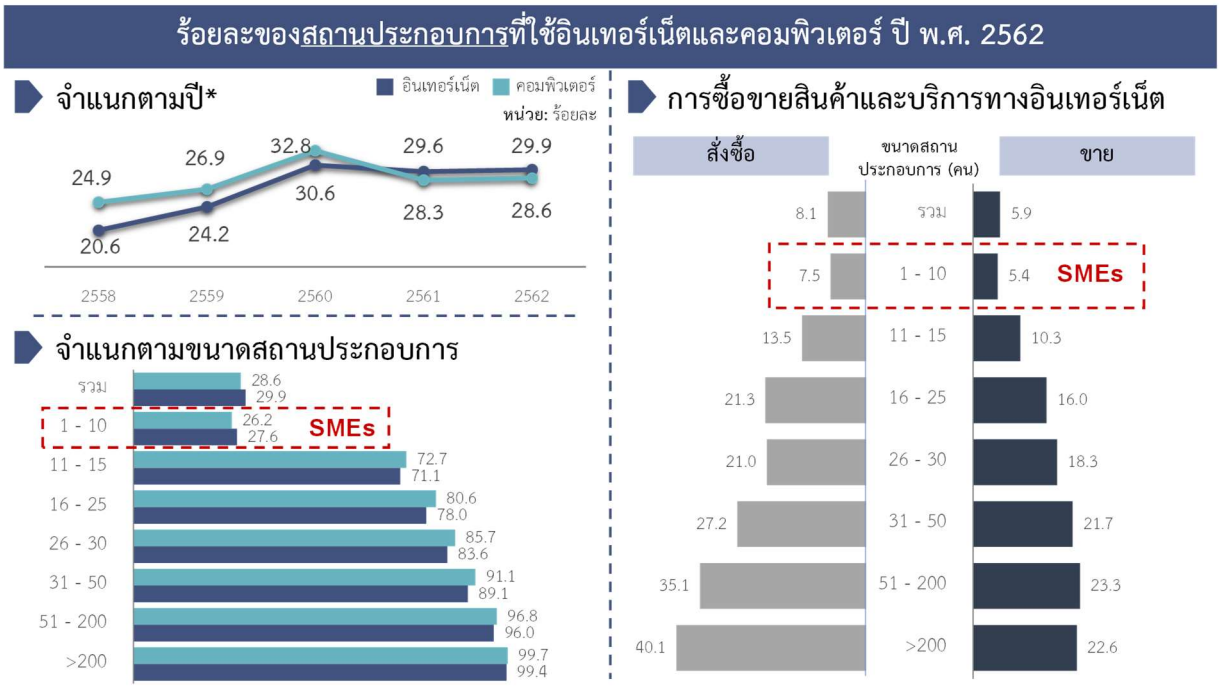

รูปที่ ๔๓ การใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลของภาคธุรกิจ

หมายเหตุ: * คอมพิวเตอร์ในปี ๒๕๕๙-๒๕๖๒ รวม Tablet ด้วย

ที่มา: การสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานประกอบการ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔) ความพร้อมของภาครัฐ การจัดอันดับความพร้อมของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ในรายงาน UN e - Government Survey ๒๐๒๒ จากการพิจารณาดัชนีการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ e - Government Development Index (EDGI) ซึ่งเป็นการประเมินระดับการพัฒนาของบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐในกลุ่มประเทศสมาชิก UN พบว่า การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๕๕ ของโลก โดยอันดับขยับขึ้นจากอันดับที่ ๕๗ ของโลกในผลการจัดอันดับก่อนหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๓) และอยู่ในอันดับที่ ๓ ของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีอันดับเป็นรองประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย ตามลำดับ

ฌ

รูปที่ ๔๔ ดัชนี e - Government Development Index (EDGI)

ที่มา: United Nations e-Government Survey ๒๐๒๒

ส่วนดัชนีการมีส่วนร่วมและการเข้าถึงบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Participation: EPI) โดยรัฐบาลดิจิทัลประเทศไทย เปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการ ออกแบบนโยบาย แสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมาย และตรวจสอบการทำงานของรัฐมากขึ้น โดยจากผลการสำรวจรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ขององค์การสหประชาชาติ (UN e-Government Survey ๒๐๒๒) พบว่าดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประชาชนของประเทศไทย อยู่อันดับที่ ๑๘ ดีขึ้นมากถึง ๓๓ อันดับในปี ๒๕๖๕ และเป็นอันดับ ๒ ของอาเซียน

กลุ่มประเทศอาเซียน	อันดับ	2022
สิงคโปร์	3	0.9773
ไทย	18	0.7841
อินโดนีเซีย	37	0.7159
มาเลเซีย	47	0.6818
เวียดนาม	72	0.5341
ฟิลิปปินส์	80	0.4886
บรูไน	81	0.4773
พม่า	117	0.3068
กัมพูชา	123	0.2841
ลาว	132	0.2614

รูปที่ ๔๕ ดัชนี e - Participation Index (EPI)

ที่มา: United Nations e-Government Survey ๒๐๒๒

นอกจากนี้ ระบบสารสนเทศภาครัฐยังไม่ได้มีการบูรณาการเชื่อมต่อกันมากเท่าที่ควร การใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐทำได้ยาก อีกทั้งมีการจัดเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน และขาดความเป็นเอกภาพ โดยอุปสรรคสำคัญของการบูรณาการระบบสารสนเทศภาครัฐ คือ ขาดการบูรณาการขั้นตอนการทำงานข้ามหน่วยงาน เงื่อนไขการจัดเก็บข้อมูล และหลักเกณฑ์ในการกำหนดชื่อรายการข้อมูลแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน โครงสร้างและรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการออกแบบมีพื้นฐานอยู่บนชื่อรายการข้อมูลที่ต่างกัน การใช้กฎเกณฑ์การสื่อสารในการร้องขอและตอบสนองระหว่างระบบที่แตกต่างกัน ทำให้บูรณาการเชื่อมโยงได้ยาก

๕) ทรัพยากรมนุษย์ เนื่องด้วยกำลังคนทางด้านดิจิทัล (Digital Workforce) เป็นเรื่องใหม่ที่จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดเก็บข้อมูลและแนวคิดของการปรับโครงสร้างกำลังคนทางด้านดิจิทัลอย่างบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถานภาพกำลังคนทางด้านดิจิทัลในที่นี้จึงใช้สถานภาพของบุคลากรไอซีทีเพื่อประเมินวัดและเป็นฐานการวิเคราะห์บริบทของการพัฒนากำลังคนทางด้านดิจิทัล โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผู้ทำงานด้านไอซีทีอยู่ในตลาดแรงงานจำนวน ๖.๔๘ แสนรายทั่วประเทศ แต่คิดเป็นร้อยละของกำลังคนด้านไอซีทีต่อจำนวนกำลังแรงงานทั้งประเทศเพียงร้อยละ ๑.๑๓ (มีผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๓๘.๔๒ ล้านคน ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒) ซึ่งนับว่าประเทศไทยมีจำนวนกำลังคนทางด้านดิจิทัลต่ำมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศเวียดนามมีกำลังคนด้านไอซีที ๙๐๐,๐๐๐ คน และมาเลเซียมีกำลังคนด้านไอซีที ๑.๑๒ ล้านคน แสดงถึง การขาดแคลนบุคลากรของประเทศไทยอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง ไม่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลภายในประเทศ โดยส่วนใหญ่ผู้ทำงานด้านไอซีทีของประเทศไทย ๒ อันดับแรก เป็นกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพด้านฐานข้อมูลและเครือข่าย และกลุ่มช่างเทคนิคปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหากับผู้ใช้ ICT ตามลำดับ

ผู้ทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นผู้ทำงานใน ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ๑) นักวิเคราะห์ พัฒนาซอฟต์แวร์และโปรแกรมประยุกต์ ๒) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านฐานข้อมูลและเครือข่าย ๓) ช่างเทคนิคปฏิบัติการ ที่ให้ความช่วยเหลือ และแก้ปัญหากับผู้ใช้งานด้าน ICT ๔) ช่างเทคนิคด้านการติดต่อสื่อสาร ๕) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เกี่ยวข้องในการผลิตสินค้าและบริการด้าน ICT โดยประมวลผลข้อมูลจาก โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้ประเทศมีข้อมูล ที่สำคัญในการติดตามสถานการณ์การทำงานด้าน ICT ซึ่งถือเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจของประเทศ และนำไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาบุคลากรด้าน ICT ให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงาน มีผลการสำรวจที่สำคัญดังนี้ ๑) ผู้ทำงานด้าน ICT มีจำนวนเพิ่มขึ้นเพียง ๑.๒๕ แสนคนจากปี๒๕๖๔ ที่ผ่านมา โดยมีจำนวน ๖.๔๘ แสนคน หรือคิดเป็นสัดส่วนของผู้ทำงานด้าน ICT ต่อผู้มีงานทำทั้งหมดเพียงร้อยละ ๑.๖ เท่านั้น ๒) ผู้ทำงานด้าน ICT ส่วนใหญ่เป็นผู้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ ๗๒.๖ และเป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ๓) ผู้ทำงานด้าน ICT เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า ร้อยละ ๖๐.๙ ๔) ผู้ทำงานด้าน ICT เป็นผู้ประกอบอาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่เกี่ยวข้องในการผลิตสินค้าและบริการด้าน ICT มากที่สุด (ร้อยละ ๗๒.๒) แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้าน ICT ๕) ผู้ทำงานด้าน ICT เป็นผู้ทำงานส่วนตัว (ร้อยละ ๔๓.๑) และเป็นลูกจ้างเอกชนมากกว่าลูกจ้างรัฐบาลเกือบ ๕ เท่า และทำงานประมาณ ๔๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ๖) ค่าจ้างเฉลี่ยของผู้ทำงานด้าน ICT ประมาณ ๒๖,๔๓๖ บาท/เดือน โดยผู้ทำงานช่างเทคนิคปฏิบัติการที่ให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหากับผู้ใช้งาน ด้าน ICT และนักวิเคราะห์ พัฒนาซอฟต์แวร์และโปรแกรมประยุกต์ได้ค่าจ้างเฉลี่ย มากกว่ากลุ่มอาชีพด้าน ICT อื่นๆ ทั้งนี้ ทักษะของบุคลากรที่จะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมากที่สุด คือ ทักษะประเภท Object Oriented Design และ Programming นอกจากนี้ รายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดกลุ่มสายงานวิชาชีพด้านไอซีทีที่คาดว่าจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในประเทศไทย ได้แก่ ๑) สายงานด้าน Cloud Computing ๒) สายงานด้าน Big Data และ ๓) สายงานด้าน Mobile Application and Business Solution เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่สามารถรองรับความต้องการและพฤติกรรมการใช้งานของกลุ่มผู้บริโภคที่มีความหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนากำลังคนทั้งปริมาณ และคุณภาพ กล่าวคือ พัฒนากลุ่มทักษะที่เป็นที่ต้องการ นอกจากนี้ ยังต้องมีการปรับโครงสร้างกำลังคนทางด้านดิจิทัลอย่างเป็นระบบในลักษณะของการบูรณาการเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านกำลังคนดิจิทัลร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้ไปสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมที่จะเกิดวิชาชีพใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลแห่งอนาคต

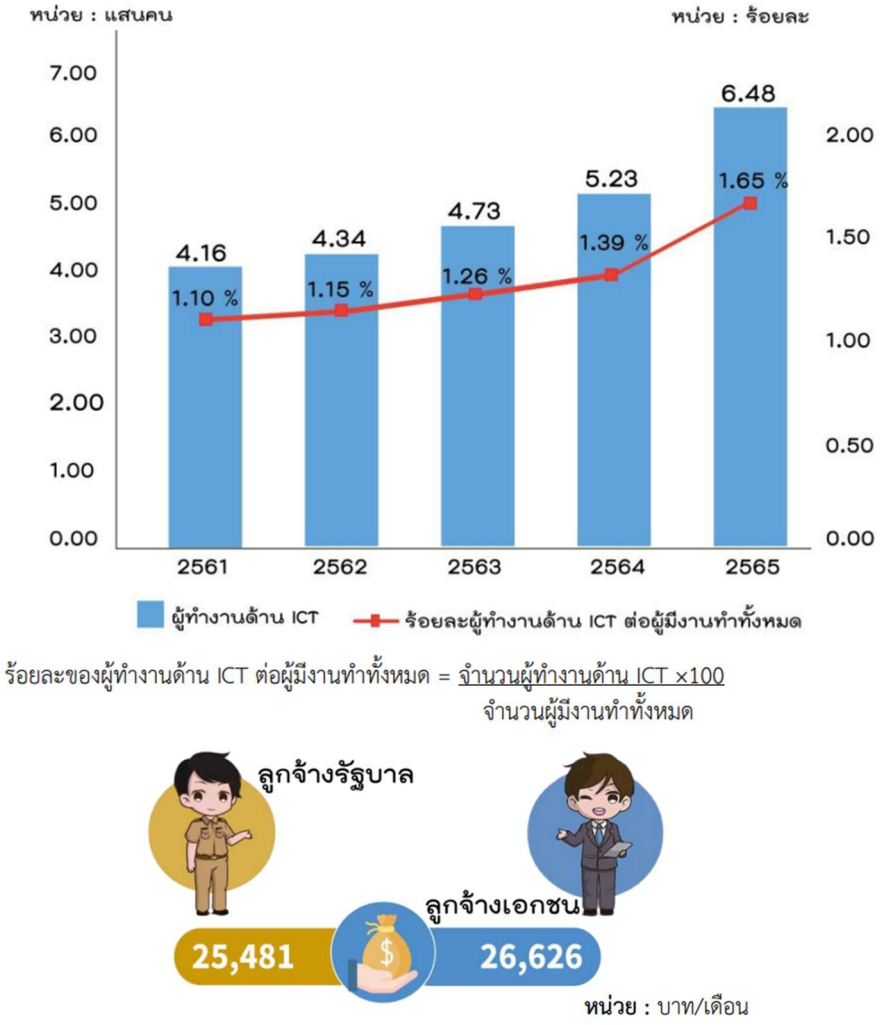

รูปที่ ๔๖ สถานภาพของบุคลากรไอซีที

ที่มา: สรุปผลที่สำคัญ ผู้ทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. ๒๕๖๗, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๖) กฎหมาย กฎเกณฑ์ และกฎระเบียบ ที่เอื้อต่อการพัฒนาดิจิทัล แม้ว่าในปัจจุบันการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การค้าขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะมีทั้งปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ประชาชนจำนวนมากยังขาดความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมผ่านทางออนไลน์ นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางไอซีทียังมาควบคู่กันกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งสร้างความเสียหายแก่ทั้งระดับบุคคลและระดับประเทศ โดยข้อมูลสถิติด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ของไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่รวบรวมโดยศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ประเทศไทย (ThaiCERT) พบว่าการหลอกลวงด้านการโอนเงิน (Financial Scam) และเว็ปไซต์ปลอม (Fake Website) เป็นหนึ่งในภัยด้านความมั่นคงที่ส่งผลเสียหายให้แก่ประเทศอันดับ ๑ ของประเทศไทย คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ ๓๔

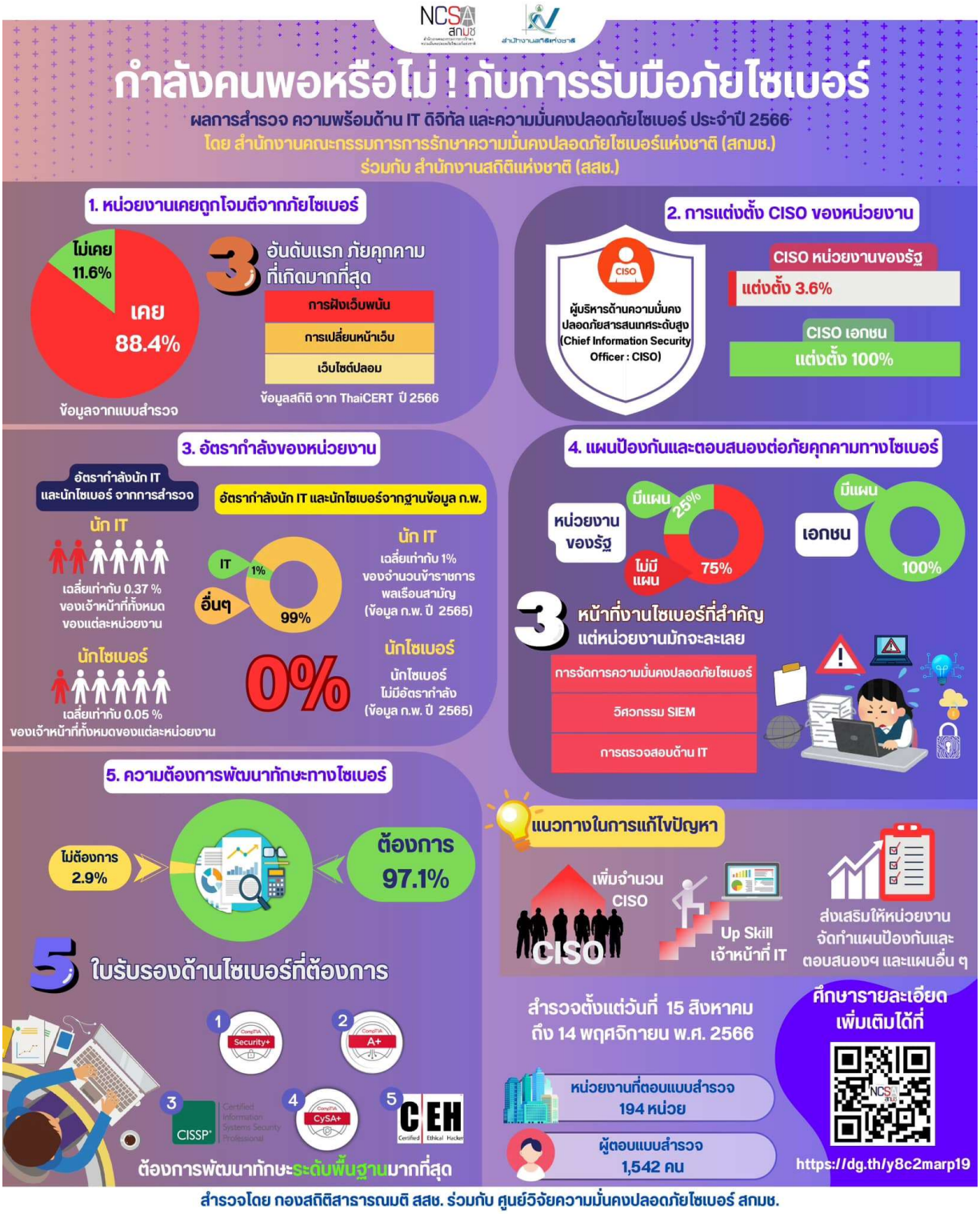

รูปที่ ๔๗ ผลการสำรวจความพร้อมด้าน IT ดิจิทัล และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐมีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือ e - Service และมีการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ทำให้ข้อมูลสำคัญหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนและการบริหารราชการถูกจัดเก็บและประมวลผลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนหนึ่งที่ยังมิได้ตระหนักถึงภัย

และผลกระทบอันเนื่องมาจากการถูกละเมิดการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ รวมถึงการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล แม้ว่าพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๕ ได้กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐที่มีการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ ต้องจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลในระบบสารสนเทศ และมีพระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้การดำเนินการใด ๆ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ และให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีผลตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

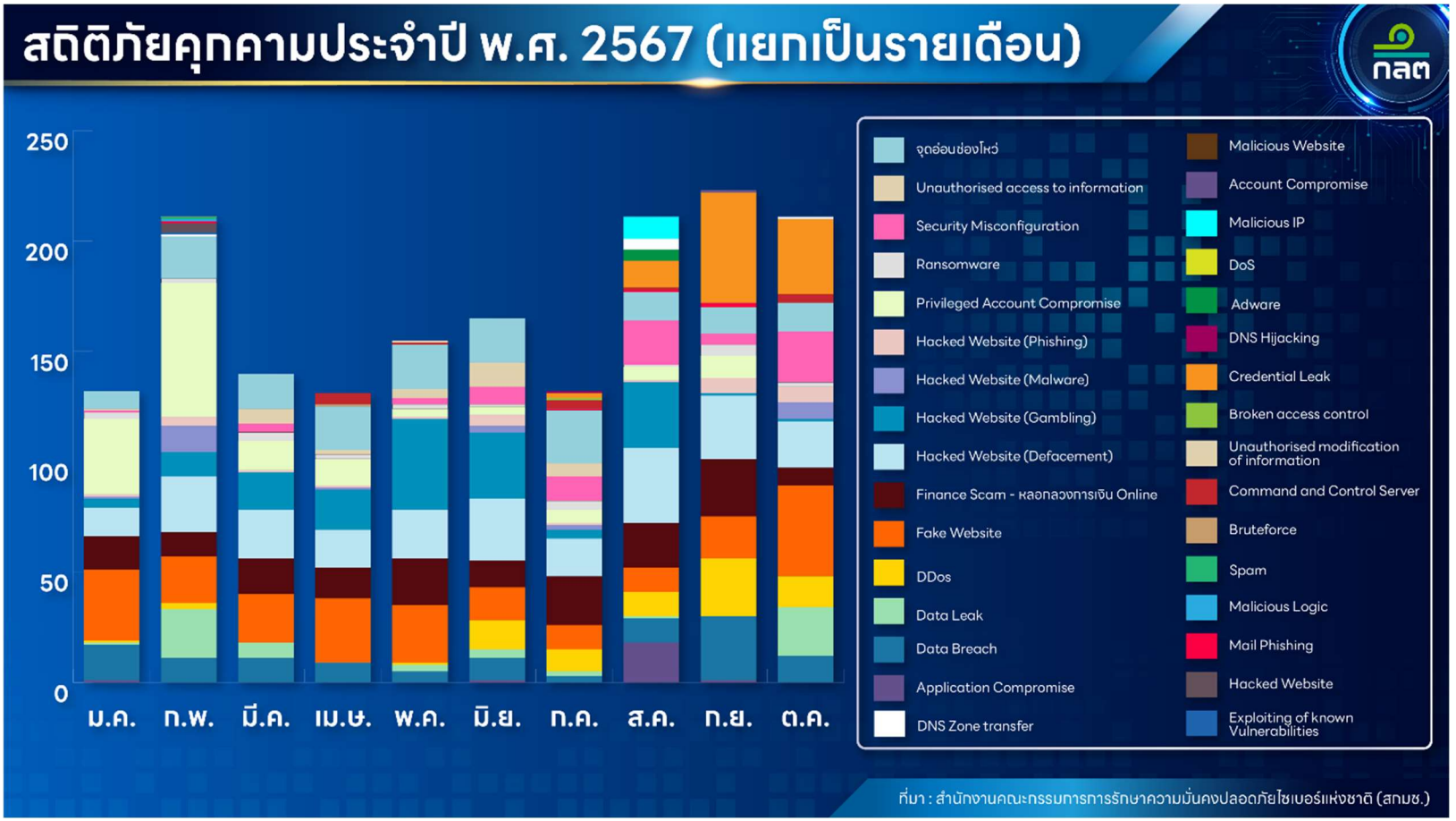

รูปที่ ๔๘ สถิติภัยคุกคามประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่มา: สถิติภัยคุกคาม โดยศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ประเทศไทย, เอกสารประกอบ Thailand Cybersecurity ๒๐๑๙

๓.๖.๓ ความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของไทย

การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วน เนื่องจากการจะพัฒนารัฐบาลดิจิทัลได้นั้น จำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนจากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นการปรับแก้กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการบูรณาการข้อมูลและการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ การจัดตั้งหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเพื่อเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนโครงการที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติในการทำหน้าที่พิจารณานโยบายและแผนที่สำคัญเพื่อใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐยึดถือและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด รวมถึงการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลรองรับการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลกลางเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพจากการใช้ทรัพยากรและบริการทางเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกัน

๓.๖.๓.๑ โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้มีการจัดทำแผนต่าง ๆ ขึ้นมากมาย เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความทันสมัย มีเสถียรภาพ ปลอดภัย ตอบสนองความต้องการใช้งานเพียงพอ และพร้อมใช้งาน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร บูรณาการโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลขององค์กรให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ตามภารกิจ และเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงโครงข่ายสื่อสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีความมั่นคงปลอดภัย และเป้าหมายระยะยาวในการก้าวสู่การเป็น “ดิจิทัลไทยแลนด์” ที่ขับเคลื่อน และใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ

การสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย จะเป็นการรวบรวมข้อมูล ระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล ตามกรอบการสำรวจที่ สพร. ได้พัฒนาขึ้น ซึ่งแบบจำลองระดับความพร้อม รัฐบาลดิจิทัลของ สพร. จะมีความสอดคล้องกับแนวคิด กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือแนวทางการพัฒนารัฐบาล ดิจิทัลในระดับสากล และของประเทศไทย เช่น E-Government Development Index: EGDI Waseda-IAC World Digital Government Ranking ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เป็นต้น สพร. ได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาแบบสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๗ ให้สอดคล้องกับแบบจำลองระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Maturity Model) ทั้ง ๗ มิติ ซึ่งสามารถสรุปกรอบการสำรวจ และแบบจำลองระดับความพร้อมฯ ปี ๒๕๖๗ ได้ ดังต่อไปนี้

	ระดับที่ 1 ระดับขั้นริเริ่ม	ระดับที่ 2 ระดับขั้นต้น	ระดับที่ 3 ระดับขั้นกลาง	ระดับที่ 4 ระดับขั้นสูง	ระดับที่ 5 ระดับขั้นสูงสุด
Factors	**Initial (e-Government)**	**Developing (Open)**	**Defined (Data-centric)**	**Integrated (Fully Digital)**	**Optimizing (Smart)**
Policies and Practices	Compliance	Transparency	Constituent Value	Insight-driven Transformation	Sustainability
Data-driven Practices	Foundational	Standardized	Optimized	Integrated	Exemplary
Digital Capabilities	Inefficient	Elementary	Intermediate	Effective	Digital Savvy
Public Service	Reactive	Intermediated	Proactive	Embedded	Predictive
Smart Back Office	Basic	Co-ordinated	Digital	Strategic	Transformational
Secure & Efficient Infrastructure	Obsolete	Fundamental	Cross-channel	Integrated	Digitized
Digital Technology Practices	Outdated	Standard	Disruptive-tech	Leading-tech	Future-tech

รูปที่ ๔๙ แบบจำลองระดับความพร้อมรัฐบาลของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๗

โดยโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ หมายความรวมไปถึง ๑. ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ๒. ด้านระบบสารสนเทศ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศสนับสนุนการปฏิบัติงาน ระบบสารสนเทศเพื่อการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์รัฐวิสาหกิจ ระบบบริหารจัดการหลักทรัพย์ของรัฐ และการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (GFMIS - SOE) และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยและเครือข่าย และ ๓. ข้อมูลสถานะด้านเครือข่าย เช่น อุปกรณ์เครือข่าย เป็นต้น

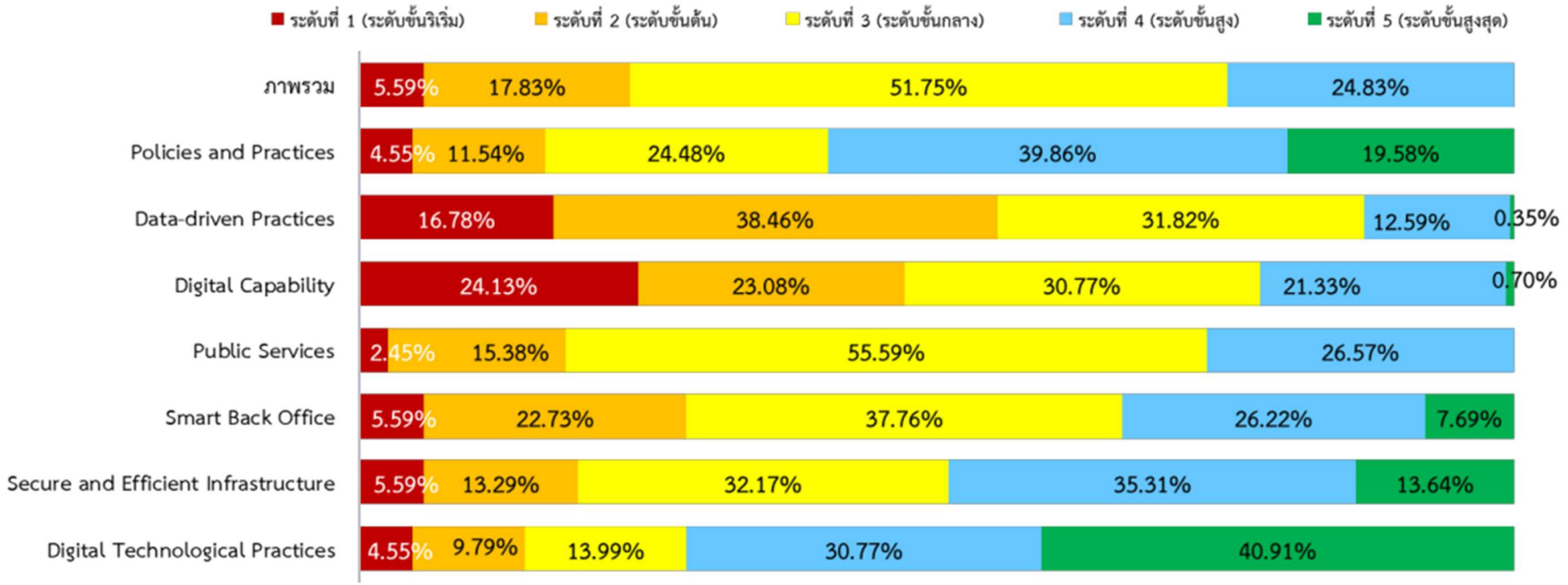

รูปที่ ๕๐ โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย

ที่มา: ผลการสำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐระดับกรมหรือเทียบเท่า ปี ๒๕๖๗: DGA

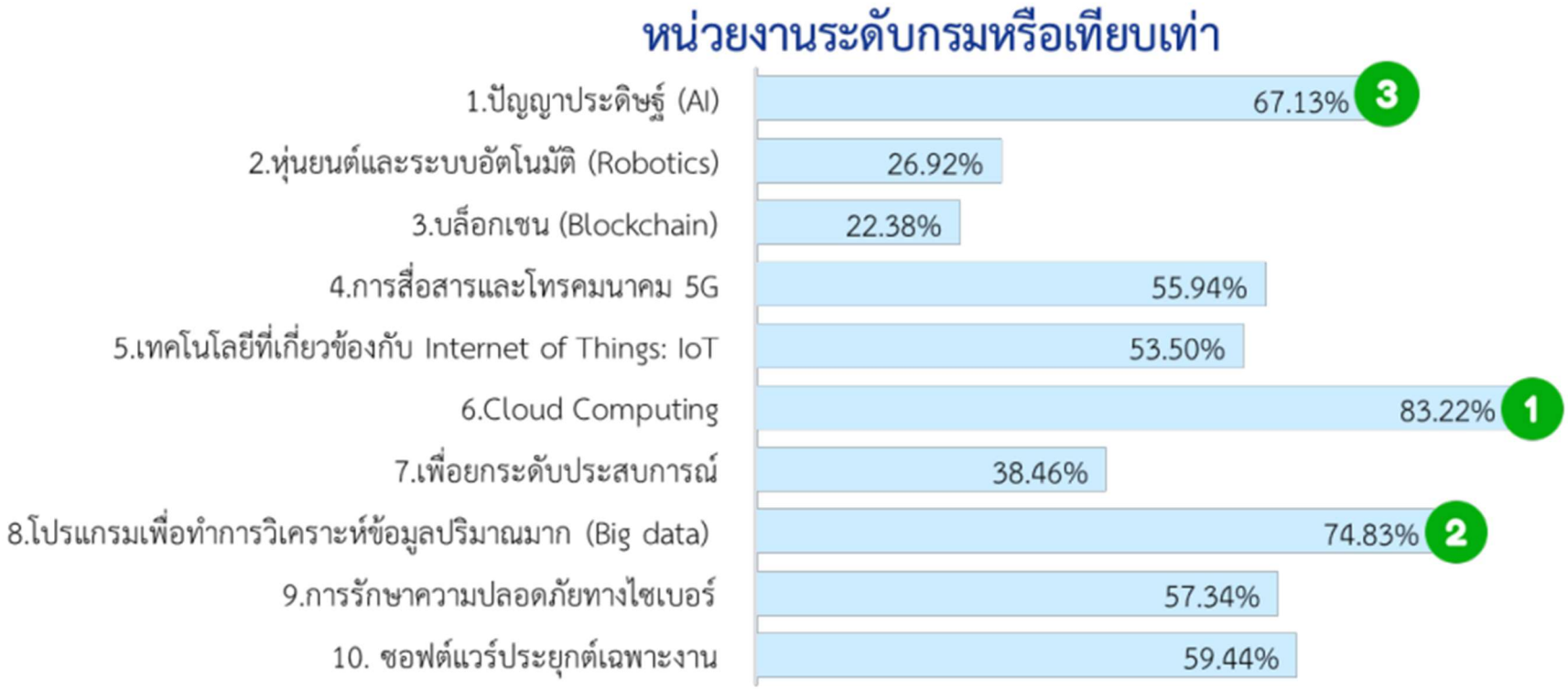

รูปที่ ๕๑ หน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า

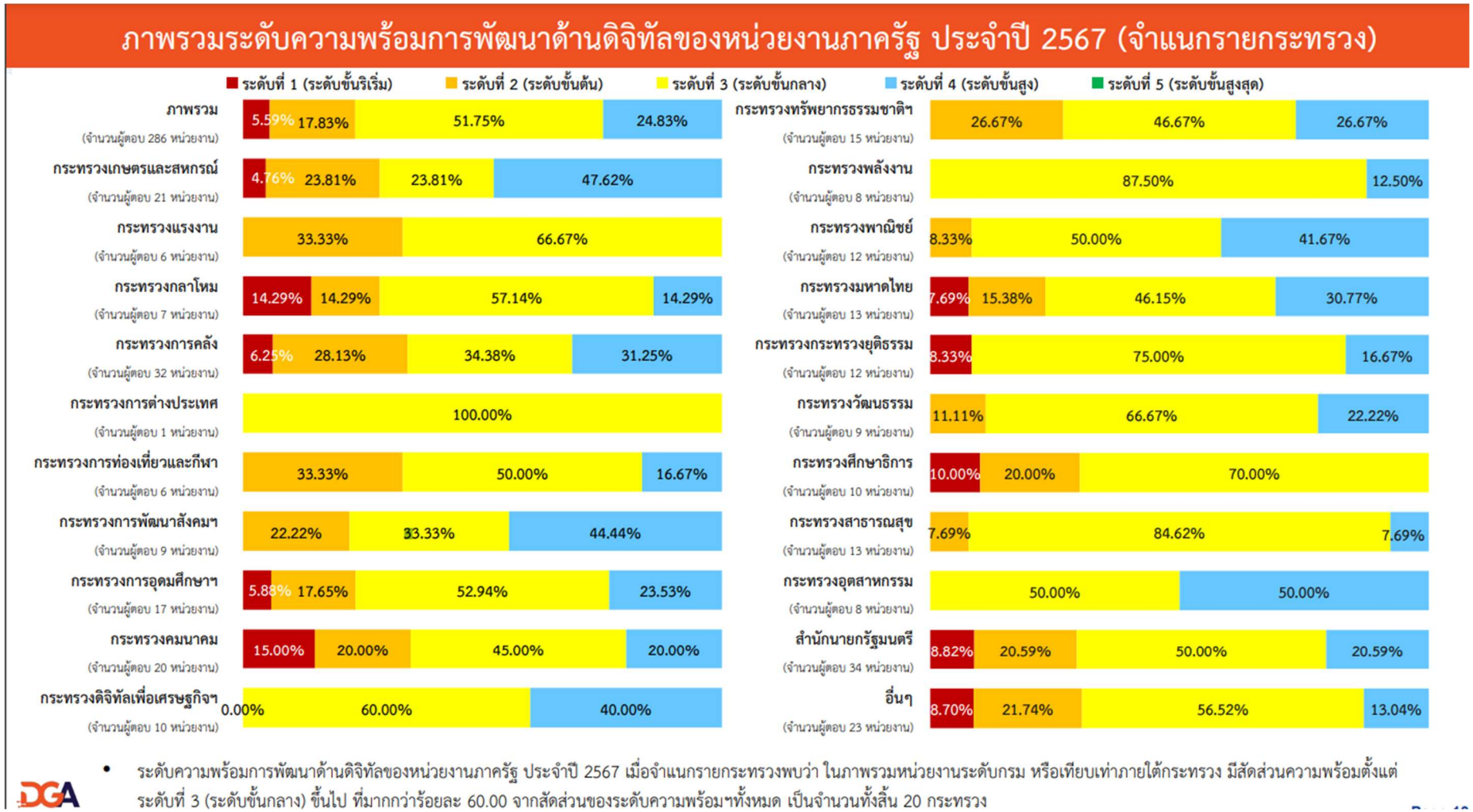

รูปที่ ๕๒ ผลสำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ

ที่มา: รายงานสถานภาพการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ปี ๒๕๖๗

๓.๖.๓.๒ การบริการออนไลน์ของภาครัฐ

หัวใจสำคัญของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล คือ การพัฒนาบริการภาครัฐที่ตรงตามความต้องการของประชาชนในรูปแบบบริการดิจิทัลที่ให้บริการประชาชนแบบครบวงจร ณ จุดเดียว ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร การติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ การทำธุรกรรมต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐไทยทั้งระดับกรมและระดับจังหวัดมีการพัฒนาบริการในรูปแบบดิจิทัลเพื่อให้บริการประชาชนตามบริบทของสังคมดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งพัฒนาช่องทางการสื่อสารของหน่วยงานภาครัฐ และเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งเว็บไซต์ต่าง ๆ และโมบายแอปพลิเคชันที่ประชาชนสามารถเข้าใช้งานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา

อ้างอิงจากผลสำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๑ โดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) สามารถแบ่งคะแนนความพร้อมด้านบริการออนไลน์ภาครัฐออกเป็น ๔ ระดับการให้บริการ ได้แก่

๑. ระดับการให้บริการข้อมูลพื้นฐาน
๒. ระดับการให้ข้อมูลที่มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการ
๓. ระดับการให้บริการธุรกรรมออนไลน์ และ
๔. ระดับการเชื่อมโยงข้อมูลและธุรกรรมออนไลน์ข้ามหน่วยงาน

ซึ่งพบว่า หน่วยงานภาครัฐระดับกรมมีคะแนนความพร้อมด้านบริการออนไลน์ภาครัฐ (ร้อยละ ๖๓.๔) สูงกว่าหน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัด (ร้อยละ ๕๑.๐) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัดจะมีความพร้อมด้านบริการออนไลน์ภาครัฐต่ำกว่าหน่วยงานภาครัฐระดับกรมเกือบทุกระดับการให้บริการ แต่ระดับการให้บริการข้อมูลพื้นฐานกลับมีคะแนนสูงกว่า

๓.๗ ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)

ในปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวันของมนุษย์ และส่งผลต่อสังคมเศรษฐกิจ รวมถึงการดำเนินงานของภาครัฐ และเพื่อที่จะยกระดับภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการศึกษาวิจัยและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ มีแนวโน้มเทคโนโลยีในอนาคตที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานของภาครัฐที่น่าสนใจดังนี้

๓.๗.๑ แนวโน้มเทคโนโลยีในอนาคต (Technology Trends)

รูปที่ ๕๓ แนวโน้มเทคโนโลยีสำคัญสำหรับรัฐบาลดิจิทัล (๑/๒)

๓.๗.๑.๑ Digital Identity Solution

ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ช่วยให้สามารถระบุและตรวจสอบตัวตนของผู้ใช้งานได้อย่างน่าเชื่อถือและปลอดภัย ระบบนี้ประกอบด้วยกระบวนการสำคัญสามส่วน ได้แก่ การพิสูจน์ตัวตน (Identity Proofing) ที่ใช้เอกสารทางราชการและข้อมูลชีวมิติในการยืนยันตัวตนของผู้ใช้งาน การยืนยันตัวตน (Authentication) ที่ตรวจสอบความเป็นเจ้าของตัวตนผ่านวิธีการต่าง ๆ เช่น รหัสผ่าน OTP หรือข้อมูลชีวมิติ และการบริหารจัดการข้อมูลอัตลักษณ์ (Identity Management) ที่ดูแลการจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลอย่างปลอดภัย

ระบบนี้ช่วยลดความเสี่ยงจากการปลอมแปลงตัวตนในการดำเนินการทางดิจิทัล เพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงบริการด้านภาษี การเงิน และข้อมูลทางการคลังอย่างปลอดภัย สร้างความน่าเชื่อถือในการให้บริการทางดิจิทัล และเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาระบบดิจิทัลที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพในยุคปัจจุบัน เช่น การใช้ ThaiD ของกรมการปกครองในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนในการเข้าใช้บริการแอพพลิเคชั่นภาครัฐ เป็นต้น

๓.๗.๑.๒ M-Government

M-Government คือรูปแบบการให้บริการผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ เช่น สมาร์ทโฟนและแท็บเล็ต ที่พัฒนาต่อยอดจาก E-Government เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้ทุกที่ทุกเวลา โดยมีการบูรณาการข้อมูลและบริการระหว่างหน่วยงาน ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียว พร้อมระบบรักษาความปลอดภัยและการยืนยันตัวตนที่น่าเชื่อถือ

การออกแบบคำนึงถึงการใช้งานที่ง่ายและเข้าถึงได้สำหรับทุกกลุ่ม ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านภาษี การเงิน และข้อมูลทางการคลัง ลดต้นทุนและเวลา สร้างความโปร่งใส

และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาการให้บริการที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมของประชาชนในยุคดิจิทัล

๓.๗.๑.๓ Artificial Intelligence

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) หรือ เอไอ (AI) หมายถึง ความฉลาดเทียมที่สร้างขึ้นให้กับสิ่งที่ไม่มีชีวิต ปัญญาประดิษฐ์เป็นสาขาเขตหนึ่งในด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์และวิศวกรรมเป็นหลัก แต่ยังรวมไปถึงศาสตร์ในด้านอื่น ๆ อย่างจิตวิทยา ปรัชญา หรือชีววิทยา ซึ่งสาขาเขตปัญญาประดิษฐ์เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการการคิด การกระทำ การให้เหตุผล การปรับตัว หรือการอนุมาน และการทำงานของสมอง

ทั้งนี้ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เป็นระบบการเรียนรู้ข้อมูลและทำนายข้อมูลด้วยเครื่องมือดิจิทัลตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับขั้นสูง เช่น การคำนวณเชิงตรรกะ การคำนวณเชิงสถิติ โครงข่ายประสาทเทียมและอื่น ๆ อีกทั้งยังเป็นเทคโนโลยีที่ช่วยให้มนุษย์สามารถทำงานได้รวดเร็วขึ้น เช่น การค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็วขึ้น การแปลภาษา เป็นต้น โดยระบบปัญญาประดิษฐ์มีความสามารถในการเลียนแบบกระบวนการคิด การเรียนรู้ และการตัดสินใจของมนุษย์ ระบบเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อประมวลผลข้อมูลจำนวนมาก เรียนรู้จากรูปแบบและประสบการณ์ และปรับตัวเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยผสมผสานเทคโนโลยีหลายด้าน เช่น การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) การประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing) และการมองเห็นของคอมพิวเตอร์ (Computer Vision) เพื่อสร้างระบบที่สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ทำนายแนวโน้ม ตัดสินใจ และดำเนินการต่างๆ โดยอัตโนมัติ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภาครัฐ ยกระดับการให้บริการประชาชน และสร้างนวัตกรรมในหลากหลายด้าน ตั้งแต่การบริหารจัดการภาษีและศุลกากร การวิเคราะห์งบประมาณและการเงินการคลัง การตรวจสอบและป้องกันการทุจริตทางการเงิน ไปจนถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนด้านการเงินและการจัดเก็บรายได้ของรัฐ

๓.๗.๑.๔ Data and Big Data Analytics

การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) คือ กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหารูปแบบความสัมพันธ์ของข้อมูลเหล่านั้นที่ซ่อนอยู่ข้างใน หาสิ่งเชื่อมโยงที่เชื่อมข้อมูลเหล่านั้นเข้าไว้ด้วยกัน หรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้สามารถนำไปสู่การทำแผนการตลาดที่มีประสิทธิภาพ มีโอกาสในการสร้างผลกำไร มีการให้บริการที่ดีขึ้น รวมถึงมีการปรับปรุงการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือวิเคราะห์ขั้นสูงเพื่อค้นหาความสัมพันธ์รูปแบบ และแนวโน้มที่ซ่อนอยู่ในข้อมูล ครอบคลุมตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง การประมวลผลข้อมูลในปริมาณมหาศาล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ไปจนถึงการนำเสนอผลลัพธ์ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย การวางแผนยุทธศาสตร์ทางการคลัง การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้และการบริหารงบประมาณ การตรวจสอบและประเมินผลการใช้จ่ายภาครัฐอย่างโปร่งใส รวมถึงการพัฒนาบริการด้านการเงินการคลังที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนและภาคธุรกิจอย่างสูงสุด

จึงสามารถการนำกลุ่มข้อมูลหรือข้อมูลขนาดใหญ่ที่ซับซ้อนมาประมวลผล วิเคราะห์ประเมินและคาดการณ์ โดยอาศัยเครื่องมือดิจิทัล เพื่อการตอบสนองผู้รับบริการแบบ Real - time อีกทั้งช่วยสนับสนุน วางแผน หรือสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ ได้อีกด้วย

รูปที่ ๕๔ แนวโน้มเทคโนโลยีสำคัญสำหรับรัฐบาลดิจิทัล (๒/๒)

ที่มา: (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๓.๗.๑.๕ Automation

ระบบอัตโนมัติ (Automation) คือ ระบบที่ทำงานผ่านการควบคุมจากคอมพิวเตอร์ อาจเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทำงานได้ด้วยตัวเองตามโปรแกรมที่มนุษย์เป็นผู้ควบคุมไว้ เช่น ระบบรดน้ำอัตโนมัติ ระบบตอบรับโทรศัพท์อัตโนมัติ ซึ่งระบบอัตโนมัติเข้ามามีบทบาทมากขึ้นทั้งในด้านวิศวกรรม อุตสาหกรรม และการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ เนื่องจากระบบอัตโนมัติถูกคิดค้นขึ้นมาเพื่อลดการใช้ทรัพยากรที่ไม่จำเป็น และตอบสนองความต้องการของมนุษย์ โดยระบบอัตโนมัติมีระดับความสามารถหลากหลายซึ่งในระดับสูงจะมีการประยุกต์ร่วมกับเทคโนโลยีอื่นร่วมด้วย เช่น การประยุกต์ระบบอัตโนมัติเข้าร่วมกับปัญญาประดิษฐ์และ IoT เพื่อใช้ในการอุตสาหกรรมการจัดการคลังสินค้า ระบบ Process Automation คือการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อทำให้กระบวนการทำงานและการให้บริการที่เคยต้องดำเนินการด้วยมนุษย์สามารถทำงานได้โดยอัตโนมัติ ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน เพิ่มความถูกต้องแม่นยำ และประสิทธิภาพในการทำงาน ครอบคลุมตั้งแต่การรับส่งเอกสาร การประมวลผลข้อมูล การอนุมัติคำขอต่างๆ ไปจนถึงการให้บริการประชาชนแบบอัตโนมัติ โดยใช้เทคโนโลยีอย่างระบบจัดการกระบวนการทำงานธุรกิจ (Business Process Management) หุ่นยนต์ซอฟต์แวร์ (Robotic Process Automation) และระบบอัตโนมัติอัจฉริยะ (Intelligent Automation) เพื่อยกระดับการบริหารจัดการทางการคลังให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส ลดความผิดพลาดในการดำเนินงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการด้านภาษีและการเงินแก่ประชาชนและภาคธุรกิจ

ในด้านงานธุรการของหน่วยราชการจะเห็นการใช้ระบบอัตโนมัติมากขึ้น เนื่องจากด้านภาครัฐต้องการที่จะลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มคุณภาพให้บริการ เช่น การตรวจสอบกระทบยอดบัญชี การใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเข้ามาช่วยในหน่วยงานสามารถช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดจากมนุษย์ (Human Error) และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตมากยิ่งขึ้น

๓.๗.๑.๖ Internet of Things

อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of Things) หรือ ไอโอที (IoT) หมายถึง การที่อุปกรณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ได้ถูกเชื่อมโยงสู่โลกอินเทอร์เน็ต ทำให้มนุษย์สามารถสั่งการควบคุมการใช้งานอุปกรณ์ต่าง ๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดย IoT มีชื่อเรียกอีกอย่างว่า M๒M ย่อมาจาก Machine to Machine คือ เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่ออุปกรณ์กับเครื่องมือต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันทำให้อุปกรณ์เหล่านั้นสามารถสื่อสาร เก็บข้อมูล และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้โดยอัตโนมัติ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการให้บริการภาครัฐอย่างชาญฉลาด เช่น การติดตั้งเซ็นเซอร์ในระบบขนส่งสินค้าเพื่อตรวจสอบการนำเข้า-ส่งออก การใช้มิเตอร์อัจฉริยะเพื่อติดตามปริมาณการผลิตสินค้าที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต และการตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมผ่านระบบเครื่องบันทึกเงินสด (POS) แบบเรียลไทม์ โดยข้อมูลที่ได้จากอุปกรณ์ IoT สามารถนำมาวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อปรับปรุงการให้บริการ เพิ่มความโปร่งใสในการจัดเก็บรายได้ การวางแผนนโยบาย และการตัดสินใจที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที

ทั้งนี้ การใช้เทคโนโลยี IoT ในการเชื่อมโยงข้อมูลทุกสิ่งทุกอย่างเข้าสู่โลกอินเทอร์เน็ตจะทำให้สามารถเห็นความเคลื่อนไหวของข้อมูลที่รวดเร็วและเป็นปัจจุบันมากขึ้น เช่น การติดอุปกรณ์ Sensor ในอาคารตึกสำนักงานเพื่อตรวจสอบการใช้พลังงานไฟฟ้า น้ำ การควบคุมอุปกรณ์ต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การเปิด/ปิดระบบอัตโนมัติ ซึ่งการใช้เทคโนโลยี IoT ทำให้เกิดข้อมูลดิบมหาศาลที่สามารถนำไปใช้ร่วมกับเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปได้

๓.๗.๑.๗ Next Generation Telecom

โทรคมนาคมยุคใหม่ (Next Generation Telecom) หรือยุค ๕G (Generation ๕) เป็นยุคใหม่ของการสื่อสาร เป็นเทคโนโลยีที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของการรับส่งข้อมูลที่ดีขึ้น มีแบนด์วิดท์ ความจุ และความปลอดภัย รวมทั้งความเสถียรในการรับส่งข้อมูลที่ดีมากขึ้น

นอกจากนี้ เทคโนโลยี ๕G ยังถูกออกแบบมาเพื่อรองรับการเชื่อมต่อจำนวนมากผ่านอินเทอร์เน็ต หรือ IoT เพื่อเสริมให้ทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาทิ รถยนต์ไร้คนขับ การผ่าตัดจากระยะไกล หุ่นยนต์ในโรงงาน สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานซึ่งถือว่ามีความเร็วมากกว่าเทคโนโลยี ๔G เกิน ๑๐ เท่า รวมถึงช่วยให้เกิดการใช้งาน AR และ VR ในกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การสำรวจภาคสนาม การสาธารณสุขทางไกล และท่อส่งข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อใช้ในการเข้าถึงการใช้งาน Cloud Computing ซึ่ง ๕G ช่วยพัฒนาศักยภาพของระบบค้าปลีก การซื้อของออนไลน์ รวมถึงการใช้งานต่าง ๆ ของออฟฟิศอัจฉริยะ (Smart Office) และนำไปสู่ระบบเมืองอัจฉริยะ (Smart Cities) ในอนาคต

๓.๗.๑.๘ Cloud Computing

Cloud Computing คือการให้บริการทรัพยากรคอมพิวเตอร์ผ่านอินเทอร์เน็ต ทั้งในด้านการประมวลผล การจัดเก็บข้อมูล และซอฟต์แวร์ต่างๆ ในรูปแบบที่ยืดหยุ่น ขยายขนาดได้ตามความต้องการ และจ่ายค่าบริการตามการใช้งานจริง ช่วยให้หน่วยงานสามารถลดต้นทุนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล ลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพ

ในการทำงานและการให้บริการประชาชน รวมถึงสามารถแบ่งปันทรัพยากรและข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างปลอดภัย ทำให้การพัฒนาและส่งมอบบริการดิจิทัลเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๗.๑.๙ Block Chain/ Distributed Ledger Technology

เทคโนโลยี Blockchain เป็นระบบบันทึกรายการธุรกรรมและข้อมูลดิจิทัลแบบไม่มีระบบข้อมูลกลาง (Distributed) ที่มีการใช้กลไกข้อตกลงร่วมกัน (Consensus) ทำให้ข้อมูลบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือ node มีความถูกต้องเที่ยงตรงและเป็นข้อมูลชุดเดียวกันเสมอ ผู้ใช้ทุกคนสามารถเข้าถึงและได้รับข้อมูลเดียวกันเรียกว่า บัญชีธุรกรรม (Ledger) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลไว้บน node เทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลแบบ Shared Database หรือที่รู้จักกันในชื่อ “Distributed Ledger Technology (DLT)”

โดยเป็นรูปแบบการบันทึกข้อมูลที่รับประกันความปลอดภัยว่าข้อมูลที่ถูกบันทึกไปก่อนหน้านั้นไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข ซึ่งผู้ใช้งานจะได้เห็นข้อมูลชุดเดียวกันทั้งหมด โดยใช้หลักการ Cryptography และความสามารถของ Distributed Computing เพื่อสร้างกลไกความน่าเชื่อถือ โดยทุกเครื่องคอมพิวเตอร์ในระบบ Blockchain จะเก็บสำเนาข้อมูลทั้งหมดไว้ที่ฐานข้อมูลภายใน node ทำให้สามารถเรียกใช้ฐานข้อมูลบัญชีธุรกรรมของตนเองภายใน node ได้ง่าย เพราะมีกระบวนการทำงานพร้อมกันแบบอัตโนมัติตลอดเวลา Blockchain/Distributed Ledger Technology เป็นเทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลแบบกระจายศูนย์ที่มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยข้อมูลทุกรายการจะถูกเก็บในรูปแบบบล็อกที่เชื่อมโยงต่อกันเป็นลูกโซ่และกระจายไปยังเครือข่ายผู้ใช้งาน ทำให้ข้อมูลไม่สามารถถูกแก้ไขหรือปลอมแปลงได้โดยง่าย เทคโนโลยีนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบริการภาครัฐ เช่น ระบบการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดการข้อมูลการชำระภาษีและคืนภาษีอย่างโปร่งใส การออกพันธบัตรรัฐบาลดิจิทัล และการตรวจสอบการทำธุรกรรมการเงินของรัฐแบบเรียลไทม์ เพื่อเพิ่มความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ และประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน รวมถึงลดความซ้ำซ้อนและต้นทุนในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

๓.๗.๑.๑๐ e-Signature

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) ได้ออกประกาศมาตรฐานลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานที่ประสงค์จะใช้ e-Signature ในการดำเนินงาน ซึ่งประโยชน์และจะช่วยยกระดับมาตรฐานในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยให้ไปในทิศทางเดียวกัน พ.ร.บ. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้กำหนดว่า “e-Signature” หรือ “ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายถึง การสร้างชุดข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ในภาพแบบตัวเลข อักษร เสียง หรือสัญลักษณ์อื่นใด) เพื่อใช้แสดงความสัมพันธ์กับบุคคลผู้เป็นเจ้าของชุดข้อมูลดังกล่าว (เจ้าของลายมือชื่อ) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๒ ประการ คือ ๑. เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์และสามารถแสดงความเชื่อมโยงไปยังชุดข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และ ๒. เพื่อแสดงว่าเจ้าของลายมือชื่อยอมรับข้อความในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ชุดดังกล่าวนั้น โดยการพัฒนา e-Signature จะใช้พื้นฐานของโครงสร้างพื้นฐานกุญแจสาธารณะ Public Key Infrastructure : PKI เพื่อเป็นการยืนยันและพิสูจน์ตัวตนของผู้ลงลายมือชื่อว่าเป็นลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จากกระบวนการเข้ารหัสลับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งช่วยให้สามารถยืนยันตัวเจ้าของลายมือชื่อและตรวจพบการเปลี่ยนแปลงของข้อความและลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ รวมถึงการทำให้เจ้าของลายมือชื่อไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดจากข้อความที่ตนเองลงลายมือชื่อได้ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรม

ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ “ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้” หมายถึง ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะตามที่กำหนดในมาตรา ๒๖ โดยมีลักษณะ ดังนี้

๑) ข้อมูลที่ใช้สร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์เชื่อมโยงไปยังเจ้าของลายมือชื่อโดยไม่เชื่อมโยงไปยังบุคคลอื่น

๒) ข้อมูลที่ใช้สร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าของลายมือชื่อโดยไม่มีการควบคุมของบุคคลอื่น

๓) สามารถจะตรวจพบการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกิดแก่ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์นับแต่เวลาที่ได้สร้างขึ้นได้

๔) ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การลงลายมือชื่อเป็นไปเพื่อรับรองความครบถ้วนและไม่มีการเปลี่ยนแปลงของข้อความ สามารถจะตรวจพบการเปลี่ยนแปลงของข้อความได้ นับแต่เวลาที่ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ การนำลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในงานราชการ โดยมีกฎหมายรองรับเป็นก้าวที่สำคัญและสามารถเปลี่ยนกระบวนการการทำธุรกรรมภาครัฐสู่ยุคดิจิทัล และนำประเทศสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลได้อย่างแท้จริง

๓.๗.๒ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threats)

Cyber Security คือการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ซึ่งครอบคลุมการป้องกัน ตรวจจับ และรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของระบบ ข้อมูล และการให้บริการดิจิทัล โดยมีการกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัย การเฝ้าระวังภัยคุกคาม การป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการใช้บริการดิจิทัล ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ และรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ในภาพรวมของประเทศ

๓.๗.๓ กรอบทิศทางการกำกับดูแลด้านการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓.๗.๓.๑ แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ปี ๒๕๕๙

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังได้ออกแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างปลอดภัย มีมาตรฐาน และสามารถป้องกันภัยคุกคามไซเบอร์ที่อาจส่งผลต่อข้อมูลและระบบสารสนเทศของหน่วยงาน นโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และครอบคลุมมาตรการป้องกัน ตรวจสอบ และตอบสนองต่อเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย

๑) สาระสำคัญของแนวนโยบายและแนวปฏิบัติ

นโยบายหลัก

๑. การกำหนดและเผยแพร่นโยบาย: นโยบายต้องมีการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้ และมีการทบทวนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒. การควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและระบบ: มีการจำกัดสิทธิการเข้าถึงตามระดับชั้นของข้อมูล (Confidentiality) และภารกิจของหน่วยงาน (Business Requirements)

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยง: หน่วยงานต้องมีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศเป็นประจำ และกำหนดมาตรการควบคุมที่เหมาะสม

๔. การสำรองข้อมูลและแผนฉุกเฉิน: ต้องมีระบบสำรองข้อมูลและศูนย์สำรองคอมพิวเตอร์เพื่อรองรับเหตุการณ์ไม่คาดฝัน

๕. การให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก: ผู้ใช้งานต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและการใช้งานระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติที่สำคัญ

๑. การจัดการบัญชีผู้ใช้งาน (User Access Management)

- มีมาตรการลงทะเบียน ควบคุมสิทธิ และเพิกถอนสิทธิของผู้ใช้งาน
- มีการตรวจสอบสิทธิเป็นระยะเพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

๒. การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (Network Access Control)

- ควบคุมการใช้บริการเครือข่ายเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาต
- ใช้มาตรการยืนยันตัวบุคคลสำหรับการเข้าถึงจากภายนอกหน่วยงา

๓. การควบคุมระบบปฏิบัติการและแอปพลิเคชัน

- มีการกำหนดมาตรการตรวจสอบการเข้าถึงระบบปฏิบัติการและแอปพลิเคชัน
- มีระบบตรวจสอบและควบคุมการใช้งานโปรแกรมที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง

๔. การจัดทำแผนตอบสนองเหตุการณ์ด้านความปลอดภัย

- มีมาตรการรับมือกับภัยคุกคามไซเบอร์ และแนวทางการแจ้งเหตุเมื่อเกิดการละเมิดความปลอดภัย
- มีการจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อรับมือกับการหยุดชะงักของระบบสารสนเทศ

๒) จุดแข็งของนโยบายและแนวปฏิบัติ

การจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติต่าง ๆ สอดคล้องกับหลักการของ ISO/IEC ๒๗๐๐๑ และแนวทางของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) มีมาตรการกำกับดูแลที่ชัดเจนครอบคุลม การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของ CIO ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้ดูแลระบบ ทำให้การบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยมีโครงสร้างที่ชัดเจน รวมถึงการให้ความสำคัญกับการสำรองข้อมูลและแผนฉุกเฉินกำหนดให้มีการจัดทำศูนย์สำรองข้อมูลและแผนรับมือเหตุการณ์ฉุกเฉินช่วยให้หน่วยงานสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

๓.๗.๓.๒ การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีการจัดทำแนวทางการบริหารความเสี่ยงของข้อมูลเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานด้านสารสนเทศมีมาตรฐานความปลอดภัย ลดความเสี่ยงจากภัยคุกคาม และรักษาความต่อเนื่องของการให้บริการ โดยมีการจัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนครอบคลุมการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและระบบสารสนเทศที่อยู่ภายใต้การดูแลของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๑) สาระสำคัญของแนวปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดเกณฑ์เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อข้อมูลและระบบสารสนเทศ แนวทางการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการกำหนดระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้และพัฒนาแนวทางลดความเสี่ยงเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับหน่วยงานและบุคลากรในการดำเนินงานด้านสารสนเทศ

ขอบเขตของการบริหารความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยงครอบคลุมสาระสำคัญหลักดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยงของหน่วยงานภายในศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อระบุและจัดการความเสี่ยงของทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับภารกิจส่วนงาน

๒. การประเมินความเสี่ยงของเครื่องมือภายใน รวมถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ระบบฐานข้อมูล และเอกสารที่ใช้ภายในองค์กร

๓. การระบุภัยคุกคามและช่องโหว่ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงจากภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกองค์กร

๔. การประเมินผลกระทบ (Impact) โดยแบ่งระดับผลกระทบออกเป็น ๕ ระดับ ตั้งแต่ “รุนแรงมาก” จนถึง “น้อยมาก”

๕. การประเมินโอกาสเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เพื่อประเมินความถี่ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

๖. การคำนวณระดับความเสี่ยง โดยใช้ค่าผลกระทบ (Impact) × ความเป็นไปได้ (Likelihood) เพื่อกำหนดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

๗. การกำหนดแผนจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment Plan) มีกำหนดวิธีการลดความเสี่ยง เช่น ลดความเสี่ยง หลีกเลี่ยงความเสี่ยง ถ่ายโอนความเสี่ยง หรือยอมรับความเสี่ยง เป็นต้น

๒) จุดแข็งของแนวปฏิบัติ

แนวปฏิบัติด้านการบริหารความเสี่ยงของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีโครงสร้างที่ชัดเจน และครอบคลุมสินทรัพย์ทุกประเภท โดยอ้างอิง มาตรฐานสากล ISO/IEC ๒๗๐๐๑ เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ยอมรับในระดับสากล

การกำหนด บทบาทและหน้าที่อย่างเป็นระบบ ช่วยให้แต่ละส่วนงานมีความรับผิดชอบชัดเจน และมีการลงนามรับรองรายงานความเสี่ยง เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงาน นอกจากนี้ การนำแนวคิด CIA (Confidentiality, Integrity, Availability) มาใช้ในการประเมินความเสี่ยง ช่วยให้สามารถวิเคราะห์และระบุผลกระทบต่อความปลอดภัยของข้อมูลได้อย่างแม่นยำ

นอกจากนี้ การกำหนด ระดับความเสี่ยงและมาตรการควบคุม ยังช่วยให้สามารถคำนวณระดับความเสี่ยงและวางแนวทางการจัดการตามระดับความรุนแรงได้อย่างเป็นระบบ ช่วยลดโอกาสเกิดภัยคุกคามและเพิ่มประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันความเสี่ยงภายในองค์กร

๓.๗.๓.๓ แนวนโยบายและแนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาล

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีการจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภายใต้นโยบายกำกับดูแลข้อมูลกลางกระทรวงการคลัง สาระสำคัญด้านธรรมาภิบาลข้อมูลที่จัดทำขึ้น ประกอบด้วย) โครงสร้างการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance Structure) กระบวนการกำกับ

ดูแลข้อมูล (Data Governance Process) และแนวทางการจัดการกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Process Guidelines) สรุปสาระสำคัญของแนวนโยบายและแนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาลข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ดังนี้

๑) โครงสร้างการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance Structure)

โครงสร้างของบุคลากรที่รับผิดชอบในธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Structure) การกำหนดโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลกระทรวงการคลัง ประกอบด้วย

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการธรรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Steering Committee) ประกอบด้วย อาทิเช่น ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการคลัง และหน่วยงานระดับกรมในสังกัดของกระทรวงการคลัง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง รองปลัดกระทรวงการคลัง ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง ที่ปรึกษากระทรวงการคลัง อธิบดีหรือผู้บริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานระดับกรมในสังกัดของกระทรวงการคลัง เป็นต้น มีหน้าที่กำหนหนดนโยบายการกำกับดูแลภาพรวมของข้อมูลของกระทรวงการคลังและข้อมูลที่แลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

๒) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Govemance Council) ประกอบด้วย อาทิเช่น ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการคลัง และผู้บริหารจากฝ่ายงานต่าง ๆ ทั้งจากฝ่ายบริหารและฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศรวมไปถึงระดับหัวหน้างาน ทำหน้าที่จัดทำและตัดสินใจในเชิงนโยบาย เป็นต้น มีหน้าที่ กำหนดวิสัยทัศน์ ให้ข้อเสนอแนะ และอนุมัตินโยบายข้อมูล มาตรฐานข้อมูล แนวทางปฏิบัติงาน เกณฑ์การวัดคุณภาพ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล รวมไปถึงการจัดลำดับความสำคัญและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล

๓) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (OPS Data Governance Council) ทำหน้าที่กำหนดวิสัยทัศน์ ให้ข้อเสนอแนะ และอนุมัตินโยบายข้อมูล มาตรฐานข้อมูลแนวทางปฏิบัติงาน เกณฑ์การวัดคุณภาพ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล รวมไปถึงการจัดลำดับความสำคัญและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล

๔) ผู้บริหารข้อมูลระดับสูง (Ministry Chief Data Oficer) ทำหน้าที่ ใช้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกับผู้บริหารส่วนอื่นๆ เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์และดำเนินการกำกับดูแลข้อมูลให้มีคุณภาพ นำแนวปฏิบัติและมาตรฐานของหน่วยงานไปปรับปรุง ทบทวนและติดตามการดำเนินงานธรรมาภิบาลข้อมูล เป็นตัวกลางระหว่างหน่วยงานในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลให้ข้อมูลของหน่วยงานมีคุณค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน

๕) ทีมบริกรข้อมูล (Data Steward Team) ทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการกำกับดูแล ติดตามและรายงานผลการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูล

๖) หัวหน้าบริกรข้อมูล (Lead Data Steward) ทำหน้าที่บริหารจัดการควบคุมการดำเนินงานของคณะบริกรข้อมูลให้ดำเนินการตามนโยบายจากคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล ติดตามการดำเนินงานและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหารข้อมูลระดับสูงสุดหรือคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล

๗) บริกรข้อมูลด้านธุรกิจ (Business Data Stewards) คณะทำงานที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการการดำเนินงานในฝ่ายและเกณฑ์การตรวจสอบด้านคุณภาพข้อมูลและสิทธิ

การเข้าถึงข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและเข้าใจผลกระทบและประโยชน์จากการเชื่อมโยงข้อมูลของฝ่ายงานไปยังฝ่ายงานอื่นหรือหน่วยงานภายนอก

๘) บริกรข้อมูลด้านเทคนิค (Technical Data Stewards) คณะทำงานที่มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการการดำเนินงานในฝ่ายงาน และเกณฑ์การตรวจสอบ มีทักษะในการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล สามารถใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลและมีทักษะในการทำความสะอาดข้อมูลเพื่อจัดทำรายงาน

๙) บริกรข้อมูลด้านคุณภาพข้อมูล (Data Quality Stewards) ทำหน้าที่ดำเนิน การในเรื่อง คุณภาพข้อมูล เช่น กำหนดนโยบายข้อมูลด้านคุณภาพ การตรวจวัดคุณภาพข้อมูล และการวิเคราะห์คุณภาพข้อมูล นอกจากนี้หน่วยงานอาจจะกำหนดบริกรข้อมูลด้านอื่น ๆ เพื่อดูแลเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะ เช่น บริกรข้อมูลด้านความมั่นคงปลอดภัย บริกรข้อมูลด้านการอบรมและให้ความรู้ ผู้ดำรงตำแหน่งบริกรข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นต้น

๑๐) เจ้าของข้อมูล (Data Owners) บุคคลผู้เป็นหัวหน้าส่วนงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการตัดสินใจร่วมกับบริกรข้อมูล ทำหน้าที่ตรวจสอบดูแลข้อมูลโดยตรง สร้างความมั่นใจได้ว่าการบริหารจัดการข้อมูลสอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐาน กฎระเบียบ หรือกฎหมาย ทบทวนและร่วมอนุมัติการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล รวมถึงการทำความสะอาดข้อมูล (Data Cleansing) และให้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลและจัดขั้นความลับของข้อมูล

๑๑) ทีมบริหารจัดการข้อมูล (Data Management Team) ประกอบด้วย สถาปนิกข้อมูล (Data Architects) นักจัดการฐานข้อมูล (Database Administrators - DBA) นักวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysts) และนักวิทยาการข้อมูล (Data Scientists) ทำหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการข้อมูลตามองค์ประกอบของธรรมาภิบาลข้อมูล ตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายข้อมูล ทีมบริหารจัดการข้อมูลสนับสนุนกิจกรรมของการกำกับดูแลข้อมูล เช่น ช่วยเหลือในการนิยามเมทาดาตา ร่างนโยบายข้อมูลและมาตรฐานข้อมูล และกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูล

๑๒) ผู้สร้างข้อมูล (Data Creators) ทำหน้าที่ บันทึก แก้ไข ปรับปรุง หรือลบข้อมูลให้สอดคล้องกับโครงสร้างที่ถูกกำหนดไว้ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการทำงานร่วมกับบริกรข้อมูลเพื่อตรวจสอบและแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย

๑๓) ผู้ใช้ข้อมูล (Data Users) ทำหน้าที่นำข้อมูลไปใช้งานทั้งในระดับปฏิบัติงานและระดับบริหาร และสนับสนุนการกำกับดูแลข้อมูลโดยการให้ความต้องการในการใช้ข้อมูล พร้อมทั้งรายงานประเด็นปัญหาที่พบระหว่างการใช้ข้อมูล ทั้งด้านคุณภาพและความปลอดภัยของข้อมูลไปยังบริกรข้อมูล

๒) กระบวนการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance Process)

กระบวนการในการกำกับดูแลการดำเนินการใด ๆ ต่อข้อมูลให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล เริ่มตั้งแต่การวางแผนไปจนถึงการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง รายละเอียดดังนี้

การวางแผน (Plan) เริ่มตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์และกำหนดประเด็นปัญหาเป็นกระบวนการตั้งต้นเพื่อกำหนด กฎระเบียบ นโยบาย มาตรฐาน หรือแนวทางปฏิบัติต่างๆ เพื่อใช้ในการกำกับดูแลและการบริหารจัดการข้อมูลกลางกระทรวงการคลัง

การปฏิบัติ (Do) การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดให้มีโครงสร้างการกำกับดูแลข้อมูลและกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูล แบ่งออกเป็น ๓ ส่วนหลัก ได้แก่ ๑) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล กระทรวงการคลัง (MOF Data Governance Committee) มีหน้าที่กำหนดนโยบายการกำกับดูแลภาพรวมของข้อมูลของกระทรวงการคลังและข้อมูลที่แลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน ๒) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล ของแต่ละหน่วยงาน (Department Data Governance Counci) มีหน้าที่กำหนดนโยบายและการกำกับดูแลข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน และ ๓) คณะทำงาน (Data Stewards) มีหน้าที่ตรวจสอบ กำกับข้อมูลให้เป็นไปตามนโยบายและกระบวนการมาตรฐาน

แนวปฏิบัติในการดำเนินงานกำกับดูแลข้อมูลกลางกระทรวงการคลัง ระบุขั้นตอนของการปฏิบัติงานกำกับดูแลข้อมูล ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการ และเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในกระบวนการทำงานทั้งนี้เพื่อให้เป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินงานกำกับดูแลข้อมูลของระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกระทรวงการคลัง (MOF Data Exchange) โดยศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นผู้กำกับดูแลข้อมูลให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑) แนวปฏิบัติ เรื่อง การกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบ (Roles and Responsibilities)
๒) แนวปฏิบัติ เรื่อง การสร้าง การจัดเก็บรักษาข้อมูล และการควบคุมคุณภาพข้อมูล (Data Creating Storage and Quality Control Domain)
๓) แนวปฏิบัติ เรื่อง การประมวลผลและการใช้ข้อมูล (Data Processing and Use Domain)
๔) แนวปฏิบัติ เรื่อง การร้องขอ การเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Request Exchange and Integration Domain)
๕) แนวปฏิบัติ เรื่อง การเปิดเผยและการรักษาความลับข้อมูล (Data Disclosure and Confidentiality Domain)
๖) แนวปฏิบัติ เรื่อง ระยะเวลาการจัดเก็บและการทำงานข้อมูล (Data Archive and Destruction Domain)
๗) แนวปฏิบัติ เรื่อง การจัดการด้านความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security Assessment)
๘) แนวปฏิบัติ เรื่อง การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพของข้อมูล (Inspections and AI Assistant)

การตรวจสอบ วัดผล และรายงาน (Check, Measure and Report) การตรวจสอบข้อมูลโดยบริกรข้อมูลเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่าง กฎระเบียบ นโยบายและมาตรฐานที่กำหนดกับการปฏิบัติงานของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวัดผลด้านคุณภาพข้อมูล

การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement) การจัดให้มีการดำเนินงานติดตามรายงานผลการตรวจสอบความสอดคล้องของการดำเนินงานต่อนโยบายข้อมูล รายงาน คุณภาพข้อมูลรายงานความมั่นคงปลอดภัย รายงานความเสี่ยงต่อข้อมูล เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล เกณฑ์การประเมินความพร้อมของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เกณฑ์การวัดระดับคุณภาพข้อมูลและโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

๔) แนวทางการจัดการกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Process Guidelines) แนวทางการจัดการกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐจะช่วยให้เข้าใจถึงกระบวนการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการธรรมาภิบาล ข้อมูล เครื่องมือ หรือเอกสารที่ใช้ใช้ในธรรมาภิบาลข้อมูล ผลลัพธ์ที่ได้จากธรรมาภิบาลข้อมูล และผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสีย โดยมีรายละเอียดการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ ส่วนนำเข้า ส่วนนำออก และผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล

๓.๘ สถานภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓.๘.๑ สถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ปัจจุบันสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังยังไม่มีการดำเนินการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร ทำให้ขาดการจัดทำภาพรวมสถาปัตยกรรมองค์กรเพื่อวางแผนปรับปรุงในอนาคต การจัดทำภาพรวมดำเนินการโดยหน่วยงานที่ดูแลแต่ละด้าน ดังนี้

- **สถาปัตยกรรมระบบ** ดูแลโดยส่วนบริหารระบบเครือข่ายและความมั่นคงปลอดภัย (สบข.) มีการจัดทำภาพรวมโครงข่าย (Network Diagram) และมีการจัดทำแนวปฏิบัติตามแนวทาง พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
- **สถาปัตยกรรมแอปพลิเคชัน** ดูแลโดยส่วนพัฒนาระบบสารสนเทศ (สพส.) ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง (สบส) ส่วนพัฒนาระบบงานประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ (สพร.) และส่วนระบบการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (สบง.) ปัจจุบันยังไม่มีการกำหนดแนวปฏิบัติและมาตรฐานด้านการพัฒนาระบบ (Coding Standard) ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนมากนัก ทั้งนี้ การพัฒนาระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai) ของ สบง. มีมาตรฐานการพัฒนาระบบสอดคล้องกับมาตรฐานของกรมบัญชีกลางกำหนดไว้
- **สถาปัตยกรรมข้อมูล** ปัจจุบันสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติตามกรอบกำกับดูแลข้อมูลกลางกระทรวงการคลัง (MOF Data Governance Framework) มุ่งเน้นการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นไปตามหลักธรรมภิบาล มีความปลอดภัย ได้มาตรฐาน และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานภายใต้กรอบธรรมภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Framework) ครอบคลุมกำกับดูแลข้อมูลให้มีความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ การกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้ผ่านระบบลงทะเบียนและยืนยันตัวตน และบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสียและความรับผิดชอบต่อข้อมูลให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security) มีการควบคุมการเข้าถึงและปกป้องข้อมูลที่มีผลต่อความมั่นคงและข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อนปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (PDPA) การจัดเก็บ การเผยแพร่ และการนำข้อมูลไปใช้ต้องได้รับความยินยอม (Consent) ก่อนเสมอ การควบคุมคุณภาพของข้อมูล (Data Quality) มีการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อความถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้ส่งเสริมการพัฒนาระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลของกระทรวงการคลัง (MOF Data Exchange) การเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวงการคลังอย่างมีมาตรฐานและปลอดภัยเปิดให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบูรณาการข้อมูลเพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพปฏิบัติตามกรอบระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การกำกับดูแลข้อมูลของกระทรวงการคลัง มีการจัดทำกรอบการกำกับดูแลข้อมูลในทุกมิติ มีการวางแผนและดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แต่อย่างไรก็ดียังขาดการกำกับดูแลและการขับเคลื่อนเพื่อนำแนวปฏิบัติตามกรอบกำกับดูแลข้อมูลกลางกระทรวงการคลังปรับใช้ทุกภาคส่วนของระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เนื่องด้วยขาดหน่วยงานและกำลังพลที่ดูแลชัดเจนและเพียงพอ

- **สถาปัตยกรรมฮาร์ดแวร์ เครื่องแม่ข่าย และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์** ดูแลฮาร์ดแวร์ เครื่องแม่ข่าย และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังโดยส่วนบริหารและพัฒนาระบบเครื่องคอมพิวเตอร์ (สคค.) และส่วนระบบการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (สบง.) ดูแลเครื่องแม่ข่ายของระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai) แต่ยังขาดการจัดทำบัญชีอุปกรณ์ตามแนวการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กรที่ถูกต้องเป็นระบบ เช่น การจัดหมวดหมู่ จัดทำรายละเอียดบัญชีข้อมูล แผนผังอุปกรณ์ การกำหนดที่ตั้ง เป็นต้น
- **สถาปัตยกรรมความมั่นคงปลอดภัย** ปัจจุบันสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีการจัดทำแนวปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัย ดังนี้

- นโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Privacy Policy) สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยคณะกรรมการด้านคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Personal Data Protection Committee) ที่แต่งตั้งขึ้น
- แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๙ ดูแลโดยส่วนบริหารระบบเครือข่ายและความมั่นคงปลอดภัย (สบข.)
- คู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management Manual) ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดกับข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง รวมทั้งอธิบายแนวทางการจัดการความเสี่ยงของข้อมูล โดยความเสี่ยงดังกล่าวจะถูกประเมินจากแนวโน้มผลกระทบที่จะส่งผลต่อองค์กร (Impact) ความเป็นไปได้ (Likelihood) ที่จะเกิดภัยคุกคามช่องโหว่ (Threat-Vulnerability Likelihood) เพื่อให้สามารถเตรียมมาตรการป้องกันเพื่อรองรับและลดความเสี่ยงได้
- มาตรฐานความปลอดภัยสารสนเทศ ISO/IEC ๒๗๐๐๑ โดยส่วนระบบการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (สบง.) โดยการดำเนินการเฉพาะระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai)

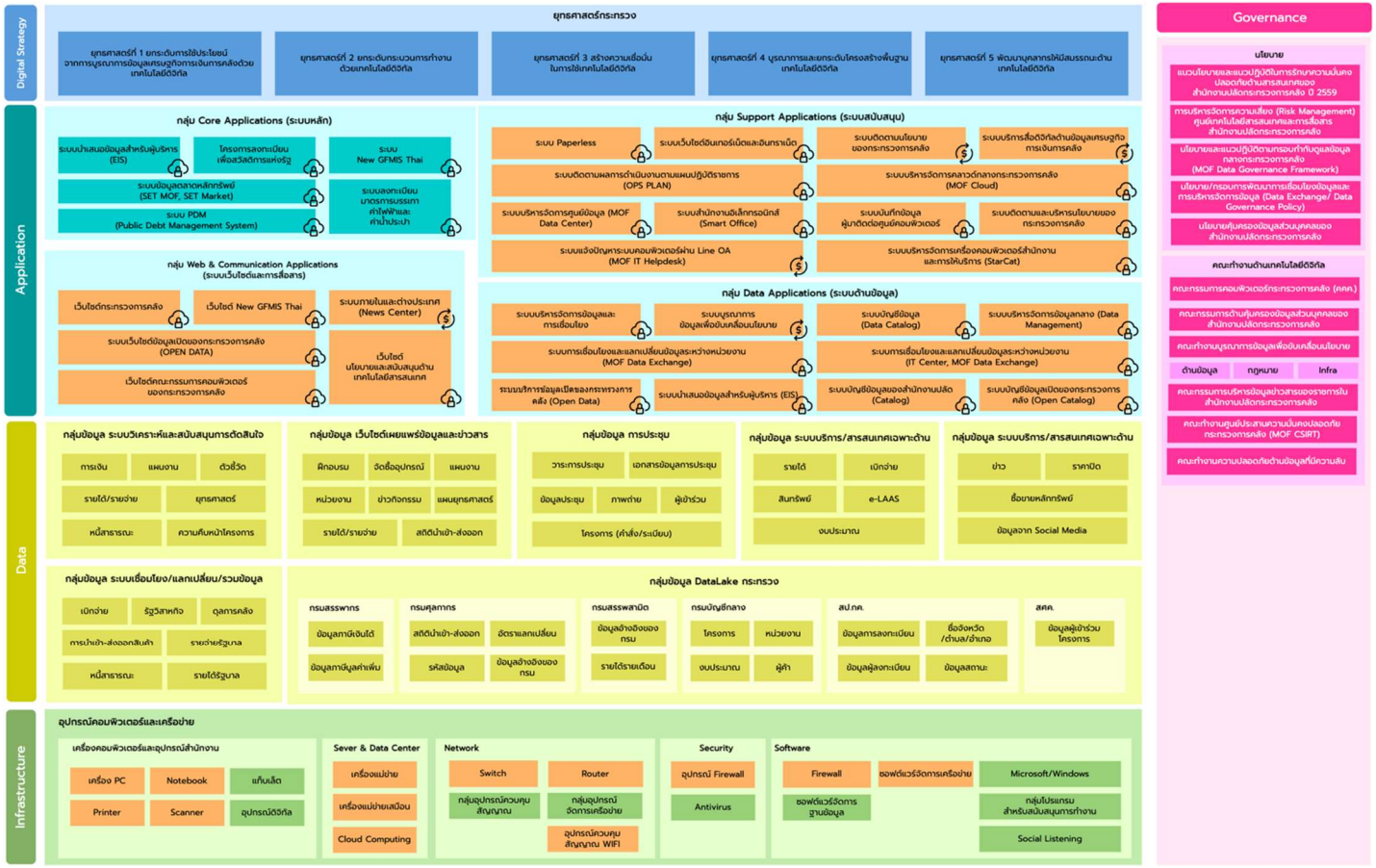

รูปที่ ๕๕ ภาพรวมสถาปัตยกรรมองค์กรปัจจุบันของสำนักปลัดกระทรวงการคลัง

ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ควรมีการปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง

เพื่อให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังสามารถพัฒนาสถาปัตยกรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพรองรับการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และสอดคล้องกับนโยบายด้านดิจิทัลของรัฐบาลในอนาคต ควรมีการดำเนินการจัดทำแผนภาพรวมของสถาปัตยกรรมองค์กรโดยใช้มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ เช่น TOGAF เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดมาตรฐานการพัฒนาแอปพลิเคชันที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกหน่วยงาน เพื่อให้การพัฒนาและบำรุงรักษาระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อน การเพิ่มการกำกับดูแลธรรมภิบาลข้อมูลและการจัดตั้งหน่วยงานหรือกลุ่มงานที่รับผิดชอบโดยตรงในด้านการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance Office) เพื่อให้แน่ใจว่าธรรมภิบาลข้อมูลสามารถถูกนำไปใช้ในทุกระบบของสำนักงานปลัดฯ อย่างทั่วถึง การพัฒนาแนวทางการจัดการฮาร์ดแวร์และอุปกรณ์ การจัดทำบัญชีอุปกรณ์ที่เป็นระบบและนำแนวทางของ IT Asset Management มาใช้ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการฮาร์ดแวร์และอุปกรณ์ได้อย่างเป็นระบบ การขยายขอบเขตมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัย เพื่อนำมาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑ หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาใช้กับระบบทั้งหมดของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ไม่เพียงแต่ระบบ New GFMIS Thai เพื่อให้ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลครอบคลุมทุกภาคส่วนขององค์กรและการพิจารณาเพิ่มบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการกำกับดูแลสถาปัตยกรรมองค์กร เพื่อให้สามารถดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงระบบได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๓.๘.๒ ระบบโครงข่ายแม่ข่ายของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

โครงสร้างและการบริหารจัดการเครือข่าย

- กระทรวงการคลังมีโครงสร้างระบบเครือข่ายที่ครอบคลุมทั้งในระดับกลาง (Data Center) และภูมิภาค โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่มหลัก ได้แก่: Non-GF: ระบบกลางของกระทรวงที่บริหารโดยสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และ GF (Government Fiscal): ระบบสารสนเทศเฉพาะของกลุ่มงานการคลังภาครัฐ
- ระบบเครือข่ายของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังประกอบด้วย Data Center หลักที่ปทุมธานี และศูนย์สำรองข้อมูลที่พิบูลย์สงคราม ซึ่งรองรับการทำงานของระบบ MOF Data Exchange และระบบ GFMIS
- การบริหารจัดการเครือข่ายดำเนินการโดยส่วนบริหารระบบเครือข่ายและความมั่นคงปลอดภัย (สบข.) โดยมีหน้าที่ดูแลเครือข่าย Intranet ภายในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และเครือข่ายสื่อสารข้อมูลกลางสำหรับการบูรณาการร่วมกันระหว่างกรมในสังกัด
- มีการใช้บริการ Outsource ของ NT ในการบริหารจัดการ SOC และวิเคราะห์ Log ข้อมูลเพื่อระบุช่องโหว่ด้านความปลอดภัย
- มีเครือข่ายที่ครอบคลุมทั้ง LAN และ WAN พร้อมการเชื่อมโยงระหว่างส่วนกลางและภูมิภาค
- มีการใช้ Dark Fiber และ MPLS L๒VPN ทำให้การรับส่งข้อมูลมีความเร็วและเสถียรภาพสูง

- บทบาทของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในการบริหารเครือข่าย หน้าที่หลักของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง คือการบริหาร WAN link เชื่อมโยงระหว่างกรม โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาคไม่ครอบคลุมการบริหารจัดการระบบ LAN หรือเครือข่ายภายในของแต่ละกรม
- ให้บริการเครือข่าย Wi-Fi และโทรศัพท์ในอาคาร ๑๕๐ ปี สำหรับ ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.), สำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (สป. กค.)
- สำหรับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแต่ละกรมบริหารจัดการเอง โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังทำหน้าที่จัดการโครงสร้าง Node และแยกวงจรให้

ภาพรวมระบบเครือข่ายของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

โครงสร้างเครือข่ายของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงการคลังออกแบบเพื่อรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผ่านโครงข่ายที่มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูง โดยใช้ผู้ให้บริการโครงข่าย (ISP) หลายราย พร้อมด้วยการจัดสรรแบนด์วิดท์ตามความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน ระบบเครือข่ายมีโครงสร้างหลักที่เชื่อมโยงระหว่างศูนย์กลาง (MOF) ไปยังหน่วยงานภายในกระทรวงผ่านการเชื่อมต่อแบบ ๑๐ Gbps ไปยังผู้ให้บริการเครือข่ายหลัก ได้แก่ UIH, CAT, TOT และ ๓BB เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาผู้ให้บริการเพียงรายเดียว นอกจากนี้ยังมีการแบ่งระดับของการเชื่อมต่อดังนี้

หน่วยงานส่วนกลาง: ใช้การเชื่อมต่อผ่านเราเตอร์และไฟร์วอลล์เพื่อกรองและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล โดยเชื่อมต่อไปยังหน่วยงานที่สำคัญ เช่น กรมธนารักษ์ กรมสรรพากร กรมศุลกากร และกรมบัญชีกลาง ผ่านเครือข่ายความเร็วสูง

หน่วยงานส่วนภูมิภาค: มีการกำหนดแบนด์วิดท์ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน เช่น ๑๐/๓๐๐Mbps, ๑๐-๒๐/๓๐๐Mbps และ ๑๐Mbps เพื่อให้เหมาะสมกับปริมาณการใช้ข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน

มาตรการรักษาความปลอดภัย: มีการติดตั้งไฟร์วอลล์ในแต่ละจุดเชื่อมต่อหลักเพื่อป้องกันการเข้าถึงที่ไม่ได้รับอนุญาต และควบคุมทราฟฟิกข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

เครือข่ายของกระทรวงการคลังมีโครงสร้างที่มั่นคงและมีระบบป้องกันความปลอดภัยที่ดี แต่อาจพิจารณาการพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อแนวโน้มทางเทคโนโลยีและความท้าทายด้านความปลอดภัยในอนาคต การนำกลยุทธ์ด้าน Cybersecurity และ Cloud Integration มาปรับใช้เพื่อเพิ่มความสามารถในการให้บริการของภาครัฐให้มีความทันสมัยและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

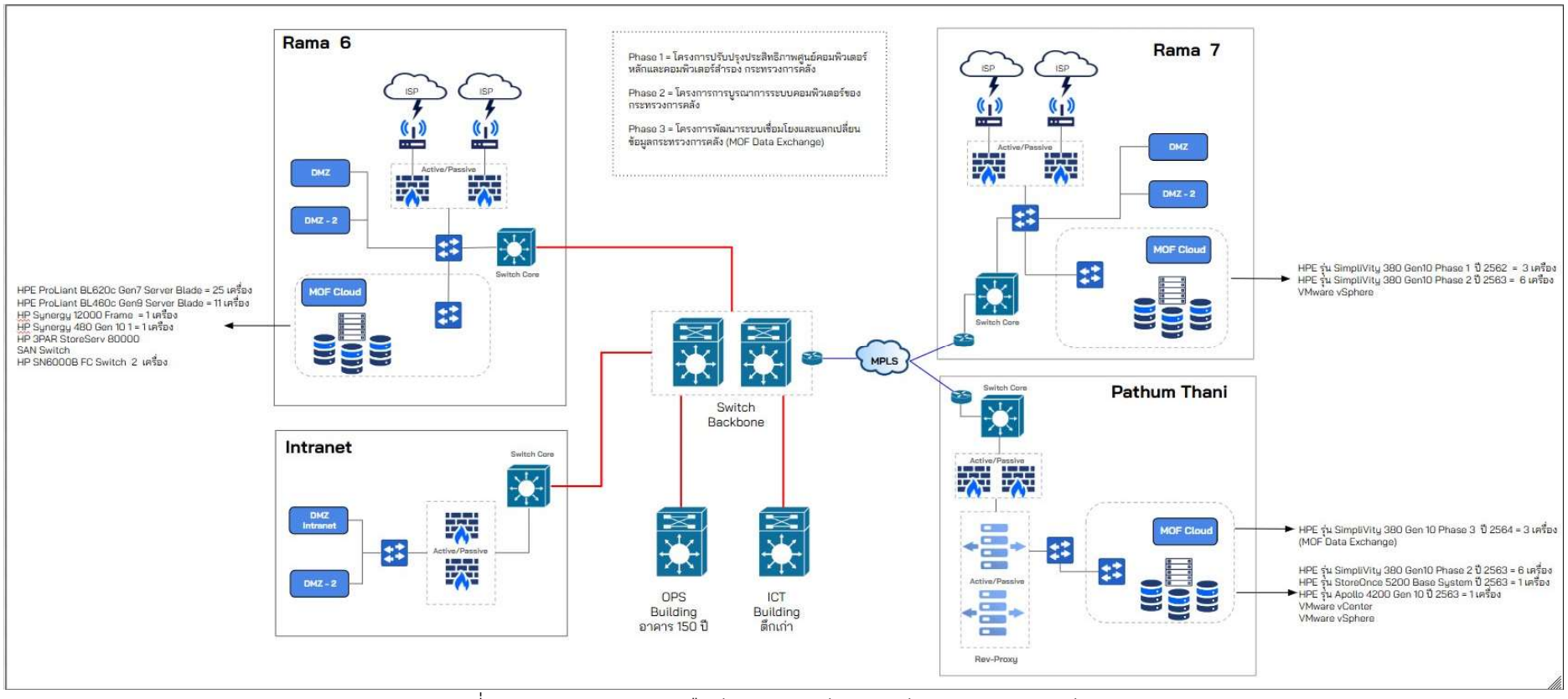

รูปที่ ๕๖ ภาพรวมระบบเครือข่ายของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

การเชื่อมโยงเครือข่ายกับส่วนราชการภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง

ปัจจุบันสำนักงานปลัดฯ มีการให้บริการและดูแลระบบเครือข่ายการเชื่อมโยงเครือข่ายกับส่วนราชการภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง จำนวน ๑๑ แห่ง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ ๑๙

ตารางที่ ๑๙ การเชื่อมโยงเครือข่ายกับส่วนราชการภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง

หน่วยงานปลายทาง	เทคโนโลยีระบบเครือข่ายทางไกล (WAN)	ผู้ให้บริการระบบเครือข่าย	แบนด์วิธ (Bandwidth)	ความเพียงพอของแบนด์วิธ (Bandwidth)	การใช้งานระบบรักษาความปลอดภัย	วัตถุประสงค์การเชื่อมโยง	การใช้บริการ
๑. กรมบัญชีกลาง (ต่างจังหวัด) จำนวน ๑ แห่ง	☐ MPLS ☐ Internet Broadband	☐ NT ☐ ๓BB	☐ ๑๐/๓๐๐ Mbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall.	☐ Main Link ☐ Backup Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่
๒. กรมธนารักษ์ (ต่างจังหวัด) จำนวน ๑ แห่ง	☐ MPLS ☐ Internet Broadband	☐ TOT ☐ CAT ☐ ๓BB	☐ ๑๐-๒๐/๓๐๐ Mbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link ☐ Backup Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่
๓. กรมศุลกากร (ต่างจังหวัด) จำนวน ๑ แห่ง	☐ MPLS	☐ TOT ☐ CAT ☐ UIH	☐ ๑๐ Mbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link ☐ Backup Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่
๔. กรมสรรพสามิต (ต่างจังหวัด) จำนวน ๑ แห่ง	☐ MPLS ☐ อื่น ๆ (ระบุ) Internet Broadband	☐ CAT ☐ UIH	☐ ๑๐/๒๐๐ Mbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link ☐ Backup Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่
๕. กรมบัญชีกลาง (ส่วนกลาง) จำนวน ๑ แห่ง	☐ Dark Fiber	☐ CAT	☐ ๑๐ Gbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่

หน่วยงานปลายทาง	เทคโนโลยีระบบเครือข่ายทางไกล (WAN)	ผู้ให้บริการระบบเครือข่าย	แบนด์วิธ (Bandwidth)	ความเพียงพอของแบนด์วิธ (Bandwidth)	การใช้งานระบบรักษาความปลอดภัย	วัตถุประสงค์การเชื่อมโยง	การใช้บริการ
๖. กรมธนารักษ์ (ส่วนกลาง) จำนวน ๑ แห่ง	☐ Dark Fiber	☐ CAT	☐ ๑๐ Gbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่
๗. กรมศุลกากร (ส่วนกลาง) จำนวน ๑ แห่ง	☐ MPLS L๒VPN ☐ Dark Fiber	☐ CAT	☐ ๑๐ Gbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่
๘. กรมสรรพสามิต (ส่วนกลาง) จำนวน ๑ แห่ง	☐ MPLS L๒VPN ☐ Dark Fiber	☐ CAT	☐ ๑๐ Gbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่
๙. กรมสรรพากร (ส่วนกลาง) จำนวน ๑ แห่ง	☐ Dark Fiber	☐ CAT	☐ ๑๐ Gbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่
๑๐. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ จำนวน ๑ แห่ง	☐ Dark Fiber	☐ CAT	☐ ๑๐ Gbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่
๑๑. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จำนวน ๑ แห่ง	☐ Dark Fiber	☐ CAT	☐ ๑๐ Gbps	☐ เพียงพอต่อการใช้งาน	☐ Firewall	☐ Main Link	☐ ปัจจุบันให้บริการอยู่

ปัญหาและความท้าทาย

- ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ส่งผลให้การบริหารจัดการโครงสร้างเครือข่ายและการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
- ระบบเครือข่ายในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานกลางที่สามารถใช้กำกับดูแลการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก
- อุปกรณ์ด้านเครือข่ายมีอายุการใช้งานเกิน ๕ ปี ทำให้เกิดความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัย (Cybersecurity Risk) เนื่องจากไม่ได้รับการอัปเดต Firmware/OS จากผู้ผลิต ทำให้เกิดช่องโหว่ที่ยังไม่มี Patch มีความเสี่ยงต่อการ ถูกโจมตีจากภัยคุกคามสมัยใหม่ เช่น Ransomware, Botnet, DDoS และอาจเกิดปัญหาจากระบบ Authentication/Encryption ที่ล้าสมัย ไม่รองรับมาตรฐานความปลอดภัยใหม่ เช่น TLS ๑.๓, IPsec ล่าสุด เป็นต้น

๓.๘.๓ ระบบรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์

ระบบและแนวปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัย

- ปัจจุบันสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังใช้มาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑ สำหรับระบบ New GFMIS แต่ยังไม่ได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานไปยังระบบอื่น
- ระบบ SOC ใช้บริการจาก NT สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล Log และทำ VA และ Pen-Test เพื่อระบุจุดอ่อนด้านความปลอดภัย
- ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการเพิ่มมาตรการป้องกันข้อมูลรั่วไหลและการจัดทำศูนย์ CERT เพื่อรองรับภัยคุกคามทางไซเบอร์

ปัญหาและความท้าทาย

- การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ยังคงเป็นงานที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเพิ่มมาตรการเชิงรุกเพื่อลดความเสี่ยงด้านข้อมูล
- บุคลากรภายในขาดทักษะด้าน Cyber Security ที่เพียงพอในการกำกับดูแลและขับเคลื่อนงานด้านความปลอดภัยไซเบอร์ ทำให้ต้องพึ่งพาบริการจากภายนอก

๓.๘.๔ มาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัย

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีโครงสร้างเครือข่ายที่ครอบคลุมการทำงานภายในกระทรวงการคลังและส่วนราชการภายใต้สังกัดกระทรวงการคลังที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน รองรับการทำงานทั้งภายในและการเชื่อมต่อภายนอก อย่างไรก็ตามควรมีการเพิ่มแนวปฏิบัติการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยเชิงลึก การเพิ่ม Bandwidth ในบางพื้นที่ และการเสริมมาตรการสำรองข้อมูลให้แข็งแกร่งขึ้น เพื่อรองรับการเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต

๓.๘.๔.๑ ระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยเครือข่าย

- มีการใช้อุปกรณ์รักษาความปลอดภัยของเครือข่าย (Firewall) การเชื่อมโยงโครงข่ายแบบ VPN อุปกรณ์ Proxy และอุปกรณ์ Load Balance สำหรับการรักษาความปลอดภัยของระบบเครือข่ายที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน

- มีเครือข่ายที่ครอบคลุมทั้ง LAN และ WAN พร้อมการเชื่อมโยงระหว่างส่วนกลางและภูมิภาค
- มีการใช้ Dark Fiber และ MPLS L๒VPN ทำให้การรับส่งข้อมูลมีความเร็วและเสถียรภาพสูง
- มีการจัดทำแนวปฏิบัติตามแนวทาง พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
- มีมาตรการเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) สำหรับการส่งข้อมูลสำคัญผ่านเครือข่ายสาธารณะ
- มีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึง User Privilege อย่างเข้มงวด รวมถึงมีการตรวจสอบบัญชีผู้ใช้เป็นประจำ
- มีการปรับปรุงระบบบริหารจัดการเครือข่ายให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

๓.๘.๔.๒ มาตรการด้านความปลอดภัยของเครือข่าย

- มีการแบ่งแยกระบบเครือข่ายเป็น Internal Network และ DMZ
- มีการจัดทำระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายหลัก (Main Link) และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายสำรอง (Backup Link) สำหรับการเชื่อมโยงเครือข่ายไปยังส่วนราชการภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง
- มีการตรวจสอบการบุกรุก (Intrusion Detection) และ ติดตั้งอุปกรณ์ Firewall ระหว่างเครือข่ายภายในกับเครือข่ายภายนอก
- จัดทำ Network Diagram อย่างต่อเนื่อง และอัปเดตให้เป็นปัจจุบัน
- มีการตรวจสอบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ก่อนเชื่อมต่อกับระบบเครือข่าย เช่น ตรวจสอบไวรัส และค่าการตั้งค่าความปลอดภัย
- มีระบบ Audit Logs สำหรับติดตามการเข้าใช้งานระบบ และจัดเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ เดือน

๓.๘.๕ อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์

๓.๘.๕.๑ ข้อมูลสถานภาพด้านอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์

ที่ปรึกษาได้สำรวจข้อมูลจากสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลข้อมูลสถานภาพด้านอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จัดทำสรุปการข้อมูลสถานภาพได้ดังนี้

ตารางที่ ๒๐ รายการอุปกรณ์สำนักงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ลำดับ	รายการ	ปีที่จัดหาครุภัณฑ์				ผลรวม
		ก่อนปี ๒๕๖๕	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๑.	USB Crypto Token พร้อมสิทธิ์การใช้งาน	๙๐๐	-	-	-	๙๐๐

ลำดับ	รายการ	ปีที่จัดหาครุภัณฑ์				ผลรวม
		ก่อนปี ๒๕๖๕	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๒.	อุปกรณ์เทปบันทึก	๒	-	-	-	๒
๓.	เครื่องพิมพ์ Laser (Printer)	๑๐	-	-	-	๑๐
๔.	เครื่องทำลายเอกสาร	๑	-	-	-	๑
๕.	จอแอลซีดีทีวี	๗	-	-	-	๗
๖.	จอภาพ	๑๒	-	-	-	๑๒
๗.	การ์ดแสดงผลภาพจอ	๒	-	-	-	๒
๘.	เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Notebook)	๑๗๗	-	-	-	๑๗๗
๙.	เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (PC)	๑,๘๕๑	-	-	-	๑,๘๕๑
๑๐.	เครื่องสแกนเนอร์ (Scanner)	๔๗	-	-	-	๔๗
๑๑.	เครื่องโทรสาร (Fax)	๓	-	-	-	๓
๑๒.	เครื่อง Tablet (เช่น iPad Surface Pro ๔ เป็นต้น)	๙๐	-	-	-	๙๐
๑๓.	เครื่องคอมพิวเตอร์ iMac	๔	-	-	-	๔
๑๔.	โทรศัพท์ (เครื่องรับโทรศัพท์แบบ IP Phone)	๓๕๒	-	-	-	๓๕๒
๑๕.	โทรศัพท์ (Smart Phone)	๑	-	-	-	๑
๑๖.	อุปกรณ์อ่านบัตรแบบอเนกประสงค์	๔๐	-	-	-	๔๐
๑๗.	กล้องถ่ายภาพ	๒	-	-	-	๒
๑๘.	เครื่อง Videowall Control Smart Wall	๑	-	-	-	๑
๑๙.	อุปกรณ์ MCU	๑	-	-	-	๑
๒๐.	หน่วยความจำสำหรับขยายประสิทธิภาพเครื่องคอมพิวเตอร์	๑	-	-	-	๑
๒๑.	เครื่องถ่ายทอดสด Facebook Live/Youtube Live	๒	-	-	-	๒

จากข้อมูลรายการอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ ข้างต้น จัดทำสรุปวิเคราะห์สถานภาพและข้อเสนอแนะด้านอุปกรณ์สารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ดังนี้

๑) การวิเคราะห์สถานภาพของอุปกรณ์สารสนเทศ

๑.๑ อายุการใช้งานของอุปกรณ์

- มีอุปกรณ์ที่ถูกจัดซื้อและใช้งานตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒ ซึ่งบางรายการอาจถึงระยะหมดอายุการใช้งาน (End of Life - EOL) หรือใกล้หมดระยะซัพพอร์ตจากผู้ผลิต (End of Support - EOS)
- ตัวอย่างเช่น USB Crypto Token (ปี ๒๕๕๓) Notebook HP Pavillion (ปี ๒๕๕๓) เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมจอ (ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐) อาจเสื่อมสภาพและไม่ได้รับการอัปเดตด้านความปลอดภัย

๑.๒ สภาพการใช้งาน

- มีอุปกรณ์จำนวนมากที่อาจมีประสิทธิภาพลดลง เช่น เครื่องพิมพ์เลเซอร์ (HP LaserJet Pro P๑๕๖๖) จำนวน ๗๑๐ เครื่อง (ปี ๒๕๕๘) ซึ่งอาจต้องพิจารณาการบำรุงรักษาหรือเปลี่ยนใหม่

๑.๓ ความสอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน

- อุปกรณ์บางรายการอาจไม่สอดคล้องกับมาตรฐานเทคโนโลยีปัจจุบัน เช่น ระบบ Fax Server (ปี ๒๕๕๗) หรือ อุปกรณ์ IP Phone รุ่นเก่า (Cisco IP Phone ๙๙๕๑, ๙๙๗๑) ที่อาจไม่รองรับเทคโนโลยี VoIP รุ่นใหม่
- อุปกรณ์คอมพิวเตอร์บางรุ่นยังใช้ Windows ๑๐ Home OEM ซึ่งอาจต้องพิจารณาการอัปเกรดเป็น Windows ๑๑

๒) ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผน IT ในอนาคต

๒.๑ การจัดการสินทรัพย์ IT

- ปรับปรุงฐานข้อมูลสินทรัพย์ IT โดยแยกประเภทอุปกรณ์เป็น ๓ กลุ่ม:
  - อุปกรณ์ที่ยังใช้งานได้ดี (สามารถใช้งานต่อได้)
  - อุปกรณ์ที่ต้องซ่อมบำรุง/อัปเกรด (เช่น เปลี่ยนฮาร์ดแวร์, ติดตั้ง OS ใหม่)
  - อุปกรณ์ที่ต้องปลดระวาง (หมดอายุการใช้งาน, ไม่รองรับอัปเดต)
- ตรวจสอบอุปกรณ์สูญหาย และพิจารณาปรับมาตรการควบคุมสินทรัพย์ เช่น การติดตั้งระบบติดตาม (Asset Tracking)

๒.๒ การวางแผนจัดซื้อและเปลี่ยนอุปกรณ์

- ควรจัดทำ แผนการทดแทน (Refresh Plan) โดยอุปกรณ์ที่อายุเกิน ๕-๗ ปี ควรพิจารณาเปลี่ยนใหม่ โดยเฉพาะอุปกรณ์สำคัญ เช่น Notebook เครื่อง Server อุปกรณ์ Storage และ Firewall เป็นต้น
- สำหรับเครื่องพิมพ์และอุปกรณ์ต่อพ่วง อาจพิจารณา การเช่าใช้ (Leasing) เพื่อลดต้นทุนในการบำรุงรักษา

๒.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งาน

- อุปกรณ์ที่ยังสามารถใช้งานได้ควรพิจารณา การอัปเกรดแทนการซื้อใหม่ เช่น เพิ่ม RAM, เปลี่ยน HDD เป็น SSD, อัปเดตระบบปฏิบัติการ
- พิจารณา การใช้ Cloud Solutions ทดแทนอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็น เช่น แทนที่ Fax Server ด้วยระบบ e-Fax หรือแทนที่ Video Wall ด้วย Digital Signage ที่ควบคุมผ่าน Cloud

๒.๔ การเสริมมาตรการรักษาความปลอดภัย

- อุปกรณ์เก่าที่หมดการอัปเดตความปลอดภัย ควรพิจารณา ปลดระวางและทำลายข้อมูลอย่างปลอดภัย
- ตรวจสอบและเสริมมาตรการ การจัดเก็บข้อมูลที่ปลอดภัย สำหรับอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลสำคัญ เช่น Smart Card Reader, USB Crypto Token

๓.๘.๕.๓ ข้อมูลสถานภาพด้านเครื่องแม่ข่าย

ที่ปรึกษาได้สำรวจข้อมูลจากสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลข้อมูลสถานภาพด้านเครื่องแม่ข่ายของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จัดทำสรุปการข้อมูลสถานภาพได้ดังนี้

ตารางที่ ๒๑ รายการเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

ลำดับ	ระบบงาน/ แอปพลิเคชัน	สถานที่ตั้ง	ยี่ห้อ/รุ่น	ระบบปฏิบัติการ/ ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
๑.	ระบบ Paperless	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	- HPE ProLiant BL๔๖๐c Gen๙ Server Blade (Server HCI - ๓๕ node) - HP ๓PAR StoreServ ๘๐๐๐๐ (Storage Area Network (SAN))	N/A	ก่อนปี ๒๕๖๐	N/A	N/A	N/A	N/A
๒.	เว็บไซต์คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	๒๕๖๗	N/A	N/A	N/A	N/A
๓.	เว็บไซต์ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	๒๕๖๗	N/A	N/A	N/A	N/A
๔.	ระบบเว็บไซต์อินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ต	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยี	N/A	N/A	๒๕๖๒	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	ระบบงาน/ แอปพลิเคชัน	สถานที่ตั้ง	ยี่ห้อ/รุ่น	ระบบปฏิบัติการ/ ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
		สารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖) (ปัจจุบัน)							
๕.	ระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย	เป็นการการเช่าใช้บริการ Cloud Microsoft (SaaS)							
๖.	ระบบบริการสื่อดิจิทัลด้านข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง	เป็นการการเช่าใช้บริการ แสนรู้ เพื่อเป็นเครื่องมือ (Saas)							
๗.	ระบบติดตามนโยบายของกระทรวงการคลัง **(Subscribe)**	เป็นการการเช่าใช้บริการ Monday เพื่อเป็นเครื่องมือ (SaaS)							
๘.	ระบบนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหาร **(EIS)**	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	๒๕๖๑	N/A	N/A	N/A	N/A
๙.	เว็บไซต์ระบบข้อมูลเปิดเผยของกระทรวงการคลัง **(OPEN DATA)**	เว็บไซต์	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	ระบบงาน/ แอปพลิเคชัน	สถานที่ตั้ง	ยี่ห้อ/รุ่น	ระบบปฏิบัติการ/ ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
๑๐.	ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (IT Center)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๑.	ระบบติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ (OPS PLAN)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	๒๕๖๓	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๒.	ระบบบริการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์กระทรวงการคลัง (SET MOF)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๓.	ระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ (SET Market)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๔.	ระบบบัญชีข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Catalog)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	ระบบงาน/ แอปพลิเคชัน	สถานที่ตั้ง	ยี่ห้อ/รุ่น	ระบบปฏิบัติการ/ ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
๑๕.	ระบบบัญชีข้อมูลเปิดของกระทรวงการคลัง (Open Catalog)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๖.	ระบบลงทะเบียนมาตรการบรรเทา ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๗.	ระบบภายในและต่างประเทศ (News Center)	ผู้ให้บริการภายนอก	N/A	N/A	๒๕๖๗	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๘.	ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (MOF Data Exchange) - ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange & Linkage) - ระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) - ระบบจัดเก็บข้อมูล (MoF Drive) - ระบบบริหารจัดการ Web Service Management - ระบบบริหารจัดการ	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	๒๕๖๖	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	ระบบงาน/ แอปพลิเคชัน	สถานที่ตั้ง	ยี่ห้อ/รุ่น	ระบบปฏิบัติการ/ ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
	ข้อมูลกลาง (Data Management)								
๑๙.	ระบบบันทึกข้อมูลผู้มาติดต่อ ศูนย์คอมพิวเตอร์ กระทรวงการคลัง	ระบบติดตั้งที่ ศูนย์คอมพิวเตอร์ ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	๒๕๖๖	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๐.	ระบบบริหารจัดการคลาวด์กลางกระทรวงการคลัง (MOF Cloud)	ระบบติดตั้งที่ ๑.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖) ๒.ศูนย์คอมพิวเตอร์ ปทุมธานี (ปทุมธานี) ๓.ศูนย์คอมพิวเตอร์ พิบูลสงคราม (พระราม ๗)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๑.	ระบบบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลกระทรวงการคลัง (MOF Data Center)	ระบบติดตั้งที่ ๑.ศูนย์คอมพิวเตอร์ ปทุมธานี (ปทุมธานี) ๒.ศูนย์เทคโนโลยี	N/A	N/A	๒๕๖๐	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	ระบบงาน/ แอปพลิเคชัน	สถานที่ตั้ง	ยี่ห้อ/รุ่น	ระบบปฏิบัติการ/ ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
		สารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)							
๒๒.	ระบบบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงานและการให้บริการ (StarCat)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	๒๕๖๒	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๓.	ระบบแจ้งปัญหาระบบคอมพิวเตอร์ผ่าน Line OA (MOF IT Helpdesk)	เป็นการเช่าใช้บริการ Line OA เพื่อเป็นเครื่องมือ (Saas)							
๒๔.	ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Office)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	ระบบเดิม ๒๕๕๗ ระบบใหม่ ๒๕๖๒	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๕.	โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	ระบบติดตั้งที่ ๒ ๑.ศูนย์คอมพิวเตอร์พิบูลสงคราม (พระราม ๗) ๒.ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	๒๕๖๕	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	ระบบงาน/ แอปพลิเคชัน	สถานที่ตั้ง	ยี่ห้อ/รุ่น	ระบบปฏิบัติการ/ ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
๒๖.	ระบบ New GFMIS Thai	ระบบติดตั้งที่ ๑.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖) (DC) ๒.ศูนย์คอมพิวเตอร์ ปทุมธานี (ปทุมธานี) (DR)	N/A	N/A	๒๕๖๕	**CPU:** **RAM:** **HDD:** Agency Server: ๙๑,๑๓๖ GB GGL Server: ๒,๐๔๘ GB	**Agency Server:** ๑๘.๖๒% และ ๑๖.๗๕% **GGL Server:** ๒๖.๙๓% และ ๒๒.๑๓%	**Agency Server:** ๘๐.๑๒ % และ ๗๙.๘๓ % **GGL Server:** ๘๒.๔๔ % และ ๗๙.๓๒%	**Agency Server:** ๓๔.๔๗ % **GGL Server:** ๑๗.๖๙ %
๒๗.	ระบบบริหารหนี้สาธารณะ (PDM)	ระบบติดตั้งที่ ๑.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖) (DC) ๒.ศูนย์คอมพิวเตอร์ ปทุมธานี (DR)	N/A	N/A	๒๕๖๕	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๘.	เว็บไซต์ New GFMIS Thai	ระบบติดตั้งที่ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและ	N/A	N/A	๒๕๖๕	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	ระบบงาน/ แอปพลิเคชัน	สถานที่ตั้ง	ยี่ห้อ/รุ่น	ระบบปฏิบัติการ/ ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
		การสื่อสาร (พระราม ๖)							

๓.๘.๕.๒ ข้อมูลสถานภาพด้านเครื่องแม่ข่ายเสมือน

ที่ปรึกษาได้สำรวจข้อมูลจากสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลข้อมูลสถานภาพด้านเครื่องแม่ข่ายเสมือนของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จัดทำสรุปการข้อมูลสถานภาพได้ดังนี้

ตารางที่ ๒๒ สถานภาพด้านเครื่องแม่ข่ายเสมือน

ลำดับ	Application Group	Physical Server	Vmware Name/หน้าที่	ระบบปฏิบัติการ/ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
๑.	ระบบ Paperless	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๒.	เว็บไซต์คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๓.	เว็บไซต์ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๔.	ระบบเว็บไซต์อินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ต	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	Application Group	Physical Server	Vmware Name/หน้าที่	ระบบปฏิบัติการ/ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
		(พระราม ๖) (ปัจจุบัน)							
๕.	ระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย	เป็นการการเช่าใช้บริการ Cloud Microsoft (SaaS)							
๖.	ระบบบริการสื่อดิจิทัลด้านข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง	เป็นการการเช่าใช้บริการ แสนรู้ เพื่อเป็นเครื่องมือ (SaaS)							
๗.	ระบบติดตามนโยบายของกระทรวงการคลัง **(Subscribe)**	เป็นการการเช่าใช้บริการ Monday เพื่อเป็นเครื่องมือ (SaaS)							
๘.	ระบบนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหาร **(EIS)**	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๙.	เว็บไซต์ระบบข้อมูลเปิดเผยของกระทรวงการคลัง **(OPEN DATA)**	เว็บไซต์	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๐.	ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (IT Center)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	Application Group	Physical Server	Vmware Name/หน้าที่	ระบบปฏิบัติการ/ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
๑๑.	ระบบติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ (OPS PLAN)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๒.	ระบบบริการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์กระทรวงการคลัง (SET MOF)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๓.	ระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ (SET Market)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๔.	ระบบบัญชีข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Catalog)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๕.	ระบบบัญชีข้อมูลเปิดของกระทรวงการคลัง (Open Catalog)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๖.	ระบบลงทะเบียนมาตรการบรรเทา ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	Application Group	Physical Server	Vmware Name/หน้าที่	ระบบปฏิบัติการ/ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
๑๗.	ระบบภายในและต่างประเทศ (News Center)	ผู้ให้บริการภายนอก	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๘.	ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (MOF Data Exchange) - ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange & Linkage) - ระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) - ระบบจัดเก็บข้อมูล (MoF Drive) - ระบบบริหารจัดการ Web Service Management - ระบบบริหารจัดการข้อมูลกลาง (Data Management)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๑๙.	ระบบบันทึกข้อมูลผู้มาติดต่อ ศูนย์คอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง	ระบบติดตั้งที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	Application Group	Physical Server	Vmware Name/หน้าที่	ระบบปฏิบัติการ/ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
๒๐.	ระบบบริหารจัดการคลาวด์กลางกระทรวงการคลัง (MOF Cloud)	ระบบติดตั้งที่ ๑.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖) ๒.ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี) ๓.ศูนย์คอมพิวเตอร์พิบูลสงคราม (พระราม ๗	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๑.	ระบบบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลกระทรวงการคลัง (MOF Data Center)	ระบบติดตั้งที่ ๑.ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี) ๒.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๒.	ระบบบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงาน	ระบบติดตั้งที่ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	Application Group	Physical Server	Vmware Name/หน้าที่	ระบบปฏิบัติการ/ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
	และการให้บริการ (StarCat)	การสื่อสาร (พระราม ๖)							
๒๓.	ระบบแจ้งปัญหาระบบคอมพิวเตอร์ผ่าน Line OA (MOF IT Helpdesk)	เป็นการเช่าใช้บริการ Line OA เพื่อเป็นเครื่องมือ (Saas)							
๒๔.	ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Office)	ระบบติดตั้งที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๕.	โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	ระบบติดตั้งที่ ๒ ๑.ศูนย์คอมพิวเตอร์พิบูลสงคราม (พระราม ๗) ๒.ศูนย์คอมพิวเตอร์ปทุมธานี (ปทุมธานี)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๖.	ระบบ New GFMIS Thai	ระบบติดตั้งที่ ๑.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖) (DC)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

ลำดับ	Application Group	Physical Server	Vmware Name/หน้าที่	ระบบปฏิบัติการ/ฐานข้อมูล	ปีที่จัดหา/ได้มา	ทรัพยากร	Utilization เฉลี่ย (%)		
							CPU	RAM	HDD
		๒.ศูนย์คอมพิวเตอร์ ปทุมธานี (ปทุมธานี) (DR)							
๒๗.	ระบบบริหารหนี้สาธารณะ (PDM)	ระบบติดตั้งที่ ๑.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖) (DC) ๒.ศูนย์คอมพิวเตอร์ ปทุมธานี (ปทุมธานี) (DR)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๒๘.	เว็บไซต์ New GFMIS Thai	ระบบติดตั้งที่ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พระราม ๖)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

๓.๘.๖ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓.๘.๖.๑ ข้อมูลรายการระบบสารสนเทศปัจจุบันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ปัจจุบันสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีการแบ่งส่วนงานออกเป็น ๑๑ ส่วนงาน แต่ละส่วนงานมีระบบของตนเองและระบบที่ใช้ร่วมกัน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๕ ระบบ จากการสำรวจสถานภาพการใช้งานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังจากการตอบแบบสอบถาม การจัดประชุมและการสัมภาษณ์เพื่อสำรวจสถานภาพ ผลสรุปสถานภาพระบบงานตามภารกิจหลักได้ดังตารางที่ ๒๓ สถานภาพระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

ตารางที่ ๒๓ สถานภาพระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๑	ระบบ Paperless	ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สสส.)	ระบบ ECM (Enterprise Content Management)เพื่อจัดเก็บและค้นหาเอกสารข้อมูลของโครงการ ประกอบการพิจารณาข้อมูลด้านเทคนิคและความเหมาะสมด้านราคา มีหน้าที่หลักในการจัดเก็บไฟล์เพื่อให้สามารถตรวจสอบและนำไปใช้ได้ ระบบไม่มีได้ทำหน้าที่ส่วนงานสารบรรณ แต่จัดเก็บเอกสารตามการประชุมที่เกิดขึ้น ระบบมีการทำ Authentication กับ LDA กลางของ สป. กค.	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่ <u>ปัญหาและข้อเสนอแนะ</u>: - มีความต้องเรื่องพื้นที่จัดเก็บข้อมูลเพื่อให้เพียงพอรองรับต่อจำนวนข้อมูล - เอกสารค้นหายากต้องการให้สามารถหา	- เอกสารข้อมูลโครงการ - ระเบียบ วาระการประชุมของคณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (คคค.)	**ไม่มี**	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (คคค.)	ก่อนปี ๒๕๖๐

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
			Platform: Web Application **Software:** Alfresco	คีย์เวิร์ดจากในเอกสารได้ - ปัจจุบันระบบไม่มีสัญญาบำรุงรักษา จึงทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการพัฒนาปรับปรุงระบบ				
๒	เว็บไซต์คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง (คคค.)	ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สสส.)	เพื่อเป็นระบบรวบรวมชื่อโครงการและจัดเก็บหลักฐานการประชุมออนไลน์พัฒนาด้วย WordPress โดย สสส. มีสิทธิ์ในการเข้าถึงและจัดการเว็บไซต์ในฐานะ Superuser เพื่อเก็บรวบรวมและนำเสนอข้อมูลการประชุมของ คคค. ผู้ใช้งานหลักได้แก่ สสส. และคณะทำงาน คณะกรรมการ คคค. จากกรมต่าง ๆ สามารถเข้ามาดูข้อมูลได้	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่ <u>ปัญหาและข้อเสนอแนะ</u>: - ต้องการปรับปรุงเวอร์ชันของ WordPress ให้ทันสมัยขึ้น แต่มีความกังวลปัญหาข้อมูลสูญหายหรือไม่ถูกต้องจากการ	- ข้อมูลโครงการและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของ คคค. - ลิงค์ข้อมูลภายนอกเพื่อใช้อ้างอิง	**มี**	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (คคค.)	๒๕๖๗

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
			Platform: Web Application **Software:** WordPress	Migrate ข้อมูลจากเวอร์ชั่นเก่า				
๓	เว็บไซต์ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สสส.)	เพื่อเป็นระบบจัดเก็บข้อมูลสถิติการฝึกอบรมในแต่ละโครงการและข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ข้อมูลเปรียบเทียบราคาสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์ รวมทั้งแผนงาน มีการจัดเก็บข้อมูลสำหรับอ้างอิงค่าใช้จ่ายและเปรียบเทียบข้อมูล ฐานข้อมูลมีการนำเข้าข้อมูลเป็นแบบ Manual และมีการจัดทำสถิติสำหรับการจัดอบรมข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อสรุปว่าแต่ละกรมมีความสนใจหลักสูตรใดมากที่สุด **Platform:** Web Application **Software:** WordPress	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	- ข้อมูลสถิติการฝึกอบรมในแต่ละโครงการ - ข้อมูลการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ - ข้อมูลเปรียบเทียบราคาสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์ - ข้อมูลแผนงานโครงการดิจิทัลของสป. กค. - ข้อมูลสถิติของการจัดฝึกอบรมของสป. กค.	**ไม่มี**	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๒๕๖๗

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๔	ระบบเว็บไซต์อินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ต	ส่วนพัฒนาระบบสารสนเทศ (สพส.)	เพื่อเป็นเว็บไซต์อินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ตที่ใช้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั่วไปของกระทรวงการคลัง **Platform:** Web Application **Software:** WordPress	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่ <u>ปัญหาและข้อเสนอแนะ</u>: - อยู่ระหว่างปรับปรุงและมีแผนนำขึ้นใช้งานในเดือนมี.ค. ๖๘ บนเครื่องแม่ข่ายของสป. กค. (On Premise) - ในระยะยาววางแผน Roadmap เพื่อนำขึ้น Public Cloud ตามนโยบาย Cloud First เพื่อเป็นการแบ่งเบาการใช้งาน Resource และ Traffic เครือข่าย	**ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงาน:** ข้อมูลประวัติ วิสัยทัศน์ พันธกิจ รายชื่อผู้บริหาร โครงสร้างหน่วยงาน อำนาจหน้าที่ และภารกิจของกระทรวงการคลัง **ข้อมูลบริการกระทรวง:** ข้อมูลการให้บริการจากหน่วยงานในสังกัด เช่น กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมสรรพากร กรมบัญชีกลาง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กรมธนารักษ์ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ	**ไม่มี**	เจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (กลุ่มสารนิเทศการคลัง, สำนักงานบริหารทรัพยากรบุคคล,สำนักบริหารกลาง) และประชาชน	๒๕๖๒

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
				ของกระทรวงการคลัง	**ข้อมูลสถานีข่าวกระทรวง**: ข่าวสารและกิจกรรมของกระทรวงการคลัง รวมถึงข่าวฝึกอบรม ข่าวการจัดซื้อจัดจ้าง และข่าวสมัครงาน **ข้อมูลคลังความรู้**: สื่อและวารสาร รายงานประจำปี และสื่ออินโฟกราฟิกที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง **ข้อมูลแผนงานและรายงาน:** แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการ แผนดิจิทัล แผนแม่บท รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล และรายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ			

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๕	ระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย	ส่วนพัฒนาระบบสารสนเทศ	จัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่จากกรมภาษี, ข้อมูลเครดิตยูโร, และบัญชีเงินฝาก โดยมีการเช่าพื้นที่บน cloud ของ Microsoft เพื่อจัดการข้อมูลแบบ data lake ที่ใช้ Power BI ในการประมวลผลและจัดการข้อมูลสำหรับการนำไปใช้ในการคำนวณภาษีสัมพัทธ์ Microsoft Fabric	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	- ข้อมูลสถิตินำเข้า-ส่งออก - ข้อมูลสถิติส่งออก กรมศุลกากร - ข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ - ข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม - ข้อมูลภาษีเงินได้ - ข้อมูลภาษี - ข้อมูลโครงการ/มาตรการของกระทรวง - ข้อมูลการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต - ข้อมูลผู้ค้าภาครัฐ - ข้อมูลแนวทางปฏิบัติ	**ไม่มี**	เจ้าหน้าที่จากกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมบัญชีกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (ผู้ใช้งานส่วนใหญ่เป็นนักวิเคราะห์)	๒๕๖๗
๖	ระบบบริการสื่อดิจิทัลด้านข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง	ส่วนพัฒนาระบบสารสนเทศ	เพื่อใช้สำหรับการ Monitor การกล่าวถึงกระทรวงการคลังในเชิงลบ บนระบบ Social ทุกแพลตฟอร์ม (subscribe social eye, social listening) Tool	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์	**ไม่มี**	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (กลุ่มสารนิเทศการคลัง)	๒๕๖๒

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
			มีการเช่าใช้ แสนรู้ เป็นเครื่องมือ					
๗	ระบบติดตามนโยบายของกระทรวงการคลัง	ส่วนพัฒนาระบบสารสนเทศ	เพื่อให้ผู้บริหารใช้ติดตามความคืบหน้าของนโยบายของทุกหน่วยงานในสังกัด ใช้ monday เพื่อติดตามแผนการที่ได้ดำเนินการ Tool	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลนโยบาย	**ไม่มี**	เจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงคลังและผู้บริหารกระทรวงการคลัง (เฉพาะคนที่ดูแลเรื่องแผนในของแต่ละหน่วยงาน)	๒๕๖๗

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๘	ระบบนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหาร (EIS)	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ กระทรวงการคลัง	เพื่อจัดทำ Dashboard การนำเสนอรายงานข้อมูลเศรษฐกิจสำหรับผู้บริหาร ใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล Platform: Web Application • Java • Tableau Database: PosgreSQL	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	• ข้อมูลเศรษฐกิจการเงิน-การคลัง เช่น ข้อมูลรายได้รัฐบาล ข้อมูลรายได้ ข้อมูลรายจ่าย ข้อมูลหนี้สาธารณะ ข้อมูลสถิติการนำเข้า-การส่งออก ข้อมูลรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น (เป็นข้อมูลความลับที่เปิดเผยสำหรับผู้บริหารกระทรวงการคลังเท่านั้น)	**ไม่มี**	ผู้บริหารกระทรวงการคลัง	๒๕๖๑

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๙	เว็บไซต์ระบบข้อมูลเปิดเผยของกระทรวงการคลัง (OPEN DATA)	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง	เพื่อจัดทำ Dashboard การนำเสนอรายงานข้อมูลเศรษฐกิจสำหรับประชาชน ใช้ C-KAN เป็นเทคโนโลยีที่จัดสรรโดยภาครัฐเพื่อแสดงข้อมูลไปตามพื้นที่ต่างๆ เว็บไซต์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลคือ Dataservice.mof.go.th ออกแบบมาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะและทรัพยากรข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐให้กับประชาชน	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่ <u>ปัญหาและข้อเสนอแนะ</u>: - ไม่สามารถแก้ไขเว็บไซต์ในอดีตได้ เพราะไม่มีรายงานข้อมูลการจัดทำเว็บไซต์ทำให้ยากต่อการปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขพัฒนาต่อ	- ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกสินค้า - ข้อมูลดุลการคลัง - ข้อมูลเบิกจ่าย - ข้อมูลรัฐวิสาหกิจ - ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลรายได้รัฐบาล - ข้อมูลหนี้สาธารณะ	**ไม่มี**	ประชาชนทั่วไป	-

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๑๐	ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (IT Center) มีแผนจะยกเลิกภายใน ๖๘ ไปใช้ MOF Drive แทน	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ กระทรวงการคลัง	เพื่อเป็น portal กลางที่ใช้ในการให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยสามารถอัปโหลดและดาวน์โหลดไฟล์บนระบบได้ มีแผนจะเปลี่ยนเป็น MOF Drive (ปัจจุบันกำลังพัฒนาและใช้งานอยู่) ใช้วิธีการดึงข้อมูลแบบ manual ในส่วนมาก, ยกเว้นการใช้ gateway ที่จะเป็นอัตโนมัติ โดยข้อมูลจะมาจากกรมต่าง ๆ แล้วส่งต่อไปที่ hadoup นำไปฐานข้อมูล Postgres มีการใช้เครื่องมือเช่น Talend และ KNIME ในการทำความสะอาดข้อมูล	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่ <u>ปัญหาและข้อเสนอแนะ</u>: - ต้องการให้มีการเก็บหรือดึงข้อมูลแบบอัตโนมัติทั้งหมด - ให้ข้อมูลเป็น private cloud	ข้อมูลจากหลาย ๆ หน่วยงานทั้งรัฐและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	**มี**	หน่วยงานรัฐ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	-

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๑๑	ระบบติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ (OPS PLAN)	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง	เพื่อใช้เป็นระบบติดตามตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของแต่ละสำนัก Platform: Web Application DB: MS SQL ๒๐๑๒	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลตัวชี้วัด ข้อมูลยุทธศาสตร์ ข้อมูลผลการดำเนินงานของแต่ละสำนัก	**ไม่มี**	เจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	๒๕๖๓
๑๒	ระบบบริการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์กระทรวงการคลัง (SET MOF)	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง	เพื่อเป็น portal ระบบบริการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ในรูปแบบรายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ระบบรายงาน ดึงข้อมูลจากระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลตลาดหลักทรัพย์	**ไม่มี**	เจ้าหน้าที่ในกรมสรรพากร และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)	-

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๑๓	ระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ (SET Market)	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง (สบส.)	เป็นระบบที่ตลาดหลักทรัพย์มาติดตั้งให้เพื่อรับข้อมูล ระบบของ SET ให้กระทรวงการคลังใช้ (ไม่มีค่าใช้จ่าย)	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลตลาดหลักทรัพย์	**ไม่มี**	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.)	-

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๑๔	ระบบบัญชีข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (catalog)	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง	ระบบ CKAN เพื่อให้สำนักงานสถิติแห่งชาติสามารถดึงข้อมูลรายได้รัฐบาล ข้อมูลรายได้ ข้อมูลรายจ่าย ข้อมูลสถิติการนำเข้า-การส่งออก ข้อมูลตัวชี้วัด ข้อมูลยุทธศาสตร์ ข้อมูลผลการดำเนินงานของแต่ละสำนักจากเว็บไซต์ OPEN DATA และระบบ OPS PLAN	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	- ข้อมูลรายได้รัฐบาล - ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลสำหรับบริการ API - ข้อมูลคณะทำงานบูรณาการข้อมูล - ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค - ข้อมูลรหัสมาตรฐาน	**ไม่มี**	ประชาชนทั่วไป	-

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๑๕	ระบบบัญชีข้อมูลเปิดของกระทรวงการคลัง (open catalog)	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง	ระบบ CKAN เพื่อให้สำนักงานสถิติแห่งชาติสามารถดึงข้อมูลรายได้รัฐบาล ข้อมูลรายได้ ข้อมูลรายจ่าย ข้อมูลสถิติการนำเข้า-การส่งออก จากเว็บไซต์ OPEN DATA	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	- ข้อมูลรายได้รัฐบาล - ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลสำหรับบริการ API - ข้อมูลคณะทำงานบูรณาการข้อมูล - ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค - ข้อมูลรหัสมาตรฐาน	**ไม่มี**	ประชาชนทั่วไป	-
๑๖	ระบบลงทะเบียนมาตรการบรรเทา ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศกระทรวงการคลัง	เพื่อเป็นระบบรับลงทะเบียนและตรวจสอบสิทธิผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมมาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้า-ค่าน้ำประปา ส่งรหัสประชาชนมาให้ระบบตรวจว่ามีสิทธิ์หรือไม่มีสิทธิ์ Platform: Web Service	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลผู้ลงทะเบียนมาตรการบรรเทา ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา	**มี**	การไฟฟ้านครหลวง, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, การประปานครหลวง, การประปาส่วนภูมิภาค และกิจการไฟฟ้าสัตหีบ	-

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๑๗	ระบบภายในและต่างประเทศ (News Center)	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ กระทรวงการคลัง	เพื่อเป็นระบบให้บริการข้อมูลข่าวในประเทศและต่างประเทศให้กับกลุ่มสารนิเทศการคลัง Platform: เช่าบริการบ. InfoQuest เก็บรวบรวมข่าว	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลข่าวจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ	**ไม่มี**	เจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัด กระทรวงการคลัง	๒๕๖๗
๑๘	ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (MOF Data Exchange) - ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange & Linkage) - ระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) - ระบบจัดเก็บข้อมูล (MoF Drive)	ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ กระทรวงการคลัง	เพื่อเป็นระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยประกอบไปด้วย - ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล - ระบบบัญชีข้อมูล - ระบบจัดเก็บข้อมูล - ระบบบริหารจัดการ - ระบบบริหารจัดการข้อมูลกลาง ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและเห็นข้อมูลผ่าน data catalogue เท่านั้น หากต้องการเข้าถึง	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่ <u>ปัญหาและข้อเสนอแนะ</u>: - มีการจัดทำ policy แต่ยังไม่ขับเคลื่อนมากนัก - บริษัทมีการเปลี่ยนทีมบ่อย ทำให้ยากต่อการประสานงานเพื่อที่จะแก้ไข - เกิดข้อผิดพลาดของโปรแกรม	ข้อมูลผู้มีบัตรสวัสดิการ ข้อมูลสถิตินำเข้าส่งออก ข้อมูลผู้ลงทะเบียนมาตรการบรรเทา ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา	**มี**	เจ้าหน้าที่ในศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัด กระทรวงการคลัง, EXIM Bank การไฟฟ้านครหลวง, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, การประปานครหลวง, การประปาส่วนภูมิภาค และกิจการไฟฟ้าสัตหีบ	๒๕๖๖

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
	- ระบบบริหารจัดการ Web Service Management - ระบบบริหารจัดการข้อมูลกลาง (Data Management)		ข้อมูลเพิ่มเติม ผู้ใช้จำเป็นต้องยื่นคำขอผ่านระบบที่กำหนดไว้	- UX/UI ไม่ดี ยากต่อการใช้งาน			กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๑๙	ระบบบันทึกข้อมูลผู้มาติดต่อ ศูนย์คอมพิวเตอร์ กระทรวงการคลัง	ส่วนบริหารและพัฒนาระบบเครื่องคอมพิวเตอร์	เพื่อจัดเก็บข้อมูลของบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เข้าภายในพื้นที่ของศูนย์คอมพิวเตอร์ เพื่อปฏิบัติงาน	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลของบุคคลที่เข้ามาปฏิบัติงานในศูนย์คอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง	**มี**	เจ้าหน้าที่ในศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๒๕๖๖
๒๐	ระบบบริหารจัดการคลาวด์กลาง กระทรวงการคลัง (MOF Cloud)	ส่วนบริหารและพัฒนาระบบเครื่องคอมพิวเตอร์	เพื่อบริหารจัดการคลาวด์กลาง กระทรวงการคลัง (MOF Cloud)	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	Virtual Machine	**ไม่มี**	ผู้ดูแลระบบ	-

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๒๑	ระบบบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลกระทรวงการคลัง (MOF Data Center)	ส่วนบริหารและพัฒนาระบบเครื่องคอมพิวเตอร์	เพื่อบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลกระทรวงการคลัง (MOF Data Center)	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	การทำงานของอุปกรณ์ใน Data Center	**ไม่มี**	ผู้ดูแลระบบ	๒๕๖๐
๒๒	ระบบบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงานและการให้บริการ (StarCat)	ส่วนบริหารและพัฒนาระบบเครื่องคอมพิวเตอร์	เพื่อบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงานและการให้บริการ	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงานม, ข้อมูลงานแก้ไขปัญหาระบบคอมพิวเตอร์	**ไม่มี**	ผู้ดูแลระบบ	๒๕๖๒

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๒๓	ระบบแจ้งปัญหาระบบคอมพิวเตอร์ผ่าน Line OA (MOF IT Helpdesk)	ส่วนบริหารและพัฒนาระบบเครื่องคอมพิวเตอร์	เพื่อเป็นระบบสำหรับแจ้งปัญหาระบบคอมพิวเตอร์ผ่าน Line OA (MOF IT Helpdesk) ของบุคลากร สป.กค.	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลการติดต่อสื่อสารปัญหาระบบคอมพิวเตอร์	**ไม่มี**	เจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	๒๕๖๓
๒๔	ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Office)	ส่วนพัฒนาระบบงานประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ	เพื่อเป็นระบบสำนักงาน ซึ่งประกอบไปด้วย - ระบบวันลา - ระบบลงเวลา - ระบบสารบรรณ - ระบบจองรถ - ระบบจองห้องประชุม ระบบพัฒนาโดยใช้ PHP และ Java ภายใต้การจ้างงานพัฒนาโดยเฉพาะ มีการจัดเก็บข้อมูลและเอกสาร	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่ <u>ปัญหาและข้อเสนอแนะ</u>: - ต้องการพัฒนาให้เป็น mobile app โดยใช้ Line OA	ข้อมูลเอกสารหนังสือของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง	**มี**	เจ้าหน้าที่และผู้บริหารในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและสำนักงานรัฐมนตรี	ระบบเดิม ๒๕๕๗ ระบบใหม่ ๒๕๖๒

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๒๕	โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	ส่วนพัฒนาระบบงานประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ	เพื่อให้ประชาชนลงทะเบียนเพื่อประมวลผลตรวจสอบคุณสมบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบสถานะแก่ประชาชน การอุทธรณ์ และการยืนยันตัวตน (e-KYC) เป็นแอปพลิเคชันเว็บ ที่ใช้เซิร์ฟเวอร์ Sequoia เป็นฐานข้อมูลหลัก มีการจ้างเหมากับธนาคารกรุงไทยในช่วงเริ่มต้นเก็บข้อมูล โดยข้อมูลที่เก็บจะถูกย้ายไปเก็บที่กรมสารพัดราชการ (สพร.) เมื่อข้อมูลไม่มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลการลงทะเบียนของประชาชน	**มี**	เจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมบัญชีกลาง และประชาชน	๒๕๖๕

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๒๖	ระบบ New GFMIS Thai	ส่วนระบบการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์	เพื่อเป็นระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเบิกจ่ายเงิน คู่ค้าของภาครัฐ	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลเบิกจ่ายของส่วนราชการทั่วประเทศ	**มี**	เจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง สำนักงบประมาณ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และส่วนราชการทั่วประเทศ	๒๕๖๕
๒๗	ระบบ PDM	ส่วนระบบการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์	เพื่อเป็นระบบบริหารจัดการหนี้สาธารณะ	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลหนี้สาธารณะ สัญญาเงินกู้	**ไม่มี**	เจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ	๒๕๖๕

#	ชื่อระบบงาน	ส่วนงาน/กลุ่มงาน	รายละเอียดระบบงาน	สถานภาพการใช้งาน	กลุ่มข้อมูลหลัก	มีข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่	ผู้ใช้งานหลัก	ปีที่เริ่มใช้งานระบบ
๒๘	เว็บไซต์ New GFMIS Thai	ส่วนระบบการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์	เว็บข่าวสารประชาสัมพันธ์ ที่ใช้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั่วไปของกระทรวงการคลัง Platform: พัฒนาด้วย Java และ Phyton	ปัจจุบันยังใช้งานอยู่	ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์	**ไม่มี**	ส่วนราชการทั่วประเทศ	๒๕๖๕

๓.๘.๗ สถานภาพปัจจุบันด้านข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ปัจจุบัน สำนักปลัดกระทรวงการคลังสามารถจัดกลุ่มข้อมูลออกตามลักษณะการใช้งานและแหล่งที่มาได้ทั้งหมด ๗ กลุ่ม ประกอบไปด้วยรายละเอียดดังนี้

๑. กลุ่มข้อมูลระบบวิเคราะห์และสนับสนุนการตัดสินใจ เป็นข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ประกอบด้วยข้อมูลด้านการเงิน แผนงาน ตัวชี้วัด รายได้–รายจ่าย ยุทธศาสตร์ หนี้สาธารณะ และความคืบหน้าของโครงการต่าง ๆ

๒. กลุ่มข้อมูลเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูลและข่าวสาร เป็นข้อมูลที่จัดเตรียมเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ เช่น ข้อมูลการฝึกอบรม การจัดซื้อจัดจ้าง แผนงาน หน่วยงาน ข่าวกิจกรรม แผนยุทธศาสตร์ รายได้–รายจ่าย และสถิตินำเข้า–ส่งออก

๓. กลุ่มข้อมูลการประชุม ใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุม ได้แก่ วาระการประชุม เอกสารข้อมูลประกอบการประชุม ข้อมูลการประชุม ภาพถ่าย ผู้เข้าร่วม และข้อมูลโครงการ เช่น คำสั่ง ระเบียบ

๔. กลุ่มข้อมูลระบบบัญชีการคลังและงบประมาณ เป็นข้อมูลที่ใช้สำหรับการบริหารจัดการทางการเงินและงบประมาณ เช่น รายได้ การเบิกจ่าย สินทรัพย์ ระบบ e-LAAS และข้อมูลงบประมาณโดยรวม

๕. กลุ่มข้อมูลระบบบริการ/สารสนเทศเฉพาะด้าน เป็นข้อมูลที่ใช้ในงานบริการเฉพาะทาง เช่น ข่าว ราคาปิดหลักทรัพย์ การซื้อขาย และข้อมูลจากแหล่ง Social Media

๖. กลุ่มข้อมูลเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และรวมข้อมูล ใช้สำหรับการเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อการวิเคราะห์แบบบูรณาการข้ามระบบ เช่น ข้อมูลการเบิกจ่าย รัฐวิสาหกิจ ดุลการคลัง การนำเข้า–ส่งออก รายจ่ายและรายได้ของรัฐบาล รวมถึงข้อมูลหนี้สาธารณะ

๗. กลุ่มข้อมูล DataLake ของกระทรวง เป็นการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานราชการภายใต้สังกัดกระทรวง โดยมีรายละเอียดของแต่ละหน่วยงานดังนี้

- กรมสรรพากร ได้แก่ ข้อมูลภาษีเงินได้ ข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม
- กรมศุลกากร ได้แก่ สถิตินำเข้า-ส่งออก อัตราแลกเปลี่ยน รหัสข้อมูล ข้อมูลอ้างอิงของกรม
- กรมสรรพสามิต ได้แก่ ข้อมูลจ้างของกรม รายได้รายเดือน
- กรมบัญชีกลาง ได้แก่ ข้อมูลโครงการ หน่วยงาน งบประมาณ ผู้ค้า
- สำนักปลัดกระทรวงการคลัง ได้แก่ ข้อมูลการลงทะเบียน ข้อมูลผู้ลงทะเบียน ชื่อจังหวัด ตำบลและอำเภอ ข้อมูลสถานะ
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ได้แก่ ข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการ

จากการศึกษาข้อมูลสถานะปัจจุบันของการเชื่อมโยงข้อมูลและมาตรฐานข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง พบว่ามีความซับซ้อนและยังขาดการบูรณาการในระดับที่เป็นระบบและครอบคลุมทุกหน่วยงาน โดยสามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ปัญหาการเชื่อมโยงข้อมูล ปัจจุบันมีการพัฒนา MOF Data Exchange และการใช้ API เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายในและภายนอก อย่างไรก็ตามยังไม่มีมาตรฐานกลางที่กำหนดโครงสร้าง

ข้อมูล (Data Standard) อย่างชัดเจน ทำให้เกิดความท้าทายในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบที่ใช้แพลตฟอร์มแตกต่างกัน

การกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance) แม้ว่าจะมี MOF Data Governance Framework แต่ยังขาดการขับเคลื่อนให้เป็นมาตรฐานกลางสำหรับทุกระบบภายในสำนักงานปลัดฯ ซึ่งอาจทำให้เกิดช่องโหว่ด้านการจัดการข้อมูล และไม่มีแนวทางที่ชัดเจนสำหรับการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างปลอดภัย

การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีการใช้ระบบ Big Data เช่น Hadoop และฐานข้อมูล PostgreSQL รวมถึงเครื่องมือ ETL เช่น Talend และ Alteryx แต่ขาดการจัดการข้อมูลเชิงลึกในรูปแบบ Data Lake และยังไม่มีการนำ AI และ Machine Learning มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูล (Infrastructure) แม้ว่าจะมีการใช้งานระบบสำรองข้อมูล เช่น RAID, NAS และการทำ Backup แต่ยังไม่มีแนวทางที่เป็นระบบสำหรับการบริหารจัดการข้อมูลแบบรวมศูนย์ (Centralized Data Management)

ข้อเสนอแนะ

๑. จัดทำมาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูลแบบกลาง การพัฒนา Enterprise Data Model และกำหนดมาตรฐาน API ที่ชัดเจนสำหรับทุกระบบเพื่อให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลมีความปลอดภัยและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. พัฒนาระบบ Data Governance ให้แข็งแกร่งขึ้น จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะด้านการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance Office) เพื่อให้สามารถกำกับดูแลการใช้งานข้อมูลอย่างเป็นระบบและป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลสำคัญ

๓. ขยายการใช้งาน Data Lake และ AI พัฒนา Data Platform ระบบ Data Lake เพื่อจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ พร้อมนำ AI และ Machine Learning มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก

๔. เพิ่มมาตรการควบคุมความปลอดภัยของข้อมูล นำมาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑ มาใช้กับทุกระบบ ไม่เพียงแต่ New GFMIS Thai และพัฒนามาตรการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้ครอบคลุมทุกแพลตฟอร์ม

๕. พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน จัดทำ IT Asset Management System เพื่อบริหารจัดการอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์อย่างเป็นระบบ และนำระบบ Cloud เข้ามาใช้มากขึ้นเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มความยืดหยุ่นของระบบข้อมูล

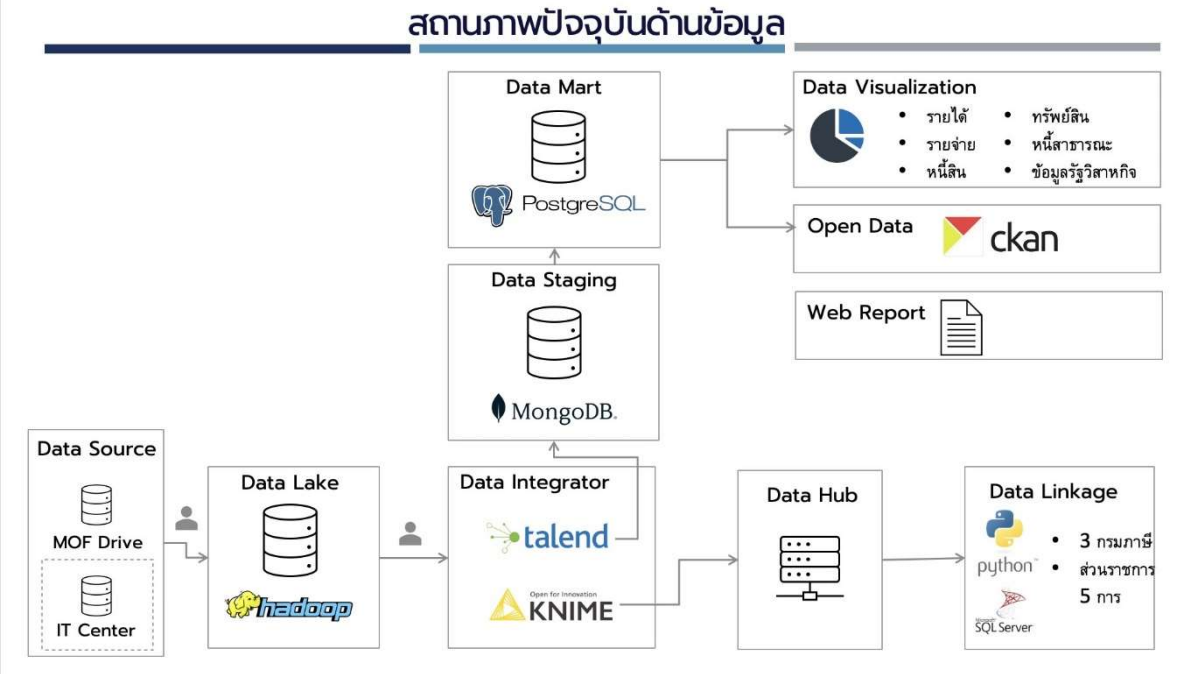

รูปที่ ๕๗ ไดอะแกรมการเชื่อมโยงข้อมูลสำคัญของสำนักปลัดกระทรวงการคลัง

ตารางที่ ๒๔ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลและแอปพลิเคชัน

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
๑.	ระบบ Paperless	- ระเบียบ วาระการประชุมต่าง ๆ - เอกสารข้อมูลโครงการ - ระเบียบ วาระการประชุมของคณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (คคค.)	- ไม่มี Interface	-	- ไม่มี Interface	-	-
๒.	เว็บไซต์คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง	- -ข้อมูลโครงการและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของ คคค. - ลิงค์ข้อมูลภายนอกเพื่อใช้อ้างอิง - เอกสารการประชุม - ภาพถ่าย - ชื่อผู้เข้าร่วมประชุม - โครงการ - สถานะโครงการ หลักเกณฑ์ - ระเบียบ	- ไม่มี Interface	-	- ไม่มี Interface	-	มีความกังวลปัญหาข้อมูลสูญหายหรือไม่ถูกต้องจากการ Migrate ข้อมูลจากเวอร์ชันเก่า

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
		- ข้อมูลโครงการ DE ๑๐๐ ล้าน - โครงการศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาไทย เกณฑ์ราคากลางของ DE					
๓.	เว็บไซต์ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	- ข้อมูลสถิติการฝึกอบรมในแต่ละโครงการ - ข้อมูลการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ - ข้อมูลเปรียบเทียบราคาสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์ - ข้อมูลแผนงานโครงการดิจิทัลของสป. กค. - ข้อมูลสถิติของการจัดฝึกอบรมของ สป. กค. - สถิติรายการ - ราคาของอุปกรณ์ - โครงการที่จัดซื้อจัดจ้างที่ผ่านกคค. - นำข้อมูลจากเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง	- ไม่มี Interface	-	ไม่มี Interface	-	-
๔.	ระบบเว็บไซต์อินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ต	- **ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงาน**: ข้อมูล	- ไม่มี Interface	-	- ไม่มี Interface	-	-

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
		ประวัติ วิสัยทัศน์ พันธกิจ รายชื่อผู้บริหาร โครงสร้างหน่วยงาน อำนาจหน้าที่ และภารกิจของกระทรวงการคลัง - **ข้อมูลบริการกระทรวง:** ข้อมูลการให้บริการจากหน่วยงานในสังกัด เช่น กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมสรรพากร กรมบัญชีกลาง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กรมธนารักษ์ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ - **ข้อมูลสถานีข่าวกระทรวง:** ข่าวสารและกิจกรรมของ					

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
		กระทรวงการคลัง รวมถึงข่าวฝึกอบรม ข่าวการจัดซื้อจัดจ้าง และข่าวสมัครงาน - **ข้อมูลคลังความรู้:** สื่อและวารสาร รายงานประจำปี และสื่ออินโฟกราฟิกที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง - **ข้อมูลแผนงานและรายงาน:** แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการ แผนดิจิทัล แผนแม่บท รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล และรายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ					
๕.	ระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย Fabric	- ข้อมูลสถิตินำเข้า-ส่งออก - ข้อมูลสถิติส่งออก กรมศุลกากร	- ข้อมูลสถิตินำเข้า-ส่งออก - ข้อมูลสถิติส่งออก กรมศุลกากร	-			

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
		- ข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ - ข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม - ข้อมูลภาษีเงินได้ - ข้อมูลภาษี - ข้อมูลโครงการ/มาตรการของกระทรวง - ข้อมูลการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต - ข้อมูลผู้ค้าภาครัฐ - ข้อมูลแนวทางปฏิบัติ	- ข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ - ข้อมูลภาษีมูลค่าเพิ่ม - ข้อมูลภาษีเงินได้ - ข้อมูลภาษี - ข้อมูลโครงการ/มาตรการของกระทรวง - ข้อมูลการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต - ข้อมูลผู้ค้าภาครัฐ - ข้อมูลแนวทางปฏิบัติ				
๖.	ระบบบริการสื่อดิจิทัลด้านข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง	- ข้อมูลข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์ ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง	- ไม่มี Interface	-	- ไม่มี Interface	-	-
๗.	ระบบติดตามนโยบายของกระทรวงการคลัง	- ข้อมูลความคืบหน้าแผนงานโครงการ	- ข้อมูลโครงการ - ข้อมูลแผนงานโครงการ - ข้อมูลความคืบหน้าโครงการ		-		
๘.	ระบบนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหาร (EIS)	- ข้อมูลเศรษฐกิจการเงิน-การคลัง (เป็นข้อมูลความลับที่เปิดเผยสำหรับผู้บริหาร	- ข้อมูลรายได้รัฐบาล ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลหนี้สาธารณะ - ข้อมูลสถิติการนำเข้า-การส่งออก	- Data Lake ของกระทรวงการคลัง	-	-	ต้องการให้ระบบสามารถ Integrate ข้อมูลจาก Data Source ต้นทาง

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
		กระทรวงการคลังเท่านั้น)	- ข้อมูลรายได้ของรัฐวิสาหกิจ				เข้าสู่ Data Lake ได้อัตโนมัติยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
๙.	เว็บไซต์ระบบข้อมูลเปิดเผยของกระทรวงการคลัง (OPEN DATA)	- ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกสินค้า - ข้อมูลดุลการคลัง - ข้อมูลเบิกจ่าย - ข้อมูลรัฐวิสาหกิจ - ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลรายได้รัฐบาล - ข้อมูลหนี้สาธารณะ	- ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกสินค้า - ข้อมูลดุลการคลัง - ข้อมูลเบิกจ่าย - ข้อมูลรัฐวิสาหกิจ - ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลรายได้รัฐบาล - ข้อมูลหนี้สาธารณะ	- Data Lake ของกระทรวงการคลัง	-		
๑๐.	ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (IT Center)	- ข้อมูลเศรษฐกิจการเงิน-การคลัง (เป็นข้อมูลความลับที่เปิดเผยสำหรับผู้บริหารกระทรวงการคลังเท่านั้น)	- ข้อมูลรายได้รัฐบาล ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลหนี้สาธารณะ - ข้อมูลสถิติการนำเข้า-การส่งออก - ข้อมูลรายได้ของรัฐวิสาหกิจ	- กรมสรรพากร - กรมสรรพสามิต - กรมศุลกากร - การไฟฟ้านครหลวง - การไฟฟ้าภูมิภาค - การประปานครหลวง - การประปาภูมิภาค - กิจการการไฟฟ้าสวัสดิการสัมปทานกองทัพเรือ	-		

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
๑๑.	ระบบติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ (OPS PLAN)	- ข้อมูลตัวชี้วัด ข้อมูลยุทธศาสตร์ ข้อมูลผลการดำเนินงานของแต่ละสำนัก	- ไม่มี Interface	-	- ไม่มี Interface		-
๑๒.	ระบบบริการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์กระทรวงการคลัง (SET MOF)	-	- ไม่มี Interface	-	- ไม่มี Interface	-	-
๑๓.	ระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ (SET Market)	- ข้อมูลซื้อขายและข่าวระหว่างวันส่งตรงจากระบบซื้อขาย - ข้อมูลราคาปิดของหลักทรัพย์และดัชนี ณ สิ้นวันทำการ รวมถึงข้อมูลย้อนหลัง - ข้อมูล SET และ TFEX - ข้อมูลราคาหลักทรัพย์	- ไม่มี Interface	-	- ไม่มี Interface	-	-
๑๔.	ระบบบัญชีข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Catalog)	- ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกสินค้า - ข้อมูลดุลการคลัง - ข้อมูลเบิกจ่าย - ข้อมูลรัฐวิสาหกิจ - ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลรายได้รัฐบาล	- ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกสินค้า - ข้อมูลดุลการคลัง - ข้อมูลเบิกจ่าย - ข้อมูลรัฐวิสาหกิจ - ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลรายได้รัฐบาล	- สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง - กรมธนารักษ์ - กรมบัญชีกลาง - กรมศุลกากร - กรมสรรพสามิต - กรมสรรพากร	-		

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
		- ข้อมูลหนี้สาธารณะ	- ข้อมูลหนี้สาธารณะ	- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ - สำนักงานบริหารหนี้สินสาธารณะ - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง			
๑๕.	ระบบบัญชีข้อมูลเปิดของกระทรวงการคลัง (Open Catalog)	- ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกสินค้า - ข้อมูลดุลการคลัง - ข้อมูลเบิกจ่าย - ข้อมูลรัฐวิสาหกิจ - ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลรายได้รัฐบาล - ข้อมูลหนี้สาธารณะ	- ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกสินค้า - ข้อมูลดุลการคลัง - ข้อมูลเบิกจ่าย - ข้อมูลรัฐวิสาหกิจ - ข้อมูลรายจ่ายรัฐบาล - ข้อมูลรายได้รัฐบาล - ข้อมูลหนี้สาธารณะ	- สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง - กรมธนารักษ์ - กรมบัญชีกลาง - กรมศุลกากร - กรมสรรพสามิต - กรมสรรพากร - สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ - สำนักงานบริหารหนี้สินสาธารณะ - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	-	-	
๑๖.	ระบบลงทะเบียนมาตรการบรรเทา ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา	-	-	-	-		

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
๑๗.	ระบบภายในและต่างประเทศ (News center)	-	-	-	-		
๑๘.	ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (MOF Data Exchange) - ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange & Linkage) - ระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) - ระบบจัดเก็บข้อมูล (MoF Drive) - ระบบบริหารจัดการ Web Service Management - ระบบบริหารจัดการข้อมูลกลาง (Data Management)	-	-	-	-		
๑๙.	ระบบบันทึกข้อมูลผู้มาติดต่อศูนย์คอมพิวเตอร์ กระทรวงการคลัง	-	-	-	-		
๒๐.	ระบบบริหารจัดการคลาวด์กลาง	-	-	-	-		

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
	กระทรวงการคลัง (MOF Cloud)						
๒๑.	ระบบบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลกระทรวงการคลัง (MOF Data Center)	-	-	-	-		
๒๒.	ระบบบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงานและการให้บริการ (StarCat)	-	-	-	-		
๒๓.	ระบบแจ้งปัญหาระบบคอมพิวเตอร์ผ่าน Line OA (MOF IT Helpdesk)	-	-	-	-		
๒๔.	ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Office)	-	-	-	-		
๒๕.	โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	-	-	-	-		
๒๖.	ระบบ New GFMIS Thai	- ข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี - ข้อมูลการจัดเก็บรายได้แผ่นดิน - ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง - ข้อมูลบัญชีแยกประเภททั่วไป (GL)	- ข้อมูลเบิกจ่ายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - RD - สำนักงบ	- ระบบบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)	- RD - สำนักงบ - ข้อมูลส่งให้พี่วัน ส่งให้ IT Center (TAX ๔๑๑๗) ส่งให้ RD		

#	ชื่อระบบงาน	กลุ่มข้อมูลที่จัดเก็บ	กลุ่มข้อมูลนำเข้า	แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มข้อมูลส่งออก	ผู้รับข้อมูล	ข้อเสนอแนะความต้องการด้านข้อมูล
		- ข้อมูลสินทรัพย์ถาวร - ข้อมูลการรับและนำส่งรายได้					
๒๗.	ระบบ PDM	-	-	-	-		
๒๘.	เว็บไซต์ New GFMIS Thai	-	-	-	-		

๓.๙ ระบบงานสำคัญที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานสำคัญของรัฐบาลที่มีบทบาทในการกำกับดูแลและบริหารจัดการด้านการเงิน การคลัง และเศรษฐกิจของประเทศ โดยหน่วยงานที่อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงการคลังต่างมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ การบริหารหนี้สาธารณะ การกำกับดูแลธุรกิจภาครัฐ และการให้บริการด้านการคลังแก่ประชาชนและภาคธุรกิจ ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารภาครัฐ กระทรวงการคลังและหน่วยงานในสังกัดจึงมีแผนดำเนิน โครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและยกระดับการให้บริการสาธารณะ โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาระบบสารสนเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ส่วนราชการภายใต้กระทรวงการคลัง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต และกรมธนารักษ์ ได้จัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงระบบดิจิทัลเพื่อรองรับการให้บริการภาครัฐที่รวดเร็ว ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยแต่ละโครงการมีวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน เช่น การปรับปรุงระบบจัดเก็บภาษี การบริหารจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และการใช้เทคโนโลยีคลาวด์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางการพัฒนาและแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารภาครัฐให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ สรุปสาระสำคัญโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่สำคัญของส่วนราชการภายใต้กระทรวงการคลัง รายละเอียดดังนี้

๓.๙.๑ กรมธนารักษ์

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กรมธนารักษ์ได้ดำเนินโครงการทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพระบบ Private Cloud และระบบสำรองข้อมูลแบบรวมศูนย์ของกรมธนารักษ์ เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบ Private Cloud สำหรับระบบงานด้านการประเมินราคาทรัพย์สิน โดยมีเป้าหมายเพื่อทดแทนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์แม่ข่าย อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลภายนอก อุปกรณ์เครือข่าย และอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยทางสารสนเทศที่ใช้งานมาเกินกว่า ๗ ปี ซึ่งปัจจุบันผู้ผลิตได้ยกเลิกการผลิต และไม่มีบริการซ่อมหรือจัดหาอะไหล่ทดแทน หากอุปกรณ์เหล่านี้เกิดชำรุดหรือเสียหายอาจส่งผลกระทบต่อการให้บริการสารสนเทศด้านการประเมินราคาทรัพย์สิน ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนที่ต้องการสืบค้นข้อมูล โครงการดังกล่าวจึงมุ่งเน้นการทดแทนอุปกรณ์เดิมด้วยระบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อให้การให้บริการสารสนเทศด้านการประเมินราคาทรัพย์สินสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มีเสถียรภาพ และรองรับการใช้งานในอนาคต นอกจากนี้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ กรมธนารักษ์มีแผนดำเนินโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มเติม ได้แก่ โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบสำรองข้อมูลแบบรวมศูนย์ ซึ่งเป็นระบบสำคัญที่ใช้ในการจัดเก็บและสำรองข้อมูลสารสนเทศขององค์กร เพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่และให้บริการแก่ประชาชน โดยระบบเดิมมีอายุการใช้งานเกินกว่า ๗ ปี และผู้ผลิตได้ยุติการผลิตแล้วเช่นกัน ทำให้ไม่สามารถหาอะไหล่เพื่อซ่อมแซมหรือทดแทนได้ในกรณีที่เกิดความเสียหาย โครงการนี้ได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินงานจากงบประมาณแผ่นดิน ปี ๒๕๖๘ รวมเป็นจำนวนเงิน ๗๕,๓๕๒,๕๐๐ บาท

๓.๙.๒ กรมบัญชีกลาง

กรมบัญชีกลางมีแผนดำเนินโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหลายโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานภาครัฐ รองรับการให้บริการประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ครอบคลุมทั้ง การพัฒนาระบบงาน การเชื่อมโยงข้อมูล การจัดการความปลอดภัยทางไซเบอร์ และการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เพื่อให้การบริหารจัดการภาครัฐมีประสิทธิภาพทันสมัย และสอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยระดับสากล โดยแบ่งโครงการออกเป็นกลุ่มหลัก ดังนี้

๑) โครงการด้านพัฒนาระบบการจ่ายเงินและการบริหารจัดการข้อมูลทางการเงิน

๑. โครงการระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ เพื่อรองรับค่าตอบแทนของพนักงานราชการและการรับชำระหนี้เงินกู้ยืม ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรับปรุงและพัฒนาระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ให้มีประสิทธิภาพ การให้บริการในส่วนการจ่ายตรงค่าตอบแทนของพนักงานราชการและรองรับการบริหารจัดการหักชำระหนี้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)/การปฏิเสธการหักชำระหนี้เงิน กยศ. ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วยเงินนอกงบประมาณ (แหล่งอื่นๆ) งบประมาณโครงการ ๑๒,๐๘๑,๙๐๐.๖๕ บาท

๒. โครงการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูล (Data Gateway: DGW) ของระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำกับหน่วยงานภายนอก พัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูล (Data Gateway: DGW) ใหม่ ที่มีมาตรฐานรองรับหน่วยงานภายนอกที่เชื่อมโยงข้อมูลกับระบบฯ ลดเวลาในกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการนำเข้าและนำออกไฟล์ข้อมูล รวมถึงการคัดกรองข้อมูลเพื่อตรวจสอบ และมีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Data Encryption) ในทุกกระบวนการรับส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงานและมีระบบการตรวจสอบข้อมูล (Validation) รวมถึงการติดตามการรับส่งข้อมูล (Monitoring) ด้วยเงินนอกงบประมาณ (แหล่งอื่นๆ) งบประมาณโครงการ ๑๘,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๓. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษาพยาบาล พัฒนาและปรับปรุงระบบลงทะเบียนให้มีการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital Identity) ปรับปรุงการแสดงผลรายงานต่าง ๆ ปรับปรุงกระบวนการรับ-ส่งข้อมูลผ่าน File Gateway ให้รองรับการเข้ารหัส/ถอดรหัสเพื่อเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยให้กับข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างระบบหรือหน่วยงานภายนอก รวมถึงการรับแจ้ง IR ผ่านระบบบำเหน็จบำนาญฯ ด้วยเงินนอกงบประมาณ (แหล่งอื่นๆ) งบประมาณโครงการ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท โดยมีค่าบริการเป็นแบบรายปี

๒) โครงการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์และการจัดการข้อมูล

๑. โครงการพัฒนาระบบสัญญาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Contract) และการบริหารสัญญาอิเล็กทรอนิกส์ จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ขายและ Software ทำงานในลักษณะ Cloud เพื่อปรับปรุงระบบสัญญาและบริหารสัญญาของระบบ e-GP ให้รองรับการทำงานแบบออนไลน์ ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) ปี ๒๕๖๘ งบประมาณโครงการ ๔๕,๘๙๘,๔๐๐ โดยมีค่าบริการเป็นแบบรายปี

๒. โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ขายและ Software ทำงานในลักษณะ Cloud พัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ รองรับการใช้งานของคณะกรรมการกำหนดราคากลางหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถคำนวณราคากลางงาน

ก่อสร้างได้สะดวก รวดเร็ว ลดข้อผิดพลาดง่ายต่อการใช้งาน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานของรัฐ และทุกวงเงินงบประมาณ ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน)) ปี ๒๕๖๘ งบประมาณโครงการ ๔๔,๔๕๐,๐๐๐ บาท โดยค่าบริการเป็นแบบรายปี

๓) โครงการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

๑. โครงการจ้างวิเคราะห์และตรวจสอบเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ระบบที่สำคัญของกรมบัญชีกลางในด้านความมั่นคงปลอดภัย เมื่อเกิดเหตุการละเมิดขึ้นจะส่งผลกระทบเป็นวงกว้างและร้ายแรงเป็นอย่างมากต่อข้อมูลด้านการเงินของประเทศและข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ อย่างเช่น เหตุการละเมิดที่เกิดขึ้นต่อระบบบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการรักษาพยาบาล (Digital Pension) ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบในด้านของความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ของกรมบัญชีกลางในวงกว้าง ด้วยเงินนอกงบประมาณ (แหล่งอื่นๆ) โดยมีค่าบริการเป็นแบบรายปี

๒. โครงการจัดซื้อระบบบริหารจัดการความปลอดภัยของผู้ดูแลระบบ (Privileged Account Security) สำหรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - GP) เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการเข้าใช้งานข้อมูลที่มีความสำคัญ มีการสร้างกลไกสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรและการเข้าถึงระบบที่ปลอดภัย ซึ่งช่วยสนับสนุนการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความน่าเชื่อถือ มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) งบประมาณโครงการ ๑๖,๖๒๙,๐๐๐ บาท เป็นโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีค่าบริการเป็นแบบรายปี

๔) โครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและการสื่อสาร

๑. โครงการจัดซื้อระบบเครือข่ายและระบบสื่อสารภายในสำนักงานในส่วนภูมิภาค ๘๕ แห่ง เพื่อทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งาน จัดหาปรับปรุงระบบเครือข่ายและทดแทนอุปกรณ์ระบบสื่อสารภายในชุดเดิมของสำนักงานในส่วนภูมิภาค จำนวน ๘๕ แห่งให้ทันสมัย เพื่อใช้งานระบบการสื่อสารการปฏิบัติงานระบบงานสารสนเทศ การให้บริการผ่านระบบอินเตอร์เน็ต/อินทราเน็ตและการรับส่งข่าวสาร/ข้อมูล/เอกสาร ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) งบประมาณโครงการ ๗๘,๑๖๑,๖๐๐ บาท

๒. โครงการพัฒนาระบบเว็บไซต์อินเตอร์เน็ตอินทราเน็ตกรมบัญชีกลาง ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) มูลค่าโครงการ ๒๘,๘๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีค่าบริการเป็นแบบรายปี

๓.๙.๓ กรมศุลกากร

กรมศุลกากรมีแผนดำเนินโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหลายโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ โดยมุ่งเน้น การพัฒนาระบบสารสนเทศ ปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการ และเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อรองรับการดำเนินงานที่ทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ดังนี้

๑) โครงการด้านการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย

๑. โครงการเปลี่ยนทดแทนระบบคอมพิวเตอร์และปรับปรุงระบบตรวจสอบใบอนุญาตและใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Licensing) เพื่อจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทดแทนระบบคอมพิวเตอร์เดิม ปรับปรุงและพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น เช่น ข้อมูลราคาขายปลีกแนะนำสินค้านำเข้าของกรมสรรพสามิต ถ่ายโอนข้อมูล (Migrate) ระบบเชื่อมโยงข้อมูล

ระหว่างประเทศมาใช้งานบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของโครงการด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) งบประมาณโครงการ ๗๑,๔๕๘,๙๐๐ บาท โดยมีค่าบริการเป็นแบบรายปี

๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพอุปกรณ์เครือข่ายและปรับปรุงประสิทธิภาพระบบคอมพิวเตอร์ โดยจัดหาอุปกรณ์เครือข่ายและปรับปรุงประสิทธิภาพระบบคอมพิวเตอร์ โดยมีการจัดหาอุปกรณ์กระจายสัญญาณ, ระบบบริหารจัดการเครือข่ายแบบ SD WAN ระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยจากภัยคุกคาม และระบบสำรองข้อมูล เป็นต้น ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) งบประมาณโครงการ ๔๐,๔๑๘,๐๐๐ บาท โดยมีค่าบริการแบบรายปี

๒) โครงการด้านการพัฒนาฐานข้อมูลและการให้บริการทางศุลกากร

๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาฐานข้อมูลอัตราศุลกากร (Integrated Tariff Database) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาฐานข้อมูลอัตราศุลกากร (Integrated Tariff Database) ให้สามารถปฏิบัติงานได้สะดวกมากขึ้น ให้กรมศุลกากรมีฐานข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากรบริการผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมให้บริการอย่างต่อเนื่อง พร้อมปรับปรุงฐานข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากร ตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ประกาศกระทรวงการคลัง ใช้งานได้สะดวก และให้บริการผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของภาครัฐ แก่ประชาชน และของประเทศบนเว็บไซต์ของ WCO (World Customs Organization) งบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) งบประมาณโครงการ ๑๗,๕๑๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการซื้อขาด

๒. โครงการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลหลักฐานการส่งออกสินค้า ที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ.๒๕๖๕ บนระบบคลาวด์ กรมศุลกากร เพื่อปรับปรุงและเพิ่มเติมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ พัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลหลักฐานการส่งออกสินค้า ที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มและข้อมูลวีดีโอ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) งบประมาณโครงการ ๔๙,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๓. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำฐานข้อมูลสืบค้นผลคำวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศุลกากรขึ้นเผยแพร่ทางอินเตอร์เน็ต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำฐานข้อมูลสืบค้นผลคำวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศุลกากรขึ้นเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ระบบงานให้บริการพิกัดอัตราศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ (Tariff e-Service) ซึ่งประกอบด้วย ๑) ระบบสืบค้นพิกัดอัตราศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ และ ๒) ระบบงานบริการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Advance Tariff Ruling) และระบบงานอื่นที่เกี่ยวเนื่องกับการสืบค้นพิกัดอัตราศุลกากรและการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เพื่อให้พนักงานศุลกากรมีความสะดวกในการปฏิบัติงานมากขึ้น และการให้บริการที่ทันสมัย สะดวกรวดเร็ว รองรับผู้ประกอบการทุกกลุ่ม จัดหา Software ทดแทนของเดิม สำหรับการจัดทำฐานข้อมูลสืบค้นผลคำวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศุลกากรขึ้นเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต โอนย้ายข้อมูลของระบบจัดทำฐานข้อมูลสืบค้นผลคำวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศุลกากรขึ้นเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ที่กรมศุลกากรใช้อยู่ในปัจจุบัน จัดทำระบบสืบค้นข้อมูลของต้องห้ามของต้องกำกัดพร้อมรหัสสถิติ ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) งบประมาณโครงการ ๑๖,๘๑๑,๐๐๐ บาท โดยเป็นการซื้อขาด

๓) โครงการด้านพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์และการเชื่อมโยงข้อมูล

๑. โครงการพัฒนาระบบยื่นเอกสารศุลกากรรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Customs e-Submission) เพื่อพัฒนาระบบจัดเก็บเอกสารประกอบใบขนสินค้า ในรูปแบบเอกสารแนบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และสามารถทำงานร่วมกับระบบการผ่านพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาระบบยื่นเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ประเภทไฟล์ PDF สำหรับเอกสารหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ที่ได้รับการยกเว้นอากรตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อพัฒนาระบบยื่นเอกสารรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับเอกสารบัญชีราคาสินค้า (Invoice) และรายการบรรจุหีบห่อ (Packing list) ประเภทสินค้าที่มีความเสี่ยง เพื่อพัฒนาระบบจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) ให้สามารถจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ โดยสามารถรองรับธุรกรรมที่จะเกิดขึ้นทั้งหมด เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี เพื่อจัดหาระบบจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) ทดแทนของเดิม ทั้ง Hardware และ Software ที่พัฒนาขึ้น จัดทำบริการ API เพื่อบริการระบบงานอื่น ๆ สามารถเชื่อมโยงแสดงข้อมูลเอกสารที่จัดเก็บที่ระบบจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) ได้ เช่น ระบบ e-Import เป็นต้น ต้องโอนย้ายข้อมูลของระบบจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) ที่กรมศุลกากรใช้อยู่ในปัจจุบัน ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน)งบประมาณโครงการ ๓๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท โดยเป็นการซื้อขาด

๒. โครงการพัฒนาระบบงานส่งเสริมการลงทุนโดยการเชื่อมโยงกับระบบ National Single Window เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการสั่งปล่อย BOI กับสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พัฒนา/ปรับปรุงระบบเพื่อรองรับกระบวนการเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ การเรียกเก็บอากร การออกแบบแจ้งการประเมินอากร กศก. ๑๑๕ การถอนค้ำประกันภาษีอากร การออกแบบแจ้งการประเมินอากร กศก.๑๑๔ และการคืนอากร โดยนำข้อมูลจากสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมาใช้ ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) งบประมาณโครงการ ๖,๑๖๐,๐๐๐ บาท

๓. โครงการระบบบริการรับอุทธรณ์การประเมินอากรออนไลน์ กรมศุลกากร เพื่อจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้รองรับระบบบริการรับอุทธรณ์การประเมินอากรออนไลน์ กรมศุลกากร พัฒนาระบบบริการรับอุทธรณ์การประเมินอากรออนไลน์ กรมศุลกากร ให้รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล กรมการปกครอง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำหรับใช้ในการยืนยันตัวตน และมีระบบ Tracking สำหรับตรวจสอบการอุทธรณ์การประเมินทางออนไลน์ แก่ผู้ยื่นอุทธรณ์และกรมสรรพากร ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) งบประมาณโครงการ ๗๔,๘๕๙,๖๐๐ บาท

๓.๙.๔ กรมสรรพสามิต

กรมสรรพสามิตมีแผนดำเนินโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหลายโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดเก็บภาษีให้มีความโปร่งใส แม่นยำและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยวิเคราะห์ข้อมูล ติดตามการนำเข้า และควบคุมภาษีสำหรับสินค้านำเข้าและรถยนต์โบราณ ซึ่งช่วยลดภาระการทำงานของเจ้าหน้าที่ พร้อมเพิ่มรายได้ให้กับรัฐผ่านการจัดเก็บภาษีที่มีมาตรฐานและความถูกต้อง รวมถึงการจัดทำระบบให้บริการแบบคลาวด์ของกรมสรรพสามิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของกรมสรรพสามิตแก่ประชาชน

๑. โครงการพัฒนาระบบตรวจสอบข้อมูลสุรานำเข้าเพื่อประเมินมูลค่าและควบคุมการจัดเก็บภาษี ระยะที่ ๒ เป็นโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อนำข้อมูลราคาของสินค้าสุรา

ที่จำหน่ายในต่างประเทศมาใช้เป็นมูลค่าเบื้องต้นในการพิจารณาการแจ้งราคาขายปลีกแนะนำของผู้นำเข้า โดยข้อมูลจะครอบคลุมสุราทุกชนิดทุกประเภทตามพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต และมีการพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนของการยื่นแบบแจ้งข้อมูลการนำเข้าสินค้า สำหรับสินค้าที่นำติดตัวเข้ามาหรือสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อเป็นตัวอย่างสินค้าหรือมิใช่เพื่อการค้า ที่ไม่ได้จำแนกประเภทไว้ในภาคที่ว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดศุลกากร โดยให้สามารถยื่นแบบแจ้งข้อมูลการนำเข้าสินค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากอัตราตามมูลค่า ป้องกันการรั่วไหลในการจัดเก็บภาษี ลดการใช้ทรัพยากรกระดาษ รวมถึงเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้นำเข้าและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ด้วยเงินนอกงบประมาณ (จากเงินรายได้) งบประมาณโครงการ ๘๐,๐๒๖,๐๐๐ บาท โดยมีค่าบริการแบบรายปี

๒. โครงการพัฒนาระบบรถยนต์โบราณ (Classic Cars) ปัจจุบันกระทรวงการคลังได้มีมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมให้รถยนต์โบราณ (Classic Cars) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจไทยผ่านการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประกวด การจัดแสดงนิทรรศการ และการจัดขบวนคาราวานรถยนต์โบราณ ซึ่งประเทศไทยยังมีศักยภาพและความพร้อมที่จะสนับสนุนมาตรการเกี่ยวกับรถยนต์โบราณ (Classic Cars) สำหรับการแข่งขันในอุตสาหกรรมยานยนต์ เช่น ด้านทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านอื่น ๆ ที่สามารถนำมาผลิตหรือบูรณะ และ สามารถนำมาขายต่อ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับระบบเศรษฐกิจได้ กรมสรรพสามิตจึงเสนอให้มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสินค้ารถยนต์โบราณ (Classic Cars) ทั้งนี้ เพื่อให้ตรวจสอบข้อมูลรถยนต์โบราณ (Classic Cars) และการพัฒนาระบบคลังข้อมูลที่นำเข้า เพื่อประเมินมูลค่าเบื้องต้นและควบคุมการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต และลดภาระการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมสรรพสามิต จึงเห็นควรใช้ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนภารกิจหลักภายใต้กรอบนโยบายและหน้าที่การทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยเงินนอกงบประมาณ (จากเงินรายได้) งบประมาณโครงการ ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีค่าบริการแบบรายปี

๓. โครงการจัดทำระบบให้บริการแบบคลาวด์ของกรมสรรพสามิต (Excise Cloud System) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ กรมสรรพสามิตได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบให้บริการแบบคลาวด์เพื่อรองรับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพิ่มมากขึ้น โดยย้อนกลับไปในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ กรมฯ ได้ติดตั้งระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายสำรอง พร้อมระบบสารสนเทศสำคัญจำนวน ๕ ระบบ ได้แก่ (๑) ระบบสารสนเทศด้านการจัดเก็บภาษี (๒) ระบบบริการธุรกรรมผ่านอินเทอร์เน็ต (๓) ระบบงานผู้กระทำผิดกฎหมายภาษี (๔) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร และ (๕) เว็บไซต์กรมสรรพสามิต ทั้งนี้เพื่อให้สามารถสลับไปใช้งานระบบสำรองได้ภายใน ๔ ชั่วโมง หากเกิดเหตุขัดข้องกับระบบหลัก อย่างไรก็ตาม ระบบสำรองเดิมสามารถรองรับได้เพียง ๕ ระบบเท่านั้น ขณะที่กรมฯ ยังมีระบบสารสนเทศใหม่ที่ถูกพัฒนาเพิ่มเติมและยังไม่ได้ติดตั้งในระบบสำรอง อาทิ ระบบควบคุมสารละลายไฮโดรคาร์บอน ระบบเชื่อมโยงกับ National Single Window และหน่วยงานภายนอก ระบบควบคุมการจัดเก็บภาษีและการขนส่งสินค้าเอทานอล ระบบสำนักงานอัตโนมัติ ระบบ Depica และระบบ Document Center เนื่องจากกรมสรรพสามิตมีการพัฒนาและใช้งานระบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและสนับสนุนการให้บริการ จึงมีแนวคิดในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการระบบงานไปสู่ระบบคลาวด์ โดยใช้แนวทางรวมศูนย์ผ่านเทคโนโลยี Cloud Computing เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน สถานที่ และบุคลากร โดยจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จากโครงการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์แม่ข่ายแบบรวมศูนย์ (Server Consolidation) ห้อง Data Center ใหม่ โครงการจัดหาระบบศูนย์สำรอง

(Disaster Recovery Site) และโครงการจัดซื้อระบบแม่ข่ายแบบรวมศูนย์ ระยะที่ ๒ เพื่อจัดตั้ง Private Cloud ในรูปแบบ Platform as a Service (PaaS) ดังนั้น กรมสรรพสามิตจึงได้ริเริ่มโครงการระบบให้บริการแบบคลาวด์ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เพื่อรองรับการพัฒนาและขยายระบบงานใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

๓.๙.๕ กรมสรรพากร

กรมสรรพากรมีโครงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ ด้วยงบประมาณปี ๒๕๖๔ เพื่อปรับปรุงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะที่ใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นระบบภาษีอากรหลักที่มีความสำคัญในการบริหารการจัดเก็บภาษี โดยระบบงานภาษีมูลค่าเพิ่มและ ภาษีธุรกิจเฉพาะ มีการประมวลผลข้อมูลภายใต้สถาปัตยกรรมระบบคอมพิวเตอร์ Mainframe ที่ได้ติดตั้ง ณ ศูนย์คอมพิวเตอร์กรมสรรพากร และศูนย์คอมพิวเตอร์จังหวัดนนทบุรี โดยระบบจะต้องประมวลผลข้อมูลทุกวันเพื่อให้บริการผู้เสียภาษี เป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่พร้อมให้บริการผู้บริหาร และให้บริการผู้ใช้งานระบบเช่น ระบบบันทึกข้อมูลแบบ Batch และ Online ระบบค้นหาข้อมูลทางจอภาพ ระบบจดทะเบียนทางอินเทอร์เน็ต ระบบคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้มีการเชื่อมโยงกับระบบบงานอื่น ๆ เพื่อให้บริการข้อมูล เช่น ระบบทะเบียนคุมรายการและจัดทำบัญชีผู้เสียภาษี (Transaction Control Log : TCL) ระบบบริการฐานข้อมูลเลขประจำตัวแห่งชาติ (National Identification Number : NID) รวมถึงการให้บริการฐานข้อมูลกับระบบงานอื่น ๆ เพื่อใช้ในการบริหารการจัดเก็บภาษี เช่น ระบบตรวจแนะนำ ระบบคัดค้นข้อมูลผู้เสียภาษีรายตัวระบบคลังข้อมูล เป็นต้น ซึ่งหลังจากที่ได้มีการติดตั้งใช้งานระบบภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะมาระยะเวลาหนึ่งกรมสรรพากรได้มีการปรับปรุงฟังก์ชันการทำงานของระบบและพัฒนาระบบงานสนับสนุน เพื่อรองรับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ รวมถึงได้มีการจัดซื้ออุปกรณ์ระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานระบบงานภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้มีความสะดวก รวดเร็ว เนื่องจากระบบงานภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะมีความซับซ้อนทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน การออกแบบระบบการประมวลผล และต้องดำเนินการโดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านชุดคำสั่งระบบของเครื่องคอมพิวเตอร์ Mainframe ในการเชื่อมต่อระบบปรับแต่งระบบ หรือกรณีมีการเพิ่มฟังก์ขันการทำงานขึ้นใหม่ยังขาดการบูรณาการระบบร่วมกัน จึงทำให้ข้อมูลของระบบงานสนับสนุนบางระบบไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากระบบงานสนับสนุนไม่มีการปรับปรุงข้อมูลแบบอัตโนมัติ

๓.๙.๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีแผนดำเนินโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ได้แก่ **โครงการจัดหาทดแทนอุปกรณ์ป้องกันเครือข่ายชั้นภายในและเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความมั่นคงปลอดภัย** เพื่อจัดหาอุปกรณ์ป้องกันเครือข่ายชั้นภายในทดแทนอุปกรณ์ป้องกันเครือข่ายชั้นภายในเดิมที่จัดหาไว้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยของ สคร. ให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้บริการผู้ใช้งานของ สคร. ให้มีความปลอดภัย และใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) ปี ๒๕๖๘ งบประมาณโครงการ ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีค่าบริการแบบรายปี

๓.๙.๗ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.)

ปัญหาของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายปัจจุบันของ สบน. ซึ่งมีระบบงานสารสนเทศจำนวนมากที่ให้บริการ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งแต่ละระบบงานได้ติดตั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายโดยแยกการทำงาน อย่างอิสระทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายมีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก จึงเกิดปัญหาข้อจำกัดของพื้นที่ติดตั้ง ตำแหน่ง การจัดวางเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย รวมถึงอุปกรณ์สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง สบน. จำเป็นต้องมีการจัดการพื้นที่ ในการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายให้เหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนบริการจัดการ ความต่อเนื่องในการให้บริการของระบบงานสารสนเทศหรือแผนเตรียมความพร้อมในสถาณการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้ง ดำเนินการเรื่องศูนย์คอมพิวเตอร์สำรอง โดยอาจนำเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเสมือน หรือการใช้บริการ G-Cloud ซึ่งเป็นการให้บริการ Cloud Computing ของหน่วยงานภาครัฐที ให้ บริการ โดยสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) สำหรับระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญไม่มากนัก เพื่อลด ค่าใช้จ่ายและภาระในการบริหารจัดการ หากเป็นระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญ สบน. มีการพิจารณาจัดทำ Private Cloud Computing เพื่อป้องกันปัญหาการถูกลักลอบเข้าถึงข้อมูล อีกทั้ง สบน. มีการกำหนดแผนงานการจัดหา ระบบสารสนเทศให้รองรับการใช้งานในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านอุปกรณ์พกพาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ปัญหาการพัฒนาระบบงานสารสนเทศ ที่ผ่านมา สบน. มีการพัฒนาระบบงานสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและมีการจัดหาระบบงานจากผู้พัฒนาที่ใช้เครื่องมือพัฒนาระบบงานและฐานข้อมูลที่แตกต่างกัน รวมทั้งมีการนำเข้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูล การขาดมาตรฐาน ในการเชื่อมโยงข้อมูลและการบูรณาการข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศมีมาตรฐานเดียวกัน มีความถูกต้องและ ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล สร้างความเชื่อมโยงข้อมูลในแบบบูรณาการ สบน. มีการนำแนวคิดการสร้างช่องทาง บริการสารสนเทศสำหรับองค์กร (Enterprise Service Bus : ESB) เข้ามาพัฒนาและปรับปรุงระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของ สบน. เพื่อนำไปสู่โครงสร้างระบบสารสนเทศแบบสถาปัตยกรรมเชิงบริการ (Service Oriented Architecture: SOA) ซึ่งเป็นการนำรูปแบบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพและได้รับความนิยม ใช้งานในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการบริการข้อมูลสารสนเทศแก่หน่วยงานทั้งภายใน และภายนอกให้สามารถเชื่อมมต่อแลกเปลี่ยนสารสนเทศร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สบน. มีการนำแนวคิดมาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ เข้ามาใช้เป็นส่วนหนึ่งในข้อกำหนดการพัฒนาระบบงานสารสนเทศของ สบน. ซึ่งจะเกิดขึ้นต่อไป ทั้งนี้ ในปัจจุบัน สบน. มีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และรองรับการ พัฒนาด้าน IT ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น Cloud Technology และ IPv๖ เป็นต้น

๓.๙.๘ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังมีแผนดำเนินโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ และปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ได้แก่

๑. โครงการจัดหาระบบศูนย์สำรองระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Disaster Recovery Site) เพื่อจัดหาระบบศูนย์สำรองสำหรับรองรับการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ งบประมาณโครงการ ๗๙,๕๐๗,๐๐๐ บาท โดยมีค่าบริการแบบรายปี

ปัจจุบันระบบคลาวด์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้เริ่มใช้งานตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ในฐานะคลาวด์ระดับกรม (Agency Cloud) ภายใต้การดูแลของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ (ศทส.) เพื่อสนับสนุนภารกิจการวิเคราะห์ เสนอแนะ และติดตามนโยบายเศรษฐกิจการเงินการคลังของรัฐบาล ในด้านเทคนิค ระบบได้เปลี่ยนจากเครื่องแม่ข่ายแบบดั้งเดิมเป็นระบบ Virtual Machine (VM) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ลดพื้นที่และพลังงาน ปัจจุบันใช้งาน VM รวม ๑๖๑ เครื่อง ครอบคลุมทั้งระบบงานภายในและระบบประมวลผลข้อมูลมาตรการสำคัญ ใช้ทรัพยากร ๑,๐๔๗ vCPU, RAM ๔,๐๑๔ GB และ Storage ๑๐๒ TB ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี

อย่างไรก็ตาม ระบบเริ่มประสบปัญหาด้านประสิทธิภาพและความมั่นคง เช่น การประมวลผลล่าช้า VM ไม่สามารถให้บริการได้เต็มประสิทธิภาพจากพื้นที่จัดเก็บเต็ม และภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น Ransomware และการถูกเจาะระบบ ขณะที่ฮาร์ดแวร์เข้าสู่ช่วง End of Life และซอฟต์แวร์เวอร์ชันเก่าทำให้ระบบขาดเสถียรภาพ หากระบบหยุดชะงักจะกระทบต่อการทำงานของ VM ทั้งหมด อันอาจส่งผลกระทบต่อภารกิจสำคัญของ สศค. ได้ในอนาคต จึงมีแนวคิดเพื่อจัดทำโครงการจัดหาทดแทนระบบคลาวด์เดิมของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังด้วยงบประมาณแผ่นดิน (งบลงทุน) ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ งบประมาณโครงการ ๖๙,๖๔๖,๐๐๐ บาท โดยมีค่าบริการแบบรายปี โดยระบบคลาวด์ใหม่รองรับระบบงานปัจจุบันของ สศค. ได้แก่

๑. ระบบ Web Portal
๒. ระบบบริหารจัดการโครงสร้างองค์กร (Staff Directory)
๓. ระบบบริหารจัดการวัสดุและครุภัณฑ์
๔. ระบบจองรถยนต์
๕. ระบบจองห้องประชุม
๖. เว็บไซต์สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๗. เว็บไซต์ ๑๓๕๙.go.th
๘. ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
๙. ระบบแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (e-Form)
๑๐. ระบบลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature)
๑๑. ระบบสร้างและจัดเก็บเอกสารกลางอิเล็กทรอนิกส์
๑๒. ระบบการลงเวลาและการลาอิเล็กทรอนิกส์
๑๓. ระบบ Mail
๑๔. ระบบ Active Directory
๑๕. ระบบการคำนวณและเผยแพร่อัตราเงินชดเชยค่าภาษีสินค้าส่งออกที่ผลิตใน
๑๖. ระบบ PDPA
๑๗. ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลกลางด้านเศรษฐกิจการคลัง ระยะที่ ๒ (DOC Phase (๑)

๓.๑๐ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สำรวจ สัมภาษณ์ (Interview) ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้แทน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังความคิดเห็นและความต้องการจากผู้บริหารขององค์กร และความต้องการในการพัฒนาดิจิทัล

ระดับต่าง ๆ เพื่อประเมินถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารมาใช้สนับสนุนการดำเนินงานของเพื่อการบริหารงานและสนับสนุนการขับเคลื่อนมาตรการด้านเศรษฐกิจการเงินการคลังของประเทศ รวมทั้งรับนโยบายและความต้องการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์และทิศทางการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสาร

๓.๑๐.๑ ผู้บริหารระดับสูง

ตารางที่ ๒๕ ตารางการเข้าพบผู้บริหารระดับสูงหรือผู้แทน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

วันที่เข้าพบ	ผู้บริหารระดับสูง
๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	ที่ปรึกษากฎหมาย
๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘	รองปลัดกระทรวงการคลัง ด้านบริหาร

ตารางที่ ๒๖ สรุปบทสัมภาษณ์ปรึกษากฎหมาย

ผู้บริหารระดับสูง	ที่ปรึกษากฎหมาย
ปัญหาและความท้าทาย	● ภารกิจหลักคือให้คำปรึกษาและดูแลคดีปกครองที่นอกเหนือจากขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของกรมต่างๆ ภายใต้กระทรวงการคลัง ● แต่ละกรมภายใต้กระทรวงการคลังจะมีกฎหมายเฉพาะของตน เช่น ประมวลรัษฎากรของกรมสรรพากร พรบ.ศุลกากรของกรมศุลกากร เป็นต้น ซึ่งที่ปรึกษา กฎหมายและกลุ่มกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (กกม.) มีหน้าที่ดูแลข้อร้องเรียนคดีปกครองที่ไม่เกี่ยวข้องกับกฎหมายของกรมต่างๆ ● เนื่องจากข้อมูลในเรื่องกฎหมายมีปริมาณมาก ในขณะที่ข้อร้องเรียนมีรายละเอียดให้พิจารณา ทำให้ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ประมวลผลปรึกษา และวิเคราะห์ ● ถ้าหากมีระบบที่ช่วยจัดเก็บข้อมูลเป็นระเบียบ สามารถเชื่อมโยงกับกรมต่างๆ เพื่อสืบค้นกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้องจะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานเป็นอย่างมาก ● อย่างไรก็ตาม ระบบดังกล่าวควรจะต้องมีการกำหนดชั้นความลับและปฏิบัติตามกฎระเบียบในการเข้าถึงและใช้งานอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาข้อมูลรั่วไหลและกระทบกระเทือนต่อระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล รวมถึงชื่อเสียงของกระทรวงการคลัง ● รวมถึงกระบวนการทำงานที่ควรมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน นอกจากนั้น ยังควรมี template สำหรับเอกสารต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการกรอกข้อมูลให้สมบูรณ์ รายละเอียดครบถ้วน

ผู้บริหารระดับสูง	ที่ปรึกษากฎหมาย
	● เรื่อง mindset เป็นประเด็นสำคัญอีกประการ โดยเห็นว่าบุคลากรควรมี mindset ที่พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง หาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจากเรื่อง fake news เหตุการณ์วิกฤตที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ เป็นต้น และส่งเสริมการร่วมมือทำงานระหว่างหน่วยงาน ซึ่งหากมีเครื่องมือที่ดีช่วยเหลือ แนวปฏิบัติการทำงานที่ชัดเจน จะทำให้การทำงานสะดวกมากขึ้น
ความคาดหวังต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	● อยากให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังช่วยเหลือในการประสานและร่วมมือกับหน่วยงานฯ เกี่ยวกับคดีปกครอง เนื่องจากปัจจุบัน หากมีคดีปกครองที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายของกรมต่างๆ ก็จะถูกดำเนินการโดยกรมนั้นๆ และส่งเรื่องผ่านไปยังรองปลัดฯ ที่รับผิดชอบเพื่อพิจารณา ซึ่งหากสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานกลางที่ช่วยเหลือติดตามความคืบหน้าในเรื่องกฎหมายจะช่วยให้ได้ข้อมูลและเห็นภาพที่ชัดเจนในเรื่องของคดีปกครองที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง

ตารางที่ ๒๗ สรุปบทสัมภาษณ์ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้บริหารระดับสูง	ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ปัญหาและความท้าทาย	• AI เป็นเทคโนโลยีที่น่าสนใจ แต่ต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบ (impact) และรูปแบบการใช้งาน (application) รวมถึงแนวโน้มในอนาคต นอกจากนั้นควรต้องคำนึงถึงข้อมูลที่ได้จาก AI มีความน่าเชื่อถือว่ามีเพียงพอหรือไม่ รวมถึงความปลอดภัยของข้อมูลสำคัญจะไม่มีการรั่วไหลถ้าจะนำมาใช้ในการทำงานของ AI อย่างไรก็ตามคิดว่าแนวโน้มการใช้งาน AI สำหรับบุคลากร จะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานประจำวัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สำหรับผู้บริหาร จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยสรุปข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งผู้ใช้งาน AI ต้องมีทักษะความรู้เพื่อใช้งานให้เกิดประโยชน์สูงสุด • ในความเห็นเรื่องการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานสำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีการเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนที่ใช้กับสิ่งที่ได้รับ รวมถึงภาระที่ต้องรับผิดชอบผูกพัน ซึ่งการเช่าใช้บริการอาจจะเป็นทางเลือกที่เหมาะสมกว่า ซึ่งก็ต้องมีการเปรียบเทียบค่าบำรุงรักษาและอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นรายละเอียด สำหรับการใช้งานทั่วๆไป การเช่าใช้อาจจะเป็นตัวเลือกที่เหมาะสม แต่ถ้าเป็นงานเฉพาะทาง การลงทุนในระบบอาจจะเหมาะสมกว่า • Green IT เป็นแนวคิดที่ต้องใช้เวลาในการผลักดัน ซึ่งจะเห็นผลในระยะยาว ปัจจุบัน กระทรวงการคลังพยายามลดการใช้พลังงาน ลดการใช้อุปกรณ์ฟุ่มเฟือย ลดการใช้กระดาษ ซึ่งถ้าสามารถประยุกต์ใช้ Smart Office เพื่อช่วยควบคุมการใช้พลังงานในอาคารจะเห็นผลได้ชัดเจนมากขึ้น โดยเน้นที่วางระบบการทำงานที่ครอบคลุม • ความท้าทายของ Paperless คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ใช้งาน โดยต้องมีกระบวนการที่สะดวก ใช้งานง่าย ไม่เป็นภาระ แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ เพื่อชักจูงให้ผู้ใช้งานไม่รู้สึกฝืนเปลี่ยนพฤติกรรม • การทำ digital transformation จะต้องวางแผนการเปลี่ยนผ่านให้รอบคอบ เพื่อไม่ให้ผู้ใช้งานรู้สึกต่อต้านหรือรู้สึกว่าภาระงานเพิ่มขึ้น ซึ่งต้องดูความเหมาะสมกับทักษะความเข้าใจของผู้ใช้งานประกอบ เพื่อจะได้รู้ว่าจะต้องทำการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลที่ระดับใดจึงจะเหมาะสม • Cyber Security เป็นประเด็นที่มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น ซึ่งงบประมาณที่ใช้ในด้านนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หากหน่วยงานสามารถใช้งานอุปกรณ์ร่วมกัน เช่น การทำ equipment pool, utilization จะมีส่วนช่วยให้หน่วยงานที่งบประมาณยังไม่พร้อมจะดำเนินการเรื่องนี้ด้วยตัวเอง มีโอกาสใช้งานร่วมด้วย • การขับเคลื่อนนโยบายด้าน open data จะก่อให้เกิดประโยชน์กับหน่วยงาน ซึ่งต้องมีกฎเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกประเภทข้อมูลว่าควรเปิดเผยได้หรือไม่

ผู้บริหารระดับสูง	ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
	ถ้าจะเปิดเผย จะสามารถทำได้ขนาดไหน ตอนนี้ยังไม่รู้ความต้องการข้อมูลภายนอกว่าอยากรู้ข้อมูลในกระทรวงการคลังแบบไหน ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการคัดเลือกข้อมูลมาเปิดเผย ● การพัฒนาบุคลากรให้เท่าทันดิจิทัลเป็นเรื่องสำคัญและท้าทาย เพราะแต่ละคนมีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองไม่เหมือนกัน การพัฒนาคนเป็นแผนระยะยาว ซึ่งต้องมีการวาง roadmap ให้ละเอียด เพื่อตอบสนองกับทุกกลุ่มบุคลากร และจะส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรด้วย เพราะสุดท้ายแล้ววัฒนธรรมองค์กรจะเปลี่ยนแปลง เพราะบุคลากรรุ่นใหม่คุ้นเคยกับสิ่งใหม่ๆ มากกว่า
ความคาดหวังต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	● ในการที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังจะทำระบบกลางเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ มาใช้งาน เพื่อลดต้นทุนในภาพรวม เป็นแนวคิดที่น่าสนใจ แต่จะเป็นจริงยาก เพราะแต่ละหน่วยงานก็มีระบบของตนเองและใช้งานอยู่ในปัจจุบัน แต่ถ้าจะให้ สป.กค. เป็นหน่วยงานกลางที่รวมข้อมูลจากหลายหน่วยงานเพื่อประมวลผลให้ได้ผลลัพธ์ที่ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจเป็นแนวคิดที่น่าสนใจ ซึ่งในการเปลี่ยนผ่านไปยังจุดหมายต้องมีการวางแผนแนวทาง (roadmap) ที่ชัดเจน ● สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังอาจจะเริ่มการบูรณาการข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของผู้บริหาร ซึ่งข้อมูลยิ่งเชื่อมโยงกันยิ่งมีประโยชน์มากขึ้น ที่ผ่านมามีความพยายามในการดำเนินการแต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ เห็นว่าการตั้งเป้าหมายและโจทย์ที่เห็นภาพเดียวกัน กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน จะช่วยให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิผล

ตารางที่ ๒๘ สรุปบทสัมภาษณ์รองปลัดกระทรวงการคลังด้านบริหาร

ผู้บริหารระดับสูง	รองปลัดกระทรวงการคลัง ด้านบริหาร
ปัญหาและความท้าทาย	● อยากผลักดันให้ใช้ e-signature อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งอาจจะมีการยืนยันตัวตนด้วย eKYC หรืออาจจะเพิ่มการใช้ลายนิ้ว หรือสแกนใบหน้าเพื่อความปลอดภัยอีกขั้นหนึ่ง และมีการแยกลำดับความสำคัญของธุรกรรมสำหรับลงนาม เช่น สำหรับธุรกรรมทั่วไปสามารถลงนามด้วยตนเองได้ แต่สำหรับธุรกรรมทางการเงิน ต้องมีขั้นตอนและเงื่อนไขเพิ่มเติม เป็นต้น ● โครงการบัตรประชารัฐ ยังต้องตรวจสอบว่าประชาชนผู้ได้รับสิทธิมีความเสี่ยง PDPA หรือไม่ รวมถึงขั้นตอนการยืนยันตัวตนเพื่อการใช้งาน ซึ่งข้อมูลในโครงการฯ ถ้าสามารถนำมาเปิดเผยใน Open Data ได้ จะเป็นประโยชน์มาก ● มีแนวคิดจัดทำ Integrated Self Service Application ที่เป็นแอปของกระทรวงการคลังที่เชื่อมกับ “ทางรัฐ” โดยในแอปจะรวมบริการของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้กระทรวงการคลัง เช่น ศุลกากร สรรพากร สรรพสามิต เป็นต้น เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้ประชาชนไม่ต้องเสียเวลาเดินทางมายังสำนักงานของหน่วยงานต่างๆ และอาจจะมีบริการเสริมเป็น Chatbot เพื่อแนะนำบริการที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนรับรู้ในเบื้องต้น ซึ่งหากประชาชนอยากรู้รายละเอียดเพิ่มเติม จะมีการแนะนำเว็บไซต์ให้ศึกษาต่อไป ● การจัดตั้งคณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (คคค.) จะดูแลโครงการเกี่ยวกับ ICT ทั้งหมด โดยดูในภาพรวมของกรมและความจำเป็น เพื่อให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของการของบประมาณ และเพื่อสนับสนุนให้เกิดการทำ Centralized Facilities/ Server ซึ่งต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละหน่วยงาน ● ในการเลือกระหว่างลงทุนในอุปกรณ์เองหรือเช่าใช้ มองในประเด็นความมีประสิทธิภาพของงานที่ทำ หากมีผู้ให้บริการที่มีความสามารถมากกว่าก็จะเป็นการเช่าใช้ เพราะที่ผ่านมามีปัญหาการตามหาครุภัณฑ์ แต่ยกเว้นเรื่อง Cloud/ Server ที่จะต้องมีของตัวเอง เพื่อความปลอดภัยของข้อมูล และการใช้ Chatbot ต้องมีข้อมูลจำนวนมาก ซึ่งการมี Cloud ของตนเองจะสะดวกในการเก็บดูแลรักษาข้อมูลมากกว่า และ Server ในปัจจุบันมีแผนจะย้ายมาใช้ MOF Drive หลังจากหมดอายุการใช้งาน ● การทำงานในอนาคต อาจจะกำหนดให้บุคลากรมีอุปกรณ์ประจำตัว ๑ ชิ้น (notebook/ tablet) แล้วค่อยเพิ่มให้ตามลำดับความสำคัญหรือภาระงานที่รับผิดชอบ ปัจจุบันกำลังอยู่ระหว่างหาแนวทางในการจัดการเครื่องพิมพ์ (printer) เนื่องจากการจัดซื้อมาจากหลายหน่วยงาน ทำให้มีความแตกต่างในอุปกรณ์และมาตรฐาน ดูแลรักษาลำบาก ● การทำ Smart Building/ Green IT เป็นเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกัน เพราะต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพของตึกให้ทำงานได้เต็มที่ ซึ่งต่อไปจะเสริม

ผู้บริหารระดับสูง	รองปลัดกระทรวงการคลัง ด้านบริหาร
	ด้านความปลอดภัยทั้งในด้านการทำงานและข้อมูล จะมีการตรวจจับความเคลื่อนไหวตลอด ๒๔ ชั่วโมงเพื่อเฝ้าระวัง ● ในการเปลี่ยนแปลงองค์กร ผู้บริหารต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นผู้นำเป็นตัวอย่างการเปลี่ยนแปลง สนับสนุนให้คนทำตามกฎระเบียบเพื่อความเรียบร้อย
ความคาดหวังต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	● การจัดทำคู่มือสำหรับขั้นตอนการทำงานต่างๆ และการฝึกอบรม เพื่อใช้สำหรับพัฒนาทักษะลูกจ้างชั่วคราวให้สามารถบรรจุเป็นลูกจ้างประจำ รวมถึงการอบรม content on demand สำหรับบุคลากรที่สนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งถ้าสามารถเปลี่ยนคู่มือเป็นการอบรม online โดนเน้นที่การอ่านเนื้อหามากกว่าการจัดทำเป็นวิดีโอเพราะวิดีโอแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยไม่สะดวก ● การวางแผนพัฒนา e – Office ให้ทันสมัยในเรื่องของการเบิกค่าใช้จ่าย การลา การจองห้องประชุม การจองรถ และให้สามารถเชื่อมโยงกับการฝึกอบรม และกิจกรรมต่างๆ

๓.๑๐.๒ ผู้บริหารระดับอำนวยการ

ตารางที่ ๒๙ ตารางการเข้าพบผู้บริหารระดับอำนวยการหรือผู้แทน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

วันที่เข้าพบ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบค.)
๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)
๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	กลุ่มกฎหมาย (กกม.)
๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	สำนักบริหารกลาง (สบก.)
๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)
๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	สำนักตรวจสอบและประเมินผล (สตป.)
๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตน.)
๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)
๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	กลุ่มสารนิเทศการคลัง (กสค.)
๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.)
๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘	สำนักงานรัฐมนตรี (สร.)

ตารางที่ ๓๐ สัมภาษณ์ สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบค.)

หน่วยงาน	สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบค.)
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● วางแผน พัฒนา และดูแลทรัพยากรบุคคลในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ● วางแผน พัฒนา และดูแลทรัพยากรบุคคลในส่วนราชการอื่นภายใต้กระทรวงการคลัง ● ประสานงานกับหน่วยราชการในเรื่องวินัยและจริยธรรมที่ได้รับการร้องเรียน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กพ.
หน่วยงานที่รับบริการ	สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และหน่วยราชการในกระทรวงการคลัง
ปัญหาและอุปสรรค	● ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริหารในการบริหารจัดการอัตรากำลังของหน่วยราชการภายใต้กระทรวงการคลังได้ทันท่วงทีเพราะต้องใช้เวลาประสานงานกับหน่วยราชการอื่นในการขอข้อมูลบุคลากรและตำแหน่งงาน ● ข้อมูลและตำแหน่งงานในหน่วยราชการภายใต้กระทรวงการคลังนอกเหนือจากสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ต้องประสานงานกับหน่วยงานโดยตรง โดยจะได้รับข้อมูลมาหลากหลายช่องทาง เช่น อีเมล์ ไฟล์รูปแบบต่างๆ เป็นต้น ซึ่งต้องตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องและความทันสมัยของข้อมูลทุกครั้ง เป็นขั้นตอนที่ใช้เวลานาน

หน่วยงาน	สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบค.)
	• ระบบบริหารทรัพยากรบุคคลที่ สบค. ใช้เป็นหลักคือระบบ DPIS ของ กพ. ที่เก็บข้อมูลบุคลากรที่เป็นข้าราชการ สบค. สามารถตรวจสอบข้อมูลข้าราชการทั้งหมดของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังได้ แต่สำหรับหน่วยราชการอื่นภายใต้กระทรวงการคลัง สบค. จะตรวจสอบได้เพียงระดับ C๙ ขึ้นไป ซึ่งบางหน่วยงานอย่างเช่น กรมสรรพากร ไม่ได้ใช้ DPIS ในการเก็บข้อมูลทรัพยากรบุคคล นอกจากนั้น ข้อมูลบางประเภทถูกจัดเก็บในรูปแบบไฟล์ดิจิทัลและเอกสารในหน่วยงาน ซึ่งต้องร้องขอข้อมูลจากหน่วยงานต้นทาง ทำให้การบริหารทรัพยากรบุคคลในระดับกระทรวงของ สบค. ต้องใช้เวลาในการตรวจสอบความถูกต้องและทันสมัยของข้อมูลอยู่เสมอ • สำหรับการฝึกอบรม สบค. จะแจ้งไปยังหน่วยงานต่างๆ ในช่วงเดือน ส.ค. เพื่อเตรียมเสนอแผนการฝึกอบรมของหน่วยงานในปีถัดไปและงบประมาณที่ต้องใช้ในเดือน ก.ย. อย่างไรก็ตาม สบค. มีข้อเสนอว่าควรมีการจัดทำแผนการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถที่จำเป็นพื้นฐานของบุคลากรเพื่อให้เหมาะสมกับตำแหน่งและความรับผิดชอบ • สบค. มีการประสานงานกับ ศปท. ในกรณีการจัดอบรมจริยธรรม และดูแลเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติผิดวินัยของข้าราชการ ซึ่งหลังจากรับทราบข้อมูลร้องเรียนจาก ศปท. แล้วจะดำเนินการประสานกับหน่วยงานต้นสังกัดของข้าราชการที่โดนร้องเรียนเพื่อสืบหาข้อเท็จจริงและพิจารณากระบวนการที่เหมาะสมต่อไป • ปริมาณข้อมูลที่ดูแล ทั้งในรูปเอกสารและดิจิทัลที่ปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี จนเริ่มมีปัญหาพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล เช่น ข้อมูลของสัญญาทุนตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ เป็นต้น • ยังมีเอกสารอีกเป็นจำนวนมากที่รอดำเนินการแปลงให้เป็นดิจิทัลเข้าสู่ระบบ รวมถึงกระบวนการทำลายเอกสารด้วย เพราะในกฎหมายที่เกี่ยวกับการเก็บรักษาเอกสาร ไม่มีการระบุช่วงเวลาที่ชัดเจนแน่นอน ทำให้ สบค. ต้องเก็บรักษาเอกสารไว้แม้เวลาจะผ่านไปนานแล้วก็ตาม • การแก้ไขไฟล์เอกสารในรูปแบบ PDF ซึ่งในอดีตทำได้ แต่ปัจจุบันไม่สามารถทำได้ เพราะไม่มีระบบหรือโปรแกรมรองรับเหมือนในอดีต โดยอาจจะมาจากผู้ให้บริการมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือถูกจำกัดสิทธิ์ในการใช้งาน • การใช้งานเครื่องพิมพ์ที่มีข้อติดขัด ในอดีต สบค. ได้รับอนุมัติจัดซื้อเครื่องพิมพ์ภายในหน่วยงาน จนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเป็นการใช้เครื่องพิมพ์ส่วนกลาง ทำให้เครื่องพิมพ์ประจำหน่วยงานไม่มีงบประมาณสำหรับซื้อหมึกพิมพ์มาใช้งาน ซึ่งโดยปกติ สบค. จะใช้งานเครื่องพิมพ์นี้ในการพิมพ์เอกสารที่เป็นความลับ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการใช้เครื่องพิมพ์

หน่วยงาน	สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบค.)
	การจะพิมพ์เอกสารประเภทนี้ในเครื่องพิมพ์ส่วนกลางมีความเสี่ยงที่ข้อมูลจะรั่วไหลออกไป ● ระบบสารบรรณที่หน่วยงานใช้ ซึ่งมีความต้องการออกเลขทะเบียนเอกสารของตัวเอง แต่ไม่สามารถใช้งานได้ รวมถึงระบบอีเมล์ของกระทรวงที่บางครั้งไม่สามารถรับอีเมล์จากภายนอก หรือประสบปัญหาที่จัดเก็บเต็ม ทำให้บุคลากรต้องไปใช้อีเมล์สาธารณะแทน
ความคาดหวัง	● การมีฐานข้อมูลบุคลากรที่รวบรวมข้อมูลทั้งของข้าราชการและพนักงาน รวมถึงการเคลื่อนไหวของตำแหน่ง ที่ครอบคลุมทั้งสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและหน่วยราชการอื่นภายใต้กระทรวงการคลัง จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ● แผนการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาทักษะความสามารถตามระดับตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบ ● การเปลี่ยนแปลงเอกสารที่จัดเก็บเป็นดิจิทัลภายในระยะเวลาไม่นาน รวมถึงกฎระเบียบในการทำลายเอกสารที่เหมาะสม เพื่อลดพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร นอกจากนั้น ยังมีพื้นที่ Cloud ที่เพียงพอในการเก็บข้อมูล ● หมึกพิมพ์สำหรับเครื่องพิมพ์ใช้ในหน่วยงานเพื่อพิมพ์เอกสารลับมีอย่างเพียงพอต่อการใช้งาน
แนวทางการแก้ไขปัญหา	● การจัดทำระบบฐานข้อมูลบุคลากรที่ครอบคลุมข้าราชการและพนักงาน และการเคลื่อนไหวของตำแหน่งของหน่วยราชการภายใต้กระทรวงการคลังที่เป็นระบบของตัวเอง ที่ยังเชื่อมโยงกับระบบ DPIS ของ กพ. เพื่อให้ สบค. มีประสิทธิภาพในการจัดการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมถึงการจัดทำแผนการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับระดับตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบ ● การจัดทำ Dashboard สำหรับผู้บริหารเพื่อการตัดสินใจด้านบุคลากรที่ดูแลบริหารข้อมูลและมีการปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องทันสมัยโดย สบค. เพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลประกอบการพิจารณาบริหารทรัพยากรบุคคลได้ทันท่วงที ● ระบบการแปลงเอกสารเป็นดิจิทัลที่วางแผนแนวทางปฏิบัติและมีระยะเวลาชัดเจน เพื่อให้สามารถแปลงเอกสารที่จัดเก็บเป็นดิจิทัลได้ทั้งหมด รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายการเก็บรักษาและทำลายเอกสารที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและทันสมัย ● การปรับปรุงระเบียบอุปกรณ์การใช้งานที่เหมาะสมกับรูปแบบการทำงาน เช่น ระบบอีเมล์และสารบัญที่มีประสิทธิภาพ การมีเครื่องพิมพ์และหมึกพิมพ์สำหรับการพิมพ์เอกสารลับ เนื้อที่ Cloud สำหรับจัดเก็บเอกสารและข้อมูล เป็นต้น

ตารางที่ ๓๑ สัมภาษณ์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)

หน่วยงาน	**กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)**
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● กำกับดูแล ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการ (PMQA) และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและหน่วยราชการในกระทรวงการคลัง ● การพัฒนาระบบราชการ โดยจัดทำโครงสร้างส่วนราชการของกระทรวงการคลังและให้คำแนะนำในงานปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการของกระทรวงอื่นๆ ในงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.)
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)
หน่วยงานที่รับบริการ	สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และหน่วยราชการในกระทรวงการคลัง หน่วยราชการในกระทรวงอื่น (กรณีงานปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ)
ปัญหาและอุปสรรค	● ในการพัฒนาระบบราชการ กพร. จะประสานกับ สนย. โดย สนย. จะเป็นหน่วยงานที่พิจารณาการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมหน่วยงานที่จำเป็นเพื่อให้เหมาะสมกับยุทธศาสตร์ที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละปี แล้ว กพร. จะวางแผนการจัดโครงสร้างหน่วยงานราชการให้สอดคล้องกับที่ กพร. เสนอ จากนั้น สบค. จะพิจารณาถึงอัตรากำลังที่ต้องเปลี่ยนแปลงเพิ่มลดจากโครงสร้างหน่วยงานราชการที่เปลี่ยนแปลงไป ● ในการติดตามข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ สำหรับ PMQA ใช้เวลาค่อนข้างนาน เนื่องจากต้องพิจารณาถึงรายละเอียดของยุทธศาสตร์ นโยบาย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลผลลัพธ์ที่ต้องการ การตรวจสอบข้อมูลที่มีอยู่เพื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ต้องการเพิ่มเติม รวมถึงการพิจารณาขอข้อมูลสนับสนุนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ นอกจากนี้ ความต่อเนื่องของนโยบายมีส่วนสำคัญในการเตรียมแนวทางการติดตามข้อมูลเพื่อประเมินผล ● เนื่องจากงานติดตามและประเมินผล มีรายละเอียดซับซ้อน การเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อย ส่งผลให้งานไม่ต่อเนื่อง โดยการเตรียมบุคลากรให้เข้าใจในกระบวนการทำงานอย่างชัดเจนต้องใช้เวลาประมาณ ๓-๔ ปี ● การประเมิน PMQA ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้คะแนนน้อย เนื่องจากสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่ทำงานประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ มากกว่า และมีงานให้บริการประชาชนเป็นส่วนน้อย ซึ่งเกณฑ์การให้บริการประชาชนเป็นส่วนสำคัญในการประเมิน PMQA นอกจากนั้น การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เป็นการวัดผลลัพธ์เชิงคุณภาพ ในขณะที่การวัดผล PMQA ต้องการผลลัพธ์เชิงปริมาณ รวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในบางโครงการที่ลักษณะความเป็นเจ้าของของโครงการไม่ชัดเจน เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ถึงแม้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

หน่วยงาน	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)
	จะเป็นผู้ดูแลข้อมูลทั้งหมด แต่ก็ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นเจ้าของโครงการและไม่สามารถอ้างอิงในการประเมิน PMQA ได้ ● ระบบการประเมินผลมีหลายระบบ เช่น OPS Plan, EMENSCR, eSAR เป็นต้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน ทำให้การจัดการติดตามข้อมูลเพื่อนำเข้าระบบมีความซับซ้อน ทาง สพร. เคยคิดจะจัดทำระบบติดตามข้อมูลภายในของตัวเองสำหรับการประเมินและติดตามผลเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการจัดการบริหารข้อมูลแต่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ ● สพร. มีบทบาทเพิ่มเติมในการให้คำแนะนำแก่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ในกรณีกระทรวงต่างๆ มีการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการในฐานะ Common Committee ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
ความคาดหวัง	● การมีระบบติดตามข้อมูลและความคืบหน้าของงาน เพื่อนำมาประเมินผล PMQA ที่รวมข้อมูลจากทุกหน่วยราชการในกระทรวงการคลัง ซึ่งจะทำให้ สพร. ทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ● การแปลงเอกสารที่มีให้เป็นดิจิทัลเพื่อเก็บและนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการทำงาน ซึ่งจะทำให้การค้นหาเอกสารทำได้สะดวก และมีประสิทธิภาพ ● การจัดการกระบวนงานให้เป็นขั้นตอน และมีระบบรองรับชัดเจน เพื่อช่วยเหลือในการทำงานในกรณีที่มีบุคลากรใหม่เข้ามาทำงานต่อจากคนเดิม ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรใหม่เข้าใจกระบวนงานได้ดีขึ้น ● ระบบสำนักงานที่ไม่ต้องพิมพ์เอกสาร ให้เป็น paperless มีการใช้ e-signature เพื่อให้สะดวกและรวดเร็วในการทำงาน ● ระบบสารบรรณที่สามารถติดตามเอกสารและความคืบหน้าของงาน เนื่องจากการค้นหาเอกสารและติดตามงานในระบบสารบรรณปัจจุบันไม่สะดวก
แนวทางการแก้ไขปัญหา	● การจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตามความคืบหน้าในรายละเอียด (เช่น ผลสำเร็จ ข้อขัดข้อง ปัญหา อุปสรรค ฯลฯ) สำหรับ PMQA ของส่วนราชการในกระทรวงการคลังนำไปปฏิบัติ ● ระบบ Dashboard สำหรับแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามนโยบาย ● ระบบสารบรรณที่หน่วยงานสามารถติดตามความคืบหน้าของงานและเอกสารได้โดยสะดวก ● การจัดทำ workflow กระบวนการทำงานในหน่วยงาน ให้เห็นขั้นตอนชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับบุคลากรในการดำเนินงาน ● ระบบเอกสารดิจิทัล สำหรับเอกสารใหม่ และการแปลงเอกสารเดิมเป็นดิจิทัล เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บเอกสารให้เป็นหมวดหมู่ และสามารถนำไปพัฒนาเป็นระบบจัดการความรู้ (Knowledge Management) ต่อไป

ตารางที่ ๓๒ สัมภาษณ์ กลุ่มกฎหมาย (กกม.)

หน่วยงาน	กลุ่มกฎหมาย (กกม.)
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● ดำเนินการเกี่ยวกับงานความรับผิดทางแพ่งและอาญางานคดีปกครองและงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง ● ให้ความเห็นกฎหมายต่างๆ ที่ต้องนำเสนอเพื่อพิจารณาในคณะรัฐมนตรี ● ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางกฎหมายของหน่วยราชการภายใต้กระทรวงการคลังตาม พรบ. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางกฎหมาย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปปช. สำนักอัยการสูงสุด
หน่วยงานที่รับบริการ	สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และหน่วยราชการในกระทรวงการคลัง
ปัญหาและอุปสรรค	● กลุ่มกฎหมายทำหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของกรมต่างๆ ในกระทรวงการคลัง พิจารณาคดีแพ่ง คดีอาญา คดีล้มละลาย คดีภาษี คดีปกครอง คดีที่ประชาชนขัดแย้งกับหน่วยงานรัฐ รวมถึงการแจ้งความร้องทุกข์เพื่อประสงค์ดำเนินคดีทั้งแพ่งและอาญา ● การพิจารณาคำร้อง คำอุทธรณ์ ใช้เวลานานใน เนื่องจากต้องค้นหาคำร้อง คำอุทธรณ์ที่เคยดำเนินการ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ นอกจากนั้นในกรณีที่เป็นคดีที่ยังไม่มีฎีกา โดยเฉพาะคดีจากโครงการของรัฐที่เสียหาย ต้องพิจารณาคดีในรายละเอียดแยกไปตามเหตุที่เกิด ● ต้องประสานงานกับหลายหน่วยงานเพื่อตรวจสอบ ขอความเห็น และข้อสรุป เช่น ในกรณีที่ว่าด้วยการรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ ต้องพิจารณาว่าผู้เสียหายเป็นใคร ถ้ากระทรวงการคลังเป็นผู้เสียหาย ต้องให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้ตรวจสอบและให้ความเห็น ถ้ากรมต่างๆ ภายใต้กระทรวงการคลังเป็นผู้เสียหาย กระทรวงการคลังต้องตรวจสอบให้ความเห็น เป็นต้น ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้ใช้เวลาในการดำเนินการ ● นอกจากนี้ในการประเมินมูลค่าความเสียหาย เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดี ยังไม่มีมาตรฐานชัดเจน ● เนื่องจากเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องและค้นหาเอกสารเป็นปริมาณมาก โดยที่เอกสารส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดทำเป็นดิจิทัลเพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูล แยกหมวดหมู่ ทำให้ต้องใช้เวลาในการค้นหาและวิเคราะห์ รวมถึงกระบวนการเก็บรักษาเอกสารที่ปริมาณเพิ่มขึ้นทุกขณะ ● มีการขาดแคลนอุปกรณ์สำนักงานที่ต้องการ เช่น เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ เป็นต้น รวมถึงยังมีการใช้งาน CD เพื่อจัดเก็บและส่งเอกสารระหว่างหน่วยงานตามระเบียบ ซึ่งมีแนวโน้มไม่สะดวกในการหาอุปกรณ์และเครื่องอ่านเขียนในอนาคต
ความคาดหวัง	● กระบวนการแปลงเอกสารเป็นดิจิทัล มีการจัดหมวดหมู่เนื้อหา เพื่อง่ายต่อการค้นหา รวมถึงการเชื่อมโยงความสำคัญ และสรุปแนวทางปฏิบัติ

หน่วยงาน	กลุ่มกฎหมาย (กกม.)
	นอกจากนี้ ยังรวมถึงเนื้อที่ในการจัดเก็บข้อมูลดิจิทัลที่เพียงพอ เพื่อลดภาระการเก็บรักษาเอกสาร ● การจัดทำระบบเอกสารของคดี คำร้อง และคำอุทธรณ์ต่างๆ ที่มีการสรุปใจความสำคัญ และจัดทำหมวดหมู่ เพื่อสนับสนุนในกระบวนการพิจารณาและตัดสิน
แนวทางการแก้ไขปัญหา	● ระบบเอกสารดิจิทัล สำหรับเอกสารใหม่ และการแปลงเอกสารเดิมเป็นดิจิทัล เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บเอกสารให้เป็นหมวดหมู่ และสามารถนำไปพัฒนาเป็นระบบจัดการความรู้ (Knowledge Management) ต่อไป ● การปรับปรุงระเบียบอุปกรณ์การใช้งานที่เหมาะสมกับรูปแบบการทำงาน เช่น การใช้ flash drive/ thumb drive ทดแทนการใช้ CD หรือ พื้นที่ Cloud สำหรับจัดเก็บเอกสารและข้อมูล ● ระบบสารบัญเอกสารเพื่อรวบรวมหมวดหมู่เอกสาร เช่น คำร้อง คำอุทธรณ์ รูปคดี เป็นต้น ที่ลักษณะใกล้เคียงกันให้ค้นหาได้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๓๓ สัมภาษณ์ สำนักบริหารกลาง (สบก.)

หน่วยงาน	**สำนักบริหารกลาง (สบก.)**
หน้าที่และงานตามภารกิจ	๑. ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานเลขานุการของสำนักงานปลัดกระทรวง และรับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารในฝ่งข้าราชการประจำ (ปลัดกระทรวงการคลัง) ๒. งานช่วยอำนวยการ พิธีการ จัดการห้องประชุม กลั่นกรองการประชุม ๓. งานงบประมาณ บริหารแผนการเงิน และดำเนินการเกี่ยวกับการเงินการบัญชี ๔. งานพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงานปลัดกระทรวง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สตง.
หน่วยงานที่รับบริการ	สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และหน่วยราชการในกระทรวงการคลัง
ปัญหาและอุปสรรค	● การรับส่งเอกสารเพื่อประสานหน่วยงานต่างๆ ต้องใช้เวลาสืบค้นหาและพิจารณากลั่นกรองเอกสารเก่าที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้เวลาในกระบวนการนี้มาก ● การเพิ่มเอกสารแนบในระบบสารบรรณทำได้ลำบาก ทำให้ต้องส่งเอกสารแนบชุดจริงตามไปด้วยเวลาเสนอขออนุมัติ ทำให้ผู้อนุมัติต้องใช้เวลาพิจารณาทั้งเอกสารในระบบและเอกสารแนบที่ส่งมา รวมถึงระบบ e-signature ที่ยังไม่สามารถใช้งานได้เต็มที่ ทำให้มีข้อจำกัดในการทำงาน ● การนัดหมายที่เกี่ยวข้องกับ สบก. ที่ส่งผ่านระบบ อยากให้มีการลงปฏิทินของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อเป็นการแจ้งเตือนนัดหมาย และบริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ● ทะเบียนทรัพย์สินยังไม่ได้มีฐานข้อมูลดิจิทัล ๑๐๐% ทำให้การบริหารมีข้อจำกัด
ความคาดหวัง	● การปรับปรุงระบบสารบรรณและการใช้ e-signature เต็มรูปแบบ ที่สามารถเชื่อมต่อกับหน่วยราชการในกระทรวงการคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพไร้รอยต่อ ● ระบบ workflow ที่ชัดเจน เพื่อติดตามการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น พร้อมลงปฏิทินเวลานัดหมาย ● ระบบการค้นหาเอกสารที่มีประสิทธิภาพ โดยสามารถค้นหาเนื้อหาที่ใกล้เคียงเพื่อนำมาพิจารณาเทียบเคียงกับเรื่องที่ดำเนินการอยู่
แนวทางการแก้ไขปัญหา	● การจัดทำระบบงานสารบรรณที่หน่วยงานสามารถติดตามและจัดการเอกสารได้เอง และเชื่อมโยงกับหน่วยราชการอื่นในกระทรวงการคลังเพื่อติดตามความคืบหน้าของเอกสาร ● การจัดทำ workflow ของกระบวนการทำงานในหน่วยงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากร

หน่วยงาน	**สำนักบริหารกลาง (สบก.)**
	• ระบบการจัดการเอกสารที่รวบรวมเอกสารที่เนื้อหาใกล้เคียงกันเป็นหมวดหมู่ ให้สามารถค้นหาได้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๓๔ สัมภาษณ์ สำนักงานรัฐมนตรี (สร.)

หน่วยงาน	**สำนักงานรัฐมนตรี (สร.)**
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● งานประสานการเมือง : ประสานงานและอำนวยความสะดวกงานสภาการประชุม ครม. คณะกรรมาธิการ ● งานสนับสนุนวิชาการ : สนับสนุนและเตรียมข้อมูลให้ข้าราชการเมือง (รมต. และคณะ) ในเรื่องที่ต้องการ ● รับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการการเมือง (รมต. และคณะ)
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร.ของกระทรวงต่างๆ และหน่วยราชการภายใต้กระทรวงการคลัง
หน่วยงานที่รับบริการ	ข้าราชการการเมือง
ปัญหาและอุปสรรค	● การจัดตั้ง สร. ตาม กม. เพื่อสนับสนุนงานของกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการการเมือง ซึ่งทำงานควบคู่กับสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังที่สนับสนุนงานของกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการประจำ ● ปัญหาที่พบคือ ๑) ระบบการจัดการและค้นหาเอกสาร - สร. ใช้ระบบสารบรรณเป็นระบบงานหลักในการทำงาน ทั้งติดตามงานและจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้อง - ระบบสารบรรณที่ สร. ใช้สามารถทำงานได้เฉพาะภายในที่ทำงาน (intranet) ไม่สามารถเชื่อมต่อไปยังภายนอกหรือผ่าน Internet ได้ ซึ่งแตกต่างจากระบบสารบรรณของหน่วยงานอื่นที่สามารถเชื่อมต่อผ่าน Internet ได้ ทำให้เวลาติดตามข้าราชการการเมืองไปทำงานนอกสถานที่ จะต้องใช้เวลาติดต่อกลับมายังหน่วยงานเมื่อต้องการเอกสารเพิ่มเติมหรือเมื่อมีงานหลังเวลาเลิกงาน ทำให้บุคลากรต้องอยู่ที่ที่ทำงานเพื่อจัดการงานให้เรียบร้อย - การค้นหาเอกสารของระบบสารบรรณไม่รองรับการค้นหาที่มีความซับซ้อน ทำให้บางครั้งการค้นหาเอกสารได้ผลลัพธ์ไม่ตรงความต้องการ ต้องใช้เวลาตรวจสอบรายละเอียดเอกสารเพิ่มเติม ซึ่งไม่ทันต่อความต้องการของผู้ใช้งาน - ผอ. ได้ยกตัวอย่างระบบสารบรรณของสำนักงานกฤษฎีกาที่เคยได้สัมผัสเมื่อหลายสิบปีก่อน ซึ่งมีลักษณะเป็นสารบรรณกลางที่รับเรื่องของทุกหน่วยงานภายใน มีการกระจายงานเป็นระบบและมีการลงนามอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ต้องพิมพ์เอกสาร ซึ่งเห็นว่ารูปแบบของระบบน่าจะเหมาะสมกับรูปแบบการทำงานของ สร.

หน่วยงาน	สำนักงานรัฐมนตรี (สร.)
	๒) เครื่องมือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน - อีเมล์ของกระทรวงและพื้นที่ Drive จัดเก็บเอกสารไม่เหมาะสมกับรูปแบบการทำงาน บุคลากรพบปัญหาการส่งอีเมล์ไปภายนอกไม่สำเร็จ ไม่สามารถรับอีเมล์จากภายนอกได้ หรืออีเมล์บางฉบับหาย ไม่สามารถค้นหาได้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับบริการอีเมล์ทั่วไปอย่าง google, outlook ทำได้อย่างไม่มีปัญหา ส่วนพื้นที่จัดเก็บเอกสารใน Drive ไม่มีความสะดวกในการใช้งาน มีขั้นตอนยุ่งยากและพื้นที่จัดเก็บจำกัด ซึ่งแตกต่างจากประสบการณ์ในการใช้ google drive/ one drive - การพิมพ์เอกสารได้ผลลัพธ์ไม่ตรงกับต้นฉบับแม้จะเป็นไฟล์ PDF ทำให้ต้องเสียเวลาแก้ไขไฟล์ต้นฉบับเพื่อพิมพ์ใหม่ - บุคลากรมีประสบการณ์ในการใช้งานเครื่องมือจัดการเอกสารอย่าง google document ซึ่งสามารถแก้ไขเอกสารได้พร้อมกันหลายผู้ใช้งานใน Cloud ซึ่งสะดวกและทันต่อความต้องการการใช้งาน ระบบภายในของกระทรวงการคลังไม่สามารถตอบสนองรูปแบบการใช้งานนี้ได้ ต้องใช้เวลานำเอกสารมาแก้ไขในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลแล้วนำไปจัดเก็บ ๓) การติดตามงานและเอกสาร - เนื่องจาก สร. มีหน้าที่ประสานการเมืองและสนับสนุนวิชาการ จึงต้องติดตามเอกสารจากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงการคลัง ทั้งผ่านระบบสารบรรณของหน่วยงานอื่นผ่านการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคล เป็นต้น โดยเอกสารที่ส่งกลับมาผ่านหลายช่องทาง เช่น ผ่านทางอีเมล์ ผ่านทางไลน์ ไฟล์ที่แตกต่างกันทั้งสแกนเอกสารและอยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่นำไปใช้งานได้ทันที ซึ่ง สร. ต้องนำเอกสารทั้งหมดมาประมวลวิเคราะห์ และจัดรูปแบบให้เรียบร้อย ขั้นตอนดังกล่าวใช้เวลาบางครั้งไม่ทันความต้องการของผู้ใช้งาน - การกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลเอกสารไม่สอดคล้องกับรูปแบบการทำงาน โดยปกติหัวหน้าหน่วยงานจะมีสิทธิ์เข้าถึง แต่ไม่ใช่คนปฏิบัติงานในการติดตามเอกสาร ดังนั้น ในแต่ละครั้งที่มีการค้นหาเอกสาร จึงต้องรอให้หัวหน้าหน่วยงานมาเข้าระบบเพื่อค้นหาข้อมูล ซึ่งอาจจะอยู่ระหว่างการทำภารกิจอื่น ทำให้การดำเนินงานมีความล่าช้า ๔) การจัดการงานด้านเอกสารสำหรับประชุม - สำหรับการประชุมประจำสัปดาห์ของคณะรัฐมนตรี รวมถึงประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สร. ต้องจัดทำเอกสารทั้งในรูปแบบกระดาษและ

หน่วยงาน	สำนักงานรัฐมนตรี (สร.)
	ดิจิทัล เพราะข้าราชการการเมืองไม่ชินกับการอ่านเอกสารบนอุปกรณ์ ซึ่งเมื่อการรวบรวมเอกสารมีความล่าช้า เนื่องจากข้อมูลส่งมาไม่ครบถ้วน ส่งข้อมูลล่าช้า มีรายละเอียดเยอะ รูปแบบข้อมูลที่ส่งมาไม่สามารถใช้งานได้ทันที ต้องแปลงรูปแบบข้อมูล เป็นต้น ส่งผลให้ขั้นตอนการเตรียมเอกสารล่าช้า รวมถึงเนื่องจากระบบสารบรรณมีข้อจำกัดเรื่องบริเวณที่ใช้งาน ทำให้บุคลากรต้องอยู่เตรียมเอกสารสำหรับประชุมที่สำนักงานเป็นเวลานาน ๕) การจัดการเรื่องร้องเรียน - ช่องทางการจัดการเรื่องร้องเรียนมีหลากหลายช่องทาง ซึ่งเรื่องร้องเรียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และจะทำให้การบริหารงานตามภารกิจไม่สมดุล - บางหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องร้องเรียนไม่ได้มีระบบเชื่อมต่อกับระบบสารบรรณ แต่ใช้การเก็บข้อมูลแบบ off line เช่น ไฟล์ Excel ทำให้ต้องใช้เวลาในการติดตามเรื่องร้องเรียนและการติดตามความคืบหน้าเพื่อแจ้งกลับมีความล่าช้า ไม่ตรงกับความคาดหวังของผู้ร้องเรียน ๖) การทำลายเอกสาร - เนื่องจากมีเอกสารบางส่วนที่มีประมาณมาก แต่ไม่ได้ถูกจัดเก็บตามรูปแบบสารบรรณ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการทำลายเอกสารได้ตามแนวทางที่เคยปฏิบัติ
ความคาดหวัง	● ระบบการทำงานในรูปแบบ online platform และระบบการจัดการและแก้ไขเอกสารที่รองรับกระบวนการทำงานของ สร. ให้สามารถทำงานได้ทุกที่และสะดวกต่อผู้ใช้ในการปฏิบัติงาน รวมถึงการติดตามเอกสารของเรื่องต่างๆ ที่ สร. รับผิดชอบ ซึ่งอาจจะต้องมีการแก้ไขสิทธิ์และปรับปรุงการกำหนดชั้นความลับให้เหมาะสม เพื่อให้การติดตามเอกสารมีความสะดวกรวดเร็ว สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริหารได้ ● เครื่องมือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการเอกสารที่ช่วยให้การค้นหาทำได้สะดวกมากขึ้น มีความรวดเร็วในการตอบสนอง มีพื้นที่จัดเก็บเพียงพอ โดยอยากให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกับระบบอื่นๆ ที่ใช้กันโดยทั่วไป เช่น Google Drive, Gmail, Outlook, One Drive เป็นต้น ● ระบบการติดตามเรื่องร้องเรียนที่สามารถติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการ ● มุมมองต่อ Digital Transformation คือปรับปรุงการทำงานทั้งหมดให้อยู่บนระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สนับสนุนกระบวนการทำงานของ สร. อย่างเต็มประสิทธิภาพและไร้รอยต่อ

หน่วยงาน	**สำนักงานรัฐมนตรี (สร.)**
	● แนวทางการจัดเก็บและทำลายเอกสารที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเอกสารที่คงค้างของสำนัก
แนวทางแก้ไขปัญหา	● การปรับปรุงระบบสารบรรณที่อำนวยความสะดวกในการนำส่งและติดตามเอกสาร โดยสามารถแนบเอกสารประกอบได้ครบถ้วน ไม่จำเป็นต้องนำเสนอเอกสารแนบแยกจากงานในระบบสารบรรณ และมีระบบ e-signature เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ไม่จำเป็นต้องพิมพ์เอกสารบนกระดาษเพื่อลงนาม นอกจากนี้ ระบบสารบรรณควรเป็นระบบกลางที่เชื่อมโยงถึงทุกหน่วยราชการภายใต้กระทรวงการคลัง เพื่อให้ สร. สามารถติดตามความคืบหน้าของงานและเอกสารได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการจัดลำดับชั้นของการเข้าถึงเอกสาร (Access Authority) ตามลำดับความความสำคัญของเอกสารและหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ● ระบบ Online Workspace Platform ที่บุคลากรทำงาน online ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยไม่ต้องใช้เวลาเตรียมและพิมพ์เอกสาร ระบบจะมีแบบฟอร์ม (template) สำหรับเอกสารในหัวข้อต่างๆ ให้สามารถเพิ่มเนื้อหาที่ต้องการ สามารถแสดงกระบวนการทำงานเป็นขั้นตอนชัดเจนเพื่อให้สามารถติดตามความคืบหน้าของงาน มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่มีการแบ่งแยกหมวดหมู่เพื่อให้การค้นหามีประสิทธิภาพ และสามารถนำข้อมูลเอกสารไปใช้ในงานของ data analytics/ AI ได้ต่อไป ● ระบบร้องเรียนกลาง (Central Complaint System) ที่รับเรื่องราวร้องเรียนทุกเรื่องในช่องทางเดียว ก่อนนำมาพิจารณาส่งต่อไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น เรื่องร้องเรียนถึง รมต. เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับโครงการของรัฐ เป็นต้น เพื่อให้จัดลำดับความสำคัญ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเด็นร้องเรียนทั้งภายในและภายนอกกระทรวงการคลัง รวมถึงเป็นระบบที่สามารถติดตามความคืบหน้าของเรื่องที่ร้องเรียนเพื่อแจ้งกลับผู้ร้องเรียน รวมถึงมีการแจ้งเตือนในด้านต่างๆ เช่น เรื่องร้องเรียนที่ค้างนานเกินกว่ากำหนด เรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการต่อไป ทั้งหมดนี้อยู่ภายใต้มาตรฐานการรักษาความปลอดภัยทาง Cyber และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล PDPA

ตารางที่ ๓๕ สัมภาษณ์ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)

หน่วยงาน	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการภายใต้กระทรวงการคลัง ● จัดทำรายงานส่งต่อข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการสืบสวน ● ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์นโยบายข้าราชการคิดดีทำดี ● ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับด้านจริยธรรม
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศปท. หน่วยงานและกระทรวงอื่น กพ. ปปช. ปปท. กรมการศาสนา
หน่วยงานที่รับบริการ	ประชาชน
ปัญหาและอุปสรรค	● ปัจจุบัน หน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียนมี ๓ หน่วยงาน ได้แก่ ศปท. สร. และ สบก. ซึ่ง ศปท. มีศูนย์รับเรื่องอยู่ที่ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเดิม และรับเรื่องร้องเรียนผ่าน ๓ ช่องทาง คือ อีเมล์ โทรศัพท์ และ เดินเข้ามากรอกรายละเอียด โดย ศปท. สนับสนุนให้ประชาชนส่งรายละเอียดผ่านอีเมล์ประจำหน่วยงาน เพื่อความโปร่งใส และเป็นหลักฐานในการติดต่อ ที่ผ่านมาประสบปัญหาอีเมล์ถูกลบโดยไม่ทราบสาเหตุ พื้นที่จัดเก็บข้อมูลมีจำกัด ปัจจุบันจึงปรับปรุงระบบรับเรื่องร้องเรียนผ่าน google form ซึ่งบุคลากรยังกังวลในประเด็นความปลอดภัยและข้อมูลส่วนบุคคล ● จากการตรวจสอบข้อร้องเรียนที่ได้รับ พบว่าประชาชนใช้ช่องทางของ ศปท. ร้องเรียนในเรื่องที่ไม่จำกัดแค่ข้าราชการ เช่น เรื่องเกี่ยวเนื่องกับนโยบาย เรื่องเกี่ยวกับผู้บริหารของกระทรวงการคลัง ทำให้ต้องใช้เวลาในการจัดการและแยกประเภทเรื่องร้องเรียนเพื่อส่งต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมถึงประชาชนใช้ช่องทางร้องเรียนหลายช่องทางในการร้องเรียนเรื่องเดียวกัน ทำให้ต้องใช้เวลาตรวจสอบกับหน่วยงานต่างๆ โดยมีสาเหตุเพราะประชาชนไม่ทราบความคืบหน้าของเรื่องที่ร้องเรียน ก็จะใช้ช่องทางเพิ่มเติมอื่นในการร้องเรียนเรื่องเดิม ทั้งนี้ ศปท. ได้ให้ผู้ร้องเรียนระบุทั้งเบอร์โทรศัพท์และอีเมล์เพื่อแจ้งความคืบหน้าในแบบฟอร์มแล้ว ● ศปท. พยายามแนะนำให้ประชาชนผู้มาร้องเรียนกรอกข้อมูลในแบบหนังสือกล่าวหา/ ร้องเรียน เพื่อเป็นมาตรฐานและเก็บหลักฐานของการทุจริต แต่ประชาชนรู้สึกว่าไม่สะดวก และนิยมพูดปากเปล่า ซึ่ง ศปท. ที่มีบุคลากรจำกัด ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยรับฟังและกรอกข้อมูลเรื่องที่ร้องเรียนให้ประชาชน ● ในการสืบสวนข้อร้องเรียน พบว่าหลายครั้งที่ระบุชื่อข้าราชการผิดเพี้ยน ซึ่งมีสาเหตุจากประชาชนผู้ร้องเรียนสับสน ทำให้ไม่การดำเนินการตรวจสอบข้อร้องเรียนไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถตรวจสอบได้ถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา

หน่วยงาน	**ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)**
	• ในการแจ้งรายงานข้อมูลของหน่วยงาน ข้อร้องเรียนบางข้อเกี่ยวข้องกับประเด็นจริยธรรมของข้าราชการ ซึ่งไม่อาจตัดสินได้อย่างชัดเจนว่าถูกหรือผิด ทำให้ต้องใช้เวลาพิจารณาว่าควรจะมีการรวมเข้าไปในการรายงานข้อมูลด้วยหรือไม่ • บุคลากรของหน่วยงานมีการโยกย้ายเข้าออกบ่อย รวมถึงการเรียนรู้งานของบุคลากรที่เข้าใหม่ต้องใช้เวลาเนื่องจากกระบวนงานมีรายละเอียดทำให้การต่องานไม่ต่อเนื่องทันต่อความต้องการใช้งาน • การติดต่อกับ ศปท. ในกระทรวงอื่นๆ ยังใช้การติดต่อโดยส่วนบุคคล ไม่ได้ผ่านอีเมล์หรือระบบเครือข่าย ทำให้ขาดหลักฐานในการติดต่อและการติดตามความคืบหน้าของงานมีความล่าช้า • ศปท. มีการประสานงานร่วมกับ กบค. ในการอบรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และประชาสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวแก่ข้าราชการ เช่น no gift policy เป็นต้น
ความคาดหวัง	• การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จัดการเรื่องร้องเรียนให้แบ่งตามประเภท สามารถเก็บข้อมูลเรื่องร้องเรียน รวมถึงเป็นระบบที่เชื่อมต่อกับ ศปท. ในหน่วยงานอื่นๆ เพื่อความสะดวกในการติดต่อและตรวจสอบข้อมูล • การมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบเพื่อเป็นแนวทางในการทำงานและมีการจัดเก็บองค์ความรู้จากการทำงาน • ในการสืบสวนข้อร้องเรียนต่างๆ ควรจะต้องดำเนินการในทางลับ เพราะเรื่องทุจริตเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน จึงอยากให้มีการคุ้มครองและป้องกันการเปิดเผยตัวตนของบุคลากรระหว่างการทำงาน • มีระบบที่ปลอดภัยและรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับประชาชนในการส่งข้อร้องเรียน • แนวทางในการพิจารณาหัวข้อที่เกี่ยวข้องในการจัดส่งรายงาน โดยมีการพิจารณาประเด็นจริยธรรมว่าควรมีลักษณะหรือเข้าข่ายใดจึงสามารถจัดส่งรายงานได้
แนวทางแก้ไขปัญหา	• ระบบร้องเรียนกลางที่รับเรื่องร้องเรียนแล้วสามารถแยกประเภทเพื่อจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการต่อ รวมถึงเก็บข้อมูลเรื่องร้องเรียนที่ผ่านมาเพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินงาน รวมถึงมีระบบแจ้งความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียน เพื่อให้ประชาชนรับทราบและติดตาม • ระบบเครือข่ายภายในที่ติดต่อระหว่าง ศปท. เพื่อแลกเปลี่ยน ติดตามและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเรื่องร้องเรียน • กระบวนการทำงานและการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นแนวทางให้บุคลากรทำงานได้มีประสิทธิภาพ

หน่วยงาน	**ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)**
	• อีเมล์และพื้นที่จัดเก็บเอกสารของหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๓๖ สัมภาษณ์ สำนักตรวจสอบและประเมินผล (สตป.)

หน่วยงาน	**สำนักตรวจสอบและประเมินผล (สตป.)**
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● ธุรการประสานงานระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง (หน่วยงานฯ) และผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลังตามแผนตรวจราชการประจำปี ● รับเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับหน่วยงานฯ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้ตรวจราชการกระทรวง, กพร.
หน่วยงานที่รับบริการ	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง
ปัญหาและอุปสรรค	● สตป. ประสานงานกับผู้ตรวจการและหน่วยงานฯ โดยดูแลตัวชี้วัดจาก กพร. ที่เกี่ยวข้อง และประสานกับหน่วยงานฯ และผู้ตรวจราชการในเรื่องการตรวจสอบในพื้นที่ ● เกณฑ์การประเมิน มีการประเมินผลเชิงปริมาณคือประสานการตรวจสอบให้ผู้ตรวจราชการตรวจหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงการคลังในส่วนภูมิภาคให้ครบ ๘๒๗ หน่วยในแต่ละปีงบประมาณ และประเมินผลเชิงคุณภาพ คือ จัดทำรายงานข้อเสนอแนะไปยังผู้บริหาร และติดตามการปฏิบัติแก้ไขตามรายงานข้อเสนอแนะของหน่วยงานฯ โดย สตป. จะจัดทำรายงานเพื่อให้ปลัดฯ พิจารณาและลงนาม ก่อนส่งให้หน่วยงานฯ ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ โดย สตป. ติดตามผลการปรับปรุงเป็นระยะ ● ในการเตรียมข้อมูลของหน่วยงานฯ เพื่อให้ผู้ตรวจราชการได้พิจารณาก่อนตรวจสอบใช้เวลานาน เพราะต้องประสานงานกับหน่วยงานฯ เพื่อขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเอกสารจะถูกจัดส่งมาในหลายรูปแบบข้อมูล เช่น กระดาษ ไฟล์ รูปถ่าย เป็นต้น สตป. ต้องจัดทำให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลที่มีมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้ผู้ตรวจราชการพิจารณาได้สะดวก ● ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ยังให้ประชาชนส่งผ่าน google form ซึ่งคาดหวังว่าจะมีระบบเฉพาะสำหรับด้านนี้ ● การอนุมัติรายงานยังต้องพิมพ์รายงาน ต้องรอให้ผู้บริหารพิจารณา ซึ่งใช้เวลานาน
ความคาดหวัง	● กระบวนการตรวจสอบราชการที่รวบรวมเอกสารข้อมูลจากหน่วยงานฯ ได้ทันสมัย ค้นหาสะดวก รวมถึงมีการเก็บข้อมูลย้อนหลัง โดยทั้งหมดสามารถพิมพ์ออกมาเป็นรายงานให้ผู้ตรวจราชการพิจารณาได้ และสามารถทำการอนุมัติในระบบได้ โดยไม่ต้องพิมพ์ออกมาเป็นรายงานให้ผู้บริหารพิจารณา ● กระบวนการร้องทุกข์ที่แยกประเภทเรื่องราวร้องทุกข์ และมีระบบแจ้งเตือนความคืบหน้าของเรื่องร้องทุกข์ให้กับประชาชนเจ้าของเรื่อง
แนวทางแก้ไขปัญหา	● ระบบตรวจสอบราชการที่ช่วยรวบรวมเอกสารที่ต้องดำเนินการให้เป็นหมวดหมู่ และสามารถพิมพ์ออกมาเป็นรายงานหรือจัดส่งเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำเสนอผู้ตรวจราชการ ผู้บริหาร พิจารณาและอนุมัติ

หน่วยงาน	**สำนักตรวจสอบและประเมินผล (สตป.)**
	• ระบบติดตามหน่วยงานฯ เพื่อรายงานความคืบหน้าในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ เนื่องจากมีหน่วยงานฯ จำนวนมากที่ต้องดำเนินการติดตาม และหน่วยงานบางแห่งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทำให้การติดต่อเพื่อเก็บข้อมูลไม่สะดวก • ระบบรับเรื่องร้องเรียน ที่เป็นศูนย์กลางรับเรื่องร้องเรียน โดยสามารถแนบหลักฐาน แยกประเภทหัวข้อร้องเรียน เพื่อส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ รวมถึงมีระบบติดตามเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงความคืบหน้าในการดำเนินการเป็นระยะ ปัจจุบัน สตป. ได้เริ่มโครงการจัดทำระบบตรวจราชการและรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนพิจารณารายละเอียดก่อนดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

ตารางที่ ๓๗ สัมภาษณ์ กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตน.)

หน่วยงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตน.)
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● ประเมินแผนปฏิบัติการหรือภารกิจประจำปีของหน่วยงานในกระทรวงการคลัง (หน่วยงานฯ) เพื่อพิจารณาความเสี่ยงและกำหนดตัวชี้วัดเพื่อการติดตาม โดยนำเสนอให้ปลัดกระทรวงการคลัง (ปลัดฯ) เป็นผู้อนุมัติ ● วางแผนการติดตามความคืบหน้าในการปฏิบัติงานและความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับหน่วยงานฯ โดยแนวทางในการตรวจสอบอิงจากกรมบัญชีกลาง (กบช.) ● รายงานผลการติดตามให้ปลัดฯ รับทราบ ● กบช. จะเป็นผู้ตรวจสอบ/ ประเมิน กตน.
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปลัดกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง
หน่วยงานที่รับบริการ	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง
ปัญหาและอุปสรรค	● การประเมินแผนการทำงานของหน่วยงานฯ ของ กตน. ต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับแผนฯ หรือภารกิจของหน่วยงานฯ ในแต่ละปี ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลจากในอดีตมาประกอบการพิจารณาความเสี่ยงและแนวทางการกำหนดตัวชี้วัด โดยปัจจุบันข้อมูลดังกล่าว บางส่วนเก็บอยู่ในระบบ e-office และมีทั้งเอกสารกระดาษ ● การใช้งานระบบ e-office มีข้อจำกัดทั้งในเรื่องของการค้นหาประเด็นที่ต้องการ เช่น การค้นหาหัวเรื่องด้วยคำใกล้เคียง ไม่สามารถปรากฏผลลัพธ์ที่ต้องการ หรือสามารถค้นหาด้วยเลขเอกสารได้ แต่ไม่สามารถค้นหาด้วยคำที่ต้องการได้ เป็นต้น และในเรื่องของการบันทึกข้อมูล เพราะระบบ auto correct มีการแก้ไขคำโดยอัตโนมัติ ทำให้เมื่อเก็บข้อมูลลงเครื่องแล้วข้อมูลไม่สมบูรณ์ มีข้อผิดพลาดปรากฏ ซึ่งต้องใช้เวลากลับมาตรวจสอบแก้ไขอีกครั้ง รวมถึงไม่มีระบบสารบัญเพื่อช่วยในการจัดการเอกสาร ● ในกระบวนการตรวจสอบและติดตามการทำงานของหน่วยงานฯ เป็นการทำงานที่ดำเนินการตามหลังเหตุที่เกิดขึ้นไปแล้ว ดังนั้น การกำหนดตัวชี้วัดหรือผลที่ต้องการอาจจะไม่สะท้อนภาพที่ถูกต้องของหน่วยงาน ซึ่งถ้า กตน. สามารถประสานงานกับหน่วยงานฯ เพื่อตรวจสอบและติดตามก่อนที่หน่วยงานฯ จะเริ่มดำเนินการ จะทำให้ กตน. สามารถให้คำแนะนำที่ถูกต้องในการทำงานของหน่วยงานฯ ซึ่งจะมีประสิทธิภาพดีกว่า และส่งผลให้หน่วยงานฯ มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน ● เนื่องจากต้องดูแลหน่วยงานฯ แต่จำนวนบุคลากรมีเพียง ๑๖ คน ทำให้งานล้นมือ
ความคาดหวัง	● มีระบบการจัดเก็บเอกสารให้เป็นดิจิทัลทั้งหมด เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงและตัวชี้วัดที่เหมาะสมของแต่ละหน่วยงานฯ

หน่วยงาน	กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตน.)
	● มีระบบติดตามและตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานฯ ที่ทันต่อเวลาและให้ข้อมูลที่เที่ยงตรง
แนวทางแก้ไขปัญหา	● ระบบการติดตามการทำงานของหน่วยงานฯ ที่มีการเก็บข้อมูลผลการตรวจสอบและติดตามที่ผ่านมาในแต่ละปีงบประมาณของแต่ละหน่วยงาน และทำสารบัญเนื้อหา เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาความเสี่ยง และแนวทางในการติดตามความก้าวหน้าของหน่วยงานฯ ประจำปี โดยให้หน่วยงานฯ ส่งข้อมูลอัพเดตเป็นระยะ และมีระบบแจ้งเตือนงานของ กตน. ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานฯ ในระยะเวลาต่างๆ รวมถึงการจัดเอกสารเพื่อนำเสนอปลัดฯ พิจารณาอนุมัติ และกำหนดเป็นตัวชี้วัดของหน่วยงานฯ ในรูปแบบดิจิทัล

ตารางที่ ๓๘ สัมภาษณ์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)

หน่วยงาน	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● กำหนดตัวชี้วัดเพื่อเชื่อมโยงความสอดคล้องของโครงการต่าง ๆ ของส่วนราชการภายใต้กระทรวงคลังกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลัง ● ติดตาม รายงานผลความคืบหน้าโครงการของส่วนราชการและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังให้ผู้บริหาร ● ติดตาม รายงานข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ● สนับสนุนงานด้านนวัตกรรมของกระทรวงการคลัง ● ดูแลโครงการตามนโยบาย เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตาม พรบ. ประชารัฐ ที่ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นเลขานุการของโครงการ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้บริหารของกระทรวงการคลัง นายกรัฐมนตรี
หน่วยงานที่รับบริการ	หน่วยงานภายใต้กระทรวงการคลัง
ปัญหาและอุปสรรค	● ภารกิจของ สนย. คือตรวจสอบแผนยุทธศาสตร์และโครงการของหน่วยราชการภายใต้กระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลัง และกำหนดตัวชี้วัดที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการติดตามความก้าวหน้าและวัดประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ● การปฏิบัติปัจจุบันเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงและรัฐบาล ซึ่งไม่ได้คำนึงถึงความคาดหวังของผู้รับบริการ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจและการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อปรับปรุงการให้บริการได้ดีขึ้น ● การนำ Data Analytic มาปรับใช้ในการวิเคราะห์การปฏิบัติงาน มีประโยชน์มาก แต่เจ้าหน้าที่ควรต้องมีทักษะในการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงพัฒนากระบวนการคิดและจัดทำนวัตกรรมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ รวมทั้งตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการ ● กระบวนการทำงาน (Workflow) ของงานภายในกระทรวงคลังขาดความชัดเจนในขั้นตอนต่างๆ ส่งผลให้การทำงานซับซ้อนและใช้เวลานานเนื่องจากต้องใช้วิจารณญาณของผู้ทำงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตัดสินใจ ● เนื่องจาก สนย. ต้องดูแลโครงการตามนโยบายของกระทรวงการคลัง คือ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ทำให้ต้องมีการจัดทำช่องทางเพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการดังกล่าว ● ระบบการติดตามความคืบหน้าโครงการที่ปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์มีหลายระบบ ทั้ง OPS Plan, e-MENSCR เป็นต้น แต่การนำข้อมูลออกมาพิจารณาใช้เวลา ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถดูรายละเอียดความคืบหน้าของกรมอื่นผ่านระบบดังกล่าว สนย. จึงได้ติดตามความคืบหน้าโดยส่งหนังสือติดตามความคืบหน้าโครงการแนบพร้อมกับเอกสารของสภาพัฒฯ ในการ

หน่วยงาน	**สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)**
	ติดตามความคืบหน้าของโครงการ ซึ่งต้องใช้เวลาในการรอการตอบกลับจากหน่วยงานต่างๆ ● การส่งเสริมให้หน่วยงานภายในใช้งานระบบ/ช่องทางการประชาสัมพันธ์ แต่ยังขาดความร่วมมือและความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ ● ควรส่งเสริมการประกวดโครงการนวัตกรรมเพื่อกระตุ้นให้แต่ละหน่วยงานส่งผลงานเข้าประกวด ซึ่งที่ผ่านมาไม่ค่อยได้รับความสนใจและร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ● ปัจจุบันกระบวนการ PMQA ช่วยให้หน่วยงานทำงานเป็นระบบมากขึ้น แต่ยังต้องการการขับเคลื่อนและผลักดันให้หน่วยงานมีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญมากขึ้น จนสามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดผล
ความคาดหวัง	● มีระบบการติดตามความคืบหน้าของการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้กระทรวงการคลังแบบรวมศูนย์ ● มีระบบรับเรื่องร้องเรียนที่อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการร้องเรียนและติดตามความก้าวหน้าของเรื่องร้องเรียน ● มีการอบรม Data Analytic ระดับกลางถึงสูง เพื่อให้บุคลากรสามารถใช้เครื่องมือที่มีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
แนวทางแก้ไขปัญหา	● การจัดทำระบบติดตามความคืบหน้าของการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้กระทรวงการคลัง ● การจัดระบบรับเรื่องร้องเรียนแบบ one stop service เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการร้องเรียนและติดตามความคืบหน้า

ตารางที่ ๓๙ สัมภาษณ์ กลุ่มสารนิเทศการคลัง (กสค.)

หน่วยงาน	**กลุ่มสารนิเทศการคลัง (กสค.)**
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังและกระทรวงการคลัง ● รวบรวมงานของหน่วยงานต่างๆ เพื่อทำแผนประชาสัมพันธ์ ● จัดทำแผนงานประชาสัมพันธ์งานของกระทรวงการคลังให้หน่วยงานรับทราบและปฏิบัติตาม ● ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกในการประชาสัมพันธ์ต่างๆ ● สื่อสารกับประชาชนผ่าน Social Media Platform
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้บริหาร ทุกหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง ประชาชน
หน่วยงานที่รับบริการ	ทุกหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง
ปัญหาและอุปสรรค	● งานประชาสัมพันธ์จะขึ้นตรงกับ รองปลัดฯ หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้ ซึ่งดำรงตำแหน่งโฆษกกระทรวงการคลังด้วย ● งานของ กสค. เป็นงานสื่อสารที่ต้องปรับตัวให้ทันกับพฤติกรรมการรับสื่อของประชาชนเปลี่ยนไป หรือไม่มีความมั่นใจในสื่อของรัฐ ส่งผลให้บางครั้งประชาชนมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วนในเรื่องต่างๆ เนื่องจากรับสื่อจากช่องทางอื่นที่ไม่ใช่ช่องทางการสื่อสารอย่างเป็นทางการของกระทรวงการคลัง ● การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องและทันต่อเหตุการณ์กับงานที่ทำ อย่างเช่นการใช้ boost post ใน social media platform ซึ่งต้องทำในขณะที่มีประเด็นที่สำคัญที่ต้องการสื่อสารกับประชาชน แต่ติดขัดกับขั้นตอนการเบิกจ่าย ● การสื่อสารในปัจจุบันมีช่องทางใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา จำเป็นต้องมีการลงทุนเพื่อศึกษาความเป็นไปได้และรับฟังผลตอบรับ รวมถึงมีบุคลากรเพื่อดูแลจัดทำให้ข้อมูลทันสมัยและง่ายต่อการประชาสัมพันธ์ ซึ่ง กสค. ยังไม่มีงบประมาณและบุคลากรที่ครอบคลุมเพียงพอในประเด็นนี้ ● การประชาสัมพันธ์ในบางประเด็นที่ยังมีข้อมูลไม่ชัดเจนเพียงพอ ทำให้การสื่อสารไม่สมบูรณ์ตั้งแต่ครั้งแรก และถูกทำให้เข้าใจคลาดเคลื่อน ซึ่งการเพิ่มเติมข้อมูลในภายหลังไม่สามารถแก้ไขความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นได้ ● บุคลากรมีการโยกย้ายบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในกระบวนการทำงาน รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้มีการล้าสมัย
ความคาดหวัง	● ปัจจุบันผู้บริหารให้ความสำคัญของการสื่อสารประชาสัมพันธ์ และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงการคลัง ซึ่งคาดหวังว่า

หน่วยงาน	**กลุ่มสารนิเทศการคลัง (กสค.)**
	จะได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณในการสื่อสารประชาสัมพันธ์และมีบุคลากรเพิ่มขึ้น ● การบริหารความคาดหวังของประชาชนและการสื่อสารผ่านช่องทางที่เป็นทางการของกระทรวงการคลังจะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในข่าวสารที่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่เป็นทางการมากขึ้น
แนวทางแก้ไขปัญหา	● การสนับสนุนงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ บุคลากร และอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการทำงาน

ตารางที่ ๔๐ สัมภาษณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.)

หน่วยงาน	**ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.)**
หน้าที่และงานตามภารกิจ	● ปฏิบัติงานด้านนโยบาย การบริหารจัดการและส่งเสริมพัฒนา ทรัพยากรบุคคลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงการคลังตามนโยบาย ● บริหารจัดการและบูรณาการระบบเครือข่ายข้อมูลของกระทรวงการคลัง ● บริหารจัดการ บูรณาการระบบข้อมูลและการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลังและหน่วยงานนอกที่เกี่ยวข้อง ● บริหารจัดการและกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ● สนับสนุนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่างๆ ทั้งระบบงาน อุปกรณ์ IT ระบบปฏิบัติการ Software เป็นต้น ● การฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่บุคลากรในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง
หน่วยงานที่รับบริการ	สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง
ปัญหาและอุปสรรค	● การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความก้าวหน้าในปัจจุบัน อย่างเช่น เรื่อง Cloud, AI, Data เป็นต้น ซึ่งอุปกรณ์ ระบบปฏิบัติการ และ software ที่ใช้งานในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอรองรับเทคโนโลยีใหม่ นอกจากนั้น ทักษะและความเข้าใจในเรื่องเทคโนโลยีของบุคลากรยังไม่เท่าทันเพียงพอกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ● แนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับการทำงานของหน่วยงานภายใต้กระทรวงการคลังยังไม่เป็นองค์รวมและมีเป้าหมายที่ตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ไม่ก่อให้เกิดภาพที่ชัดเจนจนบุคลากรเข้าใจ ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ ● การเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นต่างๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจ รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้งาน ● การทำความเข้าใจในเรื่องของข้อมูลทวีความสำคัญมากขึ้น แต่บทบาท อำนาจหน้าที่ ในการจัดการข้อมูลภายในกระทรวงการคลังไม่ชัดเจน รวมถึงการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายใต้กระทรวงการคลังยังไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น การจัดทำ Data Governance, การจัดทำ Data Strategy ระหว่างกรม เป็นต้น ทำให้การนำข้อมูลเพื่อใช้งานยังไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่มีประสิทธิภาพ

หน่วยงาน	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.)
	● สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีฐานข้อมูลที่สำคัญหลายอย่าง แต่ยังไม่มีคนนำมาใช้งานในด้าน Data Analytics อย่างจริงจัง ทำให้เกิดการเสียโอกาส ● บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมีจำกัด ทำให้การจัดสรรงานไม่ทั่วถึงและไม่สมดุล ● ประเด็นเรื่องการรักษาความลับของข้อมูลและการป้องกันภัยไซเบอร์เป็นประเด็นสำคัญในปัจจุบัน
ความคาดหวัง	● บุคลากรมี mindset เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและมีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศได้ทันยุคทันสมัย และสามารถใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังได้เต็มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ● มีแนวทางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงการคลังทั้งในภาพรวมและแต่ละหน่วยงาน ที่มีความสอดคล้อง ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าใจและสนับสนุน ● มีแนวทางการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานและนำมาใช้งานให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน เพื่อหาผลลัพธ์และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไป ● มีการพัฒนาระบบสนับสนุนการทำงานในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เช่น ระบบสารบัญ ให้มีประสิทธิภาพและบุคลากรใช้งานได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น ● การนำ AI เพื่อมาช่วยจัดการเรื่องงานเอกสารในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
แนวทางแก้ไขปัญหา	● การอบรมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงการพัฒนา mindset ให้กับบุคลากร เพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ ● การจัดทำ IT Roadmap สำหรับแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ทั้งองค์กรเห็นเป้าหมายที่ชัดเจนในทิศทางเดียวกัน ● การปรับปรุงระบบสนับสนุนการทำงานในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เช่น ระบบสารบัญ ระบบอีเมล์ ระบบ storage เป็นต้น ที่รับฟังความคิดเห็นของผู้ใช้งานเพื่อนำมาพัฒนาให้ใช้งานได้สะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๑๑ ผลการสำรวจความพึงพอใจระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๓.๑๑.๑ การวิเคราะห์สถานภาพและปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขด้านอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์

ที่ปรึกษาได้สำรวจข้อมูลจากสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลความต้องการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จัดทำสรุปการวิเคราะห์สถานภาพและปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขด้านอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ ออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์ ด้านความจำเป็นของอุปกรณ์และด้านสถานภาพการใช้งานอุปกรณ์ในปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

- **ด้านความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์**

จากการสำรวจสถานภาพด้านความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ ของพนักงานสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมต่อความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์อยู่ที่ **๓.๖๑ คะแนน** จากผู้ประเมินจำนวน ๑๕๖ คน โดยการสำรวจความพึงพอใจครอบคลุมรายการอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ (PC) เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) เครื่อง Tablet (IPAD/ Android) เครื่องพิมพ์ (Printer) เครื่องแสกนเอกสาร (Scanner) กล้องถ่ายรูป (Camera) ระบบสำรองข้อมูล (ไฟล์งาน) ระบบรักษาความปลอดภัย ระบบ Anti-Virus ระบบอีเมล์กลาง และระบบเครือข่าย (Network) ผลสรุปคะแนนความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์ด้านอุปกรณ์แสดงดังรูปที่ ๕๘

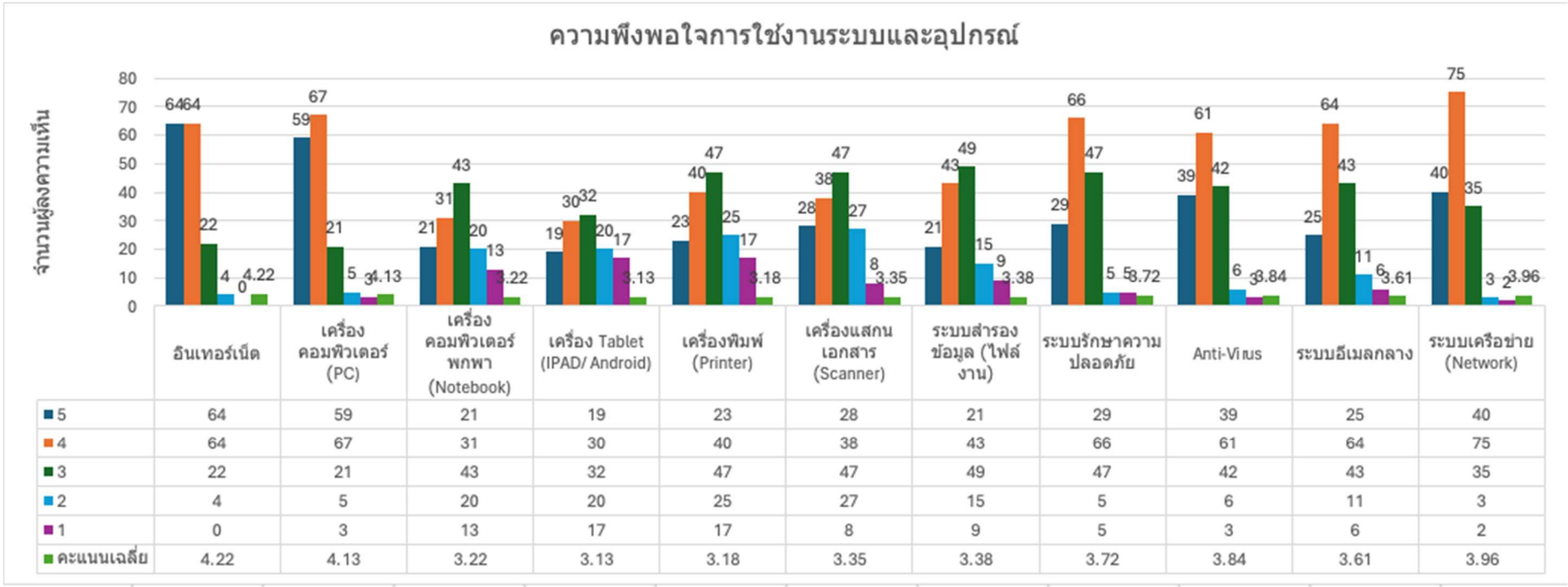

	อินเทอร์เน็ต	เครื่องคอมพิวเตอร์ (PC)	เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Notebook)	เครื่อง Tablet (IPAD/ Android)	เครื่องพิมพ์ (Printer)	เครื่องแสกนเอกสาร (Scanner)	ระบบสำรองข้อมูล (ไฟล์งาน)	ระบบรักษาความปลอดภัย	Anti-Virus	ระบบอีเมลกลาง	ระบบเครือข่าย (Network)
5	64	59	21	19	23	28	21	29	39	25	40
4	64	67	31	30	40	38	43	66	61	64	75
3	22	21	43	32	47	47	49	47	42	43	35
2	4	5	20	20	25	27	15	5	6	11	3
1	0	3	13	17	17	8	9	5	3	6	2
คะแนนเฉลี่ย	4.22	4.13	3.22	3.13	3.18	3.35	3.38	3.72	3.84	3.61	3.96

รูปที่ ๕๘ ผลการสำรวจความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์ด้านอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์และเครื่องพิมพ์

- **ด้านความจำเป็นของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์**

จากการสำรวจสถานภาพด้านความจำเป็นของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ ของพนักงานสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมต่อความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์อยู่ที่ **๔.๕๑ คะแนน** จากผู้ประเมินจำนวน ๑๕๖ คน โดยการสำรวจความจำเป็นของอุปกรณ์ครอบคลุมรายการอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ (PC) เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) เครื่อง Tablet (IPAD/ Android) เครื่องพิมพ์ (Printer) เครื่องแสกนเอกสาร (Scanner) กล้องถ่ายรูป (Camera) ระบบสำรองข้อมูล (ไฟล์งาน) ระบบรักษาความปลอดภัย ระบบ Anti-Virus ระบบอีเมล์กลาง และระบบเครือข่าย (Network) ผลสรุปคะแนนความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์ด้านอุปกรณ์ แสดงดังรูปที่ ๕๙

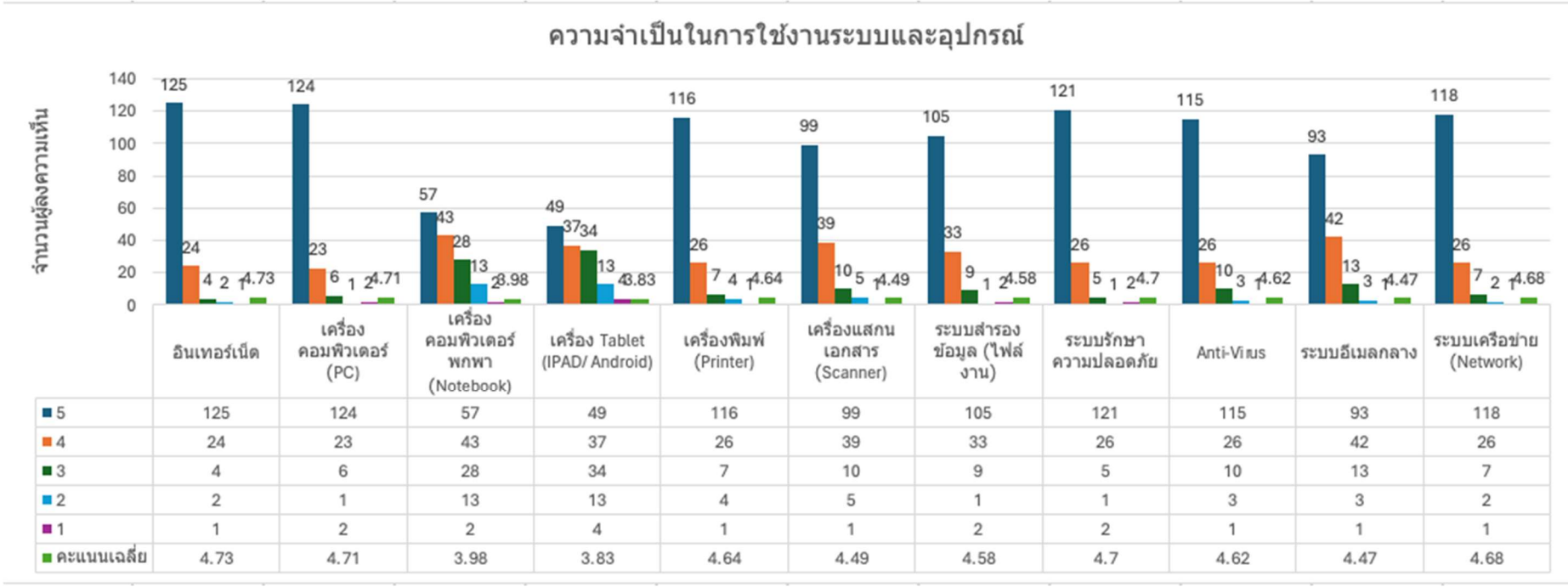

	อินเทอร์เน็ต	เครื่องคอมพิวเตอร์ (PC)	เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Notebook)	เครื่อง Tablet (IPAD/ Android)	เครื่องพิมพ์ (Printer)	เครื่องแสกนเอกสาร (Scanner)	ระบบสำรองข้อมูล (ไฟล์งาน)	ระบบรักษาความปลอดภัย	Anti-Virus	ระบบอีเมลกลาง	ระบบเครือข่าย (Network)
5	125	124	57	49	116	99	105	121	115	93	118
4	24	23	43	37	26	39	33	26	26	42	26
3	4	6	28	34	7	10	9	5	10	13	7
2	2	1	13	13	4	5	1	1	3	3	2
1	1	2	2	4	1	1	2	2	1	1	1
คะแนนเฉลี่ย	4.73	4.71	3.98	3.83	4.64	4.49	4.58	4.7	4.62	4.47	4.68

รูปที่ ๕๙ ผลการสำรวจความจำเป็นของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์

- **ด้านสถานภาพการใช้งานอุปกรณ์**

จากการสำรวจสถานภาพการใช้งานอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ ของพนักงานสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จากผู้ประเมินจำนวน ๑๕๖ คน โดยการสำรวจความจำเป็นของอุปกรณ์ครอบคลุมรายการอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ (PC) เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) เครื่อง Tablet (IPAD/ Android) เครื่องพิมพ์ (Printer) เครื่องแสกนเอกสาร (Scanner) กล้องถ่ายรูป (Camera) ระบบสำรองข้อมูล (ไฟล์งาน) ระบบรักษาความปลอดภัย ระบบ Anti-Virus ระบบอีเมล์กลาง และระบบเครือข่าย (Network) ผลสรุปคะแนนความพึงพอใจในการใช้งานอุปกรณ์ด้านอุปกรณ์แสดงดังรูปที่ ๖๐

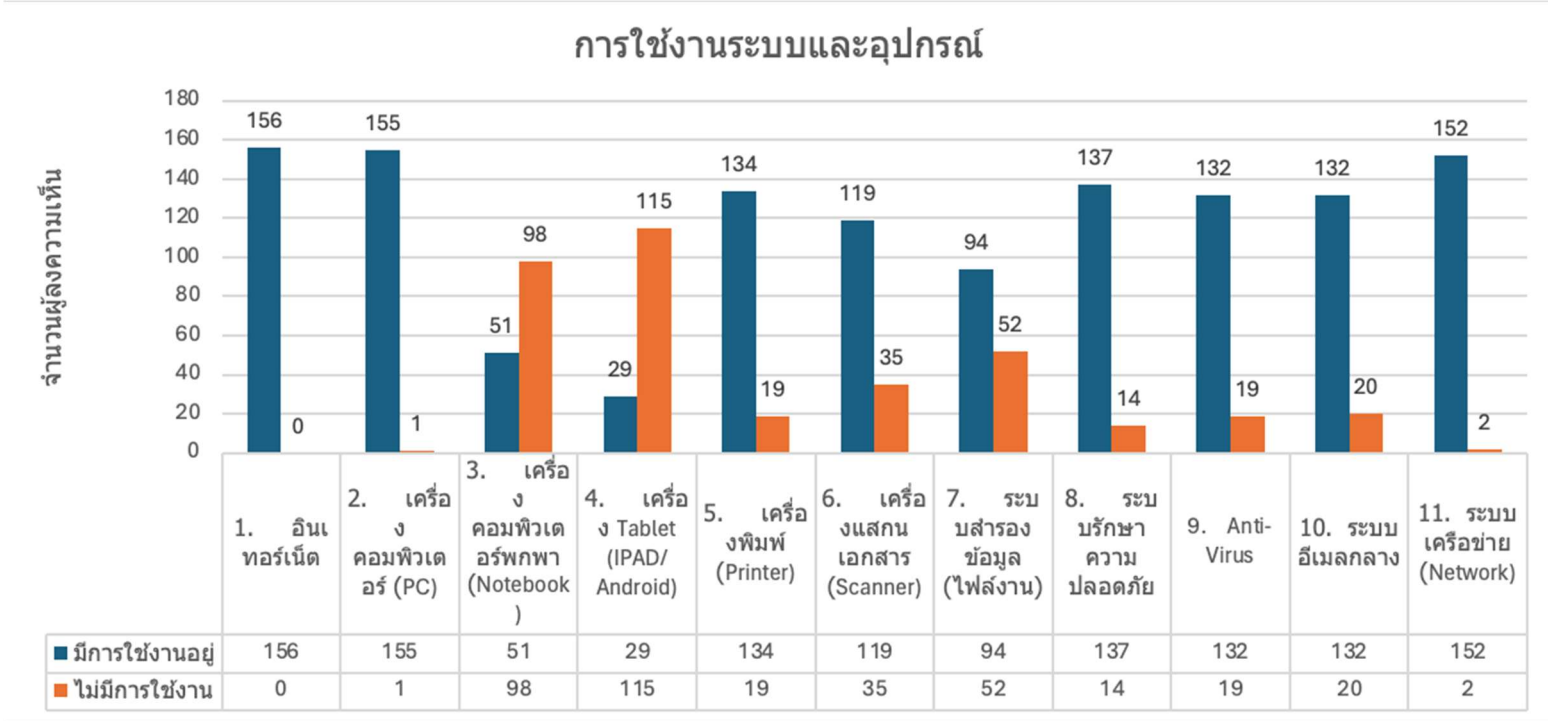

รูปที่ ๖๐ ผลการสำรวจการใช้งานอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์

- วิเคราะห์สถานภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะใช้ด้านอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ สามารถสรุปประเด็นสำคัญด้านสถานภาพ ปัญหาที่พบ จัดทำเป็นข้อเสนอแนะด้านอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และเครื่องพิมพ์ ดังนี้:

สถานภาพการใช้งานปัจจุบัน

- **อุปกรณ์สื่อสารและการประชุม**: โทรศัพท์มือถือส่วนกลางและอุปกรณ์ระบบประชุมทางไกลไม่ได้ถูกติดตั้งครอบคลุมทุกห้องประชุม ทำให้การติดต่อนอกเวลาราชการและการประชุมบางครั้งมีข้อจำกัด
- **การสำรองข้อมูล**: การใช้ External Harddisk ในการสำรองข้อมูลจำเป็นมาก โดยเฉพาะไฟล์ขนาดใหญ่จากงานประชาสัมพันธ์ เพื่อลดภาระการจัดเก็บไฟล์ในเครื่องคอมพิวเตอร์หลัก
- **อุปกรณ์สำนักงาน**: เครื่องพิมพ์และเครื่องสแกนมีจำนวนไม่เพียงพอและบ่อยครั้งที่เกิดการขัดข้อง ทำให้การทำงานล่าช้า รวมถึงเครื่องถ่ายเอกสารที่มีการใช้งานร่วมกันหลายส่วนงานซึ่งอาจส่งผลต่อความลับของงาน

ปัญหาที่พบ

- **การบำรุงรักษาอุปกรณ์**: เครื่องพิมพ์และเครื่องถ่ายเอกสารเกิดความเสียหายบ่อยครั้ง นอกจากนี้ยังมีปัญหากับการแจ้งซ่อมซึ่งบางครั้งยังใช้งานไม่ได้
- **การรองรับซอฟต์แวร์**: คอมพิวเตอร์พกพายังเป็นรุ่นเก่าและไม่สามารถรองรับโปรแกรมสำหรับการทำงานได้ดี บ่อยครั้งที่การประมวลผลไม่ทันการณ์ส่งผลให้การทำงานล่าช้า
- **ระบบอีเมล**: มีปัญหาเรื่องอีเมลไม่เข้าหรือเกิดความล่าช้าในการรับ-ส่ง เพราะระบบอีเมลกลางมีความจำกัดในการจัดเก็บและการใช้งานค่อนข้างยาก

ข้อเสนอแนะ

- **อัพเกรดและเพิ่มจำนวนอุปกรณ์**: ควรอัพเกรดเครื่องพิมพ์และเครื่องสแกนให้เป็นรุ่นที่ทันสมัย และเพิ่มจำนวนเครื่องพิมพ์และเครื่องสแกนให้เพียงพอกับความต้องการของแต่ละหน่วยงาน เพื่อลดปัญหาความล่าช้าในการทำงานและปัญหาในการแชร์เครื่องระหว่างหน่วยงานต่างๆ
- **ปรับปรุงระบบสื่อสารและการประชุม**: ติดตั้งโทรศัพท์มือถือส่วนกลางและอุปกรณ์ระบบประชุมทางไกลในทุกห้องประชุม เพื่อรองรับการติดต่อและการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ
- **ขยายพื้นที่จัดเก็บข้อมูลบนระบบคลาวด์และฮาร์ดดิสก์ภายนอก**: เพิ่มพื้นที่จัดเก็บข้อมูลบนระบบคลาวด์และจัดหาฮาร์ดดิสก์ภายนอก

เพื่อสำรองข้อมูลที่สำคัญ เช่น ไฟล์ภาพและวิดีโอ เพื่อรักษาประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์หลัก

- **การฝึกอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ** : จัดการฝึกอบรมเป็นประจำเกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีใหม่ๆ และการใช้งานโปรแกรมแต่งภาพและวิดีโอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน
- **การบำรุงรักษาและการแจ้งซ่อมอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ**: จัดตั้งระบบการแจ้งซ่อมที่เข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว เพื่อให้ปัญหาเรื่องอุปกรณ์เสียหรือเกิดข้อขัดข้องสามารถแก้ไขได้ทันท่วงที ลดการหยุดชะงักของการทำงาน
- **ปรับปรุงระบบอีเมล**: ปรับปรุงระบบอีเมลกลางให้มีความจุมากขึ้นและมีความเสถียรภาพสูง เพื่อรองรับการส่งและรับอีเมลได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๓.๑๑.๒ การวิเคราะห์สถานภาพและปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขด้านระบบสารสนเทศ

การสำรวจความพึงพอในการใช้งานระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ผลสำรวจสถานภาพด้านความพึงพอใจในการใช้งานระบบสารสนเทศของพนักงานสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมต่อความพึงพอใจในการใช้งานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ที่ ๓.๘๑ คะแนน จากผู้ประเมินจำนวน ๑๕๖ คน แสดงดังรูปที่ ๖๑ - ๖๓

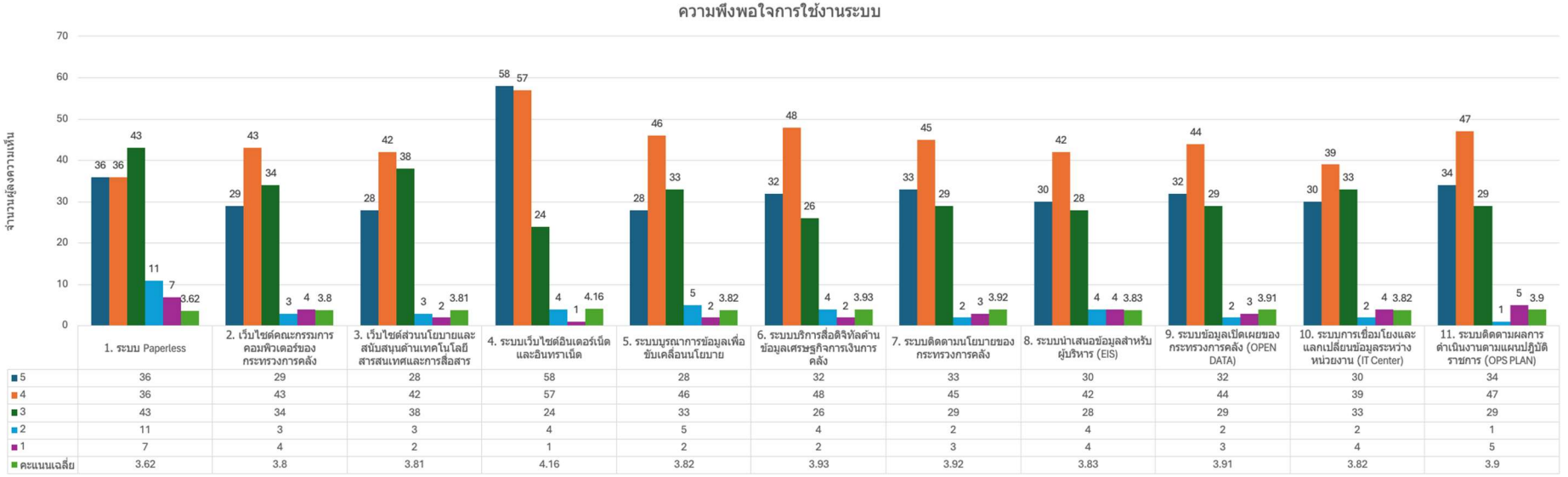

	1. ระบบ Paperless	2. เว็บไซต์คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง	3. เว็บไซต์ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4. ระบบเว็บไซต์อินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ต	5. ระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย	6. ระบบบริการสื่อดิจิทัลด้านข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง	7. ระบบติดตามนโยบายของกระทรวงการคลัง	8. ระบบนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหาร (EIS)	9. ระบบข้อมูลเปิดเผยของกระทรวงการคลัง (OPEN DATA)	10. ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (IT Center)	11. ระบบติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ (OPS PLAN)
5	36	29	28	58	28	32	33	30	32	30	34
4	36	43	42	57	46	48	45	42	44	39	47
3	43	34	38	24	33	26	29	28	29	33	29
2	11	3	3	4	5	4	2	4	2	2	1
1	7	4	2	1	2	2	3	4	3	4	5
คะแนนเฉลี่ย	3.62	3.8	3.81	4.16	3.82	3.93	3.92	3.83	3.91	3.82	3.9

รูปที่ ๖๑ ผลสำรวจความพึงพอใจต่อระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๑/๓

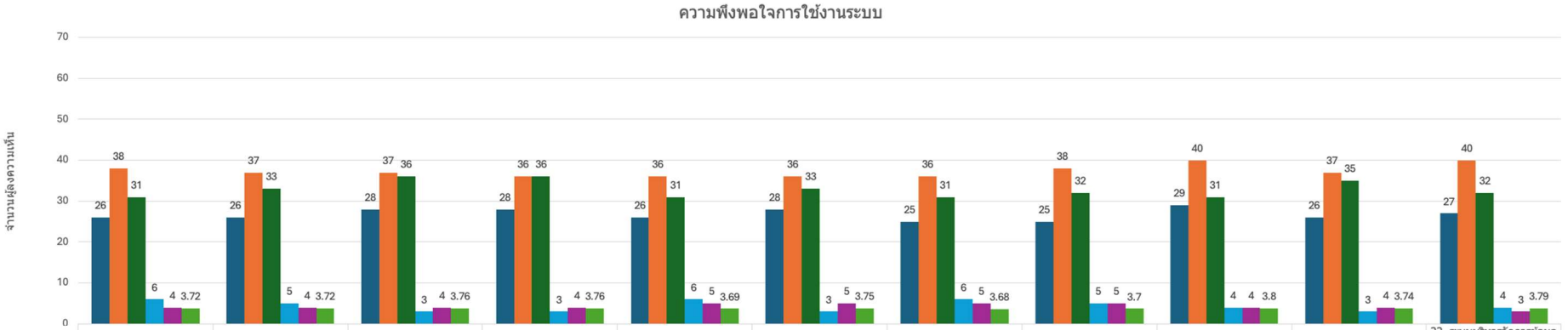

	12. ระบบบริการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ กระทรวงการคลัง (SET MOF)	13. ระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ (SET Market)	14. ระบบบัญชีข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (catalog)	15. ระบบบัญชีข้อมูลเปิดของกระทรวงการคลัง (open catalog)	16. ระบบลงทะเบียนมาตรการบรรเทา ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา	17. ระบบภายในและต่างประเทศ (News center)	18. ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange & Linkage)	19. ระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog)	20. ระบบจัดเก็บข้อมูล (MoF Drive)	21. ระบบบริหารจัดการ Web Service Management	22. ระบบบริหารจัดการข้อมูลกลาง (Data Management) ระบบสร้างรายงานด้วยตนเอง (Self bi)
5	26	26	28	28	26	28	25	25	29	26	27
4	38	37	37	36	36	36	36	38	40	37	40
3	31	33	36	36	31	33	31	32	31	35	32
2	6	5	3	3	6	3	6	5	4	3	4
1	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	3
คะแนนเฉลี่ย	3.72	3.72	3.76	3.76	3.69	3.75	3.68	3.7	3.8	3.74	3.79

รูปที่ ๖๒ ผลสำรวจความพึงพอใจต่อระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒/๓

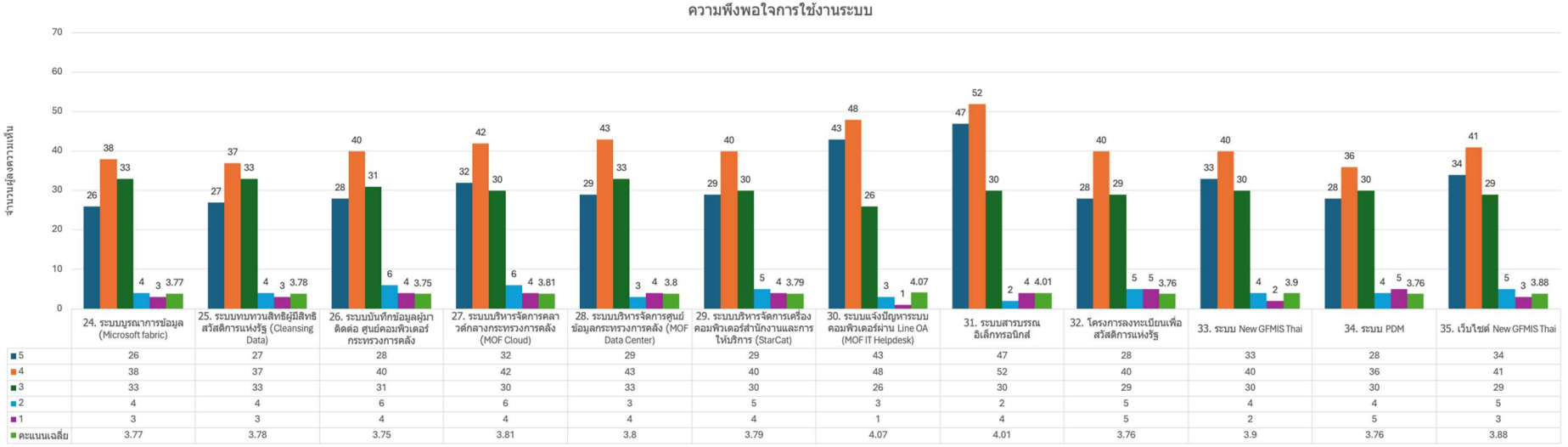

	24. ระบบบูรณาการข้อมูล (Microsoft fabric)	25. ระบบทบทวนสิทธิผู้มีสิทธิสวัสดิการแห่งรัฐ (Cleansing Data)	26. ระบบบันทึกข้อมูลผู้มาติดต่อ ศูนย์คอมพิวเตอร์ กระทรวงการคลัง	27. ระบบบริหารจัดการคลาวด์กลางกระทรวงการคลัง (MOF Cloud)	28. ระบบบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลกระทรวงการคลัง (MOF Data Center)	29. ระบบบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงานและการให้บริการ (StarCat)	30. ระบบแจ้งปัญหาระบบคอมพิวเตอร์ผ่าน Line OA (MOF IT Helpdesk)	31. ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	32. โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	33. ระบบ New GFMIS Thai	34. ระบบ PDM	35. เว็บไซต์ New GFMIS Thai
5	26	27	28	32	29	29	43	47	28	33	28	34
4	38	37	40	42	43	40	48	52	40	40	36	41
3	33	33	31	30	33	30	26	30	29	30	30	29
2	4	4	6	6	3	5	3	2	5	4	4	5
1	3	3	4	4	4	4	1	4	5	2	5	3
คะแนนเฉลี่ย	3.77	3.78	3.75	3.81	3.8	3.79	4.07	4.01	3.76	3.9	3.76	3.88

รูปที่ ๖๓ ผลสำรวจความพึงพอใจต่อระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓/๓

- **ด้านความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศ** สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

การสำรวจความสมบูรณ์ของระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ผลสำรวจสถานภาพด้านความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศของพนักงานสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมต่อความสมบูรณ์ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ที่ **๓.๗๘ คะแนน** จากผู้ประเมินจำนวน ๑๕๖ คน แสดงดังรูปที่ ๖๔ - ๖๖

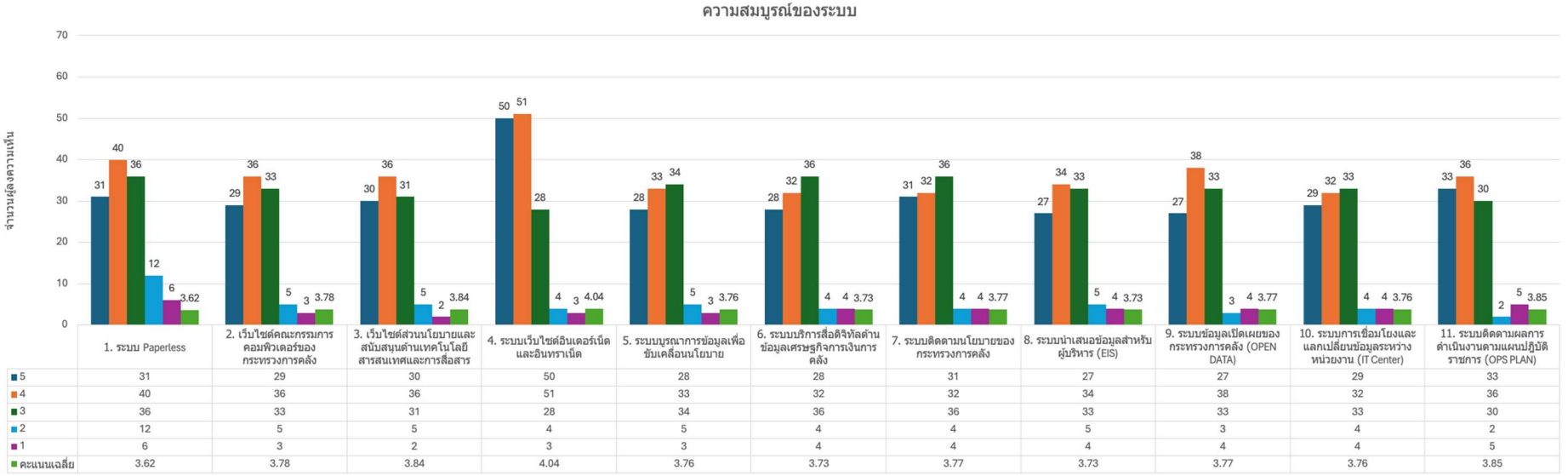

	1. ระบบ Paperless	2. เว็บไซต์คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง	3. เว็บไซต์ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4. ระบบเว็บไซต์อินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ต	5. ระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย	6. ระบบบริการสื่อดิจิทัลด้านข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง	7. ระบบติดตามนโยบายของกระทรวงการคลัง	8. ระบบนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหาร (EIS)	9. ระบบข้อมูลเปิดเผยของกระทรวงการคลัง (OPEN DATA)	10. ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (IT Center)	11. ระบบติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ (OPS PLAN)
5	31	29	30	50	28	28	31	27	27	29	33
4	40	36	36	51	33	32	32	34	38	32	36
3	36	33	31	28	34	36	36	33	33	33	30
2	12	5	5	4	5	4	4	5	3	4	2
1	6	3	2	3	3	4	4	4	4	4	5
คะแนนเฉลี่ย	3.62	3.78	3.84	4.04	3.76	3.73	3.77	3.73	3.77	3.76	3.85

รูปที่ ๖๔ ผลสำรวจความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๑/๓

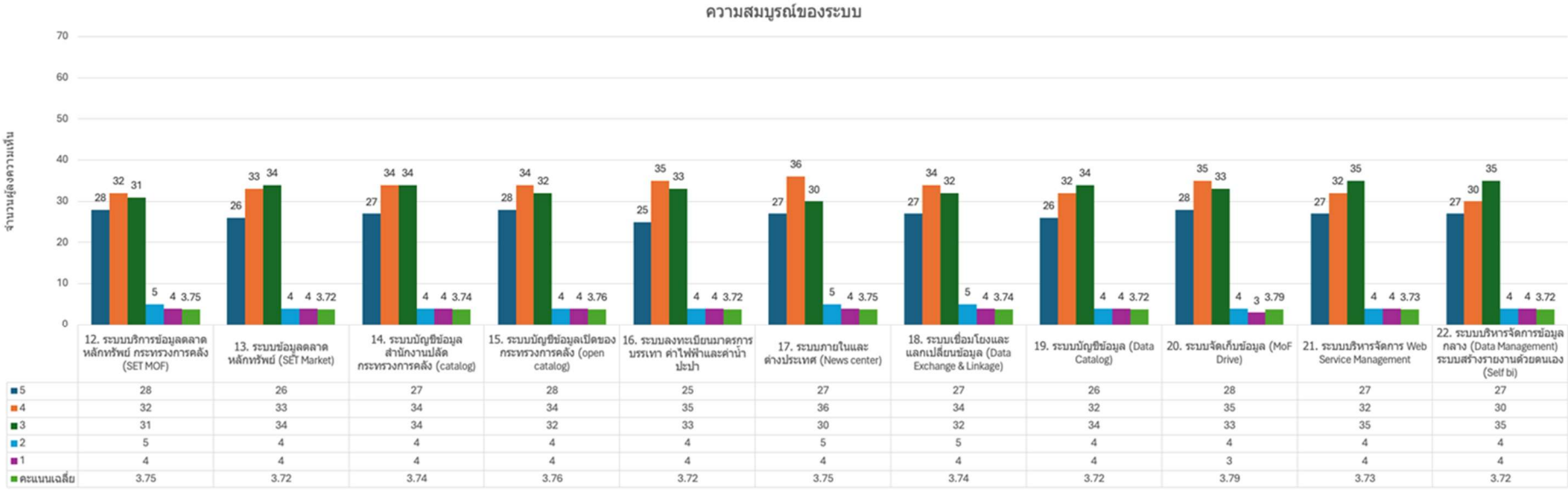

รูปที่ ๖๕ ผลสำรวจความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒/๓

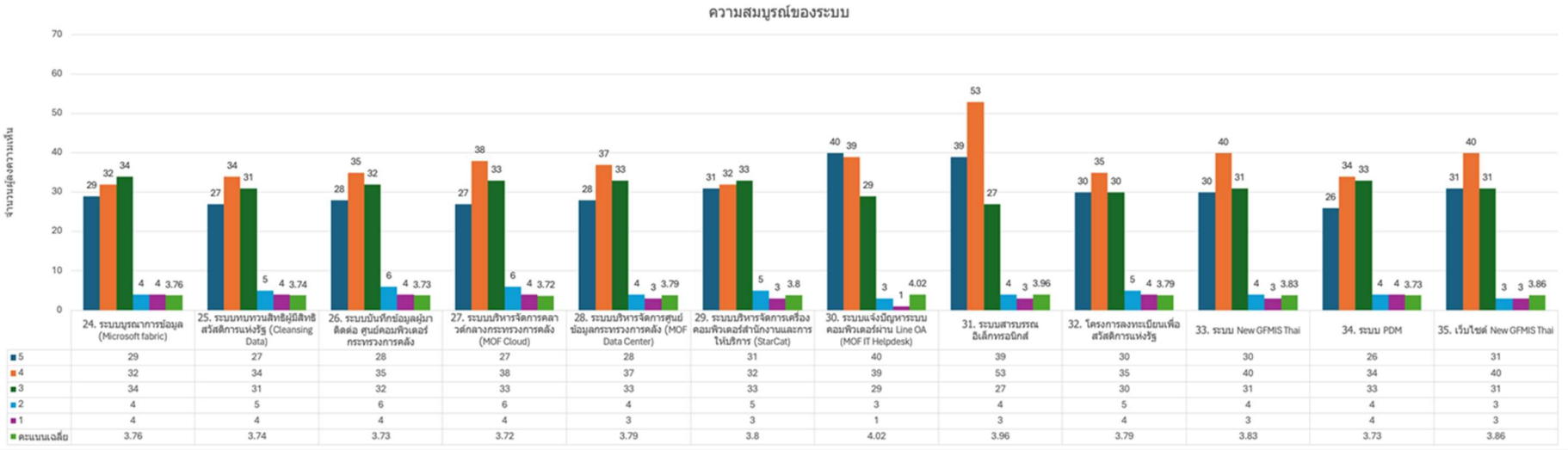

รูปที่ ๖๖ ผลสำรวจความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓/๓

- **ด้านความมีประโยชน์ของระบบสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง**

การสำรวจความมีประโยชน์ของระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ผลสำรวจสถานภาพด้านความมีประโยชน์ของระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมต่อความมีประโยชน์ของระบบสารสนเทศทั้ง ๓ กลุ่มอยู่ที่ **๔.๐๐ คะแนน** จากผู้ประเมินจำนวน ๑๕๖ คน แสดงดังรูปที่ ๖๗ - ๖๙

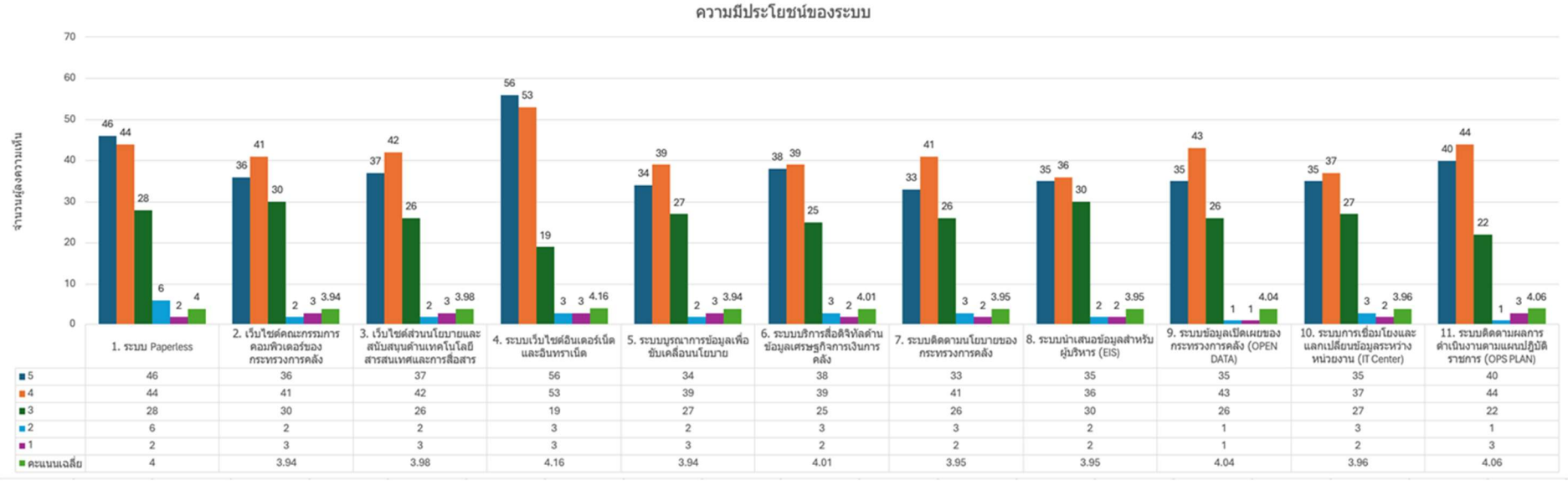

	1. ระบบ Paperless	2. เว็บไซต์คณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง	3. เว็บไซต์ส่วนนโยบายและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4. ระบบเว็บไซต์อินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ต	5. ระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย	6. ระบบบริการสื่อดิจิทัลด้านข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง	7. ระบบติดตามนโยบายของกระทรวงการคลัง	8. ระบบนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหาร (EIS)	9. ระบบข้อมูลเปิดเผยของกระทรวงการคลัง (OPEN DATA)	10. ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (IT Center)	11. ระบบติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ (OPS PLAN)
5	46	36	37	56	34	38	33	35	35	35	40
4	44	41	42	53	39	39	41	36	43	37	44
3	28	30	26	19	27	25	26	30	26	27	22
2	6	2	2	3	2	3	3	2	1	3	1
1	2	3	3	3	3	2	2	2	1	2	3
คะแนนเฉลี่ย	4	3.94	3.98	4.16	3.94	4.01	3.95	3.95	4.04	3.96	4.06

รูปที่ ๖๗ ผลสำรวจความมีประโยชน์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๑/๓

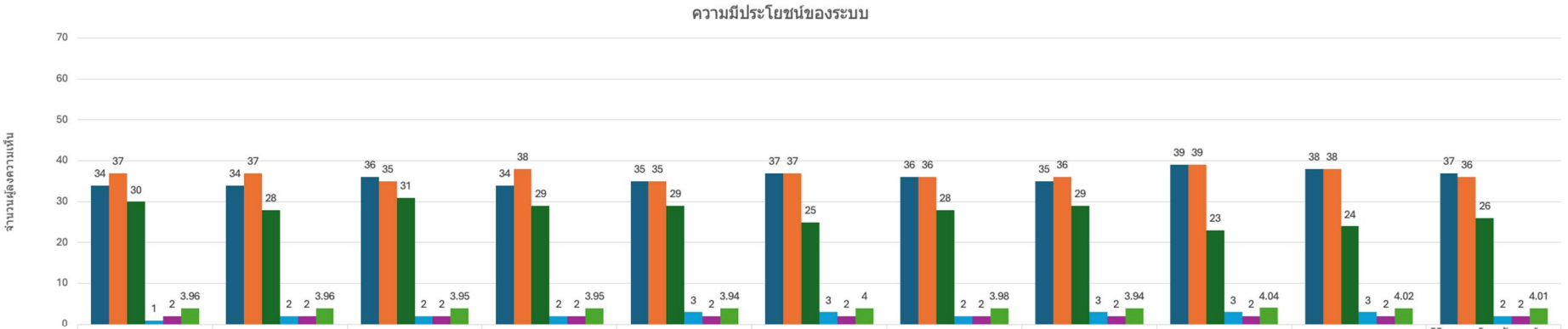

	12. ระบบบริการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ กระทรวงการคลัง (SET MOF)	13. ระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ (SET Market)	14. ระบบบัญชีข้อมูลสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (catalog)	15. ระบบบัญชีข้อมูลเปิดของกระทรวงการคลัง (open catalog)	16. ระบบลงทะเบียนมาตรการบรรเทา ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา	17. ระบบภายในและต่างประเทศ (News center)	18. ระบบเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange & Linkage)	19. ระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog)	20. ระบบจัดเก็บข้อมูล (MoF Drive)	21. ระบบบริหารจัดการ Web Service Management	22. ระบบบริหารจัดการข้อมูลกลาง (Data Management) ระบบสร้างรายงานด้วยตนเอง (Self bi)
5	34	34	36	34	35	37	36	35	39	38	37
4	37	37	35	38	35	37	36	36	39	38	36
3	30	28	31	29	29	25	28	29	23	24	26
2	1	2	2	2	3	3	2	3	3	3	2
1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
คะแนนเฉลี่ย	3.96	3.96	3.95	3.95	3.94	4	3.98	3.94	4.04	4.02	4.01

รูปที่ ๖๘ ผลสำรวจความมีประโยชน์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๒/๓

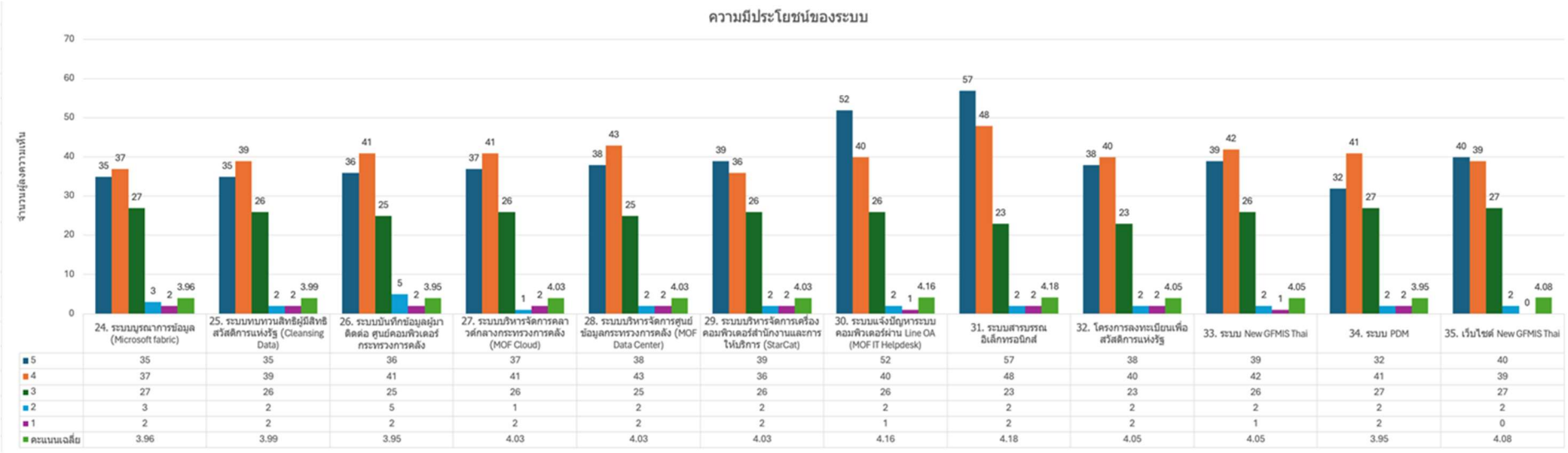

	24. ระบบบูรณาการข้อมูล (Microsoft fabric)	25. ระบบทบทวนสิทธิผู้มีสิทธิสวัสดิการแห่งรัฐ (Cleansing Data)	26. ระบบบันทึกข้อมูลผู้มาติดต่อ ศูนย์คอมพิวเตอร์ กระทรวงการคลัง	27. ระบบบริหารจัดการคลาวด์กลางกระทรวงการคลัง (MOF Cloud)	28. ระบบบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลกระทรวงการคลัง (MOF Data Center)	29. ระบบบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงานและการให้บริการ (StarCat)	30. ระบบแจ้งปัญหาระบบคอมพิวเตอร์ผ่าน Line OA (MOF IT Helpdesk)	31. ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	32. โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	33. ระบบ New GFMIS Thai	34. ระบบ PDM	35. เว็บไซต์ New GFMIS Thai
5	35	35	36	37	38	39	52	57	38	39	32	40
4	37	39	41	41	43	36	40	48	40	42	41	39
3	27	26	25	26	25	26	26	23	23	26	27	27
2	3	2	5	1	2	2	2	2	2	2	2	2
1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	0
คะแนนเฉลี่ย	3.96	3.99	3.95	4.03	4.03	4.03	4.16	4.18	4.05	4.05	3.95	4.08

รูปที่ ๖๙ ผลสำรวจความมีประโยชน์ของระบบสารสนเทศของระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ๓/๓

- **การวิเคราะห์สถานภาพ ปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข และข้อเสนอแนะด้านระบบสารสนเทศ**

จากผลการสำรวจข้างต้น ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลจากการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop) สามารถสรุปสถานภาพ ปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข และข้อเสนอแนะด้านระบบสารสนเทศ ดังนี้

สถานภาพการใช้งานปัจจุบัน

- **การใช้งานระบบปัจจุบัน**: มีระบบที่บุคลากรไม่รู้จักหรือไม่เคยใช้งาน รวมถึงระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และระบบบริหารจัดการคลาวด์ (MOF Cloud) ที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่ำและใช้งานยาก
- **การนำระบบ Paperless มาใช้**: มีการใช้ระบบ Paperless ในบางกรณีเท่านั้น เช่น การแนบเอกสารประกอบการประชุม และการจองรถ ยังต้องมีการทำเรื่องผ่านทางกระดาษควบคู่ไปด้วย

ปัญหาที่พบ

- **ปัญหาการเข้าถึงและความเร็วในการใช้งาน**: มีรายงานถึงปัญหาการใช้งานเว็บไซต์ลงคำสั่งและระบบอื่นๆ ที่มีความช้า และบางครั้งไม่สามารถโหลดข้อมูลได้
- **ขาดการประชาสัมพันธ์และความเข้าใจในระบบ**: มีการขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบใหม่ๆ ทำให้พนักงานไม่รู้จักหรือไม่เข้าใจวิธีการใช้งาน
- **ข้อจำกัดของระบบ Paperless**: แม้จะมีระบบ Paperless แต่ยังคงมีกระบวนการบางอย่างที่ต้องทำผ่านทางกระดาษ ซึ่งทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพและใช้เวลานาน

ข้อเสนอแนะ

- **ขยายความจุของระบบการประกาศงาน**: ควรเพิ่มขีดความสามารถของเว็บไซต์ในการรับประกาศงานเพื่อรองรับชื่อประกาศที่ยาวขึ้น
- **ปรับปรุงประสิทธิภาพระบบ**: จำเป็นต้องอัปเกรดระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และระบบบริหารจัดการคลาวด์กลางกระทรวงการคลังเพื่อให้มีความเสถียรและเพิ่มความเร็วในการทำงาน
- **พัฒนาระบบลงนามอิเล็กทรอนิกส์**: ควรเริ่มใช้ระบบลงนามหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อย่างจริงจังเพื่อลดการใช้กระดาษและเวลาในการรอลงนามจากผู้บริหาร
- **เสริมสร้างการประชาสัมพันธ์และการฝึกอบรม**: จัดการประชาสัมพันธ์ระบบใหม่ๆ และจัดการฝึกอบรมเพื่อให้พนักงานมีความเข้าใจและสามารถใช้งานระบบได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๓.๑๑.๓ ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้งานระบบ

ความสำคัญและปัญหาของอุปสรรค

เพื่อสำรวจและระบุปัญหาสำคัญที่พบในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลภายในองค์กร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ที่ปรึกษาได้รวบรวมปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญซึ่งก่อให้เกิดความยากลำบากในการใช้งานระบบ เพื่อตรวจสอบว่าภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีปัญหาและอุปสรรคใดบ้างที่ทำให้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังไม่สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ โดยปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่รวบรวมมา ได้แก่

๑. **องค์ความรู้หรือทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไม่เพียงพอ**: การขาดทักษะและความรู้พื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อาจทำให้พนักงานไม่สามารถใช้งานระบบอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. **กฎระเบียบไม่รองรับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน**: กฎหมายและข้อบังคับที่ล้าสมัยหรือไม่ครอบคลุมสามารถขัดขวางไม่ให้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ถูกนำมาใช้ในองค์กรได้

๓. **ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลภายในไม่เชื่อมโยงบูรณาการกัน**: ระบบต่าง ๆ ที่ไม่สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่นทำให้เกิดความล่าช้าและข้อผิดพลาดในการประมวลผลข้อมูล

๔. **องค์กรมีสภาวะแบบไซโล**: ไม่มีการประสานงานระหว่างแผนกต่าง ๆ ทำให้ข้อมูลและความร่วมมือภายในองค์กรมีประสิทธิภาพลดลง

๕. **ขาดระบบเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนงานที่เหมาะสม**: การไม่มีเครื่องมือหรือระบบที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการทำงานเฉพาะทางอาจทำให้งานบางอย่างทำได้ยากหรือไม่ได้ผลลัพธ์ที่ดี

๖. **ขาดเจ้าหน้าที่หรือผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนอย่างเพียงพอ**: การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้และทักษะที่จำเป็นเป็นอุปสรรคในการพัฒนาและบำรุงรักษาระบบ

๗. **นโยบายมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง**: การเปลี่ยนแปลงนโยบายที่บ่อยครั้งทำให้ยากต่อการติดตามและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

๘. **ขาดงบประมาณ หรือการจัดสรรงบประมาณทำได้ไม่ต่อเนื่อง**: การขาดทุนทรัพย์และการจัดสรรทรัพยากรทางการเงินอย่างไม่เพียงพอหรือไม่ต่อเนื่องส่งผลต่อการพัฒนาและการใช้งานเทคโนโลยีใหม่ ๆ

๙. **ระบบไม่ตอบสนองต่อความต้องการอย่างแท้จริง**: ระบบที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานจริง ทำให้ไม่สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๑๐. **เจ้าหน้าที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนสู่โลกเทคโนโลยีดิจิทัล**: ความไม่ยอมรับในการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงใหม่อาจเป็นอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีมาใช้

๑๑. **ขาดกระบวนการในการบริหารจัดการที่ดี**: การบริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพทำให้การนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง

วิเคราะห์สถานภาพและปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขและข้อเสนอแนะด้านโครงสร้างพื้นฐานปัจจุบันของสำนักงานปล

ที่ปรึกษาได้สำรวจข้อมูลจากสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลความต้องการด้านเทคโนโลยีดิ
จัดทำสรุปการวิเคราะห์ความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคขณะใช้งานระบบเทคโนโลยีดิจิทัล โดยระดับคะแนนความสำ
ต่อระบบเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ที่ **๓.๘๑ คะแนน** จากผู้ประเมินจำนวน ๑๕๖ คน แสดงดังรูปที่ ๗๐

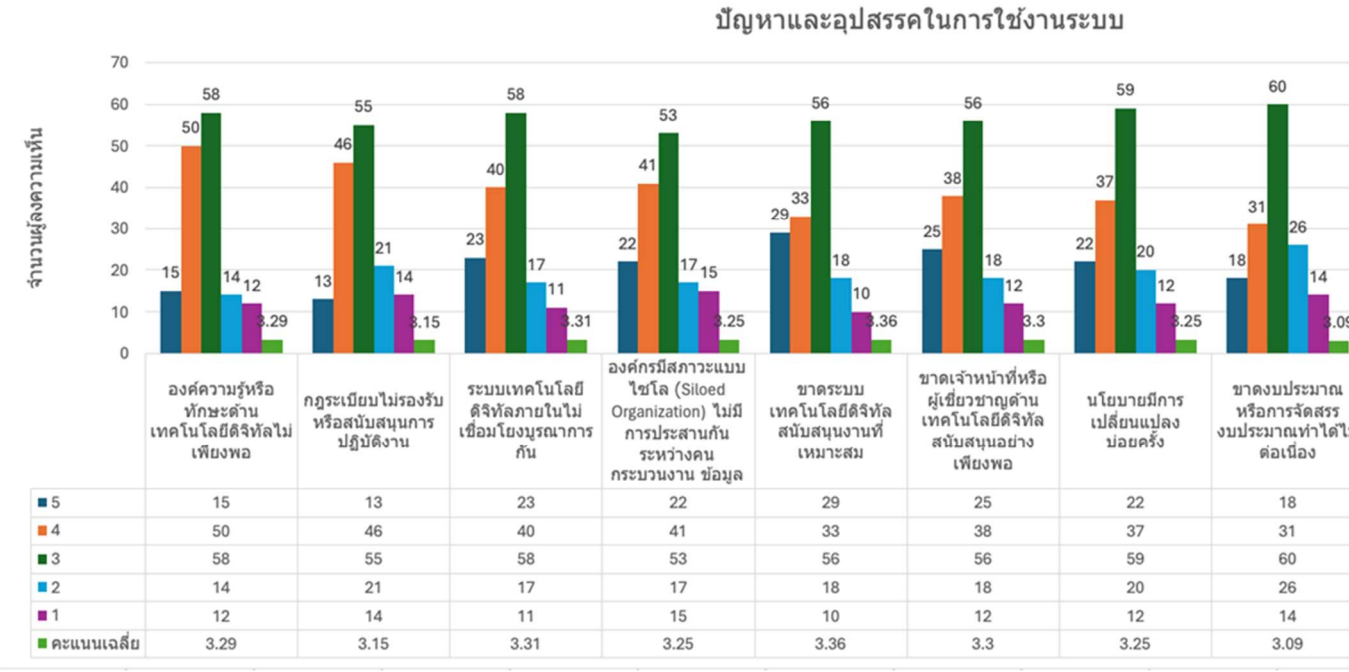

	องค์ความรู้หรือทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไม่เพียงพอ	กฎระเบียบไม่รองรับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน	ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลภายในไม่เชื่อมโยงบูรณาการกัน	องค์กรมีสภาวะแบบไซโล (Siloed Organization) ไม่มีการประสานกันระหว่างคนกระบวนงาน ข้อมูล	ขาดระบบเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนงานที่เหมาะสม	ขาดเจ้าหน้าที่หรือผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนอย่างเพียงพอ	นโยบายมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง	ขาดงบประมาณหรือการจัดสรรงบประมาณท่าได้ไ ต่อเนื่อง
5	15	13	23	22	29	25	22	18
4	50	46	40	41	33	38	37	31
3	58	55	58	53	56	56	59	60
2	14	21	17	17	18	18	20	26
1	12	14	11	15	10	12	12	14
คะแนนเฉลี่ย	3.29	3.15	3.31	3.25	3.36	3.3	3.25	3.09

รูปที่ ๗๐ ผลสำรวจปัญหาและอุปสรรคจากการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระ

- **การวิเคราะห์สถานภาพ ปัญหาและอุปสรรคที่ต้องได้รับการแก้ไข และข้อเสนอแนะด้านโครงสร้างพื้นฐาน**

สถานภาพการใช้งานปัจจุบัน

- **ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล** : มีการขาดแคลนทักษะและความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในหมู่พนักงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพไม่เต็มที่
- **กฎระเบียบและนโยบาย** : กฎระเบียบปัจจุบันไม่รองรับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ทำให้การบูรณาการเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นไปอย่างช้าและไม่มีประสิทธิภาพ
- **การบูรณาการระบบเทคโนโลยี** : ระบบเทคโนโลยีภายในองค์กรไม่เชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม ทำให้ขาดความสามารถในการทำงานร่วมกันระหว่างแผนกต่าง ๆ

ปัญหาที่พบ

- **สภาวะแบบไซโล** : การแยกเป็นส่วนๆ ในองค์กรทำให้ขาดการประสานงาน ข้อมูลและกระบวนการทำงานไม่ได้ถูกแบ่งปันอย่างมีประสิทธิภาพ
- **การขาดระบบสนับสนุนที่เหมาะสม** : ขาดระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่จะสนับสนุนงานต่างๆ อย่างเหมาะสม ทำให้การปฏิบัติงานขาดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพต่ำ
- **ขาดเจ้าหน้าที่หรือผู้เชี่ยวชาญ** : ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นในการพัฒนาและบริหารจัดการระบบให้เข้ากับความต้องการขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

- **พัฒนาทักษะดิจิทัล**: จัดการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่พนักงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการทำงานกับเทคโนโลยีใหม่ๆ
- **ปรับปรุงกฎระเบียบและนโยบาย**: ทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบที่มีอยู่เพื่อสนับสนุนการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลให้เข้ากับการทำงาน และลดอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
- **เสริมสร้างการบูรณาการระบบ**: ลงทุนในเทคโนโลยีที่สามารถบูรณาการงานได้ครอบคลุม ทำให้การทำงานร่วมกันระหว่างแผนกต่างๆ เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

๓.๑๑.๔ ความต้องการและข้อเสนอแนะต่อระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการทำงาน

ปัญหาของระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการทำงาน

๑. ขาดการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูล

การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานและฐานข้อมูลภายในมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ส่งผลให้การทำงานของบุคลากรต้องใช้เวลาและทรัพยากรมากกว่าที่ควร รวมถึงมีการทำงานซ้ำซ้อน และไม่สามารถสร้างความชัดเจนในการติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ขาดทรัพยากรและเทคโนโลยีสนับสนุน

การขาดการสนับสนุนจากเทคโนโลยี AI และระบบ Automation ที่ทันสมัยเพื่อช่วยในกระบวนการทำงาน เช่น การตอบปัญหาพื้นฐานหรือการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ทำให้กระบวนการทำงานของบุคลากรต้องใช้เวลาและความพยายามมากขึ้น รวมทั้งยังขาดเครื่องมือที่จำเป็น เช่น เครื่องพิมพ์สีที่มีหมึกเพียงพอ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานและการตอบสนองความต้องการของบุคลากร

ข้อเสนอแนะของระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการทำงาน

๑. ระบบบูรณาการข้อมูลทั้งองค์กร: พัฒนาแพลตฟอร์มที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กรให้มีการแชร์ข้อมูลและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้ระบบ Cloud ที่มีความปลอดภัยสูงและมีความยืดหยุ่นในการจัดการข้อมูล

๒. การพัฒนาและการใช้งาน AI: นำ AI มาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจในกระบวนการทำงาน เช่น ใช้ AI ในการวิเคราะห์ความเหมาะสมของผู้สมัครงาน หรือใช้ AI เพื่อวิเคราะห์และทำนายผลการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ

๓. ระบบการสื่อสารข้อมูลและการทำงานร่วมกัน: ปรับปรุงเครื่องมือการทำงานร่วมกัน (Collaboration Tools) ให้มีความสามารถในการทำงานแบบเรียลไทม์และเพิ่มความสามารถในการทำงานจากที่ไหนก็ได้ (Work from Anywhere) เพื่อส่งเสริมการทำงานที่ยืดหยุ่นและตอบสนองได้รวดเร็ว

๔. ระบบบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์: พัฒนาระบบให้สามารถบูรณาการข้อมูลทรัพยากรมนุษย์ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การสรรหา การจัดการประสิทธิภาพ ไปจนถึงการพัฒนาพนักงานให้สามารถใช้ข้อมูลจากระบบได้อย่างง่ายดายและมีประสิทธิภาพ

๕. ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์: อัพเกรดระบบให้สามารถติดตามและจัดการหนังสือราชการได้อย่างง่ายดาย และให้ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นหรือติดตามสถานะของเอกสารได้ด้วยตัวเองผ่านระบบออนไลน์

๖. ระบบการเงินและการจัดซื้อ: พัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการยื่นขอเบิกเงินรายการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้มีการประมวลผลอัตโนมัติ เพื่อลดขั้นตอนและเวลาในการจัดการเอกสารกระดาษ

๗. ระบบกราฟิกและการสร้างเนื้อหา: จัดหาและพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยในการผลิต content หรือ infographic ให้เร็วขึ้น เช่น ใช้แพลตฟอร์มอย่าง Canva หรือ Adobe Creative Suite ที่มีฟังก์ชันอัตโนมัติและมีเทมเพลตพร้อมใช้งาน

๓.๑๑.๕ ผลการสำรวจด้านการจัดฝึกอบรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปฏิบัติงาน

ทักษะสำคัญเพื่อการทำงานในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

เพื่อระบุและประเมินความจำเป็นของทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลที่บุคลากรสำนักงานการคลังควรมี และทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรในยุคดิจิทัล ทางที่ปรึกษาได้รวบรวมทักษะสำคัญสำหรับเสริมสร้างความสามารถทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อหาว่าบุคลากรมีความต้องการในการอบรมและพัฒนาตนเองในด้านใดบ้าง โดยทักษะสำคัญที่ควรมีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่

๑. ความรู้เบื้องต้นด้านคอมพิวเตอร์และการแก้ไขปัญหา: ฐานความรู้เกี่ยวกับการใช้และการบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์พื้นฐาน

๒. การใช้งานโปรแกรม Microsoft Office: ทักษะการใช้ Word, Excel, PowerPoint ซึ่งเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการทำงานสำนักงาน

๓. ความปลอดภัยเทคโนโลยีดิจิทัล: การรู้เท่าทันความเสี่ยงและการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต

๔. การสร้างสรรค์และออกแบบสื่อกราฟฟิก: ความสามารถในการออกแบบภาพกราฟิกและสื่อการตลาดที่มีประสิทธิภาพ

๕. การสร้างสรรค์สื่อวิดีโอและแอนิเมชัน: ทักษะในการสร้างเนื้อหาวิดีโอเพื่อสื่อสารและโปรโมตงาน

๖. การใช้งานอินเทอร์เน็ต, อีเมล, และสืบค้นข้อมูล: ความเข้าใจและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานประจำวัน

๗. การเขียนโปรแกรมและการพัฒนาซอฟต์แวร์: การเรียนรู้ภาษาโปรแกรมเพื่อสร้างแอพพลิเคชันหรือเครื่องมือที่สามารถปรับใช้ในงาน

๘. การจัดทำข้อมูลบน Dashboard และ Data Visualization: การใช้เครื่องมืออย่าง Tableau หรือ Power BI เพื่อวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

๙. การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และ Data Science: ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่และสร้างความรู้จากข้อมูล

๑๐.กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล: ความเข้าใจในกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานเทคโนโลยี

๑๑.Digital Transformation และการใช้งานระบบแม่ข่ายคลาวด์: การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ และการใช้งาน Cloud Computing

๑๒.การดูแลบริหารจัดการระบบเครือข่ายและฐานข้อมูล: ทักษะการบริหารและการดูแลระบบเครือข่ายและฐานข้อมูลสำหรับผู้ดูแลระบบ

ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ ดูแลและบริหารความเสี่ยงด้านสารสนเทศ

ที่ปรึกษาได้สำรวจข้อมูลจากสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลความต้องการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จัดทำสรุปการวิเคราะห์ความต้องการเพื่อจัดฝึกอบรมทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยพบว่าจากจำนวนตัวเลือกที่ผู้ประเมินมีต้องการทั้งสิ้น ๑๔๙ ข้อ ทักษะทางด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับงานสำนักงาน (Microsoft Office) มีความต้องการให้จัดฝึกอบรมมากที่สุดถึง ๑๐๔ คน แสดงดังรูปที่ ๗๑

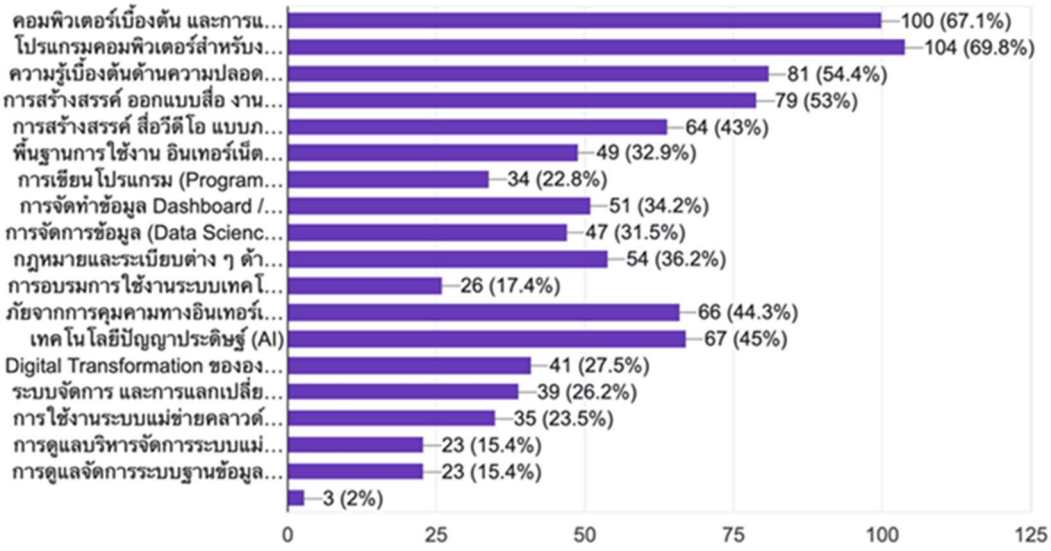

รูปที่ ๗๑ ผลสำรวจความต้องการในการจัดอบรมทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

- ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดอบรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

๑. อบรมเกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์และการแก้ปัญหาเบื้องต้น: จัดเตรียมหลักสูตรเพื่อเพิ่มทักษะพื้นฐานในการใช้งานคอมพิวเตอร์และการแก้ไขปัญหาง่ายๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถจัดการกับปัญหาทั่วไปได้ด้วยตนเอง ช่วยลดเวลาหยุดทำงานและความพึ่งพาฝ่าย IT

๒. การอบรมการใช้งาน Microsoft Office: ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรม Microsoft Office อย่างเชี่ยวชาญ รวมถึงเทคนิคการใช้ Excel สูตรต่างๆ, การจัดการข้อมูลใน Word, และการนำเสนอข้อมูลใน PowerPoint ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถประยุกต์ใช้ได้ตามความจำเป็นของงาน

๓. ความปลอดภัยเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้ใช้คอมพิวเตอร์: จัดอบรมเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยพื้นฐานเมื่อใช้คอมพิวเตอร์ อย่างเช่น การตั้งรหัสผ่านที่แข็งแกร่ง, การระวังการใช้งานอีเมล, และการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีทางไซเบอร์

๔. การสร้างสรรค์และการออกแบบสื่อกราฟิกและวิดีโอ: พัฒนาทักษะด้านการออกแบบกราฟิกและวิดีโอให้กับผู้ใช้ โดยเน้นการใช้เครื่องมืออย่าง Adobe Photoshop, Illustrator และการตัดต่อวิดีโอ เพื่อให้สามารถสร้างสื่อประชาสัมพันธ์และการตลาดได้ด้วยตนเอง

๕. การอบรมเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้งาน AI และการแปลงดิจิทัล: จัดการอบรมเกี่ยวกับการนำ AI มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจ รวมถึงการสนับสนุน Digital Transformation ในองค์กร เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ได้ตามความต้องการของงาน

๓.๑๒ การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ศึกษา วิเคราะห์ ช่องว่าง (GAP Analysis) ของสถานภาพปัจจุบัน (As Is) จากการสำรวจสถานภาพด้วยวิธิการส่งแบบสำรวจผู้มีส่วนได้เสียในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง สัมภาษณ์ผู้บริหารของส่วนงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อจัดทำการวิเคราะห์ช่องว่างเทียบกับหรือความคาดหวังและความต้องการที่กระทรวงการคลังตั้งเป้าหมาย (To Be) หรือเทียบกับแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) หรือมาตรฐานและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Standard) สะท้อนถึงความเชื่อมโยงและความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดลงสู่การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานและแผนปฏิบัติการดิจิทัลและที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑๒.๑ รายงานการศึกษาวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันของระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการพัฒนาองค์กรตามแผนปฏิบัติการดิจิทัลปีงบประมาณ ๒๕๖๘–๒๕๗๐ สามารถสังเคราะห์ช่องว่าง (Gap) ที่สำคัญออกเป็น ๙ ด้าน ดังนี้

รูปที่ ๗๒ การวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันของระบบเทคโนโลยีดิจิทัล
ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในปัจจุบัน

๑. ด้านการบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูล แม้ปัจจุบันสำนักงานฯ มีการพัฒนาระบบสารสนเทศจำนวนมากที่รองรับภารกิจของแต่ละส่วนงานโดยเฉพาะ แต่ยังพบข้อจำกัดในการบูรณาการข้อมูลในระดับองค์รวม ส่งผลให้ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์เชิงนโยบายและการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบสารสนเทศที่มีอยู่กระจายตัวในหลายหน่วยงาน และขาดการกำหนดมาตรฐานข้อมูลกลางที่ชัดเจน ทั้งนี้ การขับเคลื่อน Data Governance และการพัฒนาระบบ Business Intelligence ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น และจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นระบบ

๒. การบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน แม้ว่าจะมีความพยายามในการจัดทำระบบ MOF Data Exchange เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานในและนอกกระทรวง แต่ยังพบว่าการดำเนินการยังไม่ทั่วถึงและไม่มีการบังคับใช้ที่เป็นรูปธรรม ช่องทางการเชื่อมโยงข้อมูลหลายส่วนยังพึ่งพาวิธีการ Manual หรือการดึงข้อมูลแบบรายกรณี ส่งผลให้การทำงานร่วมกันของหน่วยงานยังไม่สามารถเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพในระดับที่คาดหวัง

๓. ความทันสมัยและเพียงพอของระบบงาน ระบบงานจำนวนหนึ่งที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบันยังคงมีโครงสร้างและเทคโนโลยีแบบเดิม เช่น ระบบที่พัฒนาด้วยแพลตฟอร์มรุ่นเก่า ไม่มีการบำรุงรักษาหรือขาดงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถรองรับความต้องการของผู้ใช้งานในปัจจุบันได้อย่างเพียงพอ รวมถึงยังไม่สามารถเชื่อมโยงกับระบบใหม่หรือเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เช่น Cloud Computing Big Data Analytics หรือ AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การปรับตัวของผู้ใช้งานระบบ จากผลการสำรวจความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อระบบเทคโนโลยีดิจิทัล พบว่าแม้จะมีระดับความพึงพอใจในระดับพอใช้ แต่ยังมีข้อจำกัดในการใช้งานที่เกิดจากความไม่เข้าใจระบบหรือขาดการฝึกอบรมที่เหมาะสม ส่งผลให้ผู้ใช้งานไม่สามารถ

ใช้ศักยภาพของระบบได้เต็มที่ รวมถึงมีความรู้สึกว่าระบบใช้งานยาก ซับซ้อน และไม่ตอบโจทย์การทำงานประจำ

๕. ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร หน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในสำนักงานฯ ยังคงดำเนินงานภายใต้โครงสร้างเดิมที่ไม่รองรับบทบาทขององค์กรในยุคดิจิทัลอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะการขับเคลื่อนภารกิจด้านการบริหารจัดการข้อมูล การวิเคราะห์เชิงลึก และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ยังไม่มีหน่วยงานเฉพาะด้านที่สามารถกำกับ ดูแล และขับเคลื่อนเทคโนโลยีสารสนเทศแบบองค์รวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. องค์ความรู้และทักษะด้าน ICT ของบุคลากร และเจ้าหน้าที่สนับสนุน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและสนับสนุนระบบเทคโนโลยีดิจิทัลจำนวนมากยังคงมีทักษะในระดับพื้นฐาน ไม่เพียงพอต่อการดูแลระบบที่มีความซับซ้อนและต้องใช้ความรู้เฉพาะทาง โดยเฉพาะในด้าน Cybersecurity, Data Science, UX/UI Design และการบริหารจัดการระบบ Cloud นอกจากนี้ยังขาดแนวทางในการพัฒนาทักษะที่ต่อเนื่องและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีขององค์กร

๗. ปัญหาด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ แม้ว่าจะมีระบบป้องกันไวรัสและสำรองข้อมูลระดับหนึ่ง แต่ยังพบความเสี่ยงจากการที่ระบบบางส่วนไม่ได้รับการอัปเดตอย่างต่อเนื่อง ขาดการประเมินความเสี่ยง และขาดนโยบายที่ชัดเจนด้าน Cybersecurity โดยเฉพาะระบบที่มีข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลส่วนบุคคล ยังไม่มีการกำหนดมาตรการควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงที่รัดกุมเพียงพอ

๘. ปัญหาด้านนโยบาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ การดำเนินงานด้านดิจิทัลยังเผชิญกับข้อจำกัดจากกฎระเบียบภายในที่ล้าสมัยหรือไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน เช่น กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การจ้างงานพัฒนา การใช้ระบบ Cloud หรือการจัดการข้อมูลข้ามหน่วยงาน ซึ่งยังไม่มีแนวทางหรือคู่มือปฏิบัติที่ชัดเจน ส่งผลให้หน่วยงานภายในไม่สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัวและปลอดภัย

๙. โครงสร้างพื้นฐานสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีพื้นฐาน เช่น เครือข่าย ระบบสำรองไฟฟ้า ระบบจัดเก็บข้อมูล และห้อง Data Center ยังมีข้อจำกัดในด้านความพร้อม ความเสถียร และการรองรับการขยายตัวของระบบใหม่ในอนาคต นอกจากนี้ ระบบอุปกรณ์สำหรับการประชุมทางไกล การสื่อสาร หรือการใช้งานอุปกรณ์แบบพกพายังไม่ครอบคลุมทุกหน่วยงาน ส่งผลให้เกิดความล่าช้าและไม่สะดวกในการดำเนินภารกิจในบางสถานการณ์

๓.๑๒.๒ รายงานการวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงการคลังในอนาคต (To Be)

๓.๑๒.๒.๑ กรอบสถาปัตยกรรมระบบงานในภาพรวม และคุณสมบัติเบื้องต้นของระบบงาน

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานกระทรวงการคลังในอนาคต จำเป็นต้องมีการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศภายใต้กรอบแนวคิดด้านสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) เพื่อให้การบริหารจัดการระบบสารสนเทศมีความเป็นเอกภาพครอบคลุมทั้งในด้านข้อมูล แอปพลิเคชัน เทคโนโลยี และความปลอดภัย โดยรูปแบบโครงสร้างดังกล่าวจะสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงให้มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง

ของบริบทการบริหารภาครัฐในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรอบสถาปัตยกรรมดังกล่าวแบ่งออกเป็น ๕ ชั้นหลัก ประกอบด้วย

๑) สถาปัตยกรรมด้านธุรกิจ (Business Architecture) ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการกำหนดโครงสร้างกระบวนการทำงาน ภารกิจหลัก และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ภายในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรบุคคล เทคโนโลยี และข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ขององค์กรในระยะยาว การออกแบบ Business Architecture ในอนาคตของกระทรวงการคลังควรเริ่มจากการจำแนกภารกิจหลัก (Core Business Capabilities) ออกเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน เช่น การบริหารงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ การบริหารหนี้สาธารณะ การจัดสรรเงินอุดหนุน การสนับสนุนผู้มีรายได้น้อย การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจการคลัง และการกำกับนโยบายทางการคลัง เป็นต้น จากนั้นจึงพิจารณาว่าแต่ละกระบวนการสามารถถูกปรับปรุงหรือแปลงสภาพให้เป็น “กระบวนการอัจฉริยะ” (Smart Process) ได้อย่างไร โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นตัวขับเคลื่อน เช่น การใช้ RPA (Robotic Process Automation), AI-Driven Decision Making, และ Workflow Management System การเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงควรถูกออกแบบให้มีความคล่องตัวมากขึ้น โดยลดการทำงานแบบไซโล (Silo) ผ่านการใช้ระบบกลางด้านสารสนเทศและข้อมูลที่สามารถแลกเปลี่ยนกันได้อย่างปลอดภัย ซึ่งจะช่วยลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการภาครัฐ การจัดกลุ่มกระบวนการควรอิงตาม Value Stream ซึ่งมองจากมุมมองของผู้รับบริการ (Citizen-centric) มากกว่าการแบ่งตามโครงสร้างองค์กรแบบเดิม นอกจากนี้ ยังควรมีการจัดทำ “Business Capability Map” ที่แสดงให้เห็นขีดความสามารถหลักและขีดความสามารถสนับสนุน (Support Capabilities) เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ในเรื่องการลงทุนด้านเทคโนโลยี การพัฒนาระบบใหม่ และการฝึกอบรมบุคลากร โดยควรจัดลำดับความสำคัญของกระบวนการที่มีผลต่อเป้าหมายระดับนโยบาย เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี การตรวจสอบการใช้จ่ายภาครัฐ และการบริหารจัดการฐานข้อมูลผู้มีสิทธิ์รับสวัสดิการของรัฐ การบูรณาการสถาปัตยกรรมด้านธุรกิจเข้ากับโครงสร้างระบบเทคโนโลยีจะส่งผลให้กระทรวงสามารถขับเคลื่อนภารกิจหลักได้อย่างมีเป้าหมาย และสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐอย่างแท้จริง ทั้งในเชิงนวัตกรรมการให้บริการ และการบริหารจัดการภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในบริบทของรัฐบาลดิจิทัลที่มุ่งเน้นการออกแบบการทำงานแบบอัตโนมัติ การประสานงานแบบไร้รอยต่อ และการส่งมอบคุณค่าระยะยาวต่อประชาชน

๒) สถาปัตยกรรมข้อมูล (Data Architecture) การออกแบบสถาปัตยกรรมข้อมูลในระดับองค์กรเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงการคลังในอนาคต โดยต้องมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนจากการจัดการข้อมูลแบบแยกส่วน (Siloed Data) ไปสู่ระบบข้อมูลแบบรวมศูนย์และมีมาตรฐานกลางในการจัดเก็บและใช้งาน ภายใต้แนวคิด “Data First” จำเป็นต้องจัดทำแผนแม่บทข้อมูล (Data Master Plan) ที่ครอบคลุมการจำแนกประเภทข้อมูล (Data Classification) การกำหนดเจ้าของข้อมูล (Data Stewardship) และการบริหารวงจรชีวิตของข้อมูล (Data Lifecycle Management) ในเชิงโครงสร้างสำนักงานปลัดกระทรวงควรจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลาง (MOF Data Platform) ที่รองรับทั้งข้อมูลเชิงโครงสร้างและข้อมูลแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured) พร้อมระบบ Data Lake หรือ Data Hub เพื่อบูรณาการข้อมูลจากระบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยรองรับการดึงข้อมูลแบบอัตโนมัติและมี Metadata Catalog เพื่อเพิ่มความสามารถ

ในการสืบค้นและนำข้อมูลไปใช้งาน ทั้งนี้ ระบบจะต้องรองรับการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง เช่น การทำ BI (Business Intelligence) การพัฒนา Machine Learning และการคาดการณ์เชิงนโยบาย (Predictive Analytics) ซึ่งเป็นรากฐานของการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ขององค์กร นอกจากนี้ การขับเคลื่อนการกำกับดูแลธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ให้เป็นกลไกหลักที่สนับสนุนการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดมาตรฐานข้อมูล (Data Standardization) คู่มือการจัดการข้อมูล และระบบควบคุมการเข้าถึงอย่างรัดกุม เพื่อรักษาความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความปลอดภัยของข้อมูลทุกประเภท

๓) สถาปัตยกรรมแอปพลิเคชัน (Application Architecture) ในบริบทของการปฏิรูปภาครัฐสู่ดิจิทัล แอปพลิเคชันในแต่ละระบบงานควรออกแบบให้มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ง่าย และเชื่อมต่อถึงกันได้ (Interoperability) ผ่านโครงสร้างแบบโมดูลาร์ (Modular Architecture) และแนวทาง Microservices โดยมีแนวทางการพัฒนาแบบ Agile และ DevSecOps เป็นหลัก ซึ่งจะช่วยให้สามารถอัปเดตหรือปรับเปลี่ยนฟังก์ชันได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่กระทบกับระบบภาพรวม ระบบงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในอนาคตควรแบ่งออกเป็นกลุ่มแอปพลิเคชันหลัก ได้แก่ ระบบสารสนเทศด้านภารกิจหลักของแต่ละกรม ระบบวิเคราะห์และติดตามนโยบาย ระบบบริหารจัดการทรัพยากรองค์กร (ERP) ระบบบริการภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Public Services) และระบบสนับสนุนการดำเนินงานภายใน โดยควรเชื่อมโยงกันผ่านแพลตฟอร์มกลางของ API Gateway ซึ่งเป็นศูนย์กลางสำหรับบริหารจัดการการเชื่อมโยงข้อมูลแบบปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการทำงานแบบบริการดิจิทัล (Digital by Design) แอปพลิเคชันควรมีความสามารถในการทำงานได้หลากหลายอุปกรณ์ ทั้งในรูปแบบ Web-based และรูปแบบ Mobile Application รวมถึงสามารถทำงานร่วมกับแพลตฟอร์มของผู้พัฒนาอื่น เช่น Line OA เป็นต้น โดยออกแบบตามหลัก UX/UI ที่ยึดผู้ใช้งานเป็นศูนย์กลาง (User-Centric Design) เพื่อเพิ่มอัตราการนำระบบไปใช้งานจริง (User Adoption Rate)

๔) สถาปัตยกรรมเทคโนโลยี (Technology Architecture) ในระดับโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังควรเปลี่ยนผ่านจากระบบดั้งเดิมไปสู่โครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย ปลอดภัย และขยายขีดความสามารถได้ตามความต้องการ โดยใช้แนวทาง Hybrid Cloud Infrastructure ที่ผสานระหว่าง Private Cloud สำหรับข้อมูลที่มีความอ่อนไหว และ Public Cloud สำหรับบริการที่ต้องการความยืดหยุ่นและขยายตัวสูง ภายใต้กรอบแนวคิด Cloud First โดยมีการบริหารจัดการทรัพยากรระบบด้วยเทคโนโลยี Containerization (เช่น Docker และ Kubernetes เป็นต้น) เพื่อแยกฟังก์ชันการทำงานของแอปพลิเคชันออกจากโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้ระบบมีความยืดหยุ่นในการปรับขนาดและย้ายไปยังสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้โดยง่าย รวมถึงการใช้เครื่องมือ DevOps สำหรับการจัดการกระบวนการพัฒนาแบบอัตโนมัติ ซึ่งช่วยลดเวลาในการส่งมอบระบบใหม่เข้าสู่การใช้งาน (Time to Deploy) สำหรับระบบเครือข่ายควรได้รับการออกแบบใหม่ให้สามารถรองรับงานด้าน AI ด้าน Big Data และด้าน IoT ได้อย่างเต็มรูปแบบ พร้อมมีระบบสำรองไฟและระบบเชื่อมต่อแบบ Multi-Channel ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาบริการอัจฉริยะของภาครัฐ

๕) สถาปัตยกรรมด้านความปลอดภัย (Security Architecture)

การรักษาความปลอดภัยของระบบดิจิทัลของกระทรวงการคลังควรยึดแนวทาง Zero Trust Architecture (ZTA) เป็นหลัก ซึ่งหมายถึงการไม่เชื่อถือสิ่งใดโดยอัตโนมัติ ไม่ว่าจะอยู่ภายในหรือนอกเครือข่าย โดยทุกกิจกรรมและผู้ใช้งานจะต้องได้รับการตรวจสอบและยืนยันตัวตนอย่างต่อเนื่อง การควบคุมการเข้าถึงต้องเป็นแบบ Role-Based Access Control (RBAC) หรือ Attribute-Based Access Control (ABAC) และมีระบบ Audit Trail สำหรับติดตามการใช้งานย้อนหลังได้ในทุกระดับ ในระดับเชิงนโยบาย สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังควรจัดทำแผนแม่บทด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Master Plan) ที่ครอบคลุมการบริหารความเสี่ยง การตอบสนองเหตุการณ์ (Incident Response) และการฟื้นฟูระบบหลังเกิดเหตุ (Business Continuity Plan) พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์บริหารความปลอดภัยไซเบอร์ (CSOC) เพื่อเฝ้าระวัง ตรวจจับ และตอบสนองต่อภัยคุกคามอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ควรมีการขับเคลื่อนการกำกับดูแลมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานสากล เช่น ISO/IEC ๒๗๐๐๑ หรือ NIST Cybersecurity Framework และควบคุมการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลตามข้อกำหนดของ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนและผู้ใช้บริการให้ครอบคลุมทุกระบบงานทั่วทั้งองค์กร และมีการตรวจติดตามที่มีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑๒.๓ รายงานการวิเคราะห์ช่องว่างแสดงแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขระบบ

๓.๑๒.๓.๑ สรุปสถานะปัจจุบันของระบบ

ในปัจจุบัน สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลจำนวนมาก (กว่า ๓๕ ระบบ) ที่พัฒนาขึ้นเพื่อรองรับภารกิจเฉพาะของแต่ละส่วนงาน โดยระบบเหล่านี้มีข้อดี คือ ครอบคลุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานหลักในหลายมิติ มีความคุ้นเคยในกลุ่มผู้ใช้งาน และในหลายกรณีเป็นระบบที่สามารถตอบสนองการใช้งานในระดับพื้นฐานได้ดี เช่น ระบบ Smart Office ระบบ Paperless ระบบ GFMIS และระบบ MOF Cloud เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ระบบปัจจุบันยังเผชิญข้อจำกัดหลายประการ ได้แก่ การขาดการบูรณาการระหว่างระบบ (Interoperability) การพึ่งพาการประมวลผลแบบ Manual การขาดสัญญาบำรุงรักษาหรือแผนพัฒนาต่อเนื่อง และการไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีใหม่ เช่น ระบบ Cloud หรือ AI อีกทั้งยังมีปัญหาเรื่องความซ้ำซ้อนของระบบที่มีลักษณะใกล้เคียงกันในหลายหน่วยงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรของรัฐอย่างคุ้มค่า

๓.๑๒.๓.๒ สรุปภาพอนาคตของระบบ (To Be)

ระบบในอนาคตควรออกแบบภายใต้กรอบแนวคิด Government as a Platform โดยมุ่งสู่การบูรณาการข้อมูลและระบบงานอย่างเป็นระบบ มีความยืดหยุ่น รองรับการทำงานแบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ (Fully Digital Workflow) และสามารถขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-driven Decision Making) โดยควรมีระบบกลาง เช่น MOF Data Platform และ MOF API Gateway เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน อีกทั้งควรมี ระบบ Dashboard เชิงกลยุทธ์เพื่อใช้ติดตามภารกิจและเป้าหมายขององค์กรได้แบบเรียลไทม์

ตารางที่ ๔๑ ข้อดีและข้อเสียของระบบปัจจุบันเทียบกับระบบในอนาคต

ประเด็น	ระบบปัจจุบัน	ระบบในอนาคต (ที่เสนอ)
ความเชื่อมโยงของระบบ	ระบบแยกส่วน ไม่มีมาตรฐานกลาง	เชื่อมโยงด้วย API Gateway กำหนดให้มีมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล
ความยืดหยุ่นในการใช้งาน	ระบบมีโครงสร้างตายตัว ปรับปรุงได้ยาก	โครงสร้างแบบ Modular/Microservices เพื่อให้ปรับเปลี่ยนและขยายได้ง่าย
การใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ	ข้อมูลกระจายและยังมีความไม่พร้อมใช้ ต้องอาศัยการปรับปรุงเป็น Manual จากผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล	ข้อมูลรวมศูนย์ใน Data Lake พร้อมเครื่องมือวิเคราะห์
ความมั่นคงปลอดภัย	มาตรการไม่สม่ำเสมอ ขาดการขับเคลื่อนการกำกับดูแลอย่างทั่วถึง	ใช้ Zero Trust Architecture, Audit Trail, และ Security Policy กลาง
ประสบการณ์ผู้ใช้งาน	ระบบใช้งานยาก ไม่ตอบโจทย์งานเคลื่อนที่	UX/UI ทันสมัย ใช้งานได้หลายแพลตฟอร์ม รวมถึงรองรับการใช้งานาผ่าน Mobile Platform
ประสิทธิภาพการบริหาร	ระบบที่มีความซ้ำซ้อน เช่น เวปไซต์ต่าง ๆ ภายในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	มีการควบรวมและลดจำนวนระบบและปรับมาใช้แพลตฟอร์มร่วมกัน

๓.๑๒.๓.๓ แนวทางการดำเนินการพัฒนาในอนาคต

การพัฒนาระบบในอนาคตของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง แบ่งออกเป็น ๓ แนวทางหลัก ดังนี้

๑) **การควบรวมและยกเลิกระบบที่ซ้ำซ้อน** ควรมีการทบทวนระบบที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น ระบบเก็บเอกสาร ระบบติดตามแผน ระบบรายงาน เว็บไซต์ต่าง ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อควบรวมให้เหลือเพียงระบบหลักเดียวที่มีฟังก์ชันครอบคลุม พร้อมมี Roadmap ในการยกเลิกรายระบบที่ล้าสมัยหรือขาดผู้ดูแล

๒) **การพัฒนาระบบใหม่บนแนวคิดแพลตฟอร์มกลาง** เช่น การจัดทำ MOF Data Exchange และ MOF Cloud ให้เป็นแพลตฟอร์มหลักในการให้บริการข้อมูลและแอปพลิเคชันภายในกระทรวงโดยไม่ต้องพัฒนาระบบใหม่แยกส่วนในแต่ละกรม

๓) **การต่อยอดระบบเดิมที่มีศักยภาพ** ระบบเดิมบางระบบ เช่น Smart Office หรือระบบ EIS ควรได้รับการปรับปรุงหรือยกระดับให้เป็นระบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ โดยเพิ่มโมดูลใหม่ รองรับการใช้งานแบบเคลื่อนที่ และเชื่อมต่อกับระบบข้อมูลกลางได้

๓.๑๒.๓.๔ การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และภารกิจของกระทรวงการคลัง

การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังไม่เป็นเพียงการปรับปรุงระบบงานเท่านั้น แต่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงการคลังให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลที่นำเสนอในรายงานฉบับนี้ จึงมีความสอดคล้องอย่างยิ่งกับยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงการคลัง และสามารถเชื่อมโยงไปสู่ภารกิจเฉพาะด้านของแต่ละกรมในสังกัด เช่น กรมบัญชีกลาง (การเบิกจ่าย) สศค. (การวิเคราะห์นโยบาย) สำนักงานรัฐมนตรี (การสื่อสารเชิงนโยบาย) หรือสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (งานสารบรรณและสนับสนุนบริหารราชการแผ่นดิน) การดำเนินการเชิงบูรณาการนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยให้กระทรวงการคลังสามารถบรรลุผลลัพธ์เชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังเป็นการวางรากฐานระบบราชการดิจิทัลที่มีคุณภาพ โปร่งใส และเชื่อถือได้ในระยะยาว ซึ่งสามารถอธิบายความเชื่อมโยงโดยจำแนกเป็นรายยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การบริหารจัดการการคลังการเงินของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน **เป้าหมาย:** เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ การบริหารงบประมาณและหนี้สาธารณะ การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และภารกิจของกระทรวงการคลัง

- **Big Data Analytics & Predictive Modeling:** ช่วยวิเคราะห์แนวโน้มรายได้ การใช้จ่ายและการบริหารหนี้แบบจำลอง
- **Data Lake และ Data Warehouse แบบรวมศูนย์:** รวมข้อมูลภาษี รายจ่าย แผนงานโครงการเพื่อการวิเคราะห์แบบภาพรวม

เทคโนโลยีดังกล่าวช่วยให้สามารถคาดการณ์ฐานภาษี ประเมินประสิทธิภาพของมาตรการภาษีและตรวจจับความเสี่ยงได้ล่วงหน้า ทำให้การตัดสินใจเชิงนโยบายด้านการเงินมีความแม่นยำมากขึ้น

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒: การพัฒนาและยกระดับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการ **เป้าหมาย:** สร้างระบบราชการที่คล่องตัว เชื่อมโยง และอัตโนมัติ การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และภารกิจของกระทรวงการคลัง

- **Smart Office Platform & Workflow Automation (RPA):** เพิ่มประสิทธิภาพงานเอกสาร งานสารบรรณ และงานอนุมัติ
- **Modular Application & Microservices Architecture:** ลดภาระการบำรุงรักษาระบบเดิม เพิ่มความยืดหยุ่นในการพัฒนา

ระบบที่สามารถปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่องและใช้งานผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ได้ จะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการหรือดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว แม้ในสถานการณ์เร่งด่วน

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓: การบริหารจัดการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบายเชิงหลักฐาน **เป้าหมาย:** ให้ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายและวางแผนอย่างแม่นยำ โดยมีข้อมูลสนับสนุนทุกระดับ การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และภารกิจของกระทรวงการคลัง

- **MOF Data Platform & API Gateway:** การพัฒนาโครงสร้างข้อมูลกลางที่ใช้เชื่อมโยงข้อมูลข้ามหน่วยงานอย่างปลอดภัย
- **BI Dashboard & AI-Driven Insights:** นำเสนอผลวิเคราะห์แบบเรียลไทม์ ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบาย

หน่วยงานภายในกระทรวงสามารถเข้าถึงข้อมูลกลางเพื่อวิเคราะห์เทียบเคียงผลลัพธ์ ติดตามผลการดำเนินงานของแผนงานในภาพรวม และเสนอข้อมูลวิเคราะห์ต่อผู้บริหารระดับสูงได้อย่างทันท่วงที

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔: การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและภาคธุรกิจผ่านบริการดิจิทัลที่เชื่อถือได้ **เป้าหมาย:** ส่งมอบบริการที่รวดเร็ว โปร่งใส และเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และภารกิจของกระทรวงการคลัง

- **Mobile Services & Citizen-facing Apps (e-Service):** บริการประชาชนผ่านแอปฯ หรือ Line OA
- **One-stop Digital Portal & Identity Management (e-KYC):** เข้าถึงบริการหลายประเภทได้ในจุดเดียว พร้อมการยืนยันตัวตนแบบปลอดภัย

ประชาชนและภาคธุรกิจจะได้รับประสบการณ์การใช้งานที่ดีขึ้น ลดภาระด้านเอกสารและการเดินทาง ลดเวลาการเข้าถึงบริการ และเพิ่มความน่าเชื่อถือของระบบราชการดิจิทัล

๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕: การเสริมสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้และความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ **เป้าหมาย:** ทำให้ระบบงานของรัฐสามารถปกป้องข้อมูลและรองรับการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ ได้ การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และภารกิจของกระทรวงการคลัง

- **Zero Trust Security & Role-Based Access Control (RBAC):** ตรวจสอบการเข้าถึงและป้องกันภัยไซเบอร์
- **Cybersecurity Operation Center (CSOC):** ศูนย์เฝ้าระวังเหตุการณ์ทางไซเบอร์และการตอบสนองภัยคุกคาม

เพิ่มความมั่นใจในการใช้ระบบดิจิทัลทั้งจากภายในหน่วยงานและจากประชาชน ลดความเสี่ยงจากภัยคุกคาม และสามารถปฏิบัติตามกฎหมายด้านข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) ได้อย่างครบถ้วน

บทที่ ๔ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล

การขับเคลื่อนวิสัยทัศน์การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ตามแผนระดับชาติและแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ และแผนขับเคลื่อนกระทรวงการคลังสู่การเป็นกระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) กำหนดประเด็นการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงการคลังผ่านวิสัยทัศน์ “เสาหลักทางการคลังและเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย และปลอดภัย” และถ่ายทอดเป้าหมายด้านการสนับสนุนศักยภาพและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม และการรักษาความยั่งยืนทางการคลัง สู่การกำหนดยุทธศาสตร์ ซึ่งเชื่อมโยงลงสู่กรอบการขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลระยะต่าง ๆ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างชัดเจน ทั้งในด้านการยกระดับการใช้ประโยชน์จากการบูรณาการข้อมูลและกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การบูรณาการและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลและความมั่นคงปลอดภัย พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อขับเคลื่อนและผลักดันให้สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่มีการปรับตัวและพัฒนาทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่อย่างต่อเนื่อง สามารถยกระดับประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานหลักและกระบวนการทำงานสนับสนุนในระบบงาน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพความคุ้มค่าในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล

เป็นผู้นำและต้นแบบการขับเคลื่อนนโยบายและกำกับดูแลด้านดิจิทัลของกระทรวงการคลัง

พันธกิจด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล

๑) เป็นศูนย์กลางข้อมูลและให้บริการแก่ประชาชน
๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของกระทรวงการคลัง
๓) พัฒนาเทคโนโลยีทันสมัยและกำกับดูแลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
๔) รักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลและระบบเทคโนโลยีดิจิทัล
๕) การพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากร

๔.๒ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับการใช้ประโยชน์จากการบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง (Seamless Integration)

การรวบรวม เชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการเงินการคลังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก เพื่อวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานตามภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และให้ภาครัฐและเอกชนได้เข้าถึงข้อมูล

ที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขัน รวมทั้งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของประชาชนตามหลักการธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์การขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลในยุทธศาสตร์ที่ ๑

๑) เป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการเงินการคลังของประเทศ
๒) ภาครัฐและเอกชนสามารถเข้าถึง และใช้ข้อมูลพัฒนาเศรษฐกิจและแข่งขัน ลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องเป็นธรรม
๓) สามารถใช้ข้อมูลขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรและสนับสนุนการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔) มีธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการข้อมูลและมีความโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ **ยกระดับการใช้ประโยชน์จากการบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง** **(Seamless Integration)**
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic KPIs)
ตัวชี้วัดผลผลิต ๑) จำนวนหน่วยงานที่เชื่อมโยงข้อมูล ๒) ระดับความสำเร็จของโครงการด้านการบูรณาการข้อมูล ๓) จำนวน (ร้อยละ) การเข้าถึงข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการคลังที่หน่วยงานต้องการ
กลยุทธ์
๑) ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เชื่อมโยงข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการคลังภายในภายนอก ๒) จัดทำมาตรฐานข้อมูลเพื่อการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศไทย ๓) ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Smart Services)

เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและกระบวนการปฏิบัติงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม ลดความซ้ำซ้อนและข้อผิดพลาด เพิ่มความสามารถในการทำงานให้สะดวกรวดเร็ว ลดเวลาการทำงาน เพิ่มช่องทางการให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายด้วยกระบวนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และส่งเสริมการลดใช้ทรัพยากรและพลังงานสิ้นเปลือง

เป้าประสงค์ของการขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลในยุทธศาสตร์ที่ ๒

๑) ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพ
๒) การให้บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์แก่ประชาชนหรือสาธารณะ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบริการภาครัฐ
๓) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานเปลี่ยนผ่านองค์กรสู่รัฐบาลดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ **เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล** **(Smart Services)**
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic KPIs)
ตัวชี้วัดผลผลิต ๑) ระดับความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัล ๒) ระดับความสำเร็จของโครงการด้านการใช้บริการประชาชนในรูปแบบธุรธรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ๓) จำนวน (ร้อยละ) การเข้าถึงข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการคลังที่หน่วยงานต้องการ
กลยุทธ์
๑) ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีมาสนับสนุนงานแบบอัตโนมัติหรือเพิ่มประสิทธิภาพ ๒) ให้บริการในรูปแบบ e - Service และธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ๓) เพิ่มช่องทางในการเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง และเท่าเทียม ๔) ใช้เทคโนโลยีในการลดการใช้พลังงานและลดทรัพยากรไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Secured Infrastructure)

เพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย เพียงพอต่อความต้องการ และมีความมั่นคงปลอดภัยตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับและมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับระดับสากล

เป้าประสงค์ของการขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลในยุทธศาสตร์ที่ ๓

๑) มีระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยรองรับการใช้งานของหน่วยงานในสังกัด
๒) บูรณาการทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐาน
๓) บริหารจัดการให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีมีความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐานสากล
๔) ระบบสารสนเทศมีการบำรุงดูแลรักษา สามารถส่งเสริมการทำงานตามภารกิจได้อย่างน่าเชื่อถือ มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ **พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล** **(Secured Infrastructure)**
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic KPIs)
ตัวชี้วัดผลผลิต ๑) ร้อยละของความพร้อมใช้และการเข้าถึงของระบบเครือข่ายระยะไกลและอุปกรณ์สื่อสาร ๒) ร้อยละของความพึงพอใจของผู้ใช้งาน ๓) จำนวนเหตุการณ์หรือการถูกจู่โจมจากภายนอก ที่ประสบผลสำเร็จ
กลยุทธ์
๑) จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยรองรับการปฏิบัติงานอย่างพอเพียง ๒) พัฒนาระบบคลาวด์ที่รองรับการบูรณาการข้อมูลและระบบงานภายใต้กระทรวงการคลัง ๓) ปรับปรุงพัฒนาระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัย ให้ได้มาตรฐานสากลด้วยเทคโนโลยีที่นำสมัย ๔) บำรุงรักษาระบบงานให้สามารถใช้งานได้ต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยกระดับการใช้มาตรฐานการบริหารงานไอที (Standardized IT Governance)

ส่งเสริมและจัดทำมาตรฐานการบริหารงานเทคโนโลยีดิจิทัล ให้มีมาตรฐานตามแบบแผนและความมั่นคงปลอดภัยและธรรมาภิบาลด้านเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม ตามหลักแนวปฏิบัติที่ดีตามมาตรฐานสากลสอดคล้องรองรับกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการดำเนินงานโดยคำนึงถึงความยั่งยืนและเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ของการขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลในยุทธศาสตร์ที่ ๔

๑) มีมาตรฐานด้านการบริหารเทคโนโลยีและธรรมาภิบาลด้านเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมตามบริบทขององค์กร
๒) มีแนวปฏิบัติและนโยบายที่รองรับและสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๓) ขับเคลื่อนองค์กรสู่ความยั่งยืน มีธรรมภิบาล และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยกระดับการใช้มาตรฐานการบริหารงานไอที (Standardized IT Governance)
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic KPIs)
ตัวชี้วัดผลผลิต ๑) จำนวนมาตรฐานและแนวนโยบายที่รองรับตามมาตรฐานสากล เป้าหมาย ๓ มาตรฐาน ๒) ระดับความสำเร็จของโครงการที่ส่งผลต่อความยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์
๑) จัดทำมาตรฐานและนโยบายการบริหารงานเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังตามแนวปฏิบัติที่ดีหรือมาตรฐานในระดับสากล (Best Practices) ๒) จัดทำมาตรฐานด้านข้อมูลเพื่อเป็นต้นแบบและมาตรฐานแกนกลางของการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเงินการคลัง ๓) สนับสนุนนโยบายและผลักดันโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เพิ่มศักยภาพทางดิจิทัลของทรัพยากรบุคคล (Skilled People)

สร้างทรัพยากรมนุษย์และองค์กรที่มีศักยภาพ น่าเชื่อถือ และรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัล มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับที่เหมาะสมกับภารกิจและความรับผิดชอบ สามารถนำความรู้พัฒนาองค์กรตามบริบทและนโยบายการพัฒนาดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ของการขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลในยุทธศาสตร์ที่ ๕

๑) พัฒนาศักยภาพและทักษะด้านดิจิทัลให้เจ้าหน้าที่ ให้เกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เพิ่มศักยภาพทางดิจิทัลของทรัพยากรบุคคล (Skilled People)
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic KPIs)
ตัวชี้วัดผลผลิต ๑) อัตราส่วนของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ๒) ระดับความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญด้านดิจิทัลของเจ้าหน้าที่ ๓) อัตราส่วนของจำนวนบุคลากรที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานจริง
กลยุทธ์
๑) อบรมให้ความรู้และพัฒนาส่งเสริมศักยภาพเชิงดิจิทัลของเจ้าหน้าที่และผู้บริหารตามความเหมาะสม ๒) สร้างระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสนับสนุนการอบรมหรือให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ ๓) ถ่ายโอนความรู้เชิงเทคนิคจากผู้เชี่ยวชาญของผู้พัฒนาระบบที่ได้รับการว่าจ้างของโครงการสำคัญ ๔) สร้างวัตนธรรมดิจิทัลและปรับเปลี่ยนองค์กรสู่ดิจิทัลด้วยทักษะผู้นำ

๔.๓ กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและแนวทางการประเมินความสำเร็จในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

เพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องมีกลไกการขับเคลื่อนที่ชัดเจน ครอบคลุม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยกลไกดังกล่าวจะทำหน้าที่แปลงกลยุทธ์เชิงนโยบายให้กลายเป็นแผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่สามารถติดตามและประเมินผลได้ ทั้งนี้ การออกแบบกลไกการขับเคลื่อนจะต้องเชื่อมโยงกับกลยุทธของแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลังที่มุ่งยกระดับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้สนับสนุนและสอดรับกับยุทธศาสตร์กระทรวงการคลังทั้ง ๖ ด้าน ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การเสริมสร้างความมั่นคงทางการคลัง การสนับสนุนศักยภาพในการแข่งขัน การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม การส่งเสริมการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเป็นองค์กรต้นแบบที่มีธรรมาภิบาล โดยอาศัยกลไกที่หลากหลาย ทั้งในเชิงนโยบาย กฎหมาย ระบบข้อมูล การบริหารจัดการ และการพัฒนาทุนมนุษย์ ทั้งนี้ เพื่อให้กระทรวงสามารถบรรลุเป้าหมายในระดับนโยบาย ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาวพร้อมทั้งสอดรับกับแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ที่เน้นการสร้างภาครัฐที่เชื่อมโยง เปิดเผย ทันสมัย และขับเคลื่อนด้วยข้อมูล เพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถพัฒนาและส่งมอบบริการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบโจทย์ประชาชนในยุคดิจิทัลได้อย่างแท้จริง

๔.๓.๑ กลไกการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

๑. การจัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนระดับยุทธศาสตร์

เพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงการคลังเป็นไปอย่างมีเอกภาพ และสามารถติดตามผลได้อย่างต่อเนื่อง มีความจำเป็นต้องจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องโดยมีบทบาทหน้าที่ในการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบยุทธศาสตร์ดิจิทัลอย่างเป็นระบบ โดยคณะกรรมการดังกล่าวจะทำหน้าที่เป็นกลไกกลางในการขับเคลื่อนนโยบาย บูรณาการแผนงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวง ตลอดจนเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความสอดคล้องในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในภาพรวม พร้อมทั้งผลักดันให้การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบราชการดิจิทัลของกระทรวงการคลังเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืน

๒. การกำหนดแผนปฏิบัติการ (Action Plan)

เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ จำเป็นต้องมีการกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน โดยการแยกแผนงานและโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละข้อ พร้อมทั้งกำหนดกรอบระยะเวลา เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ และงบประมาณที่รองรับการดำเนินงาน โดยการกำหนดเป้าหมายในแต่ละแผนจะต้องเชื่อมโยงกับการดำเนินงานในระดับหน่วยงานย่อย (Unit-level KPI) เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังสามารถวางแผนและทำงานได้สอดคล้องกับเป้าหมายระดับองค์กร รวมทั้งสามารถติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ได้อย่างชัดเจนในทุกระดับการปฏิบัติการ การกำหนดแผนปฏิบัติการจะต้องมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ และมีการทบทวนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถตอบสนองต่อความท้าทายและเป้าหมายทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิผล

๓. การบริหารโครงการและพัฒนาระบบติดตาม

การบริหารโครงการที่มีประสิทธิภาพเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลังบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยจะมีการนำระบบบริหารจัดการโครงการ (Project Management System) มาใช้ในการวางแผน ติดตาม และประเมินผลโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถตรวจสอบความคืบหน้า วิเคราะห์ปัญหา และประเมินผลลัพธ์ของแต่ละโครงการได้อย่างแม่นยำ การรายงานผลการดำเนินงานจะจัดทำอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ กำกับทิศทางการดำเนินงาน และเสนอแนะแนวทางแก้ไขอุปสรรคได้อย่างทันท่วงที การบริหารโครงการและระบบติดตามดังกล่าวยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างความโปร่งใส ตลอดจนส่งเสริมการบริหารจัดการที่ยึดหลักธรรมาภิบาลและการบริหารงานเชิงผลลัพธ์ (Result-Based Management) อย่างแท้จริง

๔. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดิจิทัลของกระทรวงการคลังเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัลในยุค Digital Transformation ไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพหากปราศจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเปิดพื้นที่ให้กับการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภายในกระทรวง เช่น กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมบัญชีกลาง เป็นต้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการระบบแลกเปลี่ยนข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลของกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิผล นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมอบรมและเวิร์คช็อปเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในเป้าหมาย แนวทาง และเครื่องมือด้านดิจิทัลที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงาน ช่วยให้บุคลากรในทุกระดับสามารถมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบราชการดิจิทัลได้อย่างมั่นใจและมีบทบาทอย่างแท้จริงในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง

๕. การใช้กลไกการจูงใจและผลักดัน

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดิจิทัลให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยกลไกการจูงใจและผลักดันที่สามารถสร้างแรงกระตุ้นให้หน่วยงานและบุคลากรในทุกระดับเกิดความมุ่งมั่นร่วมกันในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบราชการดิจิทัลอย่างแท้จริง โดยกระทรวงการคลังจะดำเนินการจัดสรรงบประมาณแบบมีเป้าหมาย (Strategic Budgeting) เพื่อสนับสนุนเฉพาะโครงการหรือแผนงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และสามารถผลักดันให้เกิดผลลัพธ์เชิงนวัตกรรมหรือการพัฒนาที่วัดผลได้จริง นอกจากนี้ การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดิจิทัลจะถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับสูงและหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยยกระดับความรับผิดชอบ (Accountability) และสร้างแรงผลักสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานดิจิทัลไม่เป็นเพียงนโยบายในระดับแผน แต่สามารถฝังอยู่ในกระบวนการบริหารจัดการอย่างแท้จริง

ตารางที่ ๔๒ กลไกการขับเคลื่อนของยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและตัวชี้วัดความสำเร็จ

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	กลไกการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
๑. Seamless Integration	๑.๑ ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เชื่อมโยงข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการคลังภายในภายนอก	• สร้าง Data Integration Platform • พัฒนา API เชื่อมโยงระบบภายในและระหว่างกรม	• จำนวนระบบที่เชื่อมโยงข้อมูลผ่าน API • ระยะเวลาในการดึงข้อมูลลดลง • ความครบถ้วนของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์
	๑.๒ จัดทำมาตรฐานข้อมูล (Data Governance) เพื่อการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศไทย	• แต่งตั้ง Chief Data Officer (CDO) • จัดทำ Data Catalog และนโยบายบริหารจัดการข้อมูล	• หน่วยงานที่มี Chief Data Officer (CDO) และ Data Steward • การมีนโยบายข้อมูลที่ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ
	๑.๓ ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้มีประสิทธิภาพสูงสุด	• พัฒนาโมเดล AI/ML วิเคราะห์ข้อมูลภาครัฐ เช่น การจัดเก็บภาษี การใช้จ่ายภาครัฐ • ใช้ Big Data Platform และ Dashboard เชิงวิเคราะห์ • สร้าง Data Sandbox ให้หน่วยงานทดลองโมเดล	• จำนวนโมเดล AI ที่ถูกนำไปใช้งานจริง • ความแม่นยำของผลการวิเคราะห์ ≥ ๘๕% • การลดระยะเวลาในการตัดสินใจเชิงนโยบาย ≥ ๒๕%
๒. Smart Services	๒.๑ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีมาสนับสนุนงานแบบอัตโนมัติหรือเพิ่มประสิทธิภาพ	• วิเคราะห์งานซ้ำซ้อนและใช้ RPA สำหรับระบบงานสนับสนุน (Back Office) • เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วย AI	• จำนวนกระบวนงานที่ลดขั้นตอนลง • เวลาการให้บริการลดลง
	๒.๒ ให้บริการในรูปแบบ e-Service และธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ๒.๓ เพิ่มช่องทางในการเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง และเท่าเทียม	• พัฒนา Mobile/Web Services แบบ Public Services – One Stop Services	• จำนวนบริการภาครัฐที่ออนไลน์ครบวงจร • คะแนนความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	กลไกการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	๒.๓ ใช้เทคโนโลยีในการลดการใช้พลังงานและลดทรัพยากรไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	• ใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IoT) ในการตรวจสอบพลังงานในแต่ละหน่วยงานภายในกระทรวง • ใช้ e-Document และ e-Signature เพื่อลดการใช้กระดาษ • ส่งเสริมการใช้คลาวด์และระบบการจัดเก็บข้อมูลดิจิทัล	• ลดการใช้พลังงานภายในกระทรวงอย่างน้อย ๑๕% ภายใน ๒ ปี • ลดการใช้กระดาษในการดำเนินงานภายในกระทรวงอย่างน้อย ๒๕% ภายใน ๑ ปี • ย้ายระบบที่ใช้เซิร์ฟเวอร์ภายในไปสู่คลาวด์อย่างน้อย ๕๐% ภายใน ๑ ปี
๓. Secured Infrastructure (โครงสร้างพื้นฐานและความมั่นคงปลอดภัย)	๓.๑ ยกระดับระบบคลาวด์และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล	• วางแผนลงทุนสร้างระบบคลาวด์กลางของกระทรวงเพื่อรองรับภารกิจทุกหน่วยงานในสังกัด • จัดทำระบบสำรองข้อมูล (Backup/DR)	• ความพร้อมใช้งานของระบบ (Uptime %) • ระยะเวลาแก้ไขเมื่อระบบล่ม (Downtime)
	๓.๒ พัฒนาความมั่นคงไซเบอร์	• จัดทำศูนย์ด้านความมั่นคงปลอดภัย • จัดทำนโยบายด้าน Cybersecurity • ทดสอบ Cyber Drill	• จำนวนเหตุการณ์ด้านความมั่นคงที่ตรวจพบและรับมือได้ • ผ่านการประเมิน Cyber Maturity ระดับ ≥ ๓
๔. Standardized IT Governance (การบริหารจัดการเทคโนโลยีตามมาตรฐาน)	๔.๑ ใช้หลัก ITIL/COBIT บริหารโครงการ	• จัดตั้งคณะทำงาน PMO • สร้างแนวทางบริหารโครงการมาตรฐาน	• โครงการดิจิทัลดำเนินงานตามแผน ≥ ๙๐% • ลดงบประมาณเกินแผน < ๑๐%
	๔.๒ พัฒนาระบบติดตามผลแบบ Real-time	• ใช้ Dashboard & KPI Monitoring System	• มีระบบติดตามผลการดำเนินงานรูปแบบ Dashboard • ผู้บริหารเข้าถึงข้อมูลได้ทันเวลา
๕. Skilled People (พัฒนาทักษะบุคลากรด้านดิจิทัล)	๕.๑ Upskill/Reskill บุคลากร	• จัดอบรม/เรียนออนไลน์ • พัฒนาแผนรายบุคคล (IDP)	• สัดส่วนบุคลากรผ่านเกณฑ์ทักษะดิจิทัล ≥ ๘๐% • คะแนนทดสอบทักษะเพิ่มขึ้นต่อปี

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	กลไกการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	๕.๒ สร้าง Digital Leadership	• จัดหลักสูตร Digital Leadership • สร้างเครือข่ายผู้บริหารด้านดิจิทัล	• จำนวนผู้บริหารผ่านการอบรม • ผู้นำดิจิทัลมีบทบาทในโครงการสำคัญ

๔.๔ คณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และอำนาจหน้าที่ของคณะทำงาน

ในปัจจุบันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงการคลังและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการยกระดับระบบการบริหารงานภายในให้สอดคล้องกับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จึงได้มีคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินการในด้านต่าง ๆ โดยสรุปได้ ดังนี้

๑) คณะกรรมการคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (คคค.)
   ๑-๑) คณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ
   ๑-๒) คณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของอุปกรณ์และราคา
๒) คณะกรรมการด้านคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Personal Data Protection Committee)
๓) คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม
๔) คณะทำงานบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย
   ๔-๑) คณะทำงานย่อยด้านข้อมูล
   ๔-๒) คณะทำงานย่อยด้านกฎหมาย
   ๔-๓) คณะทำงานย่อยด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)
๕) คณะทำงานจัดทำแนวทางการจัดสรรสวัสดิการด้วยระบบ Negative Income Tax: NIT
๖) คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
   ๖-๑) คณะอนุกรรมการดำเนินงานบริหารศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
๗) คณะกรรมการศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง (MOF-CSIRT)
๘) คณะทำงานความปลอดภัยด้านข้อมูลที่มีความลับ

๔.๕ แผนที่ดิจิทัลแสดงทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

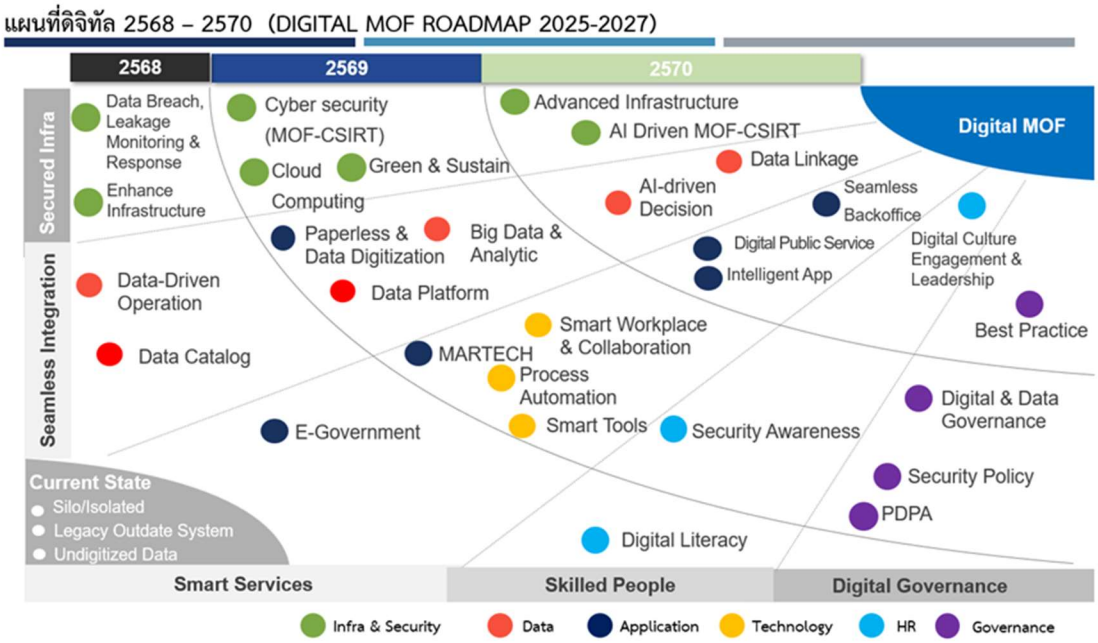

รูปที่ ๗๓ แผนที่ดิจิทัล ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ (DIGITAL MOF ROADMAP ๒๐๒๕ - ๒๐๒๗)

แผนที่ดิจิทัลฉบับนี้เป็นกรอบการพัฒนาดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ มุ่งสู่เป้าหมายการเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างแท้จริง (Digital MOF) โดยการวางแผนแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ เพื่อสะท้อนลำดับขั้นของการเติบโตพร้อมพัฒนาใน ๕ มิติสำคัญ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) การขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven), บริการอัจฉริยะ (Smart Services) ธรรมาภิบาลดิจิทัล (Digital Governance) และความเชี่ยวชาญของบุคลากร (Skilled People) โดยตลอด ๓ ปี ของแผนที่ดิจิทัลนี้ เป็นการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน จากการวางรากฐานในระยะสั้น สู่การใช้ประโยชน์ในระยะกลาง และก้าวสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะในระยะยาว โดยทั้ง ๕ มิติของการพัฒนาเชื่อมโยงกันอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันตลอดเส้นทาง ตามยุทธศาสตร์ดิจิทัล โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ **“Digital MOF”** องค์กรกระทรวงการคลังที่มีความคล่องตัว ยั่งยืน ทันสมัย และพร้อมรับมือกับทุกความท้าทายในยุคดิจิทัล

- **ระยะสั้น (พ.ศ. ๒๕๖๘): การวางรากฐาน**

ในช่วงเริ่มต้น แผนมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างพื้นฐานและระบบข้อมูลให้พร้อมรองรับการพัฒนาในระยะถัดไป หน่วยงานจะเร่งดำเนินการด้าน **Cloud Computing** และ **Cyber Security** เพื่อวางระบบกลางที่มีความปลอดภัยและยืดหยุ่น พร้อมกันนั้นยังผลักดันการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลด้วยการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น **การแปลงข้อมูลกระดาษเป็นดิจิทัล (Paperless & Data Digitization)** และการสร้างการเชื่อมโยงข้อมูลภายในองค์กร (Data Exchange & Linkage)

ในมิติของการบริหารจัดการภายใน หน่วยงานจะส่งเสริมความร่วมมือภายในผ่านระบบ **Smart Workplace & Collaboration** และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการทำงานที่คล่องตัวและเป็นระบบยิ่งขึ้น

ในภาพรวม ระยะนี้ถือเป็นการ “ปลดล็อกข้อจำกัดจากระบบเดิม” และสร้างรากฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูล การวิเคราะห์ และการให้บริการที่ทันสมัยในอนาคต

- **ระยะกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๙): การยกระดับระบบและการบริการ**

เมื่อโครงสร้างพื้นฐานพร้อมแล้ว แผนจะขยับเข้าสู่ระยะ “การใช้ประโยชน์” จากข้อมูลและเทคโนโลยี โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data & Analytics) และการขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูล (Data-Driven Operation) อย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและการวางนโยบายที่แม่นยำมากขึ้น

ในขณะเดียวกัน การให้บริการแก่ประชาชนจะถูกพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การยกระดับบริการสาธารณะผ่านช่องทางดิจิทัล (Public Services Digitalization) และการเริ่มต้นนำกระบวนการอัตโนมัติเข้ามาช่วยในการให้บริการ (Process Automation)

อีกหนึ่งประเด็นสำคัญในระยะนี้คือการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะด้านดิจิทัลอย่างจริงจัง ผ่านการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) และการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในองค์กร (Digital Culture Engagement) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในระยะยาว

- **ระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๗๐): การขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัลเต็มรูปแบบ**

ในระยะสุดท้าย หน่วยงานจะพัฒนาไปสู่การเป็น **องค์กรอัจฉริยะที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและเทคโนโลยีอย่างครบวงจร** โดยนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจ (AI-driven Decision) และพัฒนาบริการภาครัฐให้มีความชาญฉลาด (Intelligent Public Services) เพื่อยกระดับประสบการณ์ของผู้รับบริการ

ในมิติของความยั่งยืน จะมีการนำแนวคิด “Green & Sustain” มาใช้กับการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและระบบเทคโนโลยี เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ขณะที่ในด้านธรรมาภิบาลดิจิทัล หน่วยงานจะมุ่งเน้นการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างรัดกุม (PDPA) และการบริหารจัดการความปลอดภัยของข้อมูลและระบบ (Data & Security Governance)

องค์กรยังจะมีบุคลากรที่มีความพร้อมอย่างเต็มที่ในการดำเนินงานในยุคดิจิทัล (Digital-driven Workforce) โดยบุคลากรจะสามารถใช้เทคโนโลยีและข้อมูลในการตัดสินใจและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๖ แผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

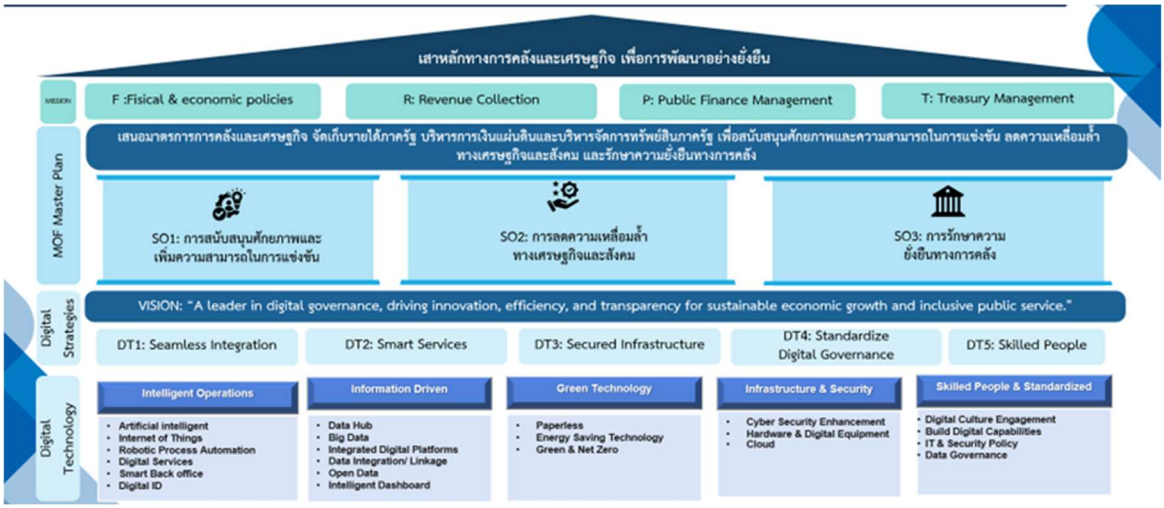

รูปที่ ๗๔ การเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการดิจิทัล (Strategy House)

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ดิจิทัลกับยุทธศาสตร์กระทรวง

ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การเสริมสร้างความมั่นคงทางการคลัง

- **DT๑: Seamless Integration** สนับสนุนกลยุทธ์ ๑.๒, ๑.๔ และ ๑.๙ โดยเชื่อมโยงระบบงบประมาณ การใช้จ่าย และการติดตามประเมินผลในระดับต่าง ๆ ผ่านการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขับเคลื่อนองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (*Information Integration, Data Exchange* และ *Dashboard)*
- **DT๓: Secured Infrastructure** รองรับการบริหารการเงินการคลังที่ปลอดภัย โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลหนี้สาธารณะ (กลยุทธ์ ๑.๗ – ๑.๘)
- **DT๔: Standardize Digital Governance** รองรับกลยุทธ์ ๑.๑ และ ๑.๖ ด้วยการวางรากฐานมาตรฐานทางดิจิทัลที่โปร่งใส และเอื้อต่อการบริหารหนี้และกฎหมายการคลัง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒: การสนับสนุนศักยภาพการแข่งขัน

- **DT๑: Seamless Integration** และ **DT๒: Smart Services** มีบทบาทเด่นในการสนับสนุนกลยุทธ์ ๒.๗ – ๒.๘ (การขับเคลื่อน National e-Payment) ผ่านระบบบริการดิจิทัลและการเชื่อมโยงข้อมูล
- **DT๓: Secured Infrastructure** สนับสนุนการสร้างศูนย์กลางการเงินในภูมิภาค และรองรับการพัฒนาตลาดทุน (กลยุทธ์ ๒.๙ – ๒.๑๒)
- **DT๕: Skilled People** ช่วยสร้างคนรุ่นใหม่ที่สามารถบริหารโครงสร้างทางการคลังและเทคโนโลยีการเงินที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓: การพัฒนาศักยภาพบุคลากรกระทรวงการคลัง

- **DT๕: Skilled People** ตอบโจทย์ตรงกับกลยุทธ์ ๓.๑ ด้วยการฝึกอบรม พัฒนาทักษะทางดิจิทัล และเสริมสร้างผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) เพื่อเตรียมบุคลากรเข้าสู่บริบทใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔: การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

- **DT๑: Seamless Integration** และ **DT๒: Smart Services** สนับสนุนการเข้าถึงบริการภาครัฐ (กลยุทธ์ ๔.๕) ด้วยเทคโนโลยี เช่น ระบบการเงินฐานราก แอปพลิเคชันบริการสวัสดิการ ฯลฯ
- **DT๔: Standardized Digital Governance** สนับสนุนการออกแบบระบบดิจิทัลที่คำนึงถึงสิทธิประโยชน์และความเป็นธรรม เพื่อให้การบริหารงานโปร่งใส
- **DT๕: Skilled People** สนับสนุนกลยุทธ์ ๔.๖ – ๔.๗ ในการเสริมสร้างทักษะความชำนาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Literacy) และเพิ่มพูนความรู้ด้านดิจิทัลให้ประชาชนทุกกลุ่ม (Up Skill) เพื่อสามารถให้เข้าถึงบริการและข้อมูลได้อย่างทั่วถึงเป็นธรรมและเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕: การคลังการเงินเพื่อสิ่งแวดล้อม

- **DT๑: Smart Services** ตอบสนองกลยุทธ์ ๕.๑ โดยส่งเสริมการลดใช้ทรัพยากรสิ้นเปลือง ลดการใช้พลังงานและพัฒนาระบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การลดการใช้กระดาษ (*Paperless)* การใช้พลังงานทางเลือก หรือระบบการควบคุมการใช้พลังงาน (*Smart Energy Saving)* ระบบ *Net Zero Platform* เพื่อใช้เทคโนโลยีขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจสีเขียวอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ ๖: การเป็นองค์กรต้นแบบในการบริหารงานอย่างมีธรรมาภิบาล

- **DT๔: Standardize Digital Governance** และ **DT๓: Secured Infrastructure & Security** ช่วยส่งเสริมกลยุทธ์ ๖.๑ – ๖.๒ โดยสร้างระบบงานที่โปร่งใส ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานผ่านระบบอัตโนมัติ สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลัง เป็นไปตามข้อกำหนดธรรมาภิบาลความมั่นคงปลอดภัยด้านข้อมูล (Data Security Governance)

บทที่ ๕ แผนปฏิบัติการดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัลระยะ ๓ ปี

เพื่อให้การขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่กระทรวงการคลังดิจิทัล (Digital MOF) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐)” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการวางแผน พัฒนา และดำเนินการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างบูรณาการ ทั้งในระดับหน่วยงานภายในสำนักงานฯ และในระดับการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวงการคลัง

แผนปฏิบัติการฉบับนี้มีโครงสร้างการดำเนินงานภายใต้ ยุทธศาสตร์หลัก ๕ ด้าน ได้แก่ การบูรณาการข้อมูลทางเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง (Seamless Integration) การเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน (Smart Services) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและความมั่นคงปลอดภัย (Secured Infrastructure), การยกระดับมาตรฐานการบริหารไอที (Standardized IT Governance) และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (Skilled People) โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ได้กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงให้สอดรับกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

การจัดทำแผนปฏิบัติการ ภายใต้กรอบระยะเวลา ๓ ปี จะช่วยให้การดำเนินงานด้านดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีทิศทางเดียวกัน และสามารถเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถของกระทรวงการคลังในภาพรวมในการเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบด้านดิจิทัลในอนาคต

รายละเอียดของแผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐) ภายใต้ยุทธศาสตร์ทั้ง ๕ ด้าน สามารถแสดงได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๑: ยกระดับการใช้ประโยชน์จากการบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจการเงินการคลัง (Seamless Integration)

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
Data Platform / Data Exchange & Linkage / Big Data & Analytic/ Data Driven - Operation									
๑-๑) โครงการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเพื่อการตัดสินใจด้านเศรษฐกิจและการคลัง (MOF Insight Analytic Platform)	- สร. - ศทส.	- ผู้บริหารกระทรวงการคลัง - หน่วยงานวิเคราะห์ข้อมูล	- ออกแบบและพัฒนาระบบเชื่อมโยงและนำเข้าข้อมูล (Data Ingestion & Integration) - พัฒนากระบวนการแปลงข้อมูล ให้ข้อมูลอยู่ในรูปแบบและมีมาตรฐานเดียวกัน พร้อมสำหรับการวิเคราะห์ (Data Transformation – ETL/ELT) - ออกแบบ และจัดทำคลังข้อมูลกลาง (Data Warehouse/ Lakehouse) - จัดหาระบบวิเคราะห์และแสดงผลรายงาน (Analytics and Visualization)	๑. มีแพลตฟอร์มและเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัด ๒. มีแพลตฟอร์มที่เป็นเครื่องมือหลักสำหรับการวิเคราะห์และรายงานข้อมูลด้านเศรษฐกิจและการคลังของกระทรวง ๓. มีระบบที่รองรับการเข้าใช้งานเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลได้ด้วยตนเองสำหรับเจ้าหน้าที่	- ระยะเวลาตั้งแต่ข้อมูลเกิดณ กรมเป้าหมายจนพร้อมใช้วิเคราะห์บนแพลตฟอร์ม (Data Latency) - ระยะเวลาในการจัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์มาตรฐาน (Time-to-Insight) - จำนวนชุดข้อมูลหลักที่บูรณาการบนแพลตฟอร์ม	๖๐.๐๐		✓	✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			- จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ (Hardware/Software) สำหรับดำเนินงานในโครงการ						
๑-๒) โครงการปรับปรุงการเผยแพร่ข้อมูลเศรษฐกิจการคลังสู่สาธารณะ (Public Finance Data Portal (Open Data))	- กสค. - ศทส.	- หน่วยงานภายในสป. กค. - หน่วยงานภายนอกสป. กค. - ประชาชนที่ต้องการใช้ข้อมูล	- จัดทำเว็บไซต์และ API สำหรับเผยแพร่ข้อมูลการคลังภาครัฐในรูปแบบ Machine -Readable ตามมาตรฐานสากล พร้อมระบบตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลและแผงควบคุม (Dashboard) สำหรับติดตามการใช้ประโยชน์ - พัฒนาเว็บไซต์และชุดข้อมูลเปิดด้านการคลังภาครัฐ - จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Machine – Readable	๑. มีการเปิดเผยข้อมูลการคลังสู่สาธารณะ ๒. มีการส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณ เพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ ผ่านการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าถึงได้ง่าย ๓. มีเว็บไซต์และชุดข้อมูลเปิดด้านการคลังภาครัฐ ๔. มีการจัดทำข้อมูลในรูปแบบ Machine – Readable	- จำนวนชุดข้อมูลที่เปิดเผย - ระดับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิด - ความโปร่งใสในการบริหารการคลัง	๓.๐๐			✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑-๓) โครงการเช่าบริการระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย*	- ศทส.	- หน่วยงานภายใน สป. กค. - ส่วนราชการภายใต้กระทรวงการคลัง	- เป็นระบบการให้บริการในด้านซอฟต์แวร์ที่ทำงานบนระบบ Cloud ในรูปแบบ SaaS (Software as a Service) ซึ่งปัจจุบันระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย มีผู้ใช้งานแล้วจากสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, กรมสรรพากร, กรมสรรพสามิต, กรมศุลกากร และกรมบัญชีกลาง จำนวน ๑๓๖ ผู้ใช้งาน และมีข้อมูลประชากร ๖๐.๘ ล้านคน และข้อมูลนิติบุคคล ๖๐๐,๐๐๐ กิจการ ถือเป็นข้อมูลใหญ่อันดับที่ ๒ รองจากข้อมูลกระทรวงมหาดไทย	๑. มีการส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณ ๒. เพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ ผ่านการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าถึงง่าย	-	๕.๐๐	✓		

โครงการตามแผนเดิม

ตารางที่ ๔๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๒: ยกระดับกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Smart Services)

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
Paperless & Data Digitization / Process Automation									
๒-๑) โครงการพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (MOF Digital Office)*	- สบก. - สร. - ศทส.	ทุกหน่วยงานใน สป. กค.	เป็นการพัฒนาระบบสำนักงานดิจิทัลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (MOF Digital Office) ให้มีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Sarabun) ที่สามารถลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของ e-Signature และ Digital Signature และพัฒนาระบบบริหารจัดการเอกสารที่รองรับการทำงานแบบไร้กระดาษ (Paperless) มาสนับสนุนการทำงานอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน พัฒนาระบบสำนักงานในส่วนของระบบการลาราชการ การลงเวลาปฏิบัติราชการ การจอง	๑. มีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของ e-Signature และ Digital Signature ๒. มีระบบบริหารจัดการเอกสารที่รองรับการทำงานแบบไร้กระดาษ (Paperless) มาสนับสนุนการทำงานอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ๓. มีระบบสำนักงานที่ทำงานผ่านระบบ Mobile Application และอำนวยความสะดวกการใช้งาน ๔. มี Web Portal ใช้งานได้สะดวก ไม่ซับซ้อน และทันสมัย	- ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาระบบ - ปริมาณการใช้กระดาษที่ลดลง - ระยะเวลาในกระบวนการทำงานที่ลดลง	๕.๗๔		✓	

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			รถยนต์ และการจองห้องประชุม สามารถทำงานผ่านระบบ Mobile Application เพื่ออำนวยความสะดวกการใช้งานของผู้ใช้งานและผู้บังคับบัญชา						
๒-๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่และระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ*	- ศทส.	หน่วยงานภาครัฐรัฐวิสาหกิจที่ใช้ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่และระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ	เป็นการออกแบบและปรับปรุงระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai) และระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ในขั้นตอนการตรวจสอบงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำใบสั่งซื้อ (PO) และการตรวจรับ	มีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai) และระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ ลดขั้นตอนและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น	-	๑๘.๔๒		✓	

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
Smart Workplace & Collaboration / Seamless Backoffice / GOVTECH / CONTROLTECH / Green & Sustain									
๒-๓) โครงการพัฒนาระบบอาคารอัจฉริยะของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน (Smart Building)	- สบก. - ศทส.	- สป.กค. - สร. - สบน. - สคร.	- ติดตั้งระบบควบคุมอาคารอัจฉริยะ เช่น IoT, ระบบเข้า-ออกอัตโนมัติ - ระบบควบคุมอาคารอัตโนมัติ (Building Automation System – BAS) - ระบบควบคุมและรักษาความปลอดภัย (Security System) - ระบบจองทรัพยากรและพื้นที่ใช้งาน (Smart Resource Booking) - ระบบวัดและบริหารพลังงาน (Energy Monitoring & Management System) - ระบบสื่อสารและแจ้งข้อมูลภายใน (Digital Communication System) - การเชื่อมต่อกับระบบงานสำนักงานอัจฉริยะอื่น	๑. มีอาคารอัจฉริยะที่มีประสิทธิภาพ ๒. มีการลดพลังงาน เพิ่มความปลอดภัย และความสะดวก	- การประหยัดพลังงาน - ระดับความปลอดภัยที่เพิ่มขึ้น - ความพึงพอใจของผู้ใช้อาคาร	๑๒๐.๐๐		✓	

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			(Integration with Smart Office Ecosystem) - การบริหารจัดการและดูแลรักษาแบบดิจิทัล (Smart Facility Management)						
๒-๔) โครงการพัฒนาระบบวางแผนทรัพยากรองค์กร (Smart Back Office (ERP))	- สบก. - ศทส.	ทุกหน่วยงานใน สป. กค.	พัฒนาระบบ ERP สำหรับบริหารจัดการด้านงบประมาณ การเงิน บัญชี พัสดุ และทรัพยากรบุคคลให้เชื่อมโยงกันแบบครบวงจร รองรับการจัดทำรายงานวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์	- มีระบบบริหารจัดการภายในที่มีประสิทธิภาพ - มีการบริหารทรัพยากรองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ - มีการลดความซ้ำซ้อน	- ประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากร - ระยะเวลาในกระบวนการทำงานที่ลดลง - ความถูกต้องของข้อมูล	๓๐.๐๐			✓
๒-๕) โครงการพัฒนาระบบบริหารและติดตามงานกระทรวงการคลัง (Finance Ministry Management Agenda: FMMA)	- สร. - ศทส.	- ผู้บริหารกระทรวงการคลัง - หน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจ	พัฒนาระบบติดตามภารกิจสำคัญของกระทรวงการคลังและตัวชี้วัดที่สำคัญ (Key Agendas) ของกระทรวงการคลังในรูปแบบ Dashboard แบบ Real-time และระบบแจ้งเตือนผู้บริหาร	- มีระบบติดตามและบริหารจัดการวาระสำคัญ - มีการสนับสนุนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ของสำนักรัฐมนตรีอย่างมีประสิทธิภาพ	- ประสิทธิภาพในการติดตามงานสำคัญ - ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้งาน - ร้อยละความสำเร็จของวาระสำคัญ	๑๐.๐๐	✓		

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒-๖) โครงการเช่าใช้เครื่องมือเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (Smart Collaboration Tools)	- สบก. - สร. - ศทส.	ทุกหน่วยงานในสป. กค.	จัดหาและพัฒนาเครื่องมือดิจิทัลสำหรับการทำงานร่วมกัน เช่น ระบบ Shared Drive, Task Management, Intranet, e-Mail และระบบ Video Conference ที่สอดคล้องกับมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัย	๑. มีเครื่องมือการทำงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพ ๒. มีเครื่องมือที่ทันสมัยที่เป็นมาตรฐาน สามารถรองรับการใช้งานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ สป.กค. ได้อย่างพอเพียงและมีศักยภาพ ๓. มีการเสริมการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม	- ระดับการใช้งานเครื่องมือ - ประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน - สนับสนุนวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันในรูปแบบ Hybrid Workplace	๕.๔๐		✓	✓
๒-๗) โครงการพัฒนาระบบตรวจสอบควบคุมภายในด้วยปัญญาประดิษฐ์	- ศทส.	- กตน. - กพร. - สนย.	พัฒนาแพลตฟอร์มกลางเพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ความเสี่ยงภาพรวมของกระทรวงการคลังและตรวจสอบภายในด้วย AI/Machine Learning เพื่อคาดการณ์ความผิดปกติของการตรวจสอบพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่ความเสี่ยงในหน่วยงาน	๑. มีระบบตรวจสอบภายในอัจฉริยะ ๒. มีการป้องกันความเสี่ยงเชิงรุก ๓. มีการยกระดับการควบคุมภายในแบบเชิงรุก ลดโอกาสการทุจริตและเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงาน	- ประสิทธิภาพในการตรวจจับความผิดปกติ - ร้อยละการลดลงของความเสี่ยง	๕.๐๐			✓
๒-๘) โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล (HRM & HRD)	- สบค. - ศทส.	ทุกหน่วยงานในสป. กค.	พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลแบบครบวงจร ครอบคลุมข้อมูลประวัติ อัตรากำลัง แผนพัฒนา	๑. มีระบบบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ๒. มีการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการบุคลากรพร้อมรองรับการพัฒนา	- ประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรบุคคล - ระดับความพึงพอใจของบุคลากร	๑๕.๐๐		✓	

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			บุคลากร และการประเมินผลสมรรถนะ	ศักยภาพด้านดิจิทัลในอนาคต					
Public Service Digitalization / Intelligence Contact Center / MARTECH									
๒-๙) โครงการพัฒนาระบบ MOF Connect	- กสค. - สร. - ศปท. - สนย. - สบก. - ศทส.	- หน่วยงานภายในสป. กค. - หน่วยงานภายนอก - ประชาชนทั่วไป	พัฒนาแพลตฟอร์ม Contact Center แบบรวมศูนย์ด้วยเทคโนโลยี Chatbot และ AI เพื่อรองรับคำถาม ให้ข้อมูล แจ้งปัญหา และรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนได้ในรูปแบบ ๒๔/๗	๑. มีระบบให้บริการข้อมูลประชาชนแบบอัตโนมัติโดยผ่านระบบแอปพลิเคชันแบบรวมศูนย์ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ๒. มีการให้บริการข้อมูล ๓. มีการรับเรื่องราวร้องเรียน ๔. มีการลดภาระงานเจ้าหน้าที่เพิ่มประสิทธิภาพการบริการ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้รวดเร็ว	- จำนวนบริการที่รวมอยู่ในแอปพลิเคชัน - ระยะเวลาในการตอบสนองต่อเรื่องร้องเรียน - จำนวนผู้ใช้งาน - ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ - ความแม่นยำในการตอบคำถาม	๑๕.๐๐			✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒-๑๐) โครงการพัฒนาสื่อดิจิทัลและการตลาดเชิงกลยุทธ์ด้วยเทคโนโลยี (MOF MARTECH Digital Strategy)	- กสค. - ศทส.	- หน่วยงานภายนอก - ประชาชนทั่วไป	- พัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสารดิจิทัลแบบรวมศูนย์ (Digital Communication Hub) - วางระบบบริหารแคมเปญประชาสัมพันธ์แบบ Omni-channel - จัดทำรายงานผลการเข้าถึงข้อมูลและรายงานประจำเดือน - ออกแบบและผลิต Content รูปแบบใหม่ด้วย Generative AI - อบรมเจ้าหน้าที่ด้าน MARTECH และ Content Strategy	๑. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารดิจิทัลอย่างบูรณาการ ๒. มีการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการและติดตามแคมเปญประชาสัมพันธ์ ๓. มีการจัดทำการรายงานผลการเข้าถึงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๔. มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน MARTECH และ Content Strategy	- ความพึงพอใจผู้ใช้ (%) - จำนวนช่องทางการสื่อสารที่เชื่อมโยงเข้ากับระบบ Omni-channel - จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมด้าน MARTECH	๕.๐๐		✓	

โครงการตามแผนเดิม

ตารางที่ ๔๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๓: บูรณาการและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลและความมั่นคงปลอดภัย (Secured Infrastructure)

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
Cyber Security / Data Breach, Leakage Monitoring and Response / AI Driven MOF-CSIRT									
๓-๑) โครงการบริการตรวจสอบและตอบสนองต่อการละเมิดและการรั่วไหลของข้อมูล	- ศทส.	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง	บริการตรวจสอบและตอบสนองต่อการละเมิดและการรั่วไหลของข้อมูลสำหรับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง โดยครอบคลุมขอบเขตงานดังต่อไปนี้ ๑) เตรียมความพร้อมสำหรับเฝ้าระวังตรวจสอบและตอบสนองต่อการละเมิดและการรั่วไหลของข้อมูล (Preparation) ๒) ติดตามและตรวจสอบข้อมูลที่ถูกละเมิดหรือ รั่วไหล (Monitoring and Hunting) ๓) ยืนยันข้อมูลและการตอบสนองต่อเหตุการณ์	มีการเสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง เพื่อป้องกัน ตรวจจับ และตอบสนองต่อเหตุการณ์ข้อมูลรั่วไหลได้อย่างทันท่วงที ลดผลกระทบต่อการดำเนินงานและความเชื่อมั่นของประชาชน	- ร้อยละของหน่วยงานในสังกัดที่มีส่วนร่วมในการซ้อมแผนตอบสนองต่อเหตุการณ์ (Incident Response Drill) อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง - ระยะเวลาเฉลี่ยในการตรวจจับ (Mean Time to Detect – MTTD) ตั้งแต่ข้อมูลต้องสงสัยปรากฏบนโลกออนไลน์จนถึงทีมงานตรวจพบและสร้างเป็นเคสเฝ้าระวัง - ระยะเวลาเฉลี่ยในการตอบสนอง (Mean Time to Respond –	๙.๕๐	✓		

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			(Identification and Incident Response) ๔) ดำเนินการหลังเหตุการณ์ (Post-Incident Activity)		MTTR) ตั้งแต่ได้รับแจ้งเหตุ /ตรวจพบ - ร้อยละของเหตุการณ์ที่มีการจัดทำรายงานสรุปผลและถอดบทเรียน (Post-Incident Report) ส่งมอบให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในเวลาที่กำหนด (เช่น ภายใน ๗ วันทำการหลังเหตุการณ์คลี่คลาย)				
๓-๒) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลัง	- ศทส.	หน่วยงานในภายกระทรวงการคลัง	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (MOF-CSIRT) เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ	๑. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานศูนย์ประสานการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์กระทรวงการคลัง ๒. มีความสามารถในการรับมือ	- แพลตฟอร์มบริการและหน่วยปฏิบัติการภายใต้โครงการสามารถสนับสนุนภารกิจของศูนย์ประสานการรักษาความปลอดภัย	๙๘.๑๔		✓	

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			ในการเฝ้าระวัง วิเคราะห์ และตอบสนองต่อภัยคุกคามไซเบอร์ ของกระทรวงการคลัง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับกระทรวงการคลัง	และตอบสนองต่อภัยคุกคามไซเบอร์ และประสานงานด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงานในสังกัด และหน่วยงานในกำกับกระทรวงการคลังอย่างเป็นระบบ ๓. มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเจ้าหน้าที่ของ MOF-CSIRT เพื่อยกระดับองค์ความรู้และทักษะความเชี่ยวชาญสำหรับการปฏิบัติภารกิจในระยะยาว	ไซเบอร์กระทรวงการคลังได้ - มีเจ้าหน้าที่หน่วยปฏิบัติการภายใต้ MOF-CSIRT พร้อมให้บริการหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการตลอด ๒๔ ชั่วโมง - เจ้าหน้าที่ของ MOF-CSIRT ที่เข้าร่วมการพัฒนาศักยภาพ มีความรู้ความเข้าใจและทักษะความเชี่ยวชาญเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด				

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓-๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและป้องกันภัยทางไซเบอร์ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่*	- ศทส.	หน่วยงานภาครัฐรัฐวิสาหกิจที่ใช้งานระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่	เป็นการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และซอฟต์แวร์สำหรับรักษาความมั่นคงปลอดภัยและเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและป้องกันภัยทางไซเบอร์ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ เฉพาะที่จำเป็นต่อการใช้งาน เพื่อแก้ปัญหาในปัจจุบัน ได้แก่ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลสำหรับระบบทดสอบด้วยการปกปิดข้อมูล (Data Masking) และการจัดการข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารด้วยการแบ่งพาร์ติชัน (Data Partitioning) รวมทั้ง	มีระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลสำหรับระบบทดสอบ (Dev/QA) และมีการจัดการฐานข้อมูลของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของระบบเครือข่ายและเว็บแอปพลิเคชันที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และตามมาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑:๒๐๒๒	-	๙๓.๖๖		✓	

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			การเพิ่มประสิทธิภาพของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของระบบเครือข่ายและเว็บแอปพลิเคชัน						
๓-๔) โครงการยกระดับศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์กระทรวงการคลังด้วยปัญญาประดิษฐ์	- ศทส.	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง	MOF – CSIRT ให้บริการคาดการณ์ความเสี่ยง ล่วงหน้า โดยวิเคราะห์จากข้อมูลภายนอก และข้อมูลส่วนกลางเป็นหลัก ดังนี้ - บริการพยากรณ์ และจัดลำดับความสำคัญช่องโหว่ (Predictive Vulnerability Prioritization) - บริการคาดการณ์แคมเปญการโจมตีและฟิชชิ่ง (Attack Campaign & Phishing Forecasting)	มีการยกระดับ MOF – CSIRT สู่ศูนย์ปฏิบัติการอัจฉริยะเชิงรุก (Proactive & Intelligent Operations Center) โดยใช้ปัญญาประดิษฐ์วิเคราะห์และคาดการณ์ความเสี่ยงด้านข้อมูลล่วงหน้า ตรวจจับภัยคุกคามที่ซับซ้อนและตอบสนองต่อเหตุการณ์โดยอัตโนมัติ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางไซเบอร์ที่ยั่งยืนให้แก่กระทรวงการคลัง เพื่อยกระดับจากการ “ตอบสนอง” ไปสู่การ	- ร้อยละของช่องโหว่ที่ AI คาดการณ์ว่า “มีความเสี่ยงสูงและจะถูกโจมตี” - ร้อยละของช่องโหว่ที่ MOF-CSIRT “ชี้เป้า” ว่ามีความเสี่ยงสูงสุด แล้วหน่วยงานในสังกัดสามารถแก้ไขได้สำเร็จภายในกรอบเวลาที่แนะนำ - จำนวนครั้งที่ MOF-CSIRT ได้ออก “รายงานแจ้งเตือนภัยคุกคามล่วงหน้า” หลังจากนั้นเกิด	๔๕.๐๐			✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
				“คาดการณ์และป้องกัน” โดยเน้นที่การใช้ AI เป็นเครื่องมือหลักในการตัดสินใจ และ ปฏิบัติการเพื่อลดภาระงานของนักวิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพในการรับมือภัยคุกคามที่มองไม่เห็นด้วยวิธีการดั้งเดิม	เหตุการณ์โจมตีในลักษณะหรือรูปแบบที่ใกล้เคียงกับที่พยากรณ์ไว้จริง - ร้อยละของตัวบ่งชี้การโจมตี (IOCs) เช่น IP Address Domain หรือ Hash ของไฟล์อันตรายเป็นต้น - ค่าความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่าง “คะแนนความเสี่ยง” ที่ AI ประเมินให้แต่ละหน่วยงาน ณ ต้นไตรมาส กับ “จำนวน/ความรุนแรงของเหตุการณ์” ที่เกิดขึ้นจริง				

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
					กับหน่วยงานนั้น ๆ ในไตรมาสเดียวกัน				
Cloud Computing									
๓-๕) โครงการยกระดับศูนย์ข้อมูลสารสนเทศของกระทรวงการคลัง (MOF Intelligent Data Center)	- ศทส.	หน่วยงานภายในกระทรวงการคลัง	ออกแบบ จัดหา ติดตั้ง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในลักษณะคลาวด์กลาง (Cloud Computing)	๑. มีการจัดตั้งโครงสร้างพื้นฐานและระบบที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จเพื่อให้บริการระบบคลาวด์กลางหลักกับหน่วยงานในสังกัดทั้งหมด ๒. มีการย้ายระบบงานที่ไม่ซับซ้อน (Non-Critical Applications) ต่อด้วยระบบงานสำคัญ (Critical Applications) ทั้งหมดขึ้นสู่ระบบคลาวด์กลาง (Cloud Computing)	- ความพร้อมใช้งานของระบบ (System Uptime) - ระยะเวลาในการจัดสรรทรัพยากร (Provisioning Time) ให้กับหน่วยงานในสังกัด - จำนวนระบบงานที่ย้ายเข้าสู่คลาวด์กลาง - จำนวนหน่วยงานในสังกัดที่เข้ามาใช้บริการ	๑๕๐.๐๐		✓	

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
				๓. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการระบบคลาวด์ใหม่					
Advanced Infrastructure / Enhance Infrastructure									
๓-๖) โครงการจัดการบริหารสินทรัพย์ IT (IT Asset Management)	- สบก. - ศทส.	หน่วยงานภายในสป. กค.	พัฒนาระบบทะเบียนครุภัณฑ์เทคโนโลยีดิจิทัลครอบคลุมการบริหารจัดการทรัพย์สิน การได้มา การยืม - คืน การเคลื่อนย้าย (Movement) การบำรุงรักษา และการจำหน่ายออก	๑. มีการบริหารครุภัณฑ์เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ๒. มีการตรวจสอบ ควบคุม และบริหารครุภัณฑ์เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- ร้อยละความถูกต้องของข้อมูลสินทรัพย์ - ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์	๓.๐๐			✓
๓-๗) โครงการพัฒนาเครือข่ายที่กำหนดโดยซอฟต์แวร์ (Software Define Network (SDN))	- ศทส.	หน่วยงานภายในกระทรวงการคลัง	ปรับโครงสร้างเครือข่ายเป็นแบบ SDN เพื่อรองรับการบริหารจัดการผ่านศูนย์กลาง	๑. มีโครงสร้างเครือข่ายที่ยืดหยุ่น ๒. มีการเพิ่มความยืดหยุ่นและความปลอดภัยของระบบเครือข่าย	- ประสิทธิภาพของเครือข่าย - ความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ	๙๐.๐๐			✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓-๘) โครงการเช่าใช้อุปกรณ์ทดแทนครุภัณฑ์เดิม	- ศทส.	หน่วยงานภายใน สป. กค.	เปลี่ยนและจัดหาอุปกรณ์ IT ใหม่ทดแทนชุดที่ล้าสมัยผ่านระบบเช่าซื้อ	๑. มีอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย ๒. มีการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่	- ประสิทธิภาพของอุปกรณ์ - อัตราการเกิดปัญหาของอุปกรณ์	๑๑.๕๐		✓	✓
๓-๙) โครงการทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงเครือข่ายกลางกระทรวงการคลัง*	- ศทส.	หน่วยงานภายในกระทรวงการคลัง	เป็นการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์ระบบเครือข่ายสื่อสาร ที่อาคารที่ทำการใหม่กระทรวงการคลัง และหน่วยงานกรมในสังกัด รวมถึงจัดหาอุปกรณ์หรือปรับปรุงห้องเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ที่อาคารที่ทำการใหม่กระทรวงการคลัง เพื่อรองรับการติดตั้งอุปกรณ์ระบบเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย	๑. มีระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลกลางกระทรวงการคลังสามารถให้บริการกรมในสังกัดในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในกรมและต่างกรมได้อย่างสะดวกรวดเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด ๒. เจ้าหน้าที่ของศูนย์เทคโนโลยี	-	๕๔.๕๒	✓		

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
				สารสนเทศและการสื่อสารที่ปฏิบัติงานประจำภายในอาคารที่ทำการใหม่สามารถบริหารจัดการระบบเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายสื่อสารของกระทรวงการคลังทั้งหมดได้					

โครงการตามแผนเดิม

ตารางที่ ๔๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๔: การบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานสากล (Standardized IT governance)

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
Digital Governance/ Data Governance / Data Catalog									
๔-๑) ทบทวนสถาปัตยกรรมองค์กรเพื่อรองรับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับทุกส่วนขององค์กร	- สบก. - กพร. - สนย. - ศทส.	หน่วยงานภายใน สป. กค.	ทบทวนและปรับปรุงสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture: EA) ของ สป.กค. ให้รองรับการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล เชื่อมโยงภารกิจของแต่ละกลุ่มงานเข้ากับระบบเทคโนโลยี พร้อมจัดทำ EA Repository และใช้เป็นกรอบในการวางแผนระบบใหม่ในอนาคต	๑. มีการสร้างความชัดเจนในทิศทางการพัฒนาดิจิทัลของหน่วยงานโดยมี EA เป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนลงทุน และบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีอย่างมีธรรมาภิบาล ๒. มีการนำ EA เป็นกรอบในการวางแผนระบบสารสนเทศ	- ประสิทธิภาพด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานเทคโนโลยี - ความสอดคล้องของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการกับวิสัยทัศน์องค์กร - คุณภาพของภาพสถาปัตยกรรมองค์กรปัจจุบันและอนาคต (As-Is &To-Be EA) ที่สามารถนำมาใช้ในการทำ Digital Transformation	๕.๐๐			✓
๔-๒) ขับเคลื่อน Data Strategy & Data Governance	- กพร. - สนย. - ศทส.	- หน่วยงานภายใน สป. กค. - ส่วนราชการภายใต้กระทรวงการคลัง	จัดทำกลยุทธ์ข้อมูล (Data Strategy) และกรอบกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance Framework) โดย	มีการส่งเสริมให้ข้อมูลในหน่วยงานมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน พร้อมใช้ และสามารถสนับสนุนการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทาง	- ระดับความสำเร็จในการจัดทำกลยุทธ์ข้อมูล - คุณภาพของข้อมูลที่เพิ่มขึ้น	๙.๐๐		✓	

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			กำหนดบทบาทหน้าที่ของ Data Owner Data Steward Data User และพัฒนากลไกการดูแลข้อมูลอย่างเป็นระบบ	Data-Driven Organization					
๔-๓) ทบทวนกรอบกำกับดูแลเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Governance) ตามมาตรฐาน ISO ๓๘๕๐๐	- กพร. - สนย. - ศทส. - กกม.	หน่วยงานภายใน สป. กค.	จัดทำและปรับปรุงกรอบธรรมาภิบาลเทคโนโลยีสารสนเทศของ สป.กค. ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ISO/IEC ๓๘๕๐๐ โดยครอบคลุมด้านการตัดสินใจ การควบคุม และการประเมินผลการใช้ไอทีในเชิงกลยุทธ์และการดำเนินงาน	มีการสร้างระบบกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และลดความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีที่ไม่สอดคล้องกับภารกิจและกฎหมาย	- ประสิทธิภาพด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานเทคโนโลยี - จำนวนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีใน สป.กค. ที่รับทราบกรอบการกำกับดูแลเทคโนโลยีดิจิทัลและนำไปปฏิบัติ - ร้อยละความสำเร็จโครงการ - ความสอดคล้องของกรอบการกำกับดูแลกับมาตรฐาน ISO๓๘๕๐๐	๖.๐๐		✓	✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๔-๔) โครงการพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลของกระทรวงการคลัง	- ศทส.	หน่วยงานภายใน สป. กค. ส่วนราชการภายใต้กระทรวงการคลัง	- ดำเนินการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและสถานะปัจจุบันของธรรมาภิบาลข้อมูล - จัดทำเอกสารที่จำเป็น เช่น นโยบาย มาตรฐาน แนวปฏิบัติ สำหรับการแก้ไขช่องว่างและข้อบกพร่องด้านธรรมาภิบาลข้อมูล - ดำเนินการออกแบบและพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลของกระทรวงการคลัง - ดำเนินการสร้างบัญชีข้อมูลและนำเข้าข้อมูล	๑. กระทรวงการคลังจะได้รับระบบ Data Catalog ที่สามารถจัดเก็บ ค้นหา และจัดการข้อมูลทั้งหมดในองค์กรได้อย่างเป็นระบบ รองรับมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลและสามารถบูรณาการข้อมูลจากหลายแหล่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. กระทรวงการคลังจะได้รับธรรมาภิบาลข้อมูลที่เข้มแข็งและยั่งยืน มีนโยบาย มาตรฐาน และแนวปฏิบัติด้านการจัดการข้อมูลที่ชัดเจนและทันสมัย พร้อมด้วยโครงสร้างคณะกรรมการ	- ร้อยละ ๑๐๐ ของนโยบายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลของกระทรวงการคลังที่ได้มีการดำเนินการทบทวน สอดคล้องกับมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลที่ได้มีการกำหนดโดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) - ร้อยละ ๑๐๐ ของโครงสร้างคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ของกระทรวงการคลังสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะการดำเนินการตามภารกิจของกระทรวงการคลัง	๒๕.๐๐	✓		

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			เพื่อดำเนินการตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลในระบบบัญชีข้อมูลของกระทรวงการคลัง - ดำเนินการทดสอบระบบ (User Acceptance Testing: UAT) - ดำเนินการจัดฝึกอบรมการใช้งานระบบบัญชีข้อมูลของกระทรวงการคลัง	ธรรมาภิบาลข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การจัดการข้อมูลเป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ๓. บุคลากรของกระทรวงการคลังจะสามารถลดระยะเวลาในการค้นหาและเข้าถึงข้อมูล ขจัดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล และเพิ่มความแม่นยำของข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ ๔. มีการเพิ่มขีดความสามารถของกระทรวงการคลังในด้านการวิเคราะห์และการตัดสินใจที่ดีขึ้น สนับสนุนการตัดสินใจด้านการเงินการคลัง	- ร้อยละ ๙๐ ระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) ของกระทรวงการคลังสามารถดำเนินการบริหารจัดการข้อมูลตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูลได้ - ดำเนินการสร้างบัญชีข้อมูลและนำเข้าข้อมูลเพื่อดำเนินการตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลในระบบบัญชีข้อมูลของกระทรวงการคลัง ให้สอดคล้องตามภารกิจของกระทรวงการคลัง จำนวนอย่างน้อย ๔๐ ชุดข้อมูล				

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
				ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และครบถ้วน เพิ่มความสามารถในการวิเคราะห์แนวโน้มและการพยากรณ์ทางการเงิน ช่วยในการจัดทำงบประมาณและการวางแผนยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
PDPA									
๔-๕) โครงการตรวจสอบและทบทวนการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA Audit)	- กกม. - ศทส.	หน่วยงานภายในสป. กค.	ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของหน่วยงานตามเกณฑ์การตรวจอ้างอิงจากแบบตรวจแนะนำ ๑๐ ด้าน (Regulator Checklist) ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูล	๑. มีความสำเร็จโครงการ ๒. มีการลดความเสี่ยงจากบทลงโทษตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒	- ร้อยละ ๘๐ ของแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังให้ครบถ้วนตามแบบตรวจแนะนำ ๑๐ ด้าน (Regulator Checklist) ของสำนักงาน	๓.๐๐			✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			ส่วนบุคคล (สคส.) รวมถึงความสอดคล้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง		คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.)				
Best Practice									
๔-๖) จ้างที่ปรึกษาเพื่อกำกับดูแลและประเมินการจัดทำนโยบายด้านการบริการจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลตามแนวปฏิบัติที่ดีมาตรฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	- ศทส.	หน่วยงานภายใน สป. กค.	ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาภายนอกเพื่อศึกษาวิเคราะห์ จัดทำแนวทางกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) เช่น COBIT, ISO/IEC ๓๘๕๐๐, ISO/IEC ๒๗๐๐๑ และมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้อง โดยที่ปรึกษาจะสนับสนุนการวางนโยบายด้าน Digital Governance, Data Governance,	๑. มีการยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของ สป.กค. ให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับสากล ๒. มีการสร้างกรอบนโยบายและกลไกกำกับดูแลที่สามารถตรวจสอบได้ โปร่งใส และสนับสนุนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ๓. มีการสร้างความพร้อมต่อการประเมิน	สป.กค. มีมาตรการบริหารจัดการดิจิทัลเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ต้นทุนการใช้เทคโนโลยีลดลง การบริหารจัดการโปร่งใส	๗.๐๐			✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			ICT Resource Management และ Enterprise Architecture รวมถึงประเมินการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแลและนโยบายของ สป.กค.	Digital Government Maturity ของ สป.กค. และยกระดับเป็นหน่วยงานต้นแบบด้าน IT Governance					

โครงการตามแผนเดิม

ตารางที่ ๔๗ ยุทธศาสตร์ที่ ๕: พัฒนาขีดความสามารถด้านดิจิทัลของเจ้าหน้าที่และบุคลากร (Skilled People)

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
Digital Literacy									
๕-๑) แผนดำเนินงานสร้าง Awareness ในการใช้เทคโนโลยีอย่างมั่นคงปลอดภัย	- สบค. - กสค. - ศทส.	- หน่วยงานภายในสป. กค. - ส่วนราชการภายใต้กระทรวงการคลัง	- จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจด้าน Cyber Security และความปลอดภัยของข้อมูล ให้แก่บุคลากรในกระทรวงการคลัง - พัฒนาเนื้อหาให้ความรู้ (Security Awareness Materials และคู่มือพฤติกรรมปลอดภัยในการใช้ระบบสารสนเทศ - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนาหัวข้อ เช่น Phishing การทำ Password Management การใช้ e-Mail และ Cloud อย่างปลอดภัย	๑. มีการเสริมสร้างวัฒนธรรมด้านความปลอดภัยไซเบอร์ในองค์กร ๒. มีการลดความเสี่ยงจากพฤติกรรมผู้ใช้ที่อาจนำไปสู่การรั่วไหลของข้อมูลหรือเหตุการณ์ภัยคุกคาม ๓. บุคลากรมีความรู้และความตระหนักรู้ในการใช้งานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบ	- ระดับความตระหนักด้านความปลอดภัย - จำนวนเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยที่ลดลง	๕.๐๐		✓	✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๕-๒) โครงการแผนดำเนินงานยกระดับความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	- สบค. - ศทส.	หน่วยงานภายใน สป. กค. ส่วนราชการภายใต้กระทรวงการคลัง	ดำเนินการจัดอบรม Upskill/Reskill ให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารของ สป.กค. ครอบคลุมความรู้พื้นฐานด้านดิจิทัล (Digital Literacy), การใช้ระบบสำนักงานดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์	๑. บุคลากรมีทักษะดิจิทัลขั้นพื้นฐานและสามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานประจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองรับการทำงานในยุคดิจิทัลและการเปลี่ยนผ่านองค์กร ๒. บุคลากรมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีและใช้งานระบบต่าง ๆ ได้คล่องตัว	- ระดับความสามารถด้านดิจิทัลที่เพิ่มขึ้น - ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรม	๔.๓๐	✓	✓	✓
Digital Culture Engagement / Digital Leadership									
๕-๓) โครงการบริหารความเปลี่ยนแปลงเพื่อก้าวสู่องค์กรดิจิทัล Digital Change Management	- กพร. - สนย. - สบค. - ศทส.	หน่วยงานภายใน สป. กค.	- สำรวจและวิเคราะห์ความพร้อมของบุคลากรและโครงสร้างหน่วยงานต่อการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล	๑. มีการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัลที่ราบรื่น ๒. มีการสร้างความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลอย่างยั่งยืน	- ระดับความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่าน - ระดับการยอมรับเทคโนโลยีของบุคลากร	๕.๐๐			✓

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			- ออกแบบแผนการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management Plan) ครอบคลุมการสื่อสาร การฝึกอบรม และการสนับสนุนพฤติกรรมใหม่ - จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจและสนับสนุนการยอมรับการเปลี่ยนแปลง เช่น Townhall Digital Champion Program Coaching & Mentoring เป็นต้น - ติดตามและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง						

แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ขอบเขตงาน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ (ล้านบาท)	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
			โดยใช้ตัวชี้วัดด้านพฤติกรรมการใช้งานเทคโนโลยีและความพึงพอใจต่อการปรับเปลี่ยน						
๕-๔) โครงการที่ปรึกษาเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการอบรมความรู้แนวปฏิบัติด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	- กกม. - ศทส.	หน่วยงานภายใน สป. กค.	ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและสร้างความตระหนักรู้และความพร้อมในการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแก่บุคลากร	- ความสำเร็จโครงการ - มีการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างถูกต้องและครบถ้วน	- ร้อยละของการให้คำปรึกษาและแนะนำการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากร - ร้อยละของผู้เข้าร่วมอบรมที่มีคะแนนการประเมินความเข้าใจเพิ่มขึ้นหลังการเข้าอบรม - ประสิทธิภาพด้านกระบวนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	๕.๐๐		✓	✓

โครงการตามแผนเดิม

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างรูปภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับอำนวยการหรือผู้แทน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

สัมภาษณ์ที่ปรึกษากฎหมาย ท่านพนิต ธีรภาพวงศ์

สัมภาษณ์ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ท่านเฉลิมศักดิ์ เลิศวงศ์เสถียร

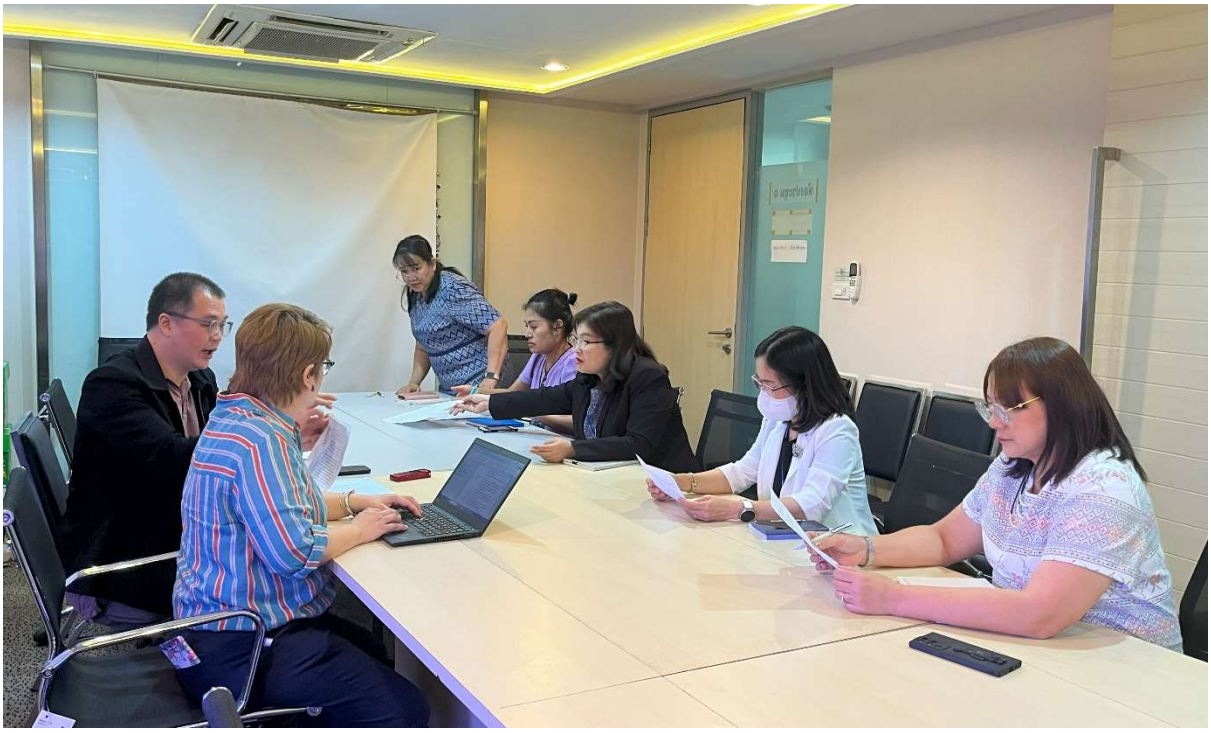

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบค.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาบริหารระบบ (กพร.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย (กกม.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง (สบก.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบและประเมินผล (สตป.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน (กตน.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกลุ่มสารนิเทศการคลัง (กสค.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.)

สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานรัฐมนตรี (สร.)